

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ

ПРО ЯКІСТЬ ПИТНОЇ ВОДИ ТА СТАН
ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ В УКРАЇНІ
У 2013 РОЦІ

З М І С Т

	Стор.
ПЕРЕДМОВА	4
1. ДЖЕРЕЛА ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ	5
1.1 Ресурси підземних вод та їх використання	5
1.2 Стан водних ресурсів за гідрохімічними та радіологічними показниками по басейнах основних річок України	19
1.3 Забір та використання води, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин у водні об'єкти	21
2. СТАН СИСТЕМ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ	24
2.1 Системи водопостачання	24
2.2 Системи водовідведення	36
2.3. Споживання електроенергії в системах водопостачання та водовідведення	46
2.4 Стан реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства	49
3. ДЕРЖАВНИЙ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИЙ НАГЛЯД ЗА ДЖЕРЕЛАМИ ТА СИСТЕМАМИ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ . .	55
4. ВІДОМЧІ СИСТЕМИ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ	72
4.1 За даними Міноборони України	72
4.2 За даними Міненерговугілля України	83
4.3 За даними Мінінфраструктури України	86
4.4 За даними Мінагрополітики та продовольства України	99
4.5 За даними Мінпромполітики України	102
4.6 За даними Держводагенства України	103
5. СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	105
5.1 Автономна Республіка Крим, м. Севастополь	105
5.2 Вінницька область	106
5.3 Волинська область	121
5.4 Дніпропетровська область	135
5.5 Донецька область	149
5.6 Житомирська область	160
5.7 Закарпатська область	175
5.8 Запорізька область	190
5.9 Івано-Франківська область	205
5.10 Київська область	220
5.11 Кіровоградська область	234
5.12 Луганська область	246

	Стор.
5.13 Львівська область	256
5.14 Миколаївська область	271
5.15 Одеська область	286
5.16 Полтавська область	300
5.17 Рівненська область	313
5.18 Сумська область	326
5.19 Тернопільська область	340
5.20 Харківська область	354
5.21 Херсонська область	369
5.22 Хмельницька область	384
5.23 Черкаська область	397
5.24 Чернівецька область	409
5.25 Чернігівська область	423
5.26 м. Київ	435
6. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ ТА У СИСТЕМАХ ВОДОВІДВЕДЕННЯ	447

ПЕРЕДМОВА

«Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» підготовлена відповідно до ст. 9 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 року № 576.

Національна доповідь ґрунтується на офіційних даних про стан поверхневих і підземних джерел питної води, систем питного водопостачання і водовідведення, якість питної води за результатами її моніторингу, склад стічних вод, що скидаються у водойми та їхній вплив на довкілля, результати державного санітарного нагляду за системами питного водопостачання, надзвичайні ситуації в системах централізованого водопостачання та водовідведення, їхні причини, наслідки та вжиті заходи, стан реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства, впровадження нових форм управління підприємствами, удосконалення нормативно-правової та фінансово-економічної бази підприємств питного водопостачання та водовідведення, шляхи взаємодії з громадськістю, досвід передових підприємств галузі.

Національна доповідь підготовлена Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України на підставі офіційних матеріалів, наданих Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством екології та природних ресурсів України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством оборони України, Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством промислової політики України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною службою геології та надр України, Державним агентством водних ресурсів України, обласними і Київською міською державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Систематизація матеріалів, їх упорядкування та підготовка до оприлюднення **«Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році»** здійснено під загальною редакцією Державного підприємства «Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства» (ДП «НДКТІ МГ», м. Київ).

1. ДЖЕРЕЛА ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ

1.1. Ресурси підземних вод та їх використання

Загальні прогнозні ресурси підземних вод України складають 61689,2 тис. м³/добу. Розподілені прогнозні ресурси по території України нерівномірно. Переважаюча їх частина зосереджена у північних та західних областях країни. Розподіл прогнозних ресурсів підземних вод по регіонах України наведений у табл. 1.1.

Розвідані експлуатаційні запаси питних і технічних підземних вод станом на 01.01.2014 року складають 16225,231 тис. м³/добу, у тому числі за категоріями А+В+С₁ – 15289,456 тис. м³/добу, за категорією С₂ – 985,775 тис. м³/добу. Упродовж 2013 року було затверджено 31 нову ділянку родовищ підземних питних і технічних вод, разом з тим зняте з обліку одну ділянку родовищ у Львівській області (Грабинська ділянка Кам'янсько-Бузького родовища). Приріст розвіданих експлуатаційних запасів підземних вод упродовж 2012 – 2013 років склав 28,059 тис. м³/добу (0,2%). Загальна кількість розвіданих родовищ підземних вод у вказаний період збільшилась на 28 родовищ з 522 у 2012 році до 550 у 2013 році. Кількість розвіданих ділянок, що розташовані в межах зазначених родовищ, за цей період збільшилась на 30 і, на кінець 2013 року, склала 1213. Упродовж 2013 року нові ділянки родовищ підземних вод розвідані у: Вінницькій (1), Волинській (1), Донецькій (2), Івано-Франківській (1), Луганській (2), Львівській (3), Миколаївській (2), Полтавській (3), Рівненській (2), Тернопільській (3), Харківській (4), Чернівецькій (1), Чернігівській (2) областях, місті Києві (1) та АР Крим (1) і у місті Севастополь (2). Розподіл розвіданих ділянок родовищ підземних вод та їх експлуатаційних запасів по території України за 2013 рік наведений у табл. 1.1.

Загальний видобуток підземних вод в цілому по Україні за період 2012–2013 років зменшився від 5230,810 тис. м³/добу у 2012 році до 5031,449 тис. м³/добу у 2013 році або на 199,361 тис. м³/добу (3,8%). Видобуток підземних вод з розвіданих родовищ у 2012 році склав 2218,031, у 2013 році цей показник склав 2161,624 тис. м³/добу. Видобуток розвіданих експлуатаційних запасів підземних вод за 2 роки зменшився на 56,407 тис. м³/добу або на 2,5%. Інформація щодо видобутку підземних вод по адміністративних областях України наведена у табл. 1.1, 1.3 та рис. 1.2, 1.4. Найбільше скорочення загального видобутку підземних вод у 2013 році в порівнянні з 2012 роком спостерігалось у Херсонській (16,7%) та Чернівецькій (28,6%) областях. У Волинській, Житомирській, Київській, Львівській, Хмельницькій областях спостерігалось збільшення видобутку підземних вод від 1,9% (Львівська область) до 29,2% (Житомирська область). Щодо розвіданих запасів, зменшення їх видобутку відбулось у Дніпропетровській (21,7%), Донецькій (6,3%), Запорізькій (5,9%), Івано-Франківській (22,8%), Кіровоградській (8,5%), Полтавській (7,8%), Херсонській (6,4%), Чернівецькій (52,7%) областях та м. Київ (9,7%). У Вінницькій, Волинській, Житомирській, Київській, Львівській, Миколаївській, Харківській, Черкаській та деяких інших областях України відмічено збільшення видобутку підземних вод з розвіданих запасів (відповідно на: 6,1%, 2,5%, 13,4%, 2,9%, 3,6%, 27,6%, 7,1%, 8,7%).

Підземні води, що видобуваються в Україні, використовуються на господарсько-питні, виробничі, сільськогосподарські потреби, на зрошення і промисловий розлив та виготовлення напоїв. Частина видобутих підземних вод, що відкачується з надр (переважно з гірничих виробок під час видобутку корисних копалин), скидається без використання. Ця частина загального видобутку підземних вод у 2013 році складала 1624,237 тис. м³/добу або 32,3%, а у 2012 році – 1714,182 тис. м³/добу або 32,8%. Використання підземних вод в Україні в цілому у 2012 році склало 3516,628 тис. м³/добу. У 2013 році воно зменшилось до 3407,212 тис. м³/добу або на 109,416 тис м³/добу (3,1%). У 2012 році використання підземних вод на господарсько-питні потреби становило 2654,830 тис. м³/добу, на виробничо-технічні потреби – 478,996 тис. м³/добу, на сільськогосподарські потреби – 323,464 тис. м³/добу, на зрошення земель – 52,364 тис. м³/добу, на промисловий розлив і виготовлення напоїв – 6,974 тис. м³/добу. У 2013 році використання підземних вод зменшилось до 2603,225 тис. м³/добу (на 1,9%) на господарсько-питні потреби, до 424,536 тис. м³/добу (на 11,4%) на виробничо-технічні потреби, до 320,246 тис. м³/добу (на 1,0%) на сільськогосподарські потреби, до 6,354 тис. м³/добу (на 8,9%) на промисловий розлив та виготовлення напоїв. Обсяг використання підземних вод на зрошення земель у 2013 році був на рівні 2012 року і складав 52,851 тис. м³/добу. Зведена інформація щодо видобутку та використання підземних вод в Україні за період 2012 – 2013 років наведена у табл. 1.2, рис. 1.1, а по адміністративних областях України – у табл. 1.3, рис. 1.2-1.4.

Наведена інформація щодо прогнозних ресурсів, розвіданих експлуатаційних запасів та використання підземних вод свідчить про великі потенційні можливості розширення їх використання практично в усіх регіонах України, особливо для невеликих водоспоживачів з потребою в питній воді до 3–5 тис. м³/добу.

Державною службою геології та надр України починаючи з 1999 року за кошти державного бюджету здійснюються гідрогеологічні роботи з пошуку питних підземних вод та буріння артезіанських свердловин для забезпечення населення України екологічно чистою підземною питною водою. Станом на 01.01.2014 р. пробурено 1872 розвідувально-експлуатаційні свердловини сумарним дебітом близько 449,35 тис. м³/добу. Крім того для пошуку підземних вод та вибору ділянок розміщення розвідувально-експлуатаційних свердловин в районах зі складними гідрогеологічними умовами пробурено 309 пошукових свердловин. У 2013 році пробурено 16 розвідувально-експлуатаційних свердловин з загальним дебітом 3,43 тис.м³/добу.

Таблиця 1.1

Прогнозні ресурси, розвідані експлуатаційні запаси питних і технічних підземних вод України та їх видобуток за 2013 рік по адміністративних областях

№	Адміністративна одиниця	Прогнозні ресурси, тис. м ³ /добу				Розвіданість прогнозних ресурсів, %
		Всього ресурсів	у т.ч. розвідані запаси, затверджені ДКЗ СРСР, УТКЗ, ДКЗ України			
			Всього запасів	Кількість родовищ	Кількість ділянок родовищ	
1	2	3	4	5	6	7
1.	АР Крим	1300,800	1185,914	20	97	91
2.	Вінницька	885,500	149,598	25	52	17
3.	Волинська	2586,300	351,655	9	22	14
4.	Дніпропетровська	1092,600	702,546	17	27	64
5.	Донецька	2464,000	1081,203	50	112	44
6.	Житомирська	628,600	207,057	22	37	33
7.	Закарпатська	1081,600	344,999	16	22	32
8.	Запорізька	1550,700	299,498	13	33	19
9.	Івано-Франківська	754,400	289,355	15	30	38
10.	Київська	4215,300	1897,817	36	106	45
11.	Кіровоградська	404,600	225,701	18	38	56
12.	Луганська	4790,000	1898,083	32	95	40
13.	Львівська	3644,100	1304,982	43	83	36
14.	Миколаївська	441,600	91,282	11	15	21
15.	Одеська	736,700	487,310	26	40	66
16.	Полтавська	4288,900	816,716	28	62	19
17.	Рівненська	3602,500	447,949	14	38	12
18.	Сумська	3432,200	611,620	15	38	18
19.	Тернопільська	2206,000	295,030	15	25	13
20.	Харківська	4109,800	1083,795	44	72	26
21.	Херсонська	4970,800	923,795	16	34	19
22.	Хмельницька	1963,700	464,220	27	49	24
23.	Черкаська	1806,500	299,130	19	41	17
24.	Чернівецька	405,300	173,996	6	14	43
25.	Чернігівська	8326,700	591,980	13	31	7
	Всього по Україні	61689,200	16225,231	550	1213	26

Продовження табл. 1.1

№	Адміністративні області	Видобуток з прогнозних ресурсів, тис. м ³ /добу				Освоєння, %		Невикористані, тис. м ³ /добу.	
		Всього	у т.ч. з розвіданих запасів		у т.ч. неоцінений дренаж	Прогнозні ресурси	Розвідані запаси	Прогнозні ресурси	Розвідані запаси
			Всього	Діючі ділянки родо-вищ					
1	2	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	АР Крим	301,150	208,898	74	0,000	23	18	999,650	977,016
2.	Вінницька	54,501	13,535	27	3,024	6	9	830,999	136,063
3.	Волинська	150,981	79,462	13	9,049	6	23	2435,319	272,193
4.	Дніпропетровська	41,599	11,351	6	2,128	4	2	1051,001	691,195
5.	Донецька	826,550	118,040	55	680,458	34	11	1637,450	963,163
6.	Житомирська	53,285	12,581	10	17,492	8	6	575,315	194,476
7.	Закарпатська	59,363	26,025	13	0,000	5	8	1022,237	318,974
8.	Запорізька	95,120	42,912	17	0,000	6	14	1455,580	256,586
9.	Івано-Франківська	18,729	6,184	9	0,000	2	2	735,671	283,171
10.	Київська	251,113	177,367	48	0,000	6	9	3964,187	1720,450
11.	Кіровоградська	66,776	12,052	10	31,584	17	5	337,824	213,649
12.	Луганська	1005,146	389,802	69	527,078	21	21	3784,854	1508,281
13.	Львівська	472,916	345,519	48	1,617	13	26	3171,184	959,463
14.	Миколаївська	93,227	8,323	12	0,000	21	9	348,373	82,959
15.	Одеська	87,256	31,405	25	0,000	12	6	649,444	455,905
16.	Полтавська	181,489	98,212	38	30,538	4	12	4107,411	718,504
17.	Рівненська	119,816	69,561	23	28,342	3	16	3482,684	378,388
18.	Сумська	158,706	88,515	31	0,000	5	14	3273,494	523,105
19.	Тернопільська	82,018	51,439	7	0,000	4	17	2123,982	243,591
20.	Харківська	160,662	41,963	43	0,000	4	4	3949,138	1041,832
21.	Херсонська	288,585	108,671	22	90,702	6	12	4682,215	815,124
22.	Хмельницька	132,874	101,278	29	8,656	7	22	1830,826	362,942
23.	Черкаська	144,976	24,961	16	2,507	8	8	1661,524	274,169
24.	Чернівецька	55,955	14,273	5	0,000	14	8	349,345	159,723
25.	Чернігівська	128,656	79,295	20	0,000	2	13	8198,044	512,685
Всього по Україні		5031,449	2161,624	670	1433,175	8	13	56657,751	14063,607

Таблиця 1.2

Загальний видобуток питних та технічних підземних вод по Україні за 2012-2013 рр.

№	Показники	за роками		
		2012 р.	2013 р.	+/- до 2012р.
1	Забір води підземних водних джерел, тис. м³/добу	5230,810	5031,449	-199,361
2	Забезпечення валових потреб у воді у відсотках за рахунок забору вод з підземних джерел			
3	Використано підземних вод			
	у тис.м ³ /добу	3516,628	3407,212	-109,416
	у відсотках від забору підземних вод	67,2	67,7	0,5
4	Використано підземних вод, тис. м³/добу			
	на господарсько-питні потреби	2654,830	2603,225	-51,605
	на виробничі потреби	478,996	424,536	-54,460
	на зрошення	52,364	52,851	0,487
	на сільськогосподарське водопостачання	323,464	320,246	-3,218
	промисловий розлив та виготовлення напоїв	6,974	6,354	-0,62
5	Скинута підземних вод без використання (шахтно-рудничних):			
	у тис.м ³ /добу	1714,182	1624,237	-89,945
	у відсотках від забору підземних вод	32,8	32,3	-0,5

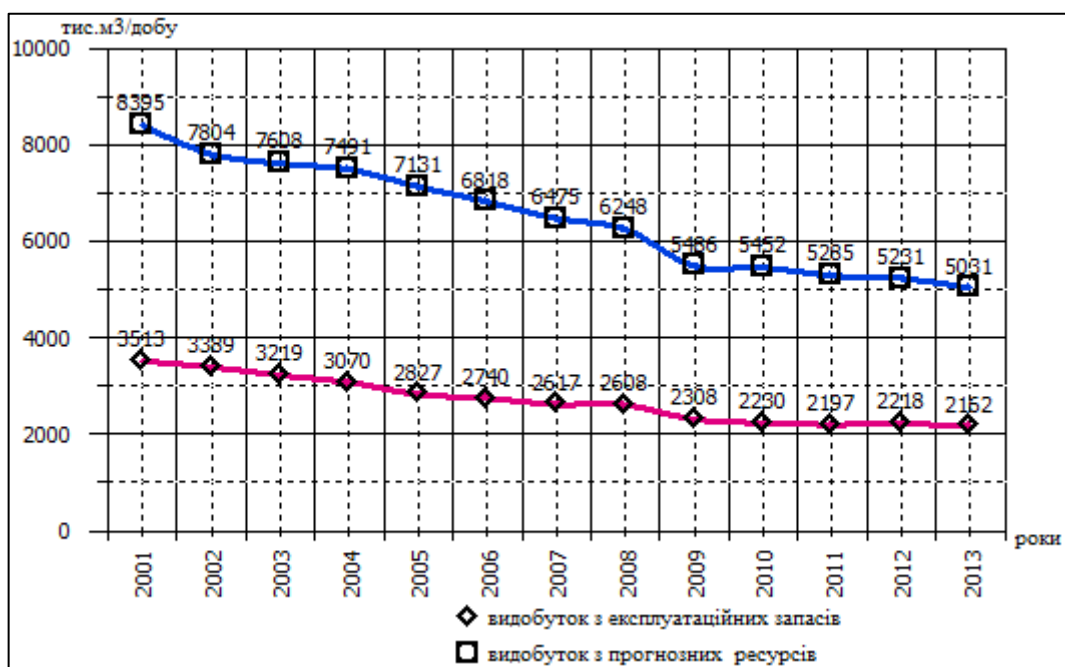

Рис. 1.1. Загальний видобуток підземних вод та видобуток з розвіданих запасів України за період 2001-2013 рр.

Таблиця 1.3

**Співставлення обсягів
(по адміністративних областях)**

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), Зменшення (-) до 2013 р.	
	2012 р.	2013 р.	тис. м ³ /добу	%
АР Крим/м. Сімферополь				
1 Загальний видобуток підземних вод	258.118	257.783	-0.335	-0.100
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	182.054	181.246	-0.808	-0.400
3 Загальне використання підземних вод	229.018	228.683	-0.335	-0.100
4 Господарсько-питні (загальні)	194.982	194.109	-0.873	-0.400
5 Виробничо-технічні (загальні)	25.452	24.490	-0.962	-3.800
6 Зрошення (загальні)	4.239	4.735	0.496	11.700
7 Сільськогосподарські (загальні)	4.323	5.298	0.975	22.600
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.022	0.051	0.029	131.800
9 Скид без використання (загальні)	29.100	29.100	0.000	0.000
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	155.430	154.622	-0.808	-0.500
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	135.576	134.673	-0.903	-0.700
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	16.775	15.902	-0.873	-5.200
13 Загальні ЗРШ з балансових запасів ПВ	0.767	0.760	-0.007	-0.900
14 Загальні СГВ з балансових запасів ПВ	2.312	3.287	0.975	42.200
15 Скид з балансових запасів ПВ	26.624	26.624	0.000	0.000
Вінницька область/м. Вінниця				
1 Загальний видобуток підземних вод	59.556	54.501	-5.055	-8.500
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	12.762	13.535	0.773	6.100
3 Загальне використання підземних вод	52.525	47.920	-4.605	-8.800
4 Господарсько-питні (загальні)	26.281	28.574	2.293	8.700
5 Виробничо-технічні (загальні)	6.158	5.577	-0.581	-9.400
6 Зрошення (загальні)	0.148	0.000	-0.148	-100.00
7 Сільськогосподарські (загальні)	19.566	13.286	-6.280	-32.100
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.372	0.483	0.111	29.800
9 Скид без використання (загальні)	7.031	6.581	-0.450	-6.400
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	9.678	11.354	1.676	17.300
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	8.750	10.396	1.646	18.800
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	0.866	0.544	-0.322	-37.200
13 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.062	0.414	0.352	67.700
14 Скид з балансових запасів ПВ	3.084	2.181	-0.903	-29.300
Волинська область/м. Луцьк				
1 Загальний видобуток підземних вод	139.724	150.981	11.257	8.100
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	77.516	79.462	1.946	2.500
3 Загальне використання підземних вод	131.264	141.904	0.640	8.100
4 Господарсько-питні (загальні)	81.511	86.141	4.630	5.700
5 Виробничо-технічні (загальні)	11.361	10.328	-1.033	-9.100
6 Сільськогосподарські (загальні)	38.392	45.426	7.034	8.300
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.000	0.009	0.009	
8 Скид без використання (загальні)	8.460	9.077	0.617	7.300
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	77.516	79.462	1.946	2.500
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	69.681	72.814	3.133	4.500
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	7.835	6.648	-1.187	-15.100
Дніпропетровська область/м. Дніпропетровськ				
1 Загальний видобуток підземних вод	45.655	41.599	-4.056	-8.900
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	14.494	11.351	-3.143	-21.700
3 Загальне використання підземних вод	34.168	30.800	-3.368	-9.900
4 Господарсько-питні (загальні)	25.467	22.143	-3.324	-13.100
5 Виробничо-технічні (загальні)	6.996	6.563	-0.433	-6.200
6 Зрошення (загальні)	1.700	2.079	0.379	22.300

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), Зменшення (-) до 2013 р.	
	2012 р.	2013 р.	тис. м ³ /добу	%
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.005	0.015	0.010	200.000
8 Скид без використання (загальні)	11.488	10.799	-0.689	-6.000
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	14.494	11.351	3.143	21.700
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	11.841	10.244	1.597	13.500
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	2.653	1.107	1.546	58.300
Донецька область/м. Донецьк				
1 Загальний видобуток підземних вод	866.358	826.550	-39.808	-4.600
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	126.021	118.040	-7.981	-6.300
3 Загальне використання підземних вод	154.937	143.196	-11.741	-7.600
4 Господарсько-питні (загальні)	84.994	82.143	-2.851	-3.400
5 Виробничо-технічні (загальні)	62.771	54.249	-8.522	-13.600
6 Зрошення (загальні)	0.210	0.192	-0.018	-8.600
7 Сільськогосподарські (загальні)	6.953	6.588	-0.365	-5.200
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.009	0.024	0.015	166.700
9 Скид без використання (загальні)	711.421	683.354	-28.067	-3.900
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	93.056	87.431	-5.625	-6.000
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	68.240	65.723	-2.517	-3.700
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	24.636	21.544	-3.092	-12.600
13 Загальні ЗРШ з балансових запасів ПВ	0.012	0.003	-0.009	-75.000
14 Загальні СГВ з балансових запасів ПВ	0.162	0.155	-0.007	-4.300
15 Загальні РЗЛ+ВН з балансових запасів ПВ	0.006	0.006	0.000	0.000
16 Скид з балансових запасів ПВ	32.965	30.609	-2.356	-7.100
Житомирська область/м. Житомир				
1 Загальний видобуток підземних вод	41.242	53.285	12.043	29.200
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	11.093	12.581	1.488	13.400
3 Загальне використання підземних вод	28.852	30.422	1.570	5.400
4 Господарсько-питні (загальні)	17.870	18.710	0.840	4.700
5 Виробничо-технічні (загальні)	6.698	7.445	0.747	11.200
6 Сільськогосподарські (загальні)	4.063	4.005	-0.058	-1.400
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.221	0.262	0.041	18.600
8 Скид без використання (загальні)	12.390	22.863	10.473	84.500
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	9.515	11.162	1.647	17.300
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	6.718	7.318	0.600	8.900
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	2.577	3.582	1.005	39.000
12 Загальні РЗЛ+ВН з балансових запасів ПВ	0.220	0.262	0.042	19.100
13 Скид з балансових запасів ПВ	1.578	1.419	-0.159	-10.100
Закарпатська область/м. Ужгород				
1 Загальний видобуток підземних вод	62.007	59.363	-2.644	-4.300
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	26.415	26.025	-0.390	-1.500
3 Загальне використання підземних вод	38.568	36.895	-1.673	-4.300
4 Господарсько-питні (загальні)	23.588	23.355	-0.233	-1.000
5 Виробничо-технічні (загальні)	8.586	8.451	-0.135	-1.600
6 Сільськогосподарські (загальні)	6.394	5.089	-1.305	-20.400
7 Скид без використання (загальні)	23.439	22.468	-0.971	-4.100
8 Загальне використання з балансових запасів ПВ	14.411	14.368	-0.043	-0.300
9 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	10.653	10.607	-0.046	-0.400
10 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	3.758	3.761	0.003	0.100
11 Скид з балансових запасів ПВ	12.004	11.657	-0.347	-2.900
Запорізька область/м. Запоріжжя				
1 Загальний видобуток підземних вод	99.556	95.120	-4.436	-4.500
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	45.599	42.912	-2.687	-5.900
3 Загальне використання підземних вод	89.305	86.709	-2.596	-2.900
4 Господарсько-питні (загальні)	71.834	69.867	-1.967	-2.700
5 Виробничо-технічні (загальні)	5.394	5.734	0.340	6.300
6 Зрошення (загальні)	2.033	1.706	-0.327	-16.100
7 Сільськогосподарські (загальні)	9.755	9.325	-0.430	-4.400
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.289	0.077	-0.212	-73.400

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), Зменшення (-) до 2013 р.	
	2012 р.	2013 р.	тис. м ³ /добу	%
9 Скид без використання (загальні)	10.251	8.411	-1.840	-17.900
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	42.266	40.788	-1.478	-3.500
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	38.407	37.329	-1.078	-2.800
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	3.085	2.939	-0.146	-4.700
13 Загальні СГВ з балансових запасів ПВ	0.567	0.518	-0.049	-8.600
14 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.207	0.002	-0.205	-99.000
15 Скид з балансових запасів ПВ	3.333	2.124	-1.209	-36.300
Івано-Франківська область/ м. Івано-Франківськ				
1 Загальний видобуток підземних вод	19.993	18.729	-1.264	-6.300
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	8.006	6.184	-1.822	-22.800
3 Загальне використання підземних вод	18.328	18.049	-0.279	-1.500
4 Господарсько-питні (загальні)	14.534	14.020	-0.514	-3.500
5 Виробничо-технічні (загальні)	2.280	2.232	-0.048	-2.100
6 Зрошення (загальні)	0.000	0.013	0.013	
7 Сільськогосподарські (загальні)	1.476	1.709	0.233	15.800
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.038	0.075	0.037	97.400
9 Скид без використання (загальні)	1.665	0.680	-0.985	-59.200
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	7.466	5.940	-1.526	-20.400
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	6.973	5.852	-1.121	-16.100
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	0.477	0.072	-0.405	-84.900
13 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.016	0.016	0.000	0.000
14 Скид з балансових запасів ПВ	0.540	0.244	-0.296	-54.800
Київська область/м. Київ				
1 Загальний видобуток підземних вод	118.642	123.201	4.559	3.800
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	55.261	56.856	1.595	2.900
3 Загальне використання підземних вод	114.285	117.944	3.659	3.200
4 Господарсько-питні (загальні)	81.895	89.723	7.828	9.600
5 Виробничо-технічні (загальні)	27.454	23.888	-3.566	-13.000
6 Зрошення (загальні)	0.034	0.125	0.091	267.600
7 Сільськогосподарські (загальні)	1.817	1.415	-0.402	-22.100
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	3.085	2.793	-0.292	-9.500
9 Скид без використання (загальні)	4.357	5.257	0.900	20.700
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	54.300	55.314	1.014	1.900
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	42.914	46.826	3.912	9.100
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	8.132	5.596	-2.536	-31.200
13 Загальні СГВ з балансових запасів ПВ	0.178	0.139	-0.039	-21.900
14 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	3.076	2.753	-0.323	-10.500
15 Скид з балансових запасів ПВ	0.961	1.542	0.581	60.500
Кіровоградська область/м. Кіровоград				
1 Загальний видобуток підземних вод	67.933	66.776	-1.157	-1.700
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	13.167	12.052	-1.115	-8.500
3 Загальне використання підземних вод	36.119	35.808	-0.311	-0.900
4 Господарсько-питні (загальні)	20.959	21.563	0.604	2.900
5 Виробничо-технічні (загальні)	7.791	6.876	-0.915	-11.700
6 Зрошення (загальні)	0.012	0.012	0.000	0.000
7 Сільськогосподарські (загальні)	7.357	7.357	0.000	0.000
8 Скид без використання (загальні)	31.814	30.968	-0.846	-2.700
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	11.457	11.165	-0.292	-2.500
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	8.809	9.540	0.731	8.300
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	2.648	1.625	-1.023	-38.600
12 Скид з балансових запасів ПВ	1.710	0.887	-0.823	-48.100
Луганська область/м. Луганськ				
1 Загальний видобуток підземних вод	1041.440	1005.146	-36.294	-3.500
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	405.275	389.802	-15.473	-3.800
3 Загальне використання підземних вод	444.834	442.265	-2.569	-0.600
4 Господарсько-питні (загальні)	347.064	341.597	-5.467	-1.600
5 Виробничо-технічні (загальні)	86.532	88.947	2.415	2.800

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), Зменшення (-) до 2013 р.	
	2012 р.	2013 р.	тис. м ³ /добу	%
6 Зрошення (загальні)	8.203	9.658	1.455	17.700
7 Сільськогосподарські (загальні)	2.843	1.881	-0.962	-33.800
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.192	0.182	-0.010	-5.200
9 Скид без використання (загальні)	596.606	562.881	-33.725	-5.700
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	348.355	331.829	-16.526	-4.700
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	306.058	292.714	-13.344	-4.400
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	42.118	38.943	-3.175	-7.500
13 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.179	0.172	-0.007	-3.900
14 Скид з балансових запасів ПВ	56.920	57.973	1.053	1.800
Львівська область/м. Львів				
1 Загальний видобуток підземних вод	464.162	472.916	8.754	1.900
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	333.572	345.519	11.947	3.600
3 Загальне використання підземних вод	455.761	470.942	15.181	3.300
4 Господарсько-питні (загальні)	353.919	379.927	26.008	7.300
5 Виробничо-технічні (загальні)	43.474	32.991	-10.483	-24.100
6 Зрошення (загальні)	0.009	0.013	0.004	44.400
7 Сільськогосподарські (загальні)	58.312	57.962	-0.350	-0.600
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.047	0.049	0.002	4.300
9 Скид без використання (загальні)	8.400	1.974	-6.426	-76.500
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	328.384	344.614	16.230	4.900
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	313.773	334.306	20.533	6.500
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	14.594	10.283	-4.311	-29.500
13 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.017	0.025	0.008	47.100
14 Скид з балансових запасів ПВ	5.187	0.905	-4.282	-82.600
Миколаївська область/м. Миколаїв				
1 Загальний видобуток підземних вод	94.015	93.227	-0.788	-0.800
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	6.521	8.323	1.802	27.600
3 Загальне використання підземних вод	93.535	92.823	-0.712	-0.800
4 Господарсько-питні (загальні)	85.924	85.069	-0.855	-1.000
5 Виробничо-технічні (загальні)	6.302	6.244	-0.058	-0.900
6 Зрошення (загальні)	0.014	0.013	-0.001	-7.100
7 Сільськогосподарські (загальні)	1.089	1.355	0.266	24.400
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.206	0.142	-0.064	-31.100
9 Скид без використання (загальні)	0.480	0.404	-0.076	-15.800
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	6.521	8.323	1.802	27.600
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	4.892	4.468	-0.424	-8.700
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	1.629	3.855	2.226	136.600
Одеська область/м. Одеса				
1 Загальний видобуток підземних вод	94.479	87.256	-7.223	-7.600
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	31.375	31.405	0.030	0.100
3 Загальне використання підземних вод	90.596	82.048	-8.548	-9.400
4 Господарсько-питні (загальні)	73.588	74.331	0.743	1.000
5 Виробничо-технічні (загальні)	16.501	7.654	-8.847	-53.600
6 Зрошення (загальні)	0.502	0.053	-0.449	-89.400
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.005	0.010	0.005	100.000
8 Скид без використання (загальні)	3.883	5.208	1.325	34.100
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	27.635	26.713	-0.922	-3.300
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	26.180	25.460	-0.720	-2.800
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	1.455	1.251	-0.204	-14.000
12 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.000	0.002	0.002	
13 Скид з балансових запасів ПВ	3.740	4.692	0.952	25.500
Полтавська область/м. Полтава				
1 Загальний видобуток підземних вод	189.114	181.489	-7.625	-4.000
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	106.554	98.212	-8.342	-7.800
3 Загальне використання підземних вод	160.086	152.336	-7.750	-4.800
4 Господарсько-питні (загальні)	136.081	127.835	-8.246	-6.100
5 Виробничо-технічні (загальні)	12.454	13.091	0.637	5.100

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), Зменшення (-) до 2013 р.	
	2012 р.	2013 р.	тис. м ³ /добу	%
6 Зрошення (загальні)	1.854	1.854	0.000	0.000
7 Сільськогосподарські (загальні)	9.453	9.380	-0.073	-0.800
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.244	0.176	-0.068	-27.900
9 Скид без використання (загальні)	29.028	29.153	0.125	0.400
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	106.300	97.919	-8.381	-7.900
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	101.255	93.396	-7.859	-7.800
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	4.801	4.347	-0.454	-9.500
13 Загальні РЗЛ+ВН з балансових запасів ПВ	0.244	0.176	-0.068	-27.900
14 Скид з балансових запасів ПВ	0.254	0.293	0.039	15.40
Рівненська область/м. Рівне				
1 Загальний видобуток підземних вод	121.537	119.816	-1.721	-1.400
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	71.789	69.561	-2.228	-3.100
3 Загальне використання підземних вод	96.973	94.206	-2.767	-2.900
4 Господарсько-питні (загальні)	79.037	73.775	-5.262	-6.700
5 Виробничо-технічні (загальні)	15.138	18.448	3.310	21.900
6 Сільськогосподарські (загальні)	2.794	1.976	-0.818	-29.300
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.004	0.007	0.003	75.000
8 Скид без використання (загальні)	24.564	25.610	1.046	4.300
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	71.789	69.561	-2.228	-3.100
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	66.841	60.951	-5.890	-8.800
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	4.944	8.603	3.659	74.000
12 Загальні РЗЛ+ВН з балансових запасів ПВ	0.004	0.007	0.003	75.000
Сумська область/м. Суми				
1 Загальний видобуток підземних вод	186.132	158.706	-27.426	-14.700
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	89.848	88.515	-1.333	-1.500
3 Загальне використання підземних вод	186.023	158.623	-27.400	-14.700
4 Господарсько-питні (загальні)	179.272	151.963	-27.309	-15.200
5 Виробничо-технічні (загальні)	6.265	6.175	-0.090	-1.400
6 Зрошення (загальні)	0.010	0.000	-0.010	-100.00
7 Сільськогосподарські (загальні)	0.398	0.398	0.000	0.000
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.078	0.087	0.009	11.500
9 Скид без використання (загальні)	0.109	0.083	-0.026	-23.900
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	89.786	88.445	-1.341	-1.500
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	88.026	86.868	-1.158	-1.300
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	1.682	1.514	-0.168	-10.000
13 Загальні РЗЛ+ВН з балансових запасів ПВ	0.078	0.063	-0.015	-19.200
14 Скид з балансових запасів ПВ	0.062	0.070	0.008	12.900
Тернопільська область/м. Тернопіль				
1 Загальний видобуток підземних вод	83.200	82.018	-1.182	-1.400
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	51.662	51.439	-0.223	-0.400
3 Загальне використання підземних вод	83.145	81.740	-1.405	-1.700
4 Господарсько-питні (загальні)	65.185	64.773	-0.412	-0.600
5 Виробничо-технічні (загальні)	11.300	9.361	-1.939	-17.200
6 Сільськогосподарські (загальні)	6.427	7.519	1.092	17.000
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.233	0.087	-0.146	-62.700
8 Скид без використання (загальні)	0.055	0.278	0.223	405.500
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	51.607	51.161	-0.446	-0.900
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	51.423	50.917	-0.506	-1.000
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	0.184	0.244	0.060	32.600
12 Скид з балансових запасів ПВ	0.055	0.278	0.223	405.500
Харківська область/м. Харків				
1 Загальний видобуток підземних вод	164.461	160.662	-3.799	-2.300
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	39.166	41.963	2.797	7.100
3 Загальне використання підземних вод	162.906	158.706	-4.200	-2.600
4 Господарсько-питні (загальні)	99.429	110.092	10.663	10.700
5 Виробничо-технічні (загальні)	40.571	26.846	-13.725	-33.800
6 Зрошення (загальні)	11.927	11.306	-0.621	-5.200

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), Зменшення (-) до 2013 р.	
	2012 р.	2013 р.	тис. м ³ /добу	%
7 Сільськогосподарські (загальні)	10.331	9.888	-0.443	-4.300
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.648	0.574	-0.074	-11.400
9 Скид без використання (загальні)	1.555	1.956	0.401	25.800
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	38.909	41.360	2.451	6.300
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	30.919	32.223	1.304	4.200
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	7.461	8.659	1.198	16.100
13 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.529	0.478	-0.051	-9.600
14 Скид з балансових запасів ПВ	0.257	0.603	0.346	134.600
Херсонська область/м. Херсон				
1 Загальний видобуток підземних вод	346.535	288.585	57.950	16.700
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	116.105	108.671	7.434	6.400
3 Загальне використання підземних вод	202.819	166.801	36.018	17.800
4 Господарсько-питні (загальні)	165.482	139.025	26.457	16.000
5 Виробничо-технічні (загальні)	17.005	7.794	9.211	54.200
6 Зрошення (загальні)	16.811	16.413	-0.398	-2.400
7 Сільськогосподарські (загальні)	3.421	3.468	0.047	1.400
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.100	0.101	0.001	1.000
9 Скид без використання (загальні)	143.716	121.784	-21.932	-15.300
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	112.258	84.230	-28.028	-25.000
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	107.159	78.956	-28.203	-26.300
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	3.292	2.925	-0.367	-11.100
13 Загальні ЗРШ з балансових запасів ПВ	1.663	2.063	0.400	24.100
14 Загальні СГВ з балансових запасів ПВ	0.103	0.265	0.162	157.300
15 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.041	0.021	-0.020	-48.800
16 Скид з балансових запасів ПВ	3.847	24.441	20.594	535.300
Хмельницька область/м. Хмельницький				
1 Загальний видобуток підземних вод	128.085	132.874	4.789	3.700
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	100.511	101.278	0.767	0.800
3 Загальне використання підземних вод	98.328	99.644	1.316	1.300
4 Господарсько-питні (загальні)	82.923	83.371	0.448	0.500
5 Виробничо-технічні (загальні)	9.002	9.560	0.558	6.200
6 Сільськогосподарські (загальні)	6.144	6.485	0.341	5.600
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.259	0.228	-0.031	-12.000
8 Скид без використання (загальні)	29.757	33.230	3.473	11.700
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	77.370	78.116	0.746	1.000
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	70.427	70.942	0.515	0.700
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	6.684	6.946	0.262	3.900
12 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.259	0.228	-0.031	-12.000
13 Скид з балансових запасів ПВ	23.141	23.162	0.021	0.100
Черкаська область/м. Черкаси				
1 Загальний видобуток підземних вод	139.689	144.976	5.287	3.800
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	22.973	24.961	1.988	8.700
3 Загальне використання підземних вод	129.301	136.277	6.976	5.400
4 Господарсько-питні (загальні)	40.671	46.329	5.658	13.900
5 Виробничо-технічні (загальні)	15.095	16.428	1.333	8.800
6 Зрошення (загальні)	0.175	0.175	0.000	0.000
7 Сільськогосподарські (загальні)	72.570	72.570	0.000	0.000
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.790	0.775	-0.015	-1.900
9 Скид без використання (загальні)	10.388	8.699	-1.689	-16.300
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	18.582	22.259	3.677	19.800
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	11.361	14.750	3.389	29.800
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	7.221	7.509	0.288	4.000
13 Скид з балансових запасів ПВ	4.391	2.702	-1.689	-38.500
Чернівецька область/м. Чернівці				
1 Загальний видобуток підземних вод	78.316	55.955	-22.361	-28.600
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	30.191	14.273	-15.918	-52.700
3 Загальне використання підземних вод	77.659	55.438	-22.221	-28.600

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), Зменшення (-) до 2013 р.	
	2012 р.	2013 р.	тис. м ³ /добу	%
4 Господарсько-питні (загальні)	36.638	16.988	-19.650	-53.600
5 Виробничо-технічні (загальні)	2.348	1.657	-0.691	-29.400
6 Сільськогосподарські (загальні)	38.672	36.790	-1.882	-4.900
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.001	0.003	0.002	200.000
8 Скид без використання (загальні)	0.657	0.517	-0.140	-21.300
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	29.739	13.853	-15.886	-53.400
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	29.736	13.850	-15.886	-53.400
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	0.003	0.003	0.000	0.000
12 Скид з балансових запасів ПВ	0.452	0.420	-0.032	-7.100
Чернігівська область/м. Чернігів				
1 Загальний видобуток підземних вод	136.277	128.656	-7.621	-5.600
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	79.026	79.295	0.269	0.300
3 Загальне використання підземних вод	122.712	125.758	3.046	2.500
4 Господарсько-питні (загальні)	106.927	109.127	2.200	2.100
5 Виробничо-технічні (загальні)	5.001	5.667	0.666	13.300
6 Зрошення (загальні)	0.005	0.026	0.021	420.000
7 Сільськогосподарські (загальні)	10.715	10.877	0.162	1.500
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.064	0.061	-0.003	4.700
9 Скид без використання (загальні)	13.565	2.898	-10.667	-78.600
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	79.026	79.292	0.266	0.300
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	78.693	78.237	-0.456	-0.600
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	0.333	1.049	0.716	215.000
13 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.000	0.006	0.006	
14 Скид з балансових запасів ПВ	0.000	0.003	0.003	
м. Київ				
1 Загальний видобуток підземних вод	141.186	127.912	-13.274	-9.400
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	133.423	120.511	-12.912	-9.700
3 Загальне використання підземних вод	141.186	127.911	-13.275	-9.400
4 Господарсько-питні (загальні)	121.223	111.140	-10.083	-8.300
5 Виробничо-технічні (загальні)	19.946	16.733	-3.213	-16.100
6 Зрошення (загальні)	0.002	0.002	0.000	0.000
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.015	0.036	0.021	140.000
8 Скид без використання (загальні)	0.000	0.001	0.001	
9 Загальне використання з балансових запасів ПВ	133.423	120.510	-12.913	-9.700
10 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	115.953	105.494	-10.459	-9.000
11 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	17.453	14.978	-2.475	-14.200
12 Загальні ЗРШ з балансових запасів ПВ	0.002	0.002	0.000	0.000
13 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.015	0.036	0.021	140.000
14 Скид з балансових запасів ПВ	0.000	0.001	0.001	
м. Севастополь				
1 Загальний видобуток підземних вод	43.398	43.367	-0.031	-0.100
2 Видобуток з балансових запасів підземних вод	27.652	27.652	0.000	0.000
3 Загальне використання підземних вод	43.395	43.364	-0.031	-0.100
4 Господарсько-питні (загальні)	37.552	37.535	-0.017	0.000
5 Виробничо-технічні (загальні)	1.121	1.107	-0.014	-1.200
6 Зрошення (загальні)	4.476	4.476	0.000	0.000
7 Сільськогосподарські (загальні)	0.199	0.199	0.000	0.000
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.047	0.047	0.000	0.000
9 Скид без використання (загальні)	0.003	0.003	0.000	0.000
10 Загальне використання з балансових запасів ПВ	27.652	27.652	0.000	0.000
11 Загальні ГПВ з балансових запасів ПВ	27.485	27.485	0.000	0.000
12 Загальні ВТВ з балансових запасів ПВ	0.036	0.036	0.000	0.000
13 Загальні ЗРШ з балансових запасів ПВ	0.003	0.003	0.000	0.000
14 Загальні СГВ з балансових запасів ПВ	0.085	0.085	0.000	0.000
15 Загальні РЗА+ВН з балансових запасів ПВ	0.043	0.043	0.000	0.000

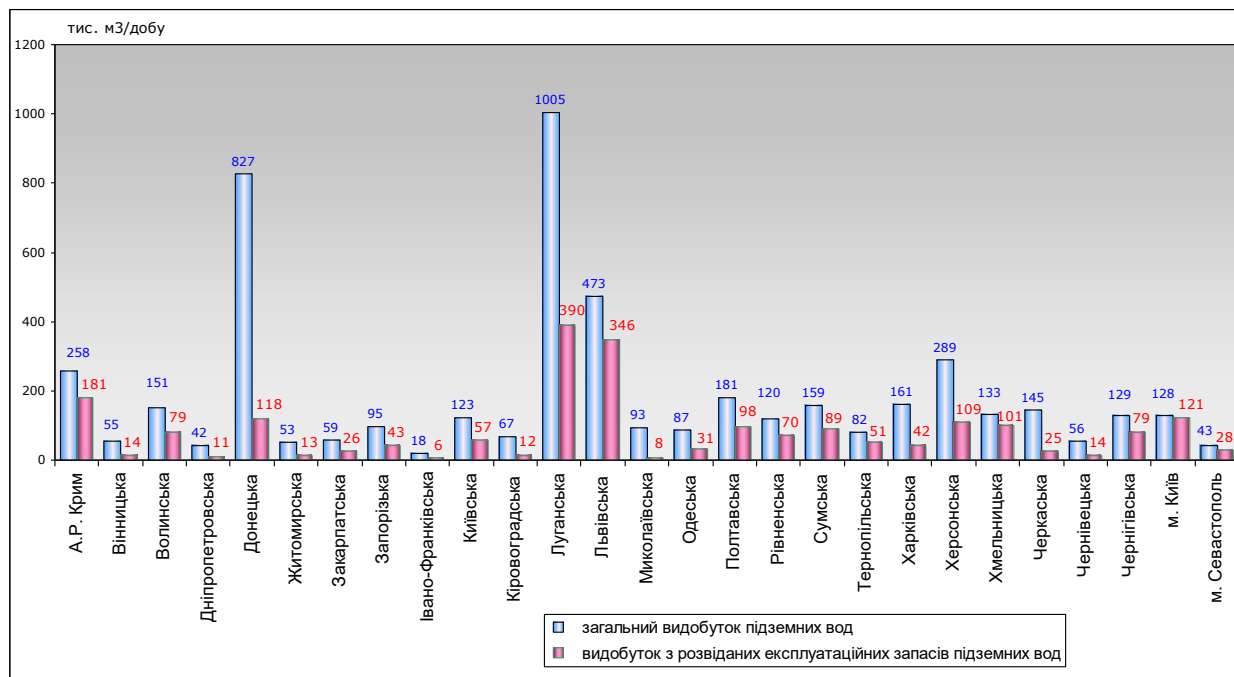

Рис. 1.2. Загальний видобуток підземних вод та видобуток з розвіданих запасів по адміністративних областях України за 2013 р.

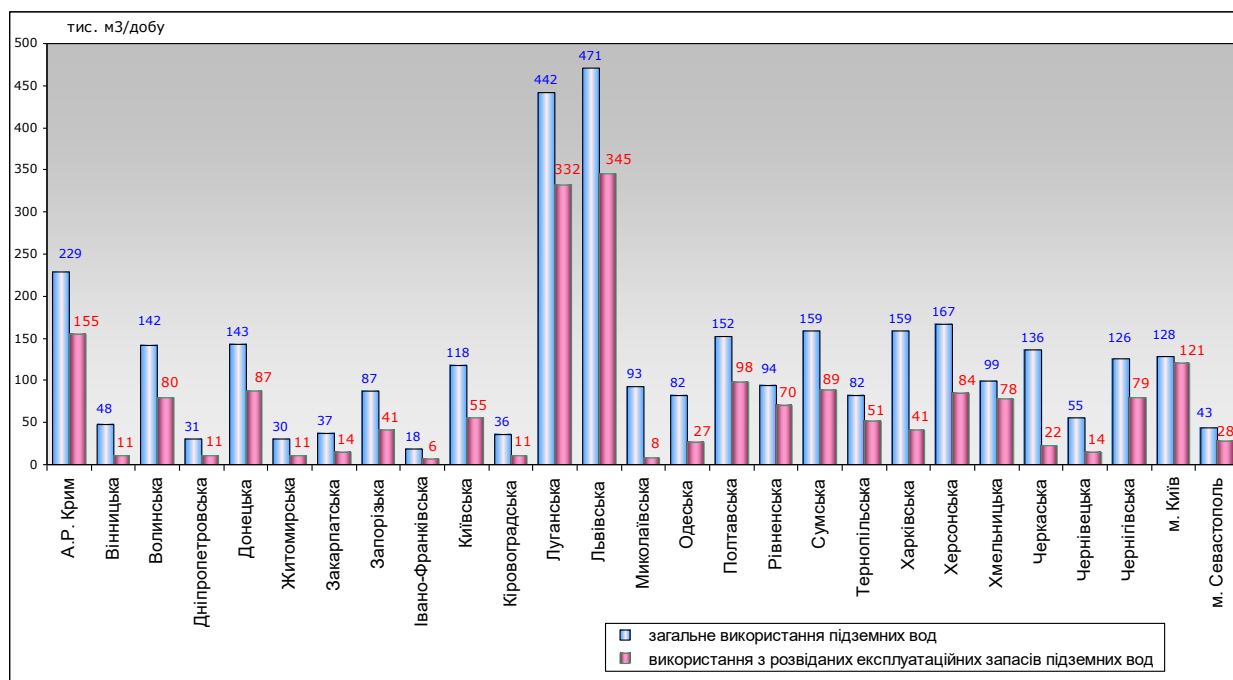

Рис. 1.3. Загальне використання підземних вод та використання розвіданих запасів по адміністративних областях України за 2013 р.

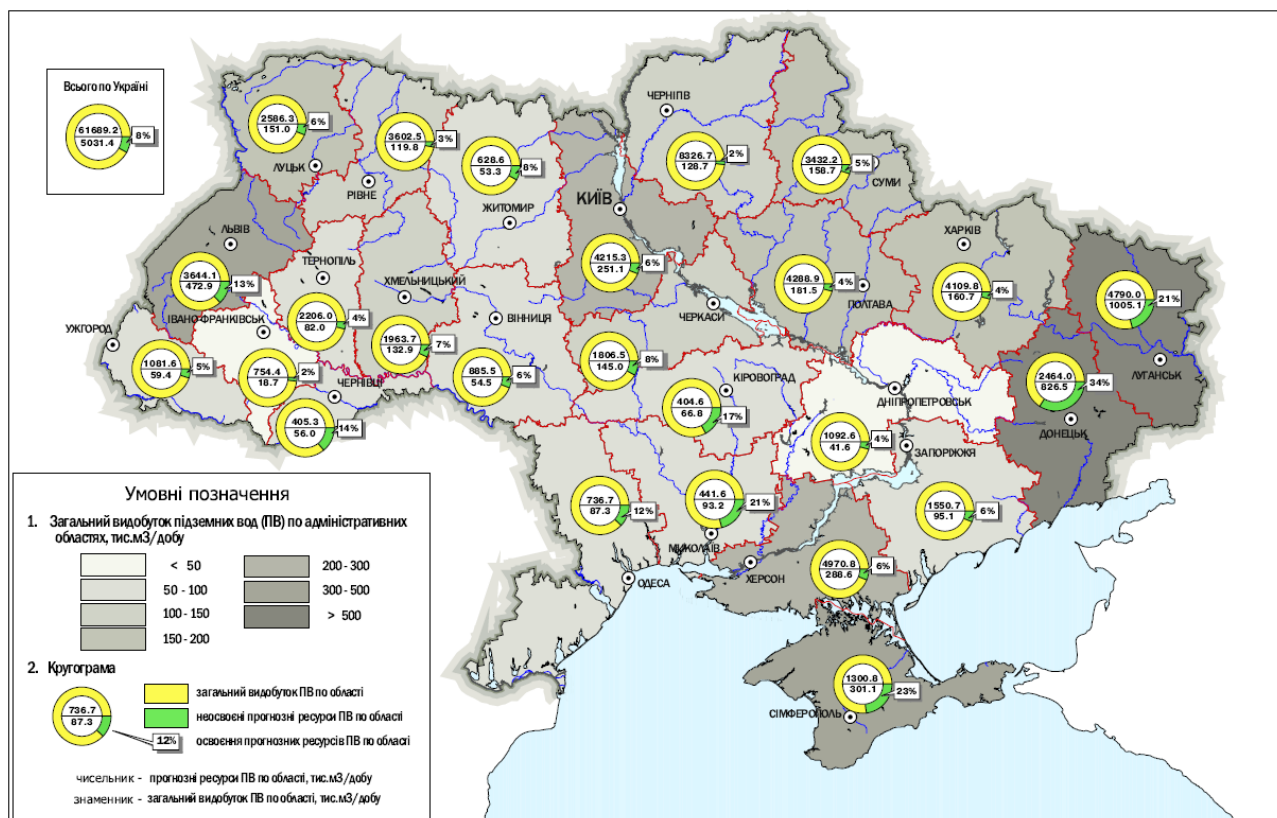

Рис. 1.4. Загальний видобуток підземних питних і технічних вод України за 2013 рік

1.2. Стан водних ресурсів за гідрохімічними та радіологічними показниками у басейнах основних річок України

Оцінка якості вод за гідрохімічними показниками. Держводагентство, як суб'єкт державної системи моніторингу довкілля, здійснює систематичні спостереження за станом поверхневих вод у місцях розташування основних водозаборів - джерел питного водопостачання та комплексного призначення.

Інструментально-лабораторний контроль за якісним станом поверхневих вод у системі Держводагентства здійснюється 28 лабораторіями за 20-49 гідрохімічними та двома радіологічними показниками.

У 79 пунктах спостережень на 41 водному об'єкті у місцях розташування питних водозаборів проводився моніторинг якості поверхневих вод за гідрохімічними та радіологічними показниками. У 2013 році для інструментально-лабораторного контролю у цих створах відібрано 822 проби поверхневої води, виконано 25 835 вимірювання у воді показників, що характеризують гідрохімічний та фізико-хімічний стан водних об'єктів. Результати моніторингу свідчать, що якість води основних джерел централізованого водопостачання не можна визнати задовільною. У більше ніж 90 % контрольних створів фіксувались перевищення нормативних значень вмісту забруднюючих речовин або показників фізико-хімічного стану поверхневих вод (згідно з СанПиН 4630-88). Невідповідність нормативам відмічалась найчастіше за показниками ХСК (у 53 створах), БСК (у 22 створах), залізо загальне (у 17 створах), кольоровість (у 15 створах). Крім того у деяких створах мали місце перевищення за показниками: марганець, сухий залишок, жорсткість, сульфати, нафтопродукти. Аналіз якісного стану поверхневих вод у створах питних водозаборів басейнів річок, у яких здійснюється моніторинг у системі Держводагентства України за 2013 рік (середні значення) наведено нижче.

У басейні **р.Дніпро** за програмою моніторингу розташовано 36 створів спостережень. Середньорічні дані інструментально-лабораторних вимірювань показників якісного стану поверхневих вод свідчать про підвищений вміст у воді контрольованих створів заліза, марганцю, важкоокисних і легкоокисних забруднюючих речовин, що відображаються показниками ХСК та БСК (відповідно), речовин, що впливають на кольоровість води.

Перевищення нормативу за показником ХСК (15 мгО/дм^3) зафіксовано у 29 створах спостережень, зокрема, у створах водосховищ дніпровського каскаду, де розташовані питні водозабори міста Київ (1,8 ГДК), Кременчук (2,6 ГДК), Комсомольськ (2,5 ГДК), Верхньодніпровськ (2,4 ГДК), Дніпропетровськ (2,4 ГДК), Дніпродзержинськ (2,4 ГДК), Марганець (2,5 ГДК), Нікополь (2,5 ГДК).

Перевищення нормативу кольоровості води (35 градусів ПКШ) зафіксовано у 10 створах спостережень. Найвищі значення встановлено у створах: Кременчуцьке вдсх., с.Власівка, лівий берег, питний водозабір м.Кременчук, 578,0 км (2,2 ГДК) та Дніпродзержинське вдсх., питний водозабір м.Комсомольськ, 550,0 км (2,1 ГДК).

Перевищення нормативу БСК ($3 \text{ мгО}_2/\text{дм}^3$) зафіксовано у 7 створах спостережень. У 13 створах фіксувались перевищення вмісту заліза (до 2 ГДК при нормі $0,3 \text{ мг/дм}^3$).

Перевищення нормативів по чотирьом показникам (ХСК, БСК, кольоровість та залізо загальне) виявлено у створах: Київське вдсх., нижній б'єф Київської ГЕС, питний водозабір м.Києва, 897,0 км та р.Тетерів, права притока р.Дніпро, питний водозабір м.Житомир, 259,0 км.

Не виявлено перевищень нормативів показників, що вимірювались, лише у двох створах: р.Случ, права притока р.Горинь, с.Чернелівка, питний водозабір м.Хмельницький, 406 км та р.Хомора, ліва притока р.Случ, питний водозабір м.Полонне, 52 км.

У створах, що знаходяться поблизу місць питних водозаборів, у басейні **р.Десна** також зафіксовані у 2013 році перевищення нормативів: ХСК та кольоровість.

З 7 створів питних водозаборів басейну **р. Сіверський Донець** у 5 створах відмічались перевищення (1,8-1,9 ГДК) нормативу ХСК, у 4 створах фіксувались перевищення показнику сухий залишок та у 2 створах - перевищення показнику сульфати.

Найкращою, з огляду на дані інструментально-лабораторних вимірювань, виявилась ситуація у **басейні р.Дністер**. Перевищення фіксувались за показником ХСК (2,1 ГДК) лише у створі: р.Дністер, смт.Біляївка, питний водозабір м.Одеса, 20 км та за показником нафтопродукти у створах р. Серет (правої притоки р.Дністер) у Тернопільській області.

Також, задовільною залишилась ситуація щодо стану поверхневих вод поблизу питних водозаборів у **басейні р. Дунай**. У трьох створах (з 7 за програмою моніторингу) на водозаборах міст Ужгород, Кілія та Вилкове не виявлено перевищень нормативів показників, що вимірювались. Окрім створу оз.Ялпуг-Кутурлуй, питний водозабір м.Болград, де фіксувались перевищення за показниками ХСК (3,5 ГДК), БСК (1,8 ГДК) та марганець, невеликі перевищення за показниками ХСК та БСК відмічались у створі: р.Дунай, питний водозабір м.Ізмаїл, 94,0 км, і за показниками залізо загальне та марганець у створах р.Латориця, притока р.Бодрог (Словаччина), 65 км, кордон з Словаччиною (біля питного водозабору м.Чоп) та р.Тиса, ліва притока р.Дунай, 882 км (біля питного водозабору м.Тячів).

У всіх створах питних водозаборів у **басейні р.Південний Буг** у 2013 році фіксувались перевищення нормативу ХСК (від 1,4 до 1,9 ГДК) та у 6 створах (з 9 за програмою моніторингу) - перевищення нормативу БСК (до 1,6 ГДК). Понаднормативний вміст органічних сполук, що, у першу чергу впливає на величини зазначених показників, є характерним для поверхневих водних об'єктів басейну р.Південний Буг.

Більше ніж у половині створів спостережень, що знаходяться поблизу питних водозаборів **Автономної Республіки Крим**, у 2013 році не зафіксовано перевищень середньорічних значень показників, що вимірювались за програмою моніторингу. Не відповідали вимогам значення показників кольоровість та ХСК, що вимірювались у створах Північно-Кримського Каналу та у створі Старокримське вдсх., р.Чурук-Су, в/з МВК м.Старий Крим, 33 км. У останньому створі також фіксувались перевищення за показником БСК.

1.3. Забір та використання води, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин у водні об'єкти

У 2013 році з природних джерел забрано 13625 млн. куб. м води (прісної – 12884 млн. куб. м), з них 1911 млн. куб. м – з підземних водних джерел, у тому числі 753 млн. куб. м шахтно-кар'єрних вод. Загальний забір води у 2013 році у порівнянні із показником у 2012 році знизився на 1026 млн. куб. м.

В обласному розрізі забір води збільшився у Херсонській області (на 78 млн. куб. м) за рахунок збільшення використання води на зрошення. У Одеській області спостерігається зменшення забору води (на 602 млн. куб. м) за рахунок зменшення використання води на водообмін Придунайських водосховищ, водосховища Сасик та водойм Татарбунарського тракту.

В інших областях спостерігалось незначне, у порівнянні з 2012 роком, коливання показників забору води. Найбільше води забрано у Дніпропетровській (1571 млн. куб. м), Донецькій (1979 млн. куб. м), Запорізькій (1244 млн. куб. м), Київській (1008 млн. куб. м), Херсонській (1470 млн. куб. м), Одеській (661 млн. куб. м) областях та Автономній Республіці Крим (1567 млн. куб. м), на які припадає 70 % сумарного обсягу забору води.

У басейновому розрізі найбільше води забрано у басейні Дніпра – 8964 млн. куб. м (26 % від загального обсягу стоку в маловодний рік), Сіверського Дінця – 1471 млн. куб. м (65 % від загального обсягу стоку в маловодний рік), Південного Бугу – 349 млн. куб. м (30 % від загального обсягу стоку в маловодний рік) та Дністра – 577 млн. куб. м (13 % від загального обсягу стоку в маловодний рік).

У галузевому розрізі у 2013 році основними водоспоживачами є підприємства промисловості, якими забирається 5,5 млрд. куб. м води, або 40 % води від загального забору по країні (у т.ч. найбільші з них: теплоелектростанції, атомні електростанції, підприємства чорної металургії та вугільної промисловості), сільського господарства – 39 %, комунального господарства – 21 %.

У цілому використання прісної води у 2013 році на різні потреби становило 9352 млн. куб. м. Із них питної – 2103 млн. куб. м та технічної – 7249 млн. куб. м. Причому 385,0 млн. куб. м води питної якості використано на виробничі потреби, із них 158,9 млн. куб. м із комунальних водопроводів (тобто води спеціально підготовленої до питної якості).

У 2013 році використано 386,5 млн. куб. м стічних вод, 87,9 млн. куб. м колекторно-дренажних вод та 74 млн. куб. м шахтно-кар'єрних вод.

У системах оборотного та повторно-послідовного водопостачання налічувалось 45150 млн. куб. м води.

Втрати при транспортуванні склали 2213 млн. куб. м води (16 % від забраної). У порівнянні з 2012 роком втрати зменшились на 73 млн. куб. м.

Половина обсягів води, які втрачаються, припадає на житлово-комунальну галузь (51%). Відсоток втрат у цій галузі становить 38 %. Більшість води, яка втрачається у житлово-комунальній галузі, вже підготовлена для споживання.

За результатами узагальнення даних державного обліку водокористування у 2013 році у поверхневі водні об'єкти скинуто 7440 млн. куб. м стічних вод, у тому числі: підприємствами промисловості – 4433 млн. куб. м, житлово-

комунальної галузі – 1996 млн. куб. м та підприємствами сільського господарства – 974,7 млн. куб. м.

Із загального обсягу скинутих у водні об'єкти стічних вод забруднені складають 1717 млн. куб. м (23 %), нормативно-очищені – 1477 млн. куб. м (20 %) та нормативно-чисті без очистки – 4246 млн. куб. м (57 %).

Загальна кількість підприємств, що скидають у поверхневі водні об'єкти забруднені стічні води – 881.

Основними причинами забруднення поверхневих вод є скид забруднених комунально-побутових і промислових стічних вод безпосередньо у водні об'єкти та через систему міської каналізації, а також надходження до водних об'єктів забруднюючих речовин у процесі поверхневого стоку води з забудованих територій та сільгоспугідь.

У територіальному розрізі найбільше забруднених стічних вод скидається у Донецькій (506 млн. куб. м, що складає 39 % від із загального обсягу скидів в області), Дніпропетровській (324 млн. куб. м, що складає 40 % від із загального обсягу скидів в області), Луганській (142 млн. куб. м, що складає 50 % від із загального обсягу скидів в області) та Одеській (81 млн. куб. м, що складає 36 % від із загального обсягу скидів в області) областях. У зазначених 4-ох областях скидається близько 61 % від об'єму усіх забруднених стічних вод.

За результатами узагальнення звітів про використання води за 2013 рік у галузевому розрізі найбільшими забруднювачами є промислові підприємства (837 млн. куб. м), із них найбільші – підприємства чорної металургії (455 млн. куб. м), енергетика (321 млн. куб. м) та вугільної промисловості (307 млн. куб. м).

Також підприємствами житлово-комунальної галузі скинуто 782 млн. куб. м забруднених стічних вод, а підприємствами сільського господарства – 83 млн. куб. м забруднених стічних вод.

У басейновому розрізі об'єми скидів забруднених стічних вод розподіляються у такому порядку: у басейні Дніпра – 802 млн. куб. м, Сіверського Дінця – 193 млн. куб. м, Дністра – 23 млн. куб. м, Західного Бугу – 39 млн. куб. м, Дунаю – 31 млн. куб. м, Південного Бугу – 10 млн. куб. м.

Через низьку якість очищення стічних вод надходження забруднених стоків у поверхневі водойми не зменшується.

Крім того, на якість поверхневих вод негативно впливає також скид шахтно-кар'єрних вод, які практично без очистки скидаються у поверхневі водні об'єкти в об'ємі 661 млн. куб. м.

Разом із стічними водами до поверхневих водних об'єктів у 2013 році скинуто 45,2 тис. т завислих речовин, 375,6 т нафтопродуктів, 1006 тис. т сульфатів, 782,5 тис. т хлоридів, 9,03 тис. т азоту амонійного, 56,5 тис. т нітратів, 2,8 тис. т нітритів, 253,4 т СПАР, 760,5 т заліза, 7,8 тис. т фосфатів тощо.

Інформація щодо використання води в Україні за даними державної статистичної звітності за формою 2-ТП (водгосп) наведена в табл. 1.3.1.

Таблиця 1.3.1

Показники	2012 р.	2013 р.	+/- 2012 р.
1. Забір води з природних джерел, млн. м³:			
- всього -	14561	13625	-936
- у тому числі прісної води -	13822	12884	-938
- у тому числі з підземних водних джерел (вкл. шахтно-рудничні) -	1961	1911	-50
- у тому числі морської води -	828,8	740,8	-88
2. Забезпечення валових потреб у воді у відсотках за рахунок			
- забору прісних вод з поверхневих джерел -	80,9	80,5	-0,4
- забору вод з підземних джерел -	13,3	14,0	+0,7
- у тому числі забору шахтно-рудничних вод -	5,2	5,5	+0,3
- забору морської води -	5,7	5,4	-0,3
- використання води в оборотних та повторно-послідовних системах -	312,6	331,3	+18,7
3. Використано води всього, млн. м³:			
- на господарсько-питні потреби -	1848	1765	-83
- на виробничі потреби -	5681	5363	-318
- на зрошення -	1759	1770	+11
- на сільськогосподарське водопостачання -	160,9	155,3	-5,6
4. Використано підземних вод:			
- у тис. м ³ /добу -	2670	2586	-84
- у відсотках від забору підземних вод -	49,7	49,4	-0,3
5. У тому числі використано підземних вод, тис. м³/добу			
- на господарсько-питні потреби -	1470,4	1625,4	+155
- на виробничі потреби -	564,7	472,6	-92,1
- на зрошення -	12,1	19,1	+7
- на сільськогосподарське водопостачання -	462,2	398,0	-64,2
6. Використано підземних вод, млн. м³:			
- на господарсько-питні потреби -	536,7	593,3	+56,6
- на виробничі потреби -	206,1	172,5	-33,6
- на зрошення -	4,059	6,991	+2,932
- на сільськогосподарське водопостачання -	168,7	142,0	-26,7
7. Скинуто підземних вод без використання (шахтно-рудничних):			
- у тис. м ³ /добу -	1821,6	1810,9	-10,3
- у відсотках від забору підземних вод	34	34,5	+0,5
8. Використано стічних вод, млн. м³ -	372,5	386,5	+14
9. Використано колекторно-дренажних вод, млн. м³	82,34	87,9	+5,56
10. Оборотно та повторно – послідовне водозабезпечення, млн. м³ -	45209	45150	-59

2. СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Аналіз існуючого стану водопровідно-каналізаційного господарства країни у 2013 році був здійснений на підставі даних, представлених відповідними службами обласних державних адміністрацій та міською державною адміністрацією м. Київ (дані по АР Крим та м. Севастополь не були надані).

Як і у попередні роки, частина областей не змогла надати інформацію на належному фаховому рівні, а кілька областей подали ті самі дані, що і за 2011-2012 рр. Такий підхід до надання інформації, безумовно, знижує достовірність узагальнених в цілому по країні даних, проте (навіть за таких умов) загальні тенденції функціонування систем водопостачання та водовідведення протягом 2013 року простежуються достатньо чітко.

2.1 Системи водопостачання

У 2013 році забезпеченість міст послугами централізованого водопостачання (відповідно до представлених даних) становила 100 % у всіх областях, крім Львівської - 93,2 % та Чернівецької областей - 90,9 %.

Для сільських населених пунктів доступність до централізованого водопостачання, як і у минулі роки, була набагато нижчою. Серед областей, які надали дані стосовно цього показника, найкраща ситуація склалась у Херсонській - 88 %; Запорізькій - 60,4 % та Миколаївській областях - 57,5 %; найгірша - у Рівненській - 2,7 %; Чернівецькій - 6,3 %; Вінницькій - 6,3 % та Івано-Франківській областях - 9 %. В інших областях забезпеченість послугами централізованого водопостачання у сільській місцевості становила від 11 до 50 % (рис. 2.1.1).

Протягом 2013 року цілодобове водопостачання населених пунктів було забезпечено у трьох областях (Волинська, Харківська і Чернігівська) та м.Київ; у Рівненській - 99,6 % та Вінницькій областях - 98,7 %. Ще у трьох областях цей показник перевищував 90 %, в т.ч. у Чернівецькій - 92,8 %, Івано-Франківській - 91,7 % та Тернопільській областях - 91 %; у п'яти областях - був більшим за 50 %. Найскладніша ситуація була у Одеській області - 4,7 % населених пунктів та у Донецькій області - 14,1 % (рис. 2.1.2).

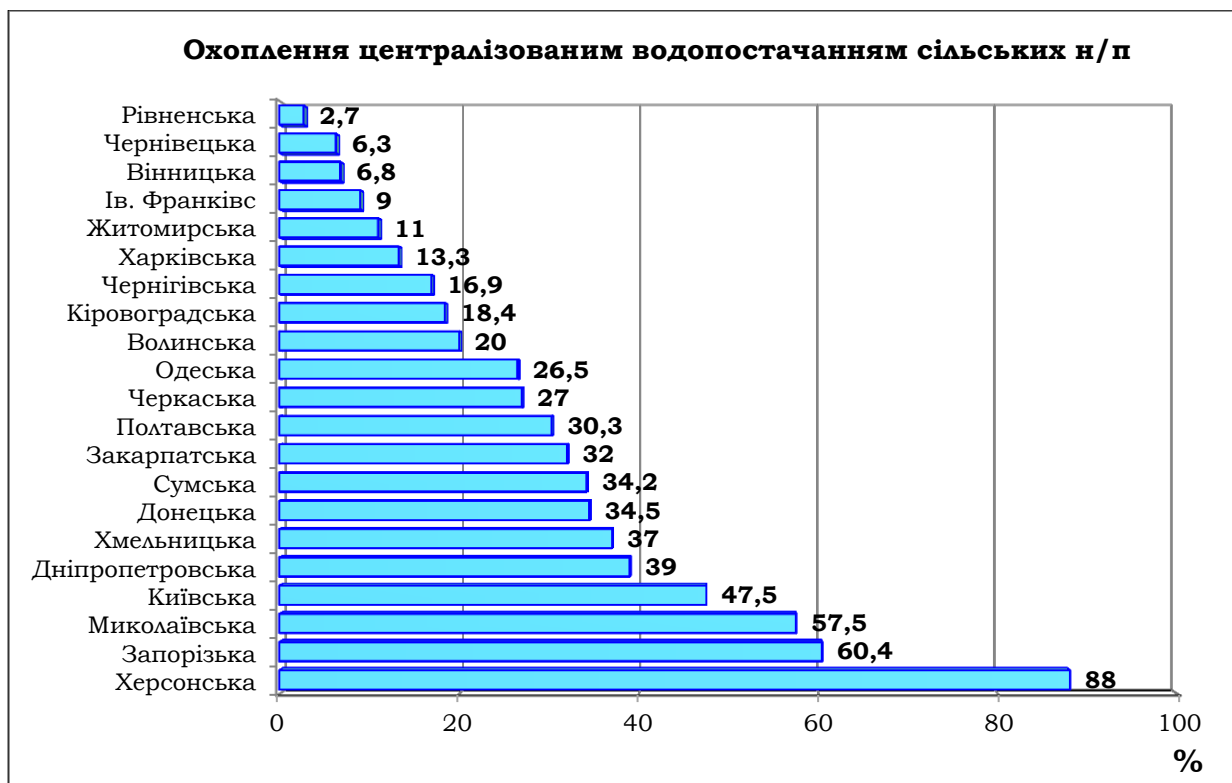

Рис. 2.1.1

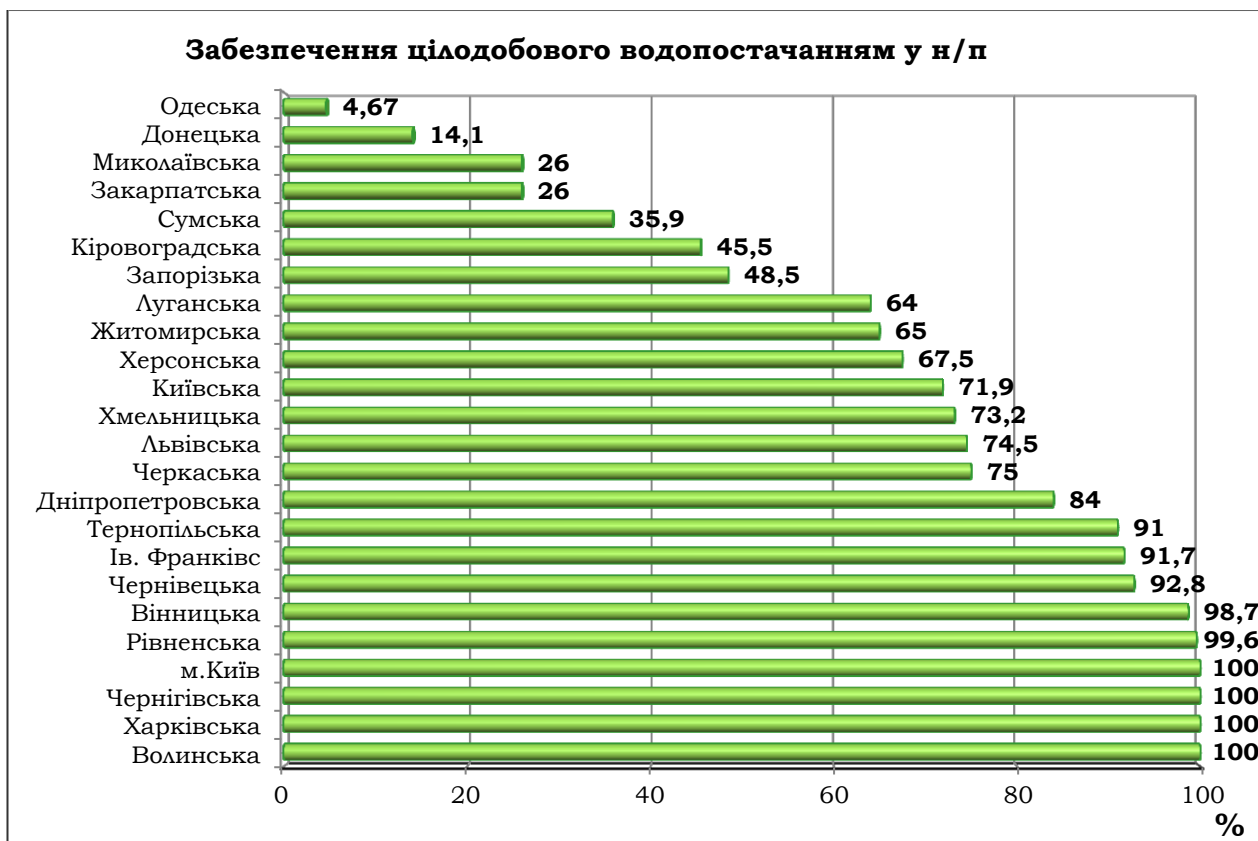

Рис. 2.1.2

Обсяги води. За підсумками 2013 року у системах централізованого водопостачання було одержано наступні результати (рис. 2.1.3):

- ◆ піднято води - 2971,99 млн. м³
- ◆ очищено - 2150,97 млн. м³;
- ◆ реалізовано - 1842,45 млн. м³;
- ◆ втрати та технологічні витрати склали - 1129,74 млн. м³.

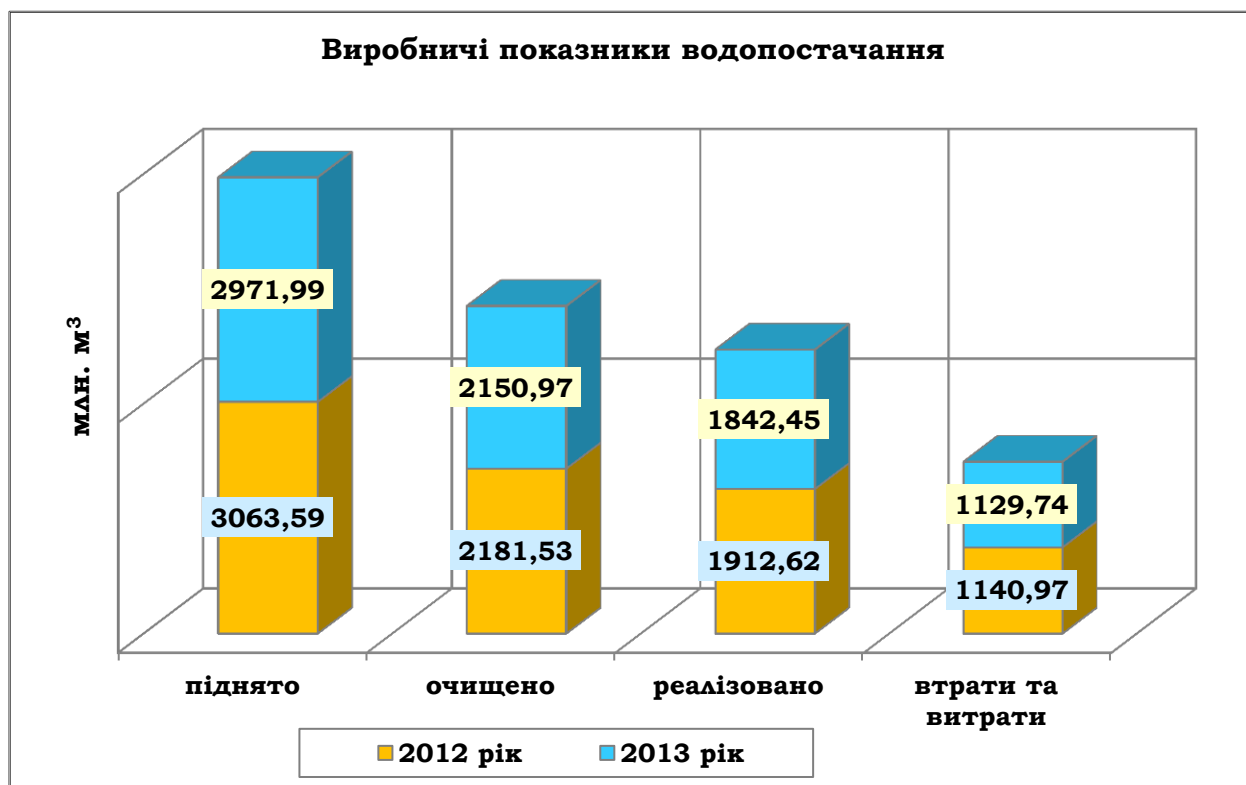

Рис. 2.1.3

У порівнянні з 2012 роком загальні обсяги піднятої води знизилась на 91,6 млн. м³; очищеної води - на 30,56 млн. м³; реалізованої питної води - на 70,17 млн. м³; об'єми втрат та витрат води - на 11,23 млн. м³.

Співвідношення між структурними одиницями обсягів води (по відношенню до піднятої води) характеризувалось таким чином:

	у 2012 році	у 2013 році
◆ очищено води	71,2 %	72,4 %
◆ реалізовано води	62,4 %	62 %
◆ втрати та витрати води	37,2 %	38 %

Загальна кількість реалізованої питної води у 2013 році продовжувала знижуватись, проте рівень її реалізації (співвідношення обсягів піднятої та реалізованої води), як по окремих областях, так і в цілому по країні, у порівнянні з попереднім роком майже не змінився.

Найбільші значення цей показник становив у Київській (90,5 %), Чернігівській (78,5 %), Рівненській (76,4 %), Сумській (70,5 %) областях та м. Київ (72,9 %); найнижчі - у Луганській (32,5 %), Чернівецькій (48,7 %), Запорізькій (49,2 %) та Івано-Франківській (50,4 %) областях (рис. 2.1.4).

Рис. 2.1.4

Рівень втрат та витрат питної води в цілому по країні дещо збільшився, при цьому у шості областях та м. Київ він трохи знизився, в інших областях - збільшився. Найбільший рівень непродуктивних втрат питної води (по відношенню до піднятої води) був у Луганській (67,5 %), Чернівецькій (51,3 %) та Запорізькій (50,8 %) областях; найнижчий - у Київській (9,5 %), Чернігівській (21,5 %), Рівненській (23,6 %), Сумській (29,5 %) областях та м. Київ (27,1 %); в інших областях цей показник становив від 30 до 50 % (рис. 2.1.5).

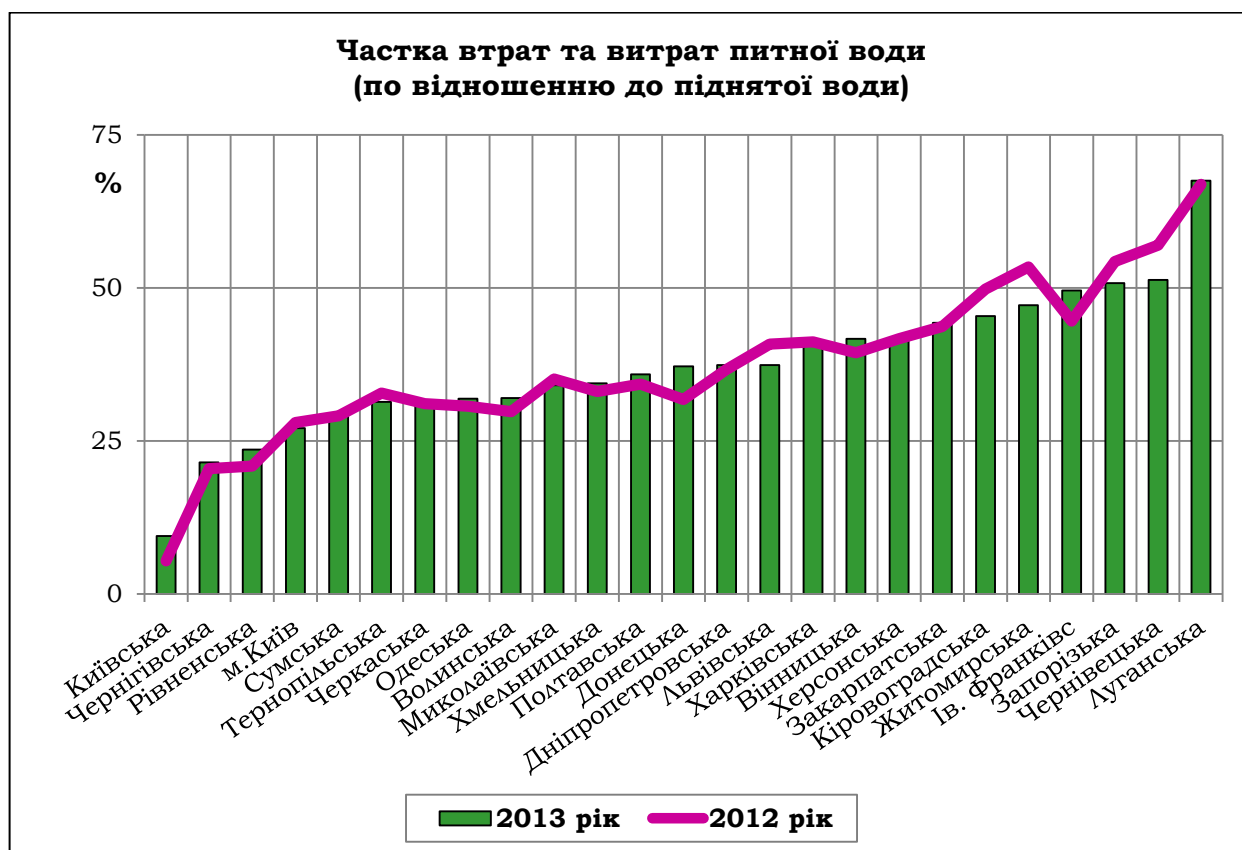

Рис. 2.1.5

Водопровідне насосне обладнання. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по країні характеризувався наступним чином:

	у 2012 році	у 2013 році
◆ потребує заміни	29,7 %	28,5 %
◆ замінено протягом року	27,3 %	30,2 %

Але треба відзначити, що ці показники є узагальненими і не відображують реального стану насосного обладнання по окремих регіонах. Так, у Тернопільській області заміни потребувало понад 60 % водопровідного насосного обладнання, у Житомирській області - біля 44 %. У той же час у шести областях та м. Київ цей показник не перевищував 20 % (рис. 2.1.6).

Рівень оновлення насосного обладнання в системах водопостачання в цілому по країні збільшився з 27,3 до 30,2 %, але ця величина є усередненою. Так, у Херсонській області із 1156 насосів, які потребували заміни, було замінено лише 183 або біля 16 %; у Миколаївській - із 333 лише 49 або біля 15 %; в Одеській - із 126 лише 28 або 22 %. В деяких інших областях ситуація була кращою: у Сумській області було замінено 100 % непрацездатних насосів (78 одиниць); у Вінницькій - із 73 було замінено 57 або 78 %; у Хмельницькій із 69 було замінено 49 насосів або 71 % тощо (рис. 2.1.7).

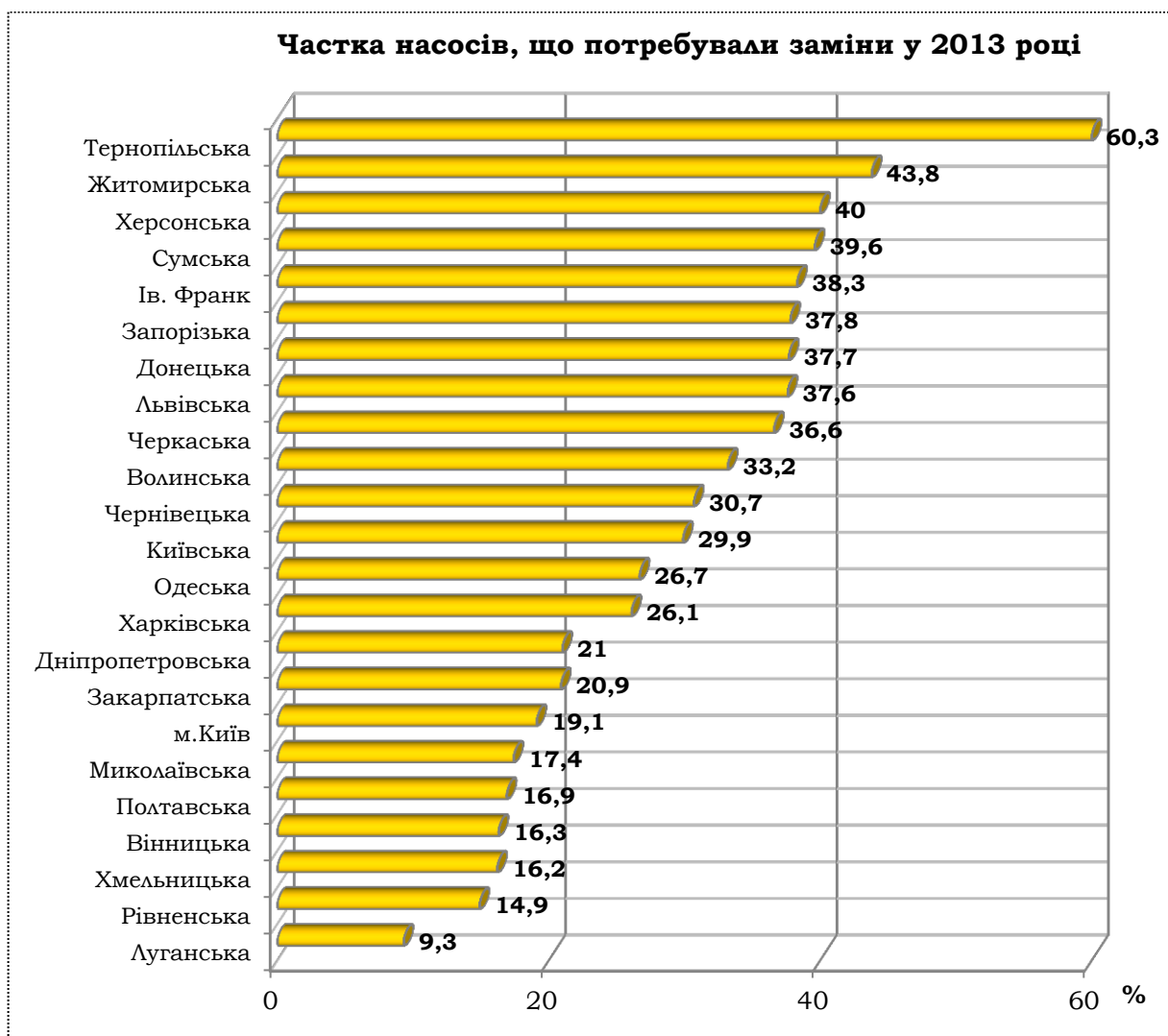

Рис. 2.1.6

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по країні становила - 132,67 тис. км, з них потребували заміни - 48,23 тис. км, протягом року було замінено - 1,04 тис. км.

Стан водопровідних мереж у порівнянні з попереднім роком характеризувався наступним чином:

	у 2012 році	у 2013 році
◆ потребує заміни	37,9 %	36,4 %
◆ замінено протягом року	2 %	2,2 %

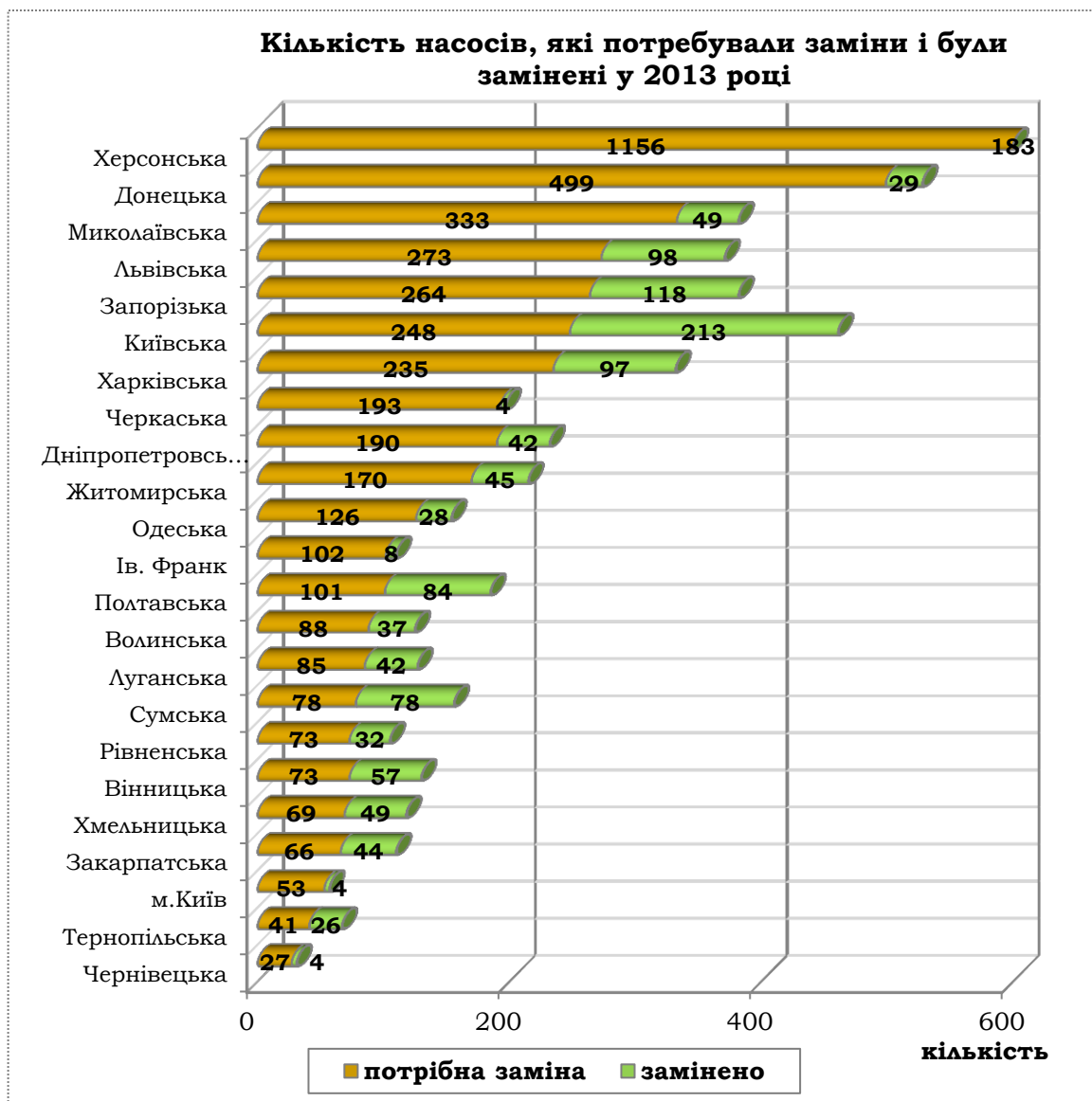

Рис. 2.1.7

Стан водопровідних мереж по окремих областях, як і у попередні роки, суттєво різнився. Найскладніша ситуація (яка продовжувала поглиблюватися) мала місце у Луганській області, де невідкладних реноваційних робіт потребує 72,7 % мереж, а також у Кіровоградській області, де вказаний показник наближується до 52 %. У Дніпропетровській області необхідна заміна 46,5 % водопровідних мереж, ще у трьох областях (Тернопільська, Харківська, Львівська) та м. Київ - 39-40 %.

У найкращому стані перебували водопровідні мережі у Закарпатській області, де заміни потребують лише 11,5 %. В інших областях цей показник знаходився у межах від 20 до 39 % від загальної протяжності мереж (рис. 2.1.8).

Рис. 2.1.8

Рівень реалізації реноваційних робіт на водопровідних мережах по областях, як і у попередні роки, був дуже низьким. Найбільший відсоток замінених труб (по відношенню до тих, що потребують заміни) був у Чернівецькій області - 9,5 %; в інших областях і м. Київ цей показник був нижчим за 5 %.

У шістьох областях (Рівненська, Вінницька, Тернопільська, Івано-Франківська, Сумська та Черкаська) було замінено від 3 до 5 % труб; у восьми областях (Волинська, Одеська, Запорізька, Донецька, Дніпропетровська, Миколаївська, Львівська та Закарпатська) - від 2 до 3 %; у семи областях (Хмельницька, Херсонська, Полтавська, Чернігівська, Київська, Харківська, Кіровоградська, Луганська) та м. Київ - від 1 до 2 %; у Житомирській області - лише 0,8 % (рис. 2.1.9).

Питомі витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році не зазнали суттєвих змін: вони були найбільшими у Тернопільській – 1685; Чернівецькій – 1532; Луганській – 1481 та Львівській областях – 1353 кВт год/1000 м³ води; ще у 9 областях цей показник перевищував 1000 кВт год/1000 м³ води.

Рис. 2.1.9

Найнижчі питомі витрати електроенергії були у Київській - 300; Івано-Франківській - 555; Миколаївській - 582 та Чернігівській областях - 599 кВт год/1000 м³ води (рис. 2.1.10)

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік у переважній більшості областей збільшилось (зниження або відсутність росту цього показника пов'язано в основному з відсутністю коштів на заміну старих приладів обліку води, їх несвоєчасною метрологічною перевіркою і т.п.). Найкраще подомовий облік води забезпечений у м. Київ - 98,8 %; Дніпропетровській - 77,7 %; Івано-Франківській - 74,5 % та Кіровоградській областях - 70,2 %. У шістьох областях (Запорізька, Київська, Одеська, Чернівецька, Львівська та Рівненська) цей показник перевищував 50 %. Найгірша ситуація збереглася у Полтавській - 6,5 %, Закарпатській - 14,7 % та Житомирській областях - 14,9 % (рис. 2.1.11).

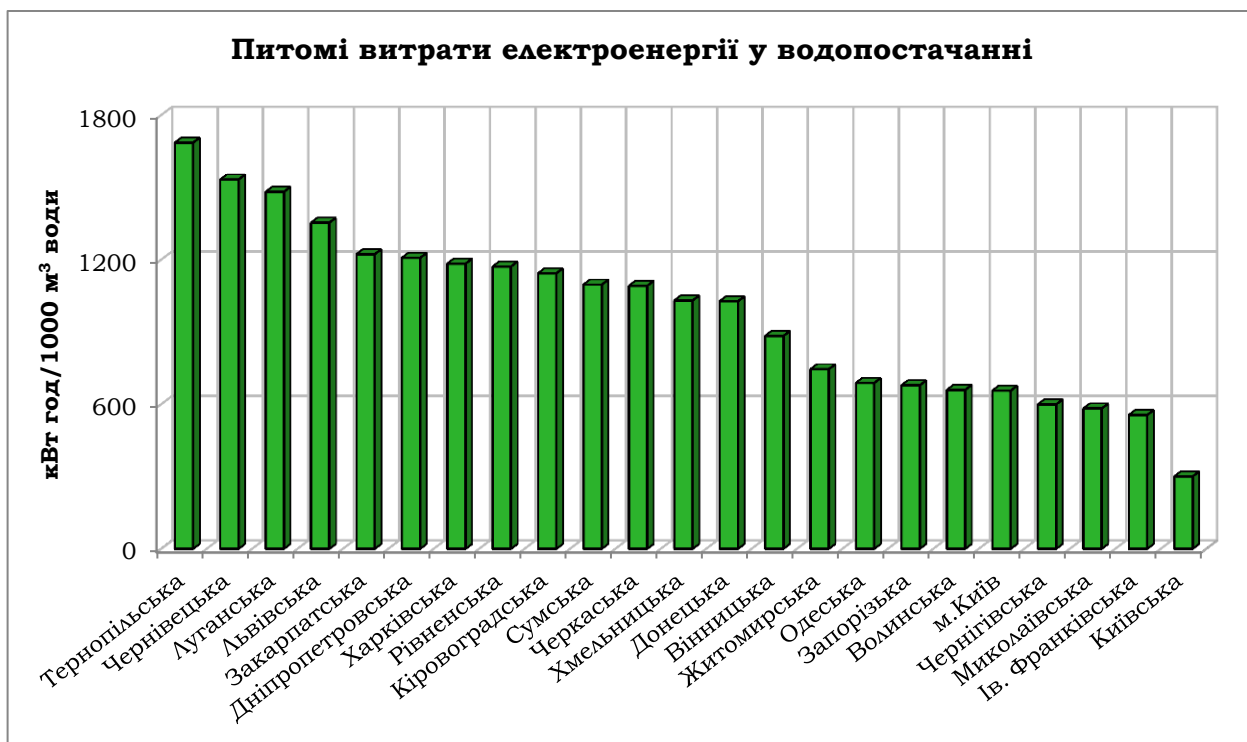

Рис. 2.1.10

Рис. 2.1.11

Фінансово-економічні показники водопостачання. Протягом 2013 року собівартість послуг з централізованого водопостачання у всіх областях, крім Миколаївської та Чернівецької, збільшилась.

Найбільша величина цього показника була у Запорізькій області – 12,58 грн./м³; далі - у Луганській - 8,48 грн./м³ та Черкаській областях - 6,83 грн./м³. У восьми областях собівартість знаходилась у межах 5-6 грн./м³; у семи областях - 4-5 грн./м³; у п'яти областях - 3-4 грн./м³; найменша - у м.Київ – 2,62 грн./м³ (рис. 2.1.12).

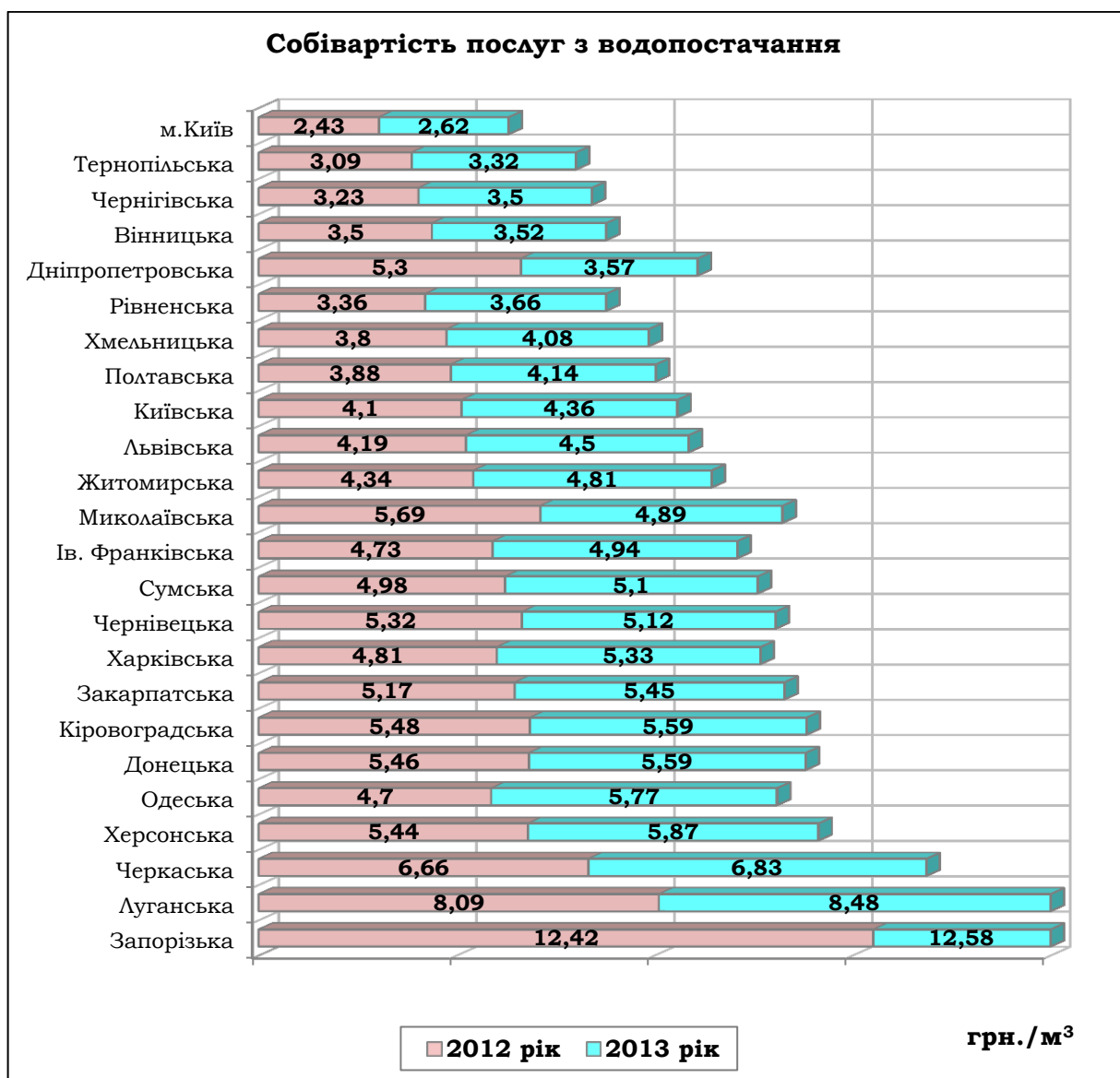

Рис. 2.1.12

Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (табл. 2.1.1):

Таблиця 2.1.1

грн./м³

Області	Тариф для промисловості				Тариф для населення			
	мін		макс		мін		макс	
	2013 р.	зміни до 2012 р.	2013 р.	зміни до 2012 р.	2013 р.	зміни до 2012 р.	2013 р.	зміни до 2012 р.
Вінницька	4,99	–	34,8	–	1,656	–	11,68	–
Волинська	2,74	-0,4	8,72	–	2,48	0,45	7,76	–
Дніпропетровська	3,56	-5,14	26,18	14,68	0,996	-7,704	13,57	2,07
Донецька	4,94	–	14,42	–	2,21	–	11,03	–
Житомирська	3,04	–	16,63	0,63	2,3	–	11,03	0,03
Закарпатська	5,02	–	12,18	3,37	1,78	–	6,58	–
Запорізька	2,0	-0,35	26,38	-0,2	1,5	-0,2	14,62	–
Ів. Франківська	3,74	–	18,06	4,01	2,74	0,08	8,37	–
Київська	3,6	–	22,37	1,12	2,84	–	14,88	3,29
Кіровоградська	3,1	–	25,23	–	2,82	–	9,68	0,18
Луганська	3,108	–	9,816	–	5,58	–	5,58	–
Львівська	3,46	–	15,6	–	2,57	–	8,01	–
Миколаївська	2,91	0,77	13,54	1,63	2,72	0,85	9,26	0,78
Одеська	2,0	–	25,7	-1,5	1,67	-0,33	11,5	3,07
Полтавська	3,6	0,72	30,7	0,7	2,48	–	6,04	0,28
Рівненська	4,07	0,33	13,53	–	2,65	0,03	6,76	–
Сумська	0,6	-0,11	13,29	0,02	0,46	–	10,44	0,64
Тернопільська	3,6	–	14,79	1,22	3,12	–	8,48	0,18
Харківська	4,23	–	119,56	37,26	1,5	–	13,8	–
Херсонська	2,2	0,28	26,3	7,16	1,8	–	22,76	3,27
Хмельницька	1,5	-0,57	18	7,27	1	-0,41	13,25	6,1
Черкаська	4,43	–	22,26	–	2,34	–	16,62	–
Чернівецька	3,98	–	18,86	-3,32	2,73	–	9,54	-9,82
Чернігівська	4,29	0,57	11,26	0,47	2,72	–	7,56	0,89
м. Київ	3,36	–	3,36	–	1,788	–	1,788	–

*Умовне позначення: – тариф залишився без змін

для промисловості:

- ♦ *мінімальні тарифи* відносно 2012 року у 14 областях залишилися без змін; у 5 областях (Волинська, Дніпропетровська, Запорізька, Сумська, Хмельницька) - знизилась; ще у 5 областях - збільшились;
- ♦ *максимальні тарифи* у 8 областях залишилися без змін; у 3 областях (Запорізька, Одеська, Чернівецька) - знизилась; ще у 13 областях - збільшились;

для населення:

♦ *мінімальні тарифи* відносно 2012 року у 16 областях залишилися без змін; у 4 областях (Дніпропетровська, Запорізька, Одеська, Хмельницька) - знизилися; ще у 4 областях - збільшилися;

♦ *максимальні тарифи* у 11 областях залишилися без змін; в одній області (Чернівецька) - знизилися; ще у 12 областях - збільшилися;

У м. Київ мінімальні та максимальні тарифи у 2013 році не змінювались.

2.2 Системи водовідведення

У 2013 році забезпеченість міст послугами централізованого водовідведення (відповідно до представлених даних) становила 100 % у 16 областях; в інших областях вона складала - Дніпропетровська - 95 %, Харківська - 94,1 %; Чернігівська - 93,8 %, Кіровоградська - 91,7 %, Львівська - 90,0 %, Чернівецька - 81,8 %, Волинська - 81,8 %, Одеська - 79 %.

Для сільських населених пунктів доступність до централізованого водовідведення, як і у минулі роки, була дуже низькою (рис. 2.2.1).

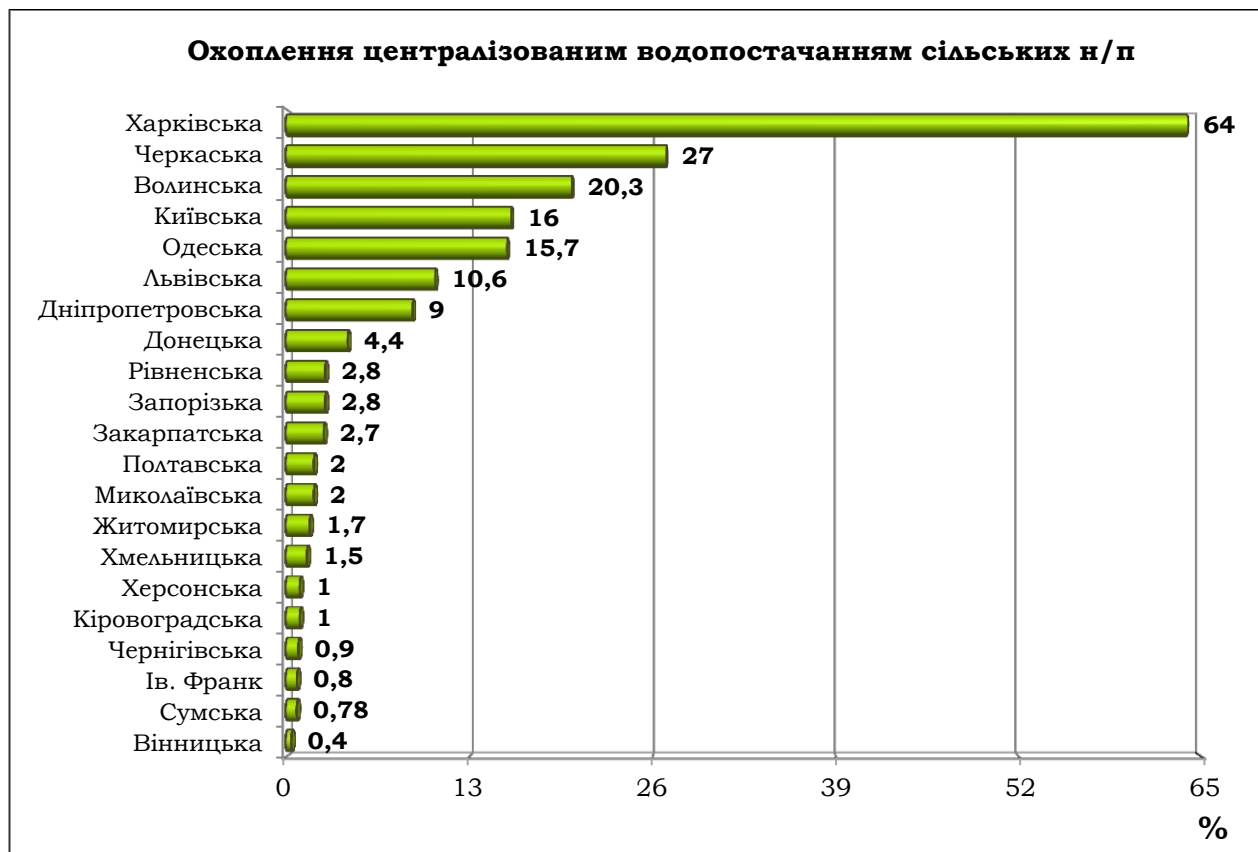

Рис. 2.2.1

Серед областей, які надали дані стосовно цього показника, найкраща ситуація склалась у Харківській області - 64 %; у шості областях забезпеченість послугами централізованого водопостачання у сільській місцевості становила від 9 до 27 %; у десяти областях - від 1 до 4,4 %; у чотирьох областях - від 0,4 до 0,9 %.

Обсяги стічних вод. За підсумками 2013 року у системах централізованого водовідведення було одержано наступні результати (рис. 2.2.2):

- ◆ відведено стічних вод - 1943,4 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 1866,46 млн. м³;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 1710,36 млн. м³.
- ◆ пройшло доочищення - 63,38 млн. м³.

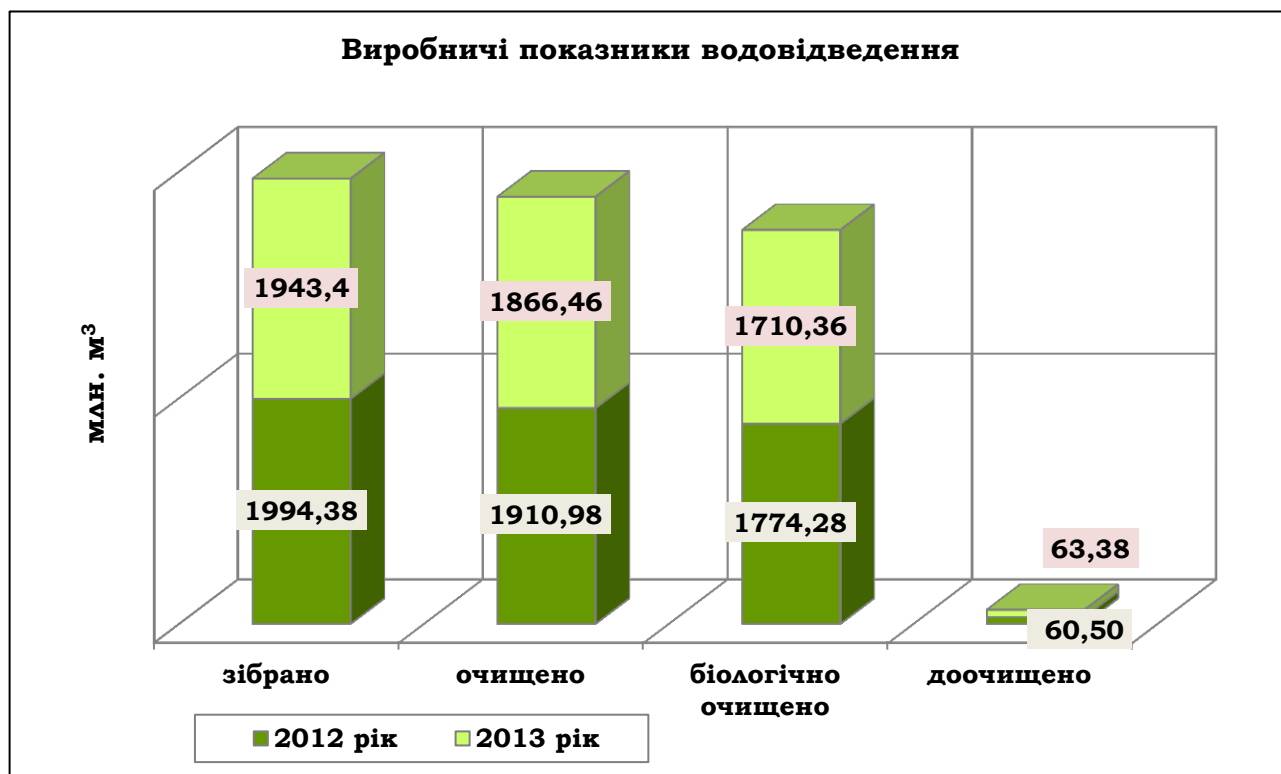

Рис. 2.2.2

У порівнянні з 2012 роком загальні обсяги зібраних стічних вод знизились на 50,98 млн. м³; очищених стічних вод - на 44,52 млн. м³; біологічно очищених стічних вод - на 63,92 млн. м³; доочищених стічних вод збільшились на 2,88 млн. м³.

Співвідношення між структурними одиницями обсягів стічних вод (по відношенню до зібраних стічних вод) характеризувалось таким чином:

	у 2012 році	у 2013 році
♦ очищено стічних вод	95,8 %	96 %
♦ біологічно очищено стічних вод	89 %	88 %
♦ доочищено стічних вод	3 %	3,3 %

У переважній кількості областей більша частина зібраних стічних вод у 2013 році пройшла повний цикл біологічного очищення (рис. 2.2.3).

У двох областях (Львівська, Сумська) та м. Київ усі стічні води біологічно очищувались; у дванадцяти областях цей показник становив від 90 до 98,5 %; у чотирьох областях - від 80 до 90 %; у трьох областях - від 70 до 80 %; ще у трьох областях (Івано-Франківська, Кіровоградська, Рівненська) - від 49 до 55%.

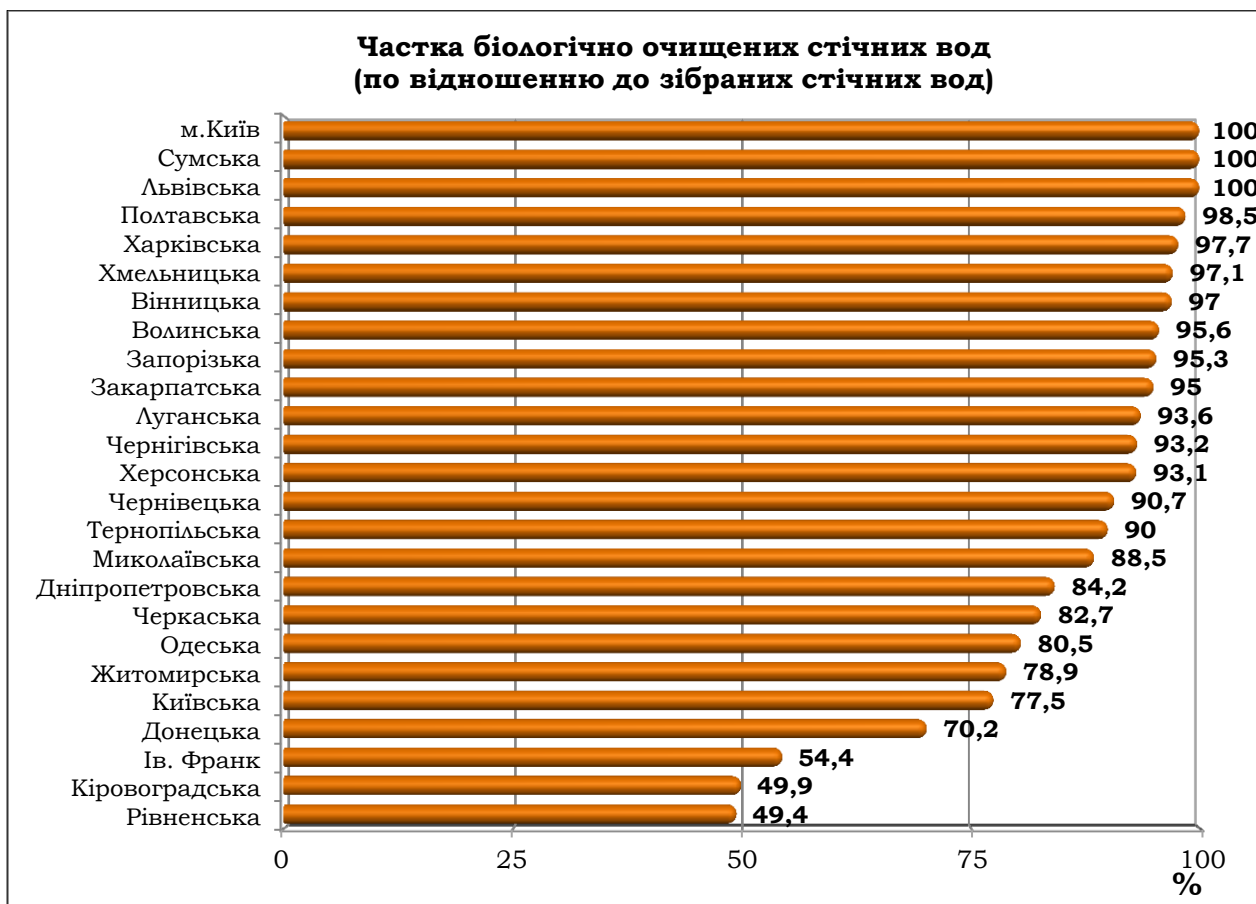

Рис. 2.2.3

Доочищення стічних вод фактично (понад 10 % від обсягів зібраних стоків) здійснювалось у шості областях: Чернігівській - 77,2 %, у Луганській - 40,1 %, у Хмельницькій - 17,5 %, у Київській - 15,6 %, у Житомирській - 13,1 %, у Полтавській - 11,8 %.

Каналізаційне насосне обладнання. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по країні характеризувався наступним чином:

	у 2012 році	у 2013 році
◆ потребує заміни	34,1 %	33,4 %
◆ замінено протягом року	16,5 %	20 %

Але треба відзначити, що ці показники є узагальненими і не відображують реального стану насосного обладнання по окремих регіонах. Так, у Тернопільській області заміни потребувало понад 85 % каналізаційного насосного обладнання, у Запорізькій, Сумській та Херсонській областях - біля 50 %. У той же час у трьох областях цей показник не перевищував 15 % (рис. 2.2.4).

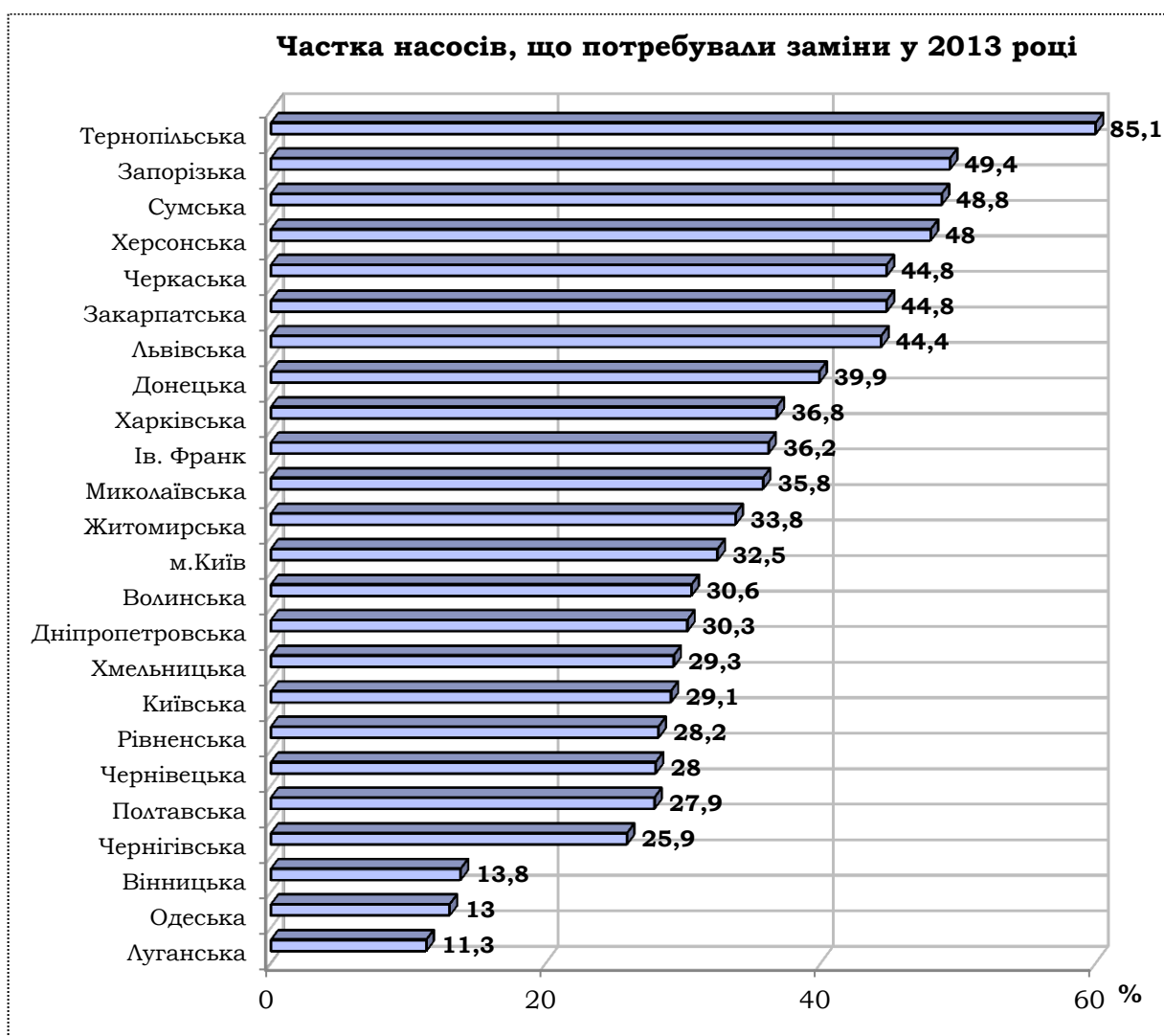

Рис. 2.2.4

Рівень оновлення насосного обладнання в системах водопостачання в цілому по країні збільшився з 16,5 до 20 %, але ця величина є усередненою. Так, у Черкаській області із 130 насосів, які потребували заміни, було замінено лише 4 або 3,1 %; у Тернопільській - із 57 лише 2 або 3,5 %; у Сумській - із 146 лише 6 або 4,1 %. В деяких інших областях ситуація була набагато кращою: у Луганській області було із 32 було замінено 20 або 62,5 % непрацездатних насосів; у Херсонській - із 60 було замінено 36 або 60 %; у Полтавській із 113 було замінено 65 насосів або 57,5 % тощо (рис. 2.2.5).

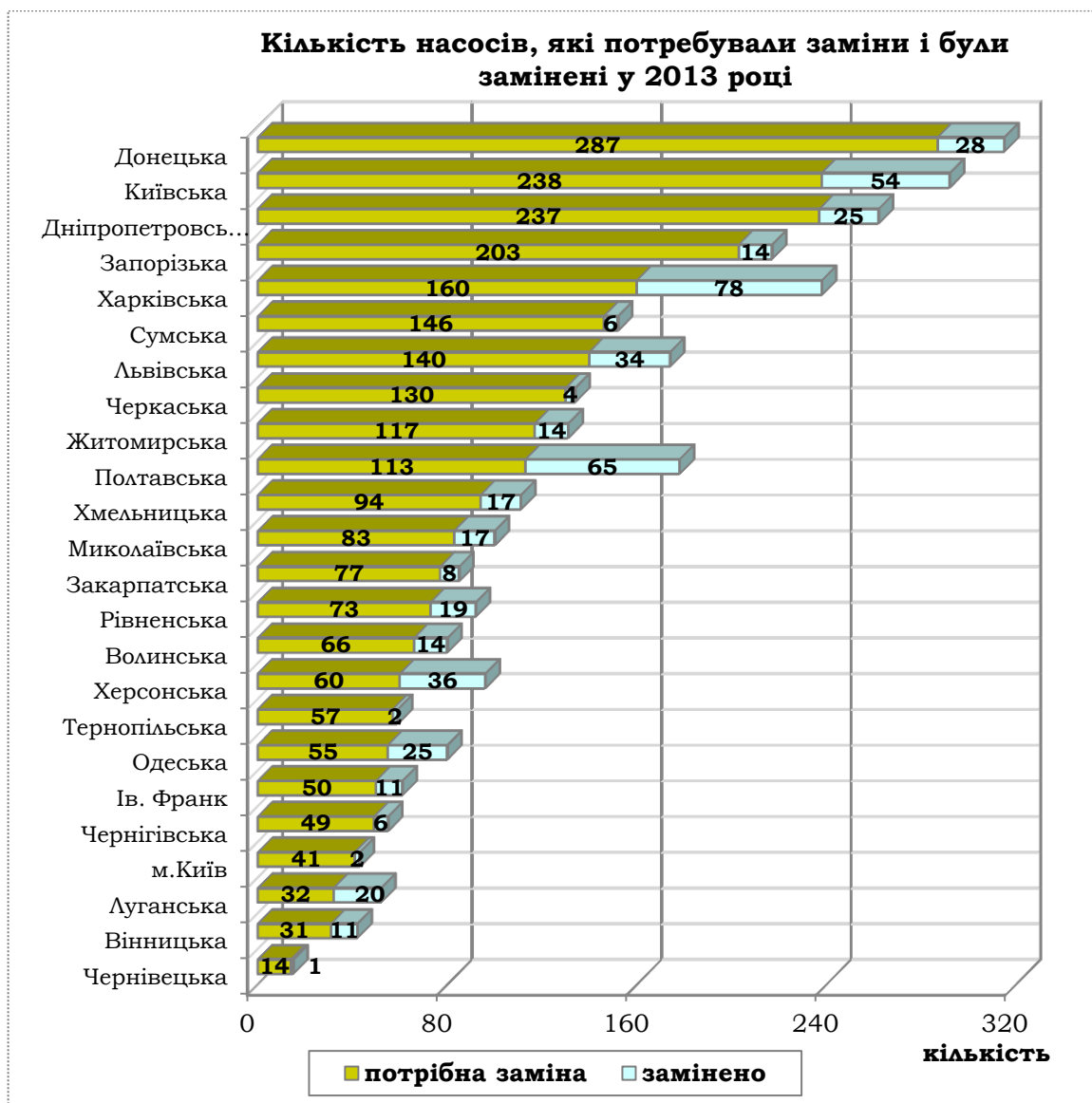

Рис. 2.2.5

Каналізаційні очисні споруди. У стані каналізаційних очисних споруд протягом 2013 року суттєвих змін не відбулось: у більшій частині областей понад половини існуючих КОС потребують реконструкції; в одинадцяти областях цей показник знаходиться у межах 70-80 %. Найкраща ситуація має мі-

ще у Львівській та Житомирській областях, де реконструкції потребують, відповідно, 16 та біля 25 % очисних споруд (рис. 2.2.6).

Очисні каналізаційні споруди м. Київ також потребують реконструкції.

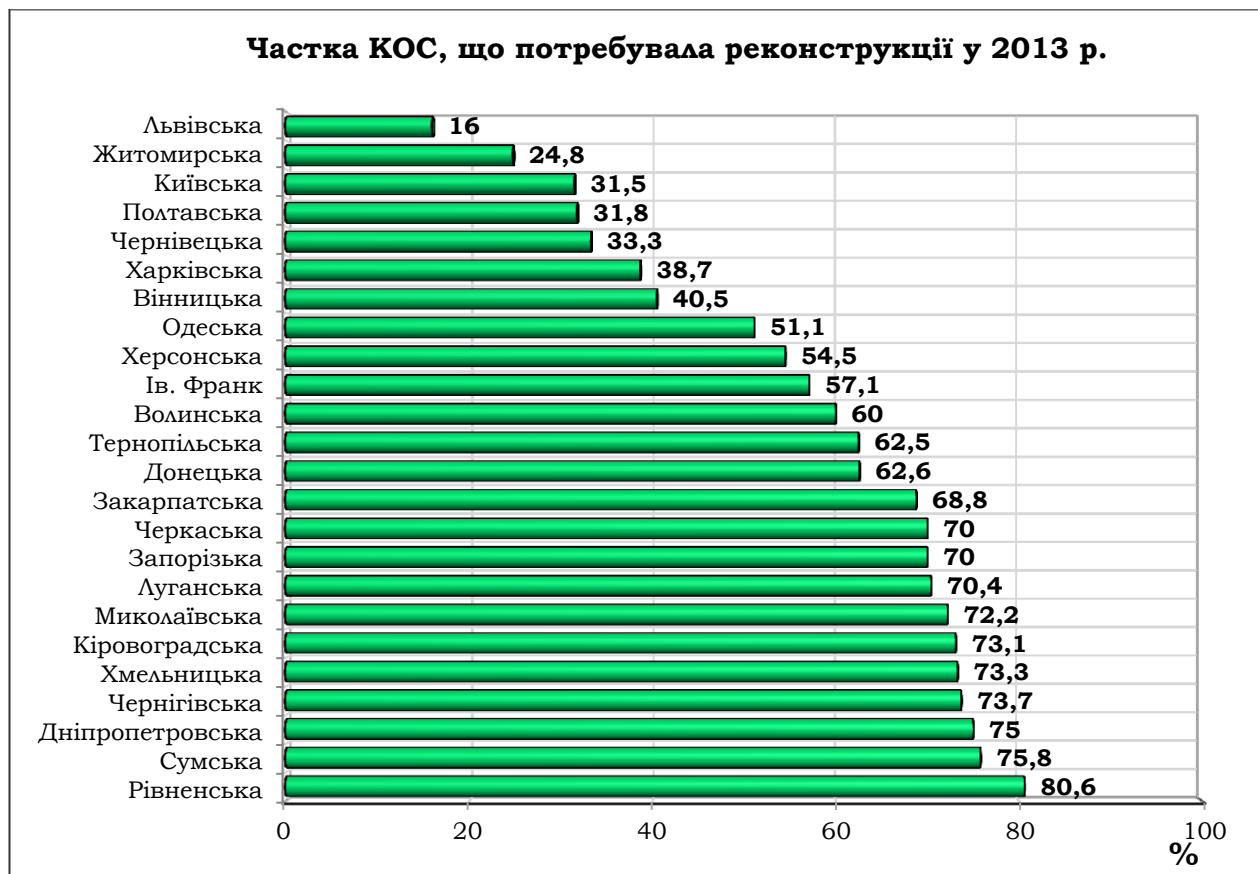

Рис. 2.2.6

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по країні становила - 42,76 тис. км, з них потребували заміни - 16,06 тис. км, протягом року було замінено - 0,176 тис. км.

Стан каналізаційних мереж у порівнянні з попереднім роком характеризувався наступним чином:

	у 2012 році	у 2013 році
◆ потребує заміни	37,4 %	37,5 %
◆ замінено протягом року	1,2 %	1,1 %

Стан каналізаційних мереж по окремих областях, як і у попередні роки, суттєво різнився. Найскладніша ситуація (яка продовжувала поглиблюватися) мала місце у Донецькій, Луганській та Харківській областях, де невідкладних реноваційних робіт потребувало, відповідно, 60,3 %, 59,9 % та 57,2 % мереж, а також у Запорізькій області, де вказаний показник наближується до 43 %. В

інших областях заміни потребувало від 27,6 до 38,1 % каналізаційних труб (рис. 2.2.7).

Рис. 2.2.7

Рівень реалізації реноваційних робіт на каналізаційних мережах по областях, як і у попередні роки, був дуже низьким. Найбільший відсоток замінених труб (по відношенню до тих, що потребують заміни) був у Чернівецькій - 8,4 %, Черкаській - 6,3 %, Херсонській - 5,5 % та Тернопільській областях - 3,3 %; в інших областях і м. Київ цей показник був нижчим за 3 %.

У десяти областях та м. Київ було замінено менше 1 % труб; у шості областях - від 1 до 2 %; у чотирьох областях - від 2 до 3 % (рис. 2.2.8).

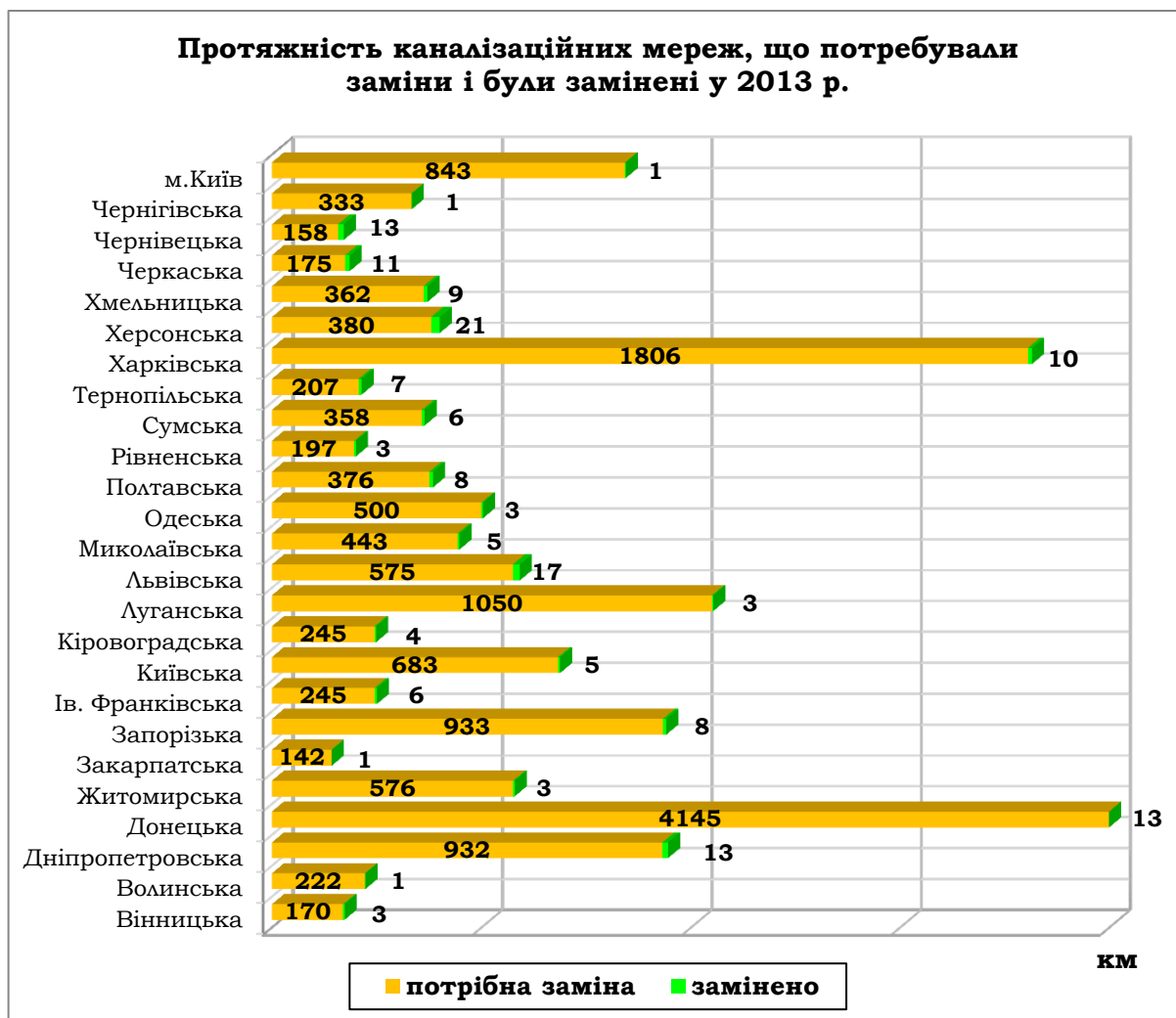

Рис. 2.2.8

Питомі витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році не зазнали суттєвих змін: серед областей, що надали відповідні дані, вони були найбільшими у Хмельницькій – 986; Рівненській – 981 та Сумській областях – 909 кВт год/1000 м³ води.

Найнижчі питомі витрати електроенергії були у Київській - 118; Дніпропетровській - 263 та Івано-Франківській областях - 277 кВт год/1000 м³ води (рис. 2.2.9)

Фінансово-економічні показники водовідведення. Протягом 2013 року собівартість послуг з централізованого водовідведення у всіх областях, крім Івано-Франківської, збільшилась.

Найбільша величина цього показника була у Запорізькій області – 12,73 грн./м³; далі - у Сумській - 7,94 грн./м³, Херсонській - 7,8 грн./м³, Одеській - 7,47 грн./м³ та Черкаській областях - 7,3 грн./м³. У чотирьох областях собівартість знаходилась у межах 4-5 грн./м³; у восьми областях - 3-4 грн./м³; у шості областях - 2-3 грн./м³; найменша - у м. Київ – 2,32 грн./м³ (рис. 2.2.10).

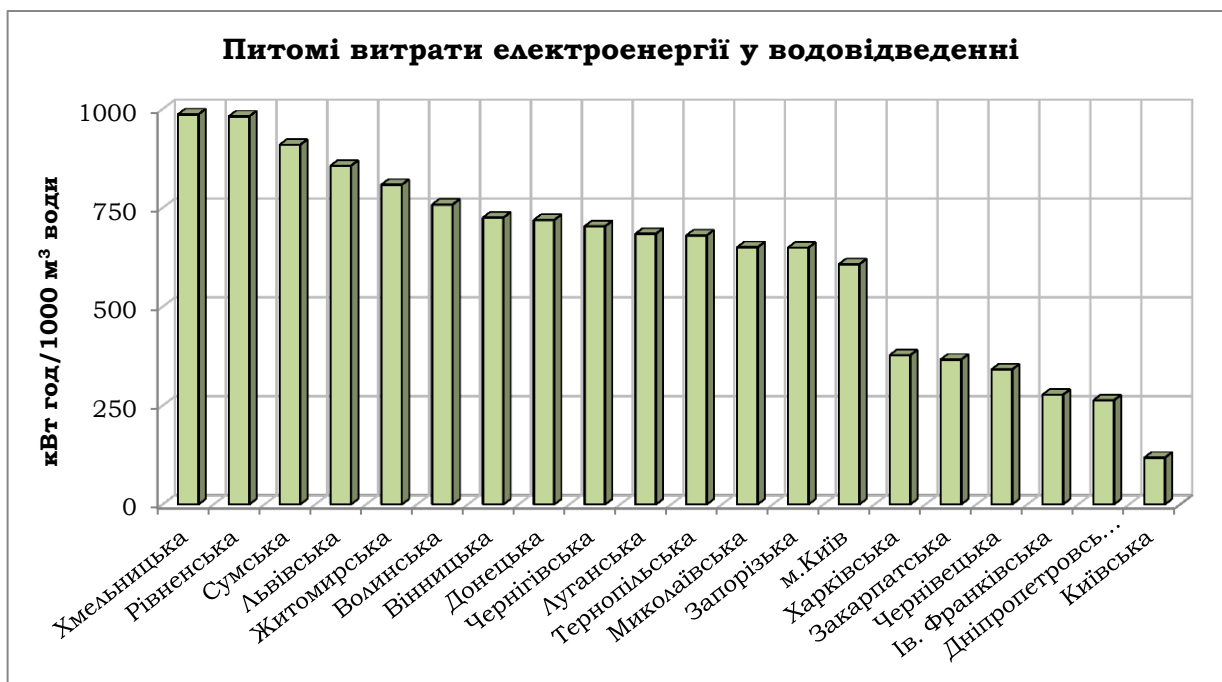

Рис. 2.2.9

Рис. 2.2.10

Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (табл. 2.2.1):

Таблиця 2.2.1

грн./м³

Області	Тариф для промисловості				Тариф для населення			
	мін		макс		мін		макс	
	2013 р.	зміни до 2012 р.	2013 р.	зміни до 2012 р.	2013 р.	зміни до 2012 р.	2013 р.	зміни до 2012 р.
Вінницька	4,73	0,41	41,54	–	1,08	-0,132	10,6	-11,8
Волинська	1,2	0,57	10,38	0,23	1,2	0,57	9,23	–
Дніпропетровська	2,04	-5,12	25,56	16,16	1,78	0,78	4,75	-2,75
Донецька	3,29	–	17,88	–	1,08	–	12	-1
Житомирська	2,75	–	22,27	2,8	1,58	–	14	-4,72
Закарпатська	2,01	0,08	8,5	–	1,63	0,27	5,59	–
Запорізька	3,15	–	37,8	–	2,03	–	16,9	2,86
Ів. Франківська	2,51	–	17,6	1,74	1,79	-9,95	5,82	0,11
Київська	4,89	–	29,94	–	2,65	–	14,89	–
Кіровоградська	3,07	0,17	24,36	–	2,3	–	22,65	–
Луганська	4,944	–	8,664	–	3,384	–	3,384	–
Львівська	1,96	0,15	16,07	–	1,22	–	10,3	–
Миколаївська	2,78	0,16	12,42	1,62	1,97	0,44	8,49	0,52
Одеська	1,58	0,74	34,66	-15,34	1,33	0,68	12,45	-7,55
Полтавська	3,5	0,76	29	2,92	1,85	–	8,95	0,93
Рівненська	3,5	–	23,5	–	2	–	13,53	0,03
Сумська	1,48	-0,01	22,21	6,15	0,73	0,02	15,72	3,12
Тернопільська	2,5	–	11,12	–	2,2	–	7,95	–
Харківська	4,27	–	163,33	–	0,95	–	18,14	–
Херсонська	1,05	–	21,11	–	0,68	–	25,02	2,24
Хмельницька	1,3	0,59	12,17	2,45	0,88	0,28	14,3	3,77
Черкаська	2,41	0,06	17,2	–	1,632	–	13,7	0,6
Чернівецька	2,928	0,138	18,86	–	1,93	–	8,26	–
Чернігівська	3,42	0,18	36,22	1,31	2,39	–	23,9	2,97
м.Київ	2,664	–			1,392	–		

*Умовне позначення: – тариф залишився без змін

для промисловості:

♦ *мінімальні тарифи* відносно 2012 року у 10 областях залишилися без змін; у 2 областях (Дніпропетровська, Сумська) - знизилась; ще у 12 областях - збільшились;

♦ *максимальні тарифи* у 14 областях залишилися без змін; в одній області (Одеська) - знизилась; ще у 9 областях - збільшились;

ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ:

♦ *мінімальні тарифи* відносно 2012 року у 15 областях залишилися без змін; у двох областях (Вінницька, Івано-Франківська) - знизилися; ще у 7 областях - збільшилися;

♦ *максимальні тарифи* у 9 областях залишилися без змін; у 5 областях - знизилися; ще у 10 областях - збільшилися;

У м. Київ мінімальні та максимальні тарифи у 2013 році не змінювались.

За даними статистичної звітності за 2013 рік підприємства водопровідно-каналізаційного господарства країни отримали збитки в сумі 2,2 млрд. грн. Негативні тенденції зростання збитків мали місце майже у всіх регіонах, зокрема, у Донецькій - 438,5 млн. грн., Дніпропетровській - 260,8 млн. грн., Луганській областях - 209,7 млн. грн. та м. Київ - 438,3 млн. грн.

Загальна сума дебіторської заборгованості підприємств водопровідно-каналізаційного господарства за 2013 рік зменшилась на 444,6 млн. грн. (або на 13,7 %) і станом на 01.01.2014 року становила - 2890,0 млн. грн. (у т.ч. борги населення - 1876,1 млн. грн.).

Сума кредиторської заборгованості за цей період збільшилась на 1059,5 млн. грн. (37,2 %) і становила - 3904,2 млн. грн.

Заборгованість за електроенергію у загальній сумі кредиторської заборгованості склала - 3,5 млрд. грн. (або 89 %).

За даними Державної служби статистики України у 2013 році населенням країни сплачено за послуги з водопостачання і водовідведення - 5465,6 млн. грн. (98,2 % від нарахованих сум).

Найкращий стан оплати споживачами отриманих послуг мав місце у Вінницькій (100,5 %), Волинській (100,3 %), Кіровоградській (101,4 %), Херсонській (100,5 %), Черкаській (101,2 %), Чернівецькій (100,4 %), Чернігівській (100,2 %) областях.

У 2013 році середній рівень відшкодування фактичної собівартості тарифами послуг з водопостачання становив 72,5 % (у т.ч. населення - 72,0 %), водовідведення - 78,6 % (у т.ч. населення - 61,7 %).

За даними обласних державних адміністрацій, станом на 01.01.2014 року заборгованість із виплати заробітної плати мали 6 підприємств водопровідно-каналізаційного господарства на суму 2,2 млн. грн. За 2013 рік заборгованість зменшилась на 3,1 млн. грн. (у 2,4 рази).

2.3 Споживання електроенергії в системах водопостачання та водовідведення.

Величина споживання електроенергії для підприємств водопровідно-каналізаційного господарства відноситься до одного з найважливіших економічних показників, який суттєво впливає на собівартість послуг з водопостачання та водовідведення.

За даними Міністерства енергетики та вугільної промисловості України (табл. 2.3.1) підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства у 2013 році було спожито 4092,233 млн. кВт·год електроенергії на суму

4343,418 млн. грн. При цьому загальна заборгованість за 2013 рік склала - 3463,98 млн. грн., а приріст заборгованості збільшився на 42 %.

Таблиця 2.3.1

Обсяги електроенергії, спожитої підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства у 2012 році

№	Регіон	Спожито електроенергії		Борг на 01.01.2014 р., тис. грн.	Приріст/зниження боргу на кінець 2013 р., %
		тис. кВт·год	тис. грн.		
1.	АР Крим	153 468	168 638	28 174	-51,5
2.	Вінницька	53 873	55 605	11 642	173,4
3.	Волинська	34 821	40 722	31 670	162,6
4.	Дніпропетровська	582 727	583 125	622 001	79,4
5.	Донецька	856 419	846 135	871 713	42,6
6.	Житомирська	61 264	66 054	31 626	321,6
7.	Закарпатська	38 134	43 791	13 021	3,4
8.	Запорізька	118 400	142 294	48 008	-6,2
9.	Івано-Франківська	30 234	31 873	2 813	10,5
10.	Київська	75 525	82 926	3 097	-22,9
11.	Кіровоградська	50 812	51 743	29 085	47,1
12.	Луганська	341 669	365 327	984 056	35,7
13.	Львівська	167 910	177 514	3 059	100,0
14.	Миколаївська	56 795	61 603	12 239	100,0
15.	Одеська	194 493	205 904	56 591	37,3
16.	Полтавська	87 514	101 400	153 056	45,2
17.	Рівненська	42 600	42 635	235	-17,3
18.	Сумська	56 743	66 191	24 690	46,7
19.	Тернопільська	30 047	34 924	3 014	-42,4
20.	Харківська	357 874	365 403	166 761	71,1
21.	Херсонська	91 544	106 434	8 918	88,0
22.	Хмельницька	57 115	56 789	9 235	52,7
23.	Черкаська	36 342	42 923	29 303	207,5
24.	Чернівецька	37 837	35 961	40 029	36,4
25.	Чернігівська	39 101	44 869	6 796	47,2
26.	м. Київ	377 431	449 540	235 869	-14,2
27.	м. Севастополь	61 540	73 095	37 278	272,1
Всього по Україні		4 092 233	4 343 418	3 463 980	42,3

Найвищі обсяги електроенергії у водопровідно-каналізаційному господарстві в 2013 році були спожиті у Донецькій - 856,4 млн. кВт·год та Дніпропетровській областях - 582,7 млн. кВт·год; у двох областях (Харківська, Луганська) та м. Київ цей показник становив від 340 до 380 млн. кВт·год; у чотирьох областях - від 100 до 200 млн. кВт·год; найнижчі витрати електроенергії були у Тернопільській та Івано-Франківській областях - 30 та 30,2 млн. кВт·год, відповідно (рис. 2.3.1).

Найбільші борги за електроенергію за 2013 рік були у Луганській - 984,1 млн. грн., Донецькій - 871,7 млн. грн. та Дніпропетровській областях - 622 млн. грн.; найнижчий борг був у Рівненській області - 0,24 млн. грн. (рис.2.3.2).

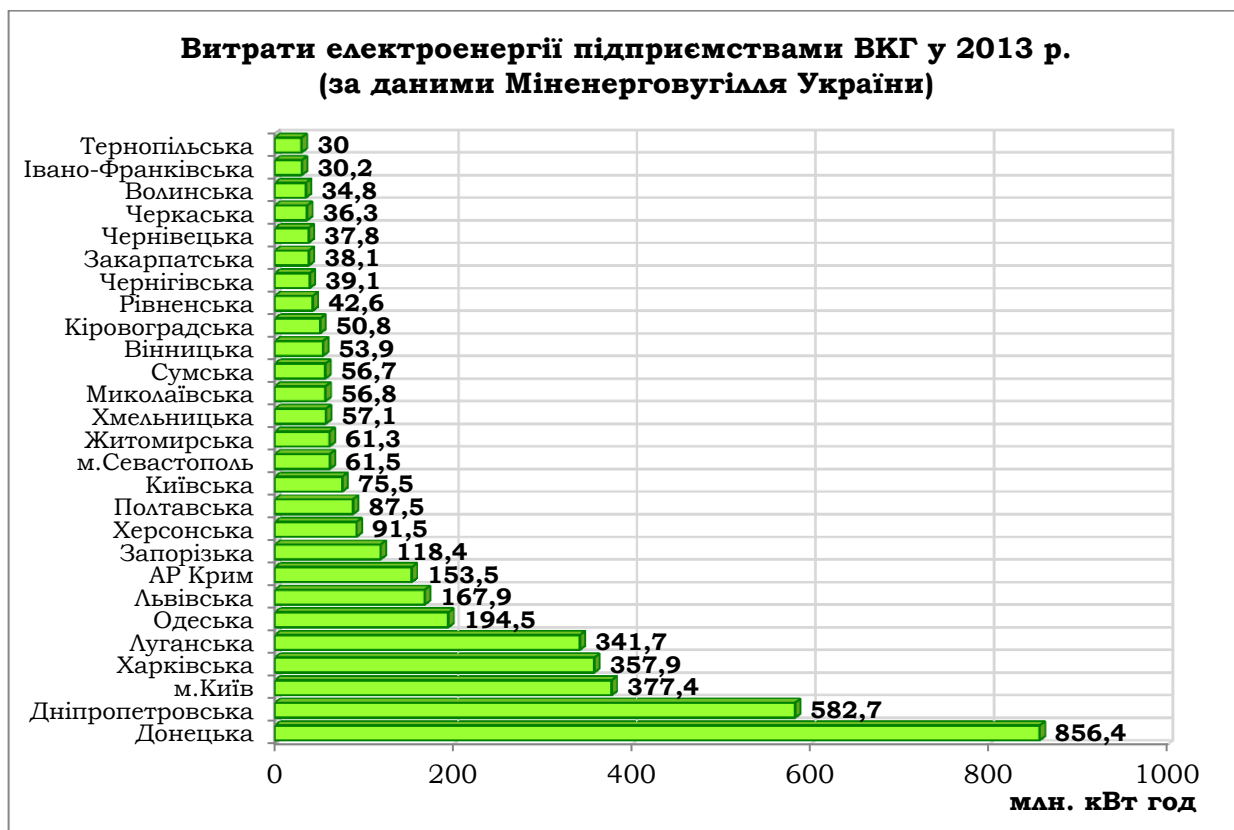

Рис. 2.3.1

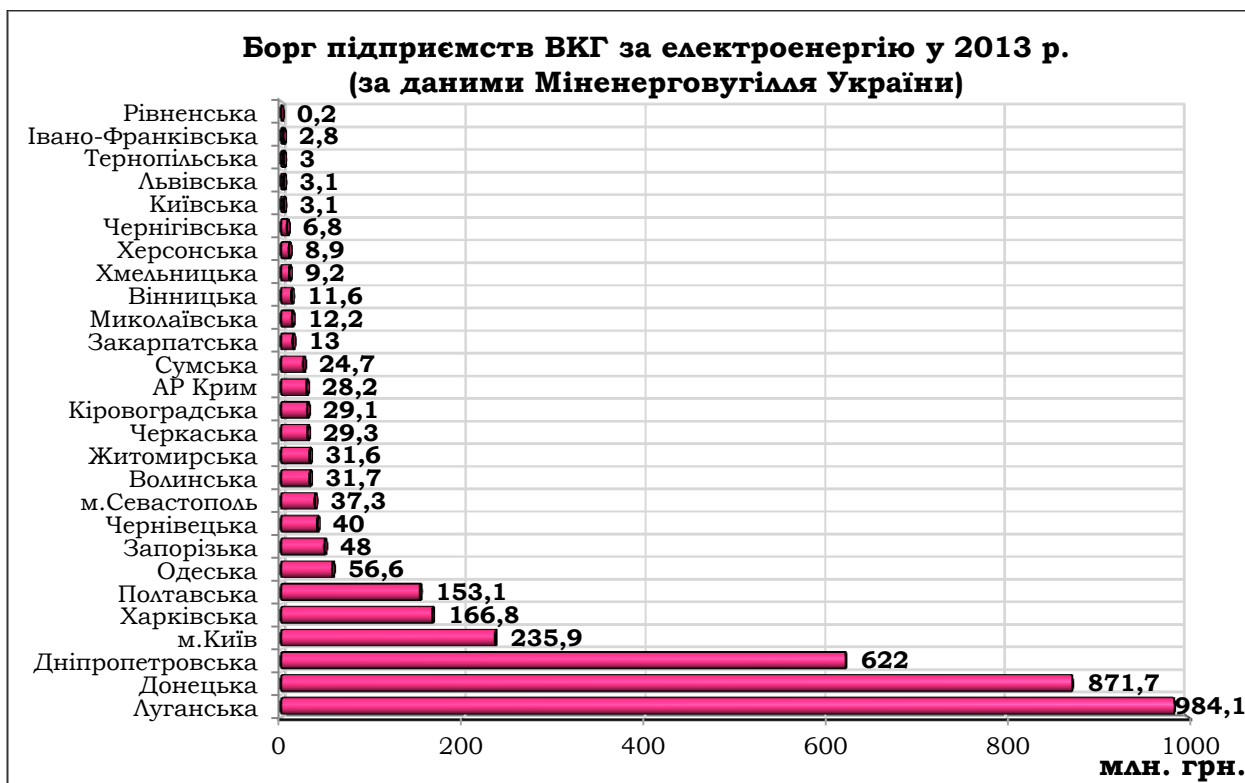

Рис. 2.3.2

2.4 Стан реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства

У рамках реформування водопровідно-каналізаційного господарства діяльність Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства у 2013 році була спрямована на:

- виконання завдань Закону України «Про Загальнодержавну Програму "Питна вода України" на 2011-2020 роки", Загальнодержавної програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки", інших державних і галузевих програм стосовно законодавчої та нормативно-правової бази, науково-технічних розробок, організації робіт щодо сталого функціонування підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, поліпшення технічного стану водопровідно-каналізаційних систем, забезпечення їх надійної та ефективної роботи, покращення якості питної води;

- координацію роботи і надання методичної допомоги Міністерству житлово-комунального господарства АР Крим, структурним підрозділам з питань житлово-комунального господарства обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій у вирішенні питань реформування водопровідно-каналізаційного господарства.

З метою визначення правових, економічних та організаційних засад діяльності у сфері питної води та питного водопостачання, спрямованих на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою Мінрегіоном розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питної води та питного водопостачання».

Законопроектом передбачено, зокрема, запровадження механізму отримання дозволу на тимчасове відхилення показників якості питної води від нормативних вимог, запровадження технологічних регламентів виробництва питної води для підприємств питного водопостачання; передбачення повноважень органів місцевого самоврядування з питань здійснення контролю у сфері питного водопостачання, а також затвердження схем оптимізації роботи систем централізованого водопостачання та водовідведення.

Наказом Мінрегіону від 08.04.2013 № 133 (із змінами) затверджено: **ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»** та від 08.04.2013 № 134; **ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»**.

Будівельні норми встановлюють основні вимоги до проектування нових систем і схем водопостачання та водовідведення населених пунктів, реконструкції та технічного переоснащення існуючих споруд, мереж і окремих елементів зовнішнього водопостачання та водовідведення населених пунктів, груп підприємств, окремих підприємств, будинків, інших об'єктів.

Наказом Мінрегіону від 24.04.2013 № 167 затверджено та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18.05.2013 за № 773/23305: **Порядок будівництва та експлуатації бюветів, які входять до складу нецентралізованих систем постачання питної води.**

Зазначений Порядок розроблено з метою запровадження єдиних та оптимальних підходів до будівництва та експлуатації бюветів, що дасть змогу забезпечувати їх належний стан, створити правові умови для діяльності відповідних суб'єктів господарювання, якості питної води та захисту прав її споживачів.

Нормативно-правовим актом визначено загальні положення щодо будівництва та експлуатації бюветів; вимоги щодо порядку будівництва бюветів (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт) та введення в експлуатацію закінчених будівництвом бюветів; вимоги до експлуатації бюветів (організації діяльності відповідних суб'єктів господарювання, технічного обслуговування та поточного ремонту).

З метою доведення якості питної води, що отримується споживачами через надання послуг з централізованого постачання холодної води, до вимог державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10) наказом Мінрегіону від 04.03.2013 № 78 затверджено **Методичні рекомендації з розрахунку та узагальнення індикаторних показників моніторингу якості питної води та стану питного водопостачання.**

З метою раціонального використання питної води у населених пунктах наказом Мінрегіону від 11.03.2013 № 91 затверджено **Методичні рекомендації щодо розрахунків водного балансу питного водопостачання населених пунктів і здійснення гідравлічного розрахунку водопровідних розподільчих мереж.**

На виконання вимог статті 9 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» та постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2004 №576 Мінрегіоном розроблено Національну доповідь про якість питної води та стану питного водопостачання в Україні у 2012 році, у якій систематизовано офіційні дані про стан поверхневих і підземних джерел питної води, систем питного водопостачання і водовідведення, якість питної води за результатами її моніторингу, якість і вплив стічних вод, що скидаються у водойми, на довкілля, результати державного санітарного нагляду за системами питного водопостачання, надзвичайні ситуації в системах централізованого водопостачання та водовідведення, їхні причини і наслідки та вжиті заходи з їх подолання, стан реформування водопровідно-каналізаційного господарства, впровадження нових форм управління підприємствами, удосконалення нормативно-правової бази, фінансово-економічний стан підприємств питного водопостачання та водовідведення, шляхи взаємодії з громадськістю, досвід передових підприємств галузі.

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2012 році, яка призначена для інформування громадськості

ті, використання в роботі органами державної влади, науковими установами та організаціями, оприлюднена на офіційному веб-сайті Мінрегіону.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» (далі – Закон) передбачено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської та Херсонської областям на капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення в сумі 440,0 млн. грн.

Мінрегіоном розроблено та постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2013 №109 було затверджено Порядок та умови надання у 2013 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення.

Наказом Мінрегіону від 20.05.2013 № 203 (із змінами) затверджено перелік із 285 об'єктів на суму 439 995,7 тис. грн., для фінансування у 2013 році за рахунок субвенції.

Станом на 01.01.2014 профінансовано 440 000,0 тис. грн., касові видатки з яких склали 97 470,9 тис. гривень.

З метою здійснення заходів з упередження виникнення аварійних ситуацій техногенного характеру на Бортницькій станції аерації у м. Києві, Мінрегіоном розроблено та розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.10.2013 № 818-р затверджено **План першочергових заходів із запобігання аварійним ситуаціям техногенного характеру на Бортницькій станції аерації (БСА) у м. Києві**. На фінансування заходів передбачено 7,8 млрд. грн., а саме з державного бюджету – 488 млн. грн.; міського бюджету м. Києва – 18,7 млн. грн.; кошти, залучені під державні гарантії відповідно до Державної програми активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки – 7,3 млрд. грн.

Виконання заходів спрямоване на реконструкцію споруд першої черги БСА, насосної станції I підйому, будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів БСА, реконструкцію дамб мулових полів БСА, що дасть можливість створити належні умови обслуговування населення та забезпечити екологічну безпеку м. Києва, Київської області та України в цілому.

З метою підтримки підприємств водопровідно-каналізаційного господарства Державним бюджетом України на 2013 рік виділено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися і постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування, у розмірі 2,052 млрд. грн.

З метою вирішення проблем реформування і розвитку водопровідно-каналізаційного господарства, впровадження нових технологій очищення пи-

тної та стічних вод, використання енергозберігаючих технологій та матеріалів у 2013 році було здійснено наступні заходи:

♦ **VIII Міжнародний науково-практичний семінар «Ресурсозбереження та якісне водопостачання - стратегічний напрямок розвитку водопровідно-каналізаційного господарства України»** (м. Яремче).

♦ **XI Міжнародний водний форум AQUA UKRAINE-2013**, у рамках якого проведено Міжнародну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку питного водопостачання та водовідведення в Україні» та Конкурс професійної майстерності працівників підприємств водопровідно-каналізаційного господарства.

Тематика заходу була присвячена обговоренню проблем реформування і розвитку водопровідно-каналізаційного господарства, впровадження нових технологій очищення питної і стічних вод та методів їх інтенсифікації, використання енергозберігаючих технологій та матеріалів, систем та методів виробництва та забезпечення верств населення України питною водою підвищеної якості, інноваційного розвитку в області водопостачання і водовідведення;

♦ **Міжнародний конгрес та технічна виставка «ЕТЕВК-2013»** (м. Ялта). Конгрес було присвячено найбільш актуальним питанням у сфері водопровідно-каналізаційного господарства, а саме: підвищенню ефективності та стабільності функціонування систем централізованого водопостачання та водовідведення.

Заходи проведені за участю представників центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та державних адміністрацій, міжнародних фінансових установ та організацій, науково-дослідних та проектних інститутів, Асоціації «Укрводоканалекологія», підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, виробників обладнання, Українських та міжнародних фірм.

♦ На базі комунального підприємства «Чернігівводоканал» проведено **Всеукраїнський семінар «Побудова комплексної системи диспетчеризації, як засіб підвищення ефективності діяльності підприємств водопровідно-каналізаційного господарства»**.

Мінрегіоном України ведуться роботи із залучення коштів Міжнародних фінансових організацій. Міністерство активно співпрацює зі Світовим банком, Європейським інвестиційним банком, Європейським банком реконструкції та розвитку, НЕФКО та іншими фінансовими організаціями. Результатами співпраці є впровадження спільних проектів:

1. Проект Світового банку «Розвиток міської інфраструктури» (2008-2014 роки).

Його загальна вартість становить 140 млн. дол. США (вибірка 132,3 млн. дол. США).

Головною метою проекту є підтримка комунальних підприємств-учасників з метою надання ними надійних послуг кращої якості та зменшення операційних витрат шляхом ряду інституційних змін та вибіркового інвестицій у реконструкцію і заміну зношених систем водопостачання та каналізації.

Проект «Розвиток міської інфраструктури» реалізується на комунальних підприємствах з водопостачання та водовідведення 14 міст – Черкас, Дрогобича, Калуша, Кам'янець-Подільського, Харкова, Коломиї, Нової Каховки, Слов'янська, Борисполя, Новоград-Волинського, Кременчука, Чернігова, Івано-Франківська та Одеси, які були відібрані Мінжитлокомунгоспом України та погоджені Світовим банком.

За результатами впровадження середній показник економії електроенергії проекту склав 28% (при передбаченому 15%), реконструйовано 426 з 450 насосних станцій, з 2009 року замінено та прокладено близько 54,4 км з передбачених 55,9 км мереж водопостачання та водовідведення.

2. Проект «Розвиток міської інфраструктури-2»

У 2013 році Мінрегіон України ініціював залучення кредитних ресурсів Світового банку (далі - СБ) у розмірі до 300 млн. дол. США.

Метою Проекту є: підвищення якості та надійності послуг комунальних підприємств, ефективність використання енергії, інвестицій у відновлення та заміну пошкоджених систем водопостачання, водовідведення та переробки твердих відходів, поліпшення екологічної ситуації територій (очищення стоків та утилізації твердих побутових відходів).

Проект складається із декількох субпроектів у сфері водопостачання, водовідведення та поводження з твердими побутовими відходами на 10 комунальних підприємствах 9 міст: Києва, Харкова, Донецька, Кіровограда, Житомира, Краматорська, Коломиї, Тернополя та Івано-Франківська.

Основним джерелом погашення та обслуговування позики планується прибуток комунальних підприємств, отриманий від реалізації проекту за рахунок впровадження енергоефективних заходів, амортизаційних нарахувань, реалізації зекономлених ресурсів та вторинної сировини.

Обсяг та вартість товарів, робіт та послуг, що будуть фінансуватися у рамках проекту за рахунок коштів СБ по кожному бенефіціару буде визначатися на стадії розробки техніко-економічних обґрунтувань та проектно-кошторисної документації. Техніко-економічне обґрунтування для міст Харкова, Кіровограда, Житомира, Краматорська, Тернополя розробляється за кошти гранту Шведського агентства з питань міжнародної співпраці і розвитку (SIDA).

3. Мінрегіоном спільно з міською радою м. Миколаєва та МКП «Миколаївводоканал» проводиться підготовка до впровадження спільного з Європейським інвестиційним банком інвестиційного проекту **«Розвиток системи водопостачання та водовідведення в м. Миколаєві»**.

Загальна вартість проекту 31,08 млн. євро.

Метою проекту є забезпечення європейського рівня екологічної безпеки, досягнення повної відповідності національним нормам щодо очищення стоків та скиду їх до водних об'єктів, приведення системи очистки та подачі споживачам питної води до європейських стандартів.

Загальний очікуваний економічний ефект 48,6 млн. грн. Скорочення споживання електроенергії на 6,5 млн. кВт/рік.

3. ДЕРЖАВНИЙ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИЙ НАГЛЯД ЗА ДЖЕРЕЛАМИ ТА СИСТЕМАМИ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ

3.1-3.2. Питна вода. Державний санітарно-епідеміологічний нагляд за джерелами питного водопостачання. Якість води джерел питного водопостачання.

В Україні склалася ситуація, за якою практично всі поверхневі, а в окремих регіонах і підземні води за рівнем забруднення не відповідають вимогам санітарного законодавства на джерела водопостачання. У той же час наявні очисні споруди, технології очистки та знезараження питної води не спроможні очистити її до рівня показників безпеки.

Питне водопостачання України майже на 80 % забезпечується з поверхневих джерел. Екологічний стан поверхневих водних об'єктів і якість води в них є вирішальними чинниками санітарного та епідемічного благополуччя населення. Водночас більшість басейнів річок згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів за ступенем забруднення можна віднести до забруднених та дуже забруднених.

Моніторинг якості води поверхневих водойм свідчить про те, що їх екологічний стан практично не покращується. У середньому по країні відмічається тенденція до погіршення стану водойм I-го категорії за мікробіологічними показниками.

Питома вага досліджених проб води з водойм I категорії, які не відповідали санітарним нормам у 2013 році за санітарно-хімічними показниками становила 14,9 %, за санітарно-бактеріологічними показниками – 13,8 % (табл. 3.1, рис. 3.1).

Найбільший відсоток відхилень за санітарно-хімічними показниками у Луганській (60,7 %), Чернігівській (48,9 %), Полтавській (43,8 %) та Дніпропетровській (43,4 %), що значно перевищує середній по країні; за бактеріологічними показниками – у Львівській (30,4 %), Черкаській (26,4 %), Одеській (26,1%), Полтавській (20 %), Закарпатській (21,7 %) та Луганській (19,6 %) областях.

З водойм II-ої категорії було відібрано та досліджено 10955 проб за санітарно-хімічними та 15497 проб за мікробіологічними показниками. Питома вага досліджених проб води, які не відповідали санітарним нормам за санітарно-хімічними показниками – 23 %, за мікробіологічними – 19,3 % (табл. 3.2, рис. 3.2).

Найбільший відсоток відхилень за санітарно-хімічними показниками у Луганській (84,8 %), Донецькій (76,6 %), Дніпропетровській (63,8 %) та Запорізькій (59,2 %) областях, що значно перевищує середній по країні; за бактеріологічними показниками – у Тернопільській (43,1%), Миколаївській (41,3 %), Луганській (40,7 %), Донецькій (36,3 %) областях та м. Києві (45,9 %).

Таблиця 3.1. Питома вага досліджених проб води з водою I категорії, які не відповідали санітарним нормам (%)

Показники	2011	2012	2013
Санітарно-хімічні	16,0	16,3	14,9
Санітарно-бактеріологічні	14,0	11,9	13,8

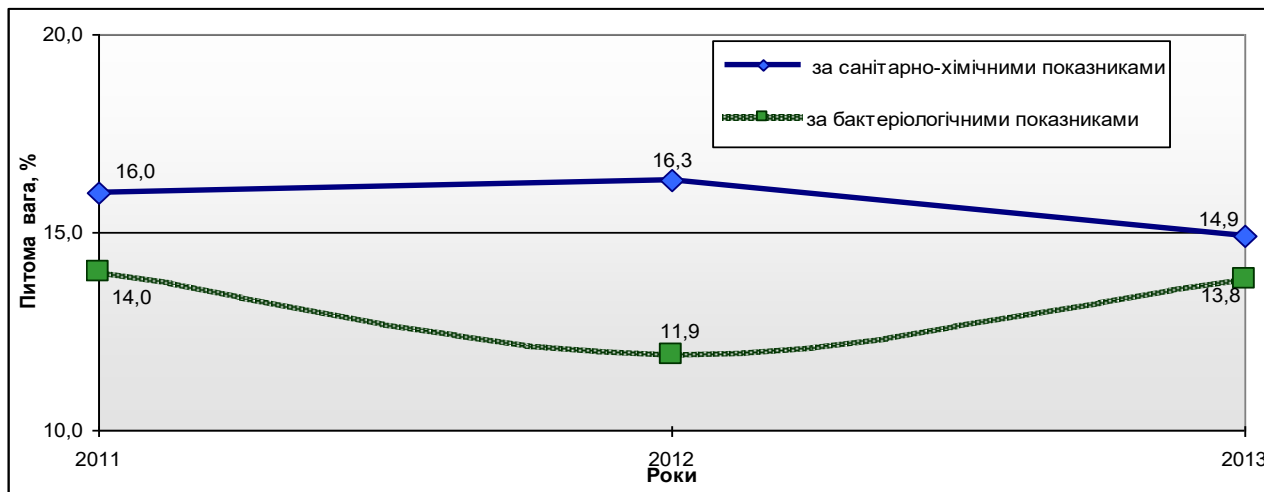

Рис. 3.1. Питома вага досліджених проб води, що не відповідали санітарним нормам з водою I категорії, які використовуються в якості джерел централізованого питного водопостачання населення

Таблиця 3.2. Питома вага досліджених проб води з водою II категорії, які не відповідали санітарним нормам (%)

Показники	2011	2012	2013
Санітарно-хімічні	22,5	23,1	23,0
Санітарно-бактеріологічні	15,6	16,2	19,3

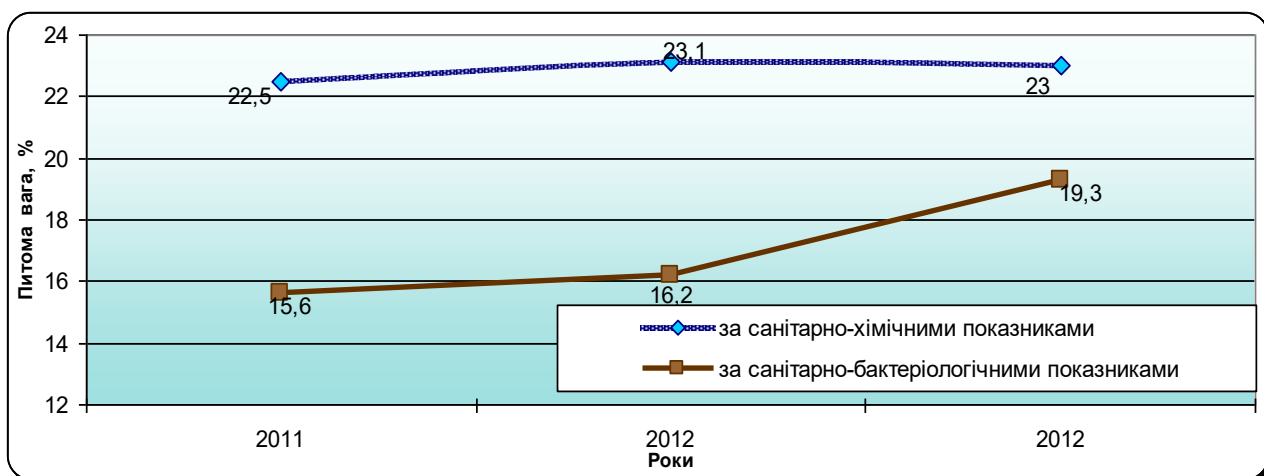

Рис. 3.2. Питома вага досліджених проб води з водою II категорії (використання в рекреаційних цілях), що не відповідали санітарним нормам

Високий рівень техногенного навантаження на водойми та використання застарілих технологій підготовки питної води, які розраховані на доведення природної води до якості питної лише у випадку, коли вихідна вода відповідає I-му класу поверхневих джерел питного водопостачання, не дозволяють забезпечити населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою. Застосування в технології підготовки питної води хлору, неефективних коагулянтів, відсутність сорбційних фільтрів з активованим вугіллям тощо призводить до надходження у питну воду значної кількості неорганічних та органічних забруднювачів, спільна дія яких на організм людини несприятливо впливає на здоров'я населення. Крім того, питна вода з поверхневих водойм потенційно небезпечна у вірусному відношенні, так як технологія її підготовки не гарантує видалення вірусів.

Основні забруднювачі поверхневих водойм – перевантажені каналізаційні очисні споруди та мережі, які перебувають у незадовільному технічному стані та потребують проведення капітальних ремонтів чи реконструкції. Внаслідок недостатнього фінансування, будівництво та реконструкція більшості об'єктів водопостачання та каналізування, запланованих державними та місцевими програмами розвитку водного господарства, охорони водних ресурсів та підвищення якості питної води, практично не проводиться.

Понад 90% забруднених стоків дають водоканали міст та промислові підприємства гірничо-видобувного та металургійного комплексів м. Дніпропетровська, Дніпродзержинська, Нікополя, Кривбасу та Західного Донбасу. Залишається гострою проблема скиду у водойми високомінералізованих шахтних та кар'єрних вод Кривбасу та Західного Донбасу (Дніпропетровська, Миколаївська та Херсонська області).

При здійсненні держсанепіднагляду за місцями рекреаційного та оздоровчого водокористування (пляжами) на протязі року, особливо впродовж літнього оздоровчого періоду, Держсанепідслужба України постійно контролює якість морської та річкової води в районах відпочинку. За порушення вимог санітарного законодавства в частині охорони поверхневих водойм держсанепідслужбою у 2013 році накладено 267 штрафів, у слідчі органи передано 1 справу, по якій прийнято рішення щодо притягнення до відповідальності; винесено 62 постанови про тимчасове припинення експлуатації об'єктів.

Під наглядом держсанепідслужби України у 2013 році знаходилося 18455 (у 2012 р. – 18771) джерел централізованого водопостачання населення: 1569 комунальних (у 2012 р. – 1646), 4818 відомчих водопроводи (у 2012 р. – 4919), 7447 сільських водопроводів (у 2012 р. – 7579), і 162642 джерела децентралізованого водопостачання (у 2012 р. – 170243).

На протязі останніх років близько 3,9 % водопроводів не відповідають санітарним нормам.

Із загальної кількості водопроводів не відповідають санітарним нормам через відсутність зон санітарної охорони – 63,2%, необхідного комплексу очисних споруд – 24,1%, знезаражуючих установок – 30,9% (табл. 3.3, рис. 3.3-3.4).

Таблиця 3.3. Причини невідповідності санітарним нормам об'єктів централізованого водопостачання у 2013 році

Водопроводи	Комунальні	Відомчі	Сільські
Не відповідає санітарним нормам	135	110	469
Через відсутність зон санітарної охорони	55	73	324
Питома вага (%)	40,7	66,4	69,1
Через відсутність необхідного комплексу очисних споруд	69	42	64
Питома вага (%)	51,1	38,2	13,6
Через відсутність знезаражуючих установок	46	32	146
Питома вага (%)	34,1	29,1	31,1

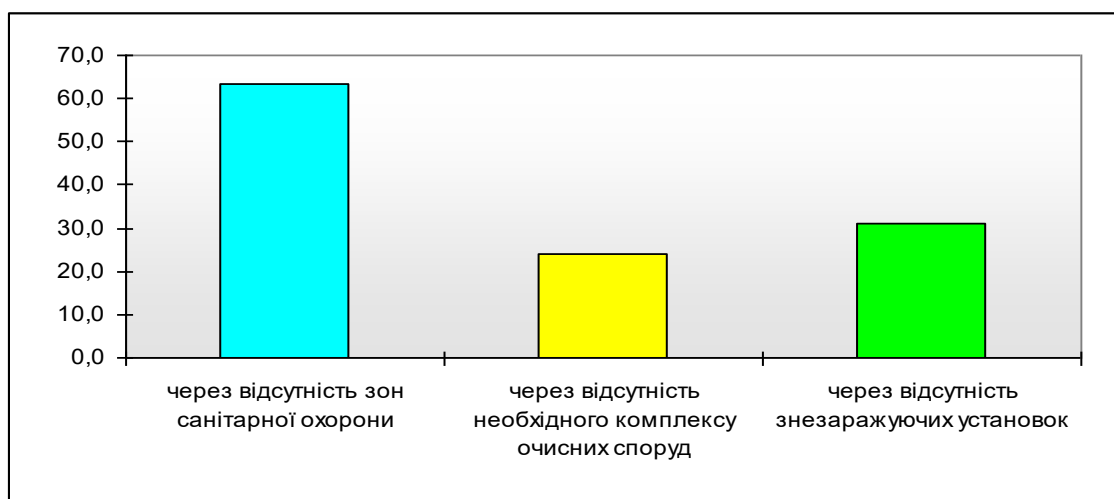

Рис. 3.3. Причини, через які об'єкти централізованого водопостачання не відповідали санітарним нормам за даними державної статистичної звітності за 2013 рік

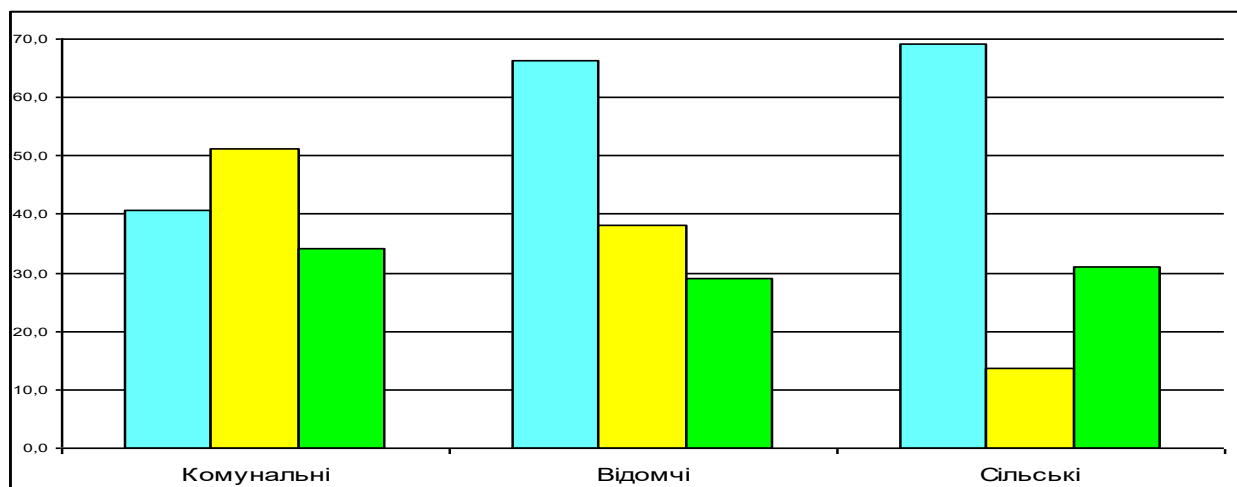

Рис. 3.4. Причини невідповідності об'єктів централізованого водопостачання санітарним нормам за 2013 р.

Найбільша кількість водопроводів, що не відповідають санітарним нормам, у Луганській, Донецькій, Херсонській, Івано-Франківській та Житомирській областях (при середньому по Україні – 3,9%). Не мають водопроводів, які не відповідають санітарним нормам, м. Київ, Полтавська, Черкаська і Чернівецька області (табл. 3.4).

Таблиця 3.4. Області, які мають найбільшу питому вагу водопроводів господарсько-питного водопостачання, що не відповідають санітарним нормам у 2011-2013 роках (%)

2011	%	2012		2013	%
Луганська	24,1	Луганська	23,3	Луганська	23,3
Донецька	15,2	Донецька	15,3	Донецька	17
Херсонська	14,0	Херсонська	13,5	Херсонська	12,5
Миколаївська	10,9	Миколаївська	8,4	Івано-Франківська	10,6
Житомирська	10,1	Житомирська	10,4	Житомирська	10,1
Івано-Франківська	9,7	Тернопільська	8,2	Тернопільська	7,6
Середній показник по Україні	4,7	Середній показник по Україні	4,6	Середній показник по Україні	3,9

З комунальних водопроводів не відповідають санітарним нормам – 8,6%, сільських – 6,3 %, відомчих – 2,3 % водопроводів (рис. 3.5).

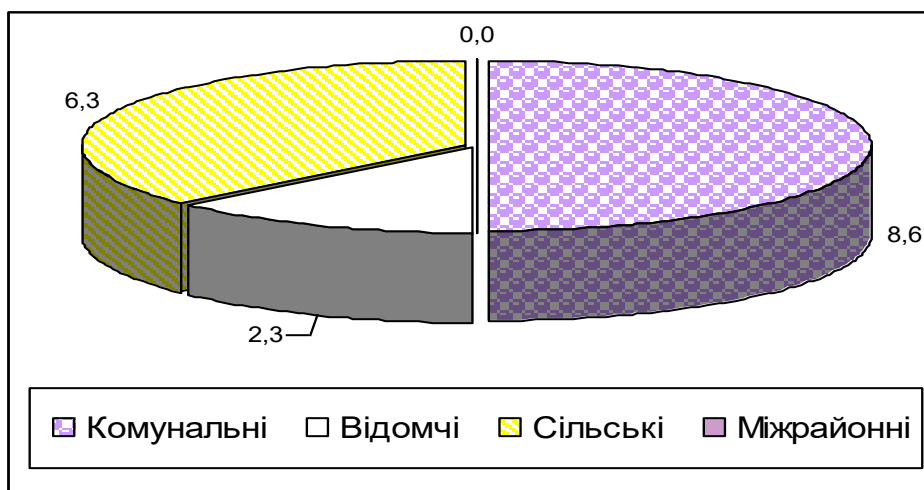

Рис. 3.5. Питома вага об'єктів централізованого водопостачання, що не відповідали санітарним нормам за даними державної статистичної звітності за 2013 рік

Підземні води України, зокрема артезіанські, в багатьох регіонах (АР Крим, Донбас, Придніпров'я) за своєю якістю не відповідають нормативам на джерела питного водопостачання, що пов'язано не тільки з природними умовами їх формування, але і з антропогенним забрудненням і тому потребують очищення. При цьому лише поодинокі артезіанські водопроводи мають споруди по доочистці вод.

3.3. Заходи щодо охорони джерел централізованого водопостачання.

Держсанепідслужбою у 2013 році за порушення вимог санітарного законодавства в частині охорони поверхневих водойм – накладено 267 штрафів, у слідчі органи передано 1 справу, по якій прийнято рішення щодо притягнення до відповідальності, винесено 62 постанови про тимчасове припинення експлуатації об'єктів.

3.4. Характеристика якості питної води, державний санітарно-епідеміологічний нагляд за питним водопостачанням.

Протягом 2013 року лабораторіями санепідстанцій із джерел централізованого водопостачання було досліджено за санітарно-хімічними показниками 125629 проб питної води, за бактеріологічними – 159008 проб.

Питома вага проб питної води, що не відповідають санітарним нормам, відібраних з джерел централізованого питного водопостачання за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками становить 13,9 % та 3,8 % відповідно.

Найбільша кількість проб питної води, що не відповідали санітарним нормам з централізованих систем водопостачання реєструється, як і раніше, на сільських водопроводах, найменша – на комунальних (табл. 3.5).

Таблиця 3.5. Питома вага досліджених проб питної води, що не відповідають санітарним вимогам (%)

Водопроводи	2011	2012	2013
За санітарно-хімічними показниками			
Комунальні	11,8	9,8	10,9
Відомчі	15,3	14,2	14,3
Сільські	18,3	17,6	18,2
За санітарно-бактеріологічними показниками			
Комунальні	2,0	2,0	2,8
Відомчі	3,2	3,1	3,6
Сільські	4,7	4,7	6,1

Питома вага проб питної води, що не відповідають санітарним нормам за санітарно-хімічними показниками у Луганській, Миколаївській, Рівненській, Сумській та Запорізькій областях, а за санітарно-бактеріологічними показниками у Тернопільській, Миколаївській, Одеській, Закарпатській та Рівненській областях у півтора рази і більше перевищує середні показники по країні (табл. 3.6).

На якість питної води систем централізованого водопостачання негативно впливає незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж, значна їх зношеність, що становить у різних регіонах від 30 % до 70 %, несвоєчасне проведення капітальних та поточних планово-профілактичних ремонтів та ліквідація аварій.

Таблиця 3.6. Питома вага проб питної води, що не відповідають санітарним нормам (%)

Області	2011	2012	2013
<i>За санітарно-хімічними показниками</i>			
Запорізька	17,9	15,2	18,4
Луганська	46,4	46,1	50,4
Миколаївська	23,3	24,2	41,4
Середній по Україні	14,7	12,9	13,9
<i>За санітарно-бактеріологічними показниками</i>			
Закарпатська	6,2	6,3	6,5
Харківська	3,8	2,9	4,9
Миколаївська	7,1	7,3	6,9
Тернопільська	7,9	9,7	9,9
Середній по Україні	2,9	2,8	3,8

В окремих регіонах гостро стоїть питання забезпечення населення питною водою не тільки в якісному, але і в кількісному відношенні. Подача води за графіками та її тривала відсутність у водопровідних мережах сприяє бактеріальному забрудненню питної води. Ситуацію значно погіршують випадки відключення об'єктів водопостачання від систем енергопостачання, що є грубим порушенням ст. 6 розділу II Закону України "Про питну воду та питне водопостачання".

Санітарний стан джерел та систем питного водопостачання у сільських населених пунктах, у тому числі й децентралізованого водопостачання.

Викликає занепокоєність стан водопостачання сільського населення – 469 сільських водопроводів (6,3 %) не відповідають санітарним нормам і правилам (у 2012 році – 7,3 %) з 7447.

Зміна форм власності та передача сільських водопроводів на баланс органів місцевого самоврядування загострили проблему забезпечення населення питною водою гарантованої якості. Водопроводи знаходяться в незадовільному технічному стані, населення змушене проводити ремонти за свої кошти. На багатьох сільських водопроводах немає очисних споруд та знезаражуючих установок, відсутній виробничий лабораторний контроль якості питної води.

Централізованим водопостачанням забезпечено лише четверту частину сіл України. Решта сільського населення споживає воду з колодязів та індивідуальних свердловин, які у більшості знаходяться у незадовільному технічному стані.

Під наглядом держсанепідслужби України у 2013 році знаходилося 162642 джерела децентралізованого водопостачання, з них 158146 шахтних колодязів, 3193 артезіанських свердловини, 1139 каптажів.

У 2013 році питома вага досліджених проб питної води з джерел децентралізованого водопостачання, які не відповідали санітарним вимогам, становила 30,4 % за санітарно-хімічними (вище рівня показника 2012 року – 29,3%) та 16,7 % за санітарно-бактеріологічними показниками (вище рівня 2012 року – 16,2 %), у тому числі з шахтних колодязів, які не відповідали са-

нітарним вимогам, становила 32,2 % за санітарно-хімічними (нижче рівня показника 2012 року – 30,1 %) та 19,1 % за бактеріологічними показниками (нижче рівня показника 2012 року – 17,4%); з артезіанських свердловин, які не відповідали санітарним вимогам, становила 19,4% за санітарно-хімічними (вище показника 2012 року – 21,9 %) та 6,5 % за бактеріологічними показниками (нижче рівня показника 2012 року – 5,4 %).

Таблиця 3.7. Питома вага досліджених проб питної води з джерел децентралізованого водопостачання, що не відповідали санітарним нормам за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками (%)

Показники	2011	2012	2013
Санітарно-хімічні	32,0	29,3	30,4
Санітарно-бактеріологічні	16,4	16,2	16,7

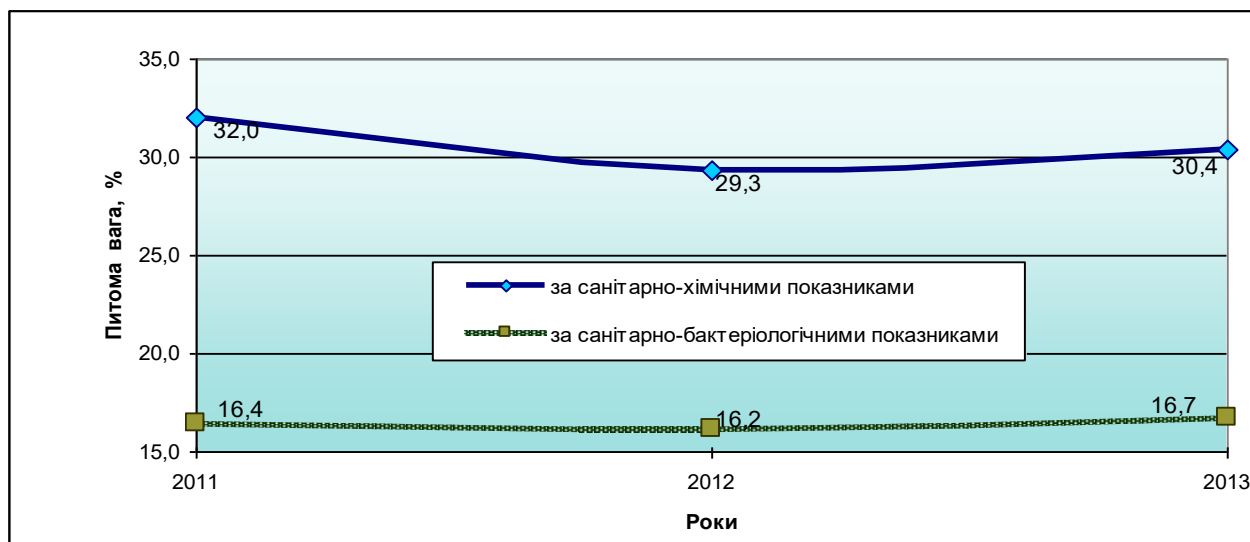

Рис. 3.6. Питома вага досліджених проб води з джерел децентралізованого водопостачання, що не відповідали санітарним нормам

Держсанепідслужбою України проводиться моніторинг вмісту нітратів у воді децентралізованих джерел водопостачання, зокрема колодязів та каптажів, вода з яких використовується для споживання дітьми віком до 3-х років на виконання п. 8.3. Протоколу засідання Кабінету Міністрів України від 19.05.2010 №20 та постанови головного державного санітарного лікаря України «Про попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей» від 17.05.2010 № 16.

Під наглядом Держсанепідслужби України у 2013 році знаходилося 172,5 тис. джерел децентралізованого водопостачання, з них 169 тис. громадських та індивідуальних колодязів, 3574 громадських та індивідуальних каптажів. Було обстежено 15 % (25 тис.) громадських та індивідуальних колодязів і каптажів, з яких 23 % не відповідали санітарним нормам. Обстежено 7722/221 громадських колодязів/каптажів, з них 1577/54 не відповідають вимогам

санітарного законодавства; з 16925/160 індивідуальних колодязів/каптажів 4126/0 не відповідають вимогам санітарного законодавства.

У 2013 році питома вага досліджених проб питної води з джерел децентралізованого водопостачання, які не відповідали санітарним вимогам, становила 25,6 % за санітарно-хімічними, з них на вміст нітратів у питній воді 20,4 % та 16,6 % за бактеріологічними показниками.

За порушення вимог санітарного законодавства у забезпеченні населення якісною питною водою у 2013 році притягнуто до адміністративної відповідальності 42 відповідальні посадові особи, винесено 648 постанов про припинення експлуатації об'єктів, із них 54 на постійно.

У кожному випадку виявлення порушень утримання колодязів індивідуального користування та невідповідності якості колодязної води за санітарно-хімічними та санітарно-мікробіологічними показниками, власникам криниць та органам місцевого самоврядування держсанепідслужбою скеровуються пропозиції, приписи про необхідність належного їх облаштування, здійснюється інформування населення, у тому числі і через засоби масової інформації щодо неприпустимості використання колодязної води для питних потреб у випадку перевищення вмісту нітратів, зокрема для приготування дитячого харчування, проводиться санітарно-просвітня робота з батьками, персоналом дитячих навчальних закладів, з працівниками медичних закладів.

Водночас слід відмітити, що органи державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, керівники підприємств і господарств не приділяють належної уваги забезпеченню населення якісною питною водою, що є порушенням ст. 18 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" та ст. 7 Закону України "Про питну воду та питне водопостачання".

3.5. Епідемічні ситуації, пов'язані з якістю питної води.

Невідповідність якості питної води нормативним вимогам є однією з причин поширення багатьох інфекційних (вірусний гепатит А, черевний тиф, ротавірусна інфекція тощо) та неінфекційних (хвороби системи травлення, серцево-судинної, ендокринної системи тощо) хвороб.

У 2012-2013 роках спалахів, пов'язаних з вживанням неякісної питної води, зареєстровано не було. У 2011 році зареєстровано 2 спалахи вірусного гепатиту А, пов'язаного з водним фактором передачі (постраждало 64 особи, з них 37 дітей – з вживанням неякісної питної води централізованого водопостачання у м. Бахчисарай АР Крим, м. Синельникове Дніпропетровської області), 1 спалах ротавірусної інфекції у м. Ровеньки Луганської області на шахті «Космонавтів» (постраждало 23 особи), одиничний спалах на холеру у Донецькій області (постраждало 33 особи, з них 1 дитина). У 2010 році зареєстровано 1 спалах вірусного гепатиту А, пов'язаного з водним фактором передачі (постраждало 10 осіб – з вживанням неякісної питної води з індивідуальних криниць через підтоплення території у Львівській області. У 2009 році спалахів, пов'язаних з вживанням недоброякісної питної води, зареєстровано не було.

3.6. Вплив якості питної води на стан здоров'я та умови проживання населення в Україні в цілому та в окремих регіонах.

Невідповідність якості питної води нормативним вимогам поряд з забрудненнями є однією з причин поширення в країні таких захворювань, як жовчнокам'яна та виразкова хвороба шлунку.

У Карпатському, Дніпровсько-Придніпровському, на Поліссі та в деяких інших регіонах країни у питній воді реєструється нестача мікроелементів – I, Zn, Cu, F, що впливає на виникнення ендемічних захворювань. Вплив такої води на поширення в країні хвороб потребує поглибленого вивчення.

Має місце зростання нітратного забруднення ґрунтових вод. Ефективних методів видалення нітратів з води в умовах децентралізованого водопостачання практично не існує. Забруднення води наднормативними концентраціями нітратів призводить до виникнення захворювань на водно-нітратну метгемоглобінемію у дітей, зниження загальної резистентності організму, що сприяє збільшенню рівня загальної захворюваності, в тому числі інфекційними та онкологічними хворобами.

У Дніпропетровській області у 2013 році зареєстровано два випадки отруєння дітей нітратами води приватних колодязів у м. П'ятихатки та с. Миколаївка Верхньодніпровського району.

Територіальними органами Держсанепідслужби України розроблено пам'ятки про ризики водопостачання з нецентралізованих джерел водопостачання та рекомендації органам місцевого самоврядування про правила проведення очистки джерел водопостачання та знезараження води в них.

Виконками міських, сільських та селищних рад спільно з медичними працівниками проведено переоблік наявних індивідуальних джерел водопостачання.

Проблемним питанням залишається недостатньо чітке визначення відомчого підпорядкування громадських колодязів, відсутність спеціалізованих бригад по їх технічному обслуговуванню, несвоєчасне проведення власниками профілактичних заходів.

3.7. Заходи, що здійснювалися для поліпшення забезпечення населення питною водою гарантованої якості, удосконалення контролю якості питної води.

Держсанепідслужбою у 2013 році за порушення вимог санітарного законодавства з питання забезпечення населення країни якісною питною водою притягнуто до адміністративної відповідальності 960 відповідальних посадових осіб, у слідчі органи направлено 5 справ, по 1 з них прийнято рішення щодо притягнення до відповідальності, для розгляду на адмінкомісіях було передано 1 справу, винесено 500 постанов про припинення експлуатації об'єктів, із них на постійно – 30, в частині охорони поверхневих водойм – накладено 267 штрафів, у слідчі органи передано 1 справу; по якій прийнято рішення щодо притягнення до відповідальності; винесено 62 постанови про тимчасове припинення експлуатації об'єктів.

3.8. Характеристика випусків стічних вод. Державний санітарно-епідеміологічний нагляд за випусками стічних вод

У поверхневій водойми та моря скидали стоки 1842 об'єкти, налічується 1214 випусків господарсько-побутових та 701 промислових стоків. З них без очищення або з очищенням, що не відповідає санітарним нормам 31,0 % та 28,5 % випусків відповідно.

Таблиця 3.8. Кількість об'єктів, які скидають стічні води в поверхневій водойми та моря (2011–2013 рр.)

Роки	2011	2012	2013
Кількість об'єктів, що мають скиди стічних вод у водойми	2052	2019	1842
Кількість випусків:			
господарсько-побутові стоки	1304	1283	1214
промислові стоки	748	736	701

Рис. 3.7. Кількість випусків стічних вод у поверхневій водойми та моря

Таблиця 3.9. Питома вага випусків стічних вод у поверхневій водойми та моря, які не відповідають санітарним нормам (%) за 2011-2013 роки

Роки	2011	2012	2013
Питома вага випусків, які не відповідають санітарним нормам (%):			
господарсько-побутові стоки	32,6	31,9	31,0
промислові стоки	30,1	29,6	28,5

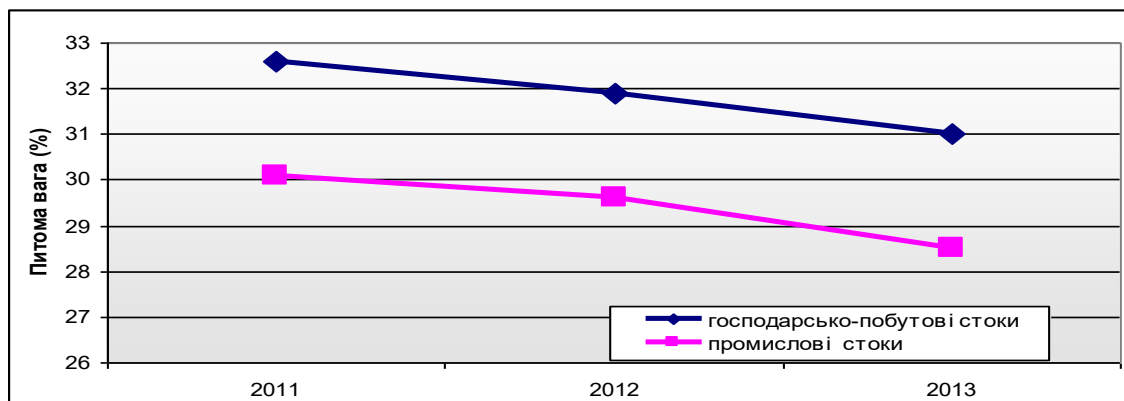

Рис. 3.8. Питома вага випусків стічних вод у поверхневій воді та морях, які не відповідають санітарним нормам (%)

Внаслідок недостатнього фінансування будівництво і реконструкція більшості об'єктів каналізування та водопостачання, запланованих державними і регіональними програмами охорони водних ресурсів, розвитку водного господарства та підвищення якості питної води, практично не проводиться.

У поверхневій воді скидає стоки 1776 об'єктів, у моря – 66 об'єктів (на рівні минулого року). Найбільше об'єктів, що мають випуски стічних вод у поверхневій воді у Донецькій, Львівській, Луганській областях; у моря – у АР Крим, м. Севастополі, Одеській області. У поверхневій воді налічується 1258 випусків господарсько-побутових та 683 промислових стоків; з них без очищення або з очищенням, що не відповідає санітарним нормам 31,6 % та 27,8 % випусків відповідно, у моря – відповідно 56 і 18; 17,9 % і 55,6 %. Найбільша питома вага випусків господарсько-побутових стічних вод у поверхневій воді без очищення або з очищенням, що не відповідає санітарним вимогам, у Тернопільській, Луганській, Дніпропетровській, Одеській, Херсонській, Донецькій областях; у моря – у Одеській, Миколаївській областях, м. Севастополі. Найбільша питома вага випусків промислових стічних вод у поверхневій воді без очищення або з очищенням, що не відповідає санітарним вимогам, у Дніпропетровській, Луганській, Чернівецькій, Одеській, Донецькій областях; у моря – у Донецькій, Одеській областях та м. Севастополі.

Так, понад 90 % забруднених стоків дають водоканали міст та промислові підприємства гірничо-видобувного та металургійного комплексів м. Дніпропетровська, Дніпродзержинська, Нікополя, Кривбасу та Західного Донбасу. Залишається гострою проблема скиду у воді високо мінералізованих шахтних та кар'єрних вод Кривбасу та Західного Донбасу (Дніпропетровська, Миколаївська та Херсонська області).

3.9. Заходи адміністративного впливу, що застосовувалися державною санепідслужбою до порушників санітарного законодавства.

Держсанепідслужбою у 2013 році за порушення вимог санітарного законодавства в частині охорони поверхневих водій накладено 267 штрафів, у слідчі органи передано 1 справу, по якій прийнято рішення щодо притягнення до відповідальності, винесено 62 постанови про тимчасове припинення експлуатації об'єктів:

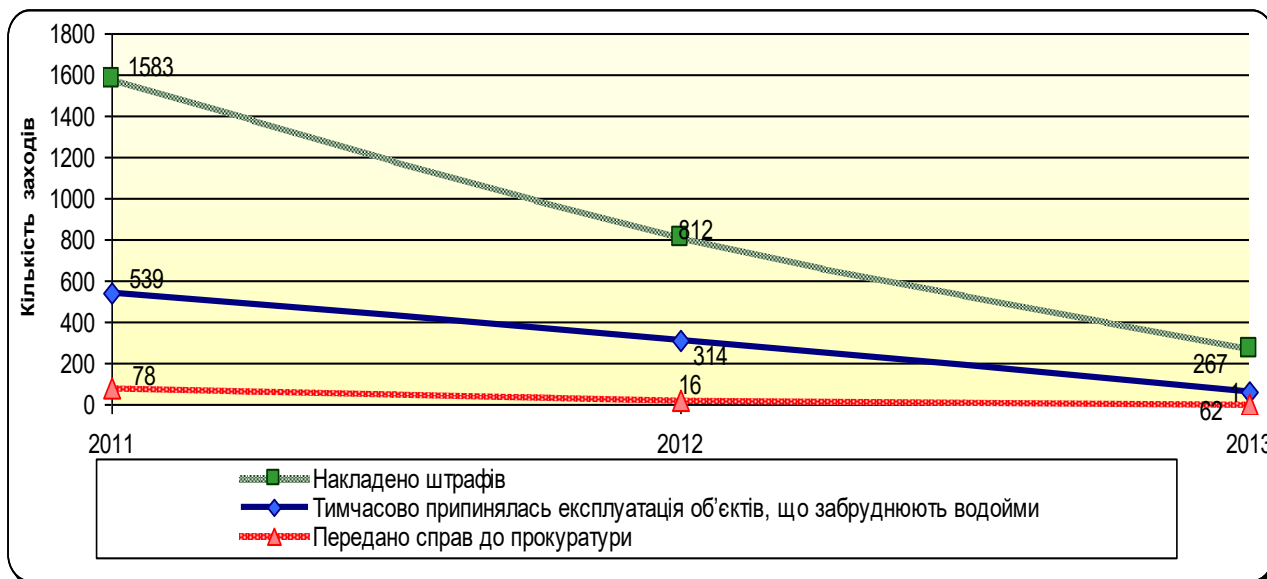

Рис. 3.9. Заходи адміністративного впливу, що застосовувались державною санепідслужбою до порушників санітарного законодавства за забруднення водойм I категорії, що використовуються в якості джерел централізованого водопостачання населення

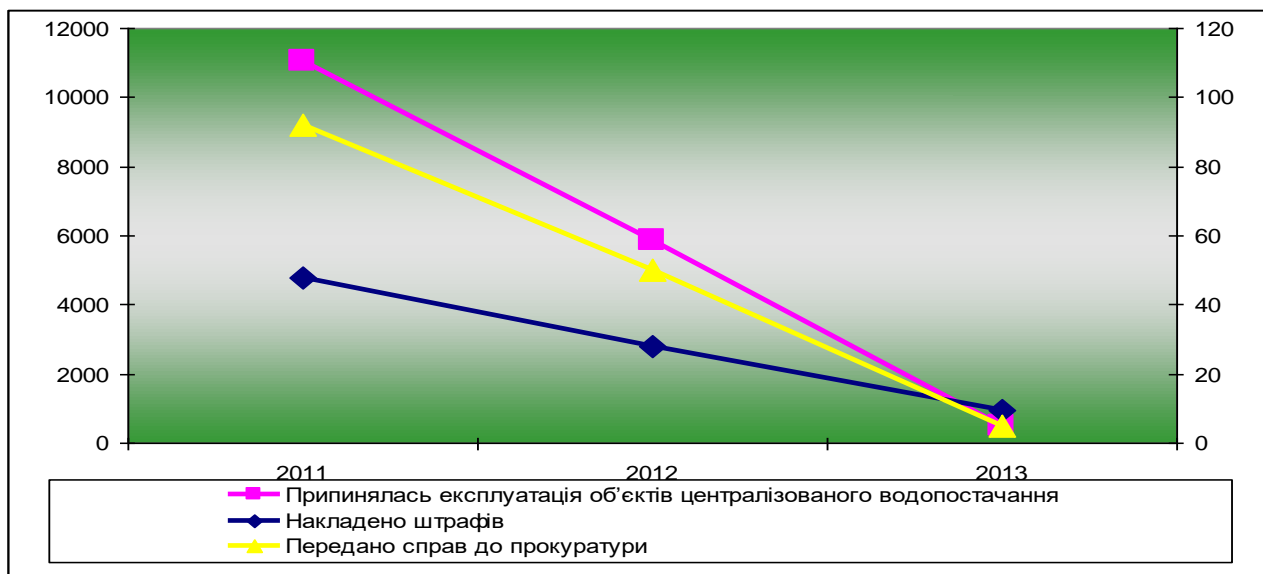

Рис. 3.10. Заходи адміністративного впливу, що застосовувались державною санепідслужбою до порушників санітарного законодавства на об'єктах централізованого водопостачання за даними державної статистичної звітності

з питання забезпечення населення країни якісною питною водою притягнуто до адміністративної відповідальності 960 відповідальних посадових осіб, у слідчі органи направлено 5 справ, по 1 із них прийнято рішення щодо притягнення до відповідальності, для розгляду на адмінкомісіях було передано 1 справу, винесено 500 постанов про припинення експлуатації об'єктів, із них на постійно – 30 (6 %);

в частині охорони поверхневих водойм накладено 267 штрафів, у слідчі органи передано 1 справу, по якій прийнято рішення щодо притягнення до відповідальності, винесено 62 постанови про тимчасове припинення експлуатації об'єктів.

3.10. Стан впровадження та виконання водоохоронних програм регіонів, областей, окремих населених пунктів.

Працівниками територіальних органів Держсанепідслужби України здійснюється нагляд за виконанням водоохоронних програм:

Загальнодержавна цільова програма "Питна вода України" на 2011-2020 роки" (Закон України від 03.05.2005 № 2455-IV у редакції Закону № 3933-VI від 20.10.2011) відповідно до Закону України "Про питну воду та питне водопостачання" від 10.01.2002 №2918-III);

Загальнодержавна програма охорони та відтворення довкілля Азовського та Чорного морів (Закон України від 22.03.2001 №2333-III);

Загальнодержавна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року (Закон України від 24.05.2012 № 4836-VI);

Протокол про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992 року (Закон України від 09.07.2003 № 1066-IV);

Загальнодержавна програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки, як продовження відповідної програми на 2004-2010 роки (Закон України від 24.06.2004 № 1869-IV зі змінами від 11.06.2009 № 1511-VI);

Державна цільова соціальна програма першочергового забезпечення сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, на період до 2010 року (постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2008 № 741);

Програма розвитку водопровідно-каналізаційного господарства (постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 № 1269 зі змінами);

Правовий режим зон санітарної охорони об'єктів (постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 зі змінами);

Правила охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами (постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465) та інші.

Здійснюється державний санітарно-епідеміологічний нагляд за утриманням і експлуатацією об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства. Але у більшості випадків ці заходи проводяться не в повному обсязі, в першу чергу, через відсутність необхідних коштів та слабкої матеріально-технічної бази. Підприємствами, що експлуатують водопровідні мережі не завжди своєчасно ліквідуються пориви, приводяться водопровідно-каналізаційні мережі в належний технічний стан.

На протязі 2013 року продовжувалися роботи щодо забезпечення контролю за станом виконання заходів, передбачених "Загальнодержавною програмою охорони та відтворення довкілля Азовського і Чорного морів", "Національною програмою екологічного оздоровлення басейну Дніпра та поліпшення якості питної води" тощо.

На виконання п.10 доручення Прем'єр-міністра України від 25.10.2010 №64283/0/1-10 та розпоряджень Кабінету Міністрів України від 02.11.2011

№1097-р «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець» і від 03.11.2010 №2047-р вживаються заходи до забезпечення промивки русла р. Інгулець шляхом регулярної подачі дніпровської води з каналу Дніпро-Інгулець протягом року. Згідно з затвердженим регламентом чотирьом підприємствам Кривбасу дозволено здійснювати скид зворотних вод у р. Інгулець.

Незважаючи на проведену роботу у ряді регіонів залишаються проблемні питання.

Проблемні питання на протязі багатьох років у Донецькій області залишаються однаковими. Це розчистка ділянок річок у місцях відпочинку населення та місцевих водоймищ, очистка та знезараження шахтних стічних вод (не реалізуються повною мірою проекти закриття шахт), необхідна ліквідація неочищених скидів дощової каналізації у Азовське море та річок Кальміус і Сіверський Донець та організація водоохоронних зон усіх річок, проведення заміни зношених каналізаційних мереж та будівництво дублюючих колекторів, реконструкція та модернізація очисних споруд господарсько-побутової каналізації, забезпечення об'єктів водовідведення резервними джерелами енергопостачання, реалізація схем каналізування міст та інше.

У **Дніпропетровській області** за останні десять років, за рахунок виконання водоохоронних програм, обсяг скиду зворотних вод у водойми зменшився майже на 28 %. За підсумками 2013 року зменшилися обсяги скиду забруднених стічних вод на 58 млн. м³.

Понад 88 % забруднених стоків дають водоканали міст області та промислові підприємства гірничо-видобувного та металургійного комплексів міст Дніпропетровська, Дніпродзержинська, Нікополя, Кривбасу та Західного Донбасу. Крім господарсько-побутових стічних вод, забруднюють водойми промислові підприємства гірничо-видобувного та металургійного комплексів міст **Дніпропетровська**: металургійний завод імені Петровського, Дніпропетровський трубний завод; **Дніпродзержинська**: Дніпровський металургійний комбінат; **Кривбасу**: ПАТ «Криворізький залізорудний комбінат», ПАТ «Північний ГЗК», ПАТ «Євраз Суха Балка»; **Західного Донбасу**: шахти ПАТ «ДТЕК Павлоградвугілля» та інші.

У **Херсонській області** основними водоймами є Чорне, Азовське моря, р.Дніпро та Каховське водосховище, які використовуються для рекреаційних, рибогосподарських цілей та зрошення сільгоспугідь. Крім того, по водоводу Дніпро-Миколаїв вода подається для промислових та питних цілей м.Миколаїв, а дніпровська вода з Каховського та Північно-Кримського магістральних каналів використовується для питного водопостачання населених пунктів Іванівського району та населення АР Крим.

На території області зареєстровано 12 об'єктів, які мають постійні скиди стічних вод у водойми, у тому числі до Чорного – 1 (очисні споруди міста Скадовськ), та Азовського морів – 1 (очисні споруди міста Генічеськ), до Каховського водосховища – 2 (очисні споруди міста Каховка та каналізаційні споруди міста Берислав), до р. Дніпро – 4 (очисні споруди міст Херсона, Нової Каховки, Цюрупинська, водозабору МКП «Миколаївводоканал» у с. Микільське Білозерського району), до р. Каланчак – 2 (очисні споруди смт. Каланчак), до р.Віршовчина – 1 (очисні споруди с.Зеленівка) та до озера Сиваш – 1 (очисні споруди ВАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» на Арабатській стрілці Генічеського району). Із загальної кількості 6 випусків господарсько-побутових стічних вод не відповідають санітарним вимогам.

У **Дніпропетровській області** продовжувалось виконання окремих водоохоронних заходів на ВАТ «Дніпро-Азот» (м. Дніпродзержинськ), ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ВАТ «Центральний ГЗК», ВАТ «Південний ГЗК» (м. Кривий Ріг), ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» (м. Нікополь), ПАТ «Євраз - Дніпропетровський металургійний завод імені Петровського», ПАТ «Інтерпайп Нижньодніпровський трубопрокатний завод», КП «Дніпроводоканал» (м. Дніпропетровськ) тощо.

У м. Дніпропетровську реалізовано проект – будівництво каналізаційного колектору по вул. Маршала Малиновського. Реалізована схема водовідведення забезпечила переведення каналізаційних стоків (від 6 тис. населення та майже 40 підприємств) на лівобережну станцію аерації м. Дніпропетровська, що дозволило вивести з експлуатації аварійні очисні споруди Дніпропетровського м'ясокомбінату та припинити забруднення р. Самара у межах м. Дніпропетровська.

Проводилась реконструкція 4 каналізаційно-очисних споруд у містах Синельникове, Павлоград, селах Аполонівка Солонянського району, Марганець, Токівське Апостолівського району. Продовжується реконструкція очисних споруд м. Павлограда, роботи виконані на 34%. На КОС КП «Вогник» у с. Токівське проведена реконструкція, очисні споруди потужністю 400 м³/добу введені в експлуатацію у серпні 2013 року. Розпочато реконструкцію II-ої КОС КП «Зеленодольський міськводоканал» у м. Зеленодольськ, технологічного трубопроводу на каналізаційному колекторі II-ої черги КОС, реконструкція КОС Нивотрудівського ЖКП у с. Нива Трудова Апостолівського району.

Будувалися каналізаційні мережі у смт Юр'ївка; каналізаційний колектор у с. Токівське Апостолівського району; КОС міст Павлограда, Синельникове тощо.

У **Херсонській області** з метою запобігання забруднення води водою суднами, Херсонським морським та річковим портами, підприємствами суднобудування та судноремонту проводяться роботи по збору з транспортних суден відпрацьованих паливно-мастильних матеріалів, льяльних, господарсько-побутових стічних вод та сміття. Для цих цілей у морському порту використовується спецсудно ПС-305, а у річковому порту два судна - ОС-9, ОС-14. Усі льяльні води, які збираються із суден у межах водотранспортної ділянки, очищуються на станції очистки льяльних вод СБО-2, яка функціонує у річковому порту, останні після очистки скидаються у загальноміську каналізацію.

Очистка акваторій портів та підприємств від сміття та паливно-мастильних матеріалів здійснюється двома нафтосміттезбірниками НМС-38 комерційного підприємства «Екос».

У Скадовському морському порту льяльні води з суден надходять на станцію прийому та очистки льяльних вод, після чого скидаються у міську каналізацію. Відпрацьовані паливно-мастильні матеріали збираються у спеціальні ємності та у подальшому відправляються на переробку.

У Херсонській області на теперішній час залишається проблема забруднення навколишнього природного середовища неочищеними та незнезараженими стічними водами. Із 44 каналізаційних очисних споруд, розміщених на території області, 54,5% працюють неефективно, у зв'язку з несвоєчасним проведенням капітальних ремонтів та заміною технологічного обладнання.

Потребують капітального ремонту очисні споруди міст Херсона, Каховки, Нової Каховки, Генічеська, Скадовська. Залишаються недобудованими очисні споруди м.Гола Пристань та смт.Каланчак.

Відсутні очисні споруди у райцентрах Бериславі, Білозерці, Великій Олександрівці, Великій Лепетисі, Верхньому Рогачику, Високопіллі, Горностаївці, Іванівці, Новій Воронцовці, Новотроїцьку, Нижніх Сірогозах.

Через аварійність очисних споруд та виходу з ладу обладнання КНС вже понад 11 років до Каховського водосховища скидається біля 1000 м³/добу неочищених і незнезаражених стічних вод м. Берислав.

Вкрай незадовільна ситуація з каналізуванням склалася у м. Херсон. Біля 70% каналізаційних мереж міста повністю амортизовані і потребують заміни, у зв'язку з чим виникають часті аварійні ситуації.

3.11. Стан поінформованості населення про якість питної води, проблем питного водопостачання і водовідведення, порядок розрахунку тарифів на послуги централізованого питного водопостачання тощо.

Через засоби масової інформації постійно проводилася санітарно-просвітня та роз'яснювальна робота серед населення з питань профілактики гострих кишкових інфекційних хвороб, харчових отруєнь, необхідності дотримання правил особистої гігієни в надзвичайних умовах перебування. Протягом весняно-літнього періоду територіальними органами Держсанепідслужби України посилюється санітарно-просвітня робота серед населення стосовно профілактики харчових отруєннями та отруєнь грибами: лекції, бесіди, виступи на радіо, телебаченні, семінари, пам'ятки.

З різних питань у 2013 році проведено 18336 виступів на радіо та 6541 – на телебаченні, підготовлено та опубліковано 17705 публікацій у пресі, проведено 272,7 тис. лекцій, проведено і прийнято участь у 1290 прес-конференціях, 1178 засіданнях круглих столів, 267 брифінгах, підготовлено близько 3 тис. прес-релізів та 75 тис. санбюлетенів.

З них стосовно профілактики інфекційних захворювань проведено 5541 виступ на радіо та 2008 – на телебаченні, підготовлено та опубліковано 4854 публікацій у пресі, проведено 36 тис. лекцій; у т.ч. з профілактики гострих кишкових інфекцій та харчових отруєнь – відповідно 2574, 683, 1691 і 12,8 тис.; попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей – 76, 21, 122 і 2045; станом пляжів – 134, 151, 271 і 1567; питного водопостачання – 249, 222, 435 і 2718; щодо ситуації в місцях організованого відпочинку, масового перебування населення – 400, 227, 573 і 5362.

Активізована робота по співпраці органів Держсанепідслужби України з органами місцевого самоврядування, державними адміністраціями та громадськістю з питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення. З актуальних питань проводиться цілеспрямована санітарно-просвітня та роз'яснювальна робота серед населення, у тому числі із застосуванням засобів масової інформації, прес-конференції за участю керівництва та провідних фахівців Держсанепідслужби.

4. ВІДОМЧІ СИСТЕМИ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ

4.1. За даними Міноборони України

Міністерством оборони України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Збройних Силах України у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел та використаної для потреб відомства у 2013 році зменшились на 0,4 і становили 25,4 млн. м³, а обсяги використаної води зменшились на 0,8 і становили 22,6 млн. м³ (табл. 4.1.1).

Таблиця 4.1.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	25,8	25,4	-0,4
	поверхневої	12,8	12,8	-
	підземної	13,0	12,6	-0,4
2	Використання води, млн. м³			
	всього	23,4	22,6	-0,8
	на господарсько-питні потреби	21,4	20,7	-0,7
	на виробничі потреби	1,9	1,8	-0,1
	на сільськогосподарські потреби	0,1	0,1	-
	на інші потреби	-	-	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	13,0	12,5	-0,5
	на господарсько-питні потреби	12,6	12,0	-0,6
	на виробничі потреби	0,6	0,4	-0,2
	на сільськогосподарські потреби	0,1	0,08	-0,02
	на інші потреби	-	-	

У структурі використання води (рис. 4.1.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 91,6 %, виробничих - 8,0 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 96,2 та 3,2 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- для централізованих - зменшився з 9,7 до 3,4 %;
- для децентралізованих - збільшився з 1,6 до 5,4 %.

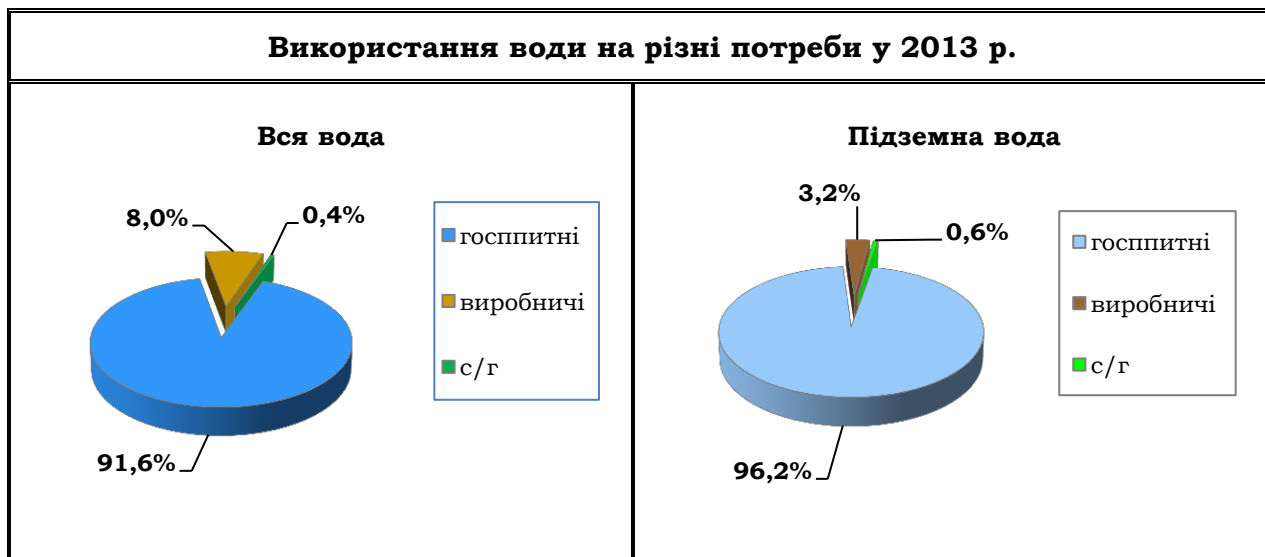

Рис. 4.1.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 18,96 (менше на 1,09) % та 8,64 (більше на 4,35) %;
- ◆ з підземних джерел - 15,26 (більше на 3,13) % і 5,76 (більше на 1,76) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 10,36 (менше на 7,14) % та 15,48 (більше на 13,4) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року по відомству не зареєстровано.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	-	-2
сума, грн.	-	-
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	19	+1

Системи питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по відомству характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 97,2 %; сільські н/п - 96,2 %;

- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 69 % населених пунктів та 73 % населення;

- ◆ *питоме водоспоживання на 1 людину*: у містах - 179; у смт - 146,4; у сільських н/п - 176 л/добу.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по відомству зменшилась з 488 до 485, в т.ч. у містах - з 160 до 158; у смт - з 72 до 71; у сільських н/п - залишилась рівною - 256. При цьому їх загальна потужність знизилась - з 25,7 до 24,9 млн. м³/рік; потреба у нових потужностях складала - 1,5 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року по відомству було одержано наступні результати (рис. 4.1.2):

- ◆ піднято води - 11,32 млн. м³
- ◆ очищено - 7,08 млн. м³ або 62,5 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 10,3 млн. м³ або біля 91 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 1,02 млн. м³ або 9 %;
- ◆ знезаражено - 4,88 млн. м³ або 43,1 %.

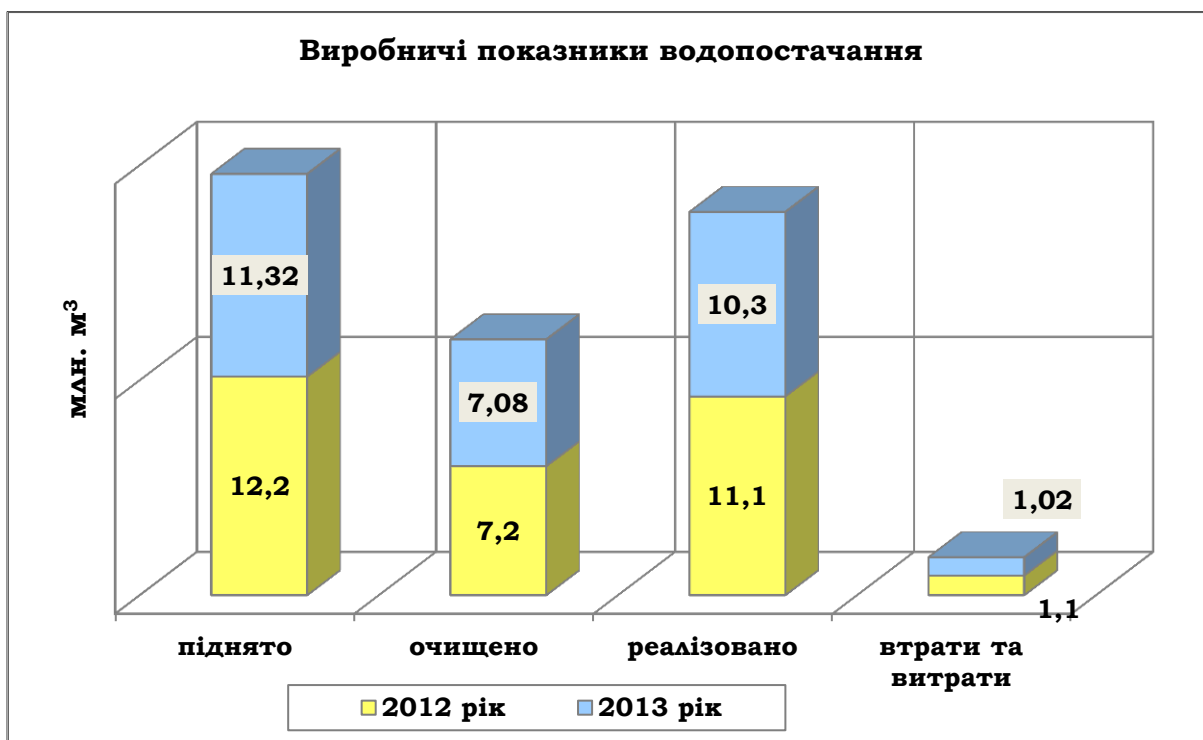

Рис. 4.1.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по відомству за категорією «усі споживі» знизилась - з 23,9 до 21,7; за категорією «населення» - з 4,9 до 4,87 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по відомству у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 23,5 % насосів, з них протягом року було замінено 9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 23,7 та 13,7 % (рис. 4.1.3).

Рис. 4.1.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по відомству становила - 1447,6 км. Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 18,7 % мереж, з них протягом року було замінено 1,3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 17,2 та 1,6 % (рис. 4.1.4).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по відомству збільшився з 0,87 до 1,1 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по відомству за рік знизився з 40 до 37,22 тис. м³; водонапірних башт - з 10,4 до 10,02 тис. м³; нестачі необхідних для зберігання питної води об'ємів знизилась немає.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по відомству зменшились - з 10,1 до 9,8 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 417 до 416 кВт год/1000 м³ води.

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 42 % - до 85 %; квартир на 38,3 % - до 85 %.

Рис. 4.1.4

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році не змінювались і складали (рис. 4.1.5):

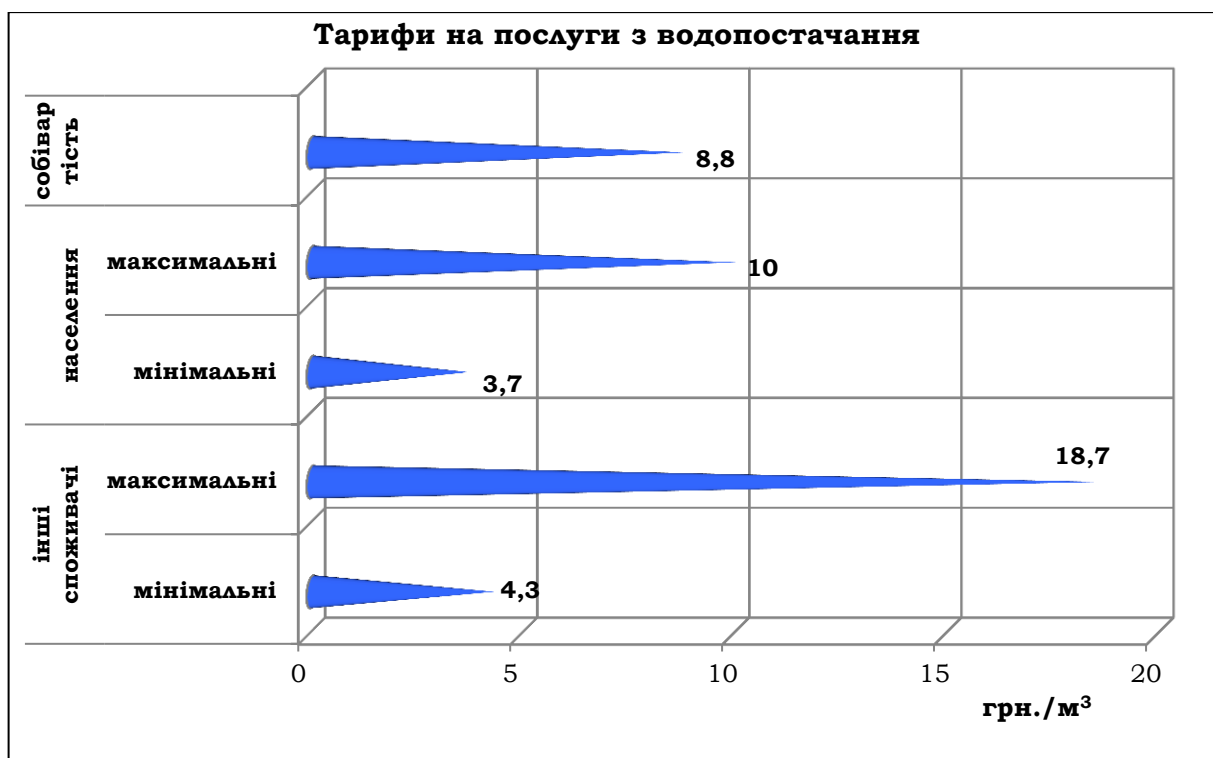

Рис. 4.1.5

- ◆ для населення мінімальні тарифи - 3,7; максимальні - 10,0 грн./м³.
- ◆ для інших споживачів мінімальні тарифи - 4,3; максимальні - 18,7 грн./м³;

Собівартість послуг на водопостачання залишилась рівною - 8,8 грн./м³.

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 4.1.2

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	8,4	5,64	-2,76
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	4,0	0,61	-3,39
	<i>відсутність очисних споруд</i>	1,7	0,12	-1,58
	<i>відсутність знезараження</i>	2,8	4,91	+2,11

Якість питної води

Таблиця 4.1.3

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	3 систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	7,8	14,3	+6,5
	<i>бактеріологічним</i>	5,1	3,15	-1,95
2	3 водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	20,1	12,9	-7,2
	<i>органолептичними</i>	10,4	9,62	-0,78
	<i>загальною мінералізацією</i>	2,9	2,8	-0,1
	<i>санітарно-токсичними</i>	6,8	0,48	-6,32
	<i>Мікробіологічними</i>	6,1	7,66	+1,56

Протягом 2013 року тяжких надзвичайних ситуацій у системах питного водопостачання не зареєстровано, спалахів інфекційних захворювань з водним шляхом передачі не було.

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 4.1.4

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	611	-76
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	62	-62
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	16,06	-1,94
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	20	-9
5.	Накладено штрафів	1	-3
	<i>з них отримано</i>	1	-3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-1
7.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	19	-6
8.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено постійно	1	+1
	тимчасово	18	-7
9.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	-	-

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по відомству характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 85 %; смт - 68 %; сільські н/п - 50 %;
- ♦ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 139; у смт - 105; у сільських н/п - 88 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року по відомству було одержано наступні результати (рис. 4.1.6):

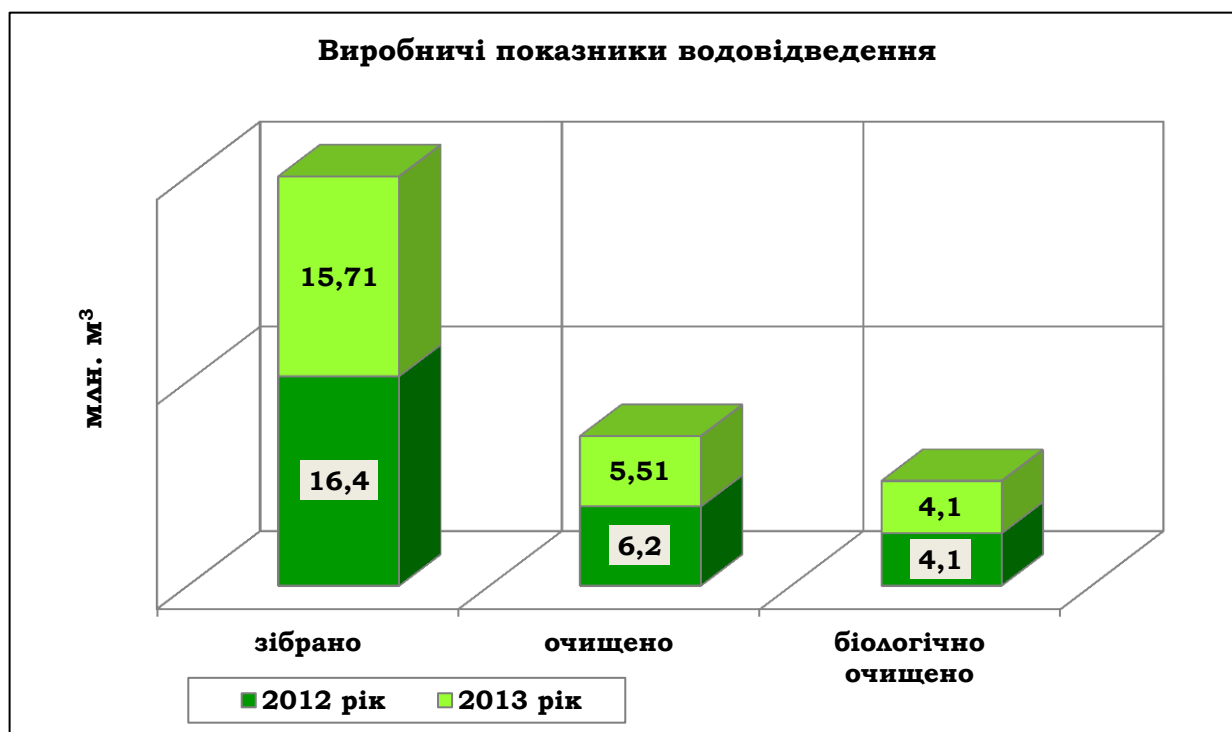

Рис. 4.1.6

- ♦ відведено стічних вод - 15,71 млн. м³;

- ♦ пройшло через очисні споруди - 5,51 млн. м³ або 35,1 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 4,1 млн. м³ або 26,1 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по відомству у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 48,8 % насосів, з них протягом року було замінено 11,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 45,1 та 10,8 % (рис. 4.1.7).

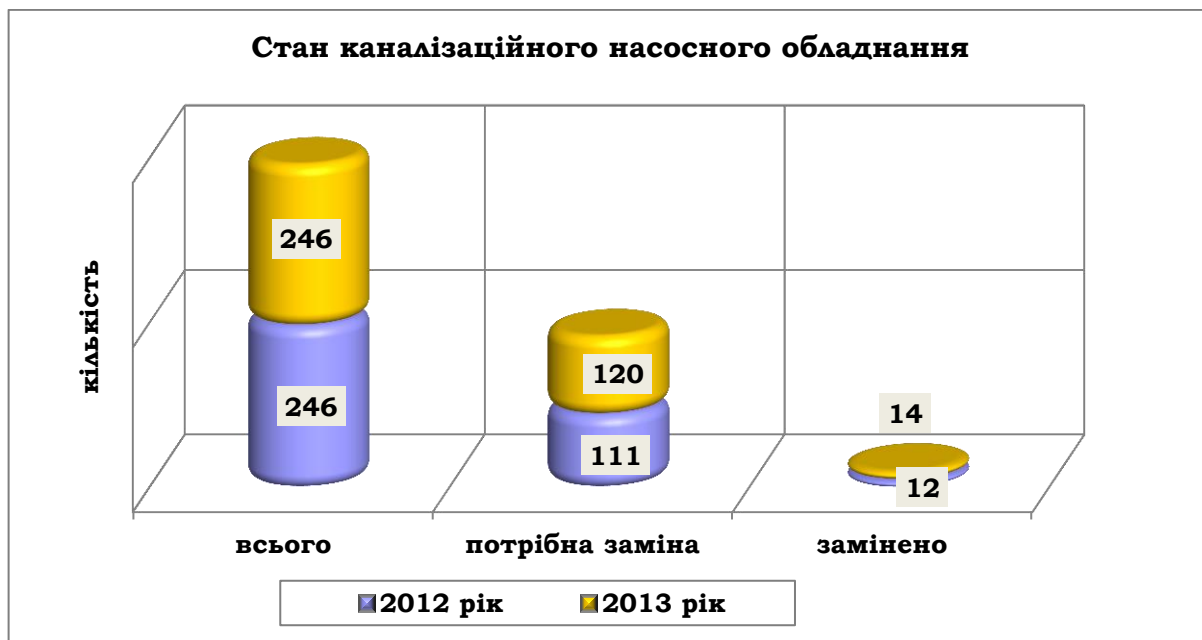

Рис. 4.1.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2012-2013 роках по відомству із 104 КОС реконструкції потребували 41.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по відомству становила - 998,3 км; протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 8,4 % мереж, з них протягом року було замінено 3,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 8,4 та 2,6 % (рис. 4.1.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по відомству збільшився з 0,53 до 0,6 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по відомству залишились на тому рівні - 0,95 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - 606 кВт год/1000 м³ стічної води.

Рис. 4.1.8

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році не змінювались і склали (рис. 4.1.9):

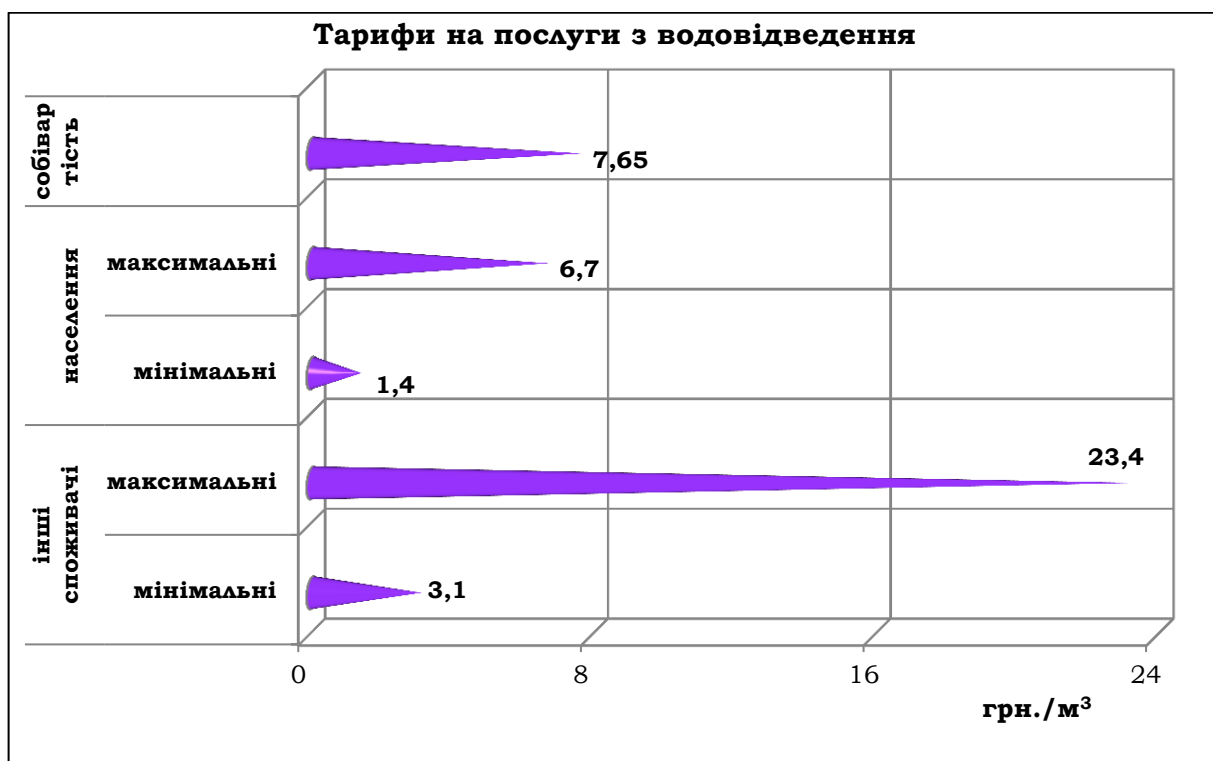

Рис. 4.1.9

- ♦ для населення мінімальні тарифи - 1,4; максимальні - 6,7 грн./м³.
- ♦ для інших споживачів мінімальні тарифи - 3,1; максимальні - 23,4 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення залишилась - 7,65 грн./м³.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 4.1.5

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	-	-0,1
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	-	-0,1

У межах відповідальності відомства надзвичайних ситуацій у системах водовідведення (аварії на мережах, насосних станціях, очисних спорудах тощо) протягом 2013 року не було. Аварії, які виникали, мали локальний характер і усувалися силами відомства без суттєвих наслідків для екологічної безпеки довкілля.

Протягом 2013 року аварійних скидів забруднюючих речовин у природні водні об'єкти на територіях Міністерства оборони України - не зареєстровано.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ, ЗАХОДИ З ЇХ РОЗВИТКУ

Стан об'єктів водопостачання та водовідведення, які знаходяться у відомстві Міністерства оборони України, в основному задовільний.

Суттєвих змін у стані водопостачання та водовідведення військових об'єктів у 2013 році порівняно з 2012 роком не відмічалось. Заходи з будівництва нових та реконструкції існуючих водопровідних та каналізаційних споруд і мереж проводились у мінімальних обсягах відповідно до виділеного фінансового ресурсу.

Загальними недоліками, які суттєво впливають на стан водопостачання та водовідведення, а також забезпечення споживачів питною водою гарантованої якості є:

експлуатація водогінних та каналізаційних інженерних мереж понад встановлені норми експлуатації, більшість водо-каналізаційних споруд побудовані понад 35-49 років, тому застарілі, внаслідок тривалого терміну експлуатації потребують ремонту або реконструкції, зношеність обладнання та мереж складає від 60 до 80 відсотків;

недостатність фінансування для отримання дозволів на спецводокористування та вчасного проведення аварійних і профілактичних ремонтних ро-

біт в разі виходу з ладу ділянок інженерних мереж, робочого обладнання споруд;

забруднення водопровідних мереж через часті відключення електроенергії;

відсутність коштів на впровадження нових технологій щодо очистки та знезаражування питної води.

Для забезпечення споживачів питною водою гарантованої якості у 2013 році проводилась промивка, очищення та знезараження резервуарів запасу питної води, мереж водопостачання. Велась постійна робота з підтримання охоронних санітарних зон джерел водопостачання в належному стані.

Стан водопостачання та водовідведення військових частин (закладів), в яких спостерігається порушення санітарних норм і правил, знаходиться під підсилим контролем відповідних служб Міністерства оборони України.

Випадків спалахової захворюваності на гострі кишкові інфекції та вірусний гепатит А серед службового складу військових формувань Міністерства оборони України, пов'язаних із вживанням питної води, не реєструвалось.

4.2. За даними Міненерговугілля України

Міністерством енергетики та вугільної промисловості України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у 2013 році.

Загальні показники з використання води по ТЕЦ, ТЕС, ПАТ «Укргідроенерго», які відносяться до сфери управління Міненерговугілля.

Таблиця 4.2.1

Забір та використання води

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Одержано галуззю води, млн.м³			
	всього	1254,8	1072,6	-182,2
	власними підприємствами	1230,6	1050,7	-179,5
	з систем централізованого водопостачання	7,9	7,3	-0,6
	з інших джерел	16,3	14,6	-1,7
2	Використано води, млн.м³			
	всього	1259,1	1077,2	-181,9
	на господарсько-питні потреби	8,1	3,9	-4,2
	на виробничі потреби	150,9	101,7	-49,2
	на зрошення	-	-	-
	інші	1100,1	971,6	-128,5
3	Використано підземних вод, млн.м³			
	всього	5,7	3,8	-1,9
	на господарсько-питні потреби	5,1	3,3	-1,8
	на виробничі потреби	0,4	0,4	0
	на зрошення	-	-	-
	інші	0,2	0,1	-0,1

Таблиця 4.2.2

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод	20	13	-7
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн. м³/рік			
	всього	1185,5	1028,9	-156,6
	нормативно чистих без очищення	1158,3	1014,8	-143,5
	нормативно очищених	20,1	13,8	-6,3
	недостатньо очищених	2,2	0,3	-1,9
	неочищених	4,9	0	-4,9

ДП «Северодонецька ТЕЦ» - власні водозабори відсутні, вся вода покупна. Вода з систем централізованого питного водопостачання, яка постачається ТОВ «ТАУН СЕРВІС», використовується на господарсько-питні потреби. Вода від ПрАТ «Северодонецьке об'єднання АЗОТ» - підземна, використовується на господарсько-питні потреби. На виробничі потреби використовується підземна вода від АКСП «Лисичанськводоканал».

ПАТ «Одеська ТЕЦ» - здійснює забір питної води для технологічних та госппобутових потреб з міського водопроводу, який належить філіалу «Інфоксводоканал» ТОВ «Інфокс». Власні джерела питного водопостачання на ПАТ «Одеська ТЕЦ» відсутні.

Водовідведення хозпобутових стоків ПАТ «Одеська ТЕЦ» здійснюється безпосередньо в міськканалізацію, відомчо підпорядковану ТОВ «Інфоксводоканал».

Крім того, для виробничих потреб, а саме для охолодження масло- та газоохолоджувачів турбін, підшипників насосів використовується технічна вода, забір якої здійснюється з акваторії Чорного моря. У 2013 р. витрачено на виробничі потреби - 4,45 млн. м³ морської води.

Стічні виробничі води та зливі води проходять очистку на локальних очисних спорудах, змішуються зі зворотною морською водою та скидаються в Чорне море. Таким чином, на підприємстві існують дві окремі системи каналізації – хозпобутова та промзливована.

Зменшення обсягів фактично використаної водопровідної води у 2013 році по відношенню до 2012 року зумовлено зменшеним обсягом пом'якшеної води, яка витрачена на підживлення теплових мереж КП «Теплопостачання міста Одеси».

Показники якості питної води (жорсткість, лужність, хлориди, сульфати, кремнієва кислота, залізо та солеміст), яка поступає на Одеську ТЕЦ із міськводопроводу, контролюються хімічною лабораторією хімцеху. У 2013 р. якість води відповідала існуючим нормам.

Збільшення у 2013 році обсягів скинутих стічних вод у Чорне море пов'язано зі збільшенням обсягів фактично забраної морської води у зв'язку з більш тривалим періодом генерації – 3890 год. у 2013 р. проти – 3674 год. у 2012 р.

ВФ ДПЗД «Укрінтеренерго» «Калуська ТЕЦ» - власні водозабори відсутні, здійснює водопостачання від водопроводу ПрАТ «Лукор» (з 01.04.2014 – ТОВ «Карпатнафтохім»), яке є первинним водокористувачем.

У 2013 році Виробнича філія отримала промислову воду в обсязі 1,1744 млн. м³., з них використано на виробничі потреби – 0,8848 млн. м³. Питної води отримано та використано на господарсько-питні потреби 0,066 млн. м³.

Якість питної води, яка подається на Виробничу філію, відповідає вимогам ДСанПІН 2.2.4.-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Філія Кременчуцька ТЕЦ ПАТ «Полтаваобленерго» - одержує воду від КП «Кременчукводоканал» по трубопроводах.

ДП «Зуївська експериментальна ТЕЦ» - одержує питну воду від КП «Зугресводоканал-1» та скидає на його очисні каналізаційні споруди стічні води. У 2013 році було забрано 6,5 тис. м³ питної води при ліміті 19,7 тис. м³ (у 2012 році - 7,4 тис. м³). Зменшення забору питної води зумовлено скороченням водоспоживання на потреби підприємства у період літнього стояння.

ДП «Криворізька теплоцентрально» - у 2013 році було спожито питної води на 0,026 млн. м³ більше, ніж у 2012 році, що пов'язано із прийняттям на балансовий облік підприємства та в господарське відання без передачі права власності теплових мереж, траси гарячого водопостачання, теплорозподільчих пунктів та насосних станцій.

СВП «Київські ТЕЦ» ПАТ «Київенерго» - зменшення використання поверхневих вод у 2013 році на 4295,0 тис. м³ (1,4 %) в порівнянні з минулим роком відбулося за рахунок зменшення вироблення електроенергії. Використання поверхневої води здійснюється в залежності від графіка навантажень основного обладнання.

ПАТ «Херсонська ТЕЦ» - для власних господарчо-питних потреб видобуває воду з артезианської свердловини, що знаходиться на території підприємства. Щоквартально лабораторією міської СЕС проводиться хіманаліз та двічі на рік баканаліз води з артезианської свердловини. На протязі 2013 року питна вода відповідала вимогам СанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до питної води, призначеної для споживання людиною».

4.3. За даними Мінінфраструктури України

Міністерством інфраструктури України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у 2013 році.

4.3.1 Залізничний транспорт.

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб відомства у 2013 році, зменшились на 2,18 і становили 19,14 млн. м³. Обсяги використаної води знизились на 2,7 - до 8,41 млн. м³ (табл. 4.3.1).

Таблиця 4.3.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	21,32	19,14	-2,18
	поверхневої	6,9	5,66	-1,24
	підземної	14,42	12,96	-1,46
2	Використання води, млн. м³			
	всього	11,11	8,41	-2,7
	на господарсько-питні потреби	4,83	3,98	-0,85
	на виробничі потреби	5,46	4,12	-1,34
	інше	0,82	0,3	-0,52
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	10,54	8,51	-2,03
	на господарсько-питні потреби	6,74	4,91	-1,83
	на виробничі потреби	3,79	2,58	-1,21
	інше	0,01	0,12	+0,11

У структурі використання води (рис. 4.3.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 47,4 %, виробничих - 49,0 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 64,5 та 33,9 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ♦ для централізованих - збільшився з 12,2 до 47 %;
- ♦ для децентралізованих - збільшився з 9,1 до 29,5 %.

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ♦ з джерел централізованого водопостачання - 85,7 (більше на 71,07) % та 25 (більше на 18,4) %;
- ♦ з джерел децентралізованого водопостачання - 30,3 (більше на 21) % і 20,6 (більше на 9,07) %.

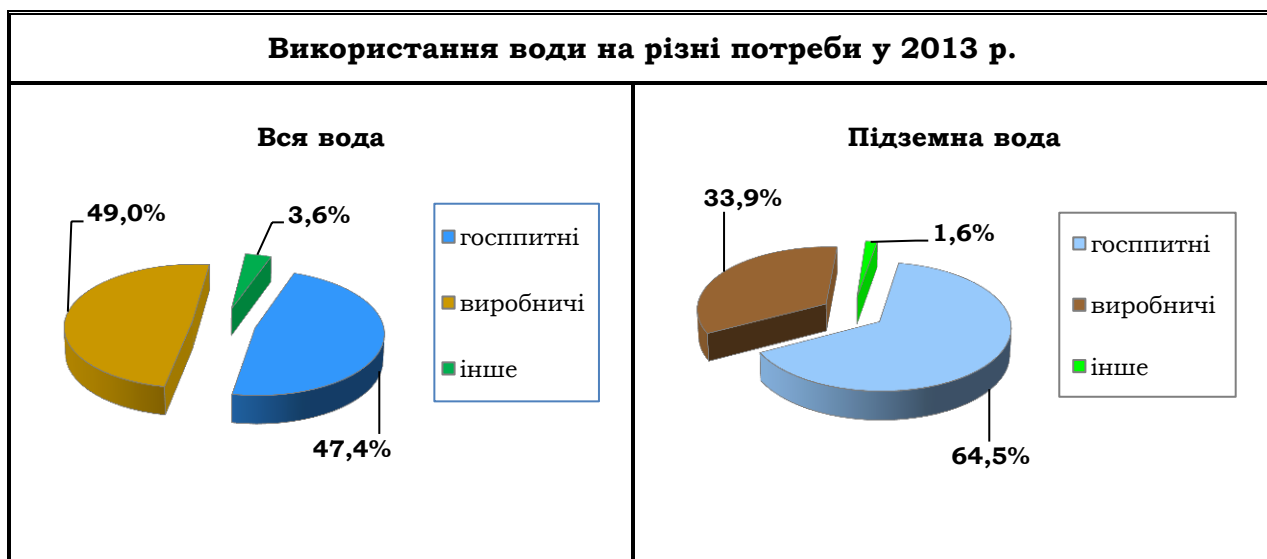

Рис. 4.3.1

За забруднення джерел водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	22	-5
сума, грн.	2193	-544
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	1	-4

Системи питного водопостачання

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів у 2013 році в цілому по відомству зменшилась з 542 до 460.

Обсяги води. За підсумками 2013 року по відомству було одержано наступні результати (рис. 4.3.2):

- ◆ піднято води - 19,67 млн. м³
- ◆ очищено - 6,51 млн. м³ або 33,1 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 16,03 млн. м³ або біля 81,5 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 3,64 млн. м³ або 18,5 %;
- ◆ знезаражено - 10,07 млн. м³ або 51,2 %.

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по відомству становила - 3409,2 км. Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 15,2 % мереж, з них протягом року було замінено 2,3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 16,3 та 2,5 % (рис. 4.3.3).

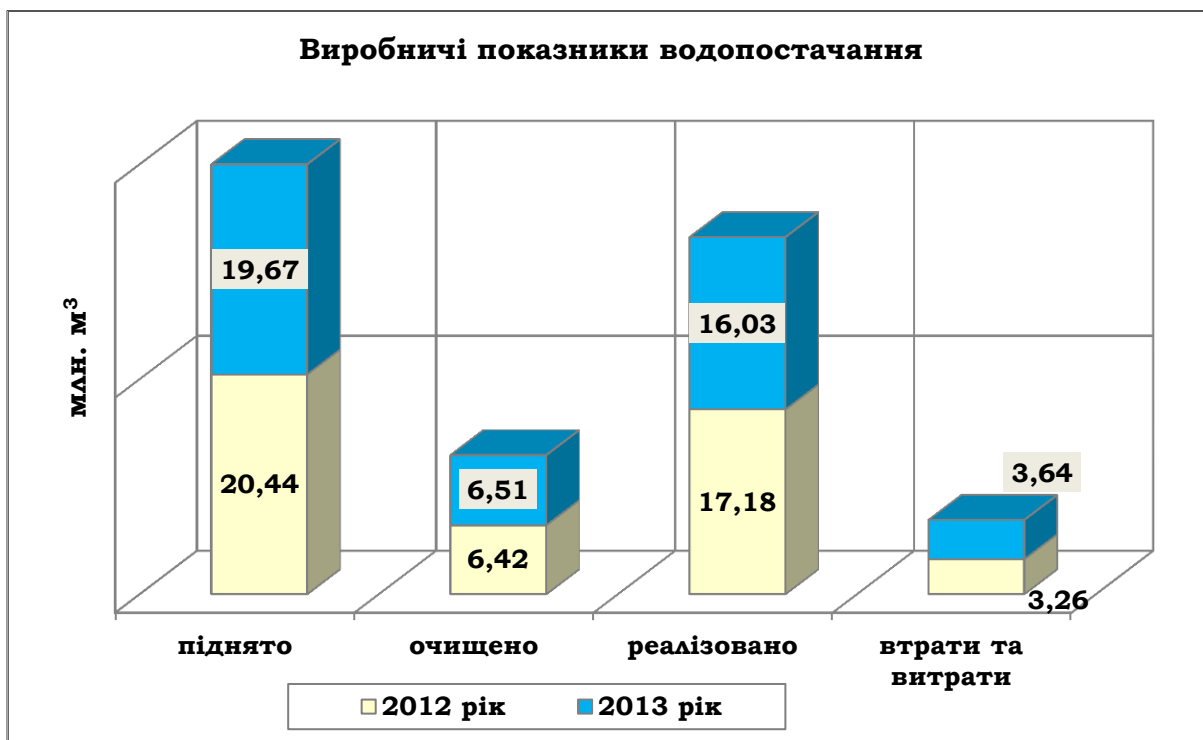

Рис. 4.3.2

Рис. 4.3.3

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по відомству зменшились - з 30,2 до 26,94 млн. кВт·год/рік.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін:

♦ для населення мінімальні тарифи зменшились з 1,57 до 0,83 грн./м³; максимальні збільшились - з 7,26 до 10,28 грн./м³;

♦ для інших споживачів мінімальні тарифи знизились - з 4,43 до 2,55 грн./м³; максимальні зросли - з 16,52 до 28,53 грн./м³;

Собівартість послуг на водопостачання збільшились - з 10,46 до 11,01 грн./м³.

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Таблиця 4.3.2

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	7	7	-
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	1	7	+6
	<i>відсутність очисних споруд</i>	7	10	+3
	<i>відсутність знезараження</i>	0,33	2	+1,67
2	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам			
	<i>санітарно-хімічними</i>	16,99	34	+17,01
	<i>бактеріологічним</i>	10,6	13,8	+3,2

Системи водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по відомству характеризувались наступним чином.

Обсяги води. За підсумками 2013 року по відомству було одержано наступні результати (рис. 4.3.4):

- ♦ відведено стічних вод - 10,28 млн. м³;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 4,74 млн. м³ або 46,1 %;
- ♦ пройшло доочищення - 0,14 млн. м³ або 1,4 %.

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році по відомству чисельність КОС збільшилась з 46 до 48, а тих, що потребують реконструкції - з 10 до 12.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по відомству становила - 741,6 км; протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 2,9 % мереж, з них протягом року було замінено 0,9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 4,2 та 1,8 % (рис. 4.3.5).

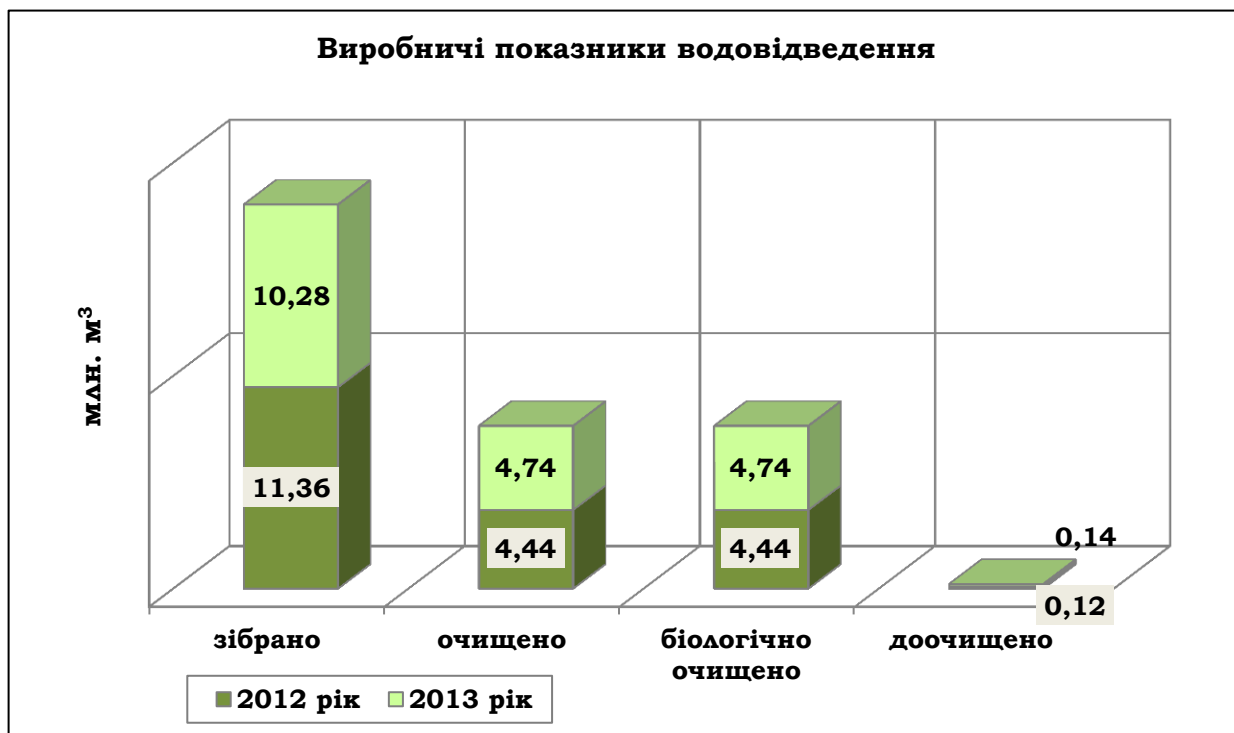

Рис. 4.3.4

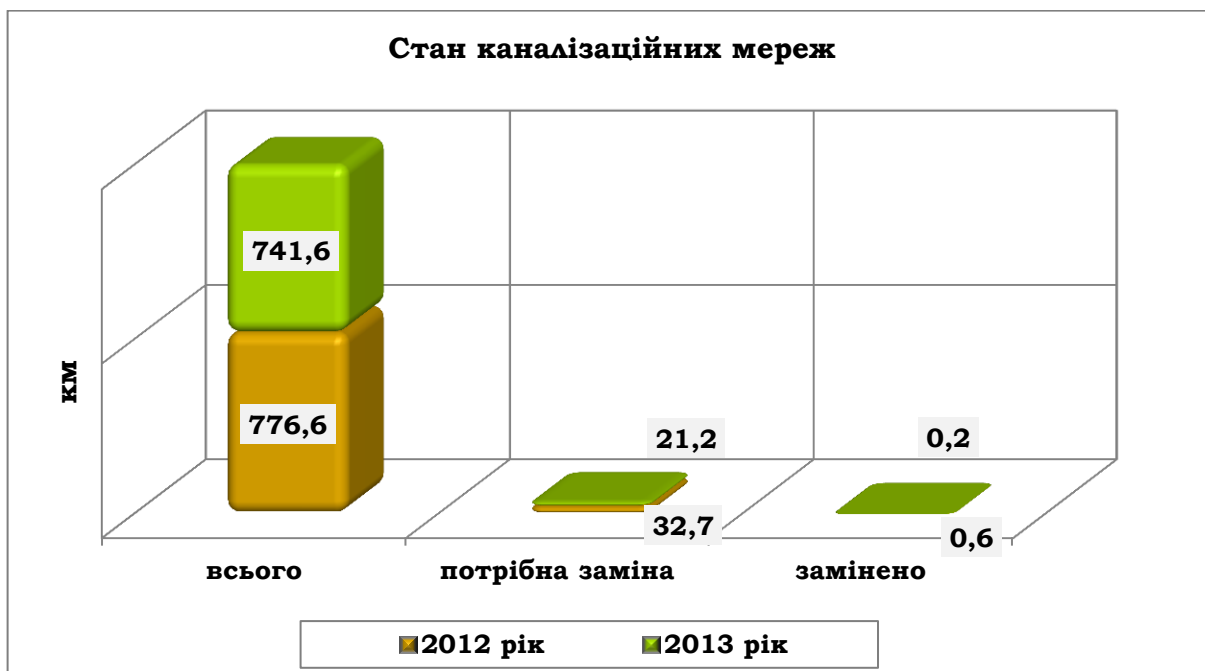

Рис. 4.3.5

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році по відомству зменшились з 5,9 до 5,47 млн. кВт·год/рік.

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін:

- ♦ для населення мінімальні тарифи зменшились з 2,02 до 0,38 грн./м³; максимальні збільшились - з 10,64 до 11,40 грн./м³;

- ♦ для інших споживачів мінімальні тарифи знизились - з 3,28 до 1,4 грн./м³; максимальні зросли - з 14,93 до 17,46 грн./м³;

Собівартість послуг на водовідведення збільшились - з 10,17 до 10,99 грн./м³.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 4.3.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	27	-5
	без очищення	3	+1
	недостатньо очищених	11	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	5,282	-1,578
	нормативно чистих без очищення	0,828	-1,642
	нормативно очищених	4,073	-0,397
	недостатньо очищених	0,462	+0,17
	неочищених	0,25	-0,03

Примітка. Дані Придніпровської залізниці без АР Крим

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Загалом системи водопостачання та водовідведення на залізницях знаходяться в задовільному стані, проектний режим експлуатації підтримується. Робота пунктів централізованого водопостачання та водовідведення здійснюється відповідно з технологічними регламентами. Але велика частина об'єктів мають значний знос, з фактичним терміном експлуатації 40-50 років і більше функціонує понад 612,1 км водопровідних мереж.

Протягом 2013 року структурними підрозділами господарства частково замінено та відремонтовано більше 23,4 тис. п.м водопровідних та каналізаційних мереж, відремонтовано 25 водопровідних башт, 52 свердловини, 50 насосних станцій водопостачання та водовідведення. Придбано та встановлено 227 одиниць лічильників води.

З метою охорони та раціонального використання водних ресурсів у господарстві діє Програма удосконалення підготовки питної води та очищення зворотних вод, покращення стану систем водопостачання та водовідведення залізниць України на 2011-2015 роки, яка фінансується відповідно до планів капітальних інвестицій та планів ремонту основних засобів за рахунок власних коштів.

4.3.2 Авіаційний транспорт.

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб відомства у 2013 році, зменшилися на 0,0411 і становили 0,7943 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 0,0576 - до 0,2811 млн. м³ (табл. 4.3.4).

Таблиця 4.3.4

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	0,8354	0,7943	-0,0411
	підземної	0,4754	0,5183	+0,0429
2	Використання води, млн. м³			
	всього	0,3387	0,2811	-0,0576
	на господарсько-питні потреби	0,3071	0,263	-0,0441
	на виробничі потреби	0,032	0,0087	-0,0233
	інше	-	-	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	0,4754	0,5183	0,0429
	на господарсько-питні потреби	0,26	0,2863	0,0263
	на виробничі потреби	0,127	0,147	0,02
	інше	0,088	0,085	-0,003

У структурі використання води (рис. 4.3.6) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 96,8 %, виробничих - 3,2 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 55,2 та 28,4 %.

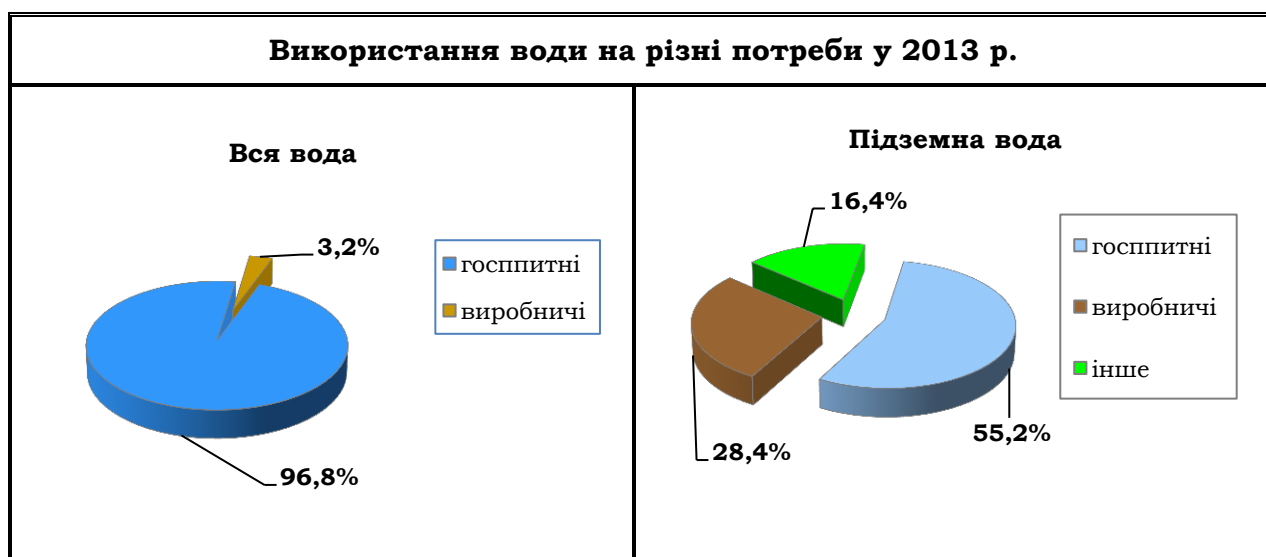

Рис. 4.3.6

Системи питного водопостачання

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів у 2013 році в цілому по відомству залишилась на тому ж рівні - 18.

Обсяги води. За підсумками 2013 року по відомству було одержано наступні результати (рис. 4.3.7):

- ◆ піднято води - 0,689 млн. м³
- ◆ очищено - 0,353 млн. м³ або 51,2 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 0,526 млн. м³ або біля 76,3 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 0,163 млн. м³ або 23,7 %;
- ◆ знезаражено - 0,346 млн. м³ або 50,2 %.

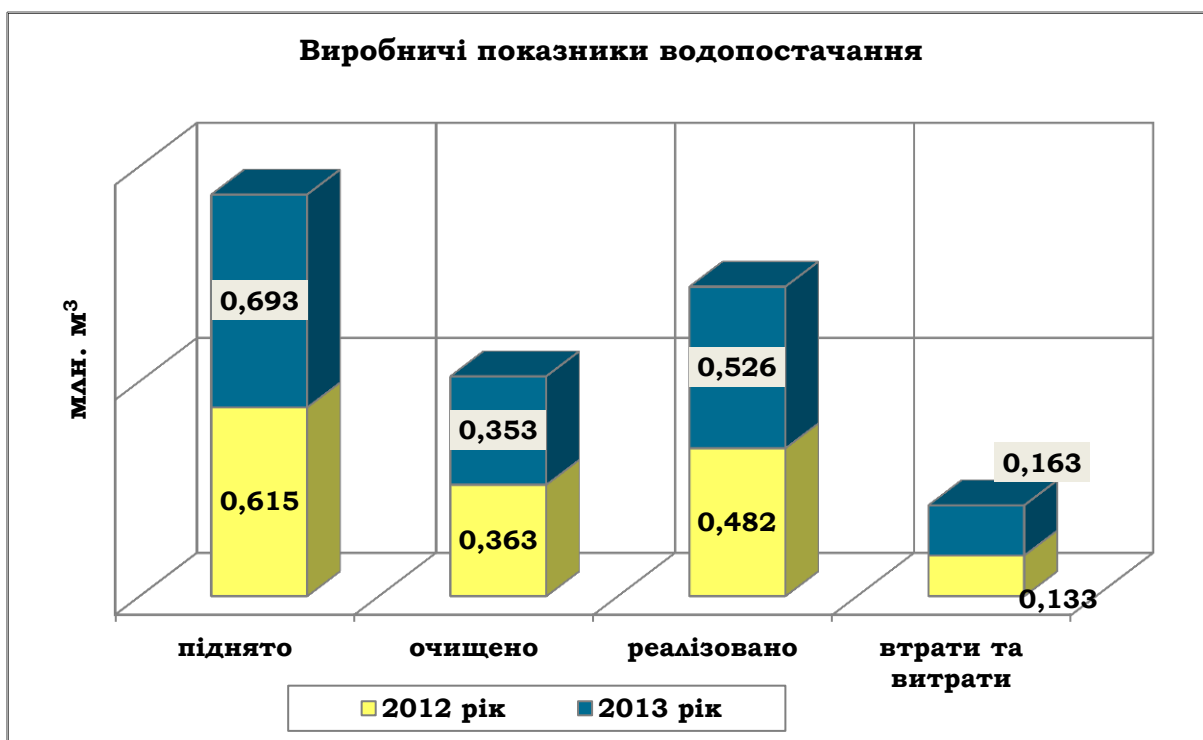

Рис. 4.3.7

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по відомству становила - 65,4 км; потребували заміни - 4,6 % мереж, з них протягом року було замінено 0,4 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році для усіх споживачів збільшились - з 13,99 до 14,54 грн./м³; собівартість послуг на водопостачання зменшилась - з 18,48 до 18,34 грн./м³.

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по відомству характеризувались наступним чином.

Обсяги води. За підсумками 2013 року по відомству було одержано наступні результати (рис. 4.3.8):

- ◆ відведено стічних вод - 0,371 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 0,007 млн. м³ або 1,9 %;
- ◆ пройшло доочищення - 0,007 млн. м³ або 1,9 %.

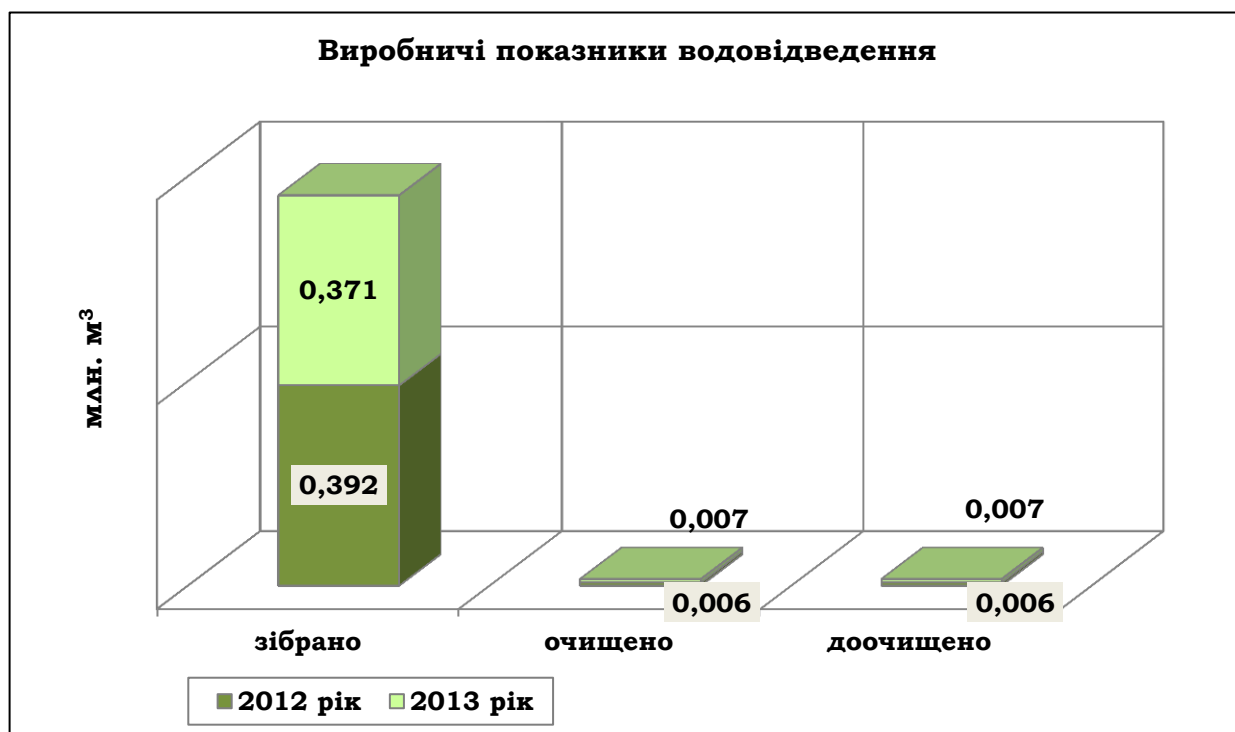

Рис. 4.3.8

Каналізаційні очисні споруди. Чисельність КОС по відомству залишилась такою самою - 1, вони потребують реконструкції.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по відомству становила - 52,1 км; потребували заміни - 8,8 % мереж, з них протягом року було замінено 3,7 %.

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи для споживачів на послуги з водовідведення у 2013 році збільшились - з 5,678 до 6,272 грн./м³; собівартість послуг - з 8,626 до 9,903 грн./м³.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 4.3.5

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	17	-
	без очищення	4	-
	недостатньо очищених	-	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	0,0074	+0,0001
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	0,007	+0,001
	недостатньо очищених	-	-
	неочищених	-	-

4.3.3 Морський та річковий транспорт.

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб відомства у 2013 році, збільшилися 0,0966 і становили 0,7222 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 0,0068 - до 1,3171 млн. м³ (табл. 4.3.6).

Таблиця 4.3.6

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	0,6256	0,7222	+0,0966
	поверхневої	0,3917	0,3484	-0,0433
	підземної	0,2339	0,1638	-0,0701
2	Використання води, млн. м³			
	всього	1,3103	1,3171	+0,0068
	на господарсько-питні потреби	0,7417	0,6646	-0,0771
	на виробничі потреби	0,5630	0,4083	-0,1547
	інше	0,0010	0,0030	+0,0020
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	0,2439	0,2038	-0,0401
	на господарсько-питні потреби	0,1779	0,1255	-0,0524
	на виробничі потреби	0,0660	0,0783	+0,0123
	інше	-	-	-

У структурі використання води (рис. 4.3.9) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 61,8 %, виробничих - 37,9 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 61,6 та 38,4 %.

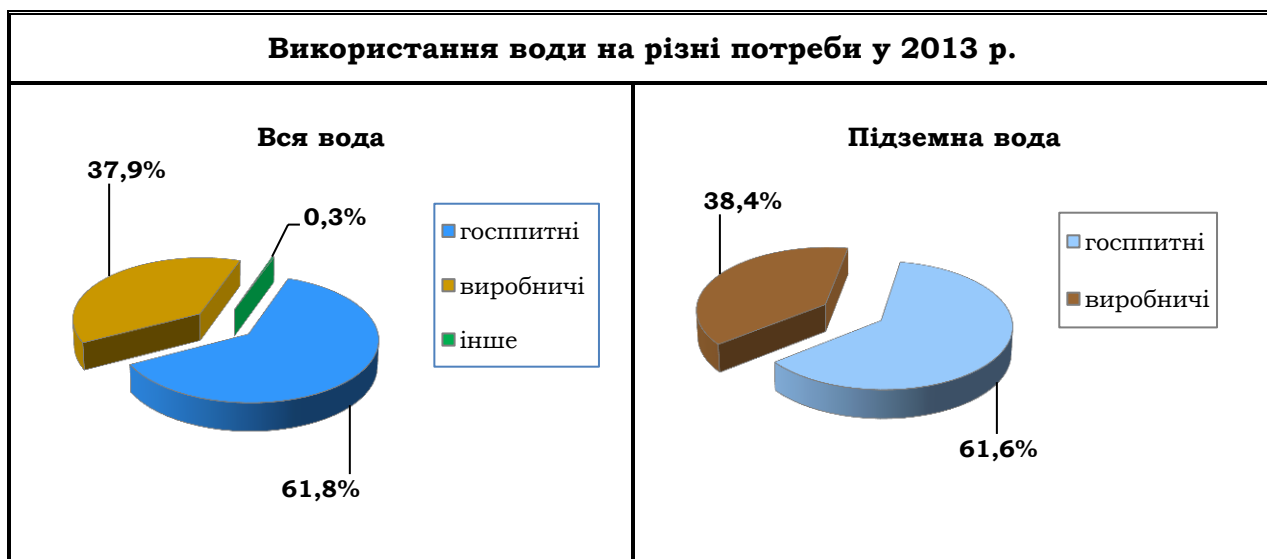

Рис. 4.3.9

Системи питного водопостачання

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів у 2013 році в цілому по відомству залишилась рівно - 24.

Обсяги води. За підсумками 2013 року по відомству було одержано наступні результати (рис. 4.3.10):

Рис. 4.3.10

- ◆ піднято води - 0,445 млн. м³
- ◆ очищено - 0,04 млн. м³ або біля 9 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ подано у мережу - 1,185 млн. м³ (включаючи покупну воду);
- ◆ реалізовано - 0,705 млн. м³ або 59,5;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 0,48 млн. м³ або 40,5 %;
- ◆ знезаражено - 0,3 млн. м³ або 67,4 %.

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по відомству становила - 15,6 км; потребували заміни - 5,4 % мереж, з них протягом року було замінено 14,1 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін:

- ◆ для населення мінімальні тарифи збільшились з 10,91 до 11,24 грн./м³; максимальні - з 17,62 до 18,96 грн./м³;

- ◆ для інших споживачів мінімальні тарифи зросли - з 22,66 до 23,01 грн./м³; максимальні зросли - з 46,34 до 47 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання збільшились - з 56,37 до 60,49 грн./м³.

Системи водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по відомству характеризувались наступним чином.

Обсяги води. За підсумками 2013 року по відомству було одержано наступні результати (рис. 4.3.11):

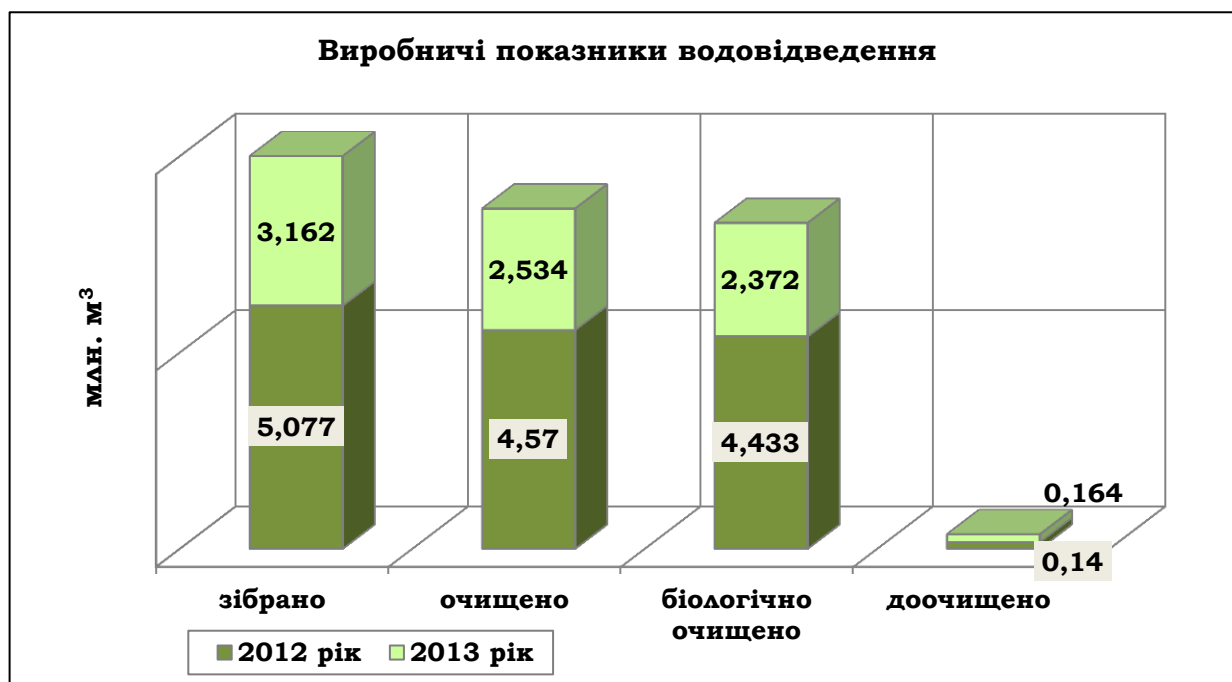

Рис. 4.3.11

- ◆ відведено стічних вод - 3,163 млн. м³;
- ◆ очищено - 2,534 млн. м³ або 80,1 %;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 2,372 млн. м³ або 75 %;
- ◆ пройшло доочищення - 0,164 млн. м³ або 5,2 %.

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році по відомству чисельність КОС знизилась з 3 до 2, а тих, що потребують реконструкції - з 2 до 1.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по відомству становила - 10,3 км; потребували заміни - 42,2 % мереж, з них протягом року було замінено 18,2 %.

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін:

- ◆ для населення мінімальні тарифи збільшились з 6,08 до 6,84 грн./м³; максимальні - з 26,14 до 26,77 грн./м³;

- ◆ для інших споживачів мінімальні тарифи зросли - з 33,59 до 33,69 грн./м³; максимальні зросли - з 85,85 до 94,12 грн./м³;

Собівартість послуг на водовідведення збільшились - з 74,4 до 76,56 грн./м³.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 4.3.7

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	51	+20
	без очищення	7	-4
	недостатньо очищених	2	-1
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	2,908	-2,039
	нормативно чистих без очищення	0,191	+0,092
	нормативно очищених	2,498	-2,051
	недостатньо очищених	0,16	+0,01
	неочищених	0,12	-0,128

4.4. За даними Мінагрополітики та продовольства України

Міністерством аграрної політики та продовольства України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення протягом 2013 року.

Моніторинг забруднення поверхневих вод, які використовуються для сільськогосподарських потреб, є складовою частиною загального моніторингу вод в Україні. Досліджується вода для поливу та зрошення полів, земельних ділянок, городів і та, що вживається сільським населенням в якості питної, а також для напування сільськогосподарських тварин і птиці.

За результатами досліджень, що проводяться обласними філіями Державної установи «Інститут охорони ґрунтів України» залишки стійких високотоксичних пестицидів (ДДТ, ГХЦГ, 2,4Д) були виявлені у 22,3 % проб води від загальної кількості проб.

Забруднення поверхневих вод (річки, ставки, канали) понад ГДК нітрами було незначним і не перевищувало 2-3 %. В той час, як у воді із колодязів цей показник у більшості областей знаходився у межах 40 %.

Така ситуація має місце практично в усіх областях України. Надмірний уміст нітратів у воді із колодязів у населених пунктах спричиняється відносно близьким розташуванням господарських приміщень, де утримується худоба, сміттєзвалищ, вигрібних ям тощо

Що стосується переробної галузі в агропромисловому комплексі, то практично всі галузі харчової промисловості використовують для виробництва харчової продукції питну воду, тому її якість має першочергове значення.

Контроль за якістю питної води проводять лабораторії харчових підприємств за ДСанПіН 2.24-171-10 «Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Підприємства пивобезалкогольної та спиртової галузей проводять підготовку води на спеціальному обладнанні.

Серед завдань з поліпшення стану питного водопостачання чільне місце належить заходам з розвитку житлово-комунального господарства у сільській місцевості, визначеним Державною цільовою програмою розвитку українського села на період до 2015 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 № 1158.

В системі міністерства заходи із налагодження функціонування водопровідних мереж сільських територій зокрема та сільського житлово-комунального господарства в цілому і запобігання, таким чином, техногенним та епідемічним ситуаціям у сільській місцевості, пов'язаних із низькою якістю питної води, виконують підрозділи сільської комунальної служби об'єднання «Укрсількомунгосп» в межах бюджетної програми «Реформування та розвиток комунального господарства у сільській місцевості».

Основні показники забору та використання води, а також динаміки скиду стічних вод у природні водойми на підприємствах харчової промисловості у 2012-2013 роках представлені у табл. 4.4.1-4.4.4.

Таблиця 4.4.1

Забір та використання води підприємствами спиртової галузі

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Одержано галуззю води, млн. м³			
	всього	13,581	8,476	-5,105
	власними підприємствами	13,581	8,476	-5,105
	з систем централізованого водопостачання	0,175	0,031	-0,144
2	Використано води, млн. м³			
	всього	13,581	8,476	-5,105
	на господарсько-питні потреби	0,208	0,129	-0,079
	на виробничі потреби	13,346	8,195	-5,151
3	Використано підземних вод, млн. м³			
	всього	7,998	3,692	-4,305
	на господарсько-питні потреби		0,118	+0,118
	на виробничі потреби	5,432	3,498	-1,933

Таблиця 4.4.2

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми підприємствами спиртової галузі

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод	82	82	-
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн. м³/рік			
	всього	7,859	5,542	-2,317
	нормативно чистих без очищення	5,516	4,901	-0,614
	нормативно очищених	0,229	0,073	-0,155
	недостатньо очищених	0,181	0,004	-0,177
	неочищених	0,122	0,563	+0,441

Таблиця 4.4.3

Забір та використання води підприємствами соляної галузі

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Одержано галуззю води, млн. м³			
	всього	0,169	0,159	-0,010
	власними підприємствами	0,044	0,041	-0,003
	з систем централізованого водопостачання	0,125	0,118	-0,007
	з інших джерел	-	-	
2	Використано води, млн. м³			
	всього	0,169	0,159	-0,010
	на господарсько-питні потреби	0,09	0,010	+0,001
	на виробничі потреби	0,160	0,149	-0,011
3	Використано підземних вод, млн. м³			
	всього	0,044	0,041	-0,003
	на господарсько-питні потреби	-	-	
	на виробничі потреби	0,044	0,041	-0,003

Таблиця 4.4.4

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми підприємствами соляної галузі

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод	7	7	-
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн. м³/рік			
	всього	0,1320	0,1315	-0,0005
	нормативно чистих без очищення	0,1320	0,1315	-0,0005
	нормативно очищених			
	недостатньо очищених			
	неочищених			

4.5. За даними Мінпромполітики України

Міністерством промислової політики України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано наступні дані щодо систем водопостачання і водовідведення у 2013 році.

Загальні показники по підприємствам, що належать до сфери управління Мінпромполітики України

Таблиця 4.5.1

Забір та використання води

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Одержано підприємством води, млн. м³			
	всього	1,264	1,043	0,302
	власним підприємством	0,923	0,822	0,411
	з систем центрального водопостачання	0,167	0,050	-0,028
	з інших джерел	0,167	0,170	-0,081
2	Використано води, млн. м³			
	всього	1,264	1,043	0,073
	на господарсько-питні потреби	0,602	0,552	-0,015
	на виробничі потреби	0,662	0,490	0,088
	на зрошення	-	-	
	інші	-	-	
3	Використано підземних вод, млн. м³			
	всього	0,519	0,504	0,299
	на господарсько-питні потреби	0,219	0,210	0,132
	на виробничі потреби	0,300	0,295	0,167
	на зрошення	-	-	
	інші	-	-	

Таблиця 4.5.2

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод			
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн. м³/рік			
	всього	0,663	0,635	0,196
	нормативно чистих без очищення			
	нормативно очищених	0,663	0,635	0,196
	недостатньо очищених			
	неочищених			

4.6. За даними Державного агентства водних ресурсів України

Державним агентством водних ресурсів України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано наступні дані щодо забезпечення сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, централізованим водопостачанням у 2013 році.

Проблема водопостачання сільського населення вже тривалий час є однією з найскладніших соціальних проблем в Україні. Якщо у містах і селищах централізованим водопостачанням забезпечено майже 95-100 відсотків їх мешканців, то у сільській місцевості тільки кожен четвертий з більше як 14 мільйонів осіб сільського населення має можливість споживати якісну питну воду. Близько 6,5 тисяч сіл, або тільки кожне п'яте від їх загальної кількості, мають питні водопроводи господарсько-побутового призначення. Більше половини проб питної води з підземних джерел у сільській місцевості не відповідають чинним стандартам та нормативам.

За даними місцевих органів виконавчої влади і водогосподарських організацій, станом на 2013 рік зареєстровано 1323 сільських населених пункти, які користуються привізною та неякісною водою, з населенням понад 950 тисяч осіб у 16 регіонах України (Автономна Республіка Крим, Дніпропетровська, Донецька, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Львівська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Харківська і Херсонська області).

У цілому за 2001-2010 роки заходи Комплексної програми першочергового забезпечення сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, централізованим водопостачанням на 2001-2005 роки і прогноз до 2010 року та Державної цільової соціальної програми першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, на період до 2010 року були профінансовані лише на 19 % від потреби. Але, незважаючи на це, Агентством були проведені роботи із забезпечення централізованим водопостачанням у 44 сільських населених пунктах Дніпропетровської, Запорізької, Луганської, Львівської, Одеської та Херсонської областей.

Разом з цим, на сьогодні залишились законсервованими більше як 10 крупних об'єктів сільського водопостачання, які будувались у південно-східних областях і по яких виготовлена проектно-кошторисна документація. Це Нікопольський груповий водопровід у Дніпропетровській області, Дворічанський – у Харківській області, Краснодонський – у Луганській області, Білоцерківській – у Київській області, Кілійський і Татарбунарський – в Одеській, Пістрялівський – у Закарпатській області, Іванівський – у Херсонській області та локальні водопроводи у Запорізькій, Львівській, Івано-Франківській та інших областях.

У 2012 році прийнято Закон України «Про затвердження Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року».

До заходів з першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, які увійшли до зазначеної програми, передбачено у сільській місцевості маловод-

них регіонів спорудження систем питного водопостачання (будівництво та реконструкція групових водопроводів, очисних споруд, магістральних водопроводів, розвідних мереж), забезпечення розвитку систем водовідведення (будівництво каналізаційних мереж водовідведення), а також проведення паспортизації джерел водопостачання та об'єктів водовідведення, здійснення пошуку джерел підземних вод і штучного поповнення їх запасів, створення та реконструкція виробничих баз для експлуатації групових водопроводів, розроблення наукової документації та нормативних актів з питань водопостачання і водовідведення у сільських населених пунктах. Загальна вартість зазначених заходів складає 1668,6 млн. грн., у тому числі за рахунок державного бюджету 891,6 млн. грн. та місцевих бюджетів - 777,0 млн. грн. Реалізація зазначеної Програми у цілому розпочалась у 2013 році.

Разом з тим, Держводагентство в установленому порядку у 2012 році подавало Мінфіну бюджетний запит на виділення у 2013 році бюджетних призначень для виконання заходів з будівництва сільських водопроводів згідно із зазначеною Загальнодержавною програмою. Але ці пропозиції при затвердженні Державного бюджету України на 2013 рік не були враховані.

У 2013 році фінансування бюджетної програми «Першочергове забезпечення населених пунктів централізованим водопостачанням» (КПКВК 2407090), за реалізацію якої відповідає Держводагентство, у Державному бюджеті України не було передбачено.

5. СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

5.1 Автономна Республіка Крим, м. Севастополь

Дані про стан систем водопостачання та водовідведення в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь надані не були.

5.2 Вінницька область

Вінницькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Вінницькій області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшились на 4,51 і становили 88,34 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 4,55 - до 73,12 млн. м³ (табл. 5.2.1).

Таблиця 5.2.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	83,83	88,34	+4,510
	поверхневої	65,18	69,64	+4,460
	підземної	18,65	18,70	+0,050
2	Використання води, млн. м³			
	всього	68,57	73,12	+4,550
	на господарсько-питні потреби	30,48	30,37	-0,110
	на виробничі потреби	31,63	35,35	+3,720
	на сільськогосподарські потреби	5,009	5,547	+0,538
	на зрошення	1,457	0,912	-0,545
	на інші потреби	-	0,941	+0,941
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	15,89	15,86	-0,030
	на господарсько-питні потреби	8,439	8,810	+0,371
	на виробничі потреби	2,660	2,399	-0,261
	на сільськогосподарські потреби	4,737	4,559	-0,178
	на зрошення	0,054	0,090	+0,036
	на інші потреби	-	0,002	+0,002

У структурі використання води (рис. 5.2.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 41,5 %, виробничих - 48,3 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 55,6 та 15,1 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - зменшився з 2,5 до 1,3 %;
- ◆ для сільських - збільшився з 1,9 до 2,1 %;
- ◆ для децентралізованих - знизився з 25 до 24 %.

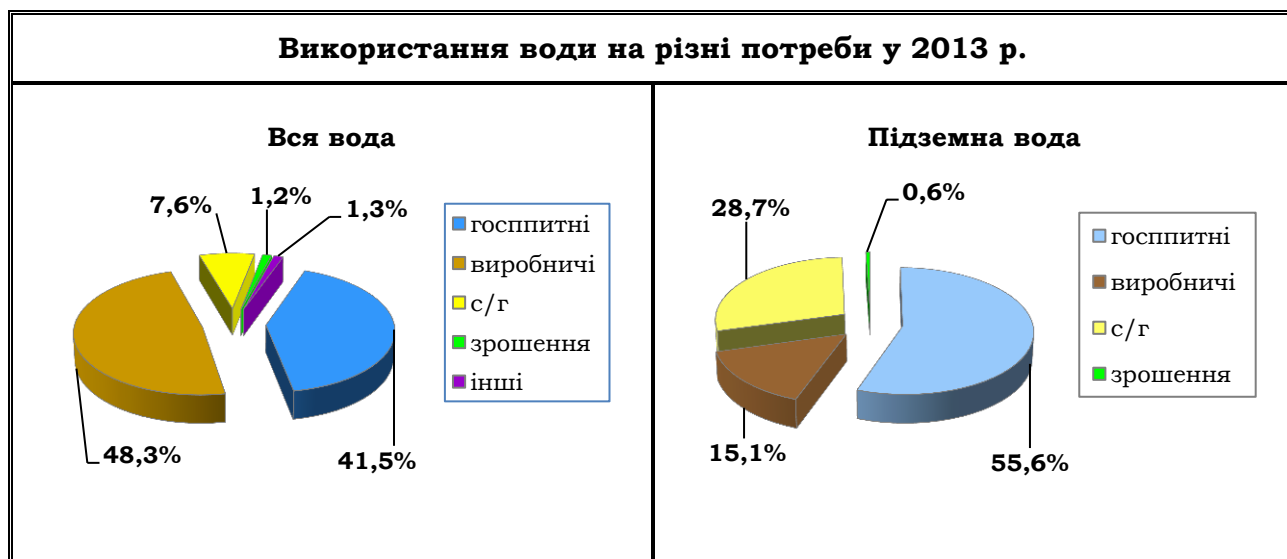

Рис. 5.2.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 2,2 (менше на 0,3) % та 3,2 (менше на 2,6) %;
- ◆ з підземних джерел - 1,7 (більше на 0,3) % та 2,8 (менше на 0,5) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 14,2 (менше на 6) % та 18,7 (більше на 2,7) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Вінницькій області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	35	-137
сума, грн.	3570	-13942
Справи передані на розгляд до прокуратури	1	-15
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	62	-780

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 86 %; сільські н/п - 6,78 (більше на 1,64) %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 98,7 % населених пунктів та 93 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 184,4 (більше на 9,8); у смт – 118,1 (більше на 0,9); у сільських н/п - 103 (більше на 0,6) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 5,6 (менше на 0,4) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 77, але у розподілі підприємств за типами відбулись деякі зміни. Зокрема, кількість спеціалізованих комунальних підприємств збільшилась з 18 до 19; багатогалузевих не змінилась - 56; відомчих зменшилась з 3 до 2. До комунальної форми власності належало 69 (більше на 1) підприємств; до державної - 2; до іншої – 6.

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
1 смт	10	10
1 місто	15	15
1 смт	19	19
1 смт	20	20

Базове підприємство області - **КП «Вінницяоблводоканал»**.

Йому підпорядковані: ДП «Бершадьводоканал», ДП «Гайсинводоканал», ДП «Жмеринкаводоканал», ДП «Іллінціводоканал», ДП «Калинівкаводоканал», ДП «Крижопільводоканал», ДП «Липовецьводоканал», Турбівська дільниця ДП «Липовецьводоканал», ДП «Мурованоктуриловецький водоканал», ДП «Томашпільводоканал», ДП «Тростянецьводоканал», ДП «Тульчинводоканал», ДП «Хмільникводоканал», ДП «Ямпільводоканал».

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області збільшилась з 326 до 340, в т.ч. у містах - з 42 до 44; у смт - з 54 до 55; у сільських н/п - з 230 до 240. При цьому їх загальна потужність зростає - з 129,2 до 143,3 млн. м³/рік, проте потреба у нових потужностях також збільшилась - 4,47 до 4,7 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.2.2):

- ◆ піднято води - 53,2 млн. м³
- ◆ очищено - 42,0 млн. м³ або 78,9 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 31,0 млн. м³ або 58,3 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 22,2 млн. м³ або 41,7 %;
- ◆ знезаражено - 39,1 млн. м³ або 73,5 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 47,8 млн. м³ або майже 90 % від їх загальної кількості; у смт - 2,1 млн. м³ або 3,9 %; у сільських н/п - 3,3 млн. м³ або 6,1 %.

Рис. 5.2.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 129,7 до 126,2; за категорією «населення» збільшилась - з 70,5 до 74,2 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 16,3% насосів, з них протягом року було замінено 78,9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 19,2 та 67,1 % (рис. 5.2.3).

Рис. 5.2.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 3897,2 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 47,2 %; на смт - 14,6 %, на сільські н/п - 38,2 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 26,1 % мереж, з них протягом року було замінено 3,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 32,9 та 2,4 % (рис. 5.2.4).

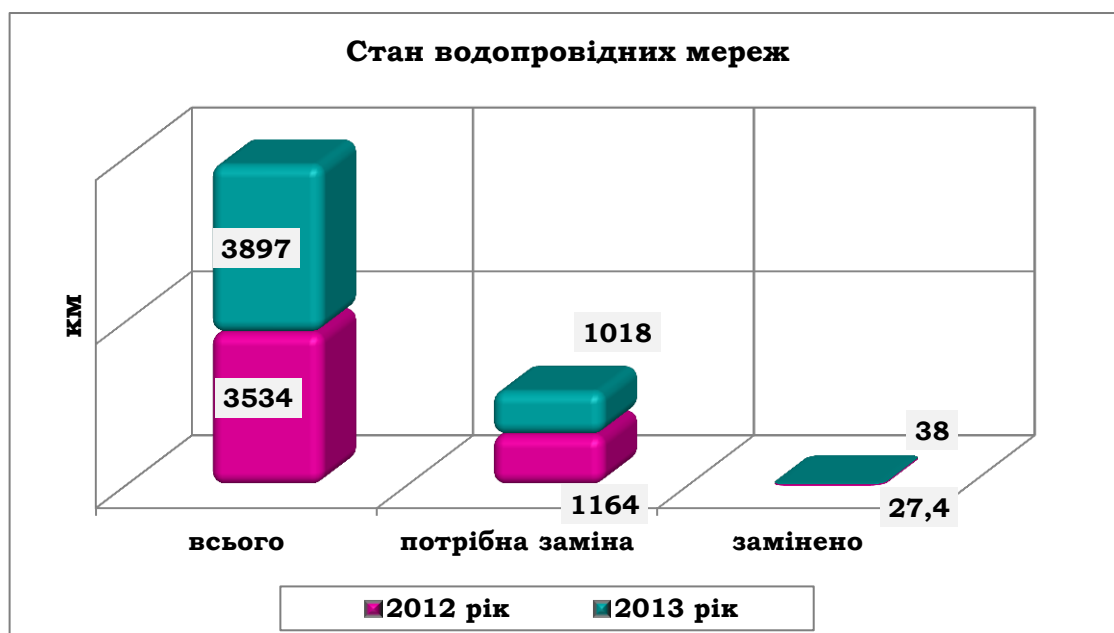

Рис. 5.2.4

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік зріз з 65,7 до 67,2 тис. м³; водонапірних

башт - з 10,5 до 10,7 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів знизилась - з 0,25 до 0,15 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 49,5 до 47 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 923 до 883 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії складала - 7382,7 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 39,65 та реалізовано 24,73 млн. м³ води, що відповідно на 0,78 та 0,27 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.2.2).

Таблиця 5.2.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Вінницяобводоканал»	34,9	34,1	21,3	21	20,1	21,0	2,1	3,2
2.	ДП «Хмільник водоканал»	1,3	1,3	0,8	0,8	37,0	37,0	1,9	0,8
3.	ДП «Жмеринкаводоканал»	0,8	0,8	0,4	0,4	60,5	60,7	-	1,4
4.	ДП «Калинівкаводоканал»	0,6	0,6	0,4	0,4	24,9	24,9	3,4	5,1
5.	ДП «Гайсинводоканал»	0,6	0,6	0,5	0,5	2,2	17,0	44,4	5,7
6.	Тулчинське ДП КП «Вінницяобводоканал»	0,7	0,6	0,5	0,4	23,3	23,3	1,5	0,2
7.	ДП «Крижопільводоканал»	0,3	0,4	0,21	0,3	68,2	68,2	0,6	2,6
8.	ДП «Бершадьводоканал»	0,3	0,3	0,2	0,2	14,7	14,7	5,9	11,8
9.	ДП «Ямпільводоканал»	0,3	0,3	0,2	0,2	43,1	42,1	0,5	1,6
10.	ДП «Іллінцівводоканал»	0,2	0,2	0,1	0,1	2,0	2,0	100	-
11.	ДП «Тростянецьводоканал»	0,09	0,1	0,08	0,09	26,5	26,5	1,6	-
12.	ДП «Томашпільводоканал»	0,1	0,1	0,1	0,1	65,3	65,3	0,5	2,7
13.	ДП «Липовецьводоканал»	0,1	0,1	0,1	0,1	47,1	43,9	3,0	-
14.	ДП «Мурованокуриловецький водоканал»	0,1	0,1	0,07	0,1	17,9	19,3	-	-
15.	Турбівська дільниця ДП «Липовецьводоканал»	0,04	0,05	0,04	0,04	23,3	23,9	1,0	0,7
	РАЗОМ	40,43	39,65	25,00	24,73				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 1 % - до 37 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році в області не змінювались і залишились на тому ж рівні:

♦ для промисловості мінімальні та максимальні тарифи, відповідно, 4,99 та 34,8 грн./м³;

♦ для населення мінімальні та максимальні тарифи, відповідно, 1,656 та 11,68 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зростає з 3,5 до 3,52 грн./м³ (рис. 5.2.5).

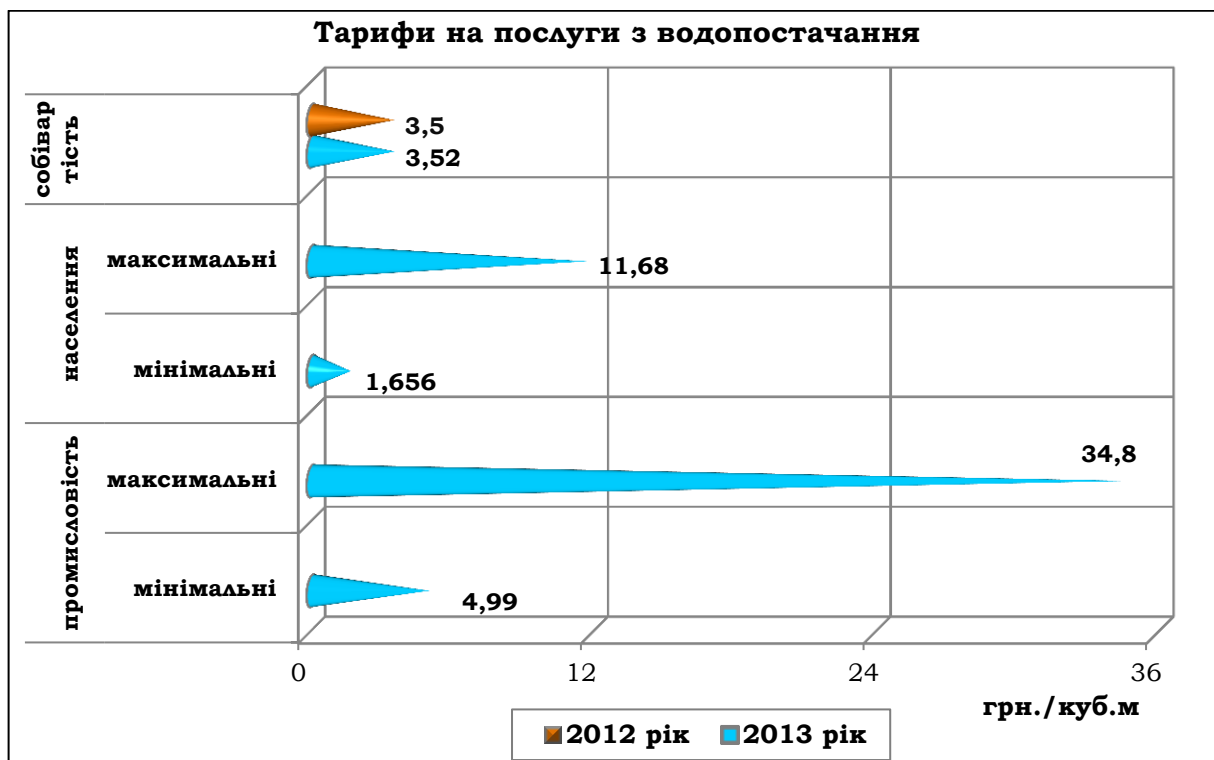

Рис. 5.2.5

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році збільшився: для промисловості - з 208 до 210 %; для населення - з 59 до 60 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.2.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	11,293	-
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	2,296	-
2.	Продовження будівництва об'єктів	1	-
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	6,8871	-
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,43	-
5.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,032	-
6.	Інші заходи	0,028	-

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.2.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	1,2	1,2	-
	в т.ч.: <i>невідповідність ЗСО</i>	0,9	0,8	-0,1
	<i>відсутність очисних споруд</i>	0,3	0,1	-0,2
	<i>відсутність знезараження</i>	0,3	0,3	-
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	1,9	2,4	+0,5
	в т.ч.: <i>невідповідність ЗСО</i>	1,6	1,8	+0,2
	<i>відсутність очисних споруд</i>	0,3	0,3	-2,7
	<i>відсутність знезараження</i>	-	0,3	+0,3

Якість питної води

Таблиця 5.2.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	3 систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	2,5	3,4	+0,9
	<i>бактеріологічним</i>	5,8	5,0	-0,8
2	3 сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	4,3	4,1	-0,2
	<i>бактеріологічним</i>	7,1	7,0	-0,1
3	3 систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	20,2	14,2	-6
	<i>бактеріологічним</i>	16,0	18,7	+2,7
4	3 водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	2,3	3,7	+1,4
	<i>органолептичними</i>	1,1	2,4	+1,3
	<i>загальною мінералізацією</i>	0,4	0,4	-
	<i>санітарно-токсичними</i>	0,7	0,9	+0,2
	<i>Мікробіологічними</i>	6,2	5,3	-0,9

Спалахи інфекційних захворювань, тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання протягом 2013 року в області не спостерігались.

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.2.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	252	-741
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	42	-159
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	16,7	-4,8
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	100	-948
5.	Накладено штрафів	35	-137
	<i>з них отримано</i>	32	-126
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	1	-15
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	1	-9
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	64	-796
9.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	64	-616
	<i>постійно</i>	2	-16
	<i>тимчасово</i>	62	-780
10.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	47	-28

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 66 %; сільські н/п - 0,4 %;
- ◆ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 139,3 (більше на 1,2); у смт - 67,6 (більше на 1,9) л/добу;

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.2.6):

- ◆ відведено стічних вод - 36,72 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 36,42 млн. м³ або 99,2 %;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 35,62 млн. м³ або 97 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 36 млн. м³ або 98 % від їх загальної кількості; у смт - 0,7 млн. м³ або 1,9 %; у сільських н/п - 0,02 млн. м³ або 0,1 %.

Каналізаційні насосні станції. Технічний стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році покращився: заміни потребували 13,8 % насосів, з них протягом року було замінено 35,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 16,7 та 32,4 % (рис. 5.2.7).

Рис. 5.2.6

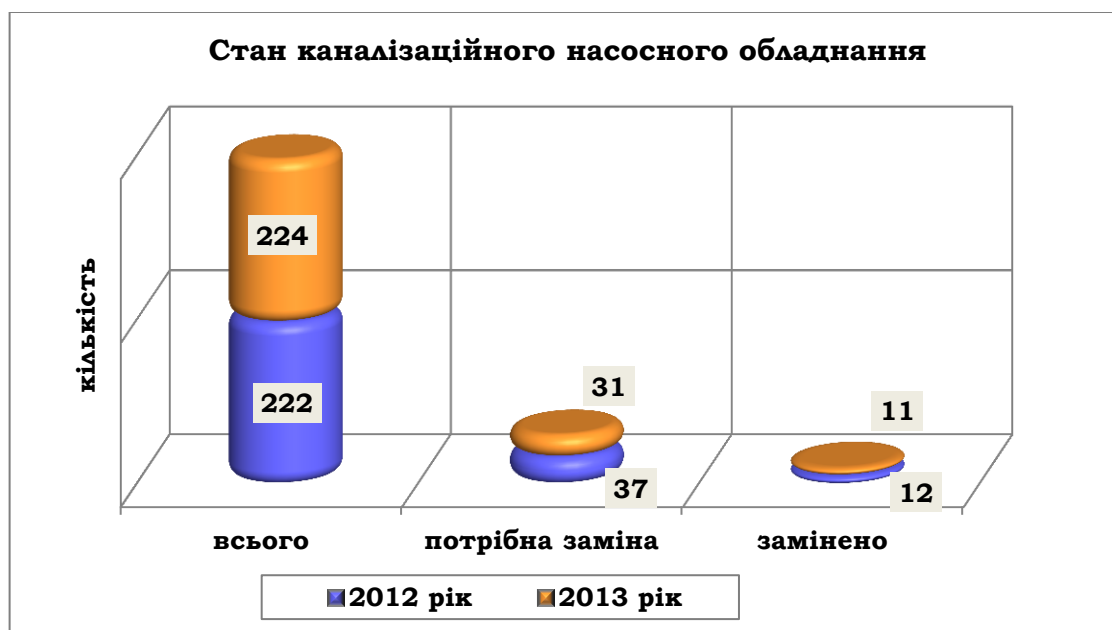

Рис. 5.2.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області з 37 КОС реконструкції потребували 15, у попередньому році із 37 - 14.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1037,3 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 86,5 %; на смт - 13,1 %, на сільські н/п - 0,4 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж погіршився: заміни потребували 16,3 % мереж, з них протягом року було замінено 1,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 15,8 та біля 1,8 % (рис. 5.2.8).

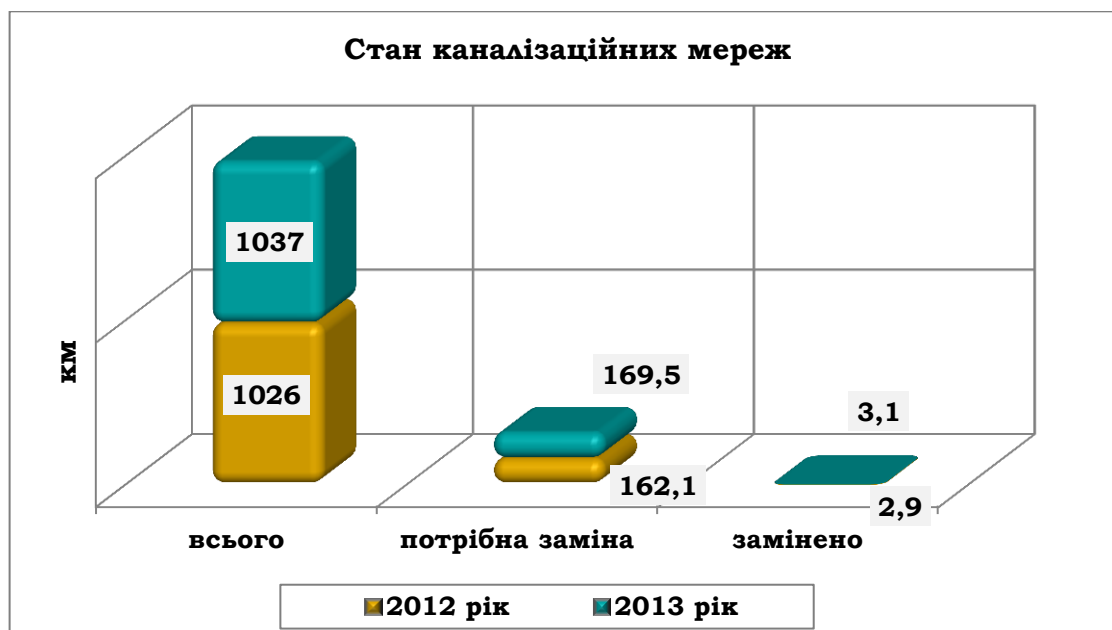

Рис. 5.2.8

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області трохи зменшились - з 26,7 до 26,6 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 751 до 725 кВт год/1000 м³ стічної води.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водовідводно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 29,78 та очищено 29,66 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 1,24 та 1,36 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.2.7).

Таблиця 5.2.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Вінницяоблводоканал»	25,5	26,7	25,2	26,7	12,1	12,4	1,0	1,6
2.	ДП «Хмільникводоканал»	0,9	0,9	0,9	0,9	34,6	34,6	1,3	0,7
3.	ДП «Жмеринкаводоканал»	0,6	0,6	0,6	0,6	16,7	16,7	-	0,6
4.	ДП «Калинівкаводоканал»	0,4	0,4	0,4	0,4	11,5	13,3	-	-
5.	Тульчинське ДП КП «Вінницяоблводоканал»	0,4	0,4	0,4	0,4	33,8	33,8	0,1	-
6.	ДП «Гайсинводоканал»	0,2	0,2	0,2	0,2	1,1	6,6	-	-
7.	ДП «Іллінціводоканал»	0,2	0,2	0,2	0,2	43,6	43,6	1,3	-
8.	ДП «Бершадьводоканал»	0,1	0,1	-	-	30,8	30,8	0,3	-

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
9.	ДП «Ямпільводоканал»	0,08	0,08	0,08	0,08	28,5	28,5	-	-
10.	ДП «Крижопільводоканал»	0,05	0,06	0,05	0,06	27,0	27,0	8,0	7,0
11.	ДП «Мурованокуриловецький водоканал»	0,03	0,06	0,03	0,06	2,1	2,1	-	-
12.	ДП «Томашпільводоканал»	0,03	0,03	0,03	0,03	55,8	55,8	-	3,4
13.	ДП «Тростянецьводоканал»	0,02	0,02	-	-	35,4	35,4	-	-
14.	ДП «Липовецьводоканал»	0,02	0,02	0,2	0,02	21,2	21,2	2,9	-
15.	Турбівська дільниця ДП «Липовецьводоканал»	0,01	0,01	0,01	0,01	37,9	37,9	0,5	0,5
	РАЗОМ	28,54	29,78	28,30	29,66				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році в області зазнали наступних змін (рис. 5.2.9):

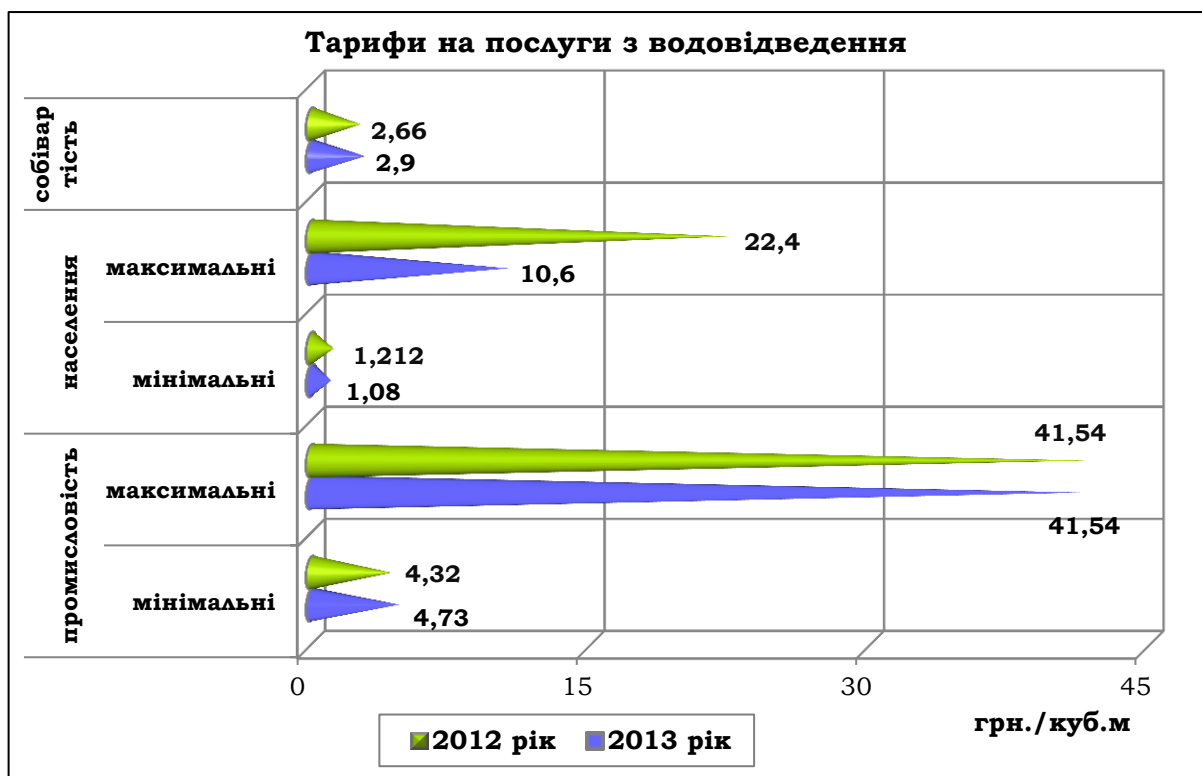

Рис. 5.2.9

♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 4,32 до 4,73; максимальні залишились рівними - 41,54 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи знизились з 1,212 до 1,08; максимальні - з 22,4 до 10,6 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 2,66 до 2,9 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 238 до 218 %; для населення - з 56 до 52 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.2.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	6,14	-
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	5,0	-
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,32	-
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,82	-

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.2.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	56	+2
	господарсько-побутових	22	-
	промислових	34	+2
1.1	Без очищення		
	всього	1	-1
	господарсько-побутових	1	-
	промислових	-	-1
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	7	-1
	господарсько-побутових	6	+1
	промислових	1	-2
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	75,18	-1,790
	нормативно чистих без очищення	44,67	-1,720
	нормативно очищених	29,44	-0,240
	недостатньо очищених	1,063	+0,224
	неочищених	0,009	-0,054
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	30,13	-0,220
	нормативно чистих без очищення	3,863	+0,403
	нормативно очищених	25,42	-0,790
	недостатньо очищених	0,836	+0,166
	неочищених		

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.2.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	18	
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	2	-13
	за мікробіологічними показниками	21	5
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	132	7
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	12	-68
	за мікробіологічними показниками	41	-33

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.2.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	9	-87
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	1	-2
3	Передано справ до прокуратури	-	-

Аварійні скиди забруднюючих речовин у природні водні об'єкти області протягом 2013 року не зафіксовані.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Заходи з реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства області проводяться відповідно до Обласної програми «Питна вода» на 2012-2020 роки, затвердженої рішенням 12 сесії 6 скликання обласної Ради №379 від 17 липня 2012 року.

В 2013 році на виконання програмних заходів спрямовано 26,4 млн. грн., в тому числі: - кошти державного бюджету – 2,2 млн. грн.; кошти місцевих бюджетів – 8,1 млн. грн.; кошти підприємств – 1,1 млн. грн.; залучені інвестиційні кошти (в тому числі згідно соціальних угод та конкурсів) – 2,8 млн. грн.; кошти населення – 12,2 млн. грн.

Фактично виконано роботи по будівництву та реконструкції водопровідних і каналізаційних мереж, заміні на водозаборах насосного обладнання. Проведені поточні ремонтні роботи основного та допоміжного виробничого

обладнання 97 каналізаційних та водопровідних насосних станцій, 27 очисних споруд та 180 артезіанських свердловин.

Найбільший обсяг коштів на виконання перелічених робіт вдалось залучити в Гайсинському, Іллінецькому, Липовецькому, Немирівському, Погребищенському районах.

Державним бюджетом України на 2013 рік цільові видатки на виконання Загальнодержавної програми «Питна вода України» не передбачались. Однак, на реалізацію програмних заходів, залучались кошти з інших бюджетних джерел, зокрема:

- за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку проведено реконструкцію мереж водогону від свердловини біля с. Білашки до водонапірної башти м. Погребище на загальну суму 1,2 млн. грн.;

- за рахунок державних капітальних видатків продовжено будівництво системи водопостачання в м. Тульчин від Суворівського водозабору на суму 1,0 млн. грн.;

- за рахунок коштів обласного екологічного фонду продовжено будівництво мереж мікрорайону «Старе місто» в м. Вінниця на загальну суму 2,3 млн. грн. та здійснено реконструкцію з інтенсифікацією процесів освітлення системи аерації аеротенків КП «Вінницяоблводоканал» на суму 0,7 млн. грн.

Управлінням Держсанепідслужби у Вінницькій області в 2013 році здійснювався поточний нагляд за 570 господарсько-питними водопроводами і 5921 громадськими колодязями.

На вирішення основних завдань Програми були спрямовані зусилля головного підприємства КП «Вінницяоблводоканал». Так, по базовому обласному підприємству розроблено Стратегічний план розвитку терміном до 2020 року. Складено перелік основних енергозберігаючих заходів. Стан виконання програм задовільний.

Протягом року по головному підприємству було замінено 4 км водопровідних та 1 км каналізаційних мереж у населених пунктах області, що відпрацювали терміни експлуатації, знаходились в незадовільному стані та не могли забезпечувати надійне водопостачання та водовідведення. Прийнято на баланс підприємства 4,6 км водопровідних та 11 км каналізаційних мереж.

З метою підвищення епідеміологічної безпеки було здійснено промивку та хлорування мереж водопроводу, резервуарів чистої води на водопровідних станціях.

Проведена реконструкція аеротенків 5 черги міських очисних споруд каналізації, виконана реконструкція КНС. Вузлові каналізаційні станції обладнані приладами обліку кількості перекачуваних стоків. Розроблена схема оптимізації роботи водопровідних мереж міста тощо.

В цілому, за даними Управління Держсанепідслужби у Вінницькій області, санітарно-технічний стан водопровідних споруд залишається незадовільним. Порушення виявлялись майже на кожному 6-9 водогоні. Показники якості питної води з сільських водопроводів гірші, ніж з комунальних і відомчих.

5.3 Волинська область

Волинською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Волинській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 11,32 і становили 82,02 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 6,27 - до 64,26 млн. м³ (табл. 5.3.1).

Таблиця 5.3.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	93,34	82,02	-11,32
	поверхневої	41,92	26,76	-15,16
	підземної	51,42	55,26	+3,84
2	Використання води, млн. м³			
	всього	70,53	64,26	-6,27
	на господарсько-питні потреби	23,31	23,52	+0,21
	на виробничі потреби	18,93	14,66	-4,27
	на сільськогосподарські потреби	13,75	15,95	+2,2
	на зрошення	0,04	0,04	-
	на інші потреби	14,5	10,09	-4,41
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	40,54	42,88	+2,34
	на господарсько-питні потреби	23,31	23,52	+0,21
	на виробничі потреби	2,78	3,36	+0,58
	на сільськогосподарські потреби	13,75	15,95	+0,2
	на зрошення	0,04	0,04	-
	на інші потреби	0,66	0,01	-0,65

У структурі використання води (рис. 5.3.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 36,6 %, виробничих - 22,8 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 54,9 та 7,8 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році залишився на тому ж рівні, що і у попередньому році:

- ◆ для відомчих - 4,41 %;
- ◆ для сільських - 2,42 %;
- ◆ для децентралізованих - 8,5 %.

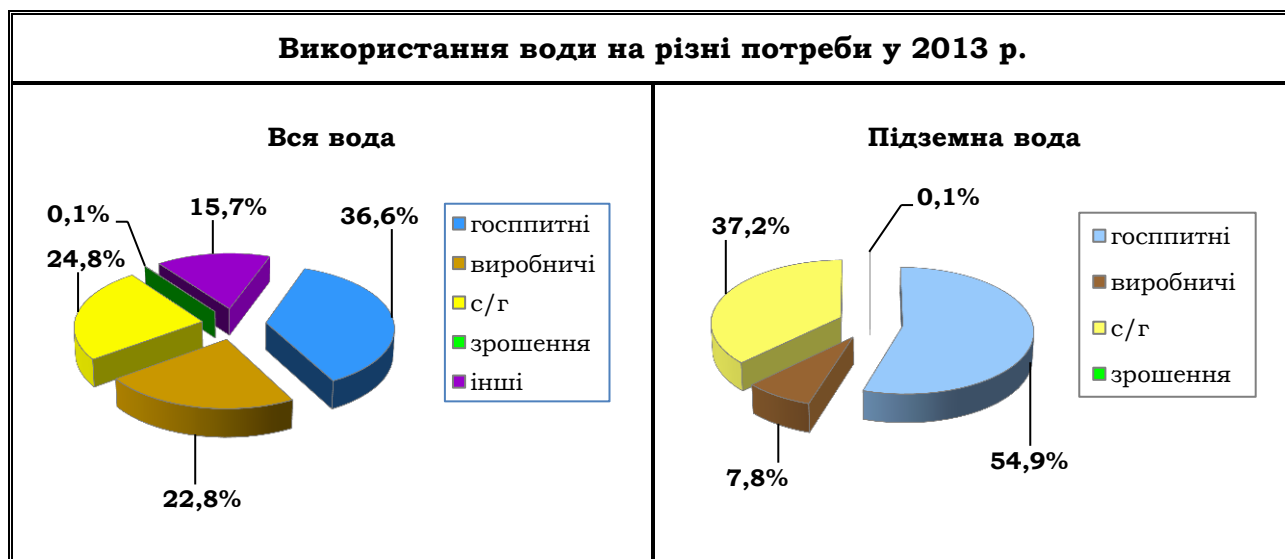

Рис. 5.3.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 3,0 (менше на 4,1) % та 0,5 (більше на 0,5) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 30 (більше на 12,6) % та 11,3 (більше на 0,5) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Волинській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	-	-2
сума, грн.	-	-204
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	-	-

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 82 %; сільські н/п - 20 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 100 % населених пунктів та 100 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 129 (менше на 2,2); у смт - 101 (менше на 2) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 0,29 (менше на 0,03) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 31, з них 5 спеціалізованих комунальних підприємств, 26 - багатогалузевих; всі вони належать до комунальної форми власності.

Водозабори. Чисельність основних централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області збільшилась з 16 до 18, в т.ч. у містах - з 15 до 16; у смт - з 1 до 2. При цьому їх загальна потужність зросла - з 33,52 до 34,2 млн. м³/рік, потреба у нових потужностях в області відсутня.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.3.2):

- ◆ піднято води - 30,79 млн. м³
- ◆ очищено - 21,3 млн. м³ або 69,2 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 20,95 млн. м³ або 68 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 9,84 млн. м³ або майже 32 %;
- ◆ знезаражено - 20,95 млн. м³ або 68 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 29,31 млн. м³ або 95,2 % від їх загальної кількості; у смт - 1,1 млн. м³ або 3,6 %; у сільських н/п - 0,39 млн. м³ або 1,2 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 59,97 до 54,34; за категорією «населення» - з 49,52 до 47,71 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 33,2 % насосів, з них протягом року було замінено 42 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 35,5 та 58,5 % (рис. 5.3.3).

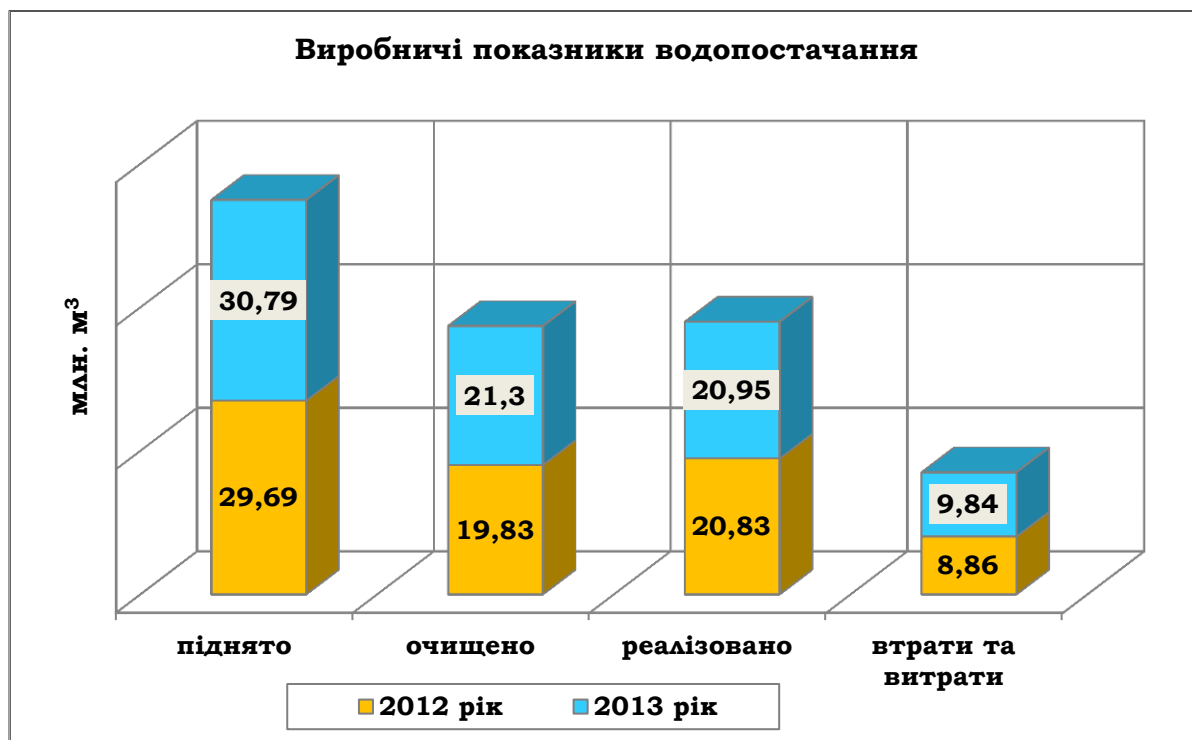

Рис. 5.3.2

Рис. 5.3.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області налічувала - 1108,9 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 71,1 %; на смт - 21,5 %, на сільські н/п - 7,4 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 37,8 % мереж, з них протягом року було замінено 2,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 35,1 та 2,2 % (рис. 5.3.4).

Рис. 5.3.4

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 1,9 до 2,1 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік знизився з 142,7 до 124 тис. м³; водонапірних башт - з 3,2 до 2,8 тис. м³; нестачі необхідних для зберігання питної води об'ємів в області немає.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 28,34 та реалізовано 18,81 млн. м³ води, що відповідно на 1,22 більше та 0,1 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.3.2).

Таблиця 5.3.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Луцькводоканал»	16,80	17,37	11,89	11,92	51,5	53,6	1,3	2,7
2.	Підприємство «Нововолинськводоканал» ЖКО Нововолинської міської ради	4,91	4,81	3,23	3,17	68	68	0,8	1,4
3.	УВКГ «Ковельводоканал»	3,49	4,31	2,41	2,41	25	25	0,5	3,8
4.	УВКГ міста Володимир-Волинський	1,92	1,85	1,38	1,31	0,6	0,7	100	100
	РАЗОМ	27,12	28,34	18,91	18,81				

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області збільшились - з 19,7 до 22,5 млн. кВт·год/рік; питомі витрати знизились - з 704 до 659 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 19320 тис. грн.

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 4,6 % - до 37,9 %; квартир на 9,5 % - до 70,1 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін:

- ◆ для промисловості мінімальні тарифи становили 2,74 (у 2012 р. - 2,66-3,14) грн./м³; максимальні - 8,72 (у 2012 р. - 4,62-8,72) грн./м³;
- ◆ для населення мінімальні тарифи дорівнювали 2,48 (у 2012 р. - 2,03-2,52) грн./м³; максимальні - 4,51-7,76 (у 2011 р. - 6,66) грн./м³.

Собівартість послуг з централізованого водопостачання у 2013 році коливалась у межах 1,08-8,43 грн./м³; у 2012 р. - 1,46-6,88 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат за послуги з централізованого водопостачання складав:

- у 2012 р.: для промисловості - 61,9-148; для населення 55,2-110,6 %;
- у 2013 р.: для промисловості - 57-134,3; для населення - 39,5-114,8 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.3.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	3,581	+2,316
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,734	+0,304
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,149	+0,103
3.	Завершення будівництва об'єктів	0,222	+0,222
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,886	+0,556
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,199	+0,731
6.	Паспортизація джерел і об'єктів	-	-0,001
7.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,141	+0,141
8.	Інші заходи	0,250	+0,230

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.3.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	3,64	3,64	-
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	3,64	3,64	-
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	3,09	3,09	-
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	3,09	3,09	-

Якість питної води

Таблиця 5.3.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	7,8	4,2	-3,6
	<i>бактеріологічним</i>	0,98	0,98	0
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	9,4	4,0	-5,4
	<i>бактеріологічним</i>	0,9	0,86	-0,04
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	17,4	30	+12,6
	<i>бактеріологічним</i>	10,8	11,3	+0,5
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	8,0	4,5	-3,5
	<i>органолептичними</i>	5,6	2,9	-2,7
	<i>санітарно-токсичними</i>	3,4	1,1	-2,3
	<i>Мікробіологічними</i>	0,8	1,07	+0,27

Спалахів інфекційних захворювань як серед населення так і в організованих колективах, пов'язаних з водою, протягом 2013 року в області не зареєстровано.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто, 2 смт	санітарно-хімічні, бактеріологічні
2 смт	санітарно-хімічні
2 смт	бактеріологічні
2 села Володимир-Волинського району	санітарно-хімічні, бактеріологічні
2 села Камінь-Каширського району 2 села Маневицького району 1 село Рожищенського району 1 село Ратнівського району	санітарно-хімічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.3.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	19	-212
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	4	-42
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %		
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	4	-42
5.	Накладено штрафів	4	-42
	<i>з них отримано</i>	4	-39
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи		
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	5	+5
9.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено		
	<i>постійно</i>	-	-
	<i>тимчасово</i>	5	+5
10.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	2	-13

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 81,8 %; смт - 86,4 %; сільські н/п - 20,3 %;

♦ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 119 (менше на 0,6); у смт - 99,6 (менше на 0,2) л/добу; у сільських н/п - 88,2 (більше на 0,7).

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.3.5):

- ♦ відведено стічних вод - 22,8 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 22,7 млн. м³ або майже 99,6 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 21,8 млн. м³ або 95,6 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 21,83 млн. м³ або 95,8% від їх загальної кількості; у смт - 0,87 млн. м³ або 3,8 %; у сільських н/п - 0,1 млн. м³ або 0,4 %.

Рис. 5.3.5

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 30,6 % насосів, з них протягом року було замінено 21,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 33 та 23 % (рис. 5.3.6).

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 35 КОС реконструкції потребували 21 (у попередньому році - 28).

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 787,3 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 75,4 %; на смт - 21,9 %, на сільські н/п - 2,7 % (рис. 5.3.7).

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 28,1 % мереж, з них протягом року було замінено біля ,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 28,3 та біля 1 %.

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області знизився з 2,4 до 2,2 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області трохи збільшились - з 16,5 до 16,55 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зменшились - з 760 до 758 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії склала - 12352 тис. грн.

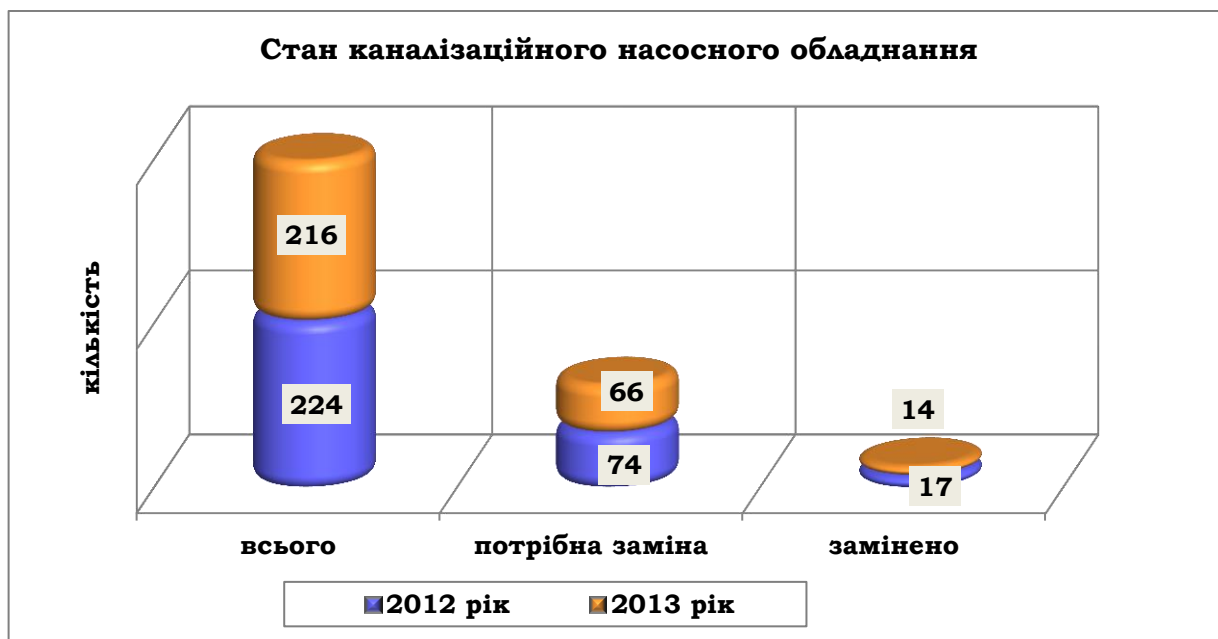

Рис. 5.3.6

Рис. 5.3.7

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водовідвідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 21,53 та очищено 22,23 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,87 та 0,7 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.3.7).

Таблиця 5.3.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Луцькводоканал»	14,35	15,24	14,35	15,24	51,7	51,6	0,1	0,3
2.	УВКГ «Ковельводоканал»	2,53	2,59	2,53	2,59	20,1	20,1	2,5	1,3
3.	Підприємство «Нововолинськводоканал» ЖКО НМР	2,69	2,59	2,74	3,31	40,0	39,1	-	-
4.	УВКГ м. Володимир-Волинський	1,09	1,11	1,07	1,09	0,4	0,5	100	100
	РАЗОМ	20,66	21,53	20,69	22,23				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році в області зазнали наступних змін (рис. 5.3.8):

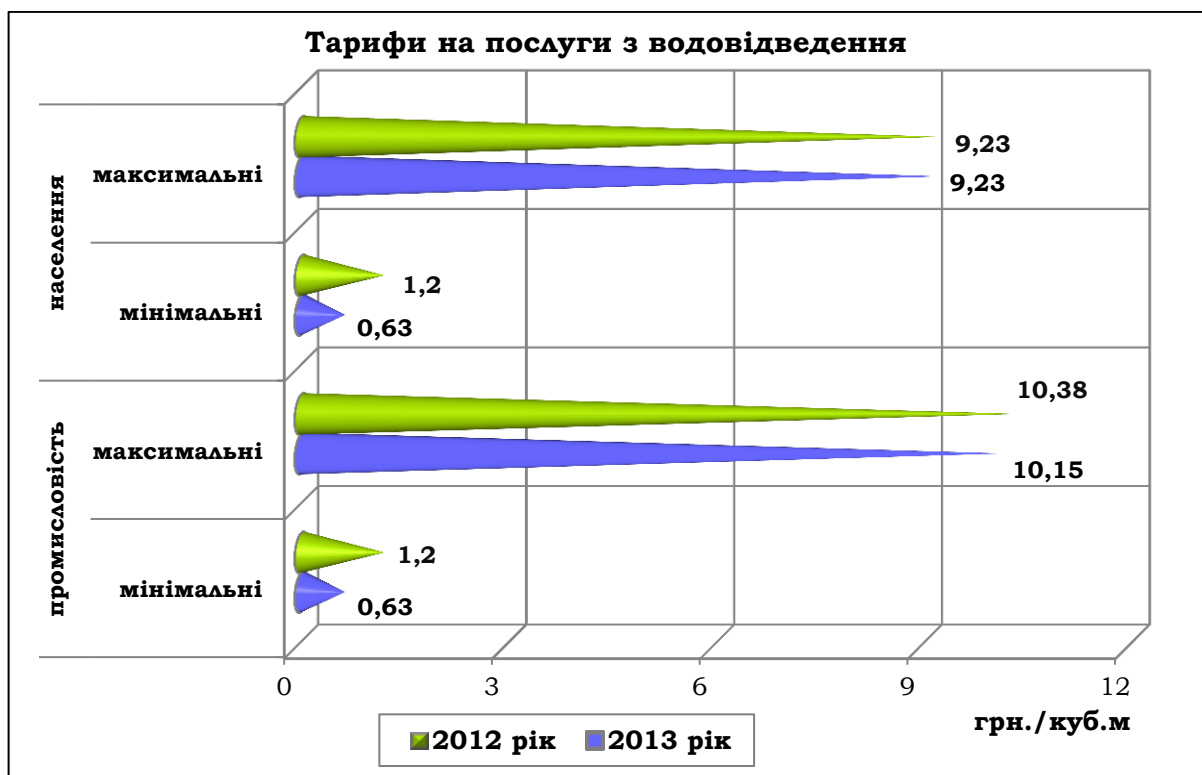

Рис. 5.3.8

♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 0,63 до 1,2; максимальні - з 10,15 до 10,38 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи зросли з 0,63 до 1,2; максимальні залишились рівними - 9,23 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення у 2013 році коливалась у межах 1,05-11,12 грн./м³; у 2012 р. - 2,04-9,95 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат за послуги з водовідведення складав:
 - у 2012 р.: для промисловості - 61,9-149,5; для населення 46-114,9 %;
 - у 2013р.: для промисловості - 61,8-146,7; для населення - 56,2-113,8%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.3.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.		-
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	2,64	+1,81
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,420	+0,31
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,272	+0,194
4.	Науково-технічне і методичне забезпечення	-	-0,055
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	-	-0,021

Тяжких надзвичайних ситуацій у системах водовідведення (аварії на мережах, насосних станціях, очисних спорудах тощо) протягом 2013 року в області не зафіксовано.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.3.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	92	-6
	господарсько-побутових	18	-
	промислових	74	-6
1.1	Без очищення		
	всього	1	-
	господарсько-побутових	1	-
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	-	-3
	господарсько-побутових	-	-3
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	42,39	-3,75
	нормативно чистих без очищення	15,71	-5,47
	нормативно очищених	26,08	+1,9
	недостатньо очищених	-	-0,18
	неочищених	0,6	-
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	23,56	+1,49
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	22,96	+1,66
	недостатньо очищених	-	-0,18
	неочищених	0,6	-

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.3.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	-	
2	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	50	-
3	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	5,5	-1,9
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	5,8	-7,1

Аварійних скидів забруднюючих речовин у природні водні об'єкти протягом 2013 року в області не зафіксовано.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Головним проблемним питанням у забезпеченні населених пунктів області якісною питною водою є незадовільний стан водопровідних мереж. Подібна ситуація має місце і у каналізаційному господарстві. Практично всі очисні споруди каналізації збудовані до 1990 року на технологіях, розроблених у 60-70 роках минулого століття і на даний час вимагають реконструкції, а в окремих населених пунктах – будівництво нових.

Для розвитку та поліпшення стану водопровідно-каналізаційного господарства в області діє Регіональна програма «Питна вода Волинської області» на 2012-2020 роки; за останні два роки із державного бюджету фінансування об'єктів по Програмі не здійснювалось.

Для вирішення ряду питань по забезпеченню охорони водних ресурсів від забруднення в області діє Регіональна екологічна програма «Екологія 2011-2015 та прогноз до 2020 року»;

Фінансово-економічний стан водопровідно-каналізаційних господарств залишається нестабільним. Невідповідність тарифів економічно обґрунтованим витратам на виробництво послуг та невчасне і не у повному обсязі відшкодування різниці в тарифах є головною причиною збитковості. За підсумками роботи у 2013 році 82,8 відсотка підприємств, що надають послуги водопостачання і водовідведення, отримали збитки.

Зростання собівартості послуг водопостачання та водовідведення спричиняються кількома факторами, а саме зменшенням обсягів реалізації послуг, збільшенням вартості матеріалів, витрат на оплату праці (підвищення розміру мінімальних заробітних плат), витрат на енергоносії.

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства області мають залишок різниці у тарифах на послуги з водопостачання і водовідведення станом на 1 січня 2014 року в сумі 35 млн. грн.

Підприємствами водопостачання і водовідведення області проведено розрахунки з ПАТ «Волиньобленерго» у 2013 році відповідно до постанови Кабі-

нету Міністрів України на суму 21,0 млн. грн. та погашено податкових боргів - на 4,66 млн. грн.

Серед міст обласного підпорядкування найнижчий рівень покриття доходами від діючих тарифів витрат залишається на КП «Луцькводоканал» - 78,4-83,3 відсотка.

На сьогодні обласна державна адміністрація спільно з органами місцевого самоврядування здійснює підготовку проектів з реалізації заходів Загальнодержавної програми «Питна вода України» на 2006-2020 роки та пілотних проектів у сфері житлово-комунального господарства для подальшого розгляду і погодження у Міністерстві будівництва та житлово-комунального господарства України.

5.4 Дніпропетровська область

Дніпропетровською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Дніпропетровській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшилися на 11 і становили 494,6 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 11,2 - до 398,1 млн. м³ (табл. 5.4.1).

Таблиця 5.4.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	483,6	494,6	+11,0
	поверхневої	465,7	476,3	+10,6
	підземної	17,9	18,3	+0,4
2	Використання води, млн. м³			
	всього	386,9	398,1	+11,2
	на господарсько-питні потреби	210,8	215,2	+4,4
	на виробничі потреби	115,3	120,8	+5,5
	на сільськогосподарські потреби	60,1	61,3	+1,2
	на зрошення	0,7	0,8	+0,1
	на інші потреби			
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	5,4	6,1	+0,7
	на господарсько-питні потреби	5,2	5,4	+0,2
	на виробничі потреби	0,3	0,4	+0,1
	на сільськогосподарські потреби	0,4	0,2	-0,2
	на зрошення	0,0	0,1	+0,1
	на інші потреби	-	-	-

У структурі використання води (рис. 5.4.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 54,1 %, виробничих - 30,3 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 88,5 та 6,6 %.

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 32,0 (менше на 15,9) % та 2,5 (більше на 0,3) %;
- ◆ з підземних джерел - 59 (без змін) % та 3,4 (більше на 1,1) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 37,6 (менше на 6,4) % та 5,4 (менше на 8,6) %.

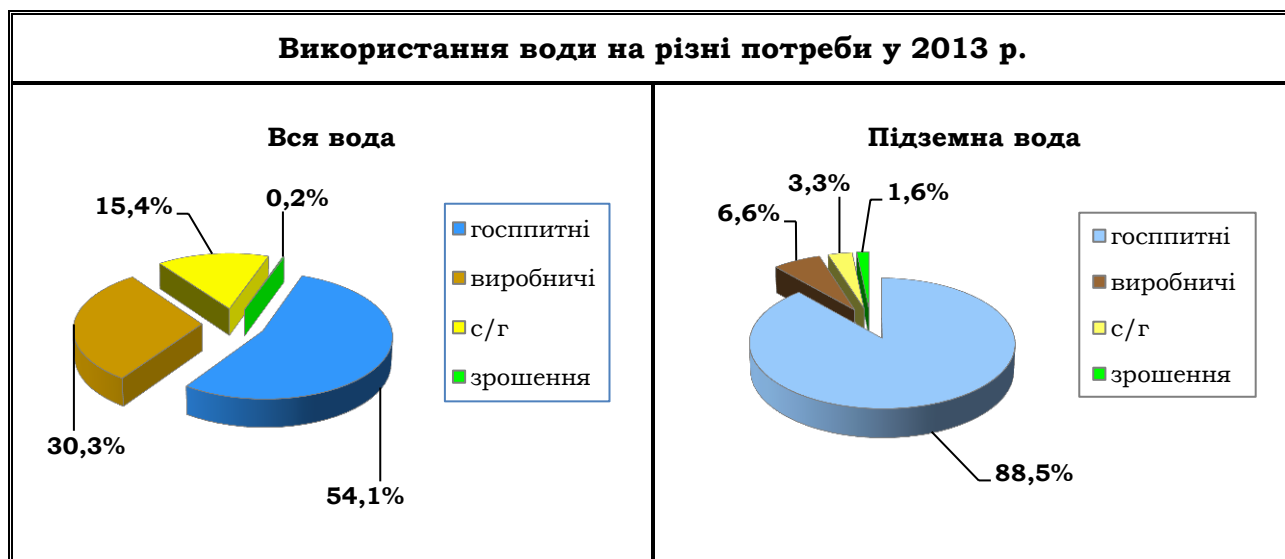

Рис. 5.4.1

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	73	+35
сума, грн.	7956,0	+3676
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-1
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	1	-87

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 92 %; сільські н/п - 39 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 84 % населених пунктів та 96 % населення;
- ◆ користуються привізною водою - 11,2 (менше на 0,2) % населених пунктів та 1,7 (менше на 0,2) % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 138,7 (більше на 6,4); у смт - 114,7 (більше на 4,5); у сільських н/п - 111,7 (більше на 6,1) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 3,6 (більше на 1,5) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році збільшилась з 68 до 74, при цьому у розподілі підприємств за типами відбулись такі зміни. Кількість спеціалізованих комунальних підприємств зменшилась з 43 до 34; багатогалузевих зроста з 19 до 32, а відомчих - з 4 до 6. До комунальної форми власності належало 62 (більше на 14) підприємств; до державної - 3 (менше на 1); до іншої - 16 (без змін).

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області не змінилась і залишилась рівною - 148, в т.ч. у містах - 19; у смт - 53; у сільських н/п - 76. При цьому їх загальна потужність зроста - з 1501,3 до 1151,3 млн. м³/рік; потреба у нових потужностях знизилась - з 3,73 до 3,71 млн. м³/рік.

Кількість децентралізованих водозаборів зроста з 492 до 497.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.4.2):

- ◆ піднято води - 510 млн. м³
- ◆ очищено - 485 млн. м³ або 95,1 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 319,1 млн. м³ або 62,6 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 190,9 млн. м³ або 37,4 %;
- ◆ знезаражено - 319,7 млн. м³ або 62,7 %.

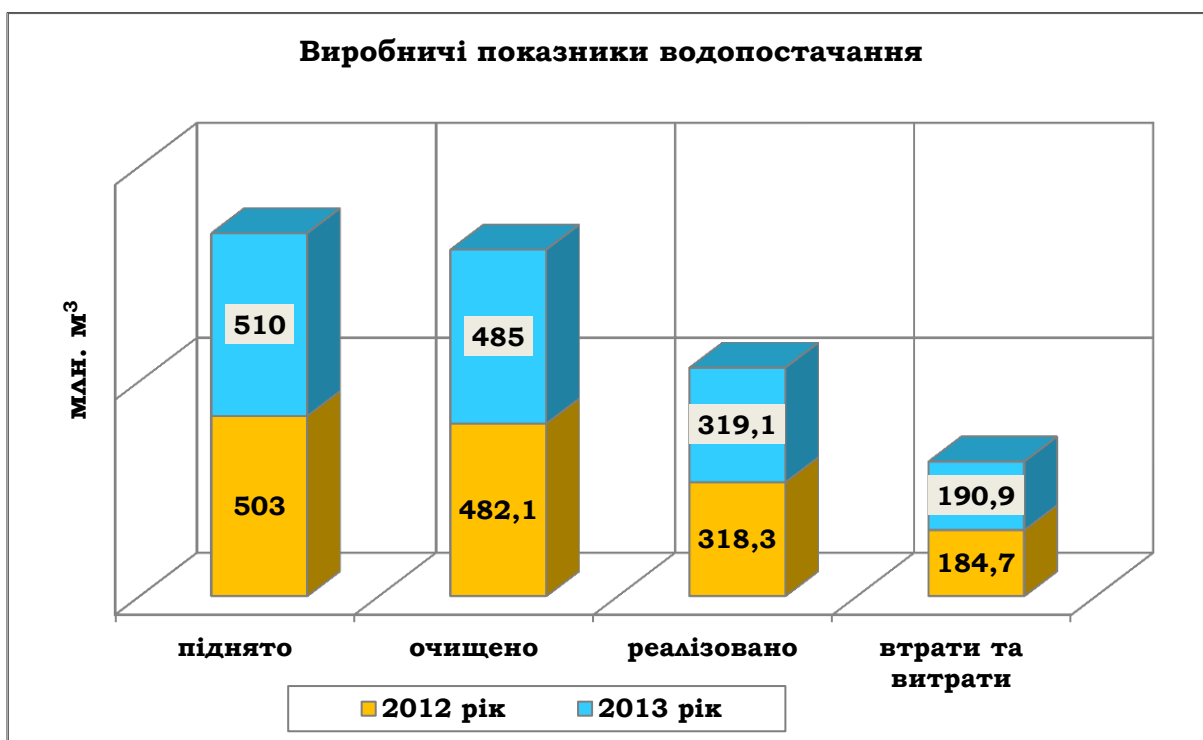

Рис. 5.4.2

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 319,2 млн. м³ або 62,6 % від їх загальної кількості; у смт - 162,5 млн. м³ або 31,9 %; у сільських н/п - 28,3 млн. м³ або 5,5 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» збільшилась - з 1417,1 до 1425,5; за категорією «населення» - з 453,4 до 463 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 21 % насосів, з них протягом року було замінено 22,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 20,3 та 27,3 % (рис. 5.4.3).

Рис. 5.4.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 12836,6 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 64,8 %; на смт - 13,6 %, на сільські н/п - 21,6 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 46,5 % мереж, з них протягом року було замінено 2,4 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 43,3 та 2,2 % (рис. 5.4.4).

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік зменшився з 795,5 до 790 тис. м³; водонапірних башт збільшився - з 72,8 до 73,8 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів залишилась на рівні 30 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зросли - з 419,6 до 420,1 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1206 до 1207 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість підприємств водопровідно-каналізаційного господарства за спожиту електонергію склаала - 155230,3 тис. грн

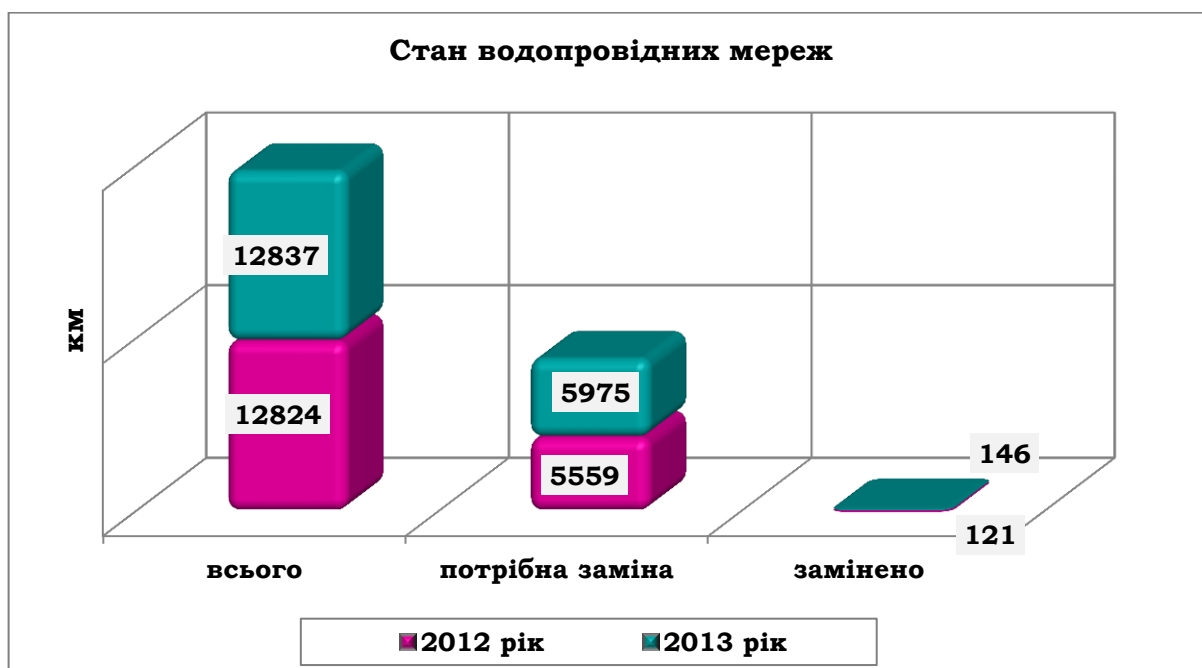

Рис. 5.4.4

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 428,3 та реалізовано 387,37 млн. м³ води, що відповідно на 29,03 та 30,93 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.4.2).

Таблиця 5.4.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	ДПП «Кривбаспромводопостачання», м.Кривий Ріг	163,1	159,5	151,9	147,3	36,5	41,3	1,4	1,7
2.	КП ДОР «Аульський водовід»	150,1	133,3	133,4	118,1	14,8	21,9	-	-
3.	КП «Дніпроводоканал» м. Дніпропетровськ	70,24	63,7	81,94	81,97	65,3	68,1	0,5	0,5
4.	КВП ДМР «Міськводоканал» м. Дніпродзержинськ	36,64	32,4	21,70	20,1	43,5	46,9	0,7	-
5.	ДМП ВКГ «Дніпро-Західний Донбас»	15,36	13,2	10,91	10,7	2,7	5,0	0,6	0,9
6.	КП «Нікопольське ВУВКГ» м. Нікополь	12,29	12,3	9,15	8,9	65,5	73,3	1,4	-
7.	КП «Марганецьке ВУВКГ» м. Марганець	9,6	9,2	7,2	7,2	68,6	74,8	0,2	-
8.	КП «Павлоградське ВУВКГ» м. Павлоград	-	4,7	3,2	3,1	0,5	0,9	100	47,8
	РАЗОМ	457,33	428,3	419,4	397,37				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 3 % - до 77,7 %; квартир на 1,5 % - до 88 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін:

- ◆ для промисловості мінімальні тарифи знизилась з 8,7 до 3,56 грн./м³; максимальні збільшились - з 11,5 до 26,18 грн./м³;
- ◆ для населення мінімальні тарифи знизилась з 8,7 до 0,996 грн./м³; максимальні збільшились - з 11,5 до 13,57 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області знизилась з 5,3 до 3,57 грн./м³ (рис. 5.4.5).

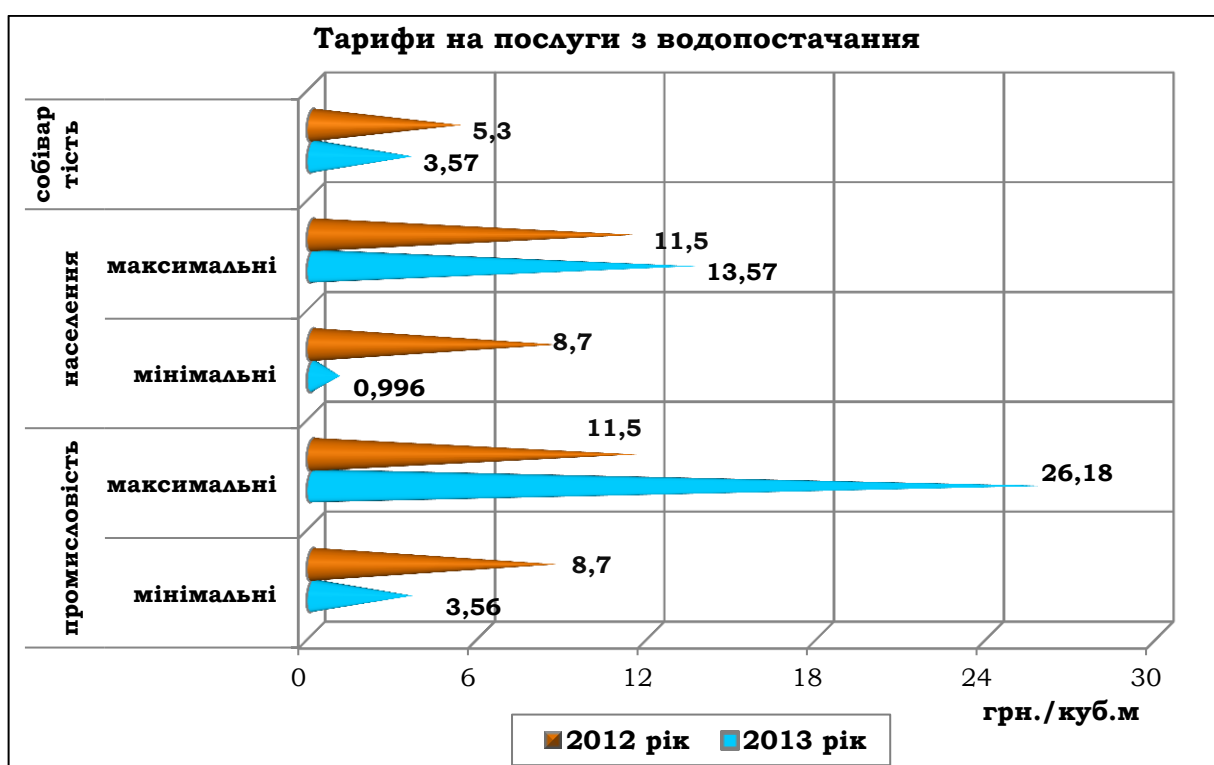

Рис. 5.4.5

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для промисловості - з 134 до 112,6 %; для населення - з 85 до 79,6%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.4.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	80,462	+5,5
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	2,28	-0,98

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
2.	Продовження будівництва об'єктів	16,7	+10,6
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	21,87	-6,63
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	38,756	+2,75
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,53	-0,57
6.	Інші заходи	0,382	+0,382

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.4.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	4	4	-
	<i>в т.ч.: відсутність знезараження</i>	4	4	-
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	4	4	-
	<i>в т.ч.: відсутність знезараження</i>	4	4	-

Якість питної води

Таблиця 5.4.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	39,0	8,5	-30,5
	<i>бактеріологічним</i>	1,8	2,9	+1,1
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	36	15,6	-20,4
	<i>бактеріологічним</i>	3,1	4,5	+1,4
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	44,0	37,6	-6,4
	<i>бактеріологічним</i>	14	5,4	-8,6
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	34	8,9	-25,1
	<i>органолептичними</i>	32	8	-24
	<i>загальною мінералізацією</i>	0,2	0,4	+0,2
	<i>санітарно-токсичними</i>	1,0	0,6	-0,4
	<i>Мікробіологічними</i>	1,5	2,77	+1,27

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідає санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто, 1 смт	Жорсткість, сухий залишок
1 місто, Новомосковського р-ну	Жорсткість
1 місто П'ятихатського р-ну	Жорсткість, сульфати, сухий залишок, марганець
1 смт Васильківського р-ну, 1 смт Межівського р-ну	Жорсткість, сухий залишок, залізо
1 смт Покровського р-ну	Жорсткість, сухий залишок, нітрати
1 смт Царичанського р-ну	Хлориди

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.4.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Проведено обстежень об'єктів	186	-421
2	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	30	-106
3	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	30,6	-10,9
4	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	34	-105
5	Накладено штрафів	44	-69
	<i>з них отримано</i>	44	-69
5	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-3
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-3
6	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-3
7	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	17	-41
8	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	17	-39
	<i>постійно</i>	2	-
	<i>тимчасово</i>	15	-39
9	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	-	-35

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 95 %; смт - 52,2 %; сільські н/п - 9 %;
- ◆ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 142,6 (більше на 11); у смт - 109 (більше на 15,3); у сільських н/п - 61,2 (менше на 26,4 л/добу).

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.4.6):

- ◆ відведено стічних вод - 244,6 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 255,5 млн. м³;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 206 млн. м³ або 84,2 %;
- ◆ пройшло доочищення - 0,4 млн. м³ або 0,16 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 191,8 млн. м³ або 78,4% від їх загальної кількості; у смт - 49,3 млн. м³ або 20,2 %; у сільських н/п - 3,5 млн. м³ або 1,4 %.

Рис. 5.4.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 30,3 % насосів, з них протягом року було заміне-

но 10,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 28,4 та 6,3 % (рис. 5.4.7).

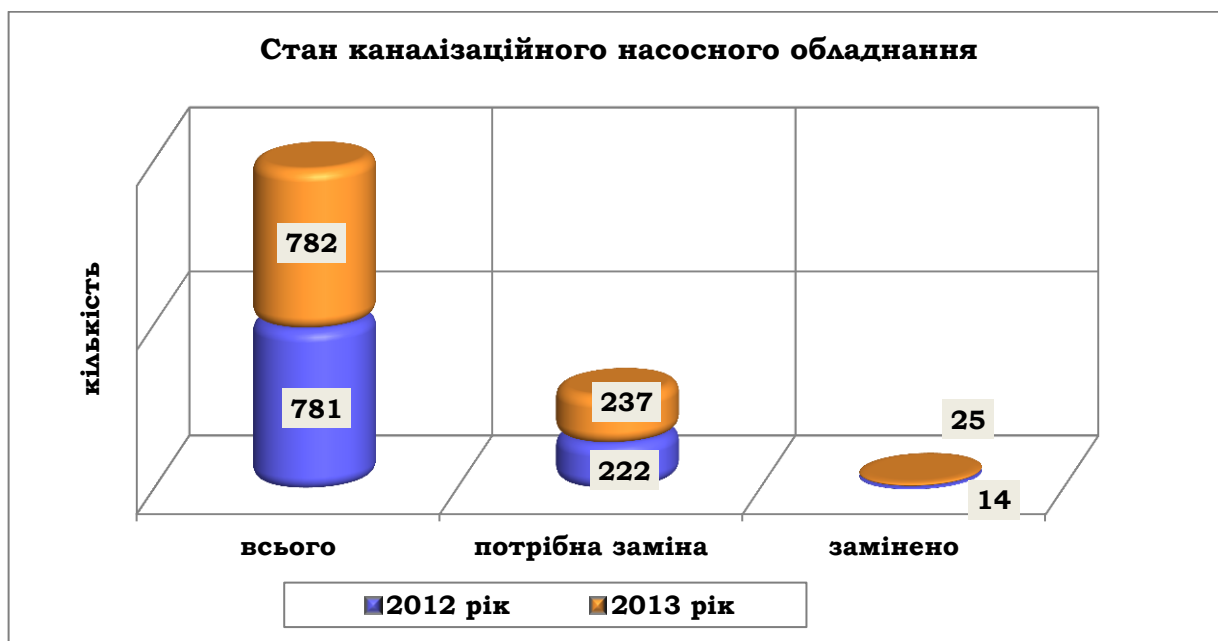

Рис. 5.4.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 52 КОС реконструкції потребували 39, у попередньому році - 48.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 4724 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 87 %; на смт - 7 %, на сільські н/п - 6 % (рис. 5.4.8).

Рис. 5.4.8

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 19,7 % мереж, з них протягом року було замінено біля 1,4 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 18,4 та 3,3 %.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 176 до 175 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 276 до 263 кВт год/1000 м³ стічної води.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 176 та очищено 187,9 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 1,27 більше та 1,79 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.4.7).

Таблиця 5.4.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Кривбасводо-канал» м. Кривий Ріг	67,9	69,5	67,9	69,5	2,3	2,6	10,1	11,3
2.	КП «Дніпроводоканал» м. Дніпропетровськ	66,98	68,3	81,94	80,2	21,0	21,9	0,4	0,8
3.	КВП ДМР «Міськводо-канал» м. Дніпродзержинськ	23,26	22,3	23,26	22,3	33,3	36,3	0,3	1,0
4.	КП «Нікопольське ВУВКГ» м. Нікополь,	8,42	7,9	8,42	7,9	3,1	4,6		1,4
5.	КП «Павлоградське ВУВКГ» м. Павлоград	3,1	3,2	3,1	3,2	0,2	0,5	100	85,7
6.	КП «Жовтоводський водоканал» ДОР» м. Жовті Води	3,0	2,8	3,0	2,8	9,9	11,6		
7.	КП «Марганецьке ВУВКГ» ДОР»	1,2	1,1	1,2	1,1	9,0	11,9		
8.	СМКП «Водоканал»	0,83	0,87	0,83	0,87	0,3	1,1		
9.	ДМП ВКГ «Дніпро-Західний Донбас»	0,04	0,03	0,04	0,03	4,3	7,1		
	РАЗОМ	174,73	176	189,69	187,9				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.4.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи знизились з 7,16 до 2,04; максимальні - збільшилися з 9,4 до 25,56 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи збільшилися з 1 до 1,37; максимальні - з 7,5 до 13,3 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області знизилась з 4,6 до 2,27 грн./м³.

Рис. 5.4.9

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 112,4 до 87,5 %; для населення - з 85 до 60,7 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.4.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	42,93	+6,94
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,5897	0
2.	Продовження будівництва об'єктів	4,9516	-6,69
3.	Завершення будівництва об'єктів	3,8293	+0,7
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	24,046	+10,04
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	9,263	+2,76
6.	Інші заходи	0,248	+0,11

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.4.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	149	-2
	господарсько-побутових	32,0	-2
	промислових	116	1
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	718,6	-10,1
	нормативно чистих без очищення	515,3	4,7
	нормативно очищених	84,6	-2,2
	недостатньо очищених	105,3	-14,5
	неочищених	13,4	1,7
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	201,64	80,08
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	91,11	-3,71
	недостатньо очищених	102,78	82,72
	неочищених	7,75	1,07

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.4.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	27,0	-2
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	43,4	-21,6
	за мікробіологічними показниками	9,7	-0,3
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	14,0	-8
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	63,8	-16,2
	за мікробіологічними показниками	6,2	+6,2

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.4.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	36	-26
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-
3	Передано справ до прокуратури	-	-

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

На підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства області протягом 2013 року постачання води і відведення стоків здійснювалося стабільно.

За 2013 рік підприємства водопровідно-каналізаційного господарства в основному спрацювали зі збитками.

Одна із причин збитковості роботи підприємств є зростання собівартості виробництва питної води у зв'язку зі збільшенням цін на основні складові собівартості.

5.5 Донецька область

Донецькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Донецькій області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 114 і становили 1979 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 4,3 - до 639,8 млн. м³ (табл. 5.5.1).

Таблиця 5.5.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	2093	1979	-114
	поверхневої	905,2	899,9	-5,3
	підземної	377,9	364,8	-13,1
2	Використання води, млн. м³			
	всього	635,5	639,8	4,3
	на господарсько-питні потреби	221	215,8	-5,2
	на виробничі потреби	293,9	287,8	-6,1
	на сільськогосподарські потреби	6,101	5,78	-0,32
	на зрошення	12,63	11,34	-1,29
	на інші потреби	101,9	119,11	17,21
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	50,2	46,41	-3,79
	на господарсько-питні потреби	19,71	19,03	-0,68
	на виробничі потреби	14,2	13,1	-1,1
	на сільськогосподарські потреби	4,515	3,885	-0,63
	на зрошення	0,223	0,17	-0,05
	на інші потреби	11,56	10,23	-1,33

У структурі використання води (рис. 5.5.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 33,7 %, виробничих - 45 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 41 та 28,2 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році знизився з 4,4 до 3,3 %.

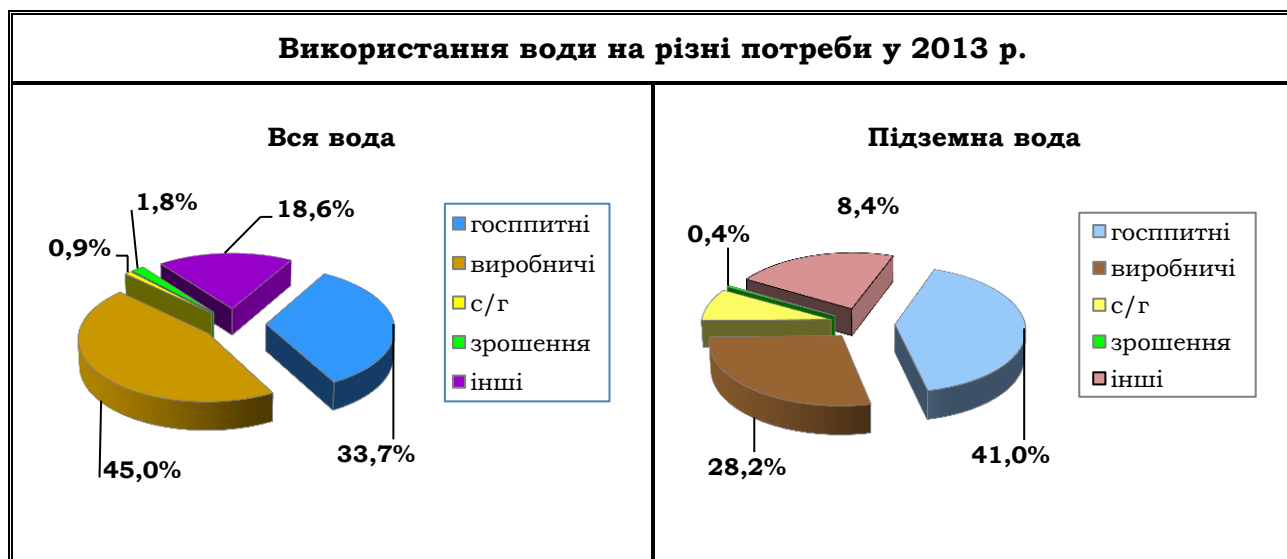

Рис. 5.5.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 39,2 (більше на 0,5) % та 4,7 (більше на 2) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 49,4 (більше на 1,7) % та 22,1 (більше на 4) %.

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 89,3 %; сільські н/п - 34,5 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 14,1 % населених пунктів та 43 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 270 л/добу;

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році знизилась з 85 до 84. При цьому кількість спеціалізованих комунальних підприємств залишилась рівною 46; багатогалузевих зменшилась з 39 до 38. До комунальної форми власності належало 40 (більше на 1) підприємств; до іншої – 44 (менше на 2).

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

міста
Дебальцеве, Димитрове, Добропілля, Білецьке, Білозерське, Костянтинівка, Макіївка, Дзержинськ, Артемове, Гірник, Селидове, Українськ, Торез, Шахтарськ, Сіверськ, Мар'їнка, Красногорівка, Сніжне, Артемівськ, Соледар, Часів Яр, Горлівка, Світлодарськ, Слов'янськ, Миколаївка, Харцизьк, Зугрес, Іловайськ, Дружківка, Красноармійськ, Родинське
смт
Седове, Велике Орехово, Вугляр, Високе, Грузько-Зорянка, Грузько-Ломовка, Гусельське, Землянки, Колосниково, Красний Октябрь, Кринична, Лесное, Межеве, Нижня Кринка, Пролетарське, Свердлово, Ясинівка, Новодонецьке, Кірове, Новгородське, Щербінівка
сільські н/п
Водянське, Гнуче, Ломакине, Леонидовка, Валентиновка, Сухая Балка, Нелеповка, Петрівське, Підгірне, Родникове, Зернове, Кипуча Криниця, Колоски, Андріївна, Олександрівка, Світле, Новокатеринівка, Строїтель, Осикове, Стила, Конькове, Калініне, Самсонове, Запорожець, Лукове, Шевченко, Михайлівна, Греково-Олександрівка, Свободне, Дерсове, Петровське, Бахмутське, Покровське, Вірівка, Кам'янка, Дачне, Дальне, Зоряне, Желанне Друге, Олександропіль, Костянтинівка, Ізмайлівка, Новоукраїнка, Пречистівка, Новомихайлівка, Успенівка, Ганнівка, Обрив, Холодне, Артемівка, Гусельцикове, Патріотичне, Маркине, Плещіївка, Р.Люксембург, Яблунівка, Степанівка, Олександро-Калинове, Розкішне, Білокузьминівка, Віролюбівка, Нелепівка, Диліївка, Ілліча, Бересток, Полтавка, Маркове, Майське, Миколаївка, Молочарка, Миколайпіль, Новодмитрівка, Стінки, Червоне, Предтечине, Правдівка, Романівка, Калинове, Олександропіль, Олександро-Шульгине, Торське

Базове підприємство області - **КП «Компанія «Вода Донбасу»**. Йому підпорядковані 6 водоканалів.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області залишилась без змін - 273, в т.ч. у містах - 41; у смт - 31; у сільських н/п - 201. Потреби у нових потужностях водозаборів немає.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.5.2):

- ◆ піднято води - 461,13 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 438,7 млн. м³ або 95,1 %;
- ◆ реалізовано - 289,52 млн. м³ або 62,8 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 171,61 млн. м³ або 37,2 %.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 37,7 % насосів, з них протягом року було замінено 5,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 31,3 та 11,1 % (рис. 5.5.3).

Рис. 5.5.2

Рис. 5.5.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в області становила - 20503,2 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 85,4 %; на смт - 5,6 %, на сільські н/п - 9 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 38,7 % мереж, з них протягом року було замінено 2,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 51,2 та 2 % (рис. 5.5.4).

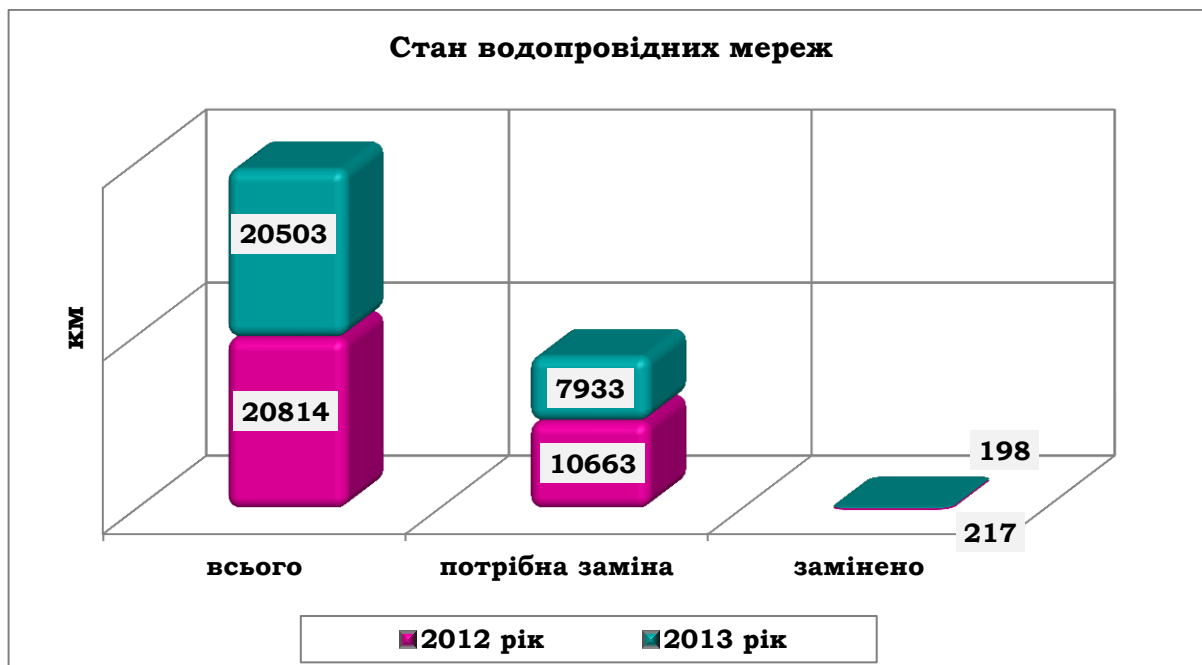

Рис. 5.5.4

Споруди для зберігання питної води. Чисельність резервуарів чистої води та водонапірних башт у 2013 році не змінилась і дорівнювала, відповідно, 325 та 209.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області становили 766,2 млн. кВт·год/рік; питомі витрати – 1027 кВт год/1000 м³ води.

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 0,5 % - до 31,2 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році не змінювались і були такими, як у попередньому році (рис. 5.5.5):

- для промисловості мінімальні тарифи дорівнювали – 4,94 грн./м³; максимальні - 14,42 грн./м³;
- для населення мінімальні тарифи дорівнювали – 2,21 грн./м³; максимальні - 11,03 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зростає з 5,46 до 5,59 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році зменшився: для промисловості - з 125,8 до 105,9 %; для населення - з 66,4 до 63,9 %.

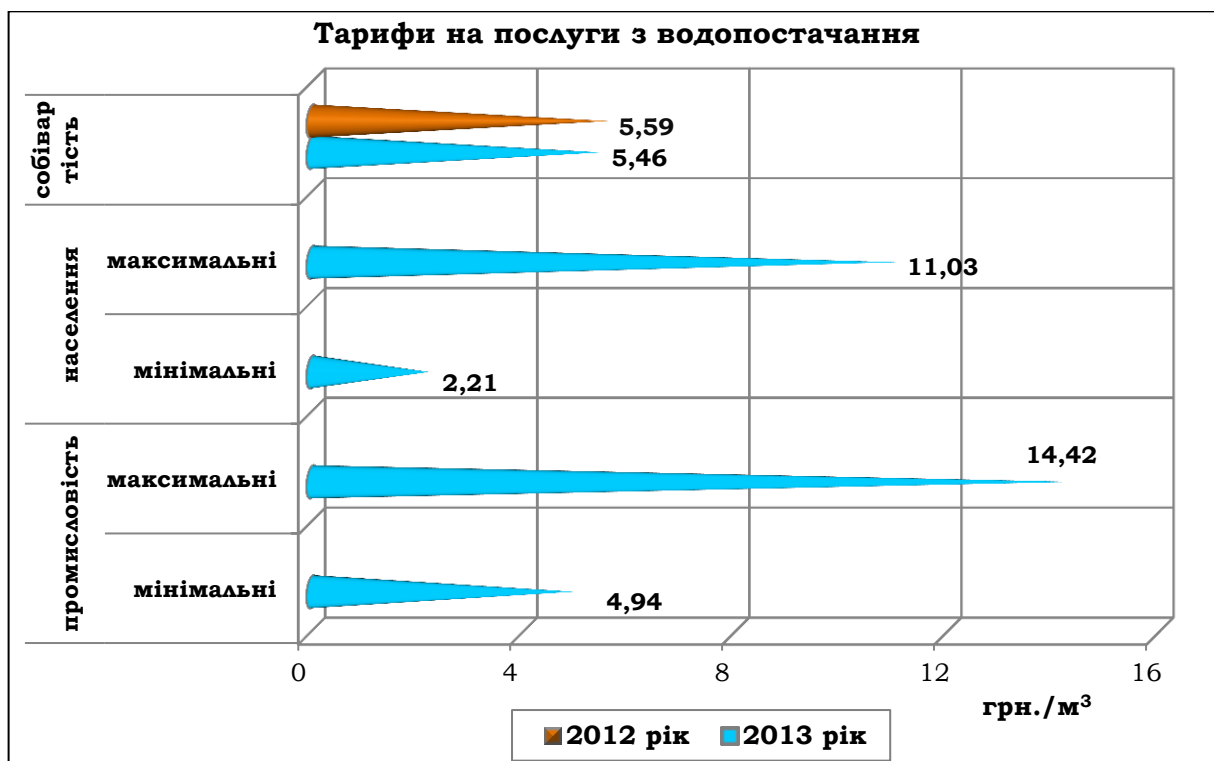

Рис. 5.5.5

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.5.2

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	32,727	
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,1	+0,1
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,1	-0,5
3.	Завершення будівництва об'єктів	-	-0,6
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	9,941	-24,559
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	21,384	-4,579
6.	Паспортизація джерел і об'єктів	0,09	-0,03
7.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,73	-0,02
8.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,003	+0,003
9.	Інші заходи	0,379	+0,379

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Якість питної води

Таблиця 5.5.3

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	6	9,9	+3,9
	<i>бактеріологічним</i>	1,45	2,17	+0,72
2	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	4,5	8,4	+3,9
	органолептичними	1,74	2,9	+1,16
	загальною мінералізацією	1,6	4,4	+2,8
	санітарно-токсичними	0,78	1,14	+0,36
	<i>Мікробіологічними</i>	1,6	2,6	+1

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.5.4

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів		
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм		
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %		
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів		
5.	Накладено штрафів	89	-93
	<i>з них отримано</i>	87	-81
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	64	-105
9.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено		
	<i>постійно</i>	1	-41
	<i>тимчасово</i>	63	-64
10.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	351	+114

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 40,5 %; сільські н/п - 4,4 %;
- ♦ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 270 л/добу.

Обсяги води. У 2013 році обсяги відведених стічних вод становили – 158,2 млн. м³; у 2012 році цей показник дорівнював - 158,4 млн. м³.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 39,9 % насосів, з них протягом року було замінено 9,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 40,6 та 7,3 % (рис. 5.5.6).

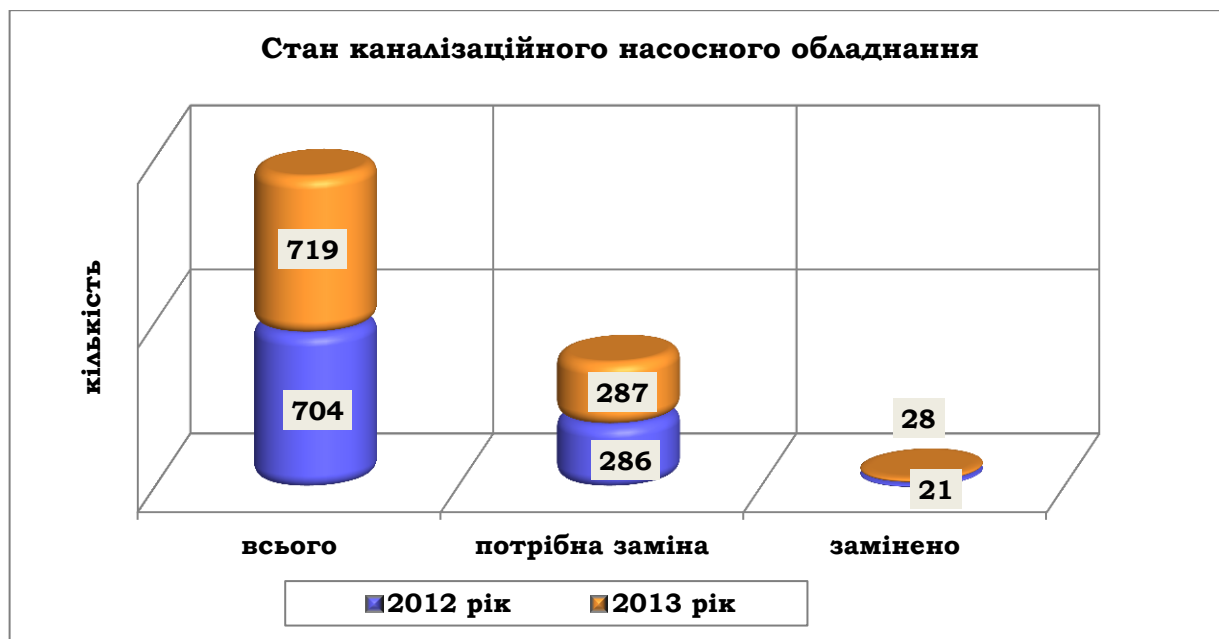

Рис. 5.5.6

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 99 КОС реконструкції потребували 62, у попередньому році ці показники, відповідно, становили 92 та 57.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 6875,7 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 89,6 %; на смт - 6,4 %, на сільські н/п - 4 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 48,7 % мереж, з них протягом року було замінено біля 0,4 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 60,7 та біля 0,3 % (рис. 5.5.7).

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області склали – 118,7 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 719 кВт год/1000 м³ стічної води.

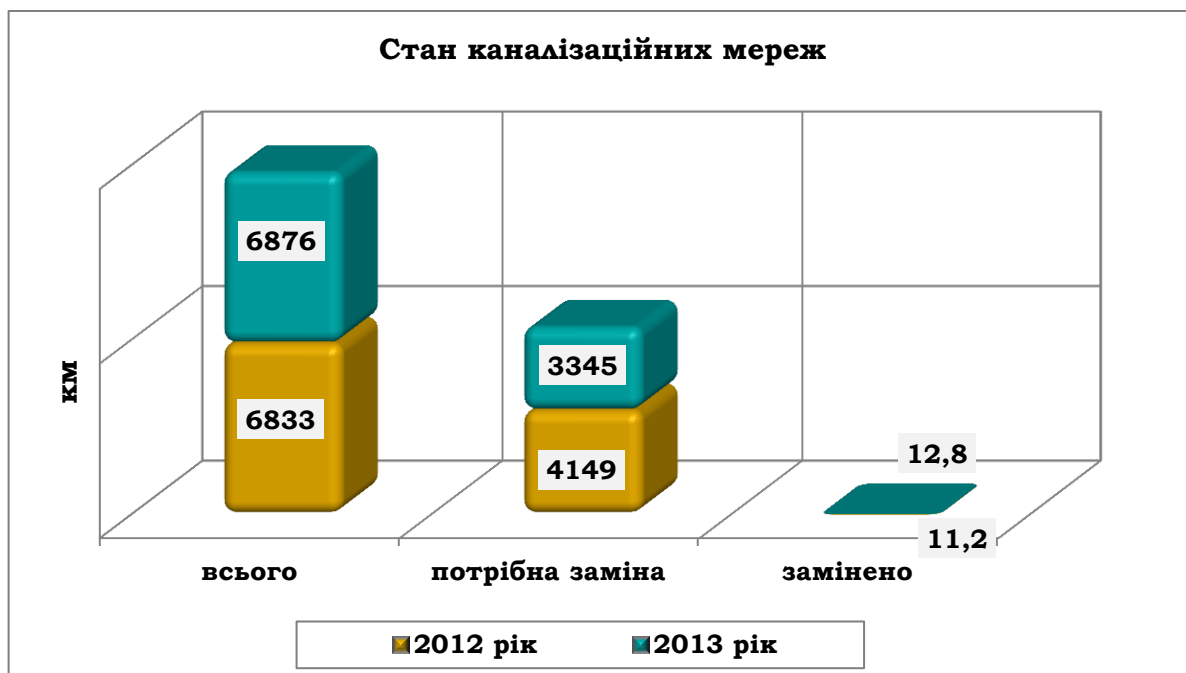

Рис. 5.5.7

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 21,53 та очищено 22,23 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,87 та 0,7 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.5.5).

Таблиця 5.5.5

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Донецькміськводоканал»	57,23	55,8	57,23	55,8	91,1	0,04	90,6	0,03
2.	КП «Компанія «Вода Донасу»	42,4	50,2	40,1	46,9	58,7	59,1	0,3	0,4
	РАЗОМ	99,63	106	97,33	102,7				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.5.8):

- ♦ для промисловості мінімальні та максимальні не змінились і залишились рівними - 3,29 та 17,88 грн./м³, відповідно;

- ♦ для населення мінімальні тарифи знизились залишились рівними 1,08 грн./м³; максимальні знизились - з 13 до 12 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 3,26 до 3,34 грн./м³.

Рис. 5.5.8

Рiвень вiдшкодування витрат на послуги з водовiдведення у 2013 році зменшився: для промисловостi - з 112,2 до 110,8 %; для населення - з 71,7 до 64,2 %.

Заходи з розвитку, здiйсненi у системах водовiдведення

Таблиця 5.5.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
Загальна вартiсть здiйснених заходiв, млн. грн.			
у тому числi:			
1.	Реконструкцiя i модернiзацiя об'єктiв	-	-42,84
2.	Капремонт i вiдновлення робочого стану об'єктiв	4,681	-6,679
3.	Науково-технiчне i методичне забезпечення	0,9	+0,6
4.	Розвиток виробничо-експлуатацiйних баз	0,73	-0,02
5.	Впровадження пiлотних проектiв	-	-4,37
6.	iншi заходи (розшифрувати)	0,114	+0,114

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.5.7

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	382	-30
	господарсько-побутових	102	21
	промислових	242	-89
1.1	Без очищення		
	всього	48	8
	господарсько-побутових	2	1
	промислових	37	-2
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	197	-20
	господарсько-побутових	60	7
	промислових	127	-37
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	1310	-104
	нормативно чистих без очищення	585,6	392,8
	нормативно очищених	218,1	-445,6
	недостатньо очищених	495,9	-50,3
	неочищених	10,79	-0,74
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	196,3	2,7
	нормативно чистих без очищення	0	0
	нормативно очищених	153,6	3
	недостатньо очищених	42,61	-0,42
	неочищених	0,027	0,007

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.5.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	26	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	25,3	+3,7
	за мікробіологічними показниками	7,1	+0,6
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	157	+2
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	76,6	-8,3
	за мікробіологічними показниками	36,3	-3,3

5.6 Житомирська область

Житомирською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Житомирській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 2,2 і становили 206,3 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 5,9 - до 158,1 млн. м³ (табл. 5.6.1).

Таблиця 5.6.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	208,5	206,3	-2,2
	поверхневої	191,1	186,7	-4,4
	підземної	17,4	19,6	+2,2
2	Використання води, млн. м³			
	всього	164,0	158,1	-5,9
	на господарсько-питні потреби	25,9	25,5	-0,4
	на виробничі потреби	46,9	46,1	-0,8
	на сільськогосподарські потреби	1,6	1,5	-0,1
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	89,6	85,0	-4,6
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	9,9	10,3	+0,4
	на господарсько-питні потреби	5,8	5,7	-0,1
	на виробничі потреби	2,5	3,1	+0,6
	на сільськогосподарські потреби	1,6	1,5	-0,1
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	-	-	-

У структурі використання води (рис. 5.6.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 16,1 %, виробничих - 29,2 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 55,3 та 30,1 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - зменшився з 22,2 до 17,1 %;
- ◆ для відомчих - знизився з 23,3 до 18,5 %;
- ◆ для сільських - збільшився з 21,6 до 23,9 %.

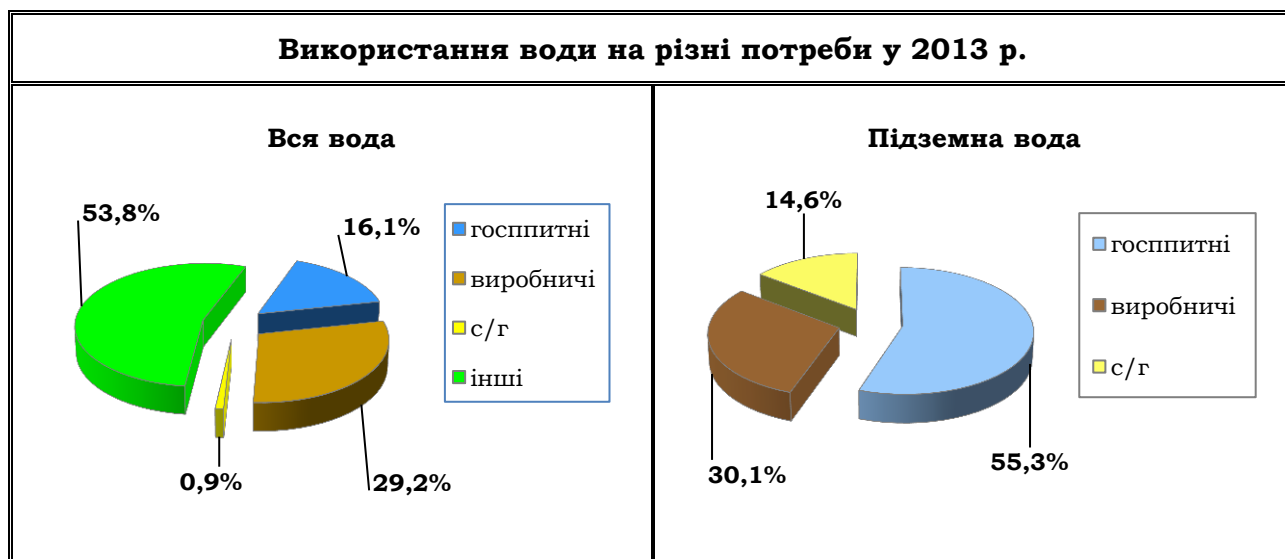

Рис. 5.6.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 10,9 (менше на 0,3) % та 2,6 (більше на 0,4) %;
- ◆ з децентралізованих - 34,9 (більше на 0,8) % та 16,4 (більше на 2,7) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Житомирській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	27	-18
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	12	-76

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 91 %; сільські н/п - 11 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 65 % населених пунктів та 84,9 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 130; у смт - 92; у сільських н/п - 53 л/добу;

◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 27,2 %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 86, з них кількість спеціалізованих комунальних підприємств - 10, багатогалузевих - 63; відомчих - 13. До комунальної форми власності належало 70 підприємств; до державної - 3; до іншої - 13.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області не змінювалась і дорівнювала - 1813, в т.ч. у містах - 53; у смт - 739; у сільських н/п - 1021. Потреба у нових потужностях у цей період збільшилась - з 1,12 до 1,13 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.6.2):

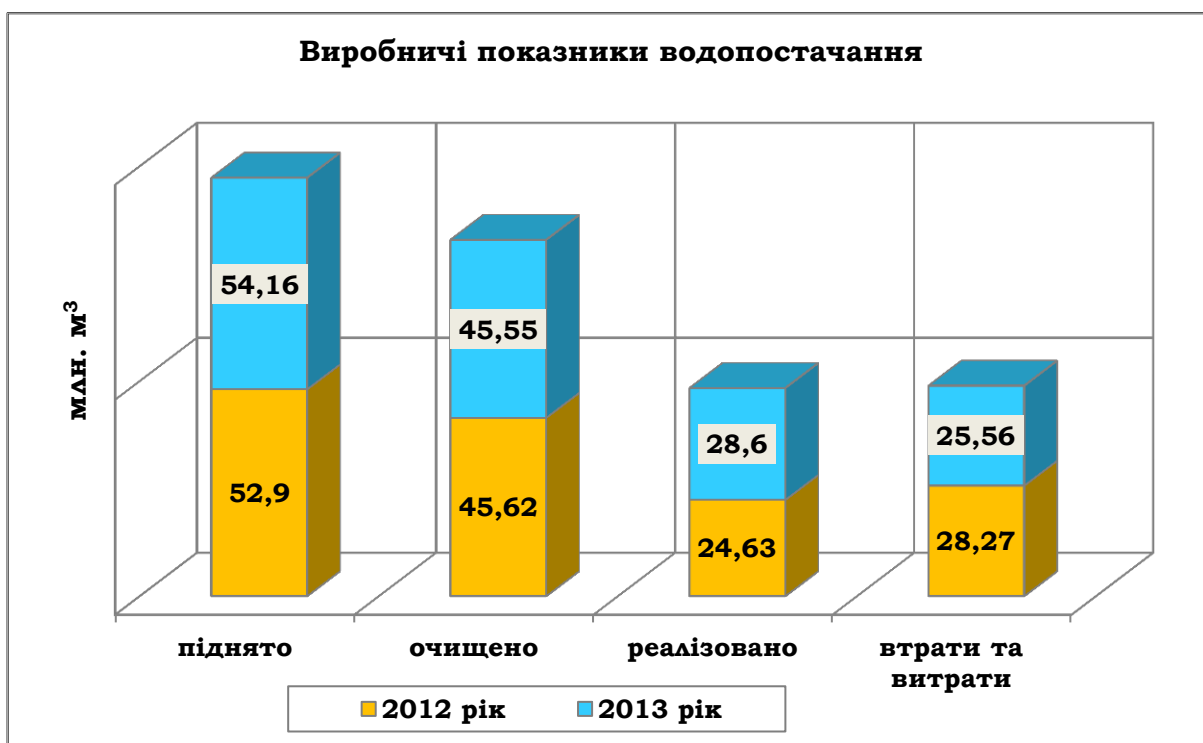

Рис. 5.6.2

- ◆ піднято води - 54,16 млн. м³
- ◆ очищено - 45,55 млн. м³ або 84,1 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 28,6 млн. м³ або 52,8 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 25,56 млн. м³ або 47,2 %;
- ◆ знезаражено - 42,37 млн. м³ або 78,2 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 40,7 млн. м³ або 75,2 % від їх загальної кількості; у смт - 11,5 млн. м³ або 21,2 %; у сільських н/п - 1,95 млн. м³ або 3,6 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» збільшилась - з 78,3 до 78,4; за категорією «населення» - з 57,34 до 57,75 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 43,8 % насосів, з них протягом року було замінено 26,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 30 та 45 % (рис. 5.6.3).

Рис. 5.6.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 4034,3 км. Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 29,3 % мереж, з них протягом року було замінено біля 0,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 27,4 та 1,5 % (рис. 5.6.4).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 1 до 1,2 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води та водонапірних башт в цілому по області за рік не змінився і становив 103,58 та 9,35 тис. м³, відповідно.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області знизились - з 39,7 до 34,3 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - практично не змінилися - 745 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 32075,6 тис. грн.

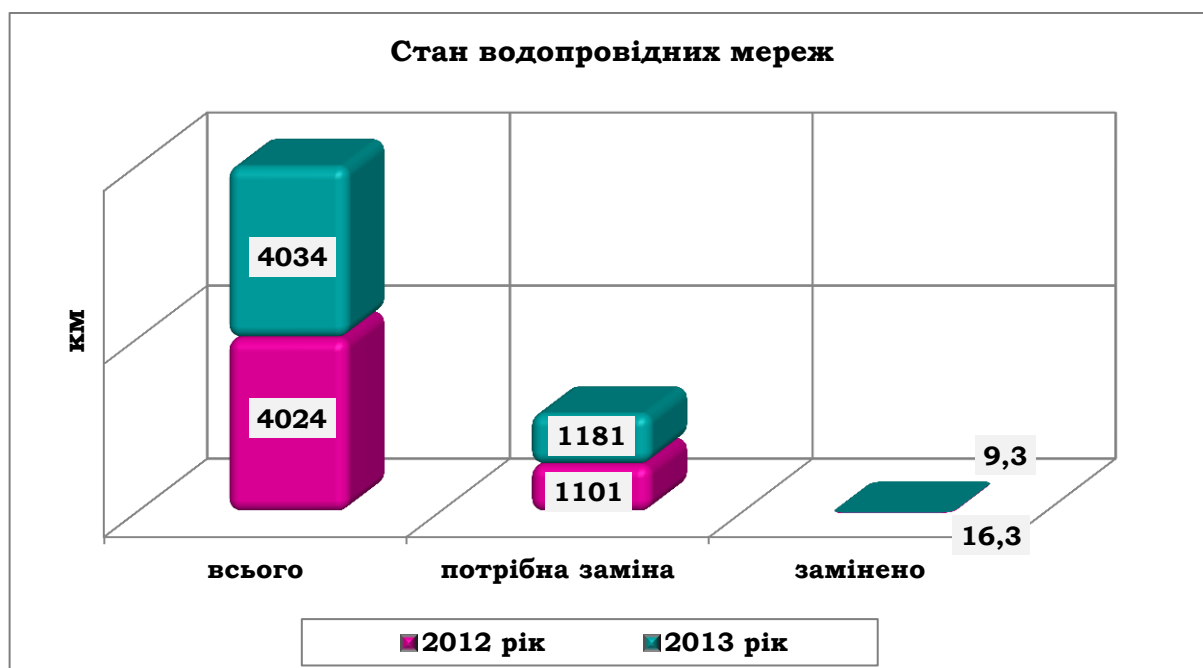

Рис. 5.6.4

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 45,92 та реалізовано 21,28 млн. м³ води, що відповідно на 0,88 та 0,12 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.6.2).

Таблиця 5.6.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Житомирводоканал», м. Житомир	33,85	34,75	14,39	14,54	49,7	63,0	0,1	0,3
2.	Коростенське КП «Водоканал», м. Коростень	3,54	3,41	2,23	2,21	10,0	9,5	4,9	4,5
3.	КП Новоград-Волинської МР ВУВКГ, м. Нов.-Волинський	3,09	3,16	1,57	1,60	43,0	43,0	6,2	0,5
4.	МКП «Бердичівводоканал», м. Бердичів	3,77	3,80	2,48	2,45	16,7	17,5	2,0	2,4
5.	Коростишівське МКП «Водоканал», м. Коростишів	0,79	0,80	0,49	0,48	77,0	77,0	0,6	0,1
	РАЗОМ	45,04	45,92	21,16	21,28				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 0,1 % - до 14,9 %; квартир на 1,5 % - до 23,5 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.6.5):

♦ для промисловості мінімальні тарифи залишились на рівні - 3,04 грн./м³; максимальні збільшились - з 16 до 16,63 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 2,3 грн./м³; максимальні збільшились - з 11 до 11,03 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 4,34 до 4,81 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році збільшився: для промисловості - з 78 до 87,2 %; для населення - з 72 до 79 %.

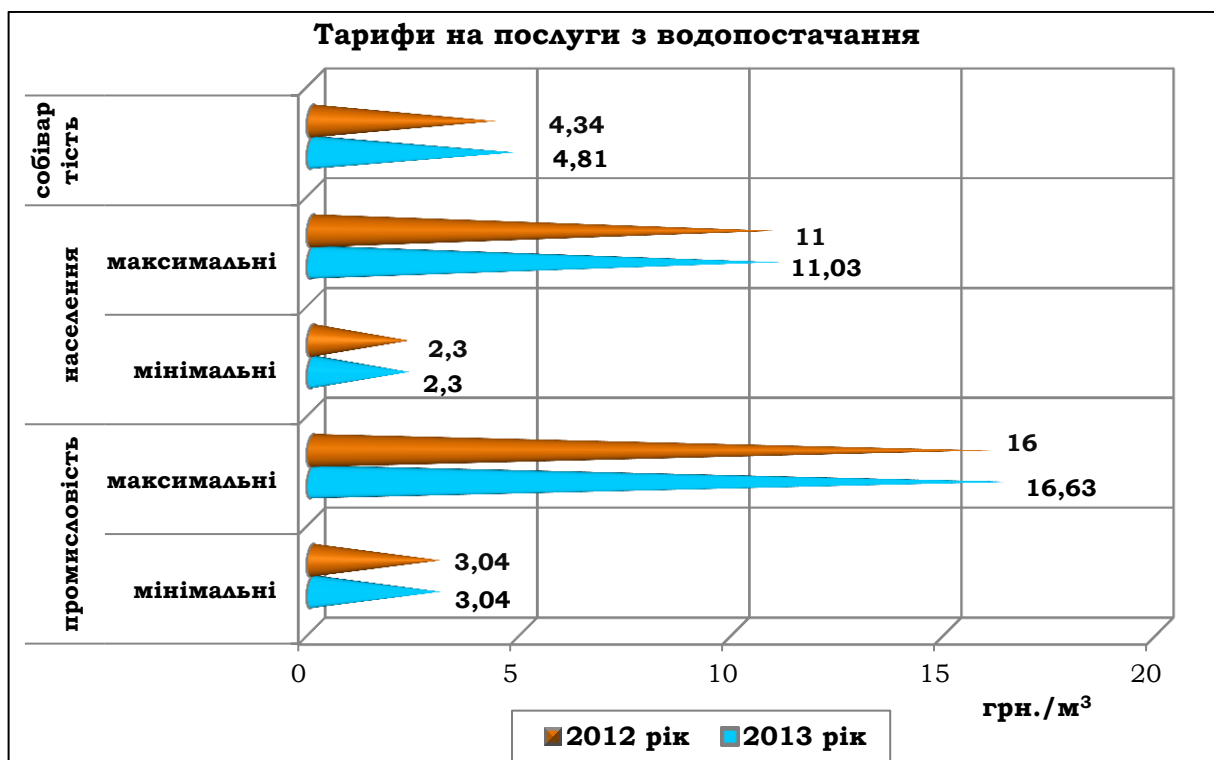

Рис. 5.6.5

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.6.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	4,89	-7,27
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,81	+0,41
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,11	+0,11
3.	Завершення будівництва об'єктів		-0,48
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,4	-10,8
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	3,06	+3,06
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,2	+0,2
7.	Пошук джерел підземних вод та їх штучне поповнення	0,3	+0,23
8.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,01	+0,01

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.6.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	22,1	20,9	-1,2
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	6,7	8,9	+2,2
	<i>відсутність очисних споруд</i>	16,8	14,7	-2,1
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	21,6	23,9	+2,3
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	11,2	14,1	+2,9
	<i>відсутність очисних споруд</i>	14,9	14,9	-
	<i>відсутність знезараження</i>	8,2	8,2	-

Якість питної води

Таблиця 5.6.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	11,2	10,9	-0,3
	<i>бактеріологічним</i>	2,2	2,6	+0,4
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	21,2	17,1	-4,1
	<i>бактеріологічним</i>	5,4	3,4	-2,0
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	34,1	34,9	+0,8
	<i>бактеріологічним</i>	13,7	16,4	+2,7
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	11,2	10,9	-0,3
	<i>органолептичними</i>	4,5	4,8	+0,4
	<i>загальною мінералізацією</i>	4,5	2,9	-1,6
	<i>санітарно-токсичними</i>	1,7	1,4	-0,3
	<i>Мікробіологічними</i>	2,2	2,6	+0,3

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто, 1 смт	органолептичні, хімічні, мікробіологічні
1 місто	хімічні
2 села Брусилівський район 2 села Коростенський район 1 село Лугинський район	органолептичні, хімічні
1 село Житомирський район	мікробіологічні, хімічні
3 села Житомирський район	хімічні
3 села Житомирський район 3 села Брусилівський район	мікробіологічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.6.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	309	-144
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	86	-31
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	27,8	+2,0
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	92	-51
5.	Накладено штрафів	27	-18
	<i>з них отримано</i>	24	-18
6.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	12	-76
7.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено		
	<i>постійно</i>	-	-1
	<i>тимчасово</i>	12	-75
8.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	53	+44

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 81 %; сільські н/п - 1,7 %;
- ♦ питома водовідведення на 1 людину: у містах - 108,6; у смт - 80,8; у сільських н/п - 47,9 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.6.6):

- ♦ відведено стічних вод - 30,34 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 24,78 млн. м³ або 81,7 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 23,95 млн. м³ або 78,9 %;
- ♦ пройшло доочищення - 3,96 млн. м³ або 13,05 %;

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 21,82 млн. м³ або 71,9% від їх загальної кількості; у смт - 8,01 млн. м³ або 26,4 %; у сільських н/п - 0,51 млн. м³ або 1,7 %.

Рис. 5.6.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 33,8 % насосів, з них протягом року було замінено біля 12 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 20,5 та 29,6 % (рис. 5.6.7).

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 117 КОС реконструкції потребували 29, у попередньому році із 114 - 30.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1588,4 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 55,5 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 36,3 % мереж, з них протягом року було замінено біля 0,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 34,5 та 0,4 % (рис. 5.6.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 1,65 до 1,7 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 32,49 до 27,75 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1165 до 808 кВт год/1000 м³ стічної води.

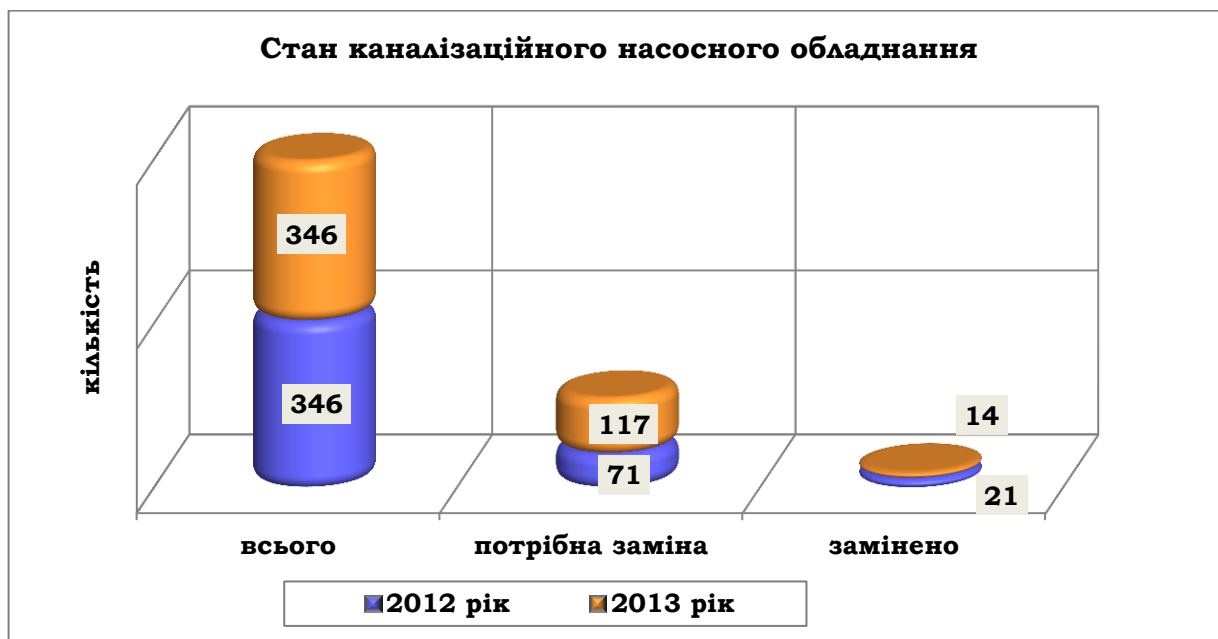

Рис. 5.6.7

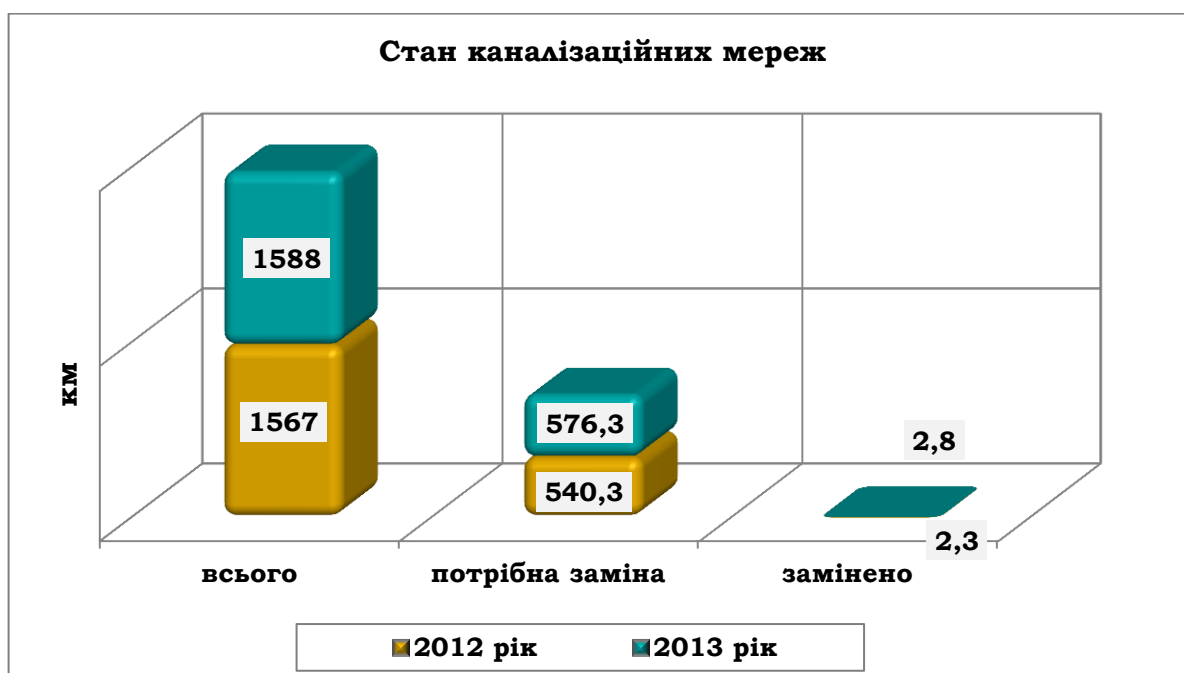

Рис. 5.6.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 33,05 та очищено 30,84 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 1,38 та 1,37 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.6.7).

Таблиця 5.6.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Житомирводоканал», м. Житомир	22,48	23,97	22,29	23,75	67,6	71,1	0,04	0,03
2.	Коростенське КП «Водоканал», м.Коростень	4,55	4,18	3,53	3,39	44,2	44,2	0,2	0,2
3.	КП Новоград-Волинської МР ВУВКГ, м.Нов.-Волинський	2,32	2,51	2,14	2,33	35,3	35,3	1,5	1,8
4.	ЗАТ «Комплекс екологічних споруд», м.Бердичів	2,00	2,08	1,51	1,37				
5.	ДКП смт Іршанськ	0,32	0,31	-	-	1,2	1,2	-	-
	РАЗОМ	31,67	33,05	29,47	30,84				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.6.9):

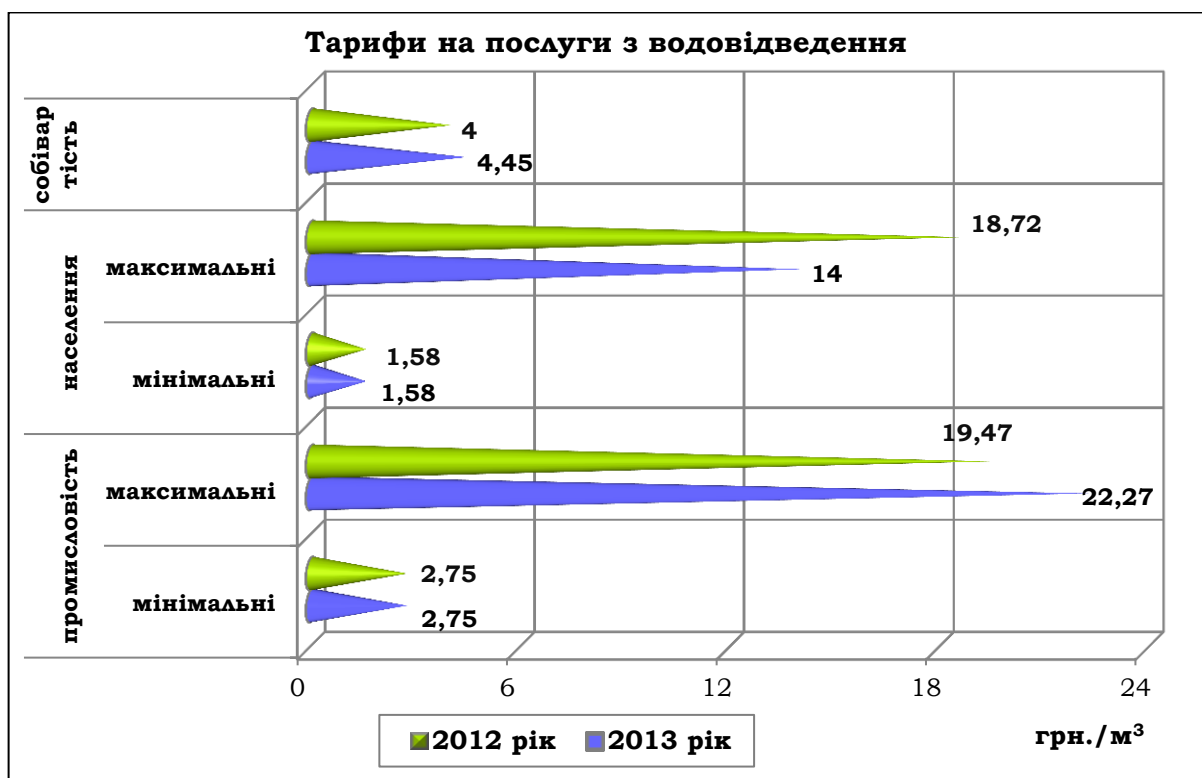

Рис. 5.6.9

♦ для промисловості мінімальні тарифи залишились рівними 2,75; максимальні збільшились - з 19,47 до 22,27 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи залишились рівними 1,58; максимальні знизились - з 18,72 до 14 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зростає з 4,0 до 4,45 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році збільшився: для промисловості - з 82,5 до 88,8 %; для населення - з 77 до 79,5%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.6.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.		-
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,6	-9,0
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	1,2	-3,2
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,23	+0,91

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.6.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	97	-
	господарсько-побутових	31	+1
	промислових	66	-1
1.1	Без очищення		
	всього	4	-
	господарсько-побутових	1	-
	промислових	3	-
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	22	+1
	господарсько-побутових	19	-
	промислових	3	+1
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	157,75	-2,92
	нормативно чистих без очищення	118,20	-4,20
	нормативно очищених	36,28	+1,15
	недостатньо очищених	3,26	+0,13
	неочищених	0,01	-
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	36,65	+2,45
	нормативно чистих без очищення	0,89	-0,21
	нормативно очищених	31,55	+1,45
	недостатньо очищених	3,20	+0,16
	неочищених	0,001	+0,0008

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.6.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	7	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	32,6	+11,4
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	4,2	-3,1
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	48	-
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	10,3	-0,1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	13,5	-3,9

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.6.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	2	-13
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	2	-1
3	Передано справ до прокуратури	-	-

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

В області діє Програма реформування водопровідно-каналізаційного господарства у Житомирській області на 2012-2020 роки. Протягом 2013 року було виконано робіт з реконструкції, будівництва та ремонту об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства на суму 45,5 млн. грн.

У смт Любар завершено будівництво станції знезалізнення води, загальною вартістю робіт 1,1 млн. грн.

В м. Коростишеві виконано ремонт 2 свердловин, замінено глибинні насоси на менш енергоємні; проведено ремонт двох КНС, завершено капітальний ремонт КНС на суму 93,5 тис. грн.; на головному водозаборі виконано капітальний ремонт станції знезалізнення на суму 100 тис. грн. Розпочато реконструкцію станції знезалізнення, виконано роботи на суму 699,4 тис. грн.

В смт Ружин замінено глибинні насоси на всіх діючих арт свердловинах; проведено поетапні роботи по заміні та впровадженню вдосконалених конструкцій запірно-регулюючої арматури на водопровідних мережах на загальну суму - 30 тис. грн. Виконано капітальний ремонт водопровідної мережі вартістю робіт - 24,7 тис. грн. (кошти бюджету селищної ради смт Ружин).

Виконано роботи по капітальному ремонту артезіанської свердловини та відновленню водопровідної мережі в с. Вільнопілля Ружинського району, за-

вдяки чому відновлено водопостачання в 113 дворах. Загальна сума освоєних коштів - 460 тис. грн. (40 тис. грн. - місцевий бюджет сільської ради; 420 тис. грн. - залучені кошти).

Проведено планово-відновлювальні роботи та попереджувальні ремонти водогінних мереж та систем сіл Верхівня, Вчорайше, Городок, Крилівка, Немиринці, Огіївка, Шпичинці Ружинського району на суму понад 56 тис. грн.

У м. Бердичеві за рахунок коштів місцевого бюджету продовжено роботи з реконструкції очисних споруд господарсько-побутової каналізації вартістю - 0,6 млн. грн., виконано капітальний ремонт дюкерного переходу та КНС на суму 184 тис. грн., придбано каналопромивочну машину.

У м.Новоград-Волинському виконано реконструкцію каналізаційних систем на суму 7,3 млн. грн.

В с.Гульськ Новоград-Волинського району проведено капітальний ремонт станцій 1-го та 2-го підйомів на суму 0,4 млн. грн.

За рахунок місцевих бюджетів та коштів підприємств у с.Садки та Тарасівка Житомирського району виконано роботи з реконструкції систем водопостачання на суму 0,5 млн. грн.

У смт Народичі виконано реконструкцію систем централізованого водопостачання та водовідведення на суму 0,6 млн. грн.

У Червоноармійському районі за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток регіонів у 2013 році виконано роботи на об'єктах:

- капітальний ремонт КНС №2 та каналізаційної мережі в смт Червоноармійськ - 665 тис. грн.

- капітальний ремонт водопровідної та каналізаційної мережі і КНС №1 в смт Червоноармійськ - 140 тис. грн.;

- будівництво (розширення) водогінної мережі в с.Соколів - 383 тис. грн.

За рахунок обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2013 році освоєно 7,3 млн. грн. у т.ч. на:

- реконструкцію очисних споруд в смт Черняхів, Головино - 42,6 тис. грн.;

- технічне переоснащення із заміною аварійного обладнання на КНС та КОС в смт Володарськ-Волинський, Іршанськ, м.Радомишль - 2761,9 тис.грн.;

- реконструкцію очисних споруд та технічне переоснащення КНС селища Новоівницьке Андрушівського району - 863,6 тис. грн.;

- технічне переоснащення із заміною аварійного обладнання на КНС мм. Олевськ, Чуднів, смт Першотравневе, с.Ігнатпіль Овруцького району - 2691,5 тис. грн.

- технічне переоснащення із заміною аварійних решіток та решітки тонкого очищення стічних вод в м.Коростені - 898,6 тис. грн.

За 2013 рік не вдалося досягти значного покращення фінансово-економічного стану підприємств ВКГ і створити умови для їх беззбиткової діяльності. Внаслідок поступового підвищення цін на енергоносії, низького рівня відшкодування виробничих витрат на надані послуги затвердженими тарифами, збитки у водопровідно-каналізаційному господарстві склали - 31,5 млн. грн.

Аналіз збитковості у розрізі регіонів свідчить про те, що негативні тенденції зростання збитків мають місце майже в усіх містах і районах. Найбільш значні збитки на водопровідно-каналізаційних підприємствах - за 2013 рік в

м.Житомирі – 24,7 млн. грн. (78,4 %), Новоград-Волинському – 1,8 млн. грн. (5,7 %), Коростені – 1,5 млн. грн. (4,7 %).

За станом на 01.01.2014 року рівень відшкодування доходами витрат операційної діяльності підприємств з виробництва та надання послуг населенню по Житомирській області становив: з водопостачання - 60 %, водовідведення – 65 %.

Основним фактором неповного відшкодування діючими тарифами фактичних витрат є постійне підвищення цін на енергоносії та зростання мінімальної заробітної плати, що при незмінних тарифах на житлово-комунальні послуги спричиняє значне погіршення фінансово-економічного стану галузі, розрахунків підприємств за використані енергоносії.

5.7 Закарпатська область

Закарпатською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Закарпатській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 0,35 і становили 38,32 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 0,07 - до 29,91 млн. м³ (табл. 5.7.1).

Таблиця 5.7.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	38,67	38,32	-0,35
	поверхневої	16,12	16,89	+0,77
	підземної	22,55	21,43	-1,12
2	Використання води, млн. м³			
	всього	29,98	29,91	-0,07
	на господарсько-питні потреби	14,00	13,99	-0,01
	на виробничі потреби	4,26	4,13	-0,13
	на сільськогосподарські потреби	2,39	1,84	-0,55
	на зрошення	0,09	0,07	-0,02
	на інші потреби	0,02	0,02	-
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	14,85	13,89	-0,96
	на господарсько-питні потреби	9,77	9,27	-0,50
	на виробничі потреби	3,00	2,90	-0,10
	на сільськогосподарські потреби	1,82	1,72	-0,10
	на зрошення	-	-	
	на інші потреби	-	-	

У структурі використання води (рис. 5.7.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 69,8 %, виробничих - 20,6 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 66,7 та 20,9 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - збільшився з 27,3 до 28,8 %;
- ◆ для відомчих - збільшився з 6,3 до 7,7 %;
- ◆ для сільських - збільшився з 5,5 до 5,8 %.

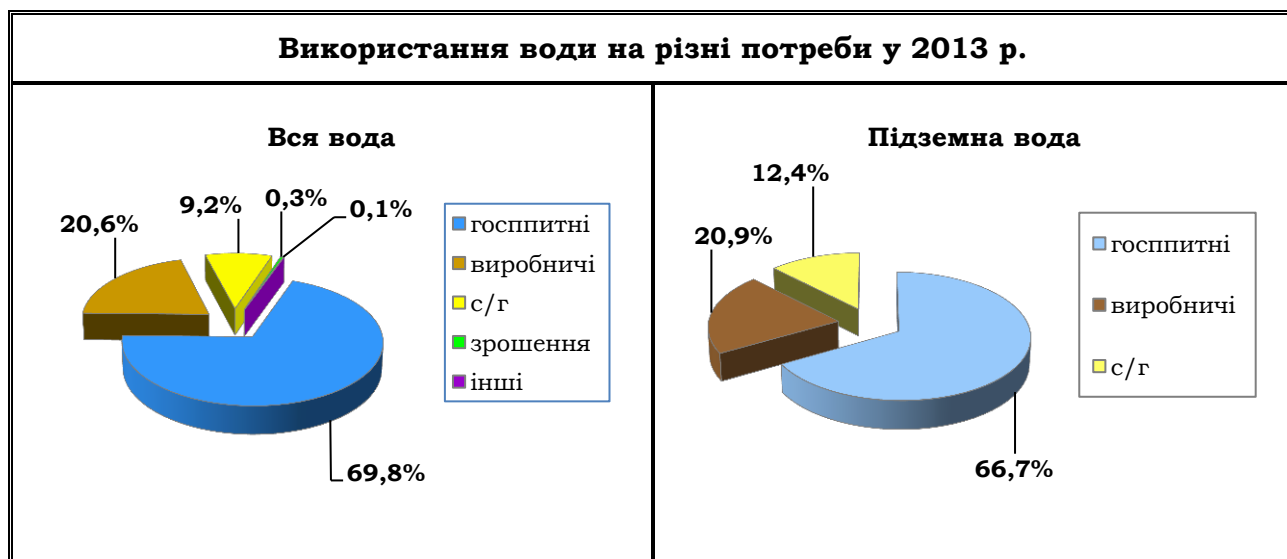

Рис. 5.7.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ♦ з усіх джерел - 6,8 (більше на 1,1) % та 6,3 (менше на 0,1) %;
- ♦ з підземних джерел - 6,2 (більше на 0,9) % та 5,6 (менше на 0,2) %;
- ♦ з децентралізованих джерел - 11,6 (більше на 2,3) % та 13,4 (більше на 1,5) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Закарпатській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	25	-8
сума, грн.		
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	2	-4

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 100 %; сільські н/п - 32 (більше на 0,2) %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 26 % населених пунктів та 34,2 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 84,9 (більше на 1,4); у смт - 39,2 л/добу.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 15, з них спеціалізованих комунальних - 7; багатогалузевих - 7; відомчих - 1. До комунальної форми власності належало 14 підприємств; до іншої - 1.

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
2 міста	14	14
2 міста	17	17

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області залишилась рівною - 35, в т.ч. у містах - 15; у смт - 20; їх загальна потужність становила - 51,8 млн. м³/рік; потреба у нових потужностях - відсутня.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.7.2):

- ◆ піднято води - 21,4 млн. м³
- ◆ очищено - 5,45 млн. м³ або 25,5 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 11,93 млн. м³ або 55,7 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 9,47 млн. м³ або 44,3 %;
- ◆ знезаражено - 20,58 млн. м³ або 96,2 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 20,67 млн. м³ або майже 96,6 % від їх загальної кількості; у смт - 0,73 млн. м³ або 3,4 %.

Рис. 5.7.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» зростає - з 61,9 до 62,53; за категорією «населення» - з 44,35 до 44,8 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 20,9 % насосів, з них протягом року було замінено 66,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 41,5 та 22,4 % (рис. 5.7.3).

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 2524,3 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 31,6 %; на смт - 8,3 %, на сільські н/п - 60,1 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 11,5 % мереж, з них протягом року було замінено 2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 10,7 та 2,4 % (рис. 5.7.4).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 1,31 до 1,23 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води та водонапірних башт в цілому по області за рік не змінився і становив, відповідно, 65,5 та 0,23 тис. м³; нестачі необхідних для зберігання питної води об'ємів - не має.

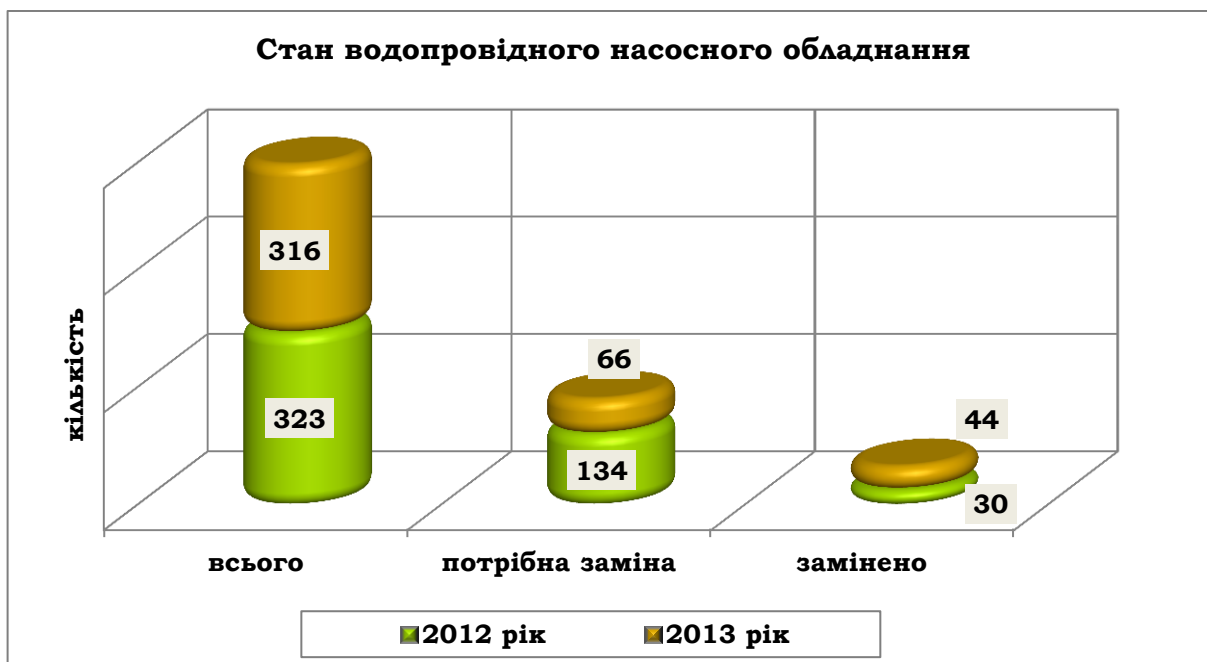

Рис. 5.7.3

Рис. 5.7.4

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 26,41 до 26,15 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1260 до 1222 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 8705,8 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 20,34 млн. м³ води (як і у попередньому році) та реалізовано 10,39 (більше на 0,23) млн. м³ води (табл. 5.7.2).

Таблиця 5.7.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Водоканал м. Ужгорода»	8,56	8,77	5,35	5,47	46,7	46,9	0,3	0,4
2.	ММКП «Мукачівводоканал»	8,71	8,58	2,76	2,78	9,2	9,5	1,5	1,4
3.	ВУЖКГ м. Виноградів	1,13	1,02	0,59	0,64	44,2	100	1,6	6,7
4.	ВУВКГ м. Хуст	0,74	0,78	0,56	0,56	15,9	31,0	40,0	5,5
5.	Свалявське РКПВВ	0,69	0,69	0,56	0,59	16,0	15,8	2,8	2,4
6.	ТОВ «Карпатвіз» м. Берегово	0,51	0,50	0,34	0,35	28,7	28,7	4,2	2,7
	РАЗОМ	20,34	20,34	10,16	10,39				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік не змінилось і залишилось на рівні - 14,7 %; квартир - збільшилось на 0,4 % - до 94,6 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін:

- ♦ для промисловості мінімальні не змінювались і дорівнювали - 5,02 грн./м³; максимальні збільшились - з 8,871 до 12,18 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні та максимальні тарифи не змінювались і складали, відповідно, 1,78 та 6,58 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 5,17 до 5,45 грн./м³ (рис. 5.7.5).

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для промисловості - з 103 до 101,5 %; для населення - з 70,2 до 69,7%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.7.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.		
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	6,45	-2,41

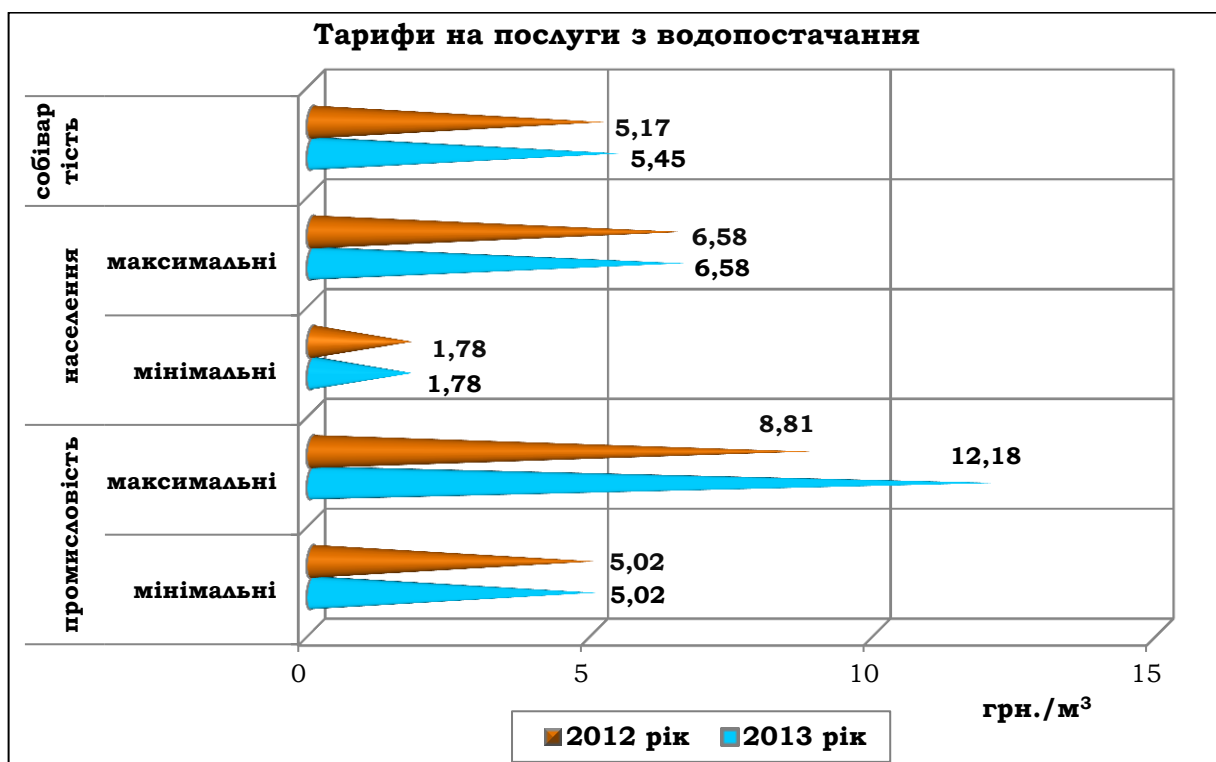

Рис. 5.7.5

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.7.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	10,4	14,0	+3,6
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	5,7	10,3	+4,6
	<i>відсутність очисних споруд</i>	2,8	1,9	-0,9
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	5,5	22,7	+17,2
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	5,5	22,7	+17,2
	<i>відсутність очисних споруд</i>	2,6	2,6	-
	<i>відсутність знезараження</i>	5,5	4,5	-1,0

Якість питної води

Таблиця 5.7.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	5,7	6,8	+1,1
	<i>бактеріологічним</i>	6,4	6,3	-0,1
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	6,2	9,8	+3,6
	<i>бактеріологічним</i>	8,3	7,8	-0,5
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	9,3	11,6	+2,3
	<i>бактеріологічним</i>	13,9	13,4	-0,5
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	5,7	6,8	+1,1
	органолептичними	5,7	6,8	+1,1
	<i>Мікробіологічними</i>	-	6,3	+6,3

Спалахи інфекційних захворювань, тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання протягом 2013 року в області не спостерігались.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
2 міста	підвищений вміст заліза
1 місто	підвищений вміст заліза та марганцю

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.7.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Проведено обстежень об'єктів	27	-212
2	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	25	-17
3	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	92,5	+75,2
4	Накладено штрафів	25	-8
	<i>з них отримано</i>	25	-8
5	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	2	-4
6	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було тимчасово припинено	2	-4
7	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	10	-4

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 94,7 %; сільські н/п - 2,7 %;
- ◆ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 119,2 (менше на 1,3); у смт - 34 (менше на 0,5) л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.7.6):

- ◆ відведено стічних вод - 30,26 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 30,12 млн. м³ або 99,5 %;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 28,76 млн. м³ або 95 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 29,87 млн. м³ або 98,7 % від їх загальної кількості; у смт - 0,39 млн. м³ або 0,3 %.

Рис. 5.7.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 44,8 % насосів, з них протягом року було замінено 10,4 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 43,9 та 6,9 % (рис. 5.7.7).

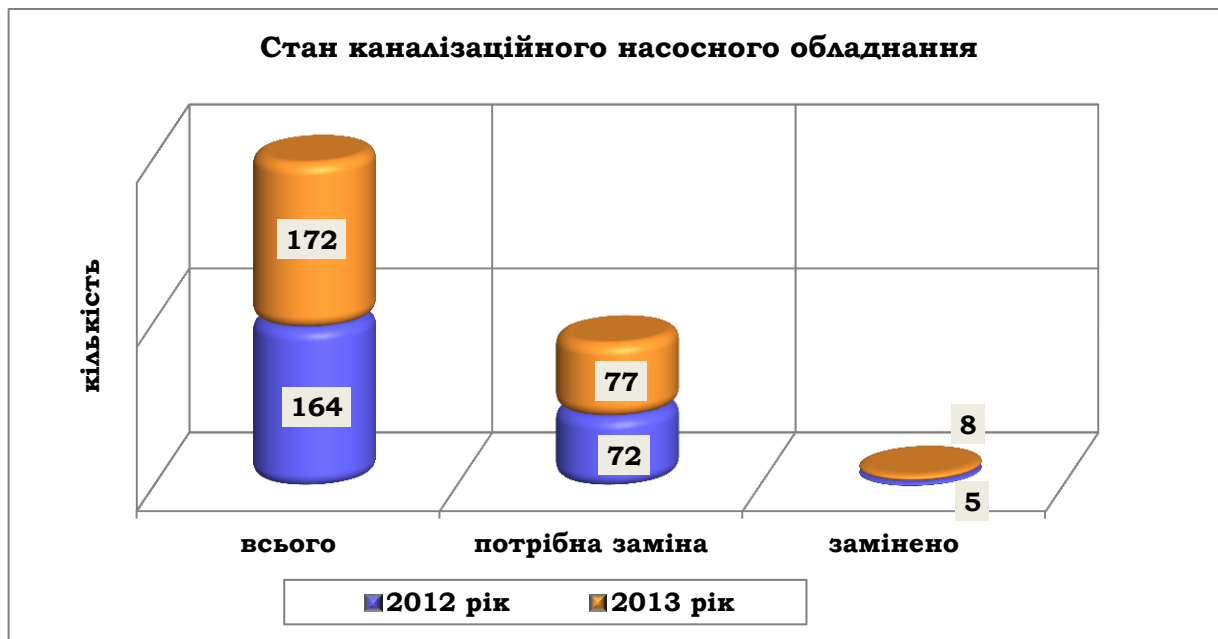

Рис. 5.7.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 16 КОС реконструкції потребували 11, як і у попередньому році.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 728,3 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 78,4 %; на смт - 17,7 %, на сільські н/п - 3,9 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 19,5 % мереж, з них протягом року було замінено 0,9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 18,8 та 1,1 % (рис. 5.7.8).

Рис. 5.7.8

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 1,5 до 1,53 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області трохи збільшились - з 10,46 до 11,06 млн. кВт·год/рік; питомі витрати знизилась - з 370 до 366 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії склала - 5803,8 тис. грн.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено та очищено 28,75 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,76 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.7.7).

Таблиця 5.7.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Водоканал м. Ужгорода»	17,9	18,1	17,9	18,1	23,7	23,8	0,3	0,2
2.	ММКП «Мукачівводоканал»	9,74	8,70	9,74	8,70	9,8	9,8	-	-
3.	ВУВКГ м. Хуст	0,55	0,54	0,55	0,54	15,7	18,9	0,0	10,4
4.	ВУЖКГ м. Виноградів	0,46	0,52	0,46	0,52				
5.	ТОВ «Карпатвіз» м. Берегово	0,46	0,50	0,46	0,50	57,4	57,4	2,5	1,9
6.	МКПМКГ «Тиса» м. Чоп	0,40	0,39	0,40	0,39	18,2	18,2	-	3,6
	РАЗОМ	29,51	28,75	29,51	28,75				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.7.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 1,93 до 2,01; максимальні залишились рівними - 8,5 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи зросли з 1,36 до 1,63; максимальні залишились рівними - 5,59 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 2,93 до 2,99 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 117,1 до 109,4 %; для населення - з 80,2 до 79,9 %.

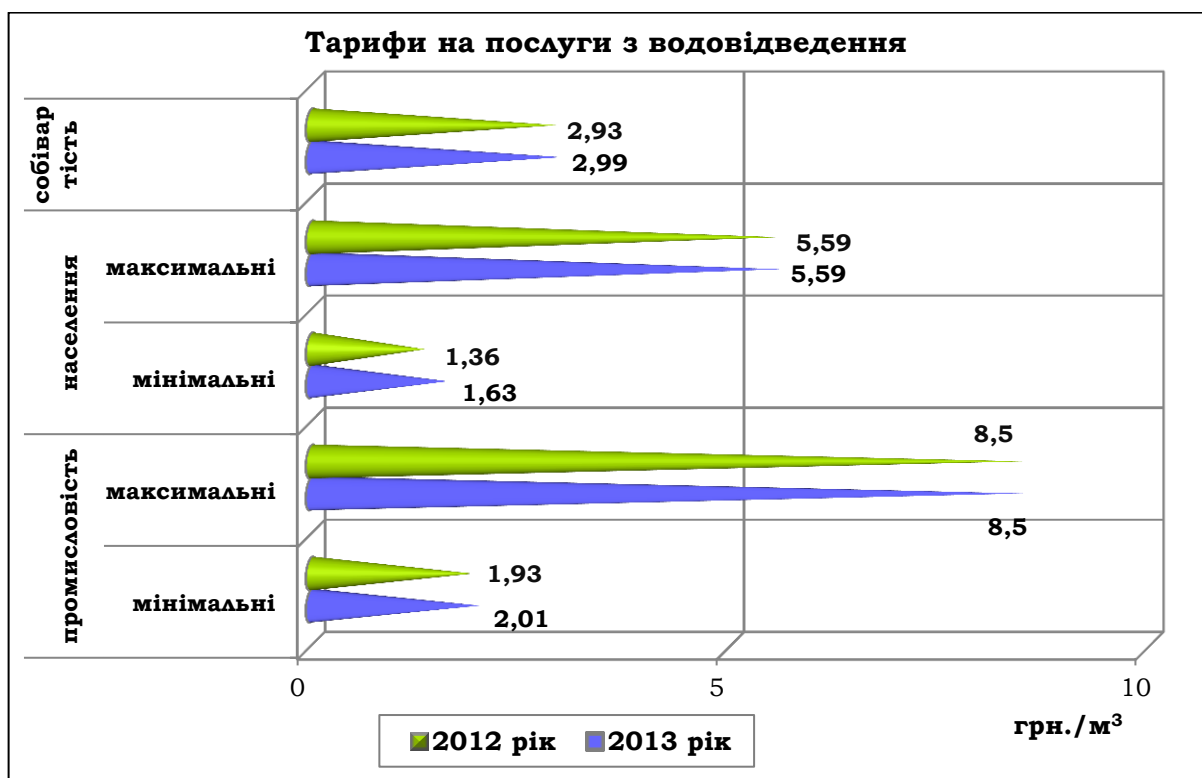

Рис. 5.7.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.7.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.			
у тому числі:			
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,94	-0,53

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.7.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	101	-15
	господарсько-побутових	98	-13
	промислових	3	-2
1.1	Без очищення		
	всього	10	-2
	господарсько-побутових	10	-2
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	17	+3
	господарсько-побутових	17	+4

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	промислових	-	-1
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	32,43	-0,26
	нормативно чистих без очищення	1,05	+0,38
	нормативно очищених	28,99	-0,61
	недостатньо очищених	2,09	+0,05
	неочищених	0,31	-0,07
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	31,55	+0,21
	нормативно чистих без очищення	0,37	+0,23
	нормативно очищених	28,82	-0,09
	недостатньо очищених	2,1	+0,01
	неочищених	0,28	-0,01

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.7.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	10	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	2,7	+0,3
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	21,7	+17,8
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	57	+3
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	9,0	+7,7
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	13,0	+8,7

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.7.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	3	-3
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	
3	Передано справ до прокуратури	-	

Упродовж 2013 року санепідемзакладами області аварійні скиди забруднюючих речовин у природні водні об'єкти, не реєструвалися

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

В області розроблені та діють Програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2011-2014 роки та обласна Програма «Питна вода Закарпаття на 2012-2020 роки».

На виконання заходів Загальнодержавної програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки у частині, що стосується водопровідно-каналізаційного господарства на 2013 рік потреба у коштах складала 42000,0 тис. грн., у т.ч. підтримка з державного бюджету – 4911,0 тис. грн., з місцевого бюджету – 16069 млн. грн., кошти підприємств та інші джерела – 21020,0 тис. грн. Фактично на реалізацію заходів з реконструкції та технічного переоснащення галузі у 2013 році було спрямовано кошти у сумі 8453,0 тис. грн., що становить 20,1 % від потреби.

За цей же період на реалізацію заходів з виконання Програми «Питна вода Закарпаття на 2012-2020 роки» витрачено - 8453,0 тис. грн., що на 1544,6 тис. грн. менше, ніж за попередній рік, з них: 0 тис. грн. – державного та 5674,7 тис. грн. – місцевих бюджетів, 1558,5 тис. грн. - власні кошти підприємств і 1219,8 тис. грн. - інші кошти. Рівень фінансування даної Програми у 2013 році становив всього 8,8 %, при потребі її фінансування 96210,0 тис. грн.

Підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства у 2013 році надано послуг у сумі 99,4 млн. грн., проведено оплату у сумі 96,2 млн. грн., що становить 96,8 % від спожитого. Збитки від основної діяльності склали 5,1 млн. грн. з урахуванням профінансованої субвенції з держбюджету на відшкодування різниці в тарифах відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 167 у сумі 19 млн. грн.

Загальна дебіторська заборгованість по підприємствах ВКГ за станом на 1 січня 2014 року становила 45,7 млн. грн., із неї заборгованість за надані послуги - 42,0 млн. грн.; частка населення у цих боргах складає 31,2 млн. грн. або 74,2 %. Порівняно до початку 2013 року загальна дебіторська заборгованість дещо знизилась, в основному за рахунок покращення розрахунків за спожиті послуги.

Кредиторська заборгованість водопостачальних підприємств за станом на 1 січня 2014 року становила 49,5 млн. грн., у т.ч. заборгованість за товари, роботи, послуги – 24,5 млн. грн. (49,5 %), за розрахунками з бюджетом – 20,4 млн. грн. (41,2 %). Заборгованість за спожиту електроенергію - 14,4 млн. грн. або 58,5 % суми заборгованості за товари, роботи, послуги. Ріст кредиторської заборгованості порівняно до початку звітнього року на 8,7 млн. грн. на підприємствах ВКГ відбувся за рахунок збільшення боргу за матеріальні ресурси та за розрахунками з бюджетом.

Однією з причин збільшення кредиторської заборгованості є невідповідність діючих тарифів на послуги з централізованого водопостачання і водовідведення діючим тарифам. Органами місцевого самоврядування області у 2013 року було проведено коригування тарифів на послуги водопостачання та водовідведення в 3 адміністративних одиницях.

Упродовж 2013 року найбільші обсяги робіт щодо реалізації заходів «Питна вода Закарпаття» на 2012-2020 роки виконані в м. Ужгороді, де відпові-

дно за кошти місцевого бюджету та власні кошти підприємства у сумі 386,3 та 665,8 тис. грн. проведений монтаж резервного енергоживлення водозабору «Минай» та заміну насосного обладнання на артезіанських свердловинах, а також заміну електродвигунів на НФС-3 та реконструкцію водопровідних та каналізаційних мереж.

У м. Мукачево за кошти міського бюджету та власні кошти підприємства у сумі 698,5 тис. грн. були виконані роботи з реконструкції 3-х водопровідних насосних станцій, проведений монтаж глибинних насосів на артезіанських свердловинах, змонтовані засувки, а також проведена реконструкція водопровідних мереж.

У м. Хуст за кошти міського бюджету у сумі 715,4 тис. грн., власних коштів підприємства -100,8 тис. грн. та інших коштів - 60,4 тис. грн. проведена реконструкція ділянок міського водопроводу та каналізаційних мереж, а також технічне переоснащення системи очистки води на водозаборах «Ріка» та «Тиса».

У м. Берегово за кошти місцевого бюджету та самого підприємства у сумі 499 та 210 тис. грн., відповідно, проведено реконструкцію станції I-підйому на водозаборі «Геча», водогону та водопровідних і каналізаційних мереж.

У 2013 році на водозаборі м. Рахів завершилась реконструкція системи водопостачання, яка виконувалась громадською організацією «Пріор» в рамках реалізації проекту «Вода-Енергія-Розвиток» на суму 1159,4 тис. грн. та співфінансування з місцевого бюджету у сумі 22,9 тис. грн. Це дозволить щорічно економити до 40 % електроенергії.

У Виноградівському районі виконувалися роботи з реконструкції систем водопостачання та водовідведення, а також заміна насосного обладнання. Загальний обсяг фінансування склав - 969,1 тис. грн.

Рядом підприємств водопровідно-каналізаційного господарства області проводилась робота з поступової заміни існуючого енергоємного обладнання на сучасне. На більшості підприємств галузі переглянуті та затверджені в установленому порядку питомі норми витрат паливно-енергетичних ресурсів.

5.8 Запорізька область

Запорізькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Запорізькій області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшились на 32,1 і становили 1244 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 51 - до 1237 млн. м³ (табл. 5.8.1).

Таблиця 5.8.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	1211,9	1244,0	+32,1
	поверхневої	1162,0	1196,11	+34,11
	підземної	49,9	47,89	-2,01
2	Використання води, млн. м³			
	всього	1186,0	1237,0	+51,0
	на господарсько-питні потреби	93,3	93,17	-0,13
	на виробничі потреби	956,6	997,1	+37,5
	на сільськогосподарські потреби	3,97	3,07	-0,9
	на зрошення	52,99	63,0	+10,01
	на інші потреби	76,14	80,66	+4,52
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	28,06	26,63	-1,43
	на господарсько-питні потреби	18,61	18,46	-0,15
	на виробничі потреби	5,22	4,55	-0,67
	на сільськогосподарські потреби	3,86	3,28	0,58
	на зрошення	0,01	0,01	-
	на інші потреби	0,36	0,33	-0,03

У структурі використання води (рис. 5.8.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 7,5 %, виробничих - 80,6 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 69,3 та 17,1 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - зменшився з 9,4 до 3,7 %;
- ◆ для відомчих - збільшився з 0,3 до 2,5 %;
- ◆ для сільських - знизився з 12,8 до 1 %;
- ◆ для міжрайонних водопроводів - зменшився з 2,2 до 0 %
- ◆ для децентралізованих - знизився з 4,2 до 0 %.

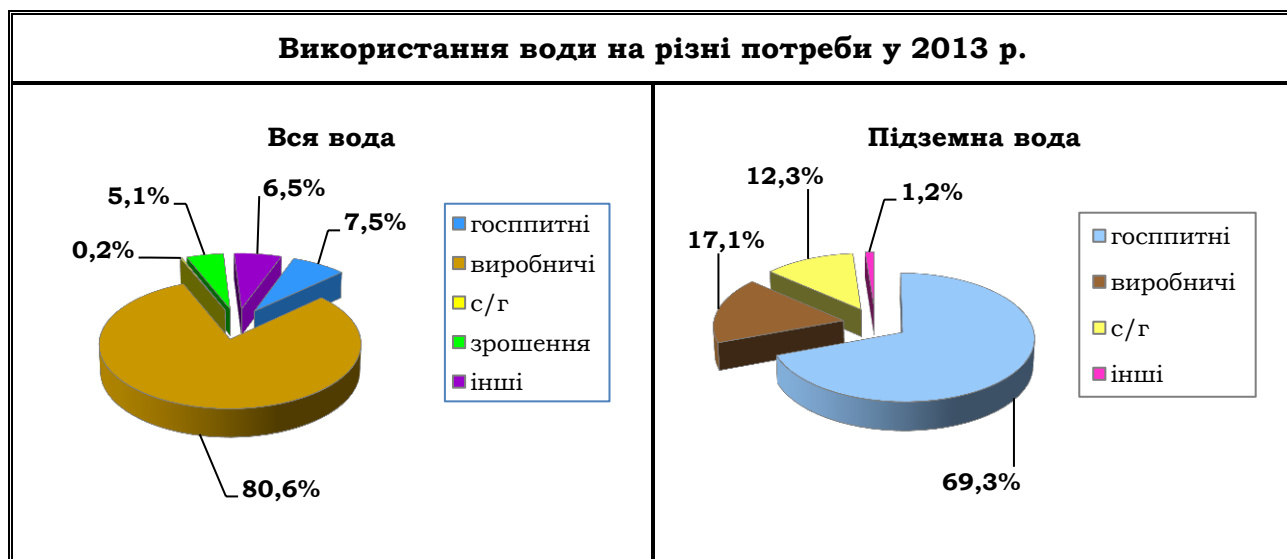

Рис. 5.8.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 18,4 (більше на 3,3) % та 2,2 (більше на 0,8) %;
- ◆ з підземних джерел - 55,4 (більше на 12) % та 4,3 (більше на 2,9) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 25,3 (менше на 7,8) % та 4,2 (менше на 0,8) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Запорізькій області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	17	-100
сума, грн.	-	-
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	39	+31

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 81,8 %; сільські н/п - 60,4 (більше на 7,7) %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 48,5 (менше на 14,1) % населених пунктів та 93 (менше на 10,9) % населення;
- ◆ користуються привізною питною водою - 28,3 (менше на 5,7) % населених пунктів та 5,5 (більше на 0,2) % населення
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 130,3 (більше на 3,9); у смт – 84,8 (більше на 24,4); у сільських н/п - 63,9 (більше на 23,5) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 14,4 (менше на 10) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році знизилась на 17 - до 118, в т.ч. спеціалізованих комунальних підприємств - з 89 до 88; багатогалузевих - з 20 до 19; відомчих - 24 до 9; міжрайонних залишилось без змін - 2. До комунальної форми власності належало 74 (менше на 7) підприємств; до державної - 1 (менше на 4); до іншої – 42 (менше на 4).

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
1 село	1,5	1,5
3 села	2	2
1 село	4	4
1 смт, 1 село	8	8
1 село		9
1 смт , 9 сіл	10	10
5 сіл	12	12
4 села	20	20

Базове підприємство області - **КП «Водоканал» м. Запоріжжя.**

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області зменшилась з 470 до 436, в т.ч. у містах - з 138 до 41; у смт - з 103 до 30; у сільських н/п збільшилась - з 229 до 365. При цьому їх загальна потужність зросла - з 410,48 до 415,08 млн. м³/рік, проте потреба у нових потужностях також збільшилась - з 25,29 до 27,51 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.8.2):

- ◆ піднято води - 137,3 млн. м³
- ◆ очищено - 107,3 млн. м³ або 78,2 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 67,6 млн. м³ або 49,2 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 69,7 млн. м³ або 50,8 %;
- ◆ знезаражено - 113,69 млн. м³ або 82,8 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 127,88 млн. м³ або 93,1 % від їх загальної кількості; у смт - 2,62 млн. м³ або 1,9 %; у сільських н/п - 6,8 млн. м³ або біля 5 %.

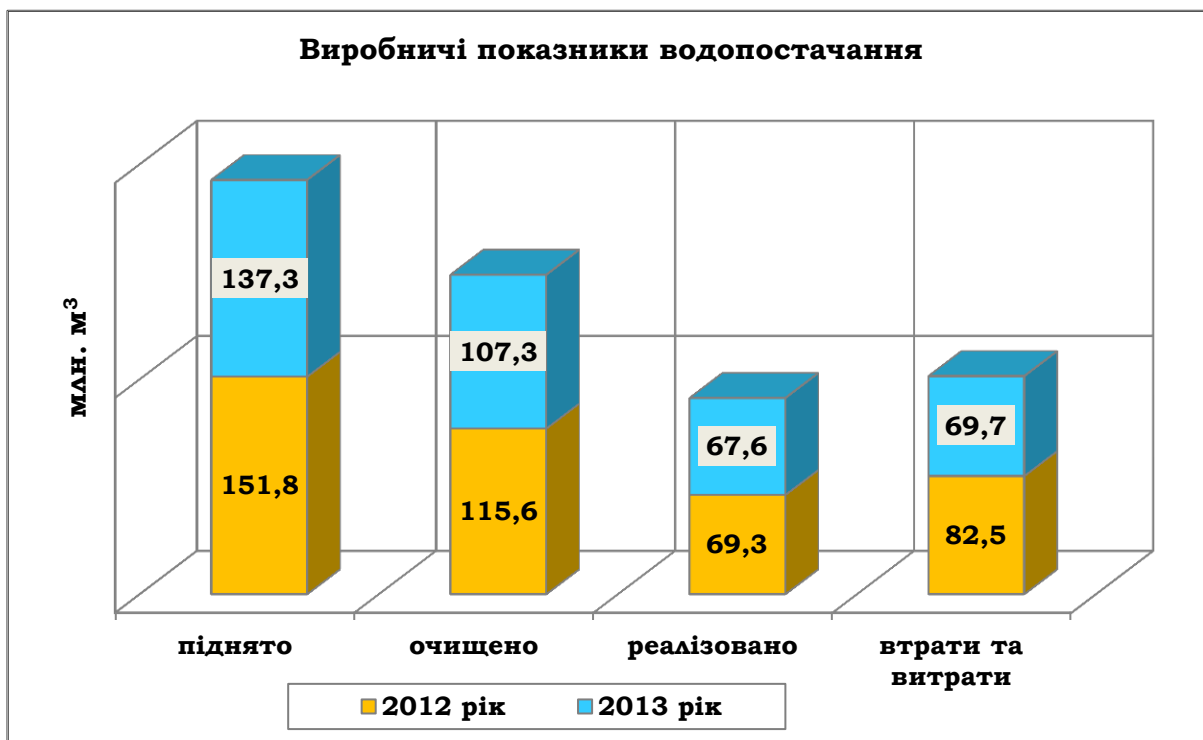

Рис. 5.8.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 189,9 до 185,3; за категорією «населення» збільшилась - з 167,03 до 164,2 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 37,8 % насосів, з них протягом року було замінено 44,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 26,8 та 57,6 % (рис. 5.8.3).

Рис. 5.8.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 9855,9 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 47,5 %; на смт - 10,2 %, на сільські н/п - 42,3 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 37,4 % мереж, з них протягом року було замінено 2,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 37,9 та 1,5 % (рис. 5.8.4).

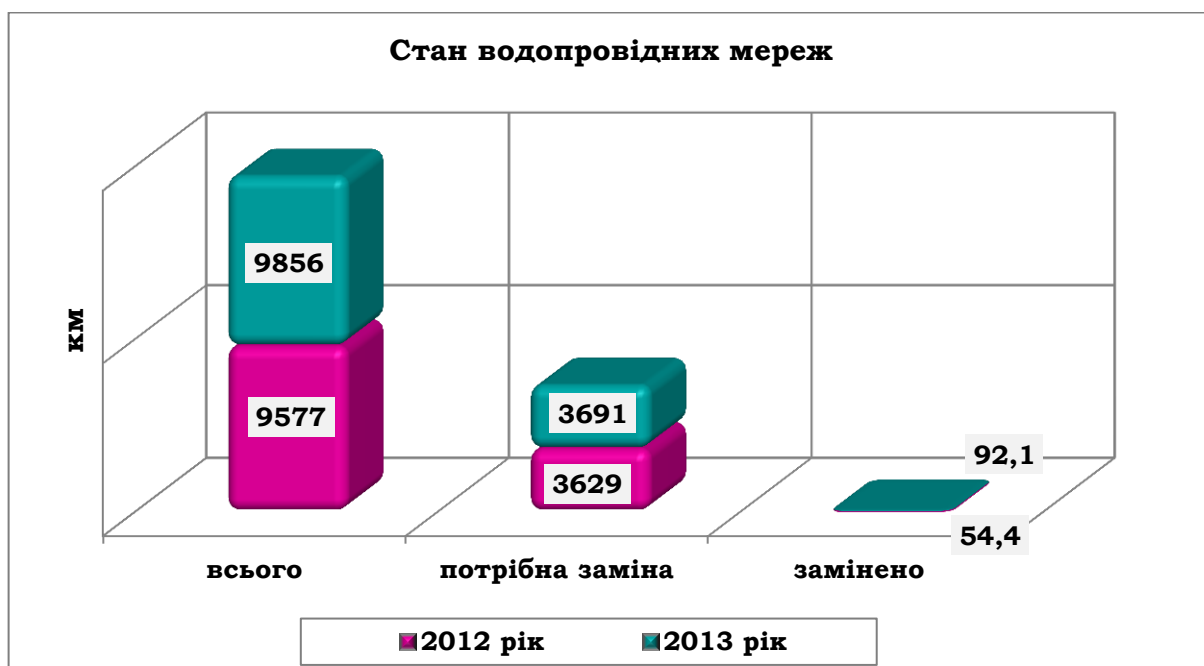

Рис. 5.8.4

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області знизився з 5,53 до 2,23 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік не змінився і залишився рівним 74,69 тис. м³; водонапірних башт збільшився - з 9,91 до 10,14 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів знизилась - з 27,85 до 17,18 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 105 до 95,8 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 692 до 676 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 12245,1 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 121,6 та реалізовано 69,66 млн. м³ води, що відповідно на 9,02 менше та 3,55 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.8.2).

Таблиця 5.8.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Водоканал», м. Запоріжжя	111,3	99,9	54,4	55	61,9	44,4	0,8	0,8
2.	КП «Бердянськводоканал» Бердянської МР	8,68	8,17	4,53	4,56	25	25	2,8	3,3
3.	КП «Водоканал» Мелітопольської МР	7,23	7	4,84	4,9	14,4	15	4,7	4
4.	КП «Підприємство комунальної власності» Енергодарської МР		3,31		3,03		0,4		100
5.	КП «Облводоканал» ЗОР, м. Запоріжжя	3,41	3,22	2,34	2,17	26,4	25,1	17,4	2,7
	РАЗОМ	130,62	121,6	66,11	69,66				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 13,1 % - до 69,8 %; квартир на 1,7 - до 94,5 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін:

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи знизились з 2,35 до 2 грн./м³; максимальні - з 26,58 до 26,38 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи знизились з 1,7 до 1,5 грн./м³; максимальні - залишилися рівними - 14,62 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 12,42 до 12,58 грн./м³ (рис. 5.8.5).

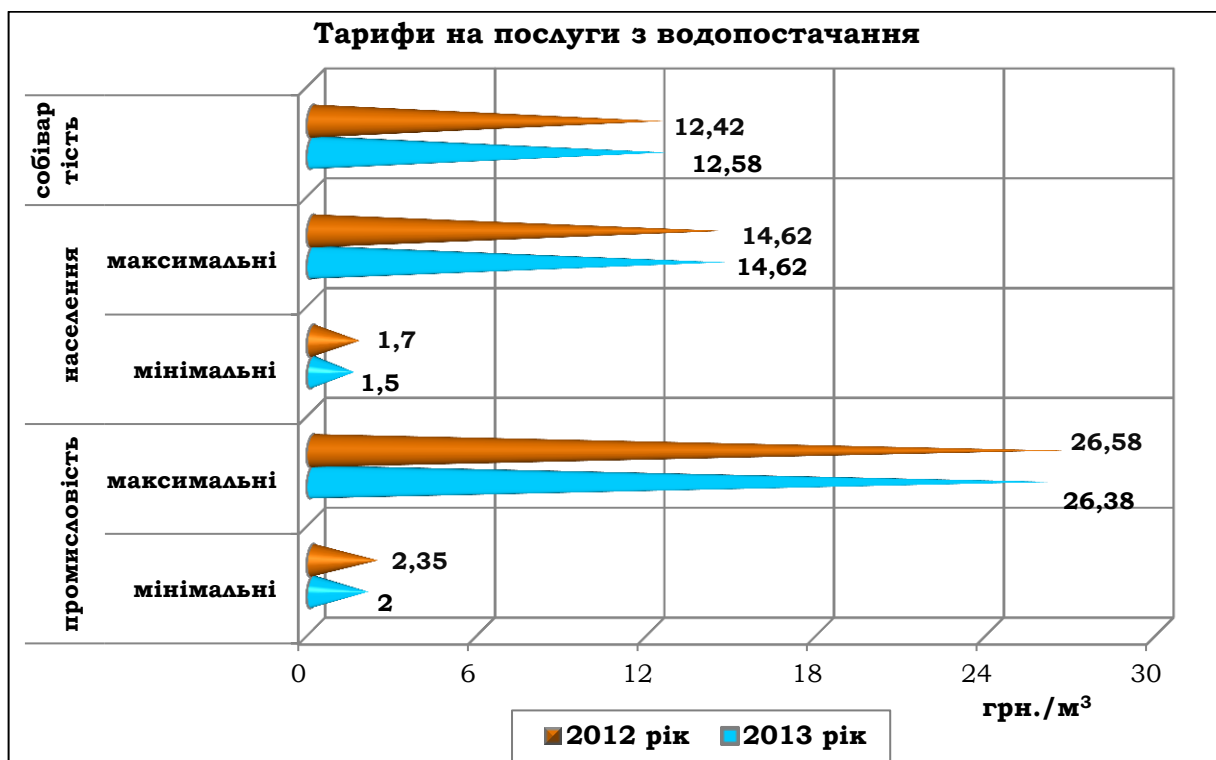

Рис. 5.8.5

Рiвень вiдшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для промисловостi - з 116,5 до 112,8 %; для населення - з 65,7 до 64,1 %.

Заходи з розвитку, здiйсненi у системах питного водопостачання

Таблиця 5.8.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартiсть здiйснених заходiв, млн. грн.	19,908	-12,351
	у тому числi:		
1.	Будiвництво нових об'єктiв	2,391	-12,114
2.	Завершення будiвництва об'єктiв	-	-0,208
3.	Реконструкцiя i модернiзацiя об'єктiв	7,555	-4,012
4.	Капремонт i вiдновлення робочого стану об'єктiв	9,11	+0,726
5.	Науково-технiчне i методичне забезпечення	0	-0,05
6.	Розвиток виробничо-експлуатацiйних баз	0,325	-0,21
7.	Оснащення житлового фонду засобами облiку води	0,01	-
8.	iншi заходи	0,517	+0,517

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.8.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	100	100	-
	в т.ч.: <i>невідповідність ЗСО</i>	16,7	-	-16,7
	<i>відсутність очисних споруд</i>	50	-	-50
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	100	100	-
	в т.ч.: <i>невідповідність ЗСО</i>	81,2	100	+18,8
	<i>відсутність очисних споруд</i>	18,8	-	-18,8

Якість питної води

Таблиця 5.8.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	15,2	13,7	-1,5
	<i>бактеріологічним</i>	1,5	2	+0,5
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	23,7	21	-2,7
	<i>бактеріологічним</i>	2,4	2,8	+0,4
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	32,9	25,3	-7,6
	<i>бактеріологічним</i>	5	4,2	-0,8
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	100	13,7	-86,3
	<i>органолептичними</i>	36	93,2	+57,2
	<i>загальною мінералізацією</i>	12,8	30,3	+17,5
	<i>санітарно-токсичними</i>	-	0,6	+0,6
	<i>Мікробіологічними</i>	1,5	2	+0,5

Протягом 2013 року тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання не зафіксовані.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
2 міста, 3 смт, 36 сіл	органолептичні
2 міста	мікробіологічні, органолептичні, мінералізація
1 смт, 2 села	мікробіологічні, органолептичні
13 сіл	мікробіологічні
3 села	мікробіологічні, органолептичні, залізо,
1 село	мікробіологічні, органолептичні, жорсткість
12 сіл	органолептичні, залізо, аміак
38 сіл	органолептичні, мінералізація
1 місто	марганець

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.8.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	23	-538
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	12	-92
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	52,1	+7,2
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	18	-107
5.	Накладено штрафів	17	-100
	з них отримано	17	-99
6.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	1	-7
7.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено		
	тимчасово	1	-7
8.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	1	-92

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 50 %; сільські н/п - 2,8 %;

- ♦ питома водовідведення на 1 людину: у містах - 123,5 (більше на 6,3); у смт - 75 (менше на 1,3), 8; у сільських н/п - 47,5 (більше на 4,2) л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.8.6):

- ♦ відведено стічних вод - 69,6 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 66,6 млн. м³ або 95,7 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 66,3 млн. м³ або 95,3 %;
- ♦ доочищено - 0,64 млн. м³ або 0,9 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах – 67,71 млн. м³ або 97,3 % від їх загальної кількості; у смт - 1,86 млн. м³ або 2,7 %; у сільських н/п - 0,03 млн. м³ або біля 0,04 %.

Рис. 5.8.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 49,4 % насосів, з них протягом року було замінено 6,9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 31,1 та 12,9 % (рис. 5.8.7).

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 30 КОС реконструкції потребували 21, у попередньому році - 20.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 2180,2 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 89,7 %; на смт – біля 9 %, на сільські н/п - 1,3 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 42,8 % мереж, з них протягом року було замінено 0,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 40 та 0,3 % (рис. 5.8.8).

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 49,54 до 45,17 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 690 до 649 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії склала – 17227,52 тис. грн.

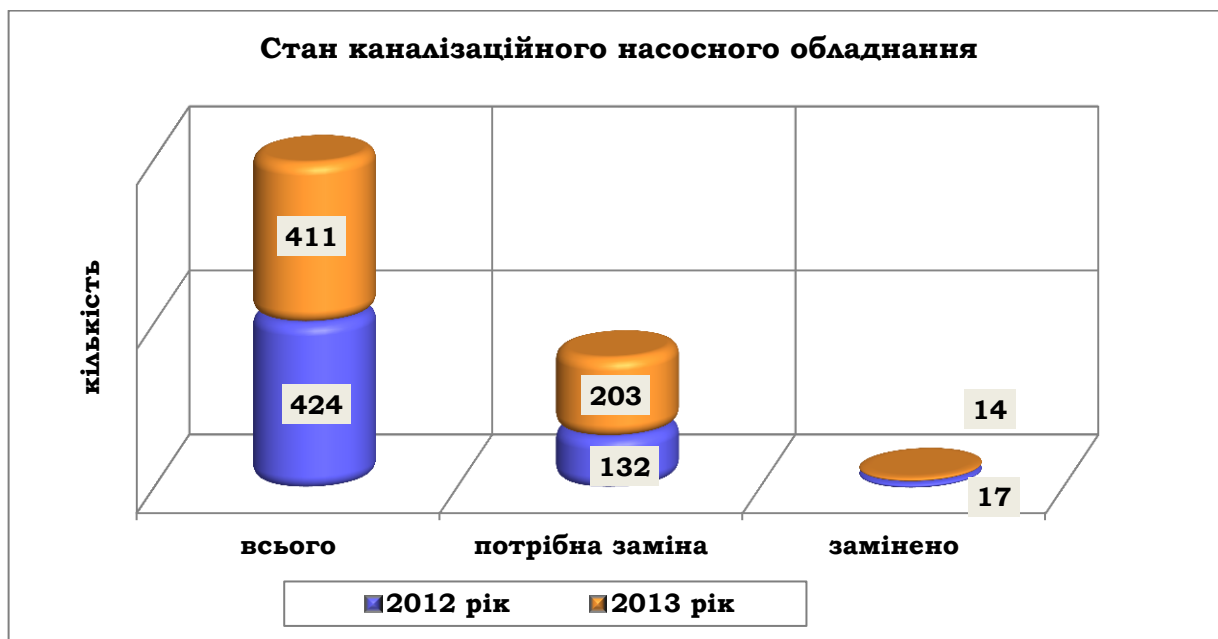

Рис. 5.8.7

Рис. 5.8.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено та очищено 64,79 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 1,33 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.8.7).

Таблиця 5.8.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Водоканал», м. Запоріжжя	51,57	50,63	51,57	50,63	98,9	99,0	1,0	1,0
2.	КП «Бердянськводоканал» Бердянської МР	6,27	5,71	6,27	5,71	14,3	14,2	1,1	0,5
3.	КП «Водоканал» Мелітопольської МР	4,14	4,01	4,14	4,01	10,2	11,0	7,6	5,5
4.	КП «Підприємство комунальної власності» Енергодарської МР		3,01		3,01				
5.	КП «Облводоканал» ЗОР, м. Запоріжжя	1,48	1,43	1,48	1,43	7,9	7,7	0,5	0,5
	РАЗОМ	63,46	64,79	63,46	64,79				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.8.9):

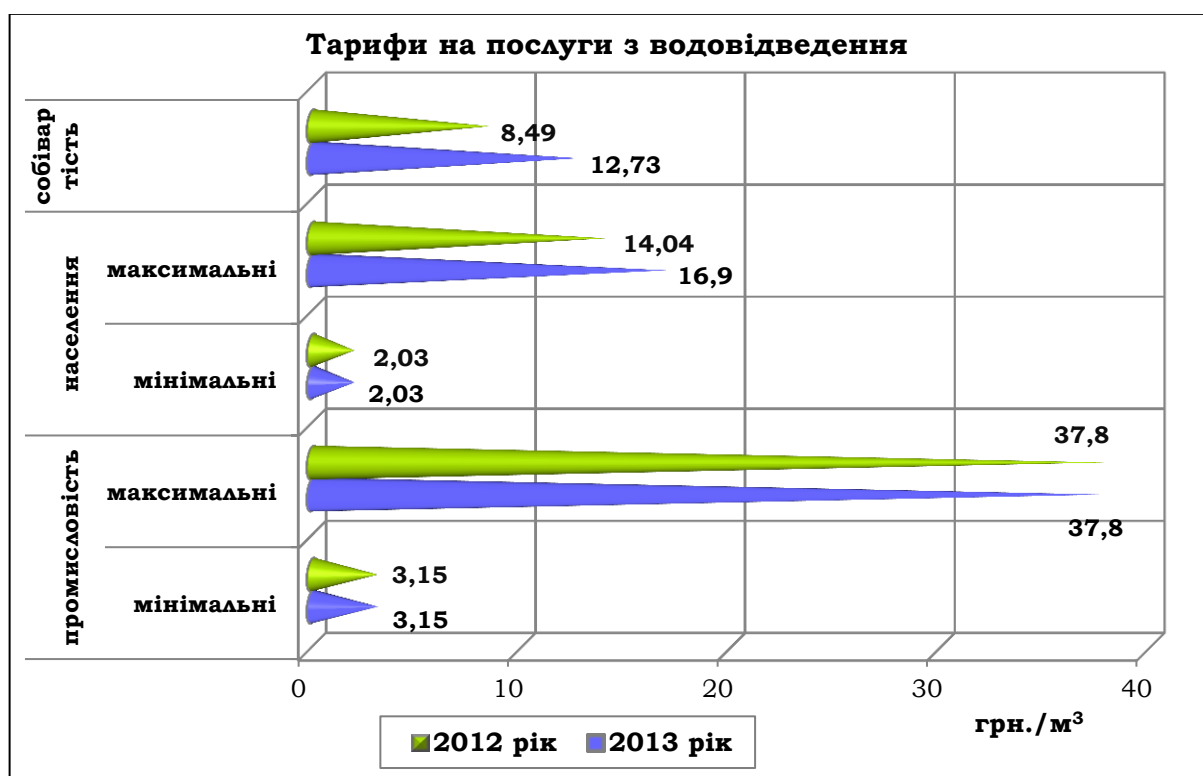

Рис. 5.8.9

♦ для промисловості мінімальні та максимальні тарифи не змінилися становили, відповідно, 3,15 та 37,8 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи залишилися на тому ж рівні – 2,03 грн./м³; максимальні збільшились – 14,04 до 16,9 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зростає з 8,49 до 12,73 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 241,2 до 160,8 %; для населення - з 94,7 до 74,4 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.8.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	11,431	-0,058
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,533	+1,354
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,52	-1,48
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	5,789	-4,641
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	3,589	+1,19

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.8.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	251	-
	господарсько-побутових	22	-
	промислових	229	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	902,7	+47
	нормативно чистих без очищення	772,0	+47,8
	нормативно очищених	53,47	-6,71
	недостатньо очищених	75,87	+6,26
	неочищених	1,38	-0,31
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	76,4	-3,71
	нормативно чистих без очищення	12,11	-2,65
	нормативно очищених	53,02	-6,66
	недостатньо очищених	11,19	+5,54
	неочищених	0,08	+0,06

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.8.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	38	-1
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	74	+46
	за мікробіологічними показниками	64	-4
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	55	-9
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	113	-6
	за мікробіологічними показниками	20	-35

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.8.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	5	-3
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-
3	Передано справ до прокуратури	-	-

10.10.2013 в м. Бердянську мав місце аварійний скид неочищених стічних вод (52 м³) з КНС № 7 в Азовське море (порив на напірному каналізаційному колекторі).

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Питне водопостачання області на 80,8 % забезпечується за рахунок поверхневих джерел (р. Дніпро) і на 19,2 % із підземних джерел. Близько 79 % запасів підземних вод за фізико-хімічними показниками (вмісту заліза, марганцю, загальної мінералізації та жорсткості) не відповідає вимогам Державних санітарних норм і правил 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

Водопровідне господарство області характеризується дефіцитом питної води. Запорізька область із-за свого географічного розташування, є однією з малозабезпечених водою в Україні. Єдиними поверхневими джерелами для забезпечення населення області питною водою являються річки Дніпро, Берда та Каховський магістральний канал. Інші річки для використання в господарсько-питних цілях не придатні.

Найголовнішою проблемою є збитковість підприємств галузі, що обумовлено недосконалою тарифною політикою, яка не забезпечує повного покриття витрат. Так, за результатами діяльності у 2013 році 15 крупніших підприємств централізованого водопостачання та водовідведення отримали по водопостачанню збиток у сумі 12,4 млн. грн., по водовідведенню прибуток у сумі 2,8 млн. грн. Тарифи для населення не відшкодовують в повному обсязі собівартість послуг. Так, рівень відшкодування середнім тарифом собівартості послуги з централізованого водопостачання складає - 70,4 %, з централізованого водовідведення - 64,9 %.

Крім того, однією з проблем залишається заборгованість споживачів за надані послуги. У цілому по регіону дебіторська заборгованість у підгалузі водопостачання зростає в 1,5 рази.

Через незадовільне фінансове становище підприємства області майже не здійснюють капітальні вкладення на оновлення матеріально-технічної бази, технічне переоснащення та модернізацію діючих потужностей.

З метою вирішення проблемних питань водопостачання населених пунктів області рішенням Запорізької обласної ради від 31.05.2012 № 10 затверджена регіональна цільова програма «Питна вода Запорізької області» на 2012-2020 роки. В рамках зазначеної Програми протягом 2013 року проводилася робота з територіями Запорізької області щодо виконання заходів, спрямованих на забезпечення якісною водою населених пунктів, за рахунок різних джерел фінансування: коштів бюджетних програм, цільових фондів, субвенцій тощо.

На виконання завдання Програми «Охорона джерел питного водопостачання» фактично профінансовано 2266,627 тис. грн., в тому числі за рахунок коштів державного бюджету 991,896 тис. грн. Збудовано, реконструйовано та проведено переоснащення 45 артезіанських свердловин.

На виконання завдання «Доведення якості питної води до встановлених нормативів» фактично профінансовано 18053,442 тис. грн., в тому числі за рахунок коштів державного бюджету 8648,837 тис. грн. Збудовано та реконструйовано 107,83 км мереж водопостачання та водовідведення, 4 очисних споруд, збудовано та переоснащено 4 насосні станції, 11 водонапірних башт.

Протягом 2013 року в рамках виконання заходів Програми на замовлення облдержадміністрації введено в експлуатацію 10 об'єктів з будівництва, реконструкції та капітального ремонту мереж водопостачання та водовідведення на території області.

Найбільшою проблемою при реалізації заходів з реконструкції і модернізації об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства є недостатнє фінансування. Кошти, що виділяються з усіх джерел, на порядок менше необхідних об'ємів. Через велику капіталоємність та обмеженість місцевих джерел фінансування будівництво і реконструкція в деяких випадках ведуться впродовж 5-10 і більше років. В такому випадку єдиним можливим шляхом реалізації заходів з реконструкції та модернізації об'єктів водопостачання та водовідведення є фінансування з державного бюджету.

5.9 Івано-Франківська область

Івано-Франківською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Івано-Франківській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 1,6 і становили 105,6 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 1,14 - до 93,15 млн. м³ (табл. 5.9.1).

Таблиця 5.9.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	107,2	105,6	- 1,6
	поверхневої	99,91	98,74	- 1,17
	підземної	7,29	6,86	- 0,43
2	Використання води, млн. м³			
	всього	94,29	93,15	- 1,14
	на господарсько-питні потреби	18,83	18,99	+ 0,16
	на виробничі потреби	64,94	63,70	- 1,24
	на сільськогосподарські потреби	0,58	0,57	- 0,01
	на зрошення	0,05	0,04	- 0,01
	на інші потреби	9,89	9,85	- 0,04
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	6,34	5,87	- 0,47
	на господарсько-питні потреби	4,69	4,43	- 0,26
	на виробничі потреби	1,12	0,91	- 0,21
	на сільськогосподарські потреби	0,53	0,53	-
	на зрошення	0,004	0,005	+ 0,001
	на інші потреби	-	-	-

У структурі використання води (рис. 5.9.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 20,4 %, виробничих - 68,4 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 75,4 та 15,5 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році залишився на рівні попереднього року:

- ◆ для комунальних - 12,5 %;
- ◆ для відомчих - 20 %;
- ◆ для сільських - 46,2 %.

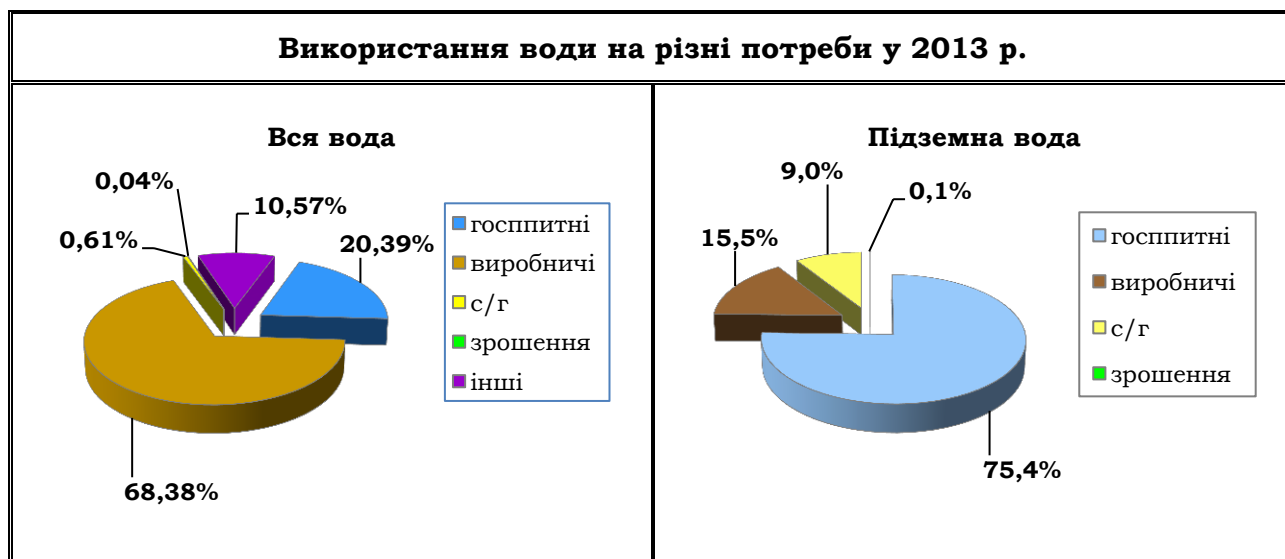

Рис. 5.9.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 1,7 (більше на 1,03) % та 2,7 (більше на 1,1) %;
- ◆ з підземних джерел - 1,1 (більше на 0,5) % та 3,2 (менше на 0,1) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 7,58 (менше на 2,28) % та 21,5 (менше на 2,1) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Івано-Франківській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	15	-15
сума, грн.	1530,0	-2112,06
Справи передані на розгляд до прокуратури	3	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	2	-4

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 58 %; сільські н/п - 9 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 91,7 (більше на 1,1) % населених пунктів та 89,5 (більше на 1,3) % населення;
- ◆ користуються привізною питною водою - 0,25 % населених пунктів та 0,08 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах+смт - 90 (більше на 0,5); у сільських н/п - 0,7 л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 0,05 %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 39, з них 15 - спеціалізованих комунальних; 24 - багатогалузевих комунальних; 9 - відомчих. До комунальної форми власності належало 30 підприємств; до державної - 9.

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
1 місто	10	10
1 місто	12	17
1 місто	18	18

Базове підприємство - **КП «Івано-Франківськводоекотехпром»**. Йому підпорядковане КП «Комунальник - Т» м. Тисмениця.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області залишилась рівною - 29, в т.ч. у містах - 16; у смт - 9; у сільських н/п - 4. При цьому їх загальна потужність дорівнювала 252,1 млн. м³/рік; потреба у нових потужностях складала - 1,2 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.9.2):

- ◆ піднято води - 35,29 млн. м³
- ◆ очищено - 25,95 млн. м³ або 73,5 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 17,8 млн. м³ або 50,4 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 17,49 млн. м³ або 49,6 %;
- ◆ знезаражено - 35,29 млн. м³ або 100 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 34,7 млн. м³ або майже 98,3 % від їх загальної кількості; у смт - 0,59 млн. м³ або 0,7 %.

Рис. 5.9.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 50 до 48,8; за категорією «населення» збільшилась - з 34,32 до 34,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 38,3 % насосів, з них протягом року було замінено 7,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 38,3 та 9,8 % (рис. 5.9.3).

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1507,9 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 88,2 %; на смт - 11,8 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 29 % мереж, з них протягом року було замінено 4,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 29,6 та 4,5 % (рис. 5.9.4).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області залишився на тому ж рівні - 1,5 аварії на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води та водонапірних башт в цілому по області за рік не змінився і становив 108,5 та 6 тис. м³, відповідно; нестача необхідних для зберігання питної води складала - 5 тис. м³.

Рис. 5.9.3

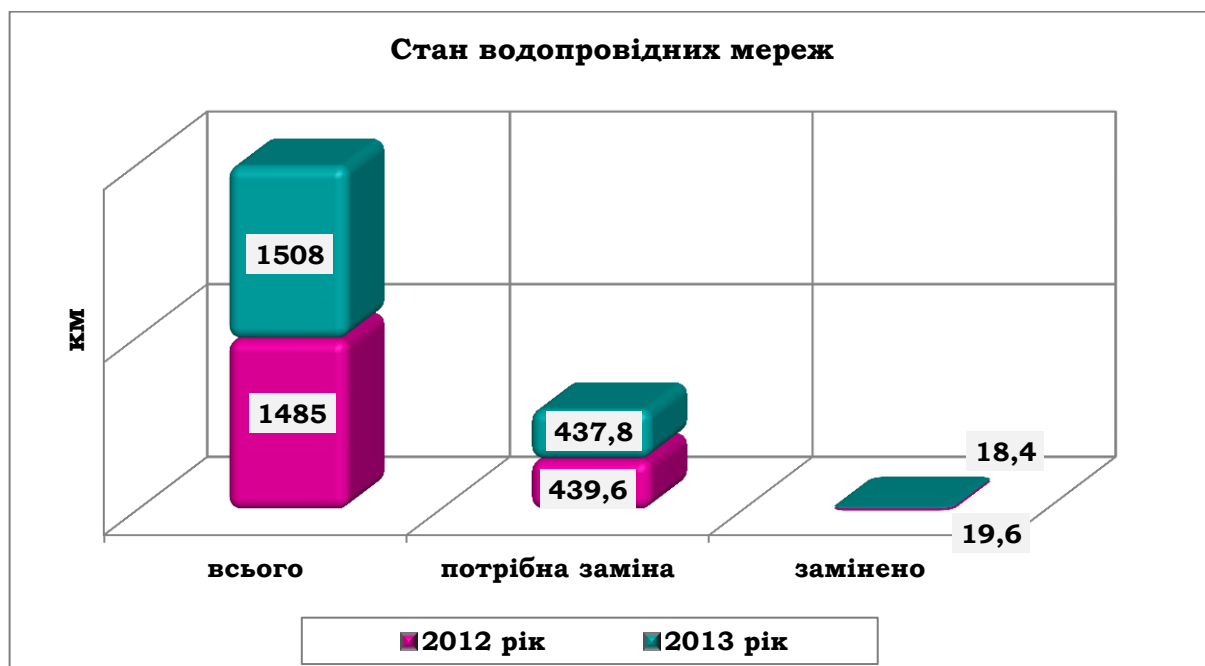

Рис. 5.9.4

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 22,07 до 19,59 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 744 до 555 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії складала - 1631,7 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013

році було піднято 32,7 та реалізовано 14,78 млн. м³ води, що відповідно на 2,31 більше та 1,36 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.9.2).

Таблиця 5.9.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Івано-Франківськводоеко-техпром», м. Івано-Франківськ	22,1	22,9	10,2	10,1	17,3	16,9	2,4	1,9
2.	КП «Водотеплосервіс», м. Калуш	3,0	3,84	2,28	2,08	41,0	41,0	3,4	12,7
3.	КП «Коломияводоканал»	2,2	3,01	1,39	1,4	23,6	23,7	10,4	2,6
4.	Долинське ВУВКГ, м. Долина	1,99	1,85	1,39	0,32	62,4	61,8	1,3	3,4
5.	КП «Житловик», м. Бурштин	1,1	1,1	0,88	0,88	12,9	12,9	18,0	0,9
	РАЗОМ	30,39	32,7	16,14	14,78				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 0,5 % - до 74,5 %; квартир на 0,2 % - до 93,7 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін:

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи залишились на рівні - 3,74 грн./м³, максимальні збільшились - з 14,05 до 18,06 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи зросли з 2,66 до 2,74 грн./м³, максимальні залишились рівними 8,37 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 4,73 до 4,94 грн./м³ (рис. 5.9.5).

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році: для промисловості залишився без змін - 100 %; для населення знизився - з 70,2 до 64 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.9.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	3,61	-7,19
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,9	-5,73
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,6	-0,6
3.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,03	-0,02
4.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,08	-0,02

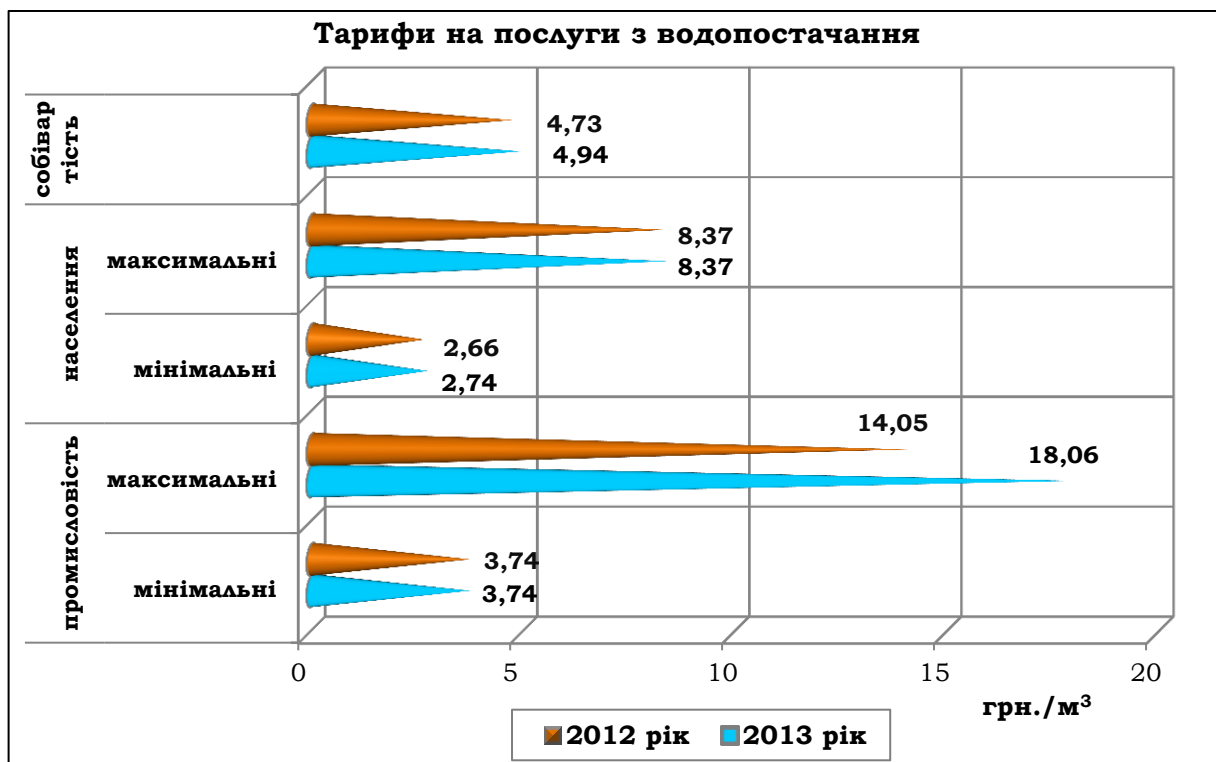

Рис. 5.9.5

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.9.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	23,8	23,8	-
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	4,8	4,8	-
	<i>відсутність очисних споруд</i>	2,4	2,4	-
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	46,2	46,2	-
	<i>в т.ч.: відсутність знезараження</i>	46,2	46,2	-

Якість питної води

Таблиця 5.9.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	0,67	1,7	+1,03
	<i>бактеріологічним</i>	1,6	2,7	+1,1
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	0,5	8,2	+7,7
	<i>бактеріологічним</i>	3,3	22,1	+18,8
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	9,86	7,6	-2,26
	<i>бактеріологічним</i>	23,6	21,5	-2,1
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	0,62	1,3	+0,68
	органолептичними	0,62	0,2	-0,42
	загальною мінералізацією	-	0,8	+0,8
	<i>Мікробіологічними</i>	1,6	2,6	+1,0

Спалахи інфекційних захворювань, тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання протягом 2013 року в області не спостерігались.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто	санітарно-хімічні
1 місто, 2 смт, 9 сіл	мікробіологічні
1 місто, 1 смт	мікробіологічні, санітарно-хімічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.9.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Проведено обстежень об'єктів	29	-55
2	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	16	-8
3	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	55,17	+26,6
4	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів		
5	Накладено штрафів	15	-15
	<i>з них отримано</i>	15	-14
5	Кількість справ, направлених у слідчі органи	3	-
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
7	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	2	-4
8	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	2	-4
	<i>тимчасово</i>	2	-4
9	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	11	-3

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт – 45,8 %; сільські н/п - 0,8 %;
- ♦ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 101,3 (більше на 0,5) л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.9.6):

- ♦ відведено стічних вод - 75,83 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 50,26 млн. м³ або 66,3 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 41,23 млн. м³ або 54,4 %.

Рис. 5.9.6

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 54,37 млн. м³ або 71,7 % від їх загальної кількості; у смт - 4,48 млн. м³ або 5,9 %; у сільських н/п - 16,98 млн. м³ або 22,4 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 36,2 % насосів, з них протягом року було замінено 22 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 36,2 та 26 % (рис. 5.9.7).

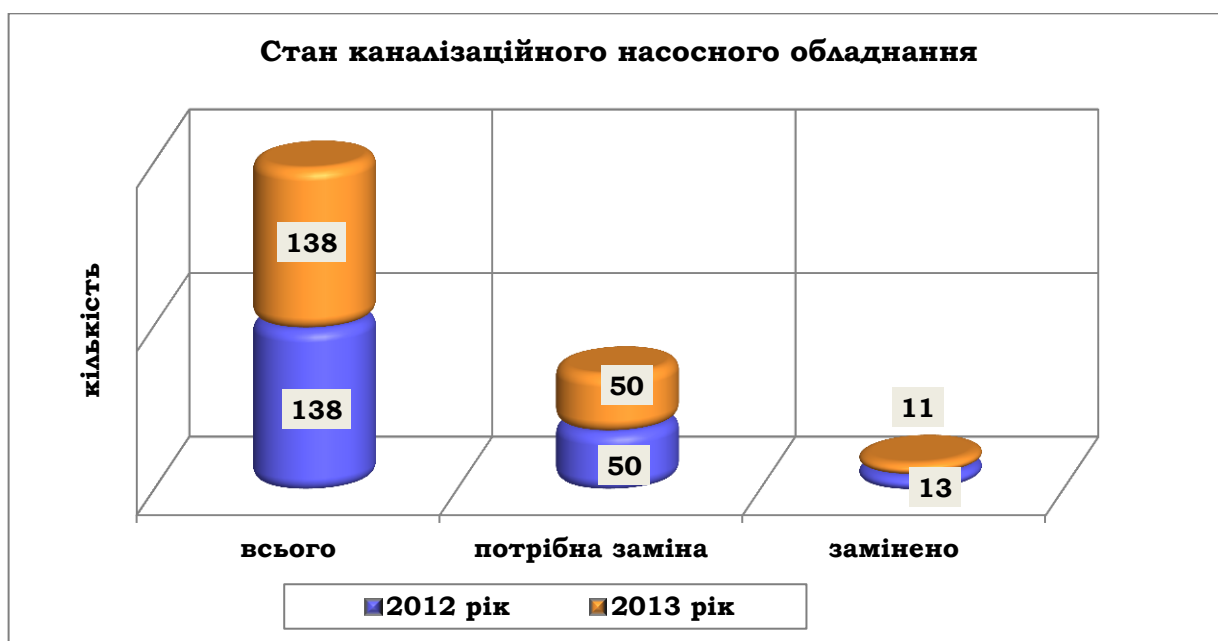

Рис. 5.9.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 28 КОС реконструкції потребували 16, у попередньому році показники були такими самими.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 889,9 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 84,1 %; на смт - 15,9 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 27,6 % мереж, з них протягом року було замінено 2,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 27,4 та 2,5 % (рис. 5.9.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області залишився на рівні - 0,9 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області трохи зменшились - з 12,7 до 11,4 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 303 до 277 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії склала - 1181,6 тис. грн.

Рис. 5.9.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено та очищено 33,64 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 2,62 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.9.7).

Таблиця 5.9.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Івано-Франківськводокотехпром», м. Івано-Франківськ	29,05	26,27	29,05	26,27	40,5	40,5	0,5	0,5
2.	КП «Коломияводоканал»	5,81	5,88	5,81	5,88	10,9	10,9	1,0	2,0
3.	КП «Житловик» м. Бурштин	0,9	0,99	0,9	0,99	15,4	15,4	5,3	4,4
4.	Долинське ВУВКГ, м. Долина	0,5	0,5	0,5	0,5	11,0	11,0	4,3	-
	РАЗОМ	36,26	33,64	36,26	33,64				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.9.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи залишились рівними 2,51 грн./м³; максимальні збільшились - з 15,86 до 17,6 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи зросли з 1,74 до 1,79; максимальні - з 5,71 до 5,82 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області знизилась з 3,47 до 3,42 грн./м³.

Рис. 5.9.9

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році: для промисловості залишився на рівні - 100 %; для населення знизився - з 69,4 до 60 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.9.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	0,59	-14,51
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів		
2.	Продовження будівництва об'єктів		
3.	Завершення будівництва об'єктів		
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,5	-3,6
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,09	
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення		
7.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз		
8.	Впровадження пілотних проектів		
9.	Інші заходи (розшифрувати)		

Тяжкі надзвичайні ситуації у системах водовідведення (аварії на мережах, насосних станціях, очисних спорудах тощо) протягом 2013 року були відсутні.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.9.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	247	+ 5
1.1	Без очищення		
	всього	4	- 4
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	31	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	75,83	- 3,99
	нормативно чистих без очищення	25,53	+ 1,23
	нормативно очищених	49,19	- 5,19
	недостатньо очищених	1,07	+ 0,01
	неочищених	0,04	- 0,04
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	35,64	- 2,76
	нормативно чистих без очищення	0,66	- 0,02
	нормативно очищених	34,53	- 2,85
	недостатньо очищених	0,44	+ 0,14
	неочищених	0,01	- 0,03

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.9.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	24	+ 3
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками	13	+1
	за мікробіологічними показниками	23	+1
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	15	
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками	25	-24
	за мікробіологічними показниками	26	-44

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.9.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	3	-5
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-
3	Передано справ до прокуратури	-	-

Аварійні скиди забруднюючих речовин у природні водні об'єкти області протягом 2013 року відсутні.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

В 2013 році кошти на виконання програми «Питна вода» з державного та обласного бюджету не виділялись.

Водопровідно-каналізаційними підприємствами за власні кошти та кошти місцевих бюджетів відремонтовано та замінено 13,5 км аварійних водопровідних мереж та 3 км каналізаційних мереж.

В місті Городенці за кошти Городенківського ДВУВКГ встановлено електролізну установку для знезараження питної води гіпохлоритом натрію.

Протягом 2012-2013 років водопровідно-каналізаційні підприємства в містах Івано-Франківськ, Коломия, Калуш брали участь в проектах «Розвиток міської інфраструктури», що фінансуються з коштів позики Світового банку.

В ході реалізації даного проекту в місті Коломиї проведено заміну більше 7 км водопровідних мереж, 150 од. запірної арматури. Впроваджено енергоощадне обладнання на 10 насосних станціях, запроваджено диспетчеризацію роботи технологічного обладнання, введено в експлуатацію сучасну електролізну установку для знезараження води сумішшю оксидантів.

В місті Калуші за рахунок кредиту здійснено реконструкцію 21 підвищувальної насосної станції із застосуванням сучасного енергоощадного обладнання та велась реконструкція водозабору «Добрівляни».

В місті Івано-Франківську в рамках реалізації вищевказаного проекту встановлено установку для знезараження води сумішшю оксидантів. Велась реконструкція каналізаційних очисних споруд міста Івано-Франківська із застосуванням сучасного обладнання та технологій.

Системними причинами кризового стану підприємств водопровідно-каналізаційного господарства є:

- залежність галузі від цінової політики в паливно-енергетичному комплексі (енергетична складова в собівартості послуг з водопостачання – більше 25 %);

- зростання фактичної собівартості послуг за рахунок непродуктивних витрат і втрат в мережах;

- недостатній контроль з боку органів місцевого самоврядування за ефективністю використання підприємствами матеріальних, фінансових і трудових ресурсів;

- надмірна політизація процесу тарифного регулювання в житлово-комунальній сфері.

Внаслідок систематичного збільшення цін на енергоносії, неодноразового підвищення протягом останніх років рівня мінімальної заробітної плати, низького рівня відшкодування виробничих витрат на житлово-комунальні послуги затвердженими тарифами, недосконалість механізму коригування тарифів, збитки підприємств водопровідно-каналізаційного господарства від основної діяльності за 2013 рік склали 17,8 млн. грн.

Зокрема, станом на 1 січня 2014 року, дебіторська та кредиторська заборгованість галузевих підприємств області становила 22,5 млн. грн. та 51,0 млн. грн., відповідно.

У 2013 році не забезпечено споживачами стовідсотковий рівень розрахунків за отримані житлово-комунальні послуги.

Станом на 1 січня 2014 року середній рівень сплати населенням за послуги водопостачання та водовідведення склав 98,5 відсотків.

Станом на 1 січня 2014 року середній рівень оплати підприємств водопровідно-каналізаційного господарства за використану у 2013 році електроенергію склав 100,0 відсотків.

Фактичний рівень відшкодування тарифів за результатами фінансово-господарської діяльності не покриває витрати на виробництво послуг практично всіх підприємств, що надають послуги з водопостачання та водовідведення.

Станом на 01.01.2014 року тарифи на послуги для населення з водопостачання були близькими до окупності в містах Івано-Франківську, Долині, Надвірній та Коломиї. Найнижчою окупністю тарифів для населення з водопостачання є в містах Косові – 43 %, Рогатині – 49 % та в сел. Рожнятів – 30 %.

Однією з причин неповного відшкодування тарифами собівартості послуг є постійне підвищення вартості енергоносіїв та мінімальної заробітної плати.

5.10 Київська область

Київською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Київській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 162 і становили 1008 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 164,3 - до 956,31 млн. м³ (табл. 5.10.1).

Таблиця 5.10.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	1170,0	1008,0	-162,0
	поверхневої	1121,0	956,31	-164,3
	підземної	49,0	51,69	+2,69
2	Використання води, млн. м³			
	всього	1027,6	865,7	-161,9
	на господарсько-питні потреби	46,01	45,77	-0,24
	на виробничі потреби	905,0	762,5	-0,24
	на сільськогосподарські потреби	0,702	1,136	+0,43
	на зрошення	3,3222	3,091	-0,23
	на інші потреби	2,814	2,817	+0,003
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	45,5	46,13	+0,63
	на господарсько-питні потреби			
	на виробничі потреби			
	на сільськогосподарські потреби			
	на зрошення			
	на інші потреби			

У структурі використання води (рис. 5.10.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 5,6 %, виробничих - 93,5 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - залишився без змін - 4 %;
- ◆ для відомчих - збільшився з 2 до 3 %;
- ◆ для сільських - збільшився з 20 до 23 %.

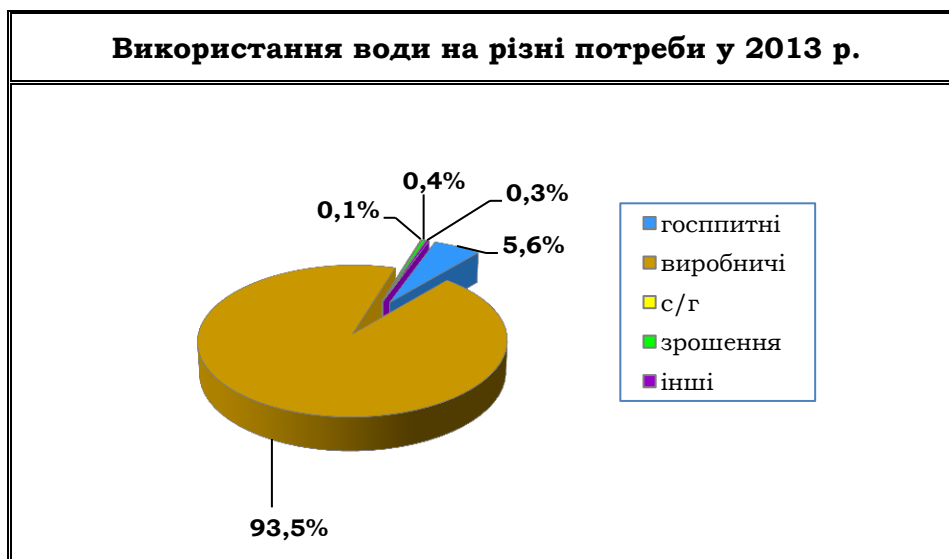

Рис. 5.10.1

Якість води джерел питного водопостачання. Кількість проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнювала відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 12372 (менше на 442) та 430 (менше на 20);
- ◆ з децентралізованих джерел - 1022 (більше на 119) та 411 (менше на 79).

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Київській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	32	- 70
сума, грн.		
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	-	- 14

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 96,7 %; сільські н/п - 47, (більше на 0,1) %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 71,9 % населених пунктів та 77,1 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 163,4; у смт – 80,4; у сільських н/п - 34,2 л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 13 %.

Чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 р. залишилась рівною - 149, з них 55 - спеціалізованих комунальних; 67 - багатогалузевих комунальних; 27 - відомчих. До комунальної форми власності належало 99 підприємств; до державної - 12; до іншої – 39.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів у 2013 році залишилась рівною - 2939, в т.ч. у містах - 1290; у смт - 1649; їх загальна потужність складала - 0,66 млн. м³/рік, потреба у нових потужностях - відсутня.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.10.2):

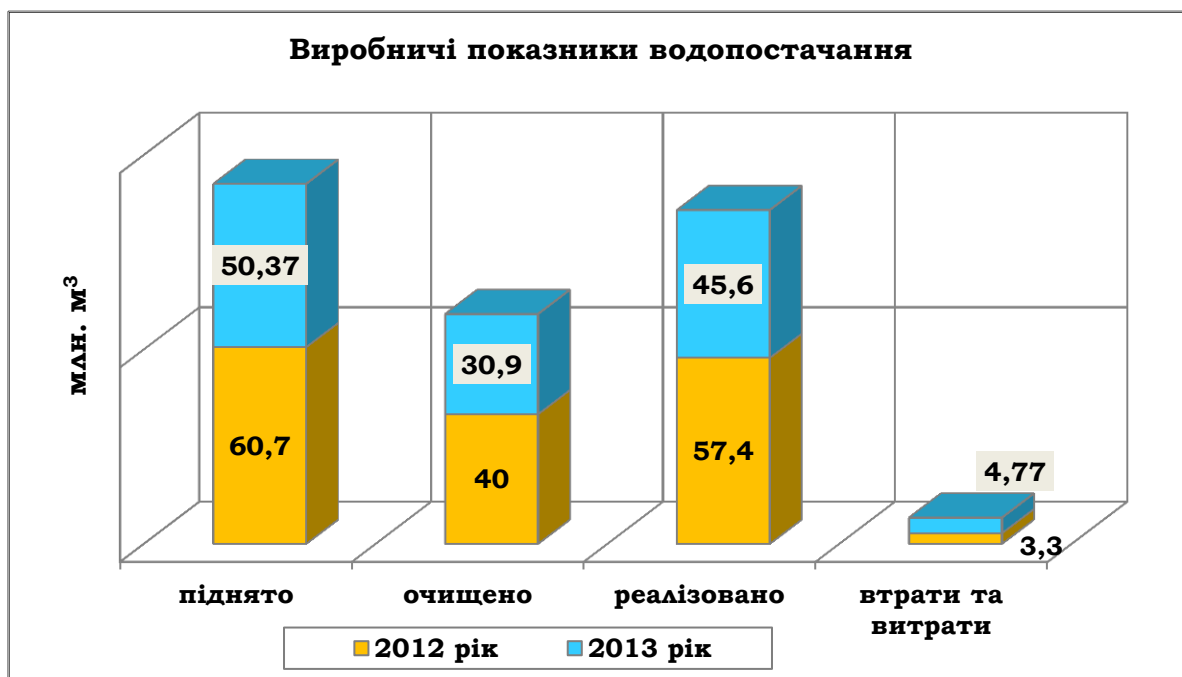

Рис. 5.10.2

- ♦ піднято води - 53,37 млн. м³
- ♦ очищено - 30,9 млн. м³ або 57,9 % до загального обсягу піднятої води;
- ♦ реалізовано - 45,6 млн. м³ або 90,5 %;
- ♦ втрати та технологічні витрати - 4,77 млн. м³ або 9,5 %;
- ♦ знезаражено - 40,2 млн. м³ або 79,8 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» залишилась на рівні - 204,5; за категорією «населення» - 171,9 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 29,9% насосів, з них протягом року було замінено 85,9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 25,8 та 98,9 % (рис. 5.10.3).

Рис. 5.10.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 5113 км. Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 23,3 % мереж, з них протягом року було замінено 1,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 20,3 та 1,9 % (рис. 5.10.4).

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області збільшились - з 57 до 88,05 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 280 до 300 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії складала - 2626,2 тис. грн.

Рис. 5.10.4

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 48,92 та реалізовано 9,95 млн. м³ води, що відповідно на 9,61 та 0,32 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.10.2).

Таблиця 5.10.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	ТОВ «Блоцерківвода»	18,6	9,5	13	6,6	35,5	27,0	1,2	0,4
2.	КП «Броваритепловодоенергія»	7,66	7,59	5,81	5,76	19,2	17,7	5,1	5,1
3.	КП «Ірпінсьводоканал»	4,99	5,13	4,05	4,1	27,9	27,2		
4.	КП «Вишнівськводоканал»	2,93	3,55	2,93	3,44	-	-		
5.	КП «Бориспільводоканал»	3,3	3,06	3,2	2,9	6,9	17,0	12,7	6,9
6.	КП «Обухів водоканал»	2,1	2,11	1,57	2,11	16,7	16,0	0,0	4,7
7.	КП ФМР «Фастівводоканал»	3,67	2,0	3,6	1,8	5,6		4,8	
8.	КП УЖКГ Славутич	1,85	1,86	1,35	1,70	-	-		
9.	КП «Боярка-водоканал»	1,06	1,75	1,05	1,63	11,8		6,3	
10.	Вишгородське МКП «Водоканал»	1,6	1,6	1,6	1,6	-	-		
11.	Переяслав-Хмельницький ВУКГ	1,16	1,16	1,1	1,11	10,5		27,5	
	РАЗОМ	48,92	39,31	10,27	9,95				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 0,1 % - до 66,8 %; квартир на 0,2 % - до 33,3 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін:

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи залишились на рівні - 3,6 грн./м³; максимальні збільшились - з 21,25 до 22,37 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 2,84 грн./м³; максимальні збільшились - з 4,1 до 4,36 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 3,5 до 3,52 грн./м³ (рис. 5.10.5).

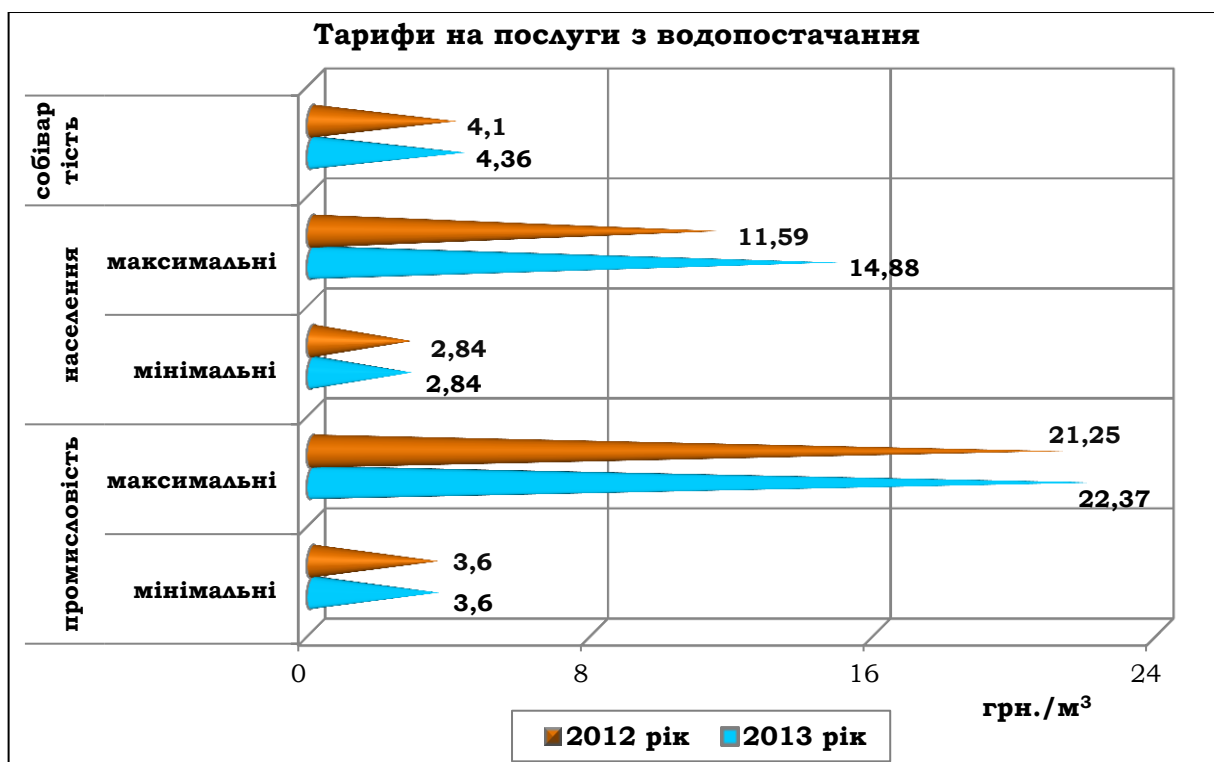

Рис. 5.10.5

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для промисловості - з 96,9 до 93,5 %; для населення - з 87 до 85,1%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.10.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	22,12	+4,15
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	2,65	- 0,08
2.	Завершення будівництва об'єктів	4,23	- 0,27
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	13,15	+ 7,63
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,56	- 1,84
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	1,36	+ 1,23
6.	Паспортизація джерел і об'єктів	-	- 0,07
7.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,11	- 2,31
8.	Інші заходи	0,064	- 0,132

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.10.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	26	30	+4
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	10	11	+1
	<i>відсутність очисних споруд</i>	14	13	-1
	<i>відсутність знезараження</i>	2	6	+4
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	20	23	+3
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	8	9	+1
	<i>відсутність очисних споруд</i>	10	8	-2
	<i>відсутність знезараження</i>	2	6	+4

Якість питної води

Таблиця 5.10.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	кількість проб		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	3 систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	1679	1237	-442
	<i>бактеріологічним</i>	568	430	-138
2	3 сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	336	567	+231
	<i>бактеріологічним</i>	229	243	+14

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	кількість проб		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	903	1022	+119
	<i>бактеріологічним</i>	490	411	-79
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	958	701	-257
	органолептичними	856	655	-201
	загальною мінералізацією	69	47	-22
	<i>Мікробіологічними</i>	422	357	-65

Спалахи інфекційних захворювань, тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання протягом 2013 року в області не спостерігались.

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.10.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	32	-70
2.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	32	-70
3.	Накладено штрафів	32	-70
	<i>з них отримано</i>	-	
4.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	
5.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-33
6.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів		
7.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	-	-19
	<i>постійно</i>	-	-14
	<i>тимчасово</i>	-	-6
8.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС		

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 96,56 %; сільські н/п - 16 %;
- ♦ *питоме водовідведення на 1 людину*: у містах - 52,9; у сільських н/п - 15,3 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.10.6):

- ♦ відведено стічних вод - 76,07 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 24,51 млн. м³ або 32,2 % (частина зібраних стоків передається для очищення на КОС м. Києва);

- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 21,18 млн. м³ або 27,8 %.
- ♦ пройшло доочищення - 10,28 млн. м³ або 13,5 %;

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 71,39 млн. м³ або 93,9 % від їх загальної кількості; у смт - 3,17 млн. м³ або 4,1 %; у сільських н/п - 1,5 млн. м³ або 1 %.

Рис. 5.10.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 29,1 % насосів, з них протягом року було замінено 22,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 29,5 та 20,7 % (рис. 5.10.7).

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 146 КОС реконструкції потребували 46, у попередньому році - 41.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 2398,8 км. Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 28,5 % мереж, з них протягом року було замінено 0,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 32,7 та 1,1 % (рис. 5.10.8).

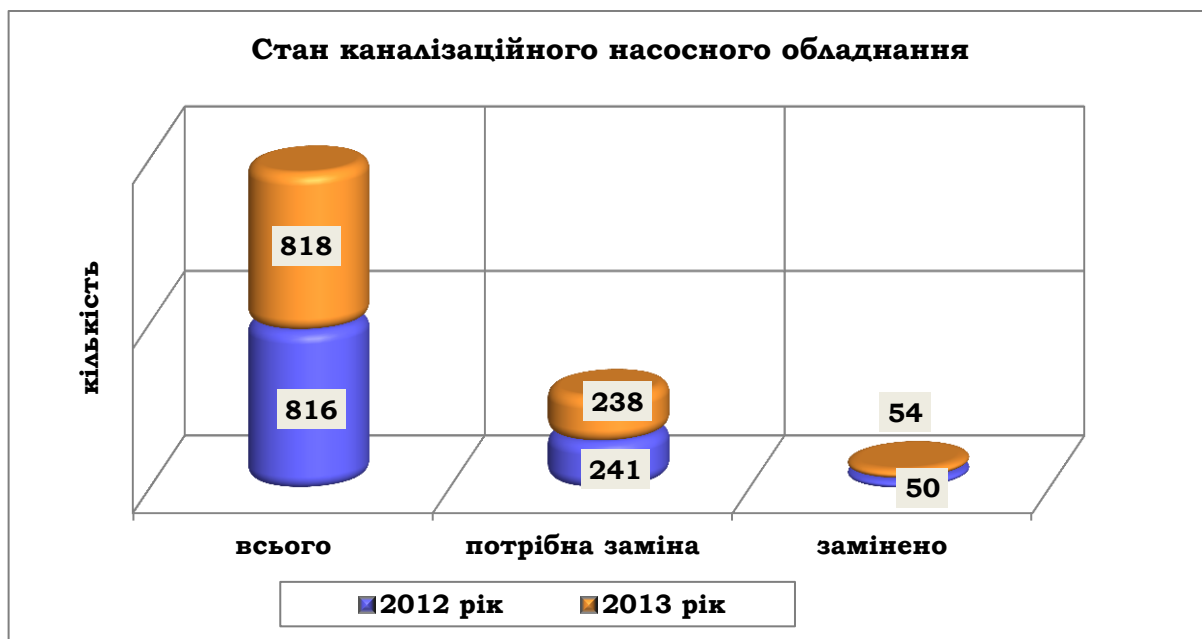

Рис. 5.10.7

Рис. 5.10.8

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області трохи збільшились - з 212,1 до 212,13 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 117,2 до 117,8 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії складала - 971,6 тис. грн.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 29,41 та очищено 24,61 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 5,03 та 6,99 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.10.7).

Таблиця 5.10.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	ТОВ «Блоцерківвода»	13,9	7,3	13,9	7,30	52,4	58,8	0,5	0,1
2.	КП «Броваритепловодоенергія»	5,4	5,32	5,4	5,32	15,6	15,1	1,2	1,2
3.	КП «Бориспільводоканал»	2,43	3,5	2,43	2,4	11,2	11,4	1,3	
4.	КП «Ірпінсьводоканал»	3,4	3,5			48,7	47,9	-	-
5.	КП «Вишнівськводоканал»	2,6	3,2	2,6	3,0	-	-		
6.	КП УЖКГ Славутич	1,46	1,37	1,46	1,37	-	-		
7.	КП «Боярка-водоканал»	1,37	1,3	1,37	1,3	0,7	0,7	-	-
8.	КП «Обухів водоканал»	1,36	1,3	1,36	1,3	7,6	7,0	4,3	9,5
9.	Вишгородське МКП «Водоканал»	1,14	1,12	1,14	1,12	-	-		
10.	КП ФМР «Фастівводоканал»	0,8	0,9	1,36	0,9	3,6	3,6	100	-
11.	Переяслав-Хмельницький ВУКГ	0,58	0,6	0,58	0,6	3,4	12,4	-	-
	РАЗОМ	34,44	29,41	31,6	24,61				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році залишилися без змін і складали (рис. 5.10.9):

- ♦ для промисловості мінімальні - 4,89; максимальні - 29,94 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні - 2,65; максимальні - 14,89 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 5,12 до 5,43 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 93,6 до 92,2 %; для населення - з 80 до 77,7%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.10.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	4,58	- 0,08
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,16	- 0,57
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	3,61	+ 2,11
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,81	
4.	Інші заходи	-	- 0,83

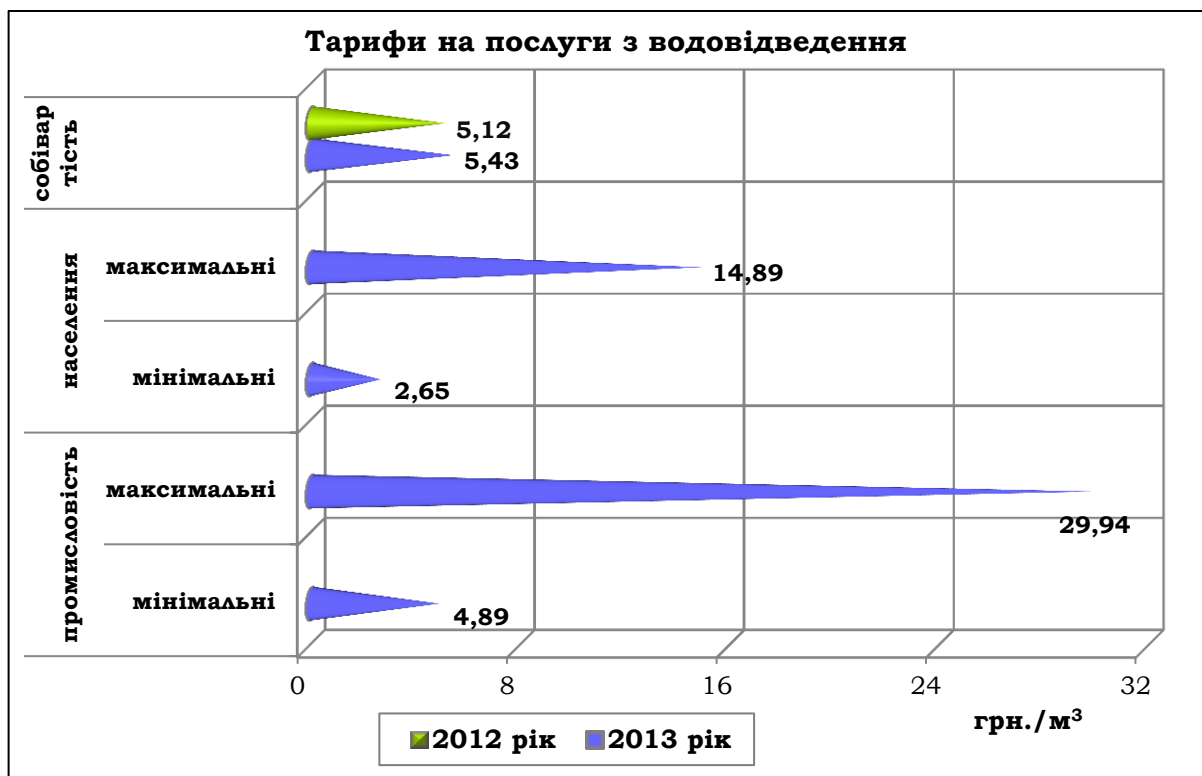

Рис. 5.10.9

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.10.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	96,98	+ 4,02
	господарсько-побутових	88,9	+ 1,02
	промислових	8,08	+ 3
1.1	Без очищення		
	всього	2	- 1
	господарсько-побутових	1	-
	промислових	1	- 1
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	54,5	-
	господарсько-побутових	54,5	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	72,3	- 6,67
	нормативно чистих без очищення	0,05	- 1,5
	нормативно очищених	70,5	- 5,13
	недостатньо очищених	1,75	- 0,04
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	74,13	- 6,65
	нормативно чистих без очищення	0,08	1,47
	нормативно очищених	72,3	- 5,14
	недостатньо очищених	1,75	- 0,04

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.10.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	64	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	110	-21
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	63	5
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	47	-26
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	143	-
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	216	-54
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	117	-13
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	99	-41

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.10.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	12	-10
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-14
3	Передано справ до прокуратури	-	

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

В області діє «Програма забезпечення населення Київської області якісною питною водою в достатній кількості на 2011-2020 роки», яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 24.03.2011 року № 061-05-VI.

Протягом 2013 року у системах водопостачання та водовідведення були здійснені наступні заходи по районах:

- Богуславський - поточний ремонт водопровідних очисних споруд;
- Бориспільський - капремонт артсвердловин з влаштуванням вузлів обліку в сс. Старе, Рогозів, Сошників, розпочато капремонт системи водопостачання в с. Ревне та завершено в с. Рогозів; поточний ремонт системи водопостачання в с. Петровське; реконструкція КОС в сс. Старе та Рогозів та капітальний ремонт мулових майданчиків в с. Сошників;
- Бородянський - заміна фільтруючого матеріалу, дренажів на станції знезалізнення смт Бородянка; ремонт водогонів та водопровідних мереж в смт Немішаєво, Бородянка, сс. Нове Залісся, Новий Корогод, ремонт свердловин в с. Блиставиця та смт Пісківка із заміною насосів, прокладено водогін в с. Дружня; проведено реконструкцію КНС смт. Бородянка;

- Володарський – ремонт водопровідних мереж, їх дезінфекція, заміна фільтруючого завантаження;

- Броварський - розпочато буріння глибоководних свердловин та санацію водогонів в смт Калита, сс. Требухів, Рожівка, Рудня та завершено в с. Шевченкове;

- Іванківський, Згурівський, Міронівський - заміна насосного обладнання та ремонт водопровідних мереж;

- Кагарлицький - заміна і встановлення насосів SAER на НС;

- Переяслав-Хмельницький - розпочато капремонт системи централізованого водопостачання с. Світанок та свердловини в с. Хоцьки;

- Рокитнянський - встановлено 2 глибинних насоси зі станцією управління та коригування; проведено капітальний ремонт системи водовідведення, встановлено станцію управління компресорами очисних споруд;

- Обухівський - розпочато реконструкцію аварійних магістральних водопровідних мереж та аварійної ділянки самопливного центрального міського каналізаційного колектору Ø500 мм;

- Сквирський - виділено кошти на виготовлення ПКД на будівництво водопровідних мереж та 10 артезіанських свердловин;

- Тетіївський - завершено капітальний ремонт водопроводу м. Тетієва;

У містах: Біла Церква - розпочато заміну водопровідних мереж; м. Бориспіль - проведено реконструкцію обладнання системи водопостачання та водовідведення; Бровари - проведено капітальний ремонт водопровідних та каналізаційних мереж, реконструкцію очисних споруд, розпочато встановлення 2-х рециркуляційних насосів та капремонт напірного каналізаційного колектору; Буча - проведено реконструкцію та ремонт артсвердловин, НС, побудовано 2 свердловини, закуплено 15 глибинних насосів, відремонтовано агрегат на КНС; Переяслав-Хмельницький - розпочато реконструкцію каналізаційних очисних споруд

В мм. Біла Церква, Бориспіль, Боярка, Бровари, Васильків, Ірпінь, Буча збудовано і продовжують будуватись павільйони бюветного водопостачання

У березні 2013 р. Білоцерківською міськрадою цілісний майновий комплекс КП БМР «Білоцерківводоканал» був переданий в концесію (експлуатацію) ТОВ «Білоцерківвода», як самостійному об'єкту господарювання з приватною формою власності.

Протягом 2013 року органами місцевого самоврядування було переглянуто та затверджено тарифи на житлово-комунальні послуги на 7 підприємствах з водопостачання та 5 - з водовідведення.

Питома вага тарифів для населення, приведених у відповідність до рівня економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво, за видами послуг по Київській області складала:

- з водопостачання: нижче 80 відс. - 35,7 % від загальної кількості; 80-100 відс. - 31,0 %; 100 відс. - 33,3 %;

- з водовідведення - нижче 80 відс. - 47,6 % від загальної кількості; 80-100 відс. - 38,1 %; 100 відс. - 14,3 %.

5.11 Кіровоградська область

Кіровоградською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Кіровоградській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшилися на 33,9 і становили 233,5 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 28,42 - до 78,81 млн. м³ (табл. 5.11.1).

Таблиця 5.11.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	199,6	233,5	+33,9
	поверхневої	178,0	213,4	+35,4
	підземної	21,6	20,1	- 1,5
2	Використання води, млн. м³			
	всього	50,39	78,81	+28,42
	на господарсько-питні потреби	20,11	20,36	+0,25
	на виробничі потреби	15,05	19,12	+4,07
	на сільськогосподарські потреби	3,04	2,71	- 0,33
	на зрошення	1,76	1,40	- 0,36
	на інші потреби	10,43	35,22	+24,79
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	9,78	9,45	- 0,33
	на господарсько-питні потреби	3,97	3,36	- 0,61
	на виробничі потреби	2,80	2,57	- 0,23
	на сільськогосподарські потреби	2,70	3,22	+0,52
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	0,3	0,3	-

У структурі використання води (рис. 5.11.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 25,8 %, виробничих - 24,3 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 35,6 та 27,2 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для всіх джерел - зменшився з 3,9 до 2,9 %;
- ◆ для сільських - зменшився з 4,7 до 3,6 %;

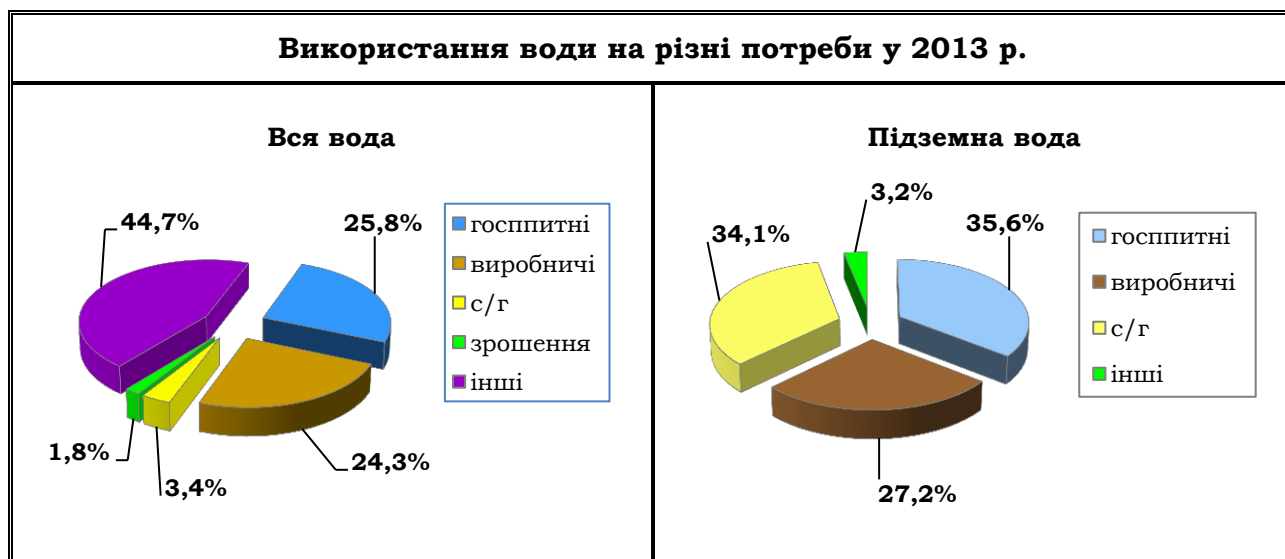

Рис. 5.11.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 11,4 (більше на 0,7) % та 6,1 (більше на 1,3) %;
- ◆ з підземних джерел - 13,9 (більше на 0,6) % та 6,4 (більше на 0,8) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 52,9 (менше на 8,1) % та 17,3 (більше на 1,3) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Кіровоградській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	-	-16
сума, грн.	-	-1683
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	-	

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 81,5 %; сільські н/п - 18,4 (менше на 7,1) %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 45,5 % населених пунктів та 75,8 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: в цілому по області - 69,9 (більше на 2,2) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 0,01 (менше на 0,02) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році зменшилась з 112 до 107, в т.ч. спеціалізовані комунальні - 5 до 1; багатогалузеві комунальні - з 104 до 103; відомчі - залишились рівними - 3. До комунальної форми власності належало 78 (менше на 5) підприємств; до державної - 3; до іншої - 26.

Базове підприємство області - **ОКПВ «Дніпро-Кіровоград»**.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області не змінилась і дорівнювала - 17, в т.ч. у містах - 10; проте потреба у нових потужностях - відсутня.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.11.2):

- ◆ піднято води - 37,5 млн. м³
- ◆ очищено - 31,0 млн. м³ або 82,7 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 20,48 млн. м³ або 54,6 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 17,02 млн. м³ або 45,4 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 34,4 млн. м³ або 91,7 % від їх загальної кількості; у смт - 3,1 млн. м³ або 8,3 %.

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 2840,9 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 72,5 %; на смт - 27,5 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 51,7 % мереж, з них протягом року було замінено біля 1,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 48,3 та 1,3 % (рис. 5.11.3).

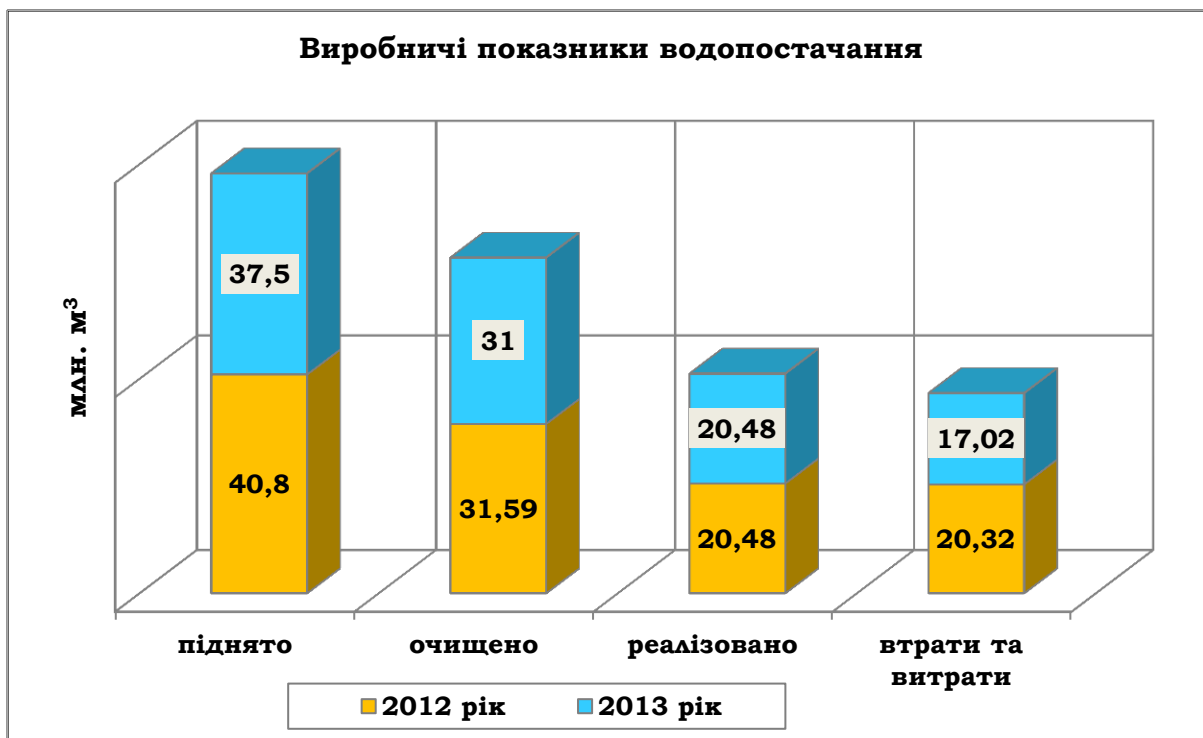

Рис. 5.11.2

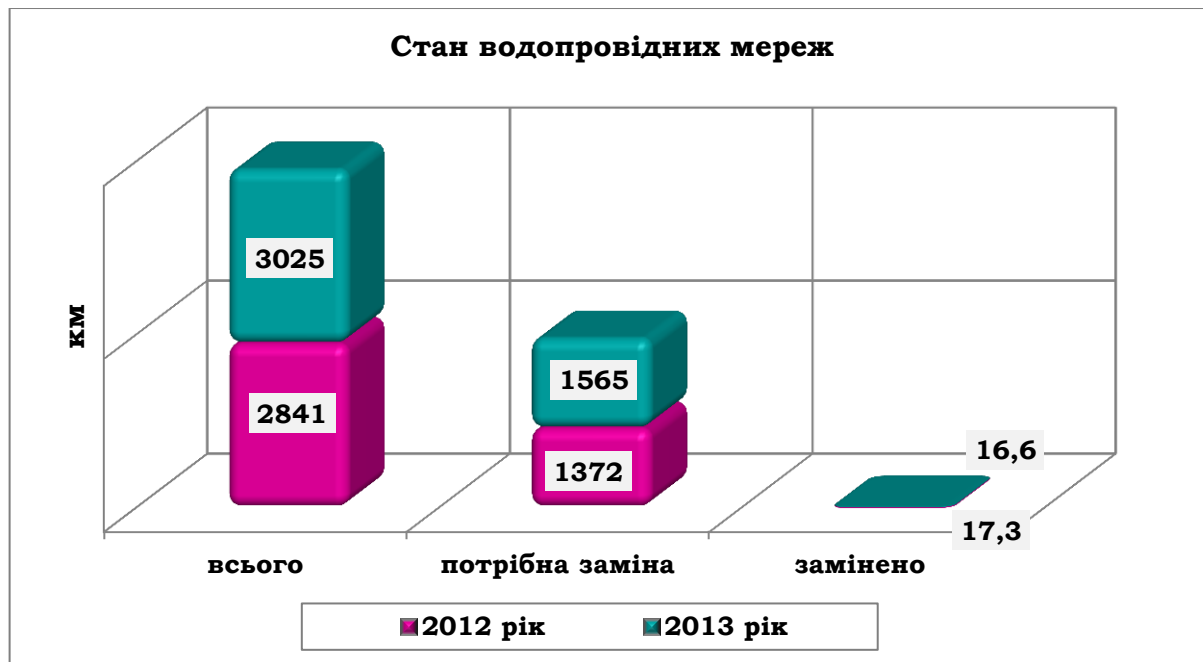

Рис. 5.11.3

Споруди для зберігання питної води. Чисельність резервуарів чистої води в цілому по області залишилась рівною - 348; водонапірних башт - збільшилась - з 77 до 78; нестачі необхідних для зберігання питної води об'ємів - немає.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області збільшились - з 56,66 до 58,6 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1105 до 1143 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 29062,12 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшим підприємством водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 33,1 та реалізовано 16,92 млн. м³ води, що відповідно на 3,2 менше та 0,07 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.11.2).

Таблиця 5.11.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	36,3	33,1	16,85	16,92	53,5	32,6	1	1,4

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 1,9 % - до 70,2 %; квартир знизилось на 0,2 % - до 88,5 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.11.4):

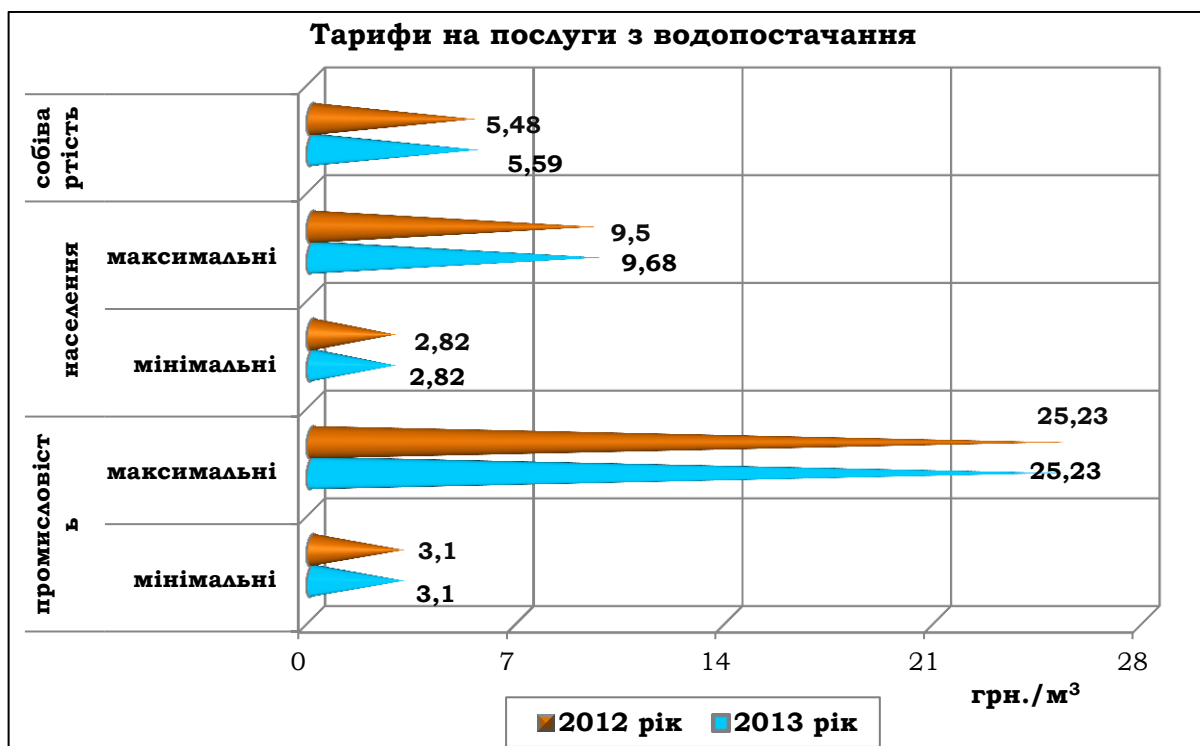

Рис. 5.11.4

♦ для промисловості мінімальні та максимальні тарифи залишились на рівні - 3,1 та 25,23 грн./м³, відповідно;

♦ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 2,82 грн./м³; максимальні збільшились - з 9,5 до 9,68 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 5,48 до 5,59 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році збільшився: для промисловості - з 53,6 до 77 %; для населення - з 68,6 до 68,7%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.11.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	3,03	+0,38

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.11.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	3,9	2,9	- 1
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	2,8	2,2	- 0,6
	<i>відсутність очисних споруд</i> <i>відсутність знезараження</i>			
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	4,7	3,7	+ 1
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	3,3	2,8	- 0,5
	<i>відсутність очисних споруд</i> <i>відсутність знезараження</i>			

Якість питної води

Таблиця 5.11.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	10,72	11,37	+0,65
	<i>бактеріологічним</i>	4,82	6,05	+1,23

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
2	3 сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	12,52	15,84	+3,32
	<i>бактеріологічним</i>	7,10	4,90	-2,2
3	3 систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	61,03	52,96	-8,07
	<i>бактеріологічним</i>	16,08	17,31	+1,23
4	3 водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	9,70	10,79	+1,09
	органолептичними	5,48	4,82	-0,66
	загальною мінералізацією	3,0	4,13	+1,13
	санітарно-токсичними	2,88	2,66	-0,22
	<i>Мікробіологічними</i>	5,34	6,34	+1

Спалахів інфекційних захворювань, пов'язаних із вживанням питної води з мереж централізованого водопостачання, в області не реєструвалося.

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.11.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	37	-136
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	15	-30
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	40,54	14,53
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	5	-56
	Накладено штрафів	7	-29
	<i>з них отримано</i>	7	-29
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-2
7.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	-	-42
8.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено		
	<i>тимчасово</i>	-	-45
9.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	1	-9

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 91,7 %; смт - 66,7 %; сільські н/п - 1 %;
- ◆ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 110,6 (менше на 5,8) л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.11.5):

- ◆ відведено стічних вод - 63,97 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 27,1 млн. м³ або 42,8 %;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 16,96 млн. м³ або 26,5 %.

Рис. 5.11.5

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 26 КОС реконструкції потребували 19, у попередньому році - 22.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 819,9 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 70,7 %; на смт - 29,3 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 29,8 % мереж, з них протягом року було замінено 1,4 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 43,3 та 0,1 % (рис. 5.11.6).

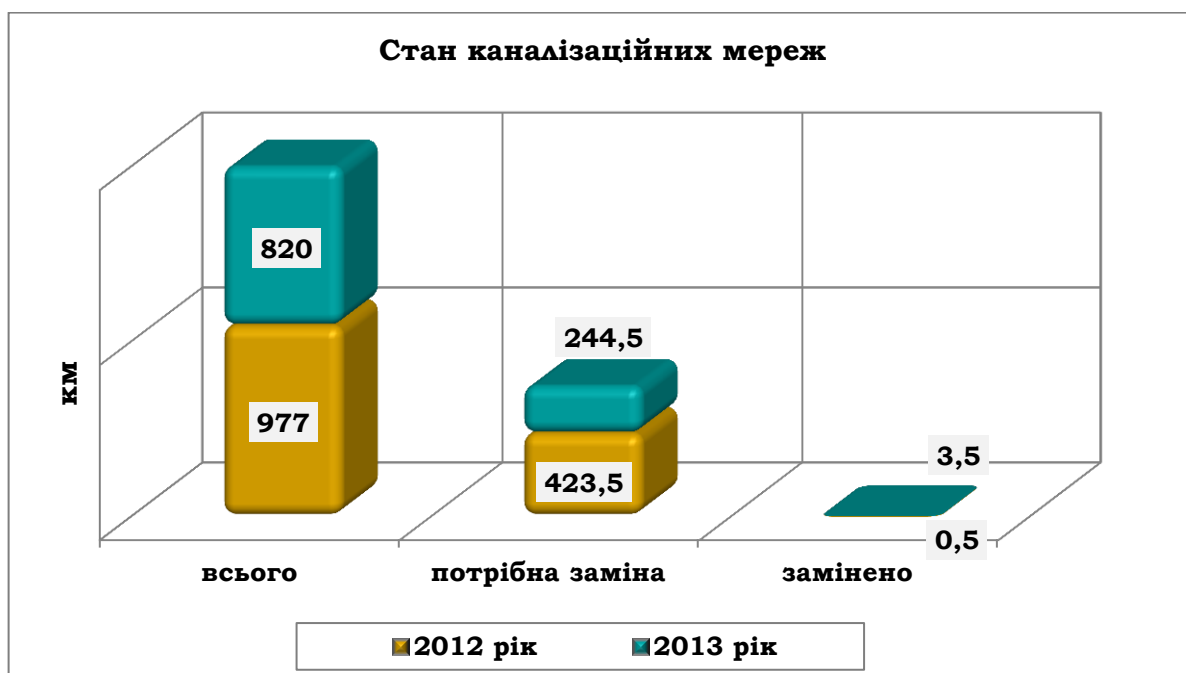

Рис. 5.11.6

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшим підприємством водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 18,4 та очищено 18,8 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,9 та 0,5 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.11.7).

Таблиця 5.11.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	17,5	18,4	18,3	18,8	24	1,1	24,2	0,4

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.11.7):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 2,9 до 3,07; максимальні залишились рівними - 24,36 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні та максимальні тарифи залишились на тому ж рівні - 2,3 та 22,65 грн./м³, відповідно.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 4,23 до 4,43 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 81,5 до 73,2 %; для населення - з 65,1 до 61,1 %.

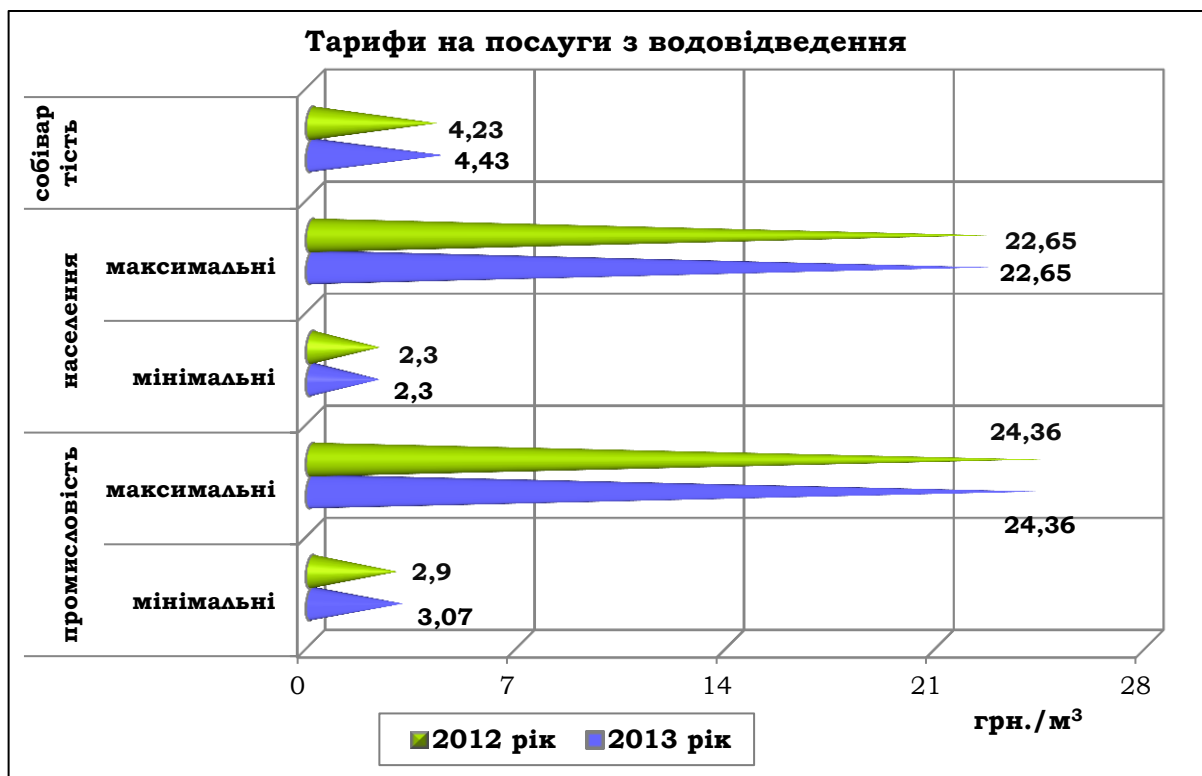

Рис. 5.11.7

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Кошти загальною сумою вказані у табл. 5.11.3

Тяжкі надзвичайні ситуації у системах водовідведення (аварії на мережах, насосних станціях, очисних спорудах тощо) протягом 2013 року були відсутні.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.11.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	57	+1
	господарсько-побутових	20	-
	промислових	24	+1
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	18	-2
	господарсько-побутових	16	-1
	промислових	2	-1
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	76,16	+28,38
	нормативно чистих без очищення	48,81	+29,17
	нормативно очищених	22,58	-0,45

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
2.1	недостатньо очищених	4,77	-0,28
	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	18,88	+0,32
	нормативно чистих без очищення	1,024	+0,229
	нормативно очищених	16,47	-0,01
	недостатньо очищених	1,384	+0,148

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.11.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	9	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	21,42	-17,48
	за мікробіологічними показниками	12,82	+7,82
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	57	+1
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	16,32	-4,64
	за мікробіологічними показниками	17,06	-3,92

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.11.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	-	-1

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

У 2013 році підприємства ВКГ надали послуг усім споживачам на суму – 145,0 (з них населенню – 90,6) млн. грн., що більше показника 2012 року на 0,2 млн. грн. або на 0,1 %. Фінансовий результат від надання послуг - збиток у сумі 51,7 млн. грн. (у 2012 р. збиток склав - 53,7 млн. грн.).

Збитковість підприємств та зменшення відшкодування собівартості виробництва послуг пов'язана з тим, що за останні два роки майже на всіх підприємствах не коригувались та не встановлювались нові тарифи. У 2013 році тарифи на послуги водопостачання було встановлено лише для КП «Сількомунгосп» Володимирівської сільської ради Знам'янського району.

Рівень оплати послуг водопостачання і водовідведення всіх категорій споживачів у 2013 році досяг 100,3 %, у т.ч. населенням – 99,4 % (відповідно 92,1 % та 92,8 % - у 2012 р.). Позитивним зрушенням в оплаті послуг спожи-

вачами є проведена підприємствами претензійно-позовна робота (станом на 01 січня 2014 р. подано 1838 позовів до фізичних осіб на суму 2,4 млн. грн., розглянуто 1478 позовів на суму – 1,6 млн. грн., утримано – 0,473 млн. грн. Подано 1852 позови до юридичних осіб на суму 0,4 млн. грн., розглянуто 12 позовів на суму – 0,1 млн. грн., утримано – 0,024 млн. грн.).

Дебіторська заборгованість на початок 2014 року склала – 36,5 млн. грн., що більше на 1,3 млн. грн. або 3,7 % у порівнянні із попереднім роком, у т.ч. населення – 13,3 млн. грн. (більше на 0,6 млн. грн. або 4,7 %). Кредиторська заборгованість становила - 140 млн. грн., що на 20,9 млн. грн. або 17,5 % більше порівняно з 2013 роком.

У більшості сільських населених пунктів технічний стан водопроводів потребує реконструкції (відновлення, будівництва). За статистичними даними найкраще забезпечені водопроводами сільські населені пункти Новгородківського (34,6 %), Голованівського (33,3 %), Компаніївського (30 %) районів, найменше - Гайворонського (3,8 %), Олександрівського (4 %), Новомиргородського (6,3 %) районів. Системи каналізації мають лише 6 сіл.

Мешканці 14 сіл Долинського району та частково м. Долинська, 12 сіл Устинівського району та частково самого селища Устинівка, частина жителів м. Новоукраїнка користуються привізною водою (майже 8,5 тис. чол.).

В області у 2013 році заходи в рамках бюджетної програми «Питна вода України» не реалізовувались.

У 2013 році на реалізацію заходів програми «Питна вода Кіровоградської області» на 2012-2020 роки, місцевих програм «Питна вода» та регіональної ініціативи «Жива вода» було спрямовано 3025,678 тис. грн., що складає 40,3% від запланованого, у т.ч.: 1835 тис. грн. - з державного бюджету; 581,8 тис. грн. - з місцевих бюджетів; 608,878 тис. грн. - з інших джерел.

Протягом звітнього періоду виконано: ремонт водопровідних та каналізаційних мереж, будівництво нових водопровідних мереж; облаштування та капітальний ремонт водозабірних свердловин; капітальний ремонт та заміну насосів; встановлення 21 системи доочищення питної води в закладах освіти у Знам'янському, Компаніївському, Новоукраїнському, Світловодському районах; ремонт та будівництво водонапірних башт; реконструкцію очисних споруд біологічної очистки у м. Новомиргороді; виготовлення та проведення експертизи проектно-кошторисної документації для 5 об'єктів; будівництво, ремонт та розчистку 97 громадських колодязів та 16 індивідуальних свердловин закладів соціальної сфери та ін.

Крім того, виконувались роботи по об'єктах «Реконструкція системи транспортування стічних вод на каналізаційні очисні споруди в м. Знам'янка Кіровоградської області» та «Районний водопровід «Дніпро-Кіровоград» – реконструкція хлораторних (м. Світловодськ)».

Протягом 2013 року проводились роботи з розроблення схем оптимізації систем водопостачання міст Знам'янки, Кіровограда, Олександрії, Світловодська, Бобринця, селищ міського типу Олександрівки та Смоліне, схем оптимізації систем водовідведення міст Кіровоград та Знам'янка.

Відповідно до затвердженої Програми буріння пошуково-розвідувальних свердловин для водопостачання населених пунктів Кіровоградської області на 2013 рік роботи не виконувались у зв'язку з відсутністю фінансування.

5.12 Луганська область

Луганською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Луганській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 0,1 і становили 156,8 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 0,8 - до 8,8 млн. м³ (табл. 5.12.1).

Таблиця 5.12.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	156,9	156,8	-0,1
	поверхневої	44,9	46,5	1,6
	підземної	112,0	110,3	-1,7
2	Використання води, млн. м³			
	всього	8,0	8,8	+0,8
	на господарсько-питні потреби	0,2	0,3	+0,1
	на виробничі потреби	7,8	8,5	+0,7
	на інші потреби			
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	4,1	4,4	+0,3
	на господарсько-питні потреби	0,1	0,1	
	на виробничі потреби	4,0	4,3	+0,3
	на інші потреби			

У структурі використання води (рис. 5.12.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 3,4 %, виробничих - 96,6 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 2,3 та 97,7 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році залишився без змін і складав - 63,6 %.

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ♦ з усіх джерел - 75,9 (менше на 3) % та 0,2 (більше на 0,1) %;
- ♦ з підземних джерел - 72,5 (менше на 4,2) % та 0,39 (менше на 0,05) %.

Рис. 5.12.1

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 64 % населених пунктів та 61 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 185); у смт – 175; у сільських н/п - 160 (більше на 0,6) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 1,5 (менше на 0,5) %.

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
8 смт	6	6
1 місто, 1 смт	8	8
1 місто, 6 смт	10	10
3 міста, 6 смт	5+5	5+5
9 міст, 14 смт, 4 села	12	12
1 смт	через день	через день

Базове підприємство області - **ОКП «Компанія «Луганськвода»**.

Дані стосовно централізованих систем водопостачання області представлені по ОКП «Компанія «Луганськвода».

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в області зменшилась з 95 до 82, а їх загальна потужність - з 156,9 до 156,2 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.12.2):

- ◆ піднято води - 156,8 млн. м³
- ◆ подано у мережу - 152,1 млн. м³ або 97 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 50,9 млн. м³ або 32,5 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 105,9 млн. м³ або 67,5 %;
- ◆ знезаражено - 156,8 млн. м³ або 100 %.

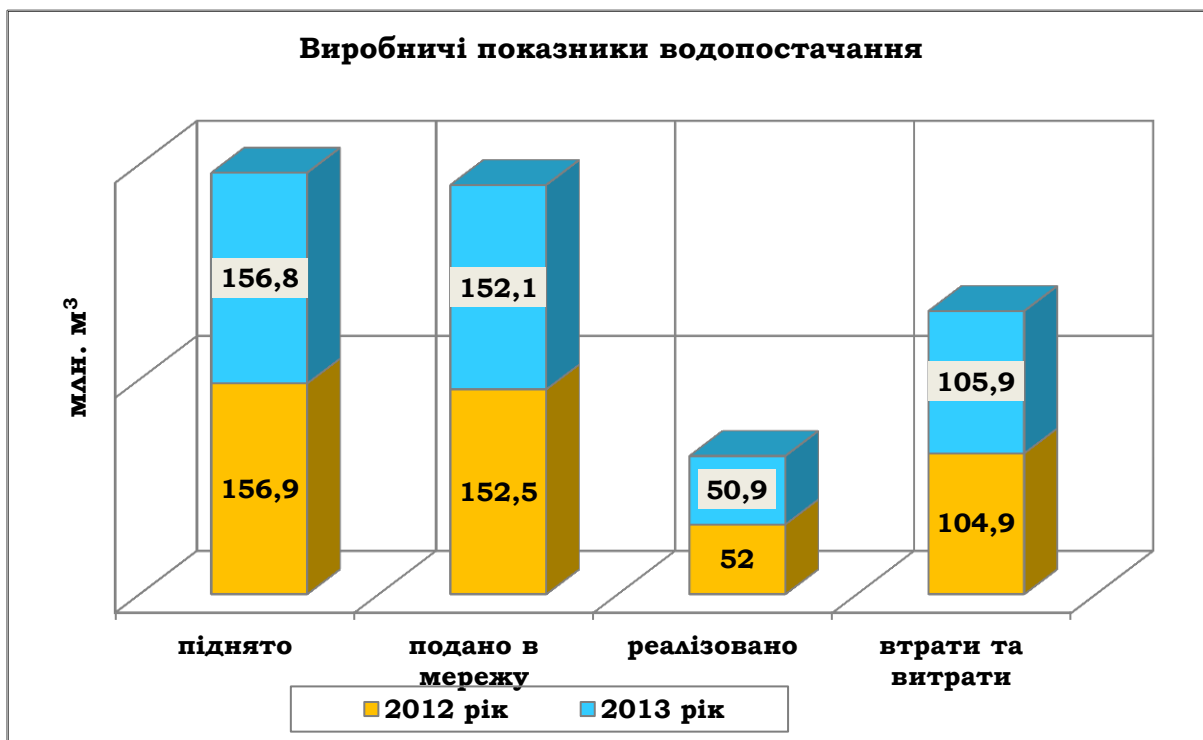

Рис. 5.12.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в області за категорією «усі споживі» збільшилась - з 416,7 до 429,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 9,3 % насосів, з них протягом року було замінено 49,4 %; у

попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 77,7 та 78,8 % (рис. 5.12.3).

Рис. 5.12.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в області становила - 6885,6 км. Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 72,7 % мереж, з них протягом року було замінено 1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 79,7 та 0,8 % (рис. 5.12.4).

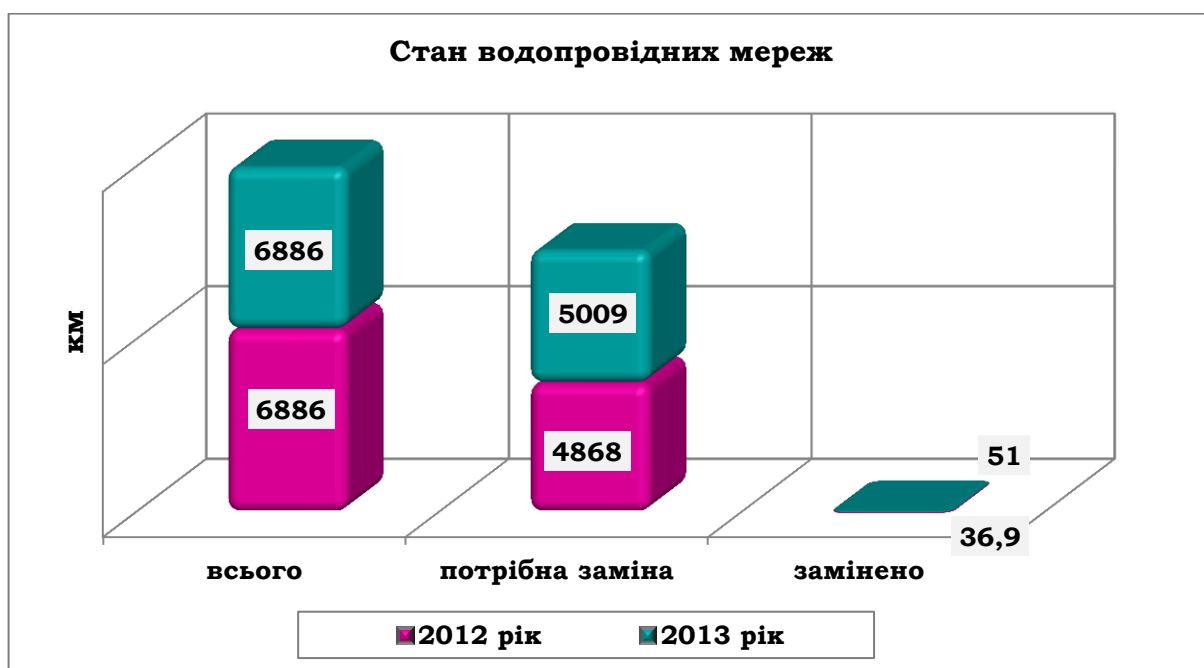

Рис. 5.12.4

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року зменшився з 2,5 до 2,47 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в області за рік зріз з 460 до 465,5 тис. м³; водонапірних башт - з 1,88 до 1,9 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в області зменшились - з 241,57 до 235,93 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1540 до 1481 кВт год/1000 м³ води.

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 3 % - до 25 %; квартир на 2 % - до 74 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році не змінювались і становили (рис. 5.12.5):

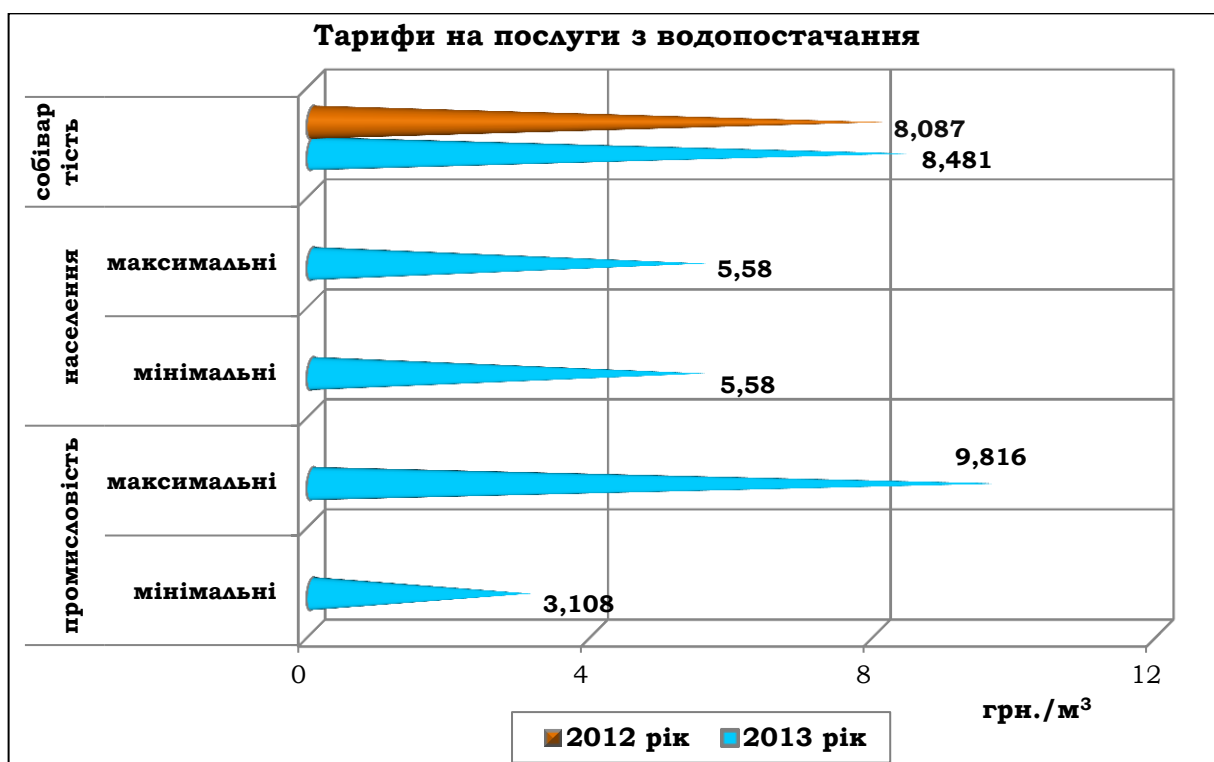

Рис. 5.12.5

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи - 3,108 грн./м³; максимальні - 9,816 грн./м³;
- ♦ для населення - єдиний тариф - 5,58 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання зросла з 8,087 до 8,481 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році зменшився: для промисловості - з 59,7 до 60,4 %; для населення - з 55,7 до 54,8 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.12.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	15,049	+1,145
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,553	-5749
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	12,496	+6,891

Системи централізованого водовідведення

Дані стосовно централізованих систем водовідведення області представлені по ОКП «Компанія «Луганськвода».

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %;
- ◆ питома водовідведення на 1 людину: у містах - 185 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.12.6):

Рис. 5.12.6

- ♦ відведено стічних вод - 35,9 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 33,6 млн. м³ або 93,6 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 33,6 млн. м³ або 93,6 %.
- ♦ пройшло доочищення - 14,4 млн. м³ або 40,1 %;

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 33,1 млн. м³ або 92,2 % від їх загальної кількості; у смт - 0,68 млн. м³ або 1,9 %; у сільських н/п - 2,12 млн. м³ або 5,9 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 11,3 % насосів, з них протягом року було замінено 62,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 9,3 та 34,6 % (рис. 5.12.7).

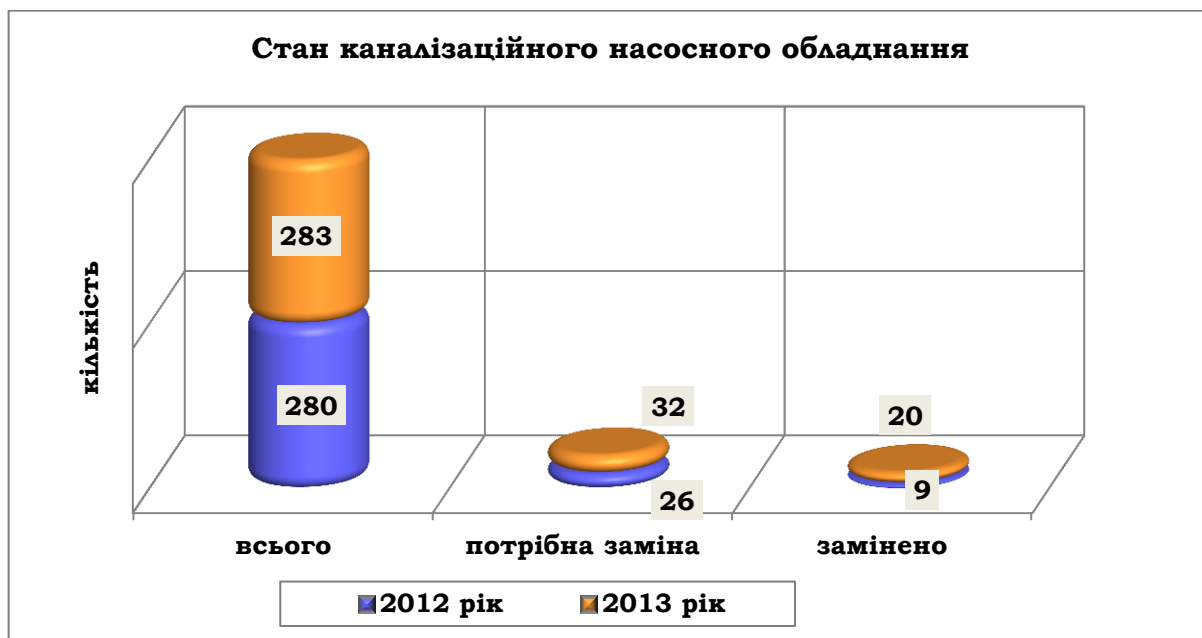

Рис. 5.12.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 54 КОС реконструкції потребували 38, як і у попередньому році.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в області становила - 1752,4 км. Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 59,9 % мереж, з них протягом року було замінено 0,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 57,4 та біля 0,3 % (рис. 5.12.8).

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в області зменшились - з 24,28 до 23,45 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 827 до 684 кВт год/1000 м³ стічної води.

Рис. 5.12.8

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році не змінювались і становили (рис. 5.12.9):

Рис. 5.12.9

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи - 4,944 грн./м³; максимальні - 8,664 грн./м³;
- ♦ для населення - єдиний тариф - 3,384 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 3,686 до 3,923 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 189,2 до 176,3 %; для населення - з 75,7 до 71,9 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.12.4

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	3,91	+2,184
	у тому числі:		
1.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	3,91	+2,184

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.12.5

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	36	-4
1.1	Без очищення	-	-
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	19	-4
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	40,2	-4,8
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	32,9	-2,9
	недостатньо очищених	2,6	-2,7
	неочищених	-	-
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	40,2	-4,8
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	32,9	-2,9
	недостатньо очищених	2,6	-2,7
	неочищених	-	-

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

За 2 роки роботи підприємства фінансовий результат від виробництва продукції збитковий. До основних причин збитковості підприємства відносяться: зростання тарифів на електроенергію; підвищення рівня мінімальної заробітної платні; зріст цін на матеріальні ресурси.

Для підприємства тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення були затверджені:

з 01.09.2013 року – Постановою НК держрегулювання компослуг України № 120 від 30.08.2013 року;

з 01.11.2013 року – Постановою НК держрегулювання компослуг України № 200 від 11.10.2013 року.

Рівень відшкодування затрат тарифами в цілому по підприємству у 2012 році складав 66,2 %. У зв'язку з ростом собівартості, не зважаючи на коригування тарифів, у 2013 році рівень відшкодування склав - 65 %.

Не дивлячись на проведені заходи по зниженню витрат і раціональному використуванню енергетичних ресурсів та скороченню витрат по фонду заробітної плати темпи зростання цін на електроенергію і хімреагенти, матеріали і ГСМ, зростання мінімального рівня заробітної платні випереджають наші дії по скороченню витрат. Тому, одним із найважливіших питань для підприємства є встановлення економічно обґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, які б дали можливість вчасно та в повному обсязі сплачувати за спожиту електроенергію, підвищувати мінімальний рівень заробітної платні робітникам та в повному обсязі виконувати процес подачі води та очистки стічних вод.

5.13 Львівська область

Львівською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Львівській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 1,5 і становили 244,1 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 0,9 - до 156,9 млн. м³ (табл. 5.13.1).

Таблиця 5.13.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	245,6	244,1	-1,5
	поверхневої	77,59	77,82	+0,23
	підземної	168,0	166,3	-1,7
2	Використання води, млн. м³			
	всього	157,8	156,9	-0,9
	на господарсько-питні потреби	62,87	62,48	-0,39
	на виробничі потреби	46,60	41,05	-5,55
	на сільськогосподарські потреби	25,2	26,22	+1,02
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	23,1	27,16	+4,06
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	85,47	85,69	+0,22
	на господарсько-питні потреби	48,9	49,3	+0,4
	на виробничі потреби	9,26	8,28	-0,98
	на сільськогосподарські потреби	25,04	26,0	+0,96
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	2,20	2,06	-1,14

У структурі використання води (рис. 5.13.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 39,8 %, виробничих - 26,2 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 57,6 та 9,7 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - залишився без змін - 13 %;
- ◆ для відомчих - зменшився з 0,9 до 0,7 %;
- ◆ для сільських - знизився з 2,4 до 1,9 %.

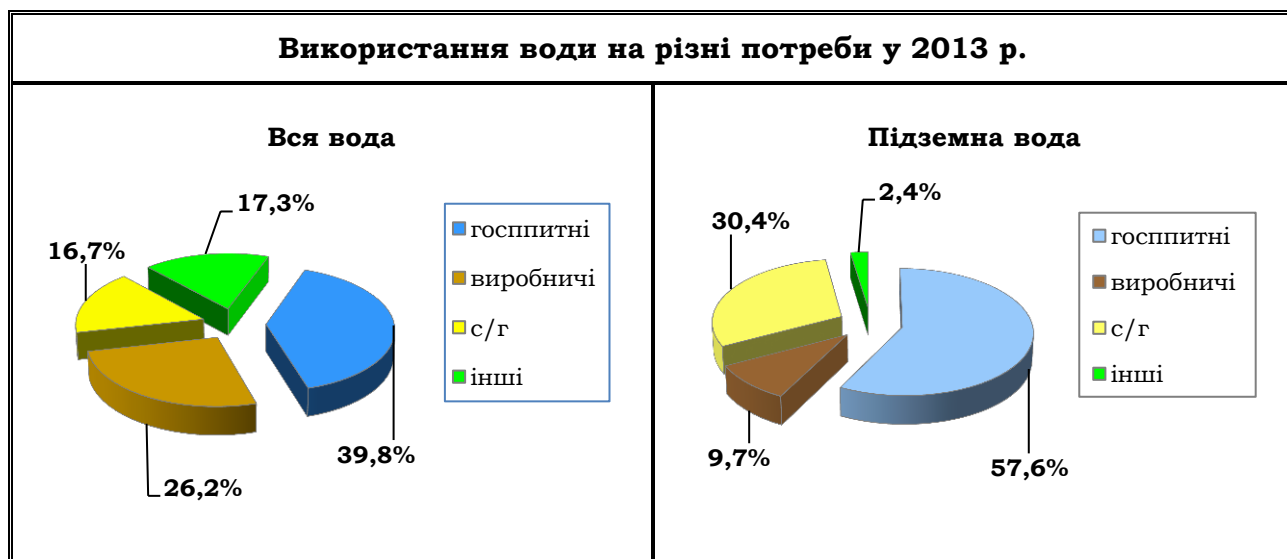

Рис. 5.13.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 7,1 (без змін) % та 2,5 (більше на 0,45) %;
- ◆ з підземних джерел - 6,9 (без змін) % та 0,5 (менше на 1,2) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 7,6 (більше на 2) % та 15 (більше на 6,1)%.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Львівській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб		
сума, грн.	57,0	-68,0
Справи передані на розгляд до прокуратури	1	-1
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	4	-28

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 93,2 %; смт - 73,5 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 74,5 (більше на 2) % населених пунктів та 93,4 (більше на 0,1) % населення;
- ◆ користуються привізною питною водою - 2,8 % населених пунктів та 0,4 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - від 77 до 300 л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 0,3 (більше на 0,1) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 51, з них 26 (більше на 1) - спеціалізованих комунальних; 23 - багатогалузевих комунальних; 2 (менше на 1) - відомчих. До комунальної форми власності належало 46 (більше на 2) підприємств; до державної - 2 (менше на 2); до іншої - 3.

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
3 міста	18-19	24
1 місто	6	24
2 міста	18,5	18,5
2 міст	12-16	18
2 смт	18	18
1 місто	16	16
1 місто	8	12
1 місто	12	12
1 місто, 1 смт	18-8	6,3

Базове підприємство області - **ЛМКП «Львівводоканал»**.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області зменшилась з 907 до 837; потреба у нових потужностях також знизилась - з 2,39 до 2,05 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.13.2):

- ◆ піднято води - 130,6 млн. м³
- ◆ очищено - 16,59 млн. м³ або 12,7 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 81,8 млн. м³ або 62,6 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 48,8 млн. м³ або 37,4 %;
- ◆ знезаражено - 126,6 млн. м³ або 96,9 %.

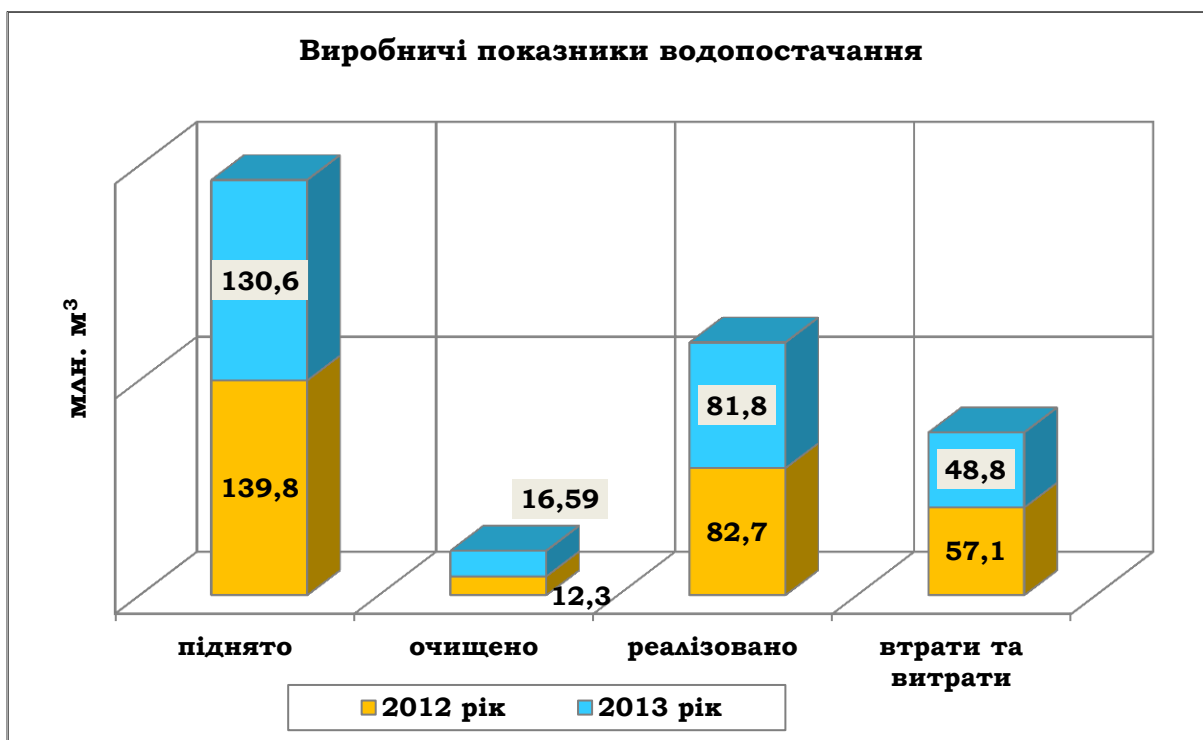

Рис. 5.13.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» збільшилась - з 379,1 до 381,6; за категорією «населення» - з 271,4 до 275,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 37,6 % насосів, з них протягом року було замінено 35,9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 40,1 та 38 % (рис. 5.13.3).

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 4649,4 км.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 39 % мереж, з них протягом року було замінено 2,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 50 та 2,2 % (рис. 5.13.4).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 2,5 до 2,7 аварій на 1 км мережі.

Рис. 5.13.3

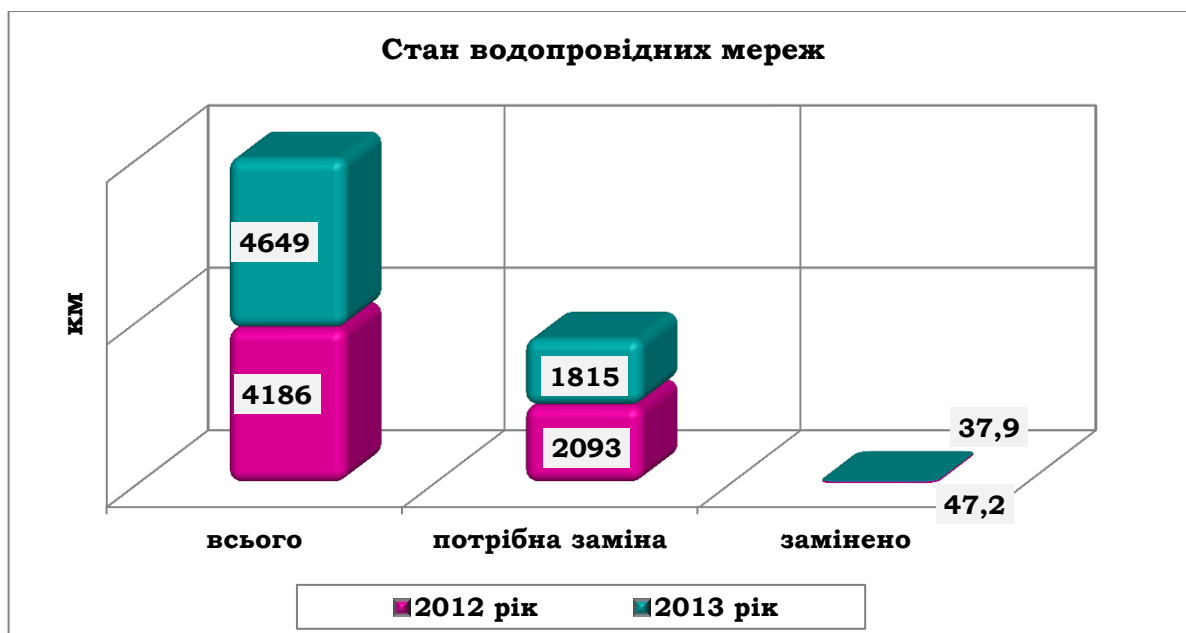

Рис. 5.13.4

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік зріз з 302 до 303 тис. м³; водонапірних башт - з 1,9 до 3,6 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів знизилась - з 100 до 48,7 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 219,6 до 132,2 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1599 до 1353 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії за послуги водопостачання та водовідведення складала - 9384,2 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 119,41 та реалізовано 55,94 млн. м³ води, що відповідно на 1,24 менше та 0,14 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.13.2).

Таблиця 5.13.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	ЛМКП «Львівводоканал»	102,7	101,3	43,1	43,1	65,8	49,6	1,5	0,9
2.	КП «Дрогобичводоканал»	9,95	9,83	7,0	6,92	31,4	56,0	0,5	1,5
3.	КП «Червоноградводоканал»	5,5	5,58	4,0	3,82	20,5	20,5	4,0	4,9
4.	КП «Стрийводоканал»	2,5	2,7	1,7	2,1	12,3	12,3	-	-
	РАЗОМ	120,65	119,41	55,8	55,94				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 4,9 % - до 52,4 %; квартир на 7 % - до 74,7 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році не змінювались і становили (рис. 5.13.5):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи 3,46; максимальні - 15,6 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи - 2,57; максимальні - 8,01 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зростає з 4,19 до 4,5 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для промисловості - з 99,1 до 87 %; для населення - з 75,8 до 70,4%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.13.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	12,76	-2,55
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,34	+1,12
2.	Завершення будівництва об'єктів	-	-0,06
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	9,02	-3,83
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,79	-0,36
5.	Інші заходи	1,61	0,58

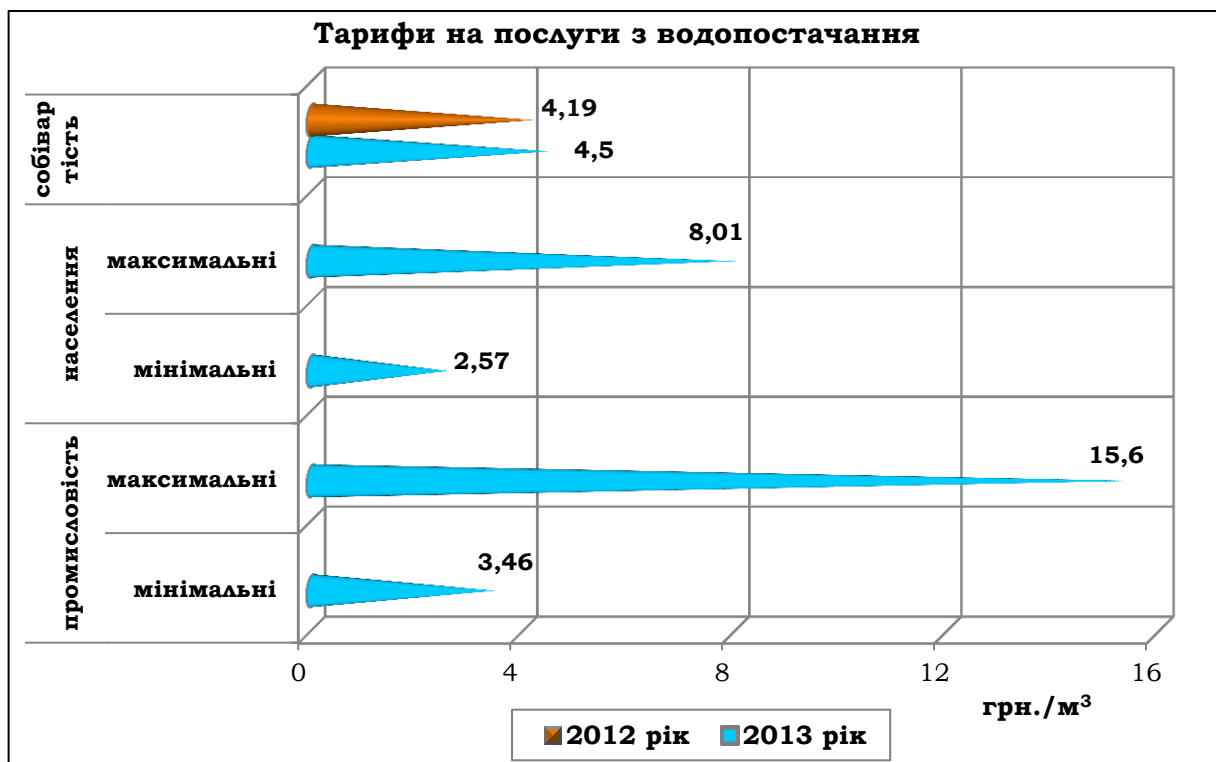

Рис. 5.13.5

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.13.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	2,31	2,1	-0,21
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	0,99	0,7	-0,29
	<i>відсутність очисних споруд</i>	1,5	1,4	-0,1
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	2,41	1,9	-0,5
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	2,41	1,9	-0,5
	<i>відсутність очисних споруд</i>	0,7	-	-0,7
	<i>відсутність знезараження</i>	0,7	-	-0,7

Якість питної води

Таблиця 5.13.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	2,7	2,6	-0,1
	<i>бактеріологічним</i>	0,6	3,0	+2,4
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	7,8	3,8	-4,0
	<i>бактеріологічним</i>	1,5	8,8	+7,3
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	5,6	7,6	+2,0
	<i>бактеріологічним</i>	8,9	14,9	+6,0
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	2,7	2,6	-0,1
	органолептичними	2,1	0,8	-1,3
	загальною мінералізацією	0,2	-	-0,2
	санітарно-токсичними	0,3	1,8	+1,5
	<i>Мікробіологічними</i>	0,6	3,0	+2,4

Протягом 2013 року спалахи інфекційних захворювань, етіологічним чинником виникнення яких є питна водопровідна вода, у Львівській області не зареєстровано.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
Бродівський, Старосамбірський, Городецький, Самбірський, Дрогобицький райони	Мікробіологічні
2 міста	Санітарно-хімічні, мікробіологічні
Стрийський, Золочівський, Миколаївський, Пустомитівський, Радехівський, Яворівський райони	Санітарно-хімічні, мікробіологічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.13.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	58	-647
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	57	-47

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	98,3	+83,5
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	4	-28
5.	Накладено штрафів	57	-68
	<i>з них отримано</i>	57	-61
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	1	-1
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	4	-28
9.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	4	-28
	<i>постійно</i>	-	-4
	<i>тимчасово</i>	4	-24
10.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	83	+51

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 61,8 %; сільські н/п - 10,6 %;
- ♦ *питоме водовідведення на 1 людину*: у містах - від 45 до 300 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.13.6):

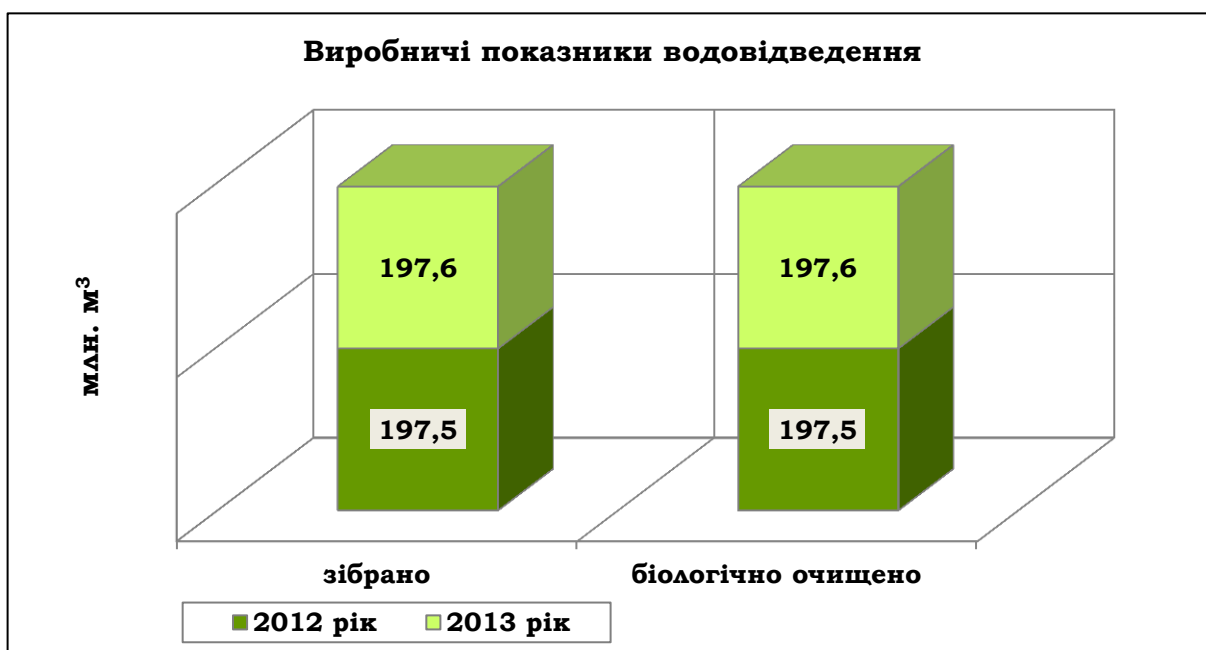

Рис. 5.13.6

- ♦ відведено стічних вод - 197,6 млн. м³;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 197,6 млн. м³ або 100 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 44,4 % насосів, з них протягом року було замінено 24,3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 43,2 та 73,5 % (рис. 5.13.7).

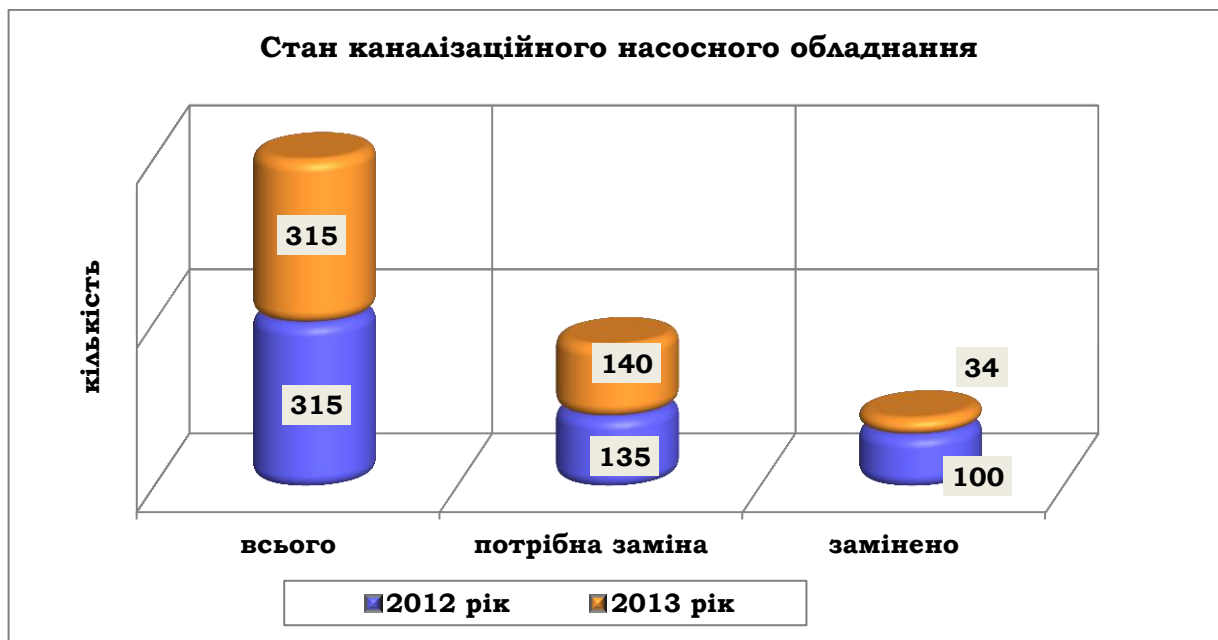

Рис. 5.13.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 175 КОС реконструкції потребували 28, у попередньому році - з 183 -26.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1926,5 км. Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 29,9 % мереж, з них протягом року було замінено 3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 22,7 та 4,4 % (рис. 5.13.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області знизився з 2 до 1 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області збільшились - з 53,2 до 55,6 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 684 до 857 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії за послуги водопостачання та водовідведення склала - 9384,2 тис. грн.

Рис. 5.13.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено та очищено 183,42 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 3,78 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.13.7).

Таблиця 5.13.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	ЛМКП «Львівводоканал»	159,9	159,5	159,9	159,5	29,5	8,8	0,9	5,5
2.	КП «Дрогобичводоканал»	20,2	17,42	20,2	17,42	29,2	35,1	-	-
3.	КП «Червоноградводоканал»	4,5	4,3	4,5	4,3	15,7	15,7	0,1	0,1
4.	КП «Стрийводоканал»	2,6	2,2	2,6	2,2	3,1	3,4	-	-
	РАЗОМ	187,2	183,42	187,2	183,42				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.13.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 1,81 до 1,96; максимальні залишились рівними - 16,07 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні та максимальні тарифи не змінювались і склали, відповідно, 1,22 та 10,3 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зростає з 2,12 до 2,4 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 99,3 до 80,2 %; для населення - з 86,1 до 76,3 %.

Рис. 5.13.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.13.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	15,06	-2,83
	у тому числі:		
3.	Будівництво нових об'єктів	5,20	3,23
4.	Продовження будівництва об'єктів	1,43	0,26
5.	Реконструкція і модернізація об'єктів	7,63	-5,69
6.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,47	-0,16
7.	Інші заходи (розшифрувати)	0,33	-0,47

У 2013 році тяжких надзвичайних ситуацій у системах водовідведення на об'єктах області не зафіксовано.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.13.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	169	-17
	господарсько-побутових	160	-16
	промислових	46	3
1.1	Без очищення		
	всього	24	-9
	господарсько-побутових	24	-9
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	44,48	+2,99
	господарсько-побутових	43,97	+3,08
	промислових	0,08	-0,07
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	218,2	-6,7
	нормативно чистих без очищення	19,59	-1,19
	нормативно очищених	152,4	-8,2
	недостатньо очищених	44,48	+2,99
	неочищених	1,68	-0,32
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	192,8	-4,1
	нормативно чистих без очищення	-	-0,05
	нормативно очищених	148,0	-6,8
	недостатньо очищених	43,97	+3,08
	неочищених	0,87	-0,28

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.13.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії		
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками	-	-2,7
	за мікробіологічними показниками	30,4	+23,6
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	199	-20
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками	12,8	-2,3
	за мікробіологічними показниками	12,6	-2,5

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.13.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	13	-34
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-
3	Передано справ до прокуратури	-	-

У 2013 році випадків аварійних скидів забруднюючих речовин у природні водні об'єкти не зафіксовано і до розгляду таких випадків представники держсанепідслужби області та департаменту житлово-комунального господарства не залучались.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Внаслідок тривалої експлуатації (понад 60-90 років) значна частина водопровідних мереж та амортизованого і морально застарілого енергоємного обладнання вимагають заміни. В першу чергу, це стосується центральної частини міста Львова та міст Дрогобича, Борислава, Золочева, Червонограда та ряду інших населених пунктів. Ситуація на об'єктах водопровідно-каналізаційного господарства, де основні фонди в середньому зношені на 63%, залишається складною.

Основними причинами технічного стану водопровідної мережі полягає у не достатньому фінансуванні з бюджетів усіх рівнів на капітальний ремонт мереж та обладнання на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства, у відсутності фінансування на впровадження сучасних передових технологій. Морально та технічно-застаріле обладнання приводить до системного виникнення аварійних ситуацій, зменшення тиску водопостачання, порушення графіків подачі води в мережу у деяких населених пунктах області.

У 2013 році підприємствами ВКГ області за рахунок бюджетів різних рівнів було здійснено ряд заходів: заміна та ремонт мереж водопостачання, реконструкція водопровідних насосних станцій, реконструкція водогонів та водозабірних споруд; заміна каналізаційних мереж, реконструкція КНС та 34 КОС.

Для модернізації каналізаційного господарства м. Львова виконується «Комплексна Програма модернізації каналізаційного господарства м. Львова на 2012-2015 рр.» (ухвала ЛМР від 20.09.2012 р. №1742).

За даними підприємств ВКГ області у 2013 році загальний обсяг реалізації послуг з централізованого водопостачання склав - 261,8 млн. грн. (на 1,6% більше ніж у 2012 році); загальні витрати становили - 317,2 млн. грн. (на 0,7% менше ніж у 2012 році); при цьому збитки склали - 44,8 млн. грн. (більше на 16,1 млн. грн. в порівнянні з 2012 роком). Прибутки від надання послуг во-

допостачання отримали КП «Стрийводоканал», КП «БуськеПВКГ», КП «Пустомитиводоканал», Сокальське МКП ВКГ.

Загальний обсяг реалізації послуг з централізованого водовідведення за 2013 рік досягнутий на рівні - 143,9 млн. грн., витрати становили - 170,8 млн. грн. (на 5,3 % більше ніж у 2012 році); збитки склали - 21,8 млн. грн. (на 6,1 млн. грн. більше ніж у 2012 році). Прибутки від надання послуг водовідведення отримали КП «Стрийводоканал», КП «Бориславводоканал», КП «Самбірводоканал», Сокальське МКП ВКГ, КП «Радехівводоканал», ПЖКГ Моршинської МР.

Аналіз витрат виробництва та фінансових показників діяльності підприємств ВКГ від надання послуг показав:

- водопостачання: середня собівартість 1 м³ становить 4,46 грн., тоді як середньозважений тариф по області – 3,87 грн./м³ (без ПДВ); рівень відшкодування витрат середньозваженим тарифом за підсумками діяльності за 2013 рік становить 86,8 %;

- водовідведення: середня собівартість 1 м³ стоків - 2,38 грн., тоді як середньозважений тариф по області – 2,09 грн./м³ (без ПДВ); рівень відшкодування витрат середньозваженим тарифом - 88 %.

Впродовж 2013 року з 27 водопровідно-каналізаційних підприємств області тарифи були переглянуті для 5 підприємств. Основними факторами, що впливають на ріст тарифів на даному сегменті ринку житлово-комунальних послуг є зменшення обсягів реалізації послуг, збільшення витрат з оплати праці у зв'язку з ростом мінімальної заробітної плати, встановленої на загальнодержавному рівні, зростання вартості електроенергії для підприємств ВКГ та приведення до рівня самоокупності тарифів, які не переглядались більше року.

На сьогодні залишаються проблемні питання постачання якісної питної води та очистки стоків, які без державної підтримки неможливо здійснити.

5.14 Миколаївська область

Миколаївською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Миколаївській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшилися на 0,9 і становили 268,5 млн. м³. Обсяги використаної води зменшилися на 4,4 - до 213,6 млн. м³ (табл. 5.14.1).

Таблиця 5.14.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	267,6	268,5	+0,90
	поверхневої	253,29	254,69	+1,40
	підземної	14,31	13,81	- 0,50
2	Використання води, млн. м³			
	всього	218,0	213,6	- 4,40
	на господарсько-питні потреби	52,5	41,19	- 11,31
	на виробничі потреби	101,2	90,19	- 11,01
	на сільськогосподарські потреби	2,23	2,07	- 0,16
	на зрошення	38,97	46,56	+ 7,59
	на інші потреби	23,13	33,52	+ 10,39
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	12,65	12,28	- 0,37
	на господарсько-питні потреби	6,2	6,02	- 0,18
	на виробничі потреби	4,55	4,41	- 0,14
	на сільськогосподарські потреби	1,9	1,85	- 0,05
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	-	-	-

У структурі використання води (рис. 5.14.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 19,3 %, виробничих - 42,2 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 49 та 35,9 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - збільшився з 1,12 до 1,6 %;
- ◆ для відомчих - зменшився з 0,68 до 0,19 %;
- ◆ для сільських - знизився з 6,5 до 3,9 %.

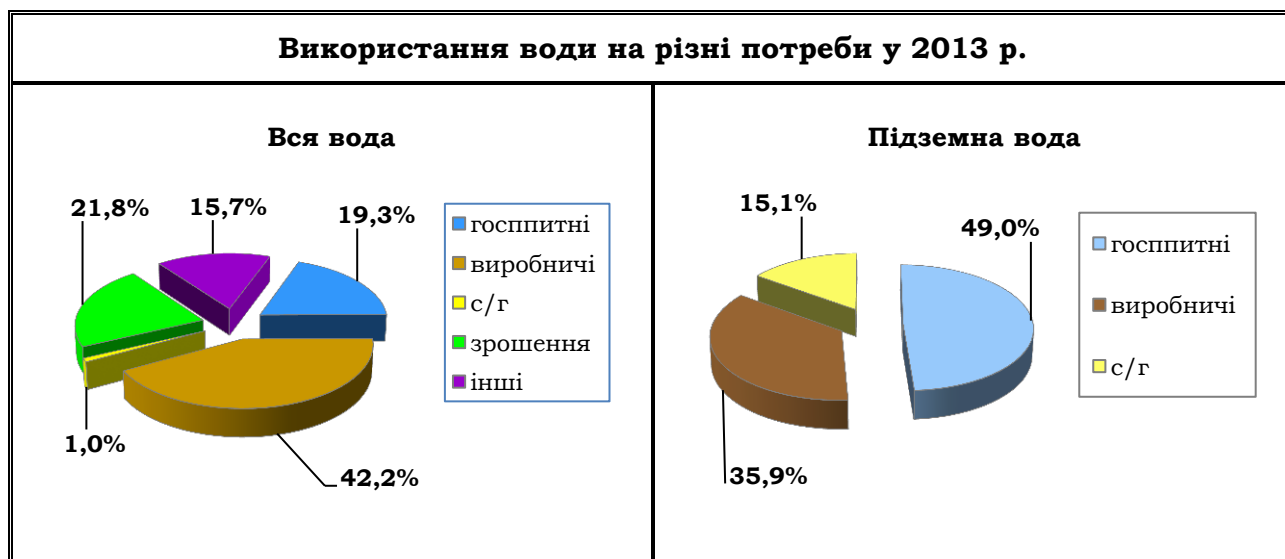

Рис. 5.14.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 41,4 (більше на 18,7) % та 6,9 (більше на 0,65) %;
- ◆ з підземних джерел - 23,4 (менше на 24,3) % та 5,7 (менше на 4,8) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 53,8 (більше на 13,8) % та 41,6 (більше на 23,4) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Миколаївській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	46	- 59
сума, грн.	4760	- 5289
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	-	- 49

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 94 %; сільські н/п - 57,5 (більше на 0,5) %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 26 (більше на 1) % населених пунктів та 76 (більше на 1) % населення;
- ◆ користуються привізною питною водою - 14 % населених пунктів та 0,46 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 150 (менше на 1); у смт – 98; у сільських н/п - 49 (більше на 1) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 5 %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році зменшилась з 257 до 254, в т.ч. спеціалізовані комунальні - з 85 до 80; багатогалузеві комунальні - з 163 до 153; відомчі збільшились - 8 до 19; міжрайонні залишились без змін - 1. До комунальної форми власності належало 231 (менше на 15) підприємств; до державної - 3; до іншої – 19 (більше на 11).

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
Березанський район - 14 сіл	5-7	5-7
Вознесенський район - 37 сіл		
Еланецький район - 3 села		
Жовтневий район - 12 сіл	8-10	8-10
Новобузький район - 10 сіл		
Новоодеський район - 11 сіл		
Снігурівський район - 48 сіл		
4 смт	8-14	8-14
2 міста	10-12	10-12

Базове підприємство області - **МКП «Миколаївводоканал»**.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області збільшилась з 947 до 970, в т.ч. у сільських н/п - з 772 до 795; у містах та смт залишилась на попередньому рівні - 70 та 105, відповідно. При цьому їх загальна потужність зросла - з 251,9 до 252,2 млн. м³/рік; потреба у нових потужностях не змінилась - 5,5 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.14.2):

- ◆ піднято води - 70,64 млн. м³
- ◆ очищено - 51,63 млн. м³ або 73,1 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 46,57 млн. м³ або 65,9 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 24,07 млн. м³ або 34,1 %;
- ◆ знезаражено - 43,12 млн. м³ або 61 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 60,23 млн. м³ або 85,2 % від їх загальної кількості; у смт - 3,5 млн. м³ або біля 5 %; у сільських н/п - 6,91 млн. м³ або 9,8 %.

Рис. 5.14.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 144 до 128; за категорією «населення» - з 92,6 до 92 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 17,4 % насосів, з них протягом року було замінено 14,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 19,8 та 26,9 % (рис. 5.14.3).

Рис. 5.14.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 7117 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 29,8 %; на смт - 20,5 %, на сільські н/п - 49,7 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 28,2 % мереж, з них протягом року було замінено 2,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 28,8 та 3,2 % (рис. 5.14.4).

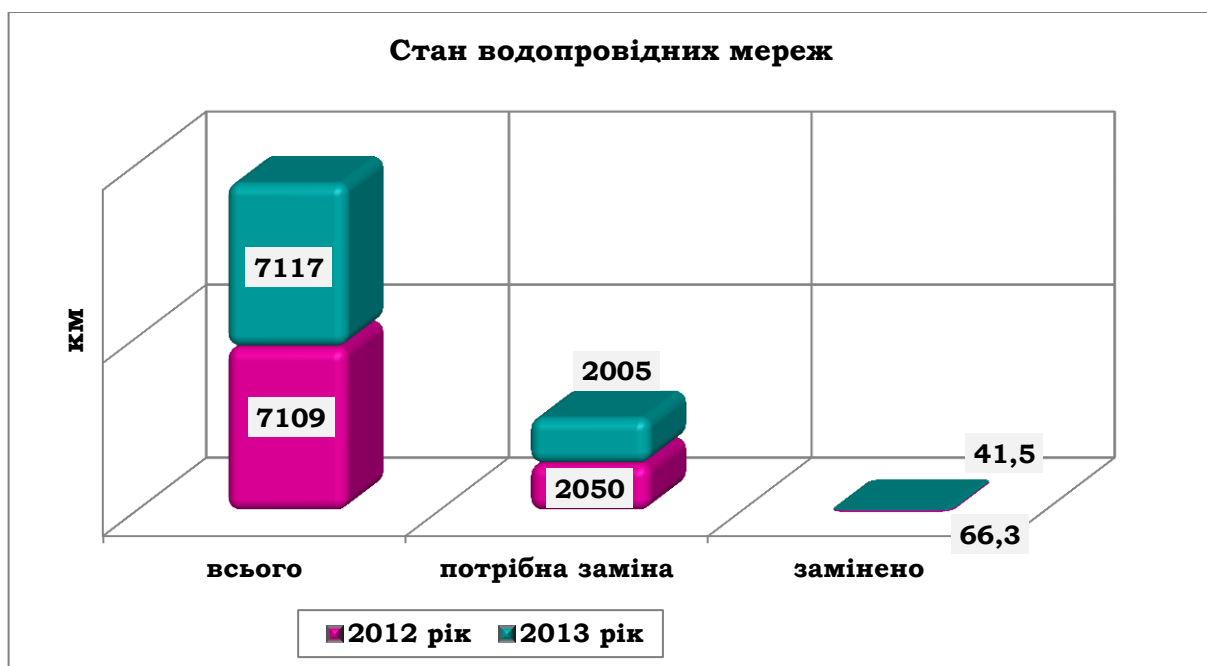

Рис. 5.14.4

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області знизилась з 1,4 до 1,38 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік не змінився і залишився рівним - 53,5 тис. м³; водонапірних башт збільшився - з 4,35 до 4,4 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів залишилась на рівні - 100 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 53,64 до 41,13 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 663 до 582 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 12238,7 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 59,34 та реалізовано 36,0 млн. м³ води, що відповідно на 4,71 та 3,09 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.14.2).

Таблиця 5.14.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	МКП «Миколаївводоканал»	49,81	46,8	31,69	29,27	6,9	9,6	10,5	2,7
2.	КП «Первомайський міський водоканал», м.Первомайськ	7,2	5,99	2,1	2,1	52,1	50,8	2,1	1,0
3.	КП «Водопостачання м.Вознесенська»	2,09	1,74	1,14	1,03	2,6	3,0	17,4	7,7
4.	КП «Міськводоканал», м.Баштанка	0,96	0,94	0,87	0,84	-	-		
5.	КП «Очаківводоканал»	0,42	0,45	0,35	0,38	10,7	20,3	89,5	-
6.	КП «Снігурівський комунальний»	0,47	0,42	0,36	0,33	81,7	80,2	1,3	0,8
7.	КП «ТВКГ» м.Южноукраїнськ	3,1	3,0	2,58	2,05		41,8		-
	РАЗОМ	64,05	59,34	39,09	36,0				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 2,3 % - до 43 %; квартир на 5,5 % - до 97,2 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.14.5):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились - з 2,14 до 2,91; максимальні - з 11,91 до 13,54 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи збільшились - з 1,87 до 2,72; максимальні - з 8,48 до 9,26 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області знизилась з 5,69 до 4,89 грн./м³.

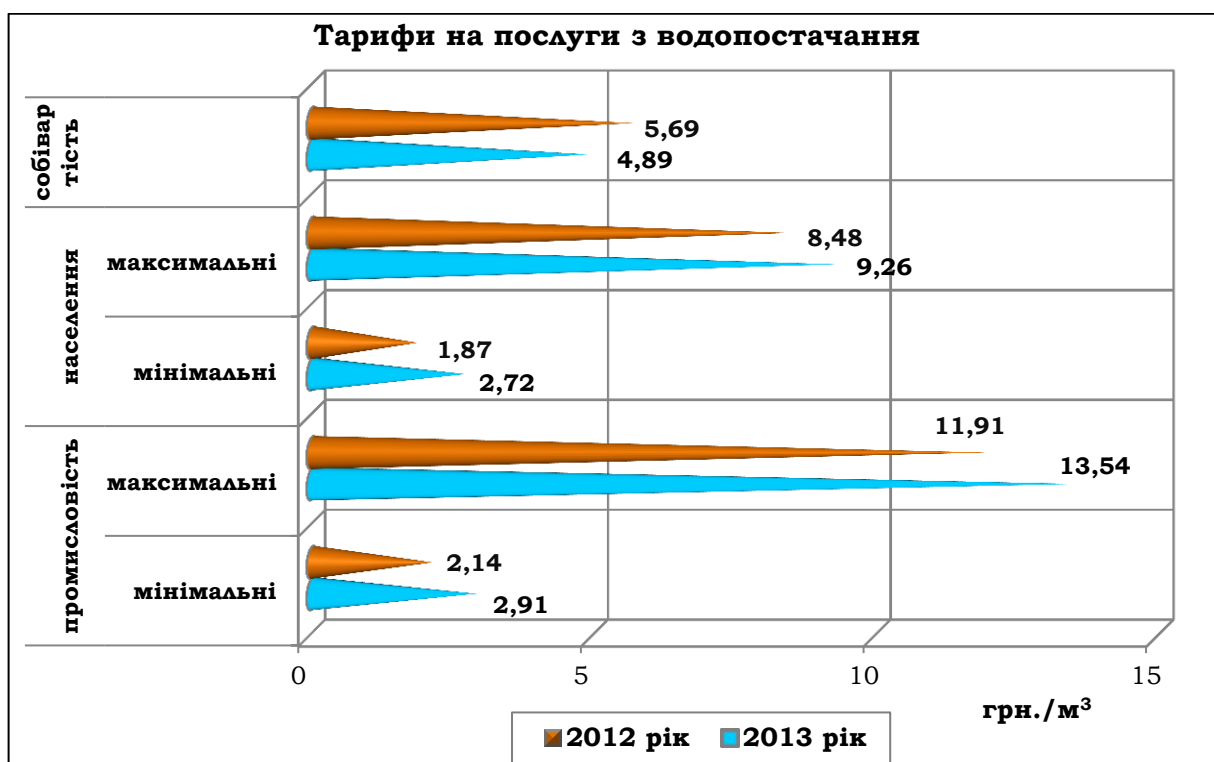

Рис. 5.14.5

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році для промисловості знизився - з 117,3 до 104 %; для населення зріс - з 71,7 до 80 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.14.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	53,03	+ 12,39
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,9	+ 0,1
2.	Завершення будівництва об'єктів	1,16	+ 1,16
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,5	+ 1,77
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	19,5	- 8,0
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	1,1	+ 1,1
6.	Паспортизація джерел і об'єктів	0,05	- 0,05
7.	Пошук джерел підземних вод та штучне поповнення їхніх запасів	0,9	+ 0,7
8.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,97	+ 0,97
9.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води		- 0,2
10.	Інші заходи	25,95	+ 14,85

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.14.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	8,4	5,7	- 2,7
	в т.ч.: <i>невідповідність ЗСО</i>	8,2	5,5	- 2,7
	<i>відсутність очисних споруд</i>	0,2	0,2	-
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	11,7	6,7	-5
	в т.ч.: <i>невідповідність ЗСО</i>	11,7	6,7	-5

Якість питної води

Таблиця 5.14.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	24,2	41,4	+ 17,2
	<i>бактеріологічним</i>	7,25	6,9	- 0,35
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	53,7	69,8	+ 16,1
	<i>бактеріологічним</i>	10,5	12,5	+ 2
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	40,7	53,8	+ 13,1
	<i>бактеріологічним</i>	18,2	41,6	+ 23,4
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	19,4	44,6	+ 25,2
	<i>органолептичними</i>	4,7	0,15	- 4,55
	<i>загальною мінералізацією</i>	13,0	29,7	+ 16,7
	<i>санітарно-токсичними</i>	5,2	0,3	- 4,9
	<i>Мікробіологічними</i>	6,9	7,1	+ 0,2

Епідемічних ускладнень, пов'язаних з використанням питної води впродовж 2013 року, в області не зареєстровано.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто, 3 смт, 6 сільських н/п	Хімічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.14.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	735	- 27
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	158	+ 19
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	43	+ 24,8
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	143	- 11
5.	Накладено штрафів	43	- 62
	<i>з них отримано</i>	43	- 60
6.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	-	- 49
	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	-	- 49
7.	<i>постійно</i>	-	- 15
	<i>тимчасово</i>	-	- 34
8.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	7	- 3

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 97 %; сільські н/п - 2 %;
- ◆ *питоме водовідведення на 1 людину*: у містах - 125; у смт - 96; у сільських н/п - 43 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.14.6):

- ◆ відведено стічних вод - 33,77 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 30,42 млн. м³ або 90,1 %;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 29,9 млн. м³ або 88,5 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 30,42 млн. м³ або 90,1 % від їх загальної кількості; у смт - 3 млн. м³ або 8,9 %; у сільських н/п - 0,35 млн. м³ або 1 %.

Рис. 5.14.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 35,8 % насосів, з них протягом року було замінено 20,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 35,3 та 18,3 % (рис. 5.14.7).

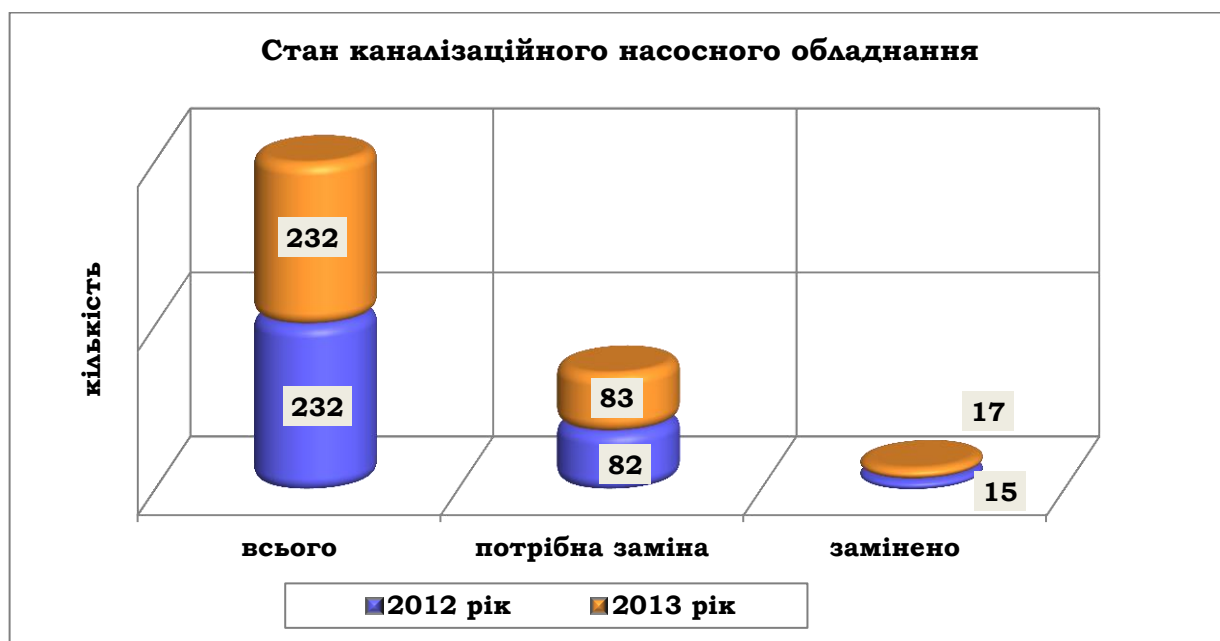

Рис. 5.14.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 18 КОС реконструкції потребували 13, у попередньому році ці показники були такими самими.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1673,2 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 76,7 %; на смт - 14,6 %, на сільські н/п - 8,7 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 26,5 % мереж, з них протягом року було замінено 1,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 25,5 та біля 1 % (рис. 5.14.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області не змінився і залишився рівним - 1,5 аварії на 1 км мережі.

Рис. 5.14.8

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 29,3 до 28,8 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 692 до 650 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії складала - 3523,2 тис. грн.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено та очищено 29,94 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 1,11 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.14.7).

Таблиця 5.14.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	МКП «Миколаївводоканал» м.Миколаїв	24,25	23,58	24,25	23,58	28,1	28,3	0,3	0,2
2.	КП «Первомайський міський водоканал» м.Первомайськ	1,29	1,40	1,29	1,40	20,4	20,7	0,2	0,1
3.	ТОВ «Біологічні очисні споруди» м. Вознесенськ	0,962	0,89	0,962	0,89	22,2	42,9	-	0,4
4.	КП «Міськводоканал» м.Баштанка	0,36	0,35	0,36	0,35	57,1	57,1	-	1,6
5.	КП «Очаківводоканал»	0,26	0,26	0,26	0,26	8,2	8,2	-	1,5
6.	КП «Прибузьке» м. Нова Одеса	0,05	0,05	0,05	0,05	57,1	-	-	
7.	КП «ТВКГ» м.Южноукраїнськ	3,88	3,41	3,88	3,41	6,5	6,5	-	5,3
	РАЗОМ	31,05	29,94	31,05	29,94				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.14.9):

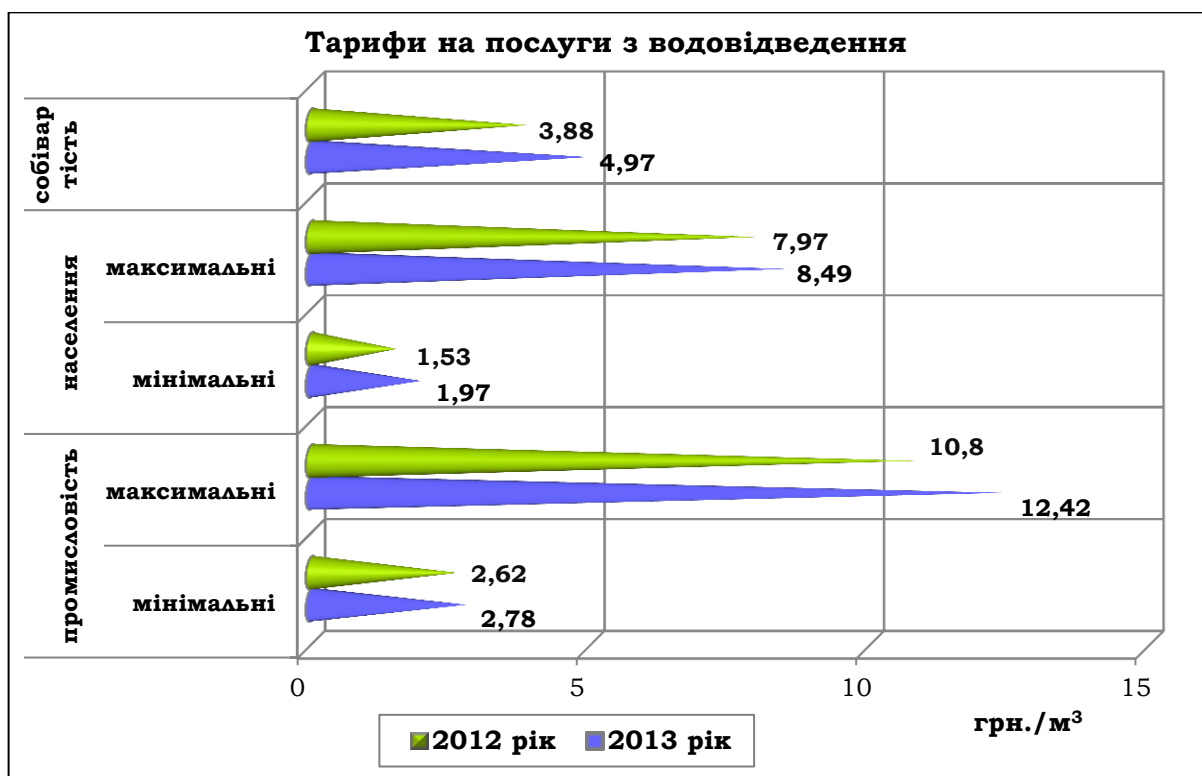

Рис. 5.14.9

♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 2,62 до 2,78; максимальні - з 10,8 до 12,42 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи зросли з 1,53 до 1,97; максимальні - з 7,97 до 8,49 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 3,88 до 4,97 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році збільшився: для промисловості - з 101,6 до 105,2 %; для населення - з 81,9 до 83,3 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.14.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	22,5	+ 9,24
	у тому числі:		
1.	Продовження будівництва об'єктів		- 1,43
2.	Завершення будівництва об'єктів		- 2,88
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,0	+ 1,1
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	11,3	+ 8,05
5.	Інші заходи	9,2	+ 4,4

Протягом 2013 року тяжких надзвичайних ситуацій у системах водовідведення не траплялося.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.14.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	90	+1
	господарсько-побутових	14	+1
	промислових	76	-
1.1	Без очищення		
	всього	67	-
	промислових	67	-
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	6	+1
	господарсько-побутових	6	+1
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	119,30	+14,10
	нормативно чистих без очищення	93,13	+14,59
	нормативно очищених	1,03	- 0,11
	недостатньо очищених	25,16	- 0,39
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	31,09	- 0,73
	нормативно чистих без очищення	5,04	- 0,33
	нормативно очищених	0,89	-0,07
	недостатньо очищених	25,16	- 0,33

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.14.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	9	-4
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	-	-11
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	1	-21
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	32	-33
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	31	- 45
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	157	-59

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.14.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	-	-12
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-6
3	Передано справ до прокуратури	-	-

Аварійні скиди забруднюючих речовин у природні водні об'єкти впродовж 2013 року Держсанепідслужбою не зареєстровано.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

В області діють: Обласна програма «Питна вода Миколаївщини» на період до 2020 року, Програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства Миколаївської області на 2010-2014 роки, Стратегія економічного і соціального розвитку Миколаївської обласної на період до 2015 року, Програма охорони довкілля та раціонального природокористування Миколаївської області на 2011-2015 роки.

В межах обласної програми «Питна вода Миколаївщини» на розвиток систем водопровідно-каналізаційного господарства залучено 52,5 млн. грн., виконано ремонт розподільних мереж та реконструкцію насосних станцій систем водопостачання і водовідведення. Зокрема у 2013 році на капітальний ремонт об'єктів ВКГ з місцевих бюджетів спрямовано майже 11,5 млн. грн., в т.ч. в сільських населених пунктах – 10,3 млн. грн.

За рахунок коштів обласного фонду охорони природного навколишнього середовища освоєно 1972,7 тис. грн., які були спрямовані на реконструкцію об'єктів водовідведення в смт Казанка та м.Снігурівка.

У м. Первомайськ за рахунок коштів державного бюджету (10212,4 тис. грн.) протягом 2013 р. здійснювались роботи на 7 об'єктах ВКГ, виконано робіт на - 6286,1 тис. грн., кредиторська заборгованість - 4696,9 тис. грн. На розчистку русла р. Синюха та реконструкцію водозабірних споруд в м. Первомайську передбачалося 17,8 млн. грн., освоєно за рік - 7365,3 тис. грн., кредиторська заборгованість - 304,3 тис. грн. У місті також було завершено роботи по будівництву пунктів доочищення та розливу питної води.

У 2013 році за угодою соціального партнерства з ТОВ "Сандора" в області було впроваджено установки доочищення питної води в 6 закладах охорони здоров'я.

З 2012 р. в області розпочато реалізацію інвестиційного проекту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв». На теперішній час між Миколаївською міською радою та Європейським інвестиційним банком узгоджені умови грантової угоди, але її підписання стримується через відсутність рішення щодо ратифікації змін до Фінансової угоди. З цього приводу тривають переговори між Мінрегіоном України і Європейським інвестиційним банком щодо умов грантової угоди. В межах реалізації зазначеного проекту проведено лише одну процедуру закупівлі робіт за державні кошти по об'єкту «Реконструкція будівлі грабельної та приймальної камери очисних споруд каналізації».

Крім зазначеного, виконкомом Южноукраїнської міської ради в межах загальноукраїнського проекту «Розвиток міської інфраструктури-2» розпочато підготовчий етап до реалізації інвестиційного проекту «Комплексна модернізація систем централізованого водопостачання і водовідведення м. Южноукраїнськ». На даний час розроблений бізнес-план проекту передано на розгляд до Європейського інвестиційного банку.

За підсумками 2013 року підприємства ВКГ області отримали збитки в сумі 38,3 млн. грн. Дебіторська заборгованість - 50,7 млн. грн. або 60 % від загальної суми боргу, в т.ч. - 280,6 тис. грн. заборгованість державного бюджету по пільгам, 179,0 тис. грн. - житловим субсидіям, 73,6 тис. грн. - установ, що фінансуються з державного бюджету. Кредиторська заборгованість - 61,4 млн. грн., в т.ч. за товари, роботи, послуги - 29,3 млн. грн. (12,9 млн. грн. - за спожиту електроенергію), 29 % кредиторської заборгованості припадає на борги підприємств ВКГ до Пенсійного фонду. Також залишилась непогашеною різниця в тарифах на ВКГ в сумі 112,4 млн. грн.

Для зниження заборгованості за надані комунальні послуги юридичні служби підприємств ВКГ систематично проводять претензійно-позовну роботу з боржниками всіх груп споживання (населення, бюджетні установи, госпрозрахункові організації).

Рівень відшкодування затвердженим тарифом собівартості послуг становить для водопостачання: населення - 54,8-96 %, комерційні споживачі - 100-121,4 %; для водовідведення - 63,7 % та 100-117,2 %, відповідно.

Крім того, протягом 2013 року не вдалося вирішити питання погашення кредиторської заборгованості державного бюджету за роботи виконані у 2012 році згідно Загальнодержавної програми «Питна вода України» на загальну суму 945,8 тис. грн.

5.15 Одеська область

Одеською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення в Одеській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 1,28 і становили 221,4 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 0,07 - до 146,4 млн. м³ (табл. 5.15.1).

Таблиця 5.15.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	213,68	212,4	-1,28
	поверхневої	171,56	169,99	-1,57
	підземної	42,12	42,41	+0,29
2	Використання води, млн. м³			
	всього	146,33	146,4	+0,07
	на господарсько-питні потреби	117,41	112,8	-4,61
	на виробничі потреби	12,73	12,77	+0,04
	на сільськогосподарські потреби	9,7	7,93	-1,77
	на зрошення	6,49	8,8	+2,31
	на інші потреби	-	4,1	+4,1
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	41,78	41,91	+0,13
	на господарсько-питні потреби	33,65	34,08	+0,43
	на виробничі потреби	4,45	4,5	+0,05
	на сільськогосподарські потреби	3,31	2,95	-0,36
	на зрошення	0,37	0,38	+0,01
	на інші потреби	-	-	-

У структурі використання води (рис. 5.15.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 77,9 %, виробничих - 8,7 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 81,3 та 10,7 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році не змінювався і становив:

- ◆ для комунальних - 5,35 %;
- ◆ для відомчих - 7,7 %;
- ◆ для сільських - 0,72 %;
- ◆ для децентралізованих - 3,74 %.

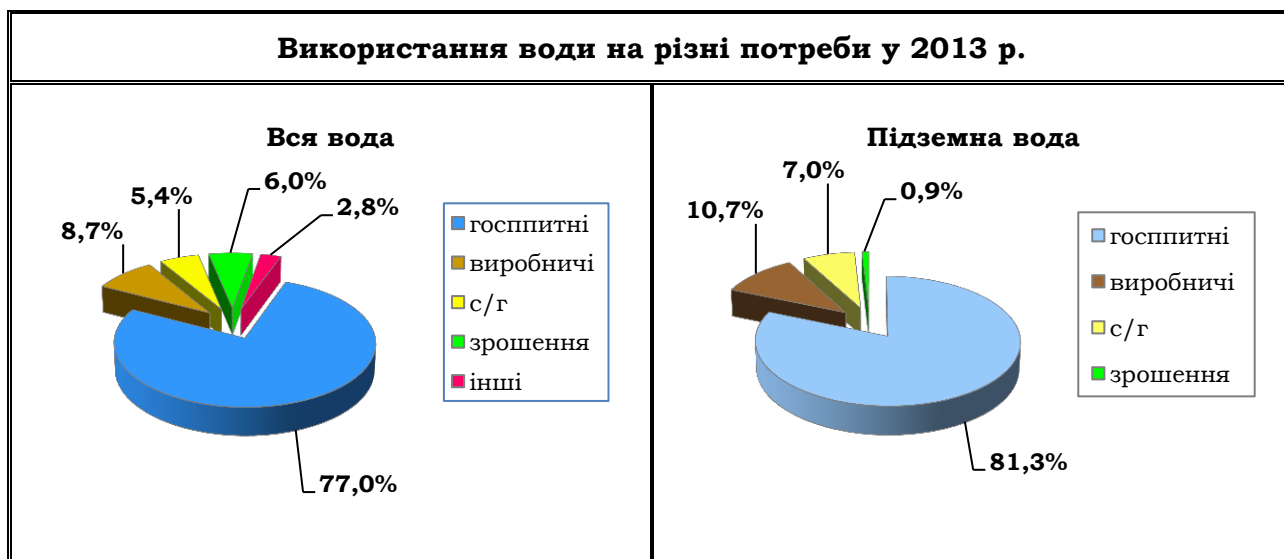

Рис. 5.15.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 11,4 (менше на 3,84) % та 6,6 (більше на 2,82) %;
- ◆ з підземних джерел - 10,8 (менше на 7,1) % та 6,8 (більше на 1,34) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 34,2 (менше на 13,51) % та 16,6 (менше на 0,67) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Одеській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	68	-116
сума, грн.	8398	-13936
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	1	-43

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 84,9 %; сільські н/п - 26,45 (більше на 0,16) %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 4,67 % населених пунктів та 61,1 (більше на 2,07) % населення;
- ◆ користуються привізною питною водою - 13,8 (більше на 11,3) % населених пунктів та 1,7 (менше на 0,4) % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 151,4 (менше на 14,6); у смт – 58,2 (більше на 13,4); у сільських н/п - 52,7 (більше на 10,7) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 5,03 (менше на 0,1) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році знизилась з 532 до 531, з них спеціалізовані комунальні - з 198 до 197; багатогалузеві комунальні збільшились - з 61 до 62; відомчі зменшились - з 272 до 271. До комунальної форми власності належало 247 підприємств; до державної - 4; до іншої – 280.

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
Арцизький район: 1 село	6 -8	6 -8
Білгород-Дністровський район: 37 сіл (частково)	7-8	7-8
Кодимський район: 1 смт, 16 сіл	9	9
Іванівський район: 1 смт	8-10	8-10
Ренійський район: 6 сіл	6-12	6-12
Роздільнянський район: 1 місто (частково)	16	16
Білгород-Дністровський район: 1 місто, 2 села (частково)	14-17	14-17

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області залишилась рівною - 3190, в т.ч. у містах - 92; у смт - 108; у сільських н/п - 2990; їх загальна потужність складала - 305,9 млн. м³/рік; потреба у нових потужностях знизилась - з 19 до 18,3 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.2.2):

- ◆ піднято води - 207,5 млн. м³
- ◆ очищено - 165,59 млн. м³ або 79,8 % до обсягу піднятої води;

- ♦ реалізовано - 141,36 млн. м³ або майже 68,1 %;
- ♦ втрати та технологічні витрати - 66,14 млн. м³ або 31,9 %;
- ♦ знезаражено - 165,59 млн. м³ або 79,8 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 155,9 млн. м³ або 75,1 % від їх загальної кількості; у смт - 18,8 млн. м³ або 9,1 %; у сільських н/п - 32,8 млн. м³ або 15,8 %.

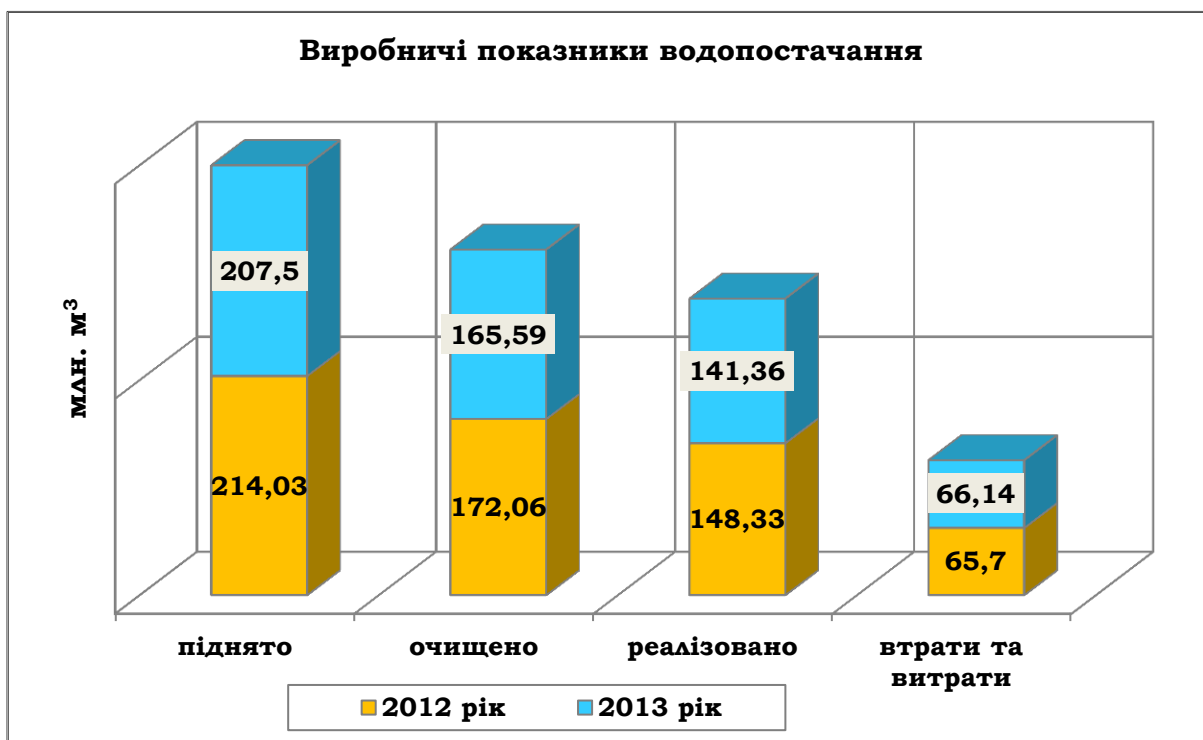

Рис. 5.15.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» зменшилась - з 406,4 до 387,3; за категорією «населення» - з 271,9 до 258,4 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 26,7 % насосів, з них протягом року було замінено 22,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 21,4 та 6,1 % (рис. 5.15.3).

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 9114,1 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 40,6 %; на смт - 5,4 %, на сільські н/п - 54 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 37,8 % мереж, з них протягом року було замінено 2,6 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 36,9 та 1,2 % (рис. 5.15.4).

Рис. 5.15.3

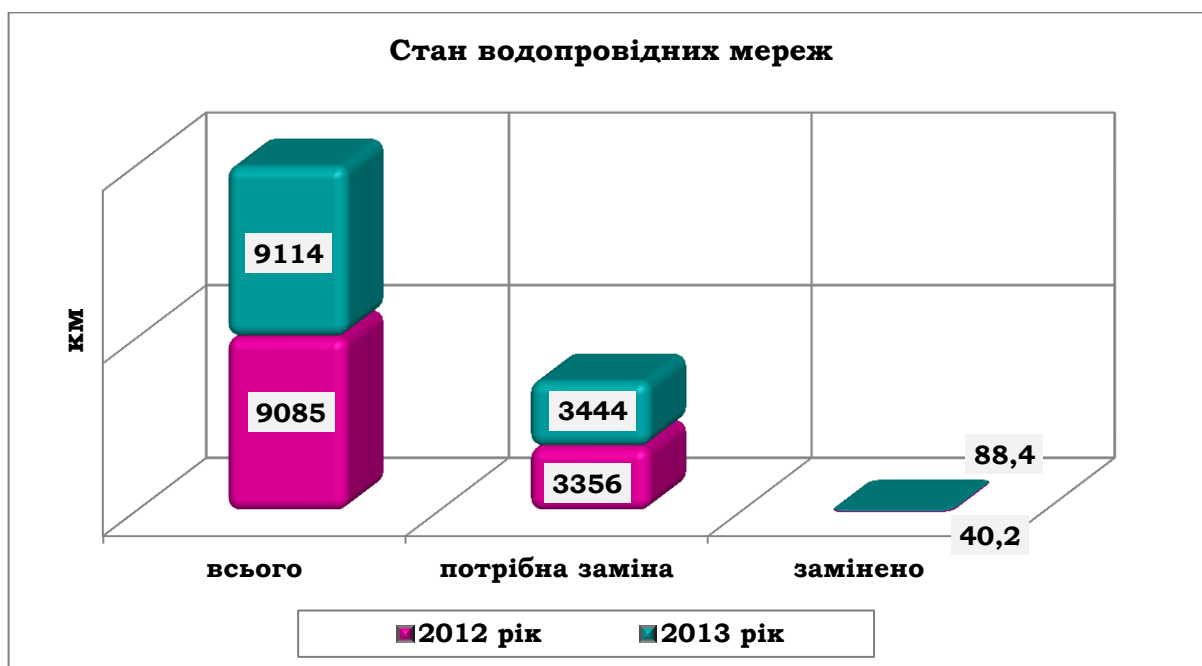

Рис. 5.15.4

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 0,51 до 1,06 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік не змінився і залишився рівним - 3290 тис. м³; водонапірних башт - 10,97 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів - 85 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 180,44 до 137,33 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 893 до 688 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 11906,04 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшим підприємством водопровідно-каналізаційного господарства області - «Інфокс-водоканал» - у 2013 році було піднято 153,2 та реалізовано 87,6 млн. м³ води, що відповідно на 6,7 менше та 4,5 млн. м³ більше, ніж у попередньому році - (табл. 5.15.2).

Таблиця 5.15.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	Філія «Інфоксводоканал» ТОВ «Інфокс»	159,93	153,2	83,06	87,6	26,2	26,1	1,7	1,8
2.	КП «Ізмаїльське ВУВКГ»	5,15	5,02	3,17	3,58	55,4	54,2	1,9	1,4
3.	КП «Іллічівськ-водоканал»			5,78	5,54	17,0	25,5	7,2	1,4

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 0,2 % - до 57,1 %; квартир на 0,4 % - до 29,3 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.15.5):

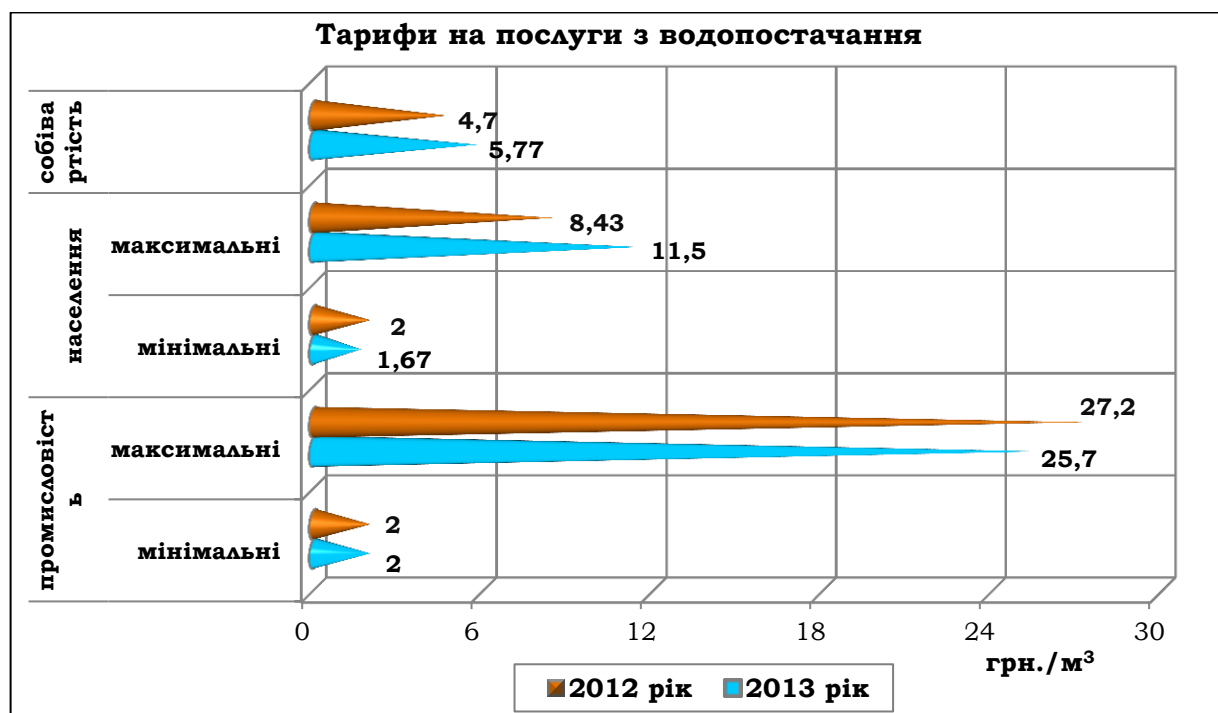

Рис. 5.15.5

♦ для промисловості мінімальні тарифи залишились на рівні - 2,0 грн./м³; максимальні знизилась - з 27,2 до 25,7 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи зменшились - з 2,0 до 1,67 грн./м³; максимальні збільшились - з 8,43 до 11,50 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 4,7 до 5,77 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році збільшився: для промисловості - з 95 до 99,6 %; для населення - з 85 до 93, %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.15.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	14,612	+13,312
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,6427	+1642,7
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,290	+0,290
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	1,5608	+1,3908
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	5,5415	+4,4115
5.	Пошук джерел підземних вод та штучне поповнення їхніх запасів	4,6531	+4,6531
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,6277	+0,6277
7.	Інші заходи	0,3509	+0,3509

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.15.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	10	12	+2
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	10	7	-3
	<i>відсутність очисних споруд</i>	4	4	-
	<i>відсутність знезараження</i>	7	7	-
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	6	7	+1
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	6	7	+1
	<i>відсутність очисних споруд</i>	4	4	-
	<i>відсутність знезараження</i>	2	2	-

Якість питної води

Таблиця 5.15.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	3 систем централизованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	23,3	11,4	-11,9
	<i>бактеріологічним</i>	22,46	6,6	-15,86
2	3 сільських систем централизованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	37,43	16,2	-21,23
	<i>бактеріологічним</i>	28,86	13,6	-15,26
3	3 систем децентрализованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	93	34,2	-58,8
	<i>бактеріологічним</i>	97	16,6	-80,4
4	3 водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>	5821	6363	+542
	всього	638	716	+78
	органолептичними	446	327	-119
	загальною мінералізацією	155	352	+197
	санітарно-токсичними	-	-	-
	<i>Мікробіологічними</i>	4,4 %	5,5 %	+1,1

В 2013 році якість питної води з систем централизованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 смт, 3 села	Органолептичні, хімічні
1 місто, 3 села	Органолептичні, мікробіологічні
2 смт	Загальна мінералізація, органолептичні
1 смт	Загальна мінералізація, мікробіологічні
2 міста, 2 смт, 2 села	Загальна мінералізація
1 місто, 5 сіл	Мікробіологічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.15.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	8	-176
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	8	-176
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	0,6	-3,2
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	-	-
5.	Накладено штрафів	8	-176
	<i>з них отримано</i>	8	-160
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
7.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	11	-29
	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	11	-29
8.	<i>постійно</i>	-	-6
	<i>тимчасово</i>	11	-23
9.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	-	-30

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 79 (більше на 0,1) %; смт - 51,2 %; сільські н/п - 15,7 (більше на 0,2) %;
- ♦ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 223; у смт - 128; у сільських н/п - 28 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.15.6):

Рис. 5.15.6

- ♦ відведено стічних вод - 123,86 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 123,86 млн. м³ або 100 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 99,71 млн. м³ або 80,5 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах – 123,11 млн. м³ або 99,4% від їх загальної кількості; у смт - 0,65 млн. м³ або 0,5 %; у сільських н/п - 0,1 млн. м³ або 0,1 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 13 % насосів, з них протягом року було замінено 45,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 27,9 та 2,6 % (рис. 5.15.7).

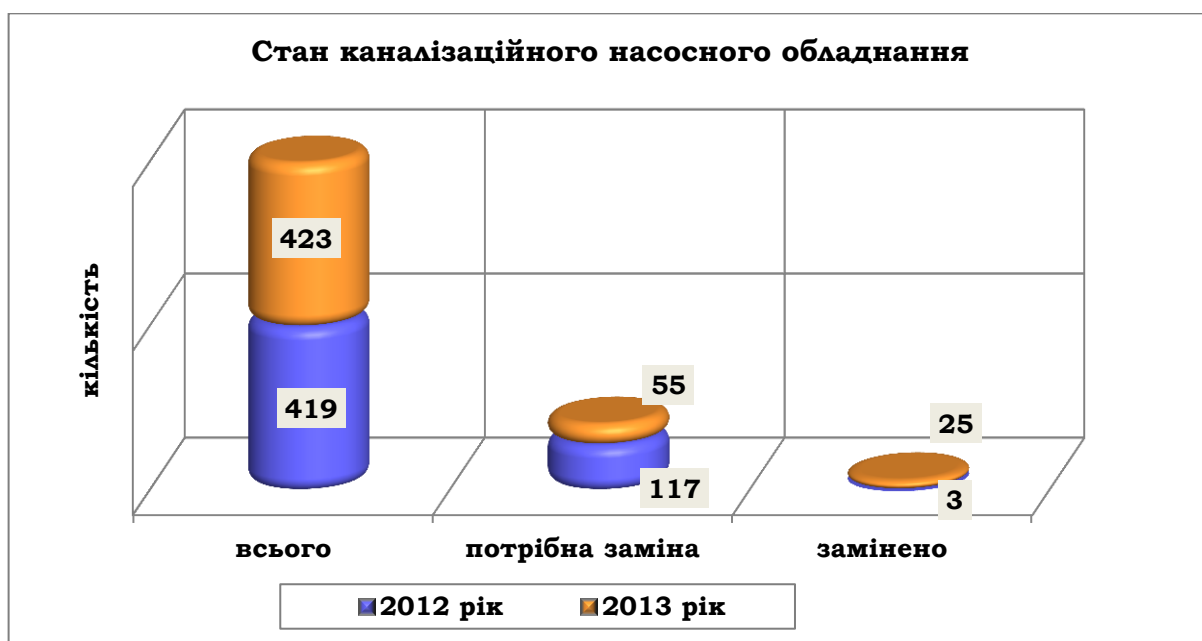

Рис. 5.15.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 47 КОС реконструкції потребували 24, у попередньому році показники були такими самими.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1430,6 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 76,4 %; на смт - 18,1 %, на сільські н/п - 5,5 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 35 % мереж, з них протягом року було замінено біля 0,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 34,1 та 0,6 % (рис. 5.15.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 0,45 до 0,64 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області збільшились - з 59,5 до 68 млн. кВт·год/рік. Заборгованість по електроенергії склала – 17859,06 тис. грн.

Рис. 5.15.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 119,76 та очищено 99,61 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 14,08 та 13,91 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.15.7).

Таблиця 5.15.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	Філія «Інфоксводоканал» ТОВ «Інфокс»	126,19	112,28	105,87	92,13	41,2	41,1	0,2	0,3
2.	КП «Ізмаїльське ВУВКГ»	2,16	2,12	2,16	2,12	22,2	22,2	-	-
3.	КП «Іллічівськ-водоканал»	4,33	4,2	4,33	4,2	0,1	0,1	100	50
4.	КП «Водопостачання та водовідведення» м. Южне	1,16	1,16	1,16	1,16	28,4	28,4	10,3	-
	РАЗОМ	133,84	119,76	113,52	99,61				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.15.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 0,84 до 1,58; максимальні знизилась – з 50 до 34,66 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи зросли з 0,65 до 1,33; максимальні зменшились - з 20 до 12,45 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зроста з 6,13 до 7,47 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році збільшився: для промисловості - з 91 до 97,4 %; для населення - з 79 до 90 %.

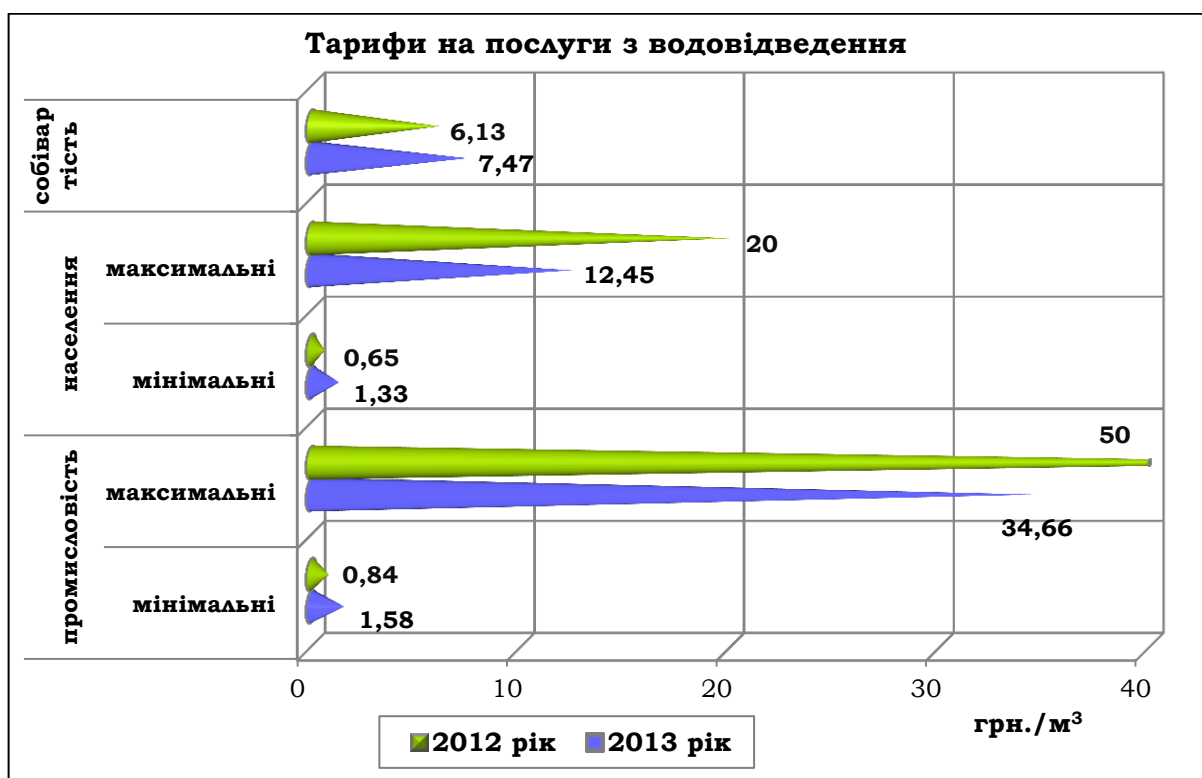

Рис. 5.15.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.15.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	14,568	+13,658
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	10,028	+10,008
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,292	+0,292
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	3,028	+2,998
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,290	-0,3
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,930	+0,930

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.15.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	10	-
	господарсько-побутових	8	-
	промислових	2	-

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.1	Без очищення		
	всього	8	-
	господарсько-побутових	8	-
	промислових	-	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	227,6	-66,24
	нормативно чистих без очищення	65,85	-25,3
	нормативно очищених	80,71	+12,66
	недостатньо очищених	41,39	-49,37
	неочищених	39,68	+39,68
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	127,6	-33,74
	нормативно чистих без очищення	-	-0,003
	нормативно очищених	73,34	+17,55
	недостатньо очищених	40,96	-101,94
	неочищених	13,27	-2,00

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.15.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	32	-2
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	8	-32
	за мікробіологічними показниками	144	+39
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	64	-2
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	95	-16
	за мікробіологічними показниками	49	-106

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.15.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	8	-5
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	11	-19
3	Передано справ до прокуратури	-	-1

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

В області діє Регіональна програма «Питна вода Одеської області на 2010-2013 роки і період до 2020 року». На виконання заходів Програми у 2013 році було передбачено фінансування з усіх джерел на загальну суму 300915,20 тис. грн., фактично профінансовано робіт на суму 18590,336 тис. грн., що складає 6,2 % від запланованого. Фінансування заходів Програми за рахунок коштів державного бюджету України у 2013 році не здійснювалось взагалі, з місцевих бюджетів всіх рівнів виконання заходів профінансовано на 17,9 %, з інших джерел – на 91,5 %.

У порівнянні з 2012 роком в 2013 році відбулись незначні зміни вартості послуг водопостачання та водовідведення. Так, з загальної кількості у 12 підприємств водопровідно-каналізаційного господарства збільшились тарифи в середньому на 30 відсотків. Середній рівень відшкодування собівартості зазначених послуг на кінець 2012 року становив 92 %, на кінець 2013 року – 94%.

Заборгованість споживачів перед підприємствами за послуги водопостачання і водовідведення порівняно з 2012 роком зросла на 31500,06 тис. грн. , з них населення – на 16578,83 тис. грн., що свідчить про незадовільний фінансовий стан підприємств.

По мірі надходження коштів підприємства галузі погашають заборгованість за спожиті електроносії.

5.16 Полтавська область

Полтавською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Полтавській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшились на 0,5 і становили 248,9 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 3,4 - до 220 млн. м³ (табл. 5.16.1).

Таблиця 5.16.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	248,4	248,9	+0,5
	поверхневої	171,34	168,36	-2,98
	підземної	77,06	80,54	+3,48
2	Використання води, млн. м³			
	всього	223,4	220,0	-3,4
	на господарсько-питні потреби	50,77	50,80	+0,03
	на виробничі потреби	41,31	36,31	-5,00
	на сільськогосподарські потреби	9,52	8,403	-1,117
	на зрошення	0,006	0,005	-0,001
	на інші потреби	121,794	124,482	+1,571
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	71,73	71,16	-0,57
	на господарсько-питні потреби			
	на виробничі потреби			
	на сільськогосподарські потреби			
	на зрошення			
	на інші потреби			

У структурі використання води (рис. 5.16.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 23,1 %, виробничих - 16,5 %.

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 14,5 (більше на 0,8) % та 2 (більше на 0,43) %;
- ◆ з підземних джерел - 16,7 (більше на 0,1) % та 2,2 (більше на 0,7) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 23,8 (менше на 5,4) % та 9,5 (без змін) %.

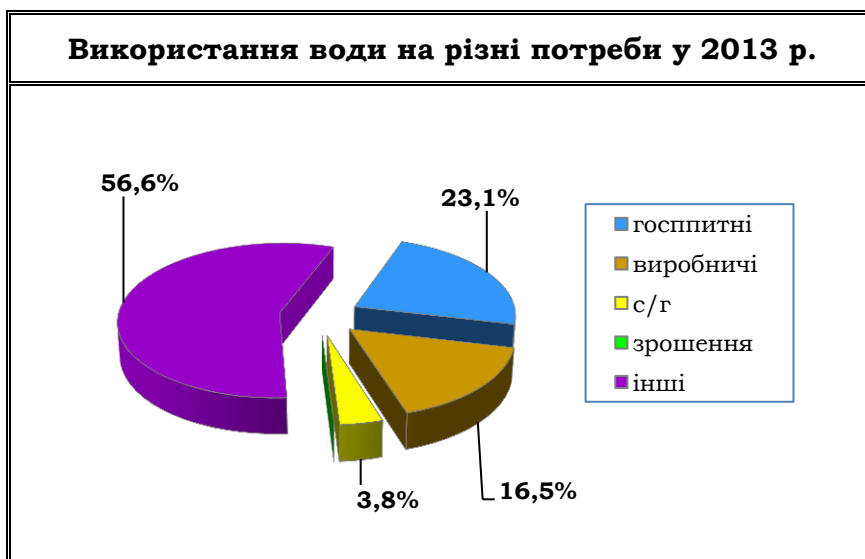

Рис. 5.16.1

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Полтавській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	8	-90
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	-	-280

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 100 %; сільські н/п - 30,3 (більше на 3,7) %;
- ◆ користуються привізною питною водою - 0,4 % населених пунктів та 0,1 % населення;

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 188, в т.ч. 10 - спеціалізованих комунальних; 25 - багатогалузевих комунальних. До комунальної форми власності належало 35 підприємств; до державної - 11 до іншої – 142.

Базове підприємство області - **КП «Полтававодоканал»**. Йому підпорядковані дільниці в мм. Полтава, Карловка, Кобеляки, смт Котельва, Н.Санжари, Шишаки, Опішні, Машівка, с. Стасі Диканського району.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області залишилась без змін - 48, в т.ч. у містах - 33; у смт - 15; їх загальна потужність становила - 394,4 млн. м³/рік; потреби у нових потужностях немає.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.16.2):

- ◆ піднято води - 74,11 млн. м³
- ◆ очищено - 36,85 млн. м³ або 49,7 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 47,53 млн. м³ або 64,1 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 26,58 млн. м³ або 35,9 %;
- ◆ знезаражено - 36,85 млн. м³ або 49,7 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 71,42 млн. м³ або 96,4 % від їх загальної кількості; у смт - 2,69 млн. м³ або 3,6 %.

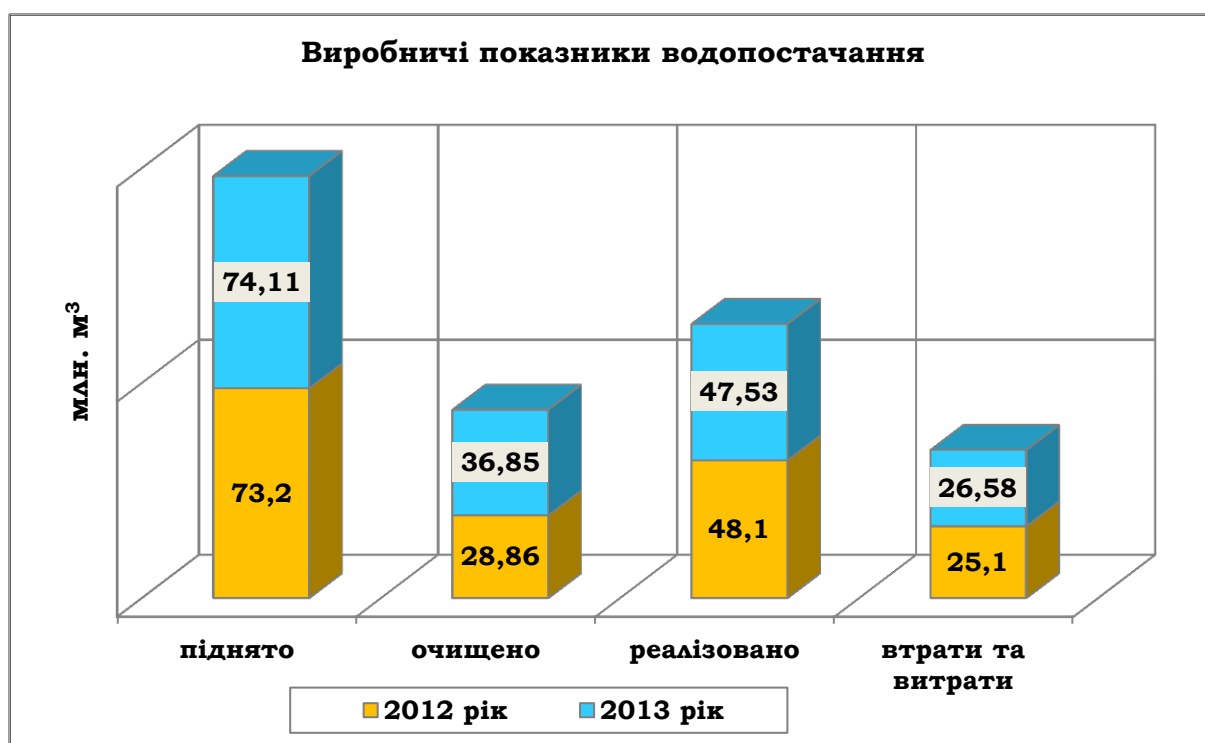

Рис. 5.16.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 131,8 до 130,2; за категорією «населення» збільшилась - з 100 до 101 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 16,9 % насосів, з них протягом року було замінено 83,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 20,9 та 72 % (рис. 5.16.3).

Рис. 5.16.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 2581,1 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 78,3 %; на смт - 21,7 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 28,2 % мереж, з них протягом року було замінено 1,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 24,6 та 1,1 % (рис. 5.16.4).

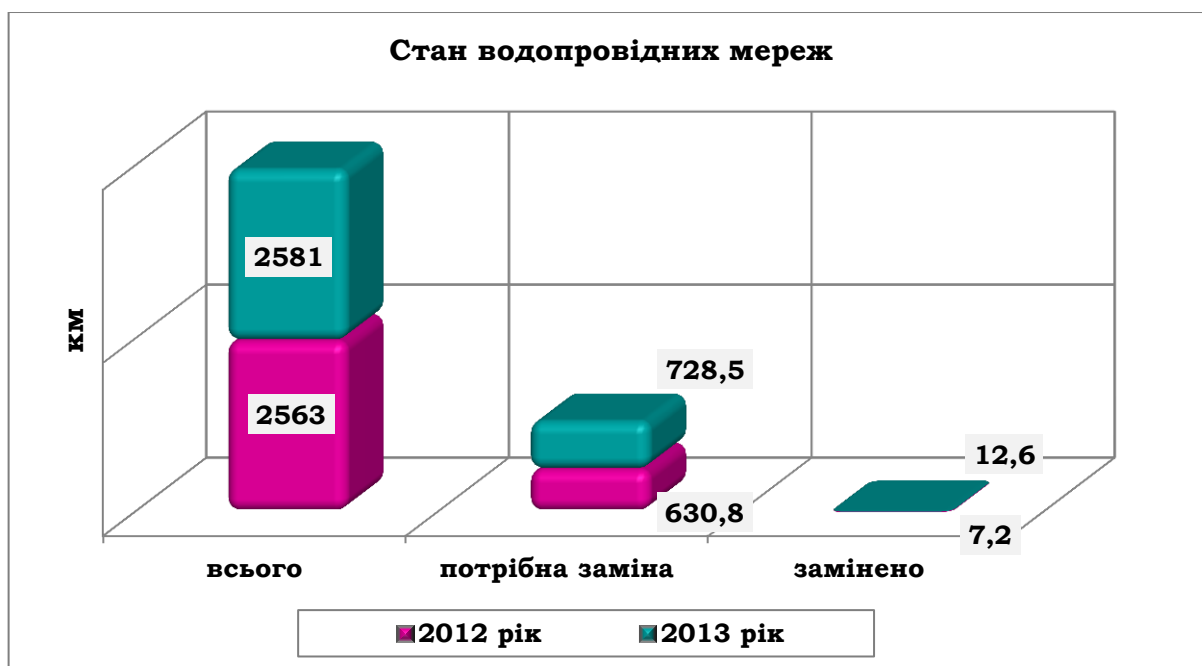

Рис. 5.16.4

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік не змінився і залишився рівним - 121 тис. м³; кількість водонапірних башт збільшилась - з 373 до 378; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів знизилась - з 7,58 до 7,54 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 62,4 до 61,5 млн. кВт·год/рік. Заборгованість по електроенергії склала - 102000 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 63,8 та реалізовано 39,78 млн. м³ води, що відповідно на 1,1 більше та 0,59 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.16.2).

Таблиця 5.16.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Полтававодоканал»	28,3	26,1	18,44	19,12	33,7	46,6	1,3	1,1
2.	КП «Кременчукводоканал»	27,2	31,0	16,36	15,5	29,4	29,4	0,1	-
3.	КП «Комсомольськводоканал»	7,2	6,7	5,57	5,16	12,6	12,6	-	-
	РАЗОМ	62,7	63,8	40,37	39,78				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік не змінилось і залишилось на рівні 6,7 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.16.5):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились - з 2,88 до 3,6; максимальні - з 30 до 30,7 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 2,48 грн./м³; максимальні збільшились - з 5,75 до 6,04 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зростає з 3,88 до 4,14 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для населення - з 84,1 до 81,8 %.

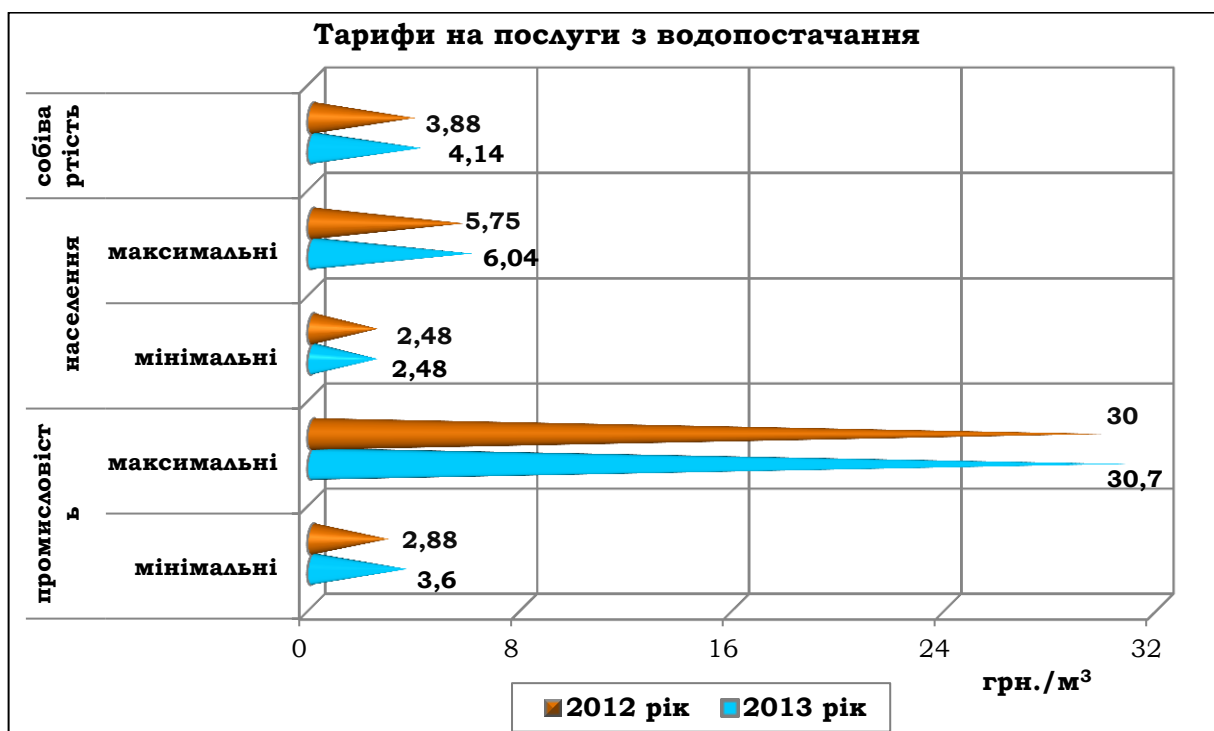

Рис. 5.16.5

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.16.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	11,862	-1,825
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	5,36	-1,046
2.	Продовження будівництва об'єктів		-0,271
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	4,862	-2,148
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,64	+1,64

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.16.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	всього	0,77	-	-0,77
	в т.ч.: сільські через невідповідність ЗСО	0,77	-	-0,77

Якість питної води

Таблиця 5.16.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	13,7	14,5	+0,8
	<i>бактеріологічним</i>	1,57	2	+0,43
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	20,4	17,6	-2,8
	<i>бактеріологічним</i>	1,8	2,6	+0,8
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	29,2	23,8	-5,6
	<i>бактеріологічним</i>	9,5	9,5	0
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	10,8	12,6	+1,8
	органолептичними	3	3	0
	загальною мінералізацією	2	1,3	-0,7
	санітарно-токсичними	3,9	6,9	+3
	<i>Мікробіологічними</i>	1,6	2,2	+0,6

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
2 міста	хлориди, фториди, сухий залишок
1 місто	сухий залишок, хлориди
2 смт, 3 села	фториди
3 села	хлориди
1 село	сухий залишок

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.16.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	21	-379
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	-	-94
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	-	-23,5
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	-	-21
5.	Накладено штрафів	-	-96
	<i>з них отримано</i>	-	-96
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-1
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-1
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях		

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	-	-21
9.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено тимчасово	-	-21
10.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	-	-41

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт – 85,7 %; сільські н/п - 2 %;

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.16.6):

Рис. 5.16.6

- ♦ відведено стічних вод - 43,05 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 43,0 млн. м³ або 99,9 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення – 42,4 млн. м³ або 98,5 %.
- ♦ пройшло доочищення – 5,1 млн. м³ або 11,8 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах – 42,68 млн. м³ або 99,1 % від їх загальної кількості; у смт - 0,37 млн. м³ або 0,9 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 27,9 % насосів, з них протягом року було замінено 57,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 41,8 та 17,4 % (рис. 5.16.7).

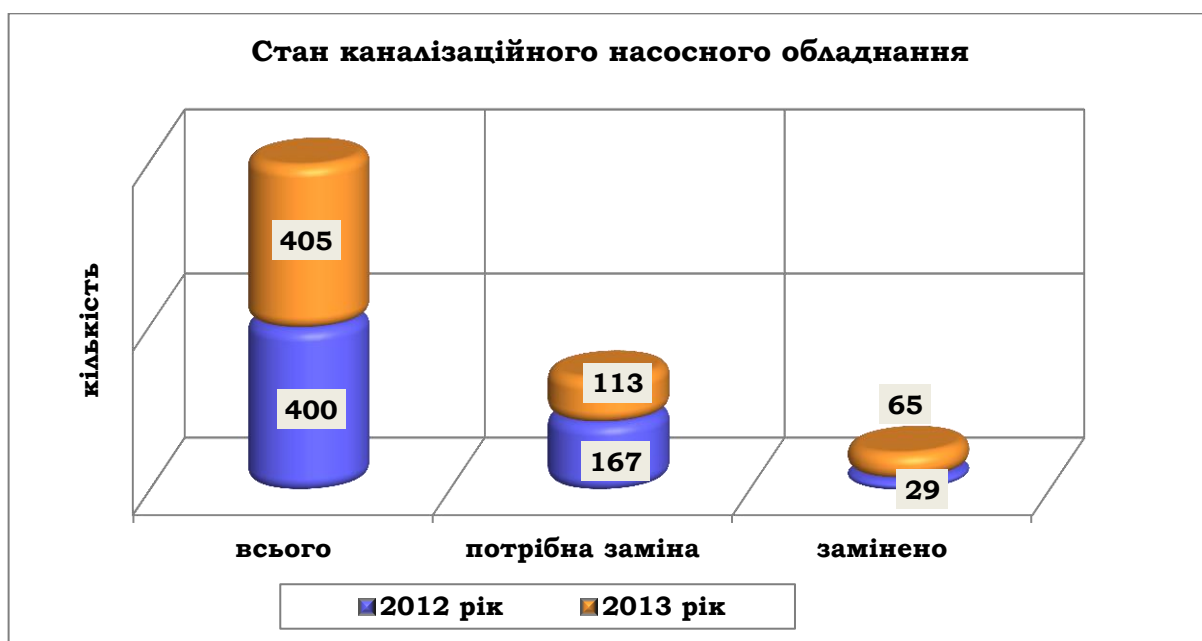

Рис. 5.16.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 44 КОС реконструкції потребували 14, у попередньому році – показники були такими самими.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1054,6 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 88,2 %; на смт - 11,8 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 35,6 % мереж, з них протягом року було замінено 2,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 32,8 та 2,4 % (рис. 5.16.8).

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 29,9 до 29,7 млн. кВт·год/рік. Заборгованість по електроенергії склала - 52000 тис. грн.

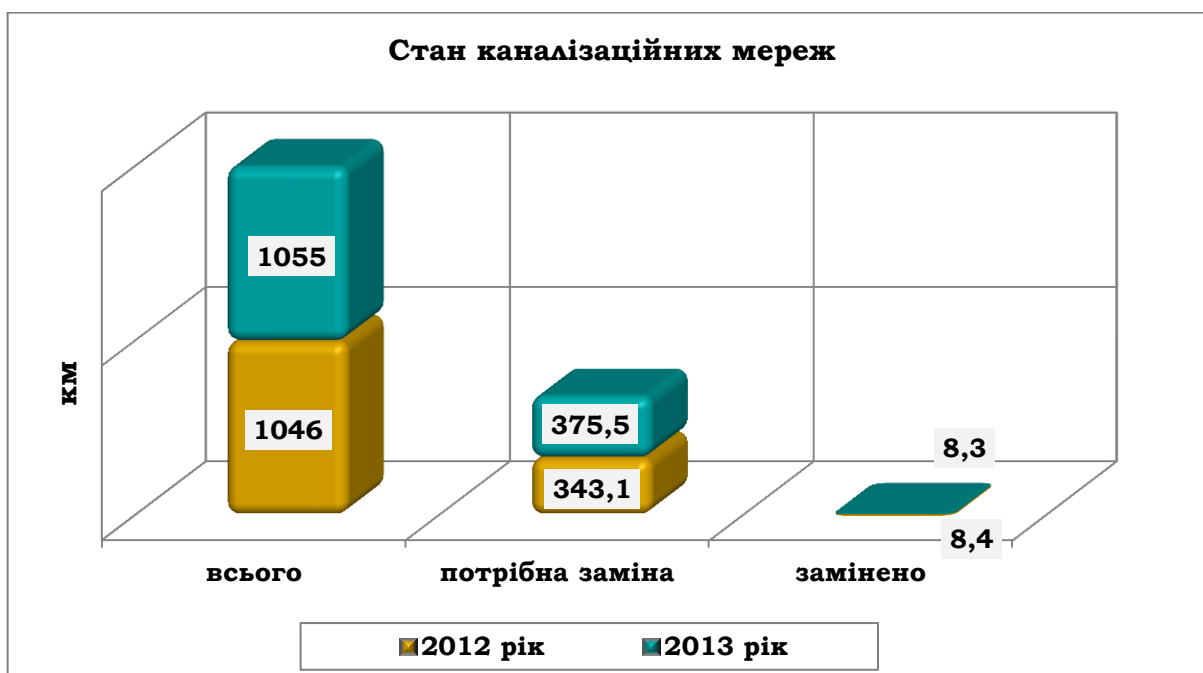

Рис. 5.16.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було досягнуто наступні результати (табл. 5.16.7).

Таблиця 5.16.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Полтававодоканал»	23,92	23,28	23,86	23,23	24,3	32,1	1,2	0,5
2.	КП «Кременчукводоканал»	18,93	21,1	18,93	21,1	67,0	66,4	0,4	1,2
3.	КП «Комсомольськводоканал»	4,96	4,68	4,96	4,68	18,4	18,4	-	-

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.16.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшилися з 2,74 до 3,5; максимальні – з 26,08 до 29 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи залишилися рівними - 1,85; максимальні зросли - з 8,02 до 8,92 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 3,53 до 3,73 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році збільшився: для населення - з 74,2 до 74,8 %.

Рис. 5.16.9

Заходи з розвитку, здiйсненi у системах водовiдведення

Таблиця 5.16.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартiсть здiйснених заходiв, млн. грн.	18,523	-6,707
	у тому числi:		
1.	Будiвництво нових об'єктiв	0,5	-0,775
2.	Продовження будiвництва об'єктiв		-1,869
3.	Завершення будiвництва об'єктiв	0,696	+0,696
4.	Реконструкцiя i модернiзацiя об'єктiв	17,327	-4,759
5.	Капремонт i вiдновлення робочого стану об'єктiв		-0,355

Охорона природних водойм

Динамiка скиду стiчних вод у природнi водойми

Таблиця 5.16.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кiлькiсть випускiв стiчних вод		
	всього	71	+6
	господарсько-побутових	46	+5
	промислових	25	+1

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	13	
	господарсько-побутових	11	
	промислових	2	
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	196,2	-7,1
	нормативно чистих без очищення	147,1	+8,6
	нормативно очищених	44,54	-1,69
	недостатньо очищених	4,535	+0,116
	неочищених	0,000	0,000
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	48,38	-2,21
	нормативно чистих без очищення	3,567	-0,144
	нормативно очищених	40,56	-2,19
	недостатньо очищених	4,257	+0,13
	неочищених	0,000	0,000

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.16.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	21	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	14	-12
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	17	-38
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	60	+8
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	29	+1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	61	-62

Аварійні скиди забруднюючих речовин у природні водні об'єкти області протягом 2013 року відсутні.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

У водопровідно-каналізаційному господарстві області в 2013 році було виконано роботи на загальну суму 30,385 млн. грн., в т.ч. - 4,138 млн. грн. - з обласного бюджету; 5,329 млн. грн. - з місцевих бюджетів та 20,918 млн. грн. за рахунок коштів підприємств та інших джерел.

Протягом 2013 року по області було виконано будівництво, ремонт або заміну водопровідних та каналізаційних мереж, будівництво свердловин та

реконструкцію водозабірних споруд; реконструкцію водопровідних та каналізаційних насосних станцій.

За 2013 рік було виконано роботи, направлені на будівництво та реконструкцію систем водопостачання в 160 сільських населених пунктах на загальну суму 11,86 млн. грн., в т.ч. 5,36 млн. грн. - на будівельно-монтажні роботи та 6,5 млн. грн. - на ремонтні.

У 2013 році з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища було профінансовано 4,023 млн. грн., з них - продовжено роботи з реконструкції площадки первинних відстійників КОС у м. Миргород, придбано та замінено обладнання КНС в смт Решетилівка, виконано реконструкцію мереж водовідведення в с. Головач Полтавського району, розпочато реконструкцію зливної станції у м. Лубни. Також продовжувалось впровадження систем частотного регулювання насосними агрегатами - на даний час 35 % водопровідних насосних станцій охоплено системами частотного регулювання.

Тривало виконання енергозберігаючих заходів на КП «Кременчукводоканал» за рахунок залучення кредитних коштів від Світового банку: протягом 2013 року виконано реконструкцію 19 КНС. Загальний обсяг залучених коштів склав близько 21 млн. грн. При цьому очікувана економія паливно-енергетичних ресурсів складає близько 4,5 млн. грн.

КП «Лубни-водоканал» виконано заміну глибинних насосів на 5 водозабірних свердловинах та змінено технологічний цикл роботи компресорного відділення КОС на суму 103 тис. грн.; впроваджені заходи дають економію електроенергії на суму близько 37,5 тис. грн. щомісячно.

ОКВПВКГ «Миргородводоканал» за рахунок заміни 6 насосних агрегатів на суму 83 тис. грн. та зменшення втрат води в мережах досягло економії 94 тис. грн. за 9 місяців поточного року.

Всього підприємствами галузі виконано заходи на суму 25 млн. грн. Економія паливно-енергетичних ресурсів склала 2262 т у.п., розрахунковий економічний ефект – 8 млн. грн. на рік.

Станом на 01.01.14 заборгованість споживачів, з урахуванням боргів минулих років, за отримані послуги водопостачання і водовідведення становила 55,8 млн. грн. (з урахуванням списання безнадійної заборгованості), що на 8,4 млн. грн. більше у порівнянні з боргом на початок 2013 року. Рівень розрахунків за спожиті послуги водопостачання і водовідведення в 2013 році становив 96,9 %, в т.ч. населення – 97,9 %, установ, що фінансуються з державного бюджету – 86,2 %, з місцевих бюджетів – 93,3 %. Пільги і субсидії відшкодовано, відповідно, на 104 і 103,3 %.

З метою недопущення безкоштовного споживання житлово-комунальних послуг підприємствами галузі проводилась позовно-претензійна робота. За 2013 рік підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства подано 9297 претензій із сумою боргу 4,7 млн. грн. та 569 позови на суму 1,5 млн. грн., прийнято 434 судових рішень на суму 0,8 млн. грн., відключено від споживання 50 споживачів на суму 0,2 млн. грн.

5.17 Рівненська область

Рівненською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Рівненській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 6,5 і становили 200,6 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 7,6 - до 164,3 млн. м³ (табл. 5.17.1).

Таблиця 5.17.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	207,1	200,6	-6,5
	поверхневої	162,8	156,9	-5,9
	підземної	44,3	43,7	-0,6
2	Використання води, млн. м³			
	всього	171,9	164,3	-7,6
	на господарсько-питні потреби	23,9	23,3	-0,6
	на виробничі потреби	89,5	82,6	-6,9
	на сільськогосподарські потреби	1,6	1,5	-0,1
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	56,9	56,8	-0,1
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	30,3	27,7	-2,6
	на господарсько-питні потреби	23,9	23,3	-0,6
	на виробничі потреби	2,1	2,9	+0,8
	на сільськогосподарські потреби	1,6	1,5	-0,1
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	2,7	-	-2,7

У структурі використання води (рис. 5.17.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 14,2 %, виробничих - 50,3 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 84,1 та 10,5 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - зменшився з 22,7 до 16,7 %;
- ◆ для відомчих - залишився на рівні 1,8 %;
- ◆ для сільських - знизився з 3,5 до 1,3 %;

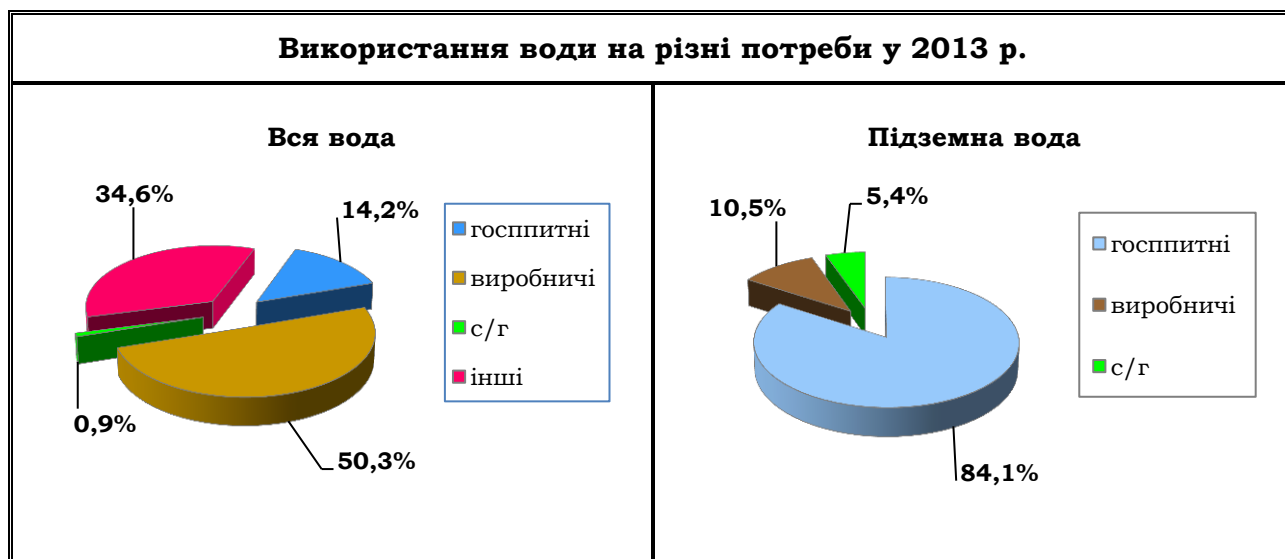

Рис. 5.17.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за *санітарно-хімічними* та *бактеріологічними* показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел (підземних) - 27,6 (більше на 5,6) % та 17,5 (більше на 14,2) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 21,8 (менше на 4,5) % та 15,3 (менше на 1,2) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Рівненській області не спостерігалось.

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 100 %; сільські н/п - 2,73 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 99,6 % населених пунктів та 53,5 % населення;
- ◆ користуються привізною питною водою - 0,25 % населених пунктів та 0,08 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 139,9; у смт - 42,5; у сільських н/п - 18,7 л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 22,2 %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 р. залишилась рівною - 43, з них 9 - спеціалізованих комунальних; 23 - багатогалузевих комунальних; 11- відомчих. До комунальної форми власності належало 31 підприємство; до державної - 8; до іншої - 4.

Базове підприємство області - **РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал»**.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області зменшилась з 452 до 273, в т.ч. у містах - з 45 до 28; у смт - з 41 до 37; у сільських н/п - з 366 до 208. При цьому їх загальна потужність знизилась - з 68,22 до 67,3 млн. м³/рік; потреби у нових потужностях немає.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.17.2):

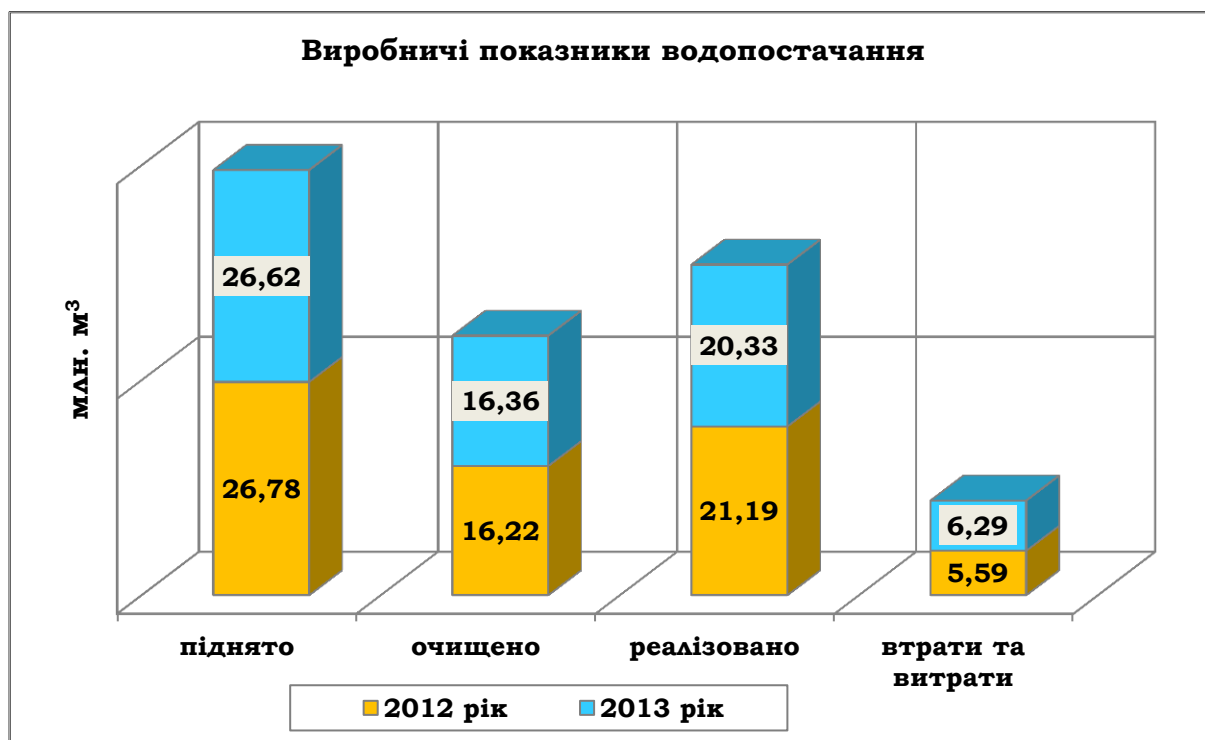

Рис. 5.17.2

- ◆ піднято води - 26,62 млн. м³
- ◆ очищено - 16,36 млн. м³ або 61,5 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 20,33 млн. м³ або 76,4 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 6,29 млн. м³ або 23,6 %;
- ◆ знезаражено - 25,94 млн. м³ або 97,5 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 22,27 млн. м³ або 83,6 % від їх загальної кількості; у смт - 1,32 млн. м³ або біля 5 %; у сільських н/п - 3,03 млн. м³ або 11,4 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 58 до 57,8; за категорією «населення» збільшилась - з 45,1 до 43,1 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 14,9 % насосів, з них протягом року було замінено 43,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 29,8 та 17,7 % (рис. 5.17.3).

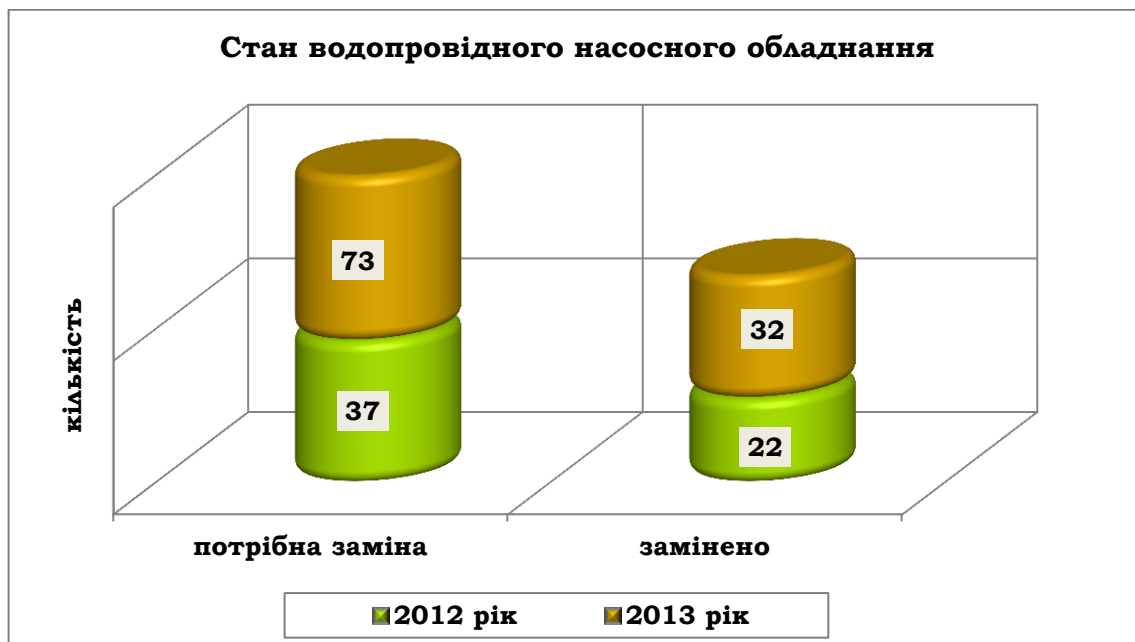

Рис. 5.17.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 2020,4 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 46,5 %; на смт - 12,8 %, на сільські н/п - 40,7 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 25,6 % мереж, з них протягом року було замінено 3,3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 24,5 та 1,8 % (рис. 5.17.4).

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік зріз з 130,4 до 132,72 тис. м³; водонапірних башт - з 6,1 до 13,2 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів знизилась - з 2,2 до 2,02 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 31,38 до 28,52 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1172 до 1171 кВт год/1000 м³ води.

Рис. 5.17.4

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 18,8 та реалізовано 13,55 млн. м³ води, що відповідно на 0,4 менше та 0,15 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.17.2).

Таблиця 5.17.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал»	18	17,6	12,5	12,65	18,3	18,1	1,1	3,1
2.	КП «Дубноводоканал»	1,2	1,2	0,9	0,9	52,3	51,7	1,1	0,2
	РАЗОМ	19,2	18,8	13,4	13,55				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік не змінилось та залишилось на рівні - 48 %; квартири – 76 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.17.5):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились - з 3,74 до 4,07 грн./м³; максимальні залишились на рівні - 13,53 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи збільшились - з 2,62 до 2,65 грн./м³; максимальні залишились на рівні - 6,76 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зростає з 3,36 до 3,66 грн./м³.

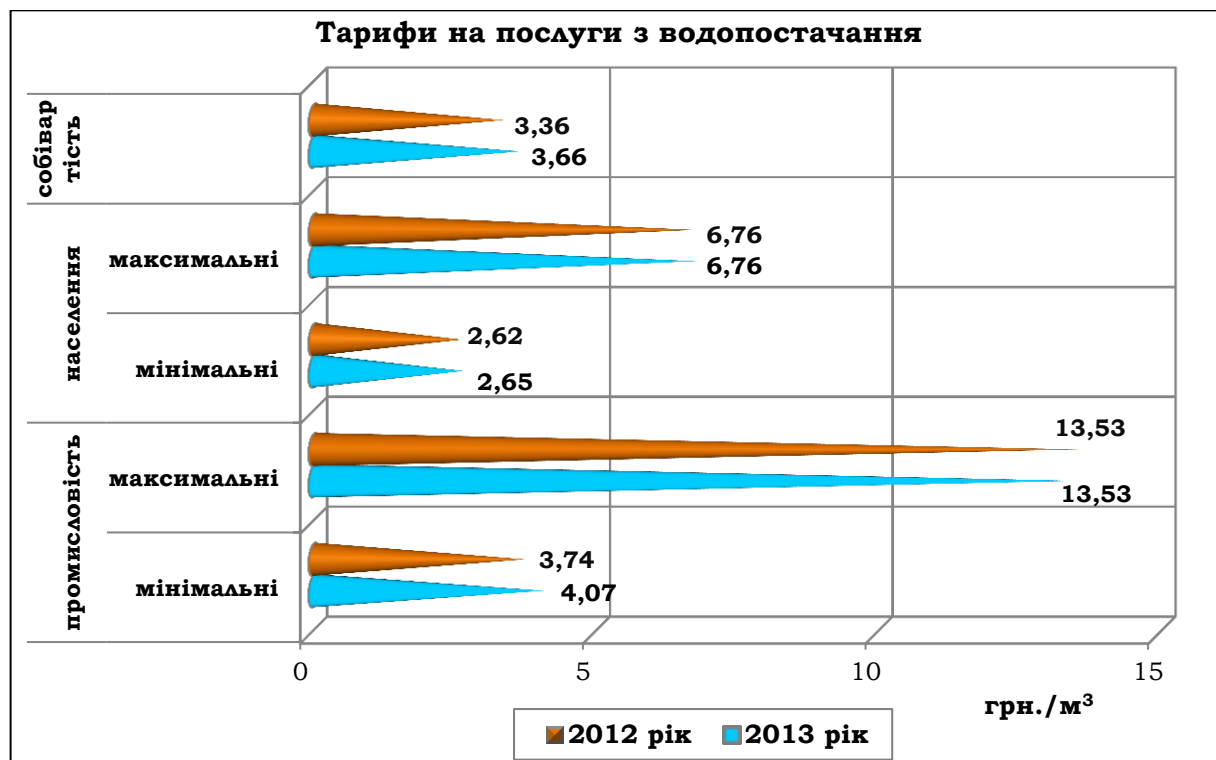

Рис. 5.17.5

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році: для промисловості знизився - з 157 до 149 %; для населення збільшився - з 70 до 78 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.17.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	0,86	-0,25
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,58	-0,29
2.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,03	-0,2
3.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,04	-
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,05	+0,04
5.	Інші заходи	0,21	+0,21

**Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами
централізованого питного водопостачання та якістю питної води**

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.17.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	19	12	-7
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	14	8	-6
	<i>відсутність очисних споруд</i>	6	6	
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	10	4	-6
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	10	4	-6
	<i>відсутність знезараження</i>	2	-	-2

Якість питної води

Таблиця 5.17.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	22	22,9	+0,9
	<i>бактеріологічним</i>	3,3	4,2	+0,9
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	30,8	38,6	+8,6
	<i>бактеріологічним</i>	7,7	9,9	+2,2
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	26,2	21,8	-4,4
	<i>бактеріологічним</i>	16,5	15,3	-1,2
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	22,3	23,0	+0,7
	<i>органолептичними</i>	22,1	21,4	-0,7
	<i>санітарно-токсичними</i>	0,2	1,6	+1,4
	<i>Мікробіологічними</i>	3,1	4,2	+1,1

У 2013 році зафіксовано випадок неякісного водопостачання в с. Могиляни Острозького району. За результатом вжитих заходів було відновлено роботу водопроводу.

Відомостей про тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання протягом 2013 року не надходило.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
Березнівський, Володимирецький, Корецький, Сарненський райони	органолептичні
Радивилівський район	санітарно-токсикологічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.17.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	115	-618
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	21	-37
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	18,3	+10,4
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів		
5.	Накладено штрафів	30	-26
	<i>з них отримано</i>	30	-26
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-
7.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	2	-17
8.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	2	-17
	<i>постійно</i>	-	-1
	<i>тимчасово</i>	2	-16
9.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	8	-12

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт – 93,8 (більше на 6,3) %; сільські н/п - 2,8 (більше на 0,1) %;
- ♦ *питоме водовідведення на 1 людину*: у містах - 163; у смт – 120; у сільських н/п - 5 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.2.6):

- ♦ відведено стічних вод - 27,8 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди – 15,15 млн. м³ або 54,5 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 13,73 млн. м³ або 49,4 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах – 25,7 млн. м³ або 92,5 % від їх загальної кількості; у смт - 1,9 млн. м³ або 6,8 %; у сільських н/п - 0,2 млн. м³ або 0,7 %.

Рис. 5.17.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 28,2 % насосів, з них протягом року було замінено 26 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 33,2 та 21,2 % (рис. 5.17.7).

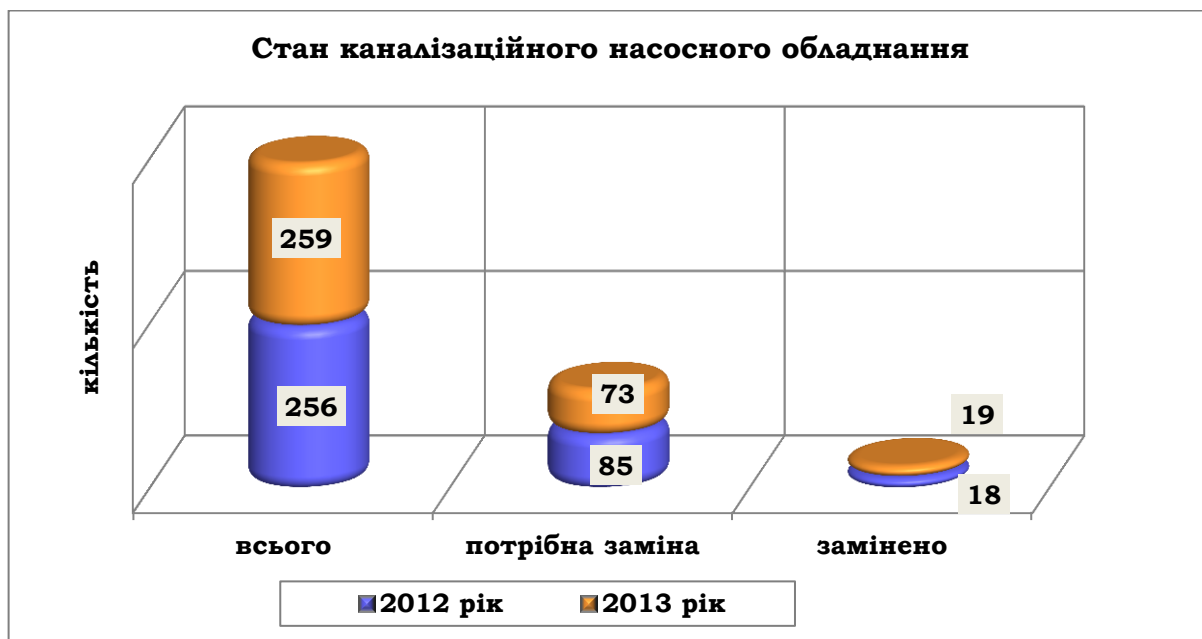

Рис. 5.17.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 36 КОС реконструкції потребували 29, у попередньому році - із 34 - 24.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 742,3 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 66,9 %; на смт - 15,8 %, на сільські н/п - 17,3 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 26,5 % мереж, з них протягом року було замінено 1,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 25,9 та 1,5 % (рис. 5.17.8).

Рис. 5.17.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 21,47 та очищено 8,47 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,03 менше та 0,07 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.17.7).

Таблиця 5.17.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	РОВКП ВКГ "Рівнеобводоканал"	20,3	20,27	7,2	7,27	26	27	0,5	2,7
2.	КП "Дубноводоканал"	1,2	1,2	1,2	1,2	68,5	66,9	0,6	0,6
	РАЗОМ	21,5	21,47	8,4	8,47				

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 15,72 до 14,86 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 903 до 981 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії склала (по одному району) - 77,1 тис. грн.

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.17.9):

- ◆ для промисловості тарифи залишились такими самими: мінімальні - 3,5; максимальні - 23,5 грн./м³;
- ◆ для населення мінімальні тарифи залишились рівними - 2,0; максимальні збільшились - з 13,5 до 13,53 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 3,47 до 3,67 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році: для промисловості зменшився - з 133 до 132 %; для населення збільшився - з 67 до 70 %.

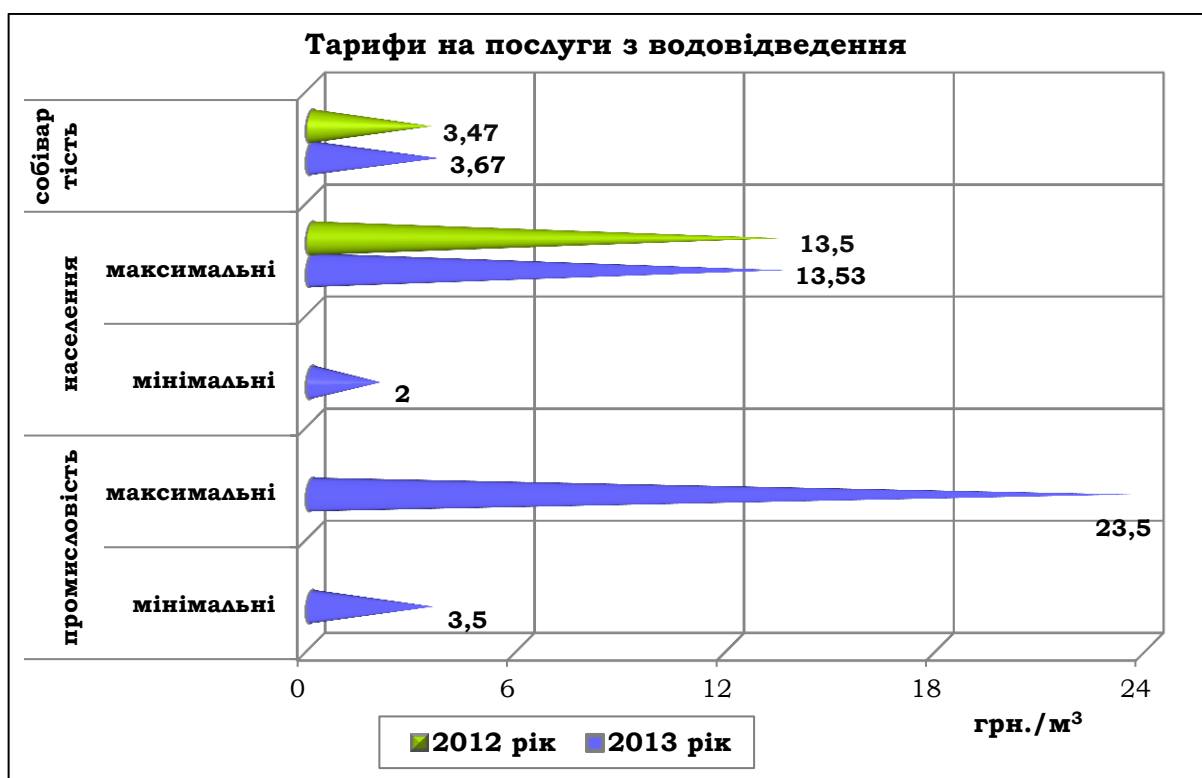

Рис. 5.17.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.17.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	1,74	-0,4
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,32	+0,32
2.	Продовження будівництва об'єктів	-	-0,51
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,9	+0,3
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,23	+0,23
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,13	-0,7
6.	Інші заходи	0,16	-0,04

Відомостей про тяжкі надзвичайні ситуації, які мали місце у системах водовідведення області протягом 2013 року, не надходило.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.17.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	110	-
1.1	Без очищення		
	всього	1	-1
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	23	-10
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	110,4	-2,2
	нормативно чистих без очищення	70,6	-2,3
	нормативно очищених	32,7	+1,4
	недостатньо очищених	7,1	-1,2
	неочищених	0,01	0
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	16,0	-0,7
	нормативно чистих без очищення	0,8	-0,1
	нормативно очищених	9,4	0
	недостатньо очищених	5,8	-0,6
	неочищених	-	-

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.17.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	-	-
2	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	70	+2

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
3	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	19,6	+5,3
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	16,5	+15,6

Відомостей про аварійні скиди забруднюючих речовин у природні водні об'єкти, які мали місце протягом 2013 року, не надходило.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Впродовж 2013 року комунальними підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області здійснювалась реалізація заходів, спрямованих на розвиток, реконструкцію, технічне переоснащення систем питного водопостачання та водовідведення, охорону і раціональне використання джерел питного водопостачання, зокрема, за програмою «Питна вода» реалізовано заходів загальним обсягом фінансування 0,85 млн. грн., в т.ч. за рахунок: місцевих бюджетів – 0,75 млн. грн., коштів підприємств - 0,06 млн. грн., грантів – 0,04 млн. грн. (Програма «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»).

У Березнівському районі встановлено 9 станцій доочищення питної води (у ДНЗ: смт Соснове, сс. Голубне, Гродище, Кам'янка, Моквин, Маринин, Поляни, Яринівка).

По будівництву, реконструкції, капремонту водопровідних та каналізаційних об'єктів і мереж, переважно за кошти місцевого бюджету, реалізовано заходів загальною вартістю 3,75 млн. грн., з них: 2,29 млн. грн. – об'єкти водопостачання та 1,42 млн. грн. - об'єкти водовідведення.

Протягом 2013 року коштів державного бюджету, які передбачені на виконання діючих програм щодо розвитку та реформування водопровідно-каналізаційного господарства області, не надходило.

У 2013 році збитки підприємств ВКГ області від основної діяльності склали - 14,1 млн. грн. (у 2012 році - 15 млн. грн.).

Органами місцевого самоврядування впродовж 2013 року тарифи на послуги водопостачання та водовідведення встановлювалися для 4 водопровідно-каналізаційних підприємств.

У 2013 році з державного бюджету надавалася субвенція, а з місцевого бюджету - дотація на відшкодування різниці в тарифах на послуги водопостачання та водовідведення для 8 підприємств на загальну суму 4,61 млн. грн., в т.ч. з місцевих бюджетів для 4 підприємств на суму 0,3 млн. гривень.

Дебіторська заборгованість за послуги водопостачання та водовідведення станом на 01.01.2014 порівняно до 01.01.2013 збільшилася на 0,5 млн. грн. і склала 26,5 млн. грн., в т.ч. населення -16,2 млн. грн. Кредиторська заборгованість збільшилася на 5,8 млн. грн. і склала 37,3 млн. грн.

5.18 Сумська область

Сумською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Сумській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 4,7 і становили 115,6 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 4,2 - до 104,3 млн. м³ (табл. 5.18.1).

Таблиця 5.18.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	120,3	115,6	-4,7
	поверхневої	72,76	68,88	-3,88
	підземної	47,54	46,72	-0,82
2	Використання води, млн. м³			
	всього	108,5	104,3	-4,2
	на господарсько-питні потреби	31,13	30,84	-0,29
	на виробничі потреби	26,34	23,98	-2,36
	на сільськогосподарські потреби	2,310	2,172	-0,138
	на зрошення	0,091	0,025	-0,066
	на інші потреби	48,629	47,283	-1,346
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	36,24	35,77	-0,47
	на господарсько-питні потреби	31,04	30,77	-0,27
	на виробничі потреби	2,837	2,769	-0,068
	на сільськогосподарські потреби	2,302	2,166	-0,136
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	0,061	0,059	-0,002

У структурі використання води (рис. 5.18.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 29,6 %, виробничих - 23 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 86 та 7,7 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - залишився на рівні 8,82 %;
- ◆ для сільських - зменшився з 1,1 до 1,08 %;
- ◆ для децентралізованих - збільшився з 46,7 до 47,2 %.

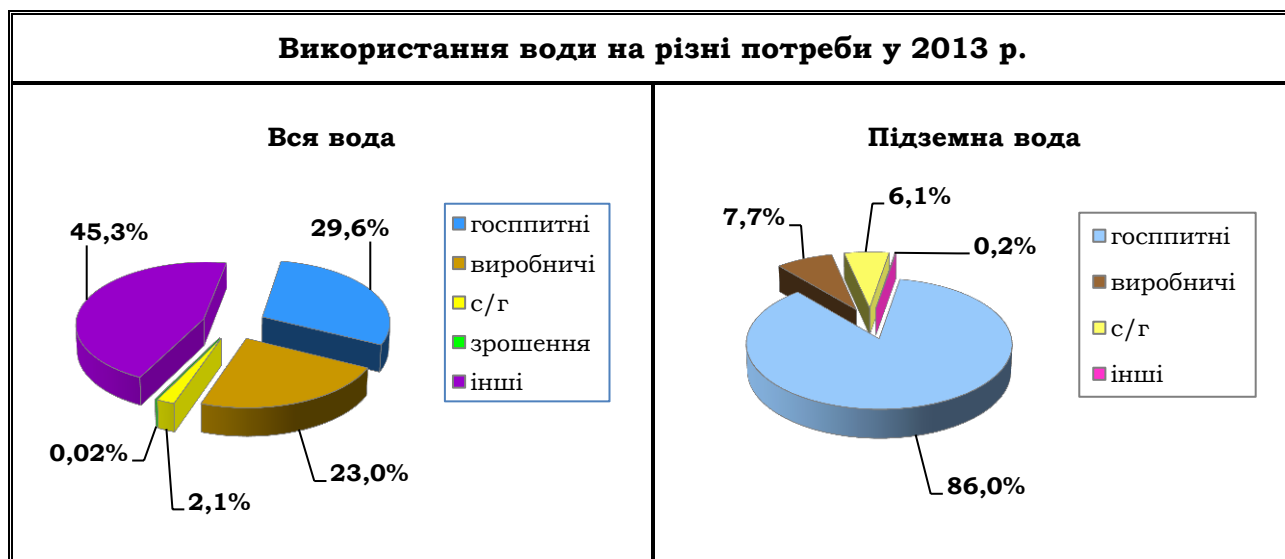

Рис. 5.18.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел (підземних) - 18,91 (більше на 1,76) % та 4,24 (більше на 0,29) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 45,16 (менше на 1,86) % та 30,06 (менше на 0,83) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Сумській області не зафіксовано.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	19	-18
сума, грн.	3876	-3672
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	16	113

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 100 %; сільські н/п - 34,2 (більше на 0,1) %;
- ♦ забезпечення цілодобового водопостачання - 35,9 (більше на 0,1) % населених пунктів та 62,9 (більше на 2,1) % населення;
- ♦ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 130,4 (більше на 8,1); у смт - 28,1 (більше на 3,5); у сільських н/п - 42,6 (більше на 25,2) л/добу;
- ♦ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 12,1 %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 492, з них 18 - спеціалізованих комунальних; 5 - багатогалузевих комунальних; 469 - міжрайонних. До комунальної форми власності належало 19 (більше на 1) підприємств; до державної - 1; до іншої - 472 (менше на 1).

Базове підприємство області - **КП «Міськводоканал» Сумської міської ради.**

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області залишилась рівною - 45, в т.ч. у містах - 25; у смт - 9; у сільських н/п - 11; їх загальна потужність складала - з 118,88 млн. м³/рік; потреби у нових потужностях немає.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.18.2):

- ♦ піднято води - 40,65 млн. м³
- ♦ подано у мережу - 39,76 млн. м³ або 97,8 % до загального обсягу піднятої води;
- ♦ реалізовано - 28,64 млн. м³ або 70,5 %;
- ♦ втрати та технологічні витрати - 12,01 млн. м³ або 29,5 %;
- ♦ знезаражено - 39,1 млн. м³ або 73,5 %.

Очищення та знезараження води у системах централізованого водопостачання - відсутнє.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 82,74 до 79,86; за категорією «населення» - з 81,2 до 78,46 тис. м³/добу.

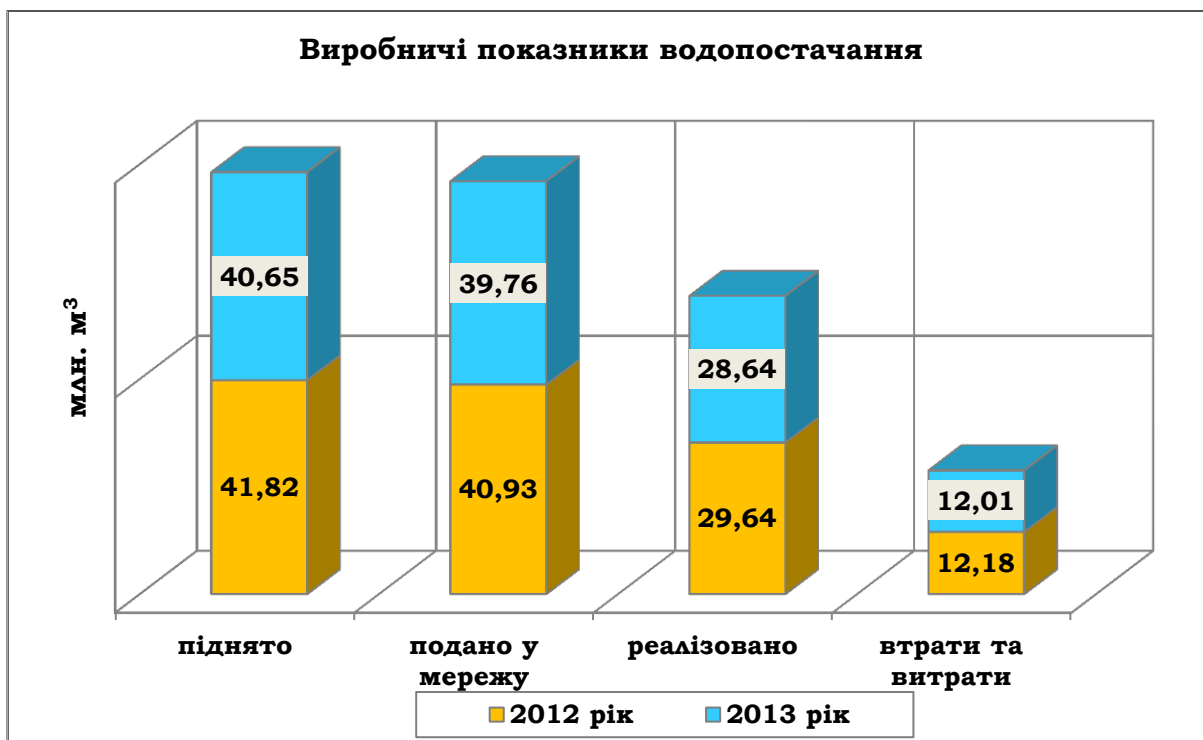

Рис. 5.18.2

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 39,6 % насосів, з них протягом року було замінено 100 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 37,6 та 8,1 % (рис. 5.18.3).

Рис. 5.18.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 3626,4 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 41,3 %; на смт - 6,4 %, на сільські н/п - 52,3 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 22,7 % мереж, з них протягом року було замінено 4,6 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 24,1 та 5,9 % (рис. 5.18.4).

Рис. 5.18.4

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області зменшився з 0,92 до 0,86 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік не змінився і залишився рівним - 205,8 тис. м³; водонапірних башт - 5,3 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів - відсутня.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 37,24 до 37,08 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1278 до 1096 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 22768 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 32,39 та реалізовано 22,22 млн. м³ води, що відповідно на 0,6 та 0,26 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.18.2).

Таблиця 5.18.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Міськводоканал» Сумської міської ради	21,77	20,92	13,44	13,43	39,0	38,8	0,4	0,3
2.	ВУВКГ м. Глухів	1,4	1,49	1,08	1,07	9,2	2,2	38,5	33,3
3.	КП ВУВКГ, м. Конотоп	3,46	3,46	3,02	3,02	8,5	8,8	6,1	3,4
4.	ТОВ «Водоторгприлад» м. Охтирка	1,68	1,63	1,37	1,32	8,1	-	8,5	-
5.	ВУВКГ м. Шостка	4,66	4,89	3,57	3,38	27,4	27,0	-	0,6
	РАЗОМ	32,97	32,39	22,48	22,22				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік залишилось на рівні - 18,3 %; квартир збільшилось - на 59,2 % - до 59,4 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.18.5):

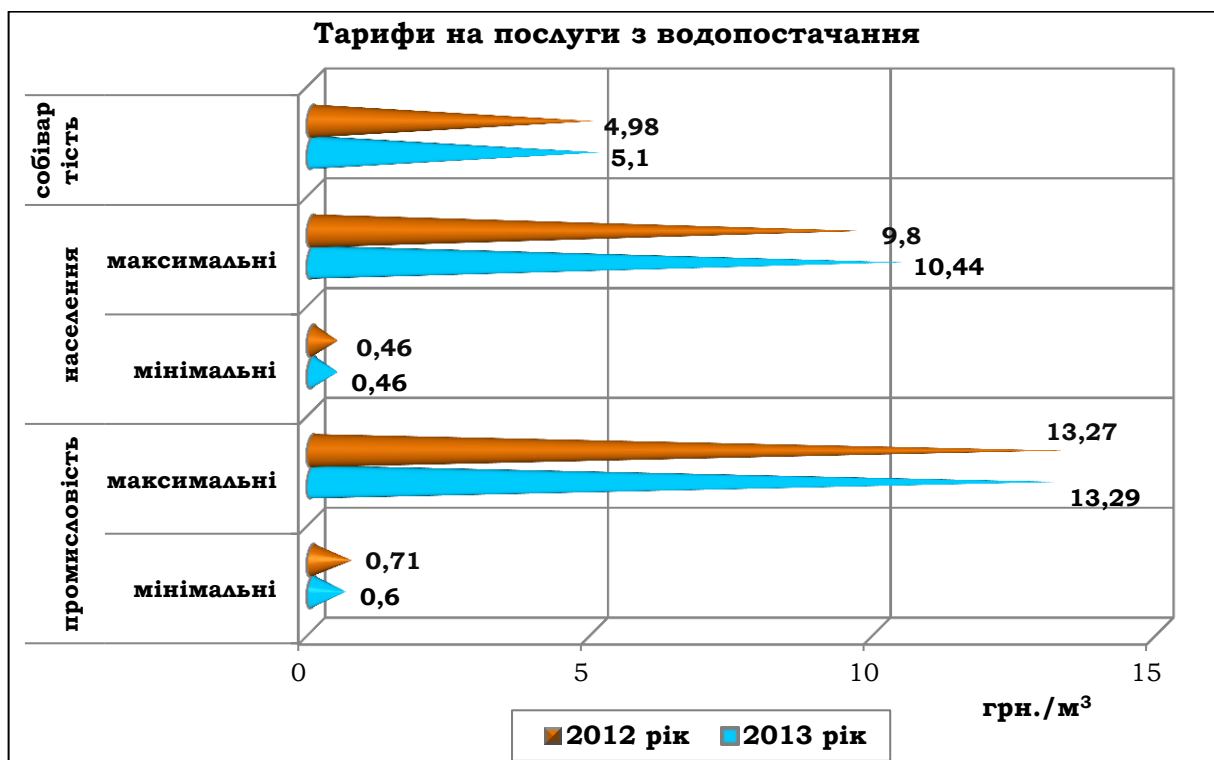

Рис. 5.18.5

♦ для промисловості мінімальні тарифи знизились - з 0,71 до 0,6 грн./м³; максимальні збільшились - з 13,27 до 13,29 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 0,46 грн./м³; максимальні збільшились - з 9,8 до 10,44 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 4,98 до 5,1 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році: для промисловості знизився - з 92 до 91,9 %; для населення - залишився на рівні - 86 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.18.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	7,51	-14,99
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,5	-11,5
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,5	-0,1
3.	Завершення будівництва об'єктів	0,2	-
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	1,6	- 2,5
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,5	- 0,8
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	-	-1,7
7.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	2,21	+ 1,61

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.18.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	всього	7	7	-
	в т.ч.: невідповідність ЗСО	4	4	-
	відсутність очисних споруд	1	1	-
	відсутність знезараження	2	2	-
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	всього	4	4	-
	в т.ч.: невідповідність ЗСО	4	4	-

Якість питної води

Таблиця 5.18.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	санітарно-хімічними	16,3	18,96	+2,66
	бактеріологічним	2,44	4,24	+1,8
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	санітарно-хімічними	21,2	24,70	+3,5
	бактеріологічним	4,05	8,01	+3,96
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	санітарно-хімічними	53,06	45,16	-7,9
	бактеріологічним	30,73	30,0	-0,73
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	Санітарно-хімічними			
	всього	36,02	28,8	-7,22
	органолептичними	36	28,8	-7,2
	загальною мінералізацією	-	-	-
	санітарно-токсичними	-	-	-
	Мікробіологічними	3,9	4,1	+0,2

Тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання (спалахи інфекційних захворювань тощо) протягом 2013 року у Сумській області не зареєстровані.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
Глухівський р-н - 1 село	Органолептичні
Конотопський р-н - 3 села, Краснопільський р-н - 2 села	Органолептичні, залізо
Кролевецький р-н - 1 село	
Лебединський р-н - 2 села	
Охтирський р-н - 3 села	
Тростянецький р-н - 3 села	
Шосткинський р-н - 2 села	Органолептичні, залізо, окислюваність,
Недригайлівський р-н - 1 смт	
Путивльський р-н - 2 села	Органолептичні, жорсткість
Сумський р-н - 2 села	Залізо

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.18.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	183	-829
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	19	-154
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	10,4	-6,7
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	19	-83
5.	Накладено штрафів	19	-83
	<i>з них отримано</i>	19	-83
6.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	19	+19

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 60 %; сільські н/п - 0,78 %;
- ♦ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 95,4; у смт - 13,1; у сільських н/п - 6,2 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.18.6):

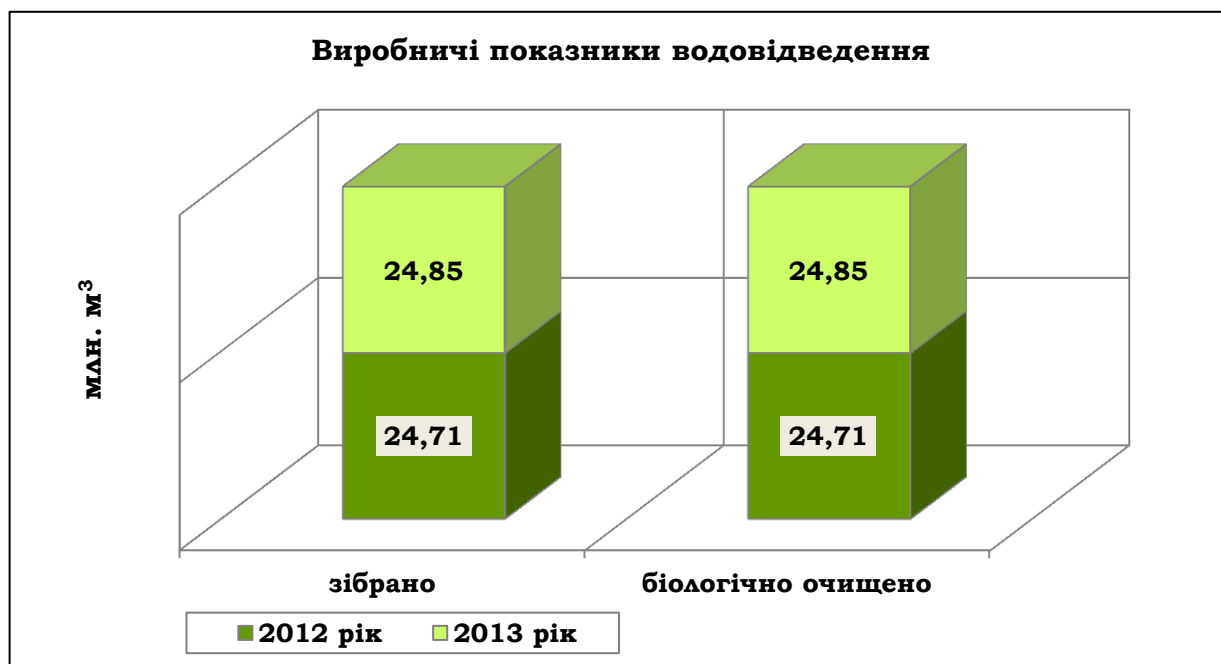

Рис. 5.18.6

- ♦ відведено стічних вод - 24,85 млн. м³;

- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 24,85 млн. м³ або 100 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 24,54 млн. м³ або 98,8 % від їх загальної кількості; у смт - 0,17 млн. м³ або біля 0,7 %; у сільських н/п - 0,13 млн. м³ або 0,5 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 48,8 % насосів, з них протягом року було замінено 4,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 52,5 та 5,7 % (рис. 5.18.7).

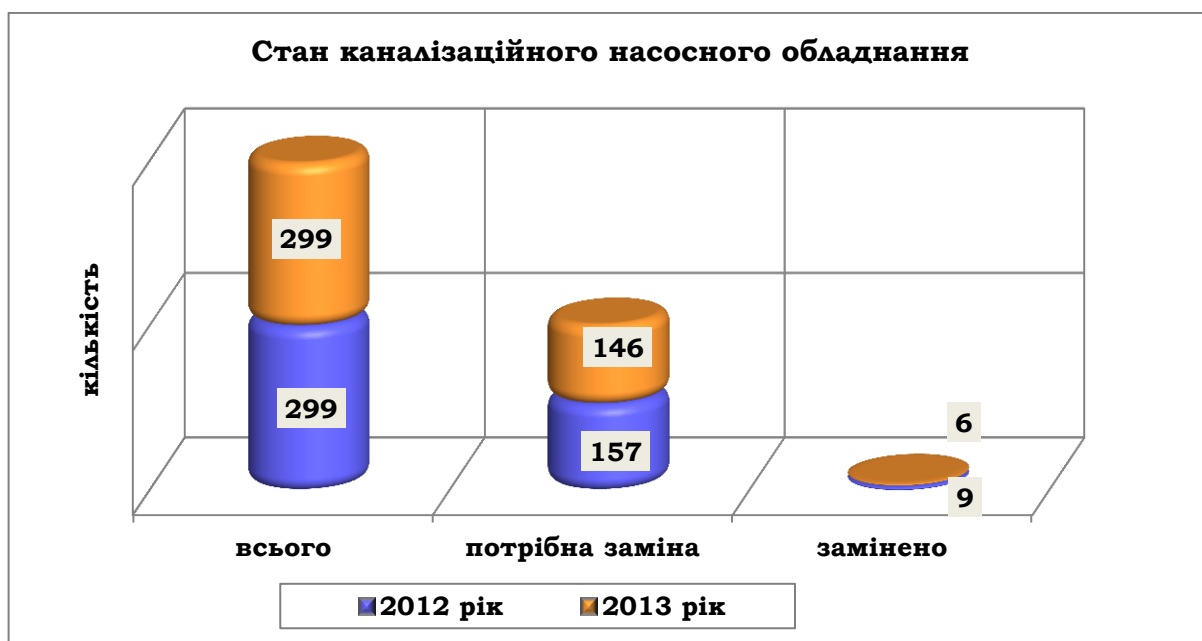

Рис. 5.18.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 66 КОС реконструкції потребували 50, у попередньому році - із - 52.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1072 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 71,6 %; на смт - 5,8 %, на сільські н/п - 22,6 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 33,3 % мереж, з них протягом року було замінено 1,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 33,7 та 4,5 % (рис. 5.18.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області залишився на рівні - 0,8 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 24,38 до 22,59 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 984 до 909 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії склала - 1915 тис. грн.

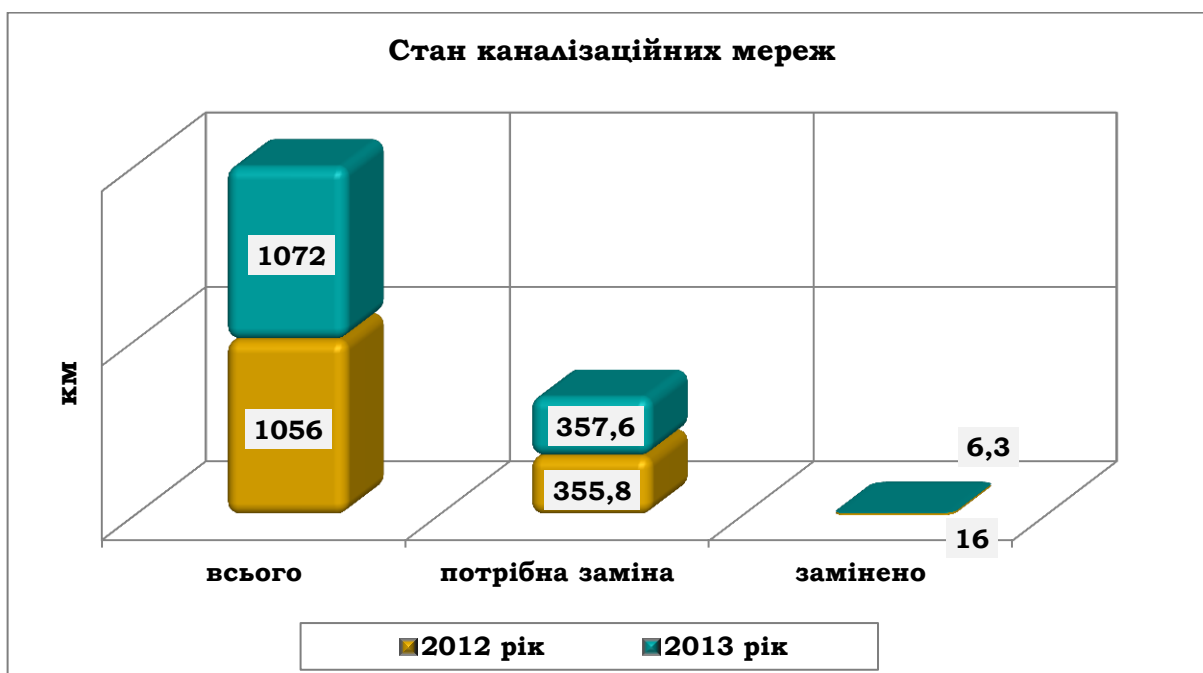

Рис. 5.18.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено та очищено 28,95 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 7,14 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.18.7).

Таблиця 5.18.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Міськводоканал» Сумської міської ради	13,85	20,31	13,85	20,31	50,7	50,2	0,5	
2.	ВУВКГ м. Шостка	4,1	5,0	4,1	5,0	29,8	29,7	0,5	
3.	КП ВУВКГ м. Конотоп	2,25	2,1	2,25	2,1	7,5	-	1,4	
4.	ДП «Водоочистка» ТОВ «Водоторгприлад», м. Охтирка	1,0	0,93	1,0	0,93	6,3	4,9	22,2	
5.	ВУВКГ м. Глухів	0,61	0,61	0,61	0,61	15,1	14,9	1,3	
	РАЗОМ	21,81	28,95	21,81	28,95				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.18.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи знизились з 1,49 до 1,48; максимальні зросли - з 16,06 до 22,21 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи збільшились з 0,71 до 0,73; максимальні - з 16,06 до 22,21 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зростає з 7,65 до 7,94 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 89,4 до 88,8 %; для населення - з 83,2 до 82,5 %.

Рис. 5.18.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.18.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	0,58	-1,72
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	-	-1,7
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,03	-0,07
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,08	-0,42
4.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,07	+0,07
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,4	+0,4

10.12.2013 у м. Шостка мав місце обвал самопливного каналізаційного колектора (діаметр 700 мм внаслідок чого було обмежено, а потім припинено водозабезпечення близько 60 тис. мешканців, 3 шкіл, 6 дитячих садків, 1 закладу медицини. Для ліквідації аварії з міського бюджету було виділено 280 тис. грн. Ремонтні роботи були завершені 13.12.2013.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.18.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	30	-
	господарсько-побутових	23	-
	промислових	7	-
1.1	Без очищення		
	всього	2	-
	господарсько-побутових	2	-
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	23	-
	господарсько-побутових	17	-
	промислових	6	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	60,09	+ 2,32
	нормативно чистих без очищення	25,82	- 3,36
	нормативно очищених	7,300	+ 1,017
	недостатньо очищених	26,91	+ 4,67
	неочищених	0,066	- 0,001
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	30,68	+ 6,16
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	6,549	+ 1,045
	недостатньо очищених	24,07	+ 5,13
	неочищених	0,066	- 0,001

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.18.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії		
2	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	-	-24
	за мікробіологічними показниками	11	-11

Заходи адміністративного впливу, взяті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.18.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	1	-15
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-7

Аварійні скиди забруднюючих речовин у природні водні об'єкти області протягом 2013 року відсутні.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

У 2013 році на заходи, спрямовані на покращення технічного стану та модернізацію водопровідно-каналізаційного господарства Сумської області використано 7,4 млн. грн. (на 17,3 млн. грн. менше, ніж у 2012 році), у т.ч. з державного бюджету – 1,01 млн. грн., обласного бюджету – 0,04 млн. грн., міських бюджетів – 0,97 млн. грн., районних бюджетів – 0,08 млн. грн., сільських та селищних бюджетів – 2,3 млн. грн., коштів міжнародних фінансових організацій – 0,28 млн. грн., комунальних підприємств – 1 млн. грн., сільськогосподарських підприємств – 0,12 млн. грн., коштів населення – 1,6 млн. грн.

Виконано заміну, реконструкцію та будівництво водопровідних та каналізаційних мереж, проведено реконструкцію та ремонт 13 артезіанських свердловин (у 2012 р. – 11 одиниць), будівництво та ремонт 5 водонапірних башт (у 2012 р. – 14), ремонт водопровідних та каналізаційних насосних станцій, встановлено 33 одиниці засобів обліку води.

Рівень виконання обласної програми «Питна вода України» у 2011 році становив - 52,8; у 2012 р. – 80,3; у 2013 р. – 13,2 %.

Загальний фінансово-економічний стан підприємств ВКГ області незадовільний, оскільки збитки за 2013 рік склали близько 10 млн. грн. (2012 рік – 14,7 млн. грн.).

Станом на 01.01.2014 дебіторська заборгованість підприємств становить 34,9 млн. грн. (у 2012 р. – 30,7 млн. грн.), кредиторська заборгованість - 50,2 млн. грн. (у 2012 р. – 38,2 млн. грн.)

Середній рівень відшкодування затвердженим тарифом для населення фактичної вартості послуг з водопостачання становить 84,3 % (у 2012 р. - 87,1 %); з водовідведення - 79,5 % (у 2012 р. - 82,3 %).

5.19 Тернопільська область

Тернопільською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Тернопільській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 1,53 і становили 85,76 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 1,67 - до 72,6 млн. м³ (табл. 5.19.1).

Таблиця 5.19.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	87,29	85,76	-1,53
	поверхневої	60,89	59,44	-1,45
	підземної	26,40	26,32	-0,08
2	Використання води, млн. м³			
	всього	74,27	72,6	-1,67
	на господарсько-питні потреби	15,28	15,44	-0,12
	на виробничі потреби	26,41	23,79	-2,62
	на сільськогосподарські потреби	2,45	2,64	+0,19
	на зрошення	-	-	
на інші потреби	30,13	30,73	+0,6	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	20,49	20,46	-0,03
	на господарсько-питні потреби	16,00	15,16	-0,84
	на виробничі потреби	1,86	2,65	+0,79
	на сільськогосподарські потреби	2,4	2,65	+0,2
	на зрошення	-	-	
на інші потреби	-	-		

У структурі використання води (рис. 5.19.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 21,3 %, виробничих - 32,8 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 74,1 та 13 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - зменшився з 19,5 до 17 %;
- ◆ для відомчих - збільшився з 5,4 до 6,1 %;
- ◆ для сільських - збільшився з 6,1 до 6,9 %;

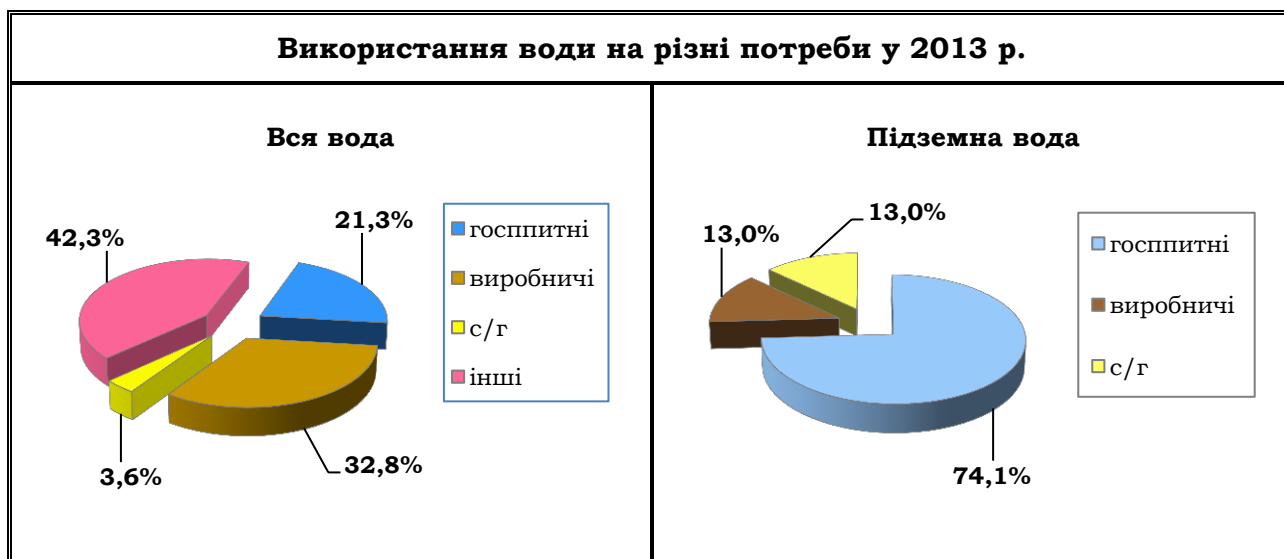

Рис. 5.19.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 5 (менше на 0,1) % та 6,6 (менше на 0,2) %;
- ◆ з підземних джерел - 5,1 (без змін) % та 6,9 (більше на 0,1) %;
- ◆ з децентралізованих - 13,3 (менше на 2) % та 10,1 (менше на 0,2) %.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	8	-68
сума, грн.	969	-6783,0
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	-	-23

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 87 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 91 % населених пунктів та 94 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 96 (більше на 2); у смт - 100 л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 16,2 (менше на 0,8) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 33, з них 4 - спеціалізованих комунальних; 29 - багатогалузевих комунальних. До комунальної форми власності належало 30 підприємств; до іншої - 3.

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
1 місто	9	9
1 місто	12	12
1 місто (частково)	16	16

Базове підприємство області - **КП «Тернопільводоканал»**.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області не змінювалась і залишилась рівною - 105, в т.ч. у містах - 75; у смт - 27; у сільських н/п - 3; їх загальна потужність складала - 79,52 млн. м³/рік; потреби у нових потужностях немає.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.19.2):

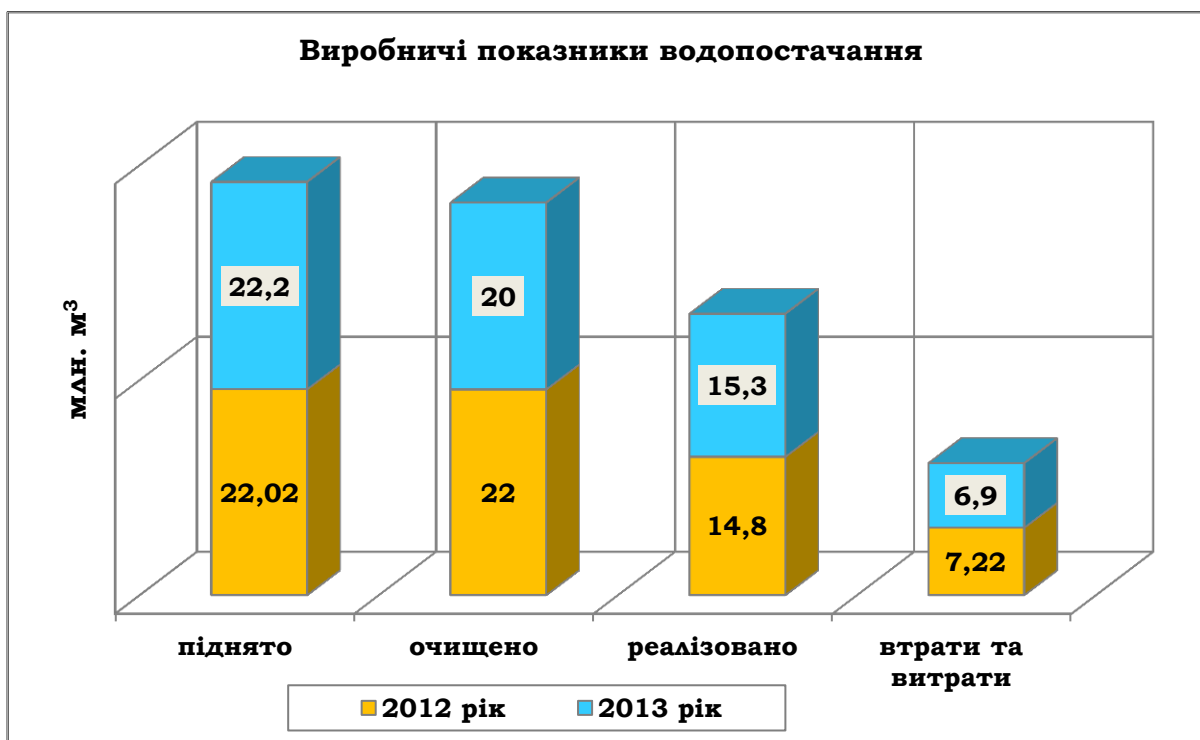

Рис. 5.19.2

- ◆ піднято води - 22,2 млн. м³
- ◆ очищено - 20,0 млн. м³ або 90,1 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 15,3 млн. м³ або 68,9 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 6,9 млн. м³ або 31,1 %;
- ◆ знезаражено - 13,4 млн. м³ або 60,4 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 20,88 млн. м³ або 94,1 % від їх загальної кількості; у смт - 1,3 млн. м³ або 5,9 %; у сільських н/п - 0,02 млн. м³ або біля 0,01 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» збільшилась - з 59,9 до 60,4; за категорією «населення» - з 47,5 до 48,03 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 60,3 % насосів, з них протягом року було замінено 63,4 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 63,2 та 4,7 % (рис. 5.19.3).

Рис. 5.19.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1256,1 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 87,4 %; на смт - 11,8 %, на сільські н/п - 0,8 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 39,5 % мереж, з них протягом року було замінено 3,9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 39,9 та 2,3 % (рис. 5.19.4).

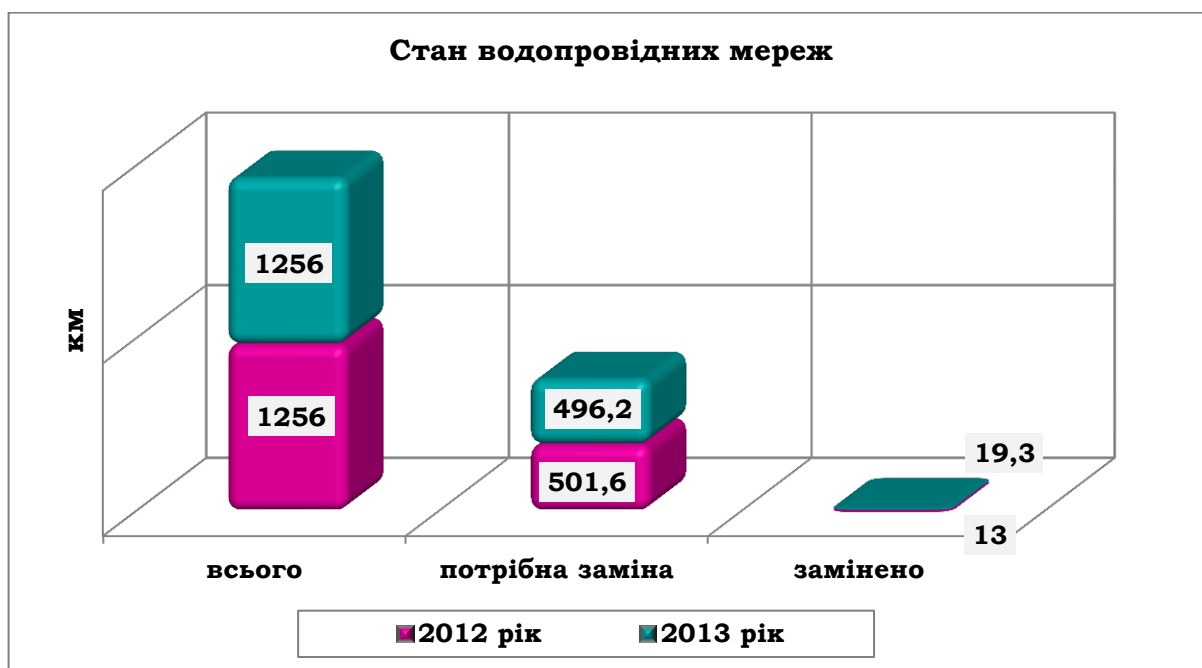

Рис. 5.19.4

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області залишився на рівні - 2,6 аварій на 1 км мережі.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 19,59 та реалізовано 13,15 млн. м³ води, що відповідно на 0,04 менше та 0,21 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.19.2).

Таблиця 5.19.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Тернопільводоканал», м.Тернопіль	17,61	17,55	11,20	11,4	52,6	53,2	2,9	2,1
2.	Чортків ВУВКГ, м.Чортків	0,58	0,60	0,52	0,54	16,8	22,4	1,3	4,5
3.	КП «Міськводгосп», м.Кременець	0,5	0,49	0,4	0,38	29,9	29,9	3,0	2,6
4.	МКП «Добробут», м.Бережани	0,47	0,45	0,38	0,37	32,2	32,2	2,2	5,6
5.	ПП «Комунальник плюс 1», м.Заліщики	0,24	0,27	0,22	0,24	9,3	9,3	8,0	16,0
6.	КП Теревовлянської МР «Теребовля», м.Теребовля	0,23	0,23	0,22	0,22	6,4	5,9	14,8	8,7
	РАЗОМ	19,63	19,59	12,94	13,15				

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік не змінився і залишився рівним - 60 тис. м³; водонапірних башт - 4,7 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів - відсутня.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області трохи збільшились - з 18,9 до 18,92 млн. кВт·год/рік; питомі витрати знизилась - з 1690 до 1685 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 3043,6 тис. грн.

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку у 2013 році залишилось на тому самому рівні - 52 %; квартир збільшилось на 0,4 % - до 84,3 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.19.5):

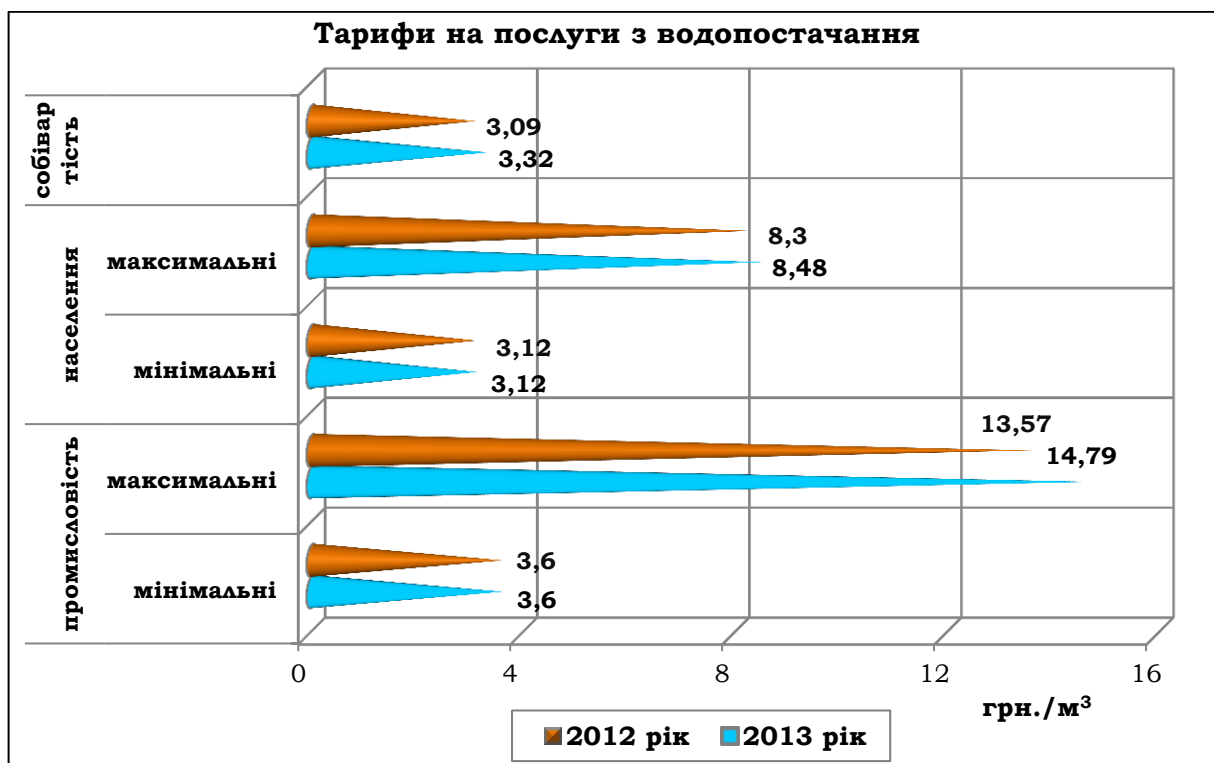

Рис. 5.19.5

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи залишились на рівні - 3,6 грн./м³; максимальні збільшились - з 13,57 до 14,79 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 3,12 грн./м³; максимальні збільшились - з 8,3 до 8,48 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 3,09 до 3,32 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році збільшився: для промисловості - з 90,3 до 100,2 %; для населення - з 92,2 до 94,1 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.19.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, ман. грн.		
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,65	-0,55
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,54	-1,52

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.19.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	8,3	7,6	-0,7
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	44,7	42,8	-1,9
	<i>відсутність очисних споруд</i>	2,6	2,8	+0,2
	<i>відсутність знезараження</i>	52,6	57,1	+4,5
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	8,1	6,9	
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	45,4	40,0	-1,2
	<i>відсутність очисних споруд</i>	-	-	-5,4
	<i>відсутність знезараження</i>	54,5	60,0	+5,5

Якість питної води

Таблиця 5.19.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	5,1	5,0	-0,1
	<i>бактеріологічним</i>	6,8	6,6	-0,2
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	2,6	2,5	-0,1
	<i>бактеріологічним</i>	6,6	6,5	-0,1

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	15,3	15,0	-0,3
	<i>бактеріологічним</i>	10,3	10,2	-0,1
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	3,5	3,4	-0,1
	органолептичними	8,3	8,1	-0,2
	загальною мінералізацією	52,5	50,1	-2,4
	санітарно-токсичними	11,7	11,2	-0,5
	<i>Мікробіологічними</i>	7,3	7,1	-0,2

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто	санітарно-хімічні
1 смт	мікробіологічні
2 міста	мікробіологічні, санітарно-епідеміологічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.19.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	26	-1166
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	26	-41
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	100	+94,4
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	26	-74
5.	Накладено штрафів	24	-52
	<i>з них отримано</i>	-	-66
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-1
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-1
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-1
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	-	-24
9.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	-	-24
	<i>постійно</i>	-	-1
	<i>тимчасово</i>	-	-23
10.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	32	+2

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт - 58 %;
- ◆ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 95; у смт - 100 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.19.6):

- ◆ відведено стічних вод - 20,9 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 19,4 млн. м³ або 92,8 %;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 18,8 млн. м³ або біля 90 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 20,3 млн. м³ або 97,1 % від їх загальної кількості; у смт - 0,6 млн. м³ або 2,9 %.

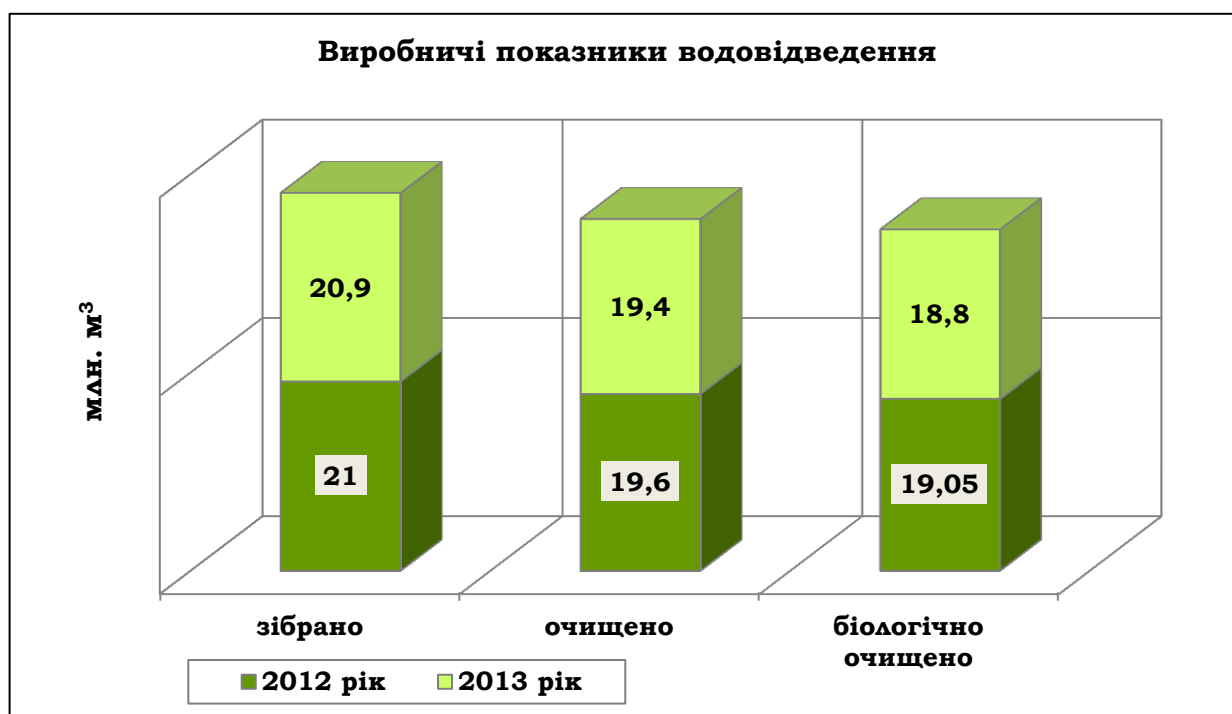

Рис. 5.19.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 85,1 % насосів, з них протягом року було замінено 3,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 88,1 та 3,4 % (рис. 5.19.7).

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 24 КОС реконструкції потребували 15, у попередньому році - також 15.

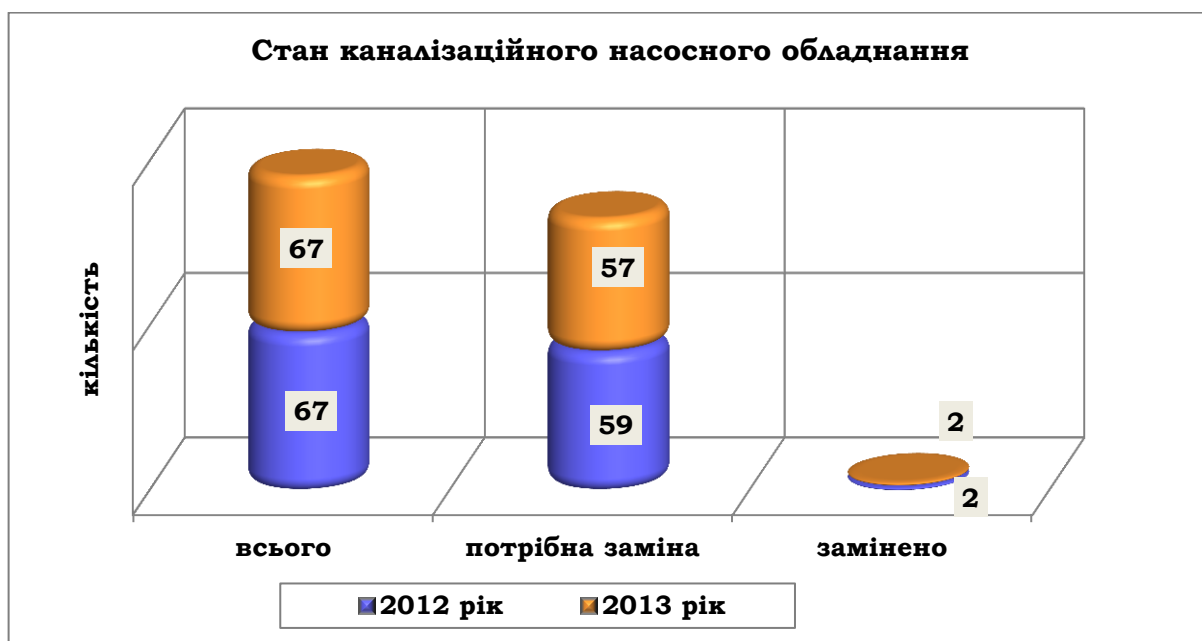

Рис. 5.19.7

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 599,8 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 85,2 %; на с/мт - 14,8 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 34,5 % мереж, з них протягом року було замінено 3,3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 32,7 та 2,8 % (рис. 5.19.8).

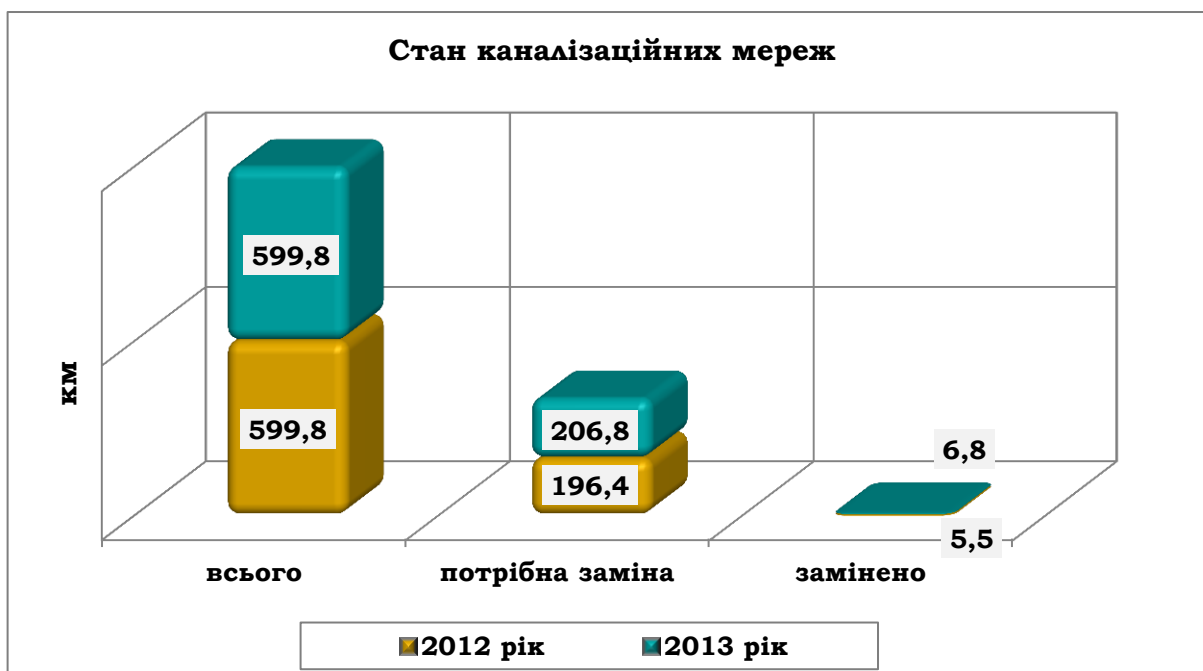

Рис. 5.19.8

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області залишився на рівні - 1,6 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 18,4 до 16,9 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 681 до 680 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії склала – 3043,6 тис. грн.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році, як і у попередньому, було відведено 19,73 та очищено 19,6 млн. м³ стічних вод (табл. 5.19.7).

Таблиця 5.19.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Тернопіль-водоканал», м.Тернопіль	18,57	18,4	18,57	18,4	49,5	50,9	0,2	0,5
2.	Чортків ВУВКГ, м.Чортків	0,517	0,558	0,517	0,558	38,8	38,8		3,2
3.	КП «Міськводгосп», м.Кременець	0,295	0,298	0,295	0,298	25,0	24,5		1,9
4.	МКП «Добробут», м.Бережани	0,205	0,204	0,205	0,204	34,5	34,5		7,5
5.	Підволочиське УЖКГ, смт Підволочиськ	0,146	0,144	0,146	0,144	1,6	2,1	3,3	
	РАЗОМ	19,73	19,6	19,73	19,6				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році не змінювались і склали (рис. 5.19.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи - 2,5; максимальні - 11,12 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи - 2,2; максимальні - з 7,95 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 2,85 до 2,91 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році збільшився: для промисловості - з 85,1 до 87,7 %; для населення - з 91,9 до 92,6 %.

Рис. 5.19.9

Заходи з розвитку, здiйсненi у системах водовiдведення

Таблиця 5.19.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартiсть здiйснених заходiв, млн. грн.		
	у тому числi:		
1.	Будiвництво нових об'єктiв	-	-0,927
2.	Реконструкцiя i модернiзацiя об'єктiв	8,08	-0,106
3.	Капремонт i вiдновлення робочого стану об'єктiв	-	-1,6

Охорона природних водойм

Динамiка скиду стiчних вод у природнi водойми

Таблиця 5.19.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кiлькiсть випускiв стiчних вод		
	всього	115	-3
	господарсько-побутових	73	-2
	промислових	41	-1
1.1	Без очищення		
	всього	52	-2
	господарсько-побутових	35	-1
	промислових	16	-1

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	49	-3
	господарсько-побутових	36	-1
	промислових	13	-2
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	71,96	-0,64
	нормативно чистих без очищення	49,87	-0,32
	нормативно очищених	19,62	-0,14
	недостатньо очищених	1,76	-0,21
	неочищених	0,71	-0,01
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	20,81	-0,47
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	18,56	-0,12
	недостатньо очищених	1,59	-0,36
	неочищених	0,66	-0,06

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.19.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	71	-
2	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	494	+347
	за мікробіологічними показниками	559	+100

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.19.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	8	-21
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-
3	Передано справ до прокуратури	-	-

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Фінансування регіональної програми «Питна вода Тернопілля» на 2011-2020 роки та місцевих програм у 2013 році не проводилося у зв'язку з відсутністю коштів місцевих бюджетів та інших джерел.

Проте у водопровідно-каналізаційному господарстві протягом 2013 року за рахунок державного фонду регіонального розвитку фінансувались наступні об'єкти:

- «Біологічні очисні споруди і каналізаційна насосна станція в м. Скалаті - реконструкція», виконано роботи на суму 1037,8 тис. грн.;

- «Система водопостачання у м. Борщів – реконструкція», виконано роботи на суму 652,0 тис. грн.;

- «Міські очисні споруди стічних вод, м. Кременець – реконструкція», виконано роботи на суму 633,2 тис. грн.

У 2013 році для перекачки стоків з промислового району м. Тернополя, а також з інших мікрорайонів виконано роботи з модернізації КНС на суму – 5295,0 тис. грн., що дає змогу щорічно економити близько 30-40 % електроенергії в рік (термін окупності проекту - 5 років).

Протягом 2013 року проведено ремонт/заміну водопровідних і каналізаційних мереж та насосів; розроблено схеми оптимізації роботи централізованих систем водопостачання мм. Почаїв, Шумськ та смт Гусятин; у процесі розробки перебувають схеми для смт Мельниця Подільська та смт Козлів. Для КП «Тернопільводоканал» виконало гідравлічні розрахунки водопровідних мереж і розроблено схему оптимізації їх роботи; для м. Чортків виконано гідравлічне моделювання водопровідних мереж.

Для забезпечення населення якісною питною водою виготовлено проектно-кошторисну документацію на реконструкцію та будівництво об'єктів ВКГ в 18 населених пунктах області.

Обласною державною адміністрацією підтримано пропозицію Мінрегіону України щодо реалізації субпроекту «Модернізація, реконструкція і заміна існуючих систем централізованого водопостачання і водовідведення м. Тернополя» за рахунок залучення кредитних коштів. Підписано контракт на підготовку комплексних техніко-економічних обґрунтувань та програм пріоритетних інвестицій у секторі водопостачання та водовідведення, які будуть фінансуватися за рахунок коштів МБРР.

Протягом 2013 року підприємства ВКГ отримали збитки в сумі 3,2 млн. грн. Рівень оплати споживачами за надані послуги склав: з водопостачання – 97,3%; з водовідведення – 99,2%; населенням: з водопостачання – 98,5 %; з водовідведення – 99,7 %.

Для перевірки економічності обґрунтованості тарифів у 2013 році було розглянуто рішення семи виконавчих комітетів міських (селищних) рад по перегляду тарифів у населених пунктах області; економічна обґрунтованість тарифів була визнана для трьох підприємств; трьом виконавчим комітетам було рекомендовано призупинити дію рішень щодо перегляду тарифів.

З місцевого бюджету відшкодовано різницю тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення на суму 416,0 тис. грн.

Підприємствами галузі протягом 2013 року укладено 282 угоди про організацію взаєморозрахунків за спожиту електроенергію, що дало змогу відшкодувати пільги та субсидії з державного бюджету місцевим бюджетам на суму 6,3 млн. грн. Крім того, подано 889 позовних заяви на суму 828,5 тис. грн.; судами розглянуто 655 заяв на суму 627,1 тис. грн.; утримано 314,5 тис. грн.

5.20 Харківська область

Харківською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Харківській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшились на 12,4 і становили 388,3 млн. м³. Обсяги використаної води зросли на 7,1 - до 341,4 млн. м³ (табл. 5.20.1).

Таблиця 5.20.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	375,9	388,3	+12,4
	поверхневої	335,1	347,6	+12,5
	підземної	40,8	40,7	-0,1
2	Використання води, млн. м³			
	всього	334,3	341,4	+7,1
	на господарсько-питні потреби	138,6	136,9	-1,7
	на виробничі потреби	154,1	166,2	+12,1
	на сільськогосподарські потреби	3,9	3,6	-0,3
	на зрошення	3,7	3,3	-0,4
	на інші потреби	34,0	31,4	-2,6
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	27,4	29,3	+1,9
	на господарсько-питні потреби	16,7	19,2	+2,5
	на виробничі потреби	6,9	6,5	-0,4
	на сільськогосподарські потреби	3,6	3,3	-0,3
	на зрошення	0,2	0,3	+0,1
	на інші потреби	-	-	-

У структурі використання води (рис. 5.20.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 40,1 %, виробничих - 48,7 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 65,5 та 22,2 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - збільшився з 5,4 до 5,6 %;
- ◆ для відомчих - зменшився з 6,4 до 5,1 %;
- ◆ для сільських - знизився з 12,3 до 7,1 %;

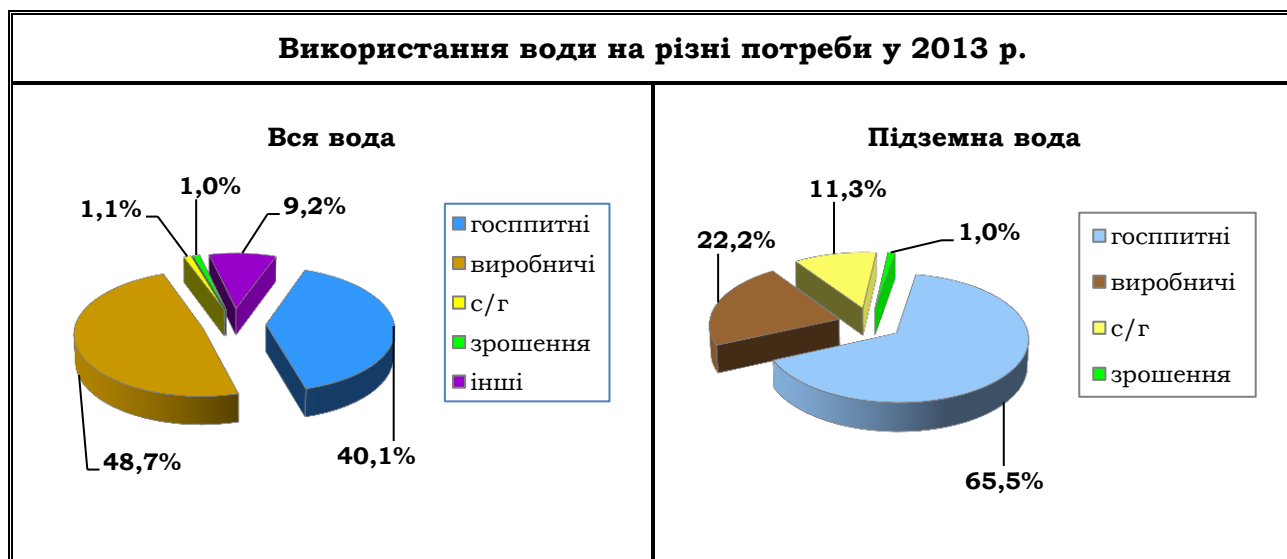

Рис. 5.20.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ♦ з усіх джерел - 14,4 (більше на 4,4) % та 4,9 (більше на 2,2) %;
- ♦ з децентралізованих джерел - 39,1 (більше на 1,3) % та 23,0 (більше на 3,9) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Харківській області не зареєстровано.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	114	-180
сума, грн.	-	-
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	48	-846

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 84,6 %; сільські н/п - 13,3 (більше на 1,64) %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 100 % населених пунктів та 100 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 117,6; у смт - 115,2 (менше на 0,1); у сільських н/п - 74 л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 0,95 (менше на 0,05) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році скоротилась з 108 до 106, з них 35 - спеціалізованих комунальних; 42 (менше на 4) - багатогалузевих комунальних; 28 (більше на 2) - відомчих; 1 - міжрайонний. До комунальної форми власності належало 78 (більше на 3) підприємств; до державної - 6 (менше на 3); до іншої - 22 (менше на 2).

Базове підприємство області - **КП «Харківводоканал»**. Йому підпорядковані Виробниче управління водопровідного господарства «Дніпро» та Виробниче управління водопровідного господарства «Донець»

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області зменшилась з 1253 до 1204, в т.ч. у містах збільшилась - з 143 до 147; у смт знизилась - з 456 до 433; у сільських н/п - з 654 до 624. При цьому їх загальна потужність зменшилась - з 578,6 до 572,4 млн. м³/рік, а потреба у нових потужностях - з 3,46 до 3,34 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.20.2):

- ◆ піднято води - 264,1 млн. м³
- ◆ очищено - 216,2 млн. м³ або 81,9 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 154,6 млн. м³ або 58,5 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 109,5 млн. м³ або 41,5 %;
- ◆ знезаражено - 236,47 млн. м³ або 89,5 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 244,6 млн. м³ або 92,6 % від їх загальної кількості; у смт - 12,5 млн. м³ або 4,7 %; у сільських н/п - 7 млн. м³ або 2,7 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 433,5 до 423,6; за категорією «населення» збільшилась - з 342,2 до 336,4 тис. м³/добу.

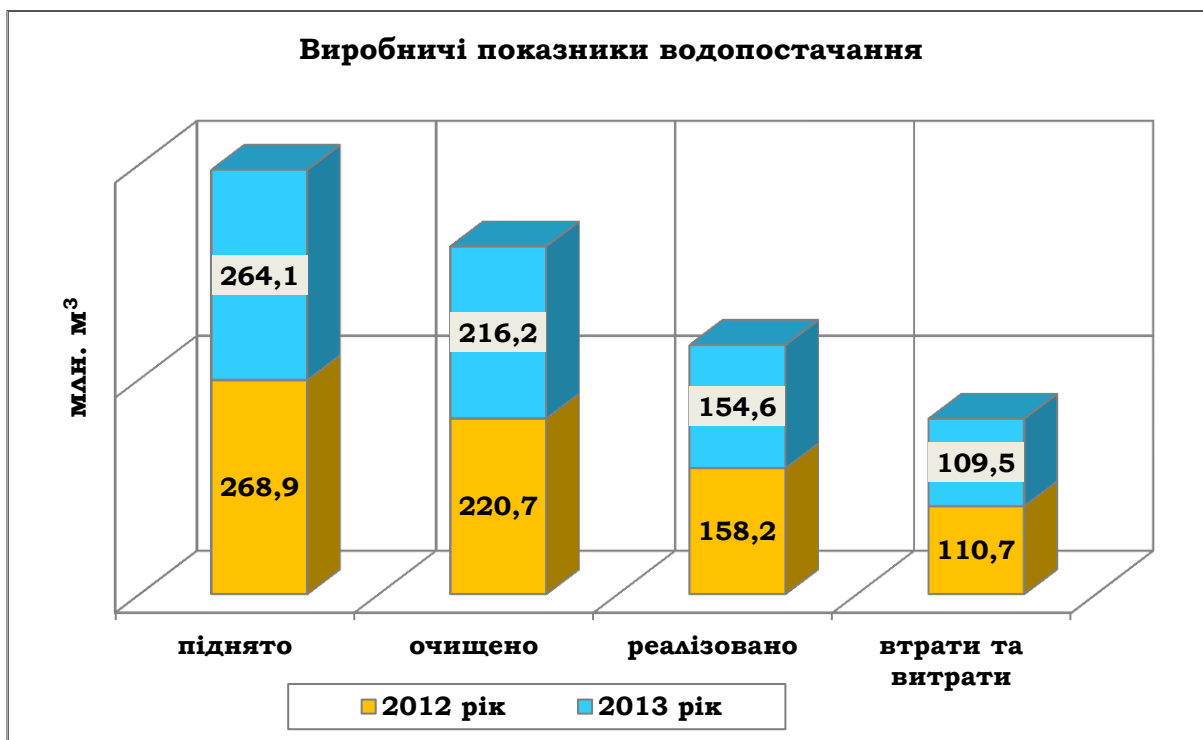

Рис. 5.20.2

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 26,1 % насосів, з них протягом року було замінено 41,3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 28,4 та 30,1 % (рис. 5.20.3).

Рис. 5.20.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 8198 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 45,9 %; на смт - 25,5 %, на сільські н/п - 28,6 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 39,2 % мереж, з них протягом року було замінено 1,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 34,5 та 2 % (рис. 5.20.4).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року у містах збільшився з 1,01 до 1,1 аварій на 1 км мережі.

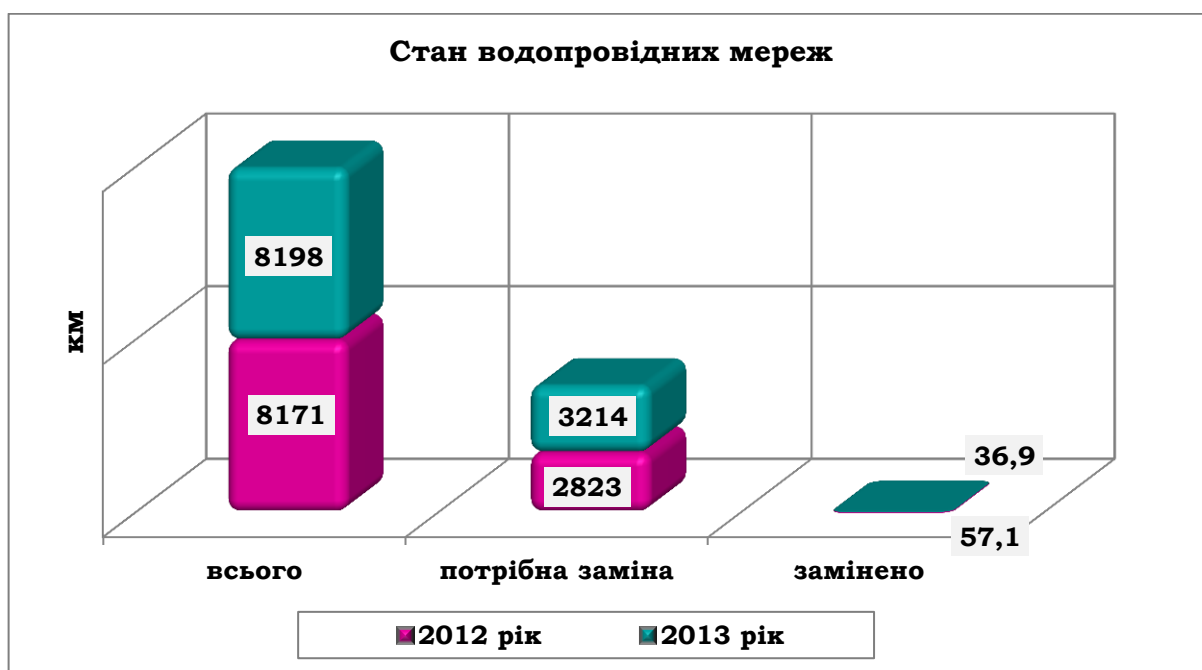

Рис. 5.20.4

Споруди для зберігання питної води. Чисельність резервуарів чистої води в цілому по області за рік зросла з 125 до 127; водонапірних башт - залишилась на тому ж рівні - 593; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів знизилась - з 68,42 до 68,25 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 310,9 до 298,8 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1203 до 1183 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії підприємств ВКГ області склала - 166737,7 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 252,71 та реалізовано 139,28 млн. м³ води, що відповідно на 3,83 та 2,75 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.20.2).

Таблиця 5.20.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Харківводоканал»	240,1	236,0	130,4	127,5	41,1	52,7	0,5	0,5
2.	КПТМ Харківського району»	4,0	4,0	4,0	4,0	20,3	19,5	1,4	3,8
3.	КП «Лозоваводоканал», м.Лозова	3,1	3,02	1,7	1,65	16,4	15,7	-	6,5
4.	Ізюмське КВВКП, м.Ізюм	2,41	2,63	1,29	1,26	33,2	33,2	2,1	2,1
5.	КП «Чугуїввода», м. Чугуїв	2,32	2,06	1,45	1,4	35,2	60,3	2,5	1,0
6.	КП «Комсервіс», м.Куп'янськ	0,92	1,56	0,65	1,1	65,0	64,9	-	0,0
7.	КП «Балаклійський водоканал», м. Балаклія	1,33	1,26	0,95	0,9	19,9	19,3	6,1	6,2
8.	Красноградське КП «Водоканал», м. Красноград	1,1	1,1	0,8	0,8	15,6	17,2	2,4	1,3
9.	Первомайське КВУВКГ, м. Первомайський	1,26	1,08	0,79	0,67	75,4	75,8	0,3	0,3
	РАЗОМ	256,54	252,71	142,03	139,28				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік знизилось на 8,8 % - до 29,6 % (зниження відбулось через той факт, що частина приладів обліку не пройшли чергову державну метрологічну перевірку); квартир збільшилось на 0,1 % - до 59,9 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.20.5):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи залишились на рівні - 2,23 грн./м³; максимальні збільшились - з 82,3 до 119,56 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні та максимальні тарифи залишились на тому ж рівні - 1,5 та 13,8 грн./м³, відповідно.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зроста з 4,81 до 5,33 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для промисловості - з 118,3 до 107,7 %; для населення - з 56,1 до 51,4%.

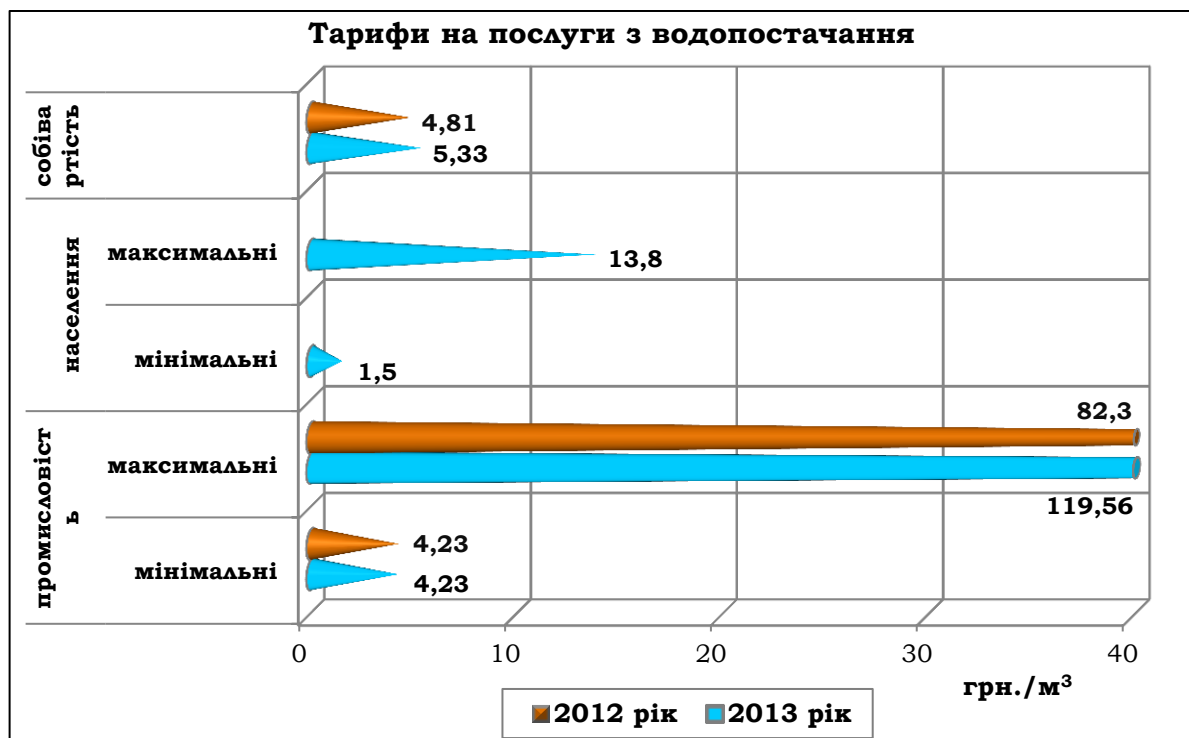

Рис. 5.20.5

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.20.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	15,61	+8,9
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,92	+ 0,19
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	-	- 0,35
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	14,69	+ 9,16
4.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,03	-0,097

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.20.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	всього	9,2	6,6	-2,6
	в т.ч.: невідповідність ЗСО	8,3	5,7	-2,6
	відсутність очисних споруд	0,9	1,0	+0,1
	відсутність знезараження	-	0,2	+0,2

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	12,3	7,1	-5,2
	в т.ч.: <i>невідповідність ЗСО</i>	10,9	5,5	-5,4
	<i>відсутність очисних споруд</i>	1,3	1,6	+0,3

Якість питної води

Таблиця 5.20.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	10	14,4	+4,4
	<i>бактеріологічним</i>	2,7	4,9	+2,2
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	23,5	27,9	+4,4
	<i>бактеріологічним</i>	6,0	10,4	+4,4
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	37,8	39,1	+1,3
	<i>бактеріологічним</i>	19,1	23,0	+3,9
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	9,3	11,9	+2,6
	<i>органолептичними</i>	8,2	11,1	+2,9
	<i>загальною мінералізацією</i>	0,9	1,5	+0,6
	<i>санітарно-токсичними</i>	2,3	1,7	-0,6
	<i>Мікробіологічними</i>	2,8	5,0	+2,2

Тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання (спалахи інфекційних захворювань тощо) протягом 2013 року в області не зареєстровані.

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.20.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	228	-448
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	114	-158
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	50	+9,8
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	52	-2,3
	Накладено штрафів	114	-155
	<i>з них отримано</i>	111	-133
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-2
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	52	-23
	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	52	-23
9.	<i>постійно</i>	4	-
	<i>тимчасово</i>	48	-
10.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	445	+349

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 94,1 %; смт - 64 %; сільські н/п - 3,1 %;
- ♦ *питоме водовідведення на 1 людину*: у містах - 122,5 (більше на 0,2); у смт - 114,9 (менше на 0,5); у сільських н/п - 83,9 (менше на 0,5) л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.20.6):

Рис. 5.20.6

- ♦ відведено стічних вод - 215,7 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 212,8 млн. м³ або 98,7 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 210,7 млн. м³ або 97,7 %.

- ♦ пройшло доочищення - 0,46 млн. м³ або 0,2 %;

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 207,3 млн. м³ або 96,1 % від їх загальної кількості; у смт - 7,3 млн. м³ або 3,4 %; у сільських н/п - 1,1 млн. м³ або 0,5 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 36,8 % насосів, з них протягом року було замінено 48,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 49,9 та 6,5 % (рис. 5.20.7).

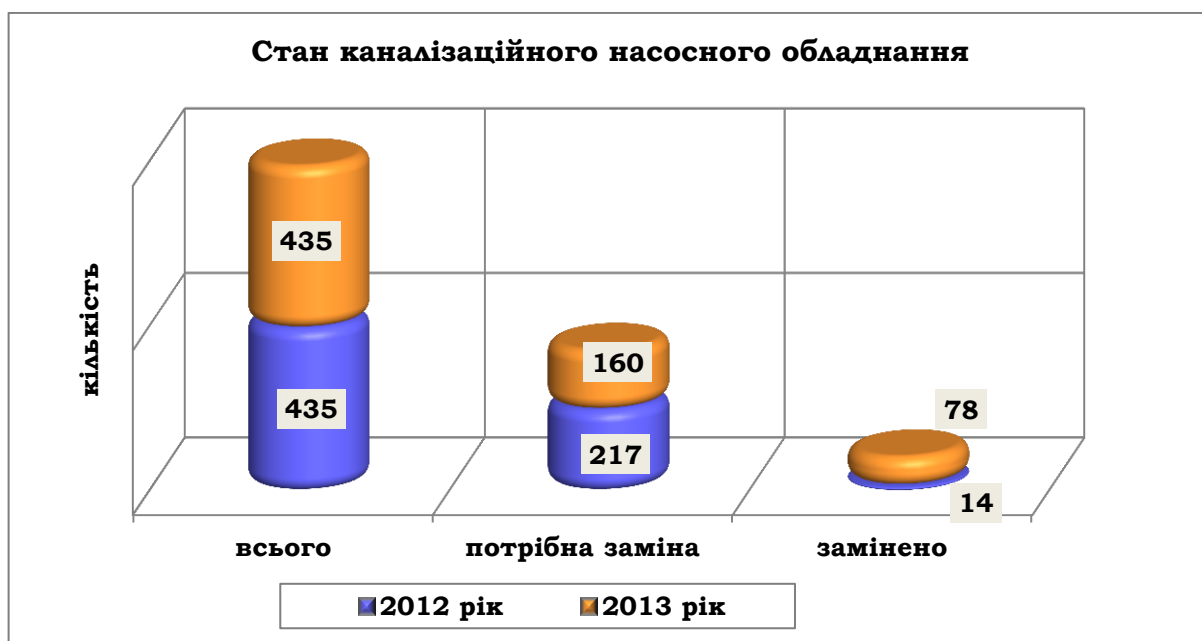

Рис. 5.20.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 163 КОС реконструкції потребували 63, у попередньому році - із 119 - 56.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 3159 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 69,5 %; на смт - 20,8 %, на сільські н/п - 9,7 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 57,2 % мереж, з них протягом року було замінено 0,6 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 57,3 та 0,7 % (рис. 5.20.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 0,8 до 0,82 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 84,1 до 81,4 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 381 до 377 кВт год/1000 м³ стічної води.

Рис. 5.20.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 208,19 та очищено 207,81 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 4,6 та 4,25 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.20.7).

Таблиця 5.20.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Харківводоканал»	205,8	200,7	205,8	200,7	80,0	79,1	0,1	0,04
2.	КП «Лозоваводоканал», м. Лозова	1,55	1,49	1,55	1,49	13,0	13,9	2,8	0,1
3.	Ізюмське КВВКП, м. Ізюм	1,1	1,37	1,1	1,37	50,0	50,0	1,3	1,3
4.	КП «Комсервіс», м. Куп'янськ	0,8	1,11	0,8	1,11	72,0	72,1	-	-
5.	КП «Чугуїввода», м. Чугуїв	0,99	1,03	0,81	1,03	67,9	64,5	1,8	-
6.	КП «Балаклійський водоканал», м. Балаклія	0,81	0,79	0,59	0,79	22,2	22,5	1,0	-
7.	КПТМ Харківського р-ну»	0,66	0,68	0,33	0,3	6,7	20,0	10,5	5,1
8.	Первомайське КВУВКГ, м. Первомайський	0,67	0,61	0,67	0,61	74,6	75,6	-	-
9.	Красноградське КП «Водоканал», м. Красноград	0,41	0,41	0,41	0,41	40,6	43,8	0,1	1,1
	РАЗОМ	212,79	208,19	212,06	207,81				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році не змінювались і склали (рис. 5.20.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи - 4,27; максимальні - 163,33 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи - 0,95; максимальні - 18,14 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 2,8 до 3,0 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 237,1 до 221,3 %; для населення - з 53,2 до 49,6 %.

Рис. 5.20.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.20.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	16,37	-17,69
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,93	+0,93
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,19	-0,65
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	14,59	-12,72
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	-	-5,26
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,35	-0,3
6.	Інші заходи	0,31	+0,31

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.20.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	77	-4
	господарсько-побутових	66	-3
	промислових	11	-1
1.1	Недостатньо очищених		
	всього	17	-2
	господарсько-побутових	16	-1
	промислових	1	-1
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	343,6	+14,7
	нормативно чистих без очищення	119,6	+19,7
	нормативно очищених	211,5	-4,2
	недостатньо очищених	6,3	-0,6
	неочищених	6,2	-0,2
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	215,0	-4,5
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	204,4	-4,6
	недостатньо очищених	4,9	-0,4
	неочищених	5,7	+0,5

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.20.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	25	-5
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	14	+8
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	62	+4
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	58	-24
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	81	-91
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	179	+40

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.20.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	36	-11
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	2	-38

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

У 2013 році завершено реалізацію інвестиційного проекту КП «Харківводоканал» - «Модернізація 24-х каналізаційних насосних станцій (КНС) м. Харків та Головної каналізаційної насосної станції (ГКНС) з впровадженням енергозберігаючого насосного обладнання», який фінансується за рахунок кредитних коштів Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Сума кредиту на реалізацію інвестиційного проекту складає 5,1 млн. дол. США, оплата кредиту 17 років.

В рамках проекту на Головній каналізаційній насосній станції м. Харків здійснено заміну 5-ти енергоємних технічно зношених насосних агрегатів на нові енергозберігаючі, які здатні працювати в затопленому стані, та проведено реконструкцію 24-х КНС міста, які вже прийнято в експлуатацію.

Крім того, КП «Харківводоканал» здійснено удосконалення гідравлічної схеми водопостачання м. Харків шляхом усунення тупиків, обладнання перемичок на гравітаційно-напірній водопровідній мережі.

Для зменшення споживання електричної енергії проведено заміну насосного обладнання на об'єктах підприємств ВКГ області, зокрема Вовчанського, Золочівського, Кегичівського, Коломацького, Харківського районів та м. Люботин.

Фінансування заходів Загальнодержавної програми «Питна вода України» з державного бюджету у 2010 році не здійснювалося; у 2011 році були виконані роботи на суму 8,45 млн. грн.; у 2012 році було передбачено 5,10 млн. грн. У зв'язку з вкрай обмеженими термінами виконання будівельно-монтажних робіт на затверджених об'єктах і відсутністю лімітів по Харківській області, кошти, передбачені на виконання Програми, не були освоєні і повернуті до державного бюджету. У 2013 році по Харківській області на реалізацію першочергових заходів Програми, які мають виготовлену і затверджену проектно-кошторисну документацію, було необхідно 61,5 млн. грн. Відповідні пропозиції направлялися до Мінрегіону України.

У 2013 році за рахунок коштів обласного, місцевих бюджетів і коштів підприємств в сумі 15,44 млн. грн. проведені роботи з:

- реконструкції водозабірних споруд в м. Люботин та водогонів в мм. Барвінкове і Лозова;

- будівництва свердловини на підземному водозаборі в м. Люботині і с. Зоряне Шевченківського району; систем водопостачання в м. Богодучів та с. Червоний Оскіл Ізюмського району.

- технічного переоснащення на безбаштову технологію з встановлення насосного обладнання на високовольтному перетворювачі смт Коломак Коломацького району;

- капітального ремонту водонапірної башти в смт Вільча Вовчанського району;

- реконструкції водопровідних та каналізаційних очисних споруд в м. Харків;

- будівництва очисних споруд за технологією «Біоплато» в с. Єлизаветівка Лозівського району; реконструкції КОС Малоданилівської селищної ради Дергачівського району.

Крім того розпочаті роботи з реконструкції споруд біологічної очистки в м. Барвінкове Харківської області та будівництва каналізаційних мереж в смт Краснокутськ.

Протягом 2013 року упорядковано 27 ЗСО джерел питного водопостачання; оснащено сучасним контрольно-аналітичним обладнанням лабораторії контролю якості води КП теплових мереж Харківського району та КП «Харківводоканал». У загальноосвітніх школах та виховних закладах впроваджено 12 установок доочищення питної води в Ізюмському, Кегичівському, Красноградському, Первомайському та Харківському районах області.

Також у 2013 році введені в експлуатацію об'єкти:

- після капітального ремонту - артсвердловина в смт Савинці Балаклійського р-ну; система водопостачання в с. Ватутіне Нововодолазького р-ну;
- після реконструкції - башта Рожновського в с. Новокомсомольське Печенізького р-ну.

Впродовж 2013 року уповноваженими органами, що здійснюють регулювання у сфері комунальних послуг, рішень про встановлення тарифів на послуги водопостачання (водовідведення) у населених пунктах області не приймалось.

Збитки підприємств області від реалізації послуг з водопостачання та водовідведення споживачам за діючими протягом 2013 року тарифами склали - 270,4 млн. грн., у порівнянні з 2012 роком збитки збільшились на 62,8 млн. грн. (207,6 млн. грн.).

У 2013 році підприємствами області з державного бюджету отримано субвенцію на погашення заборгованості з різниці в тарифах на послуги з водопостачання та водовідведення, надані населенню, за минулі роки на суму 256,0 млн. грн.

5.21 Херсонська область

Херсонською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Херсонській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшились на 61,73 і становили 1507,13 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 11,4 - до 1071,6 млн. м³ (табл. 5.21.1).

Таблиця 5.21.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	1445,4	1507,13	+61,73
	поверхневої	1319	1402	+83
	підземної	126,47	105,13	-21,34
2	Використання води, млн. м³			
	всього	1083	1071,6	-11,40
	на господарсько-питні потреби	100,2	50,80	-49,4
	на виробничі потреби	25,93	30,53	+4,60
	на сільськогосподарські потреби	1,535	1,434	-0,11
	на зрошення	943,6	988,6	+45
	на інші потреби	0,011	0,26	+0,25
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	74,02	60,73	-13,29
	на господарсько-питні потреби	60,40	50,8	-9,6
	на виробничі потреби	6,21	2,62	-3,59
	на сільськогосподарські потреби	1,25	1,27	+0,02
	на зрошення	6,13	6,02	-0,11
	на інші потреби	0,03	0,02	-0,01

У структурі використання води (рис. 5.21.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 4,7 %, виробничих - 2,8 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 83,7 та 4,3 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - зменшився з 5,2 до 6,9 %;
- ◆ для відомчих – зменшився з 2,2 до 1,9 %;
- ◆ для сільських - зменшився з 20,7 до 18,8 %.

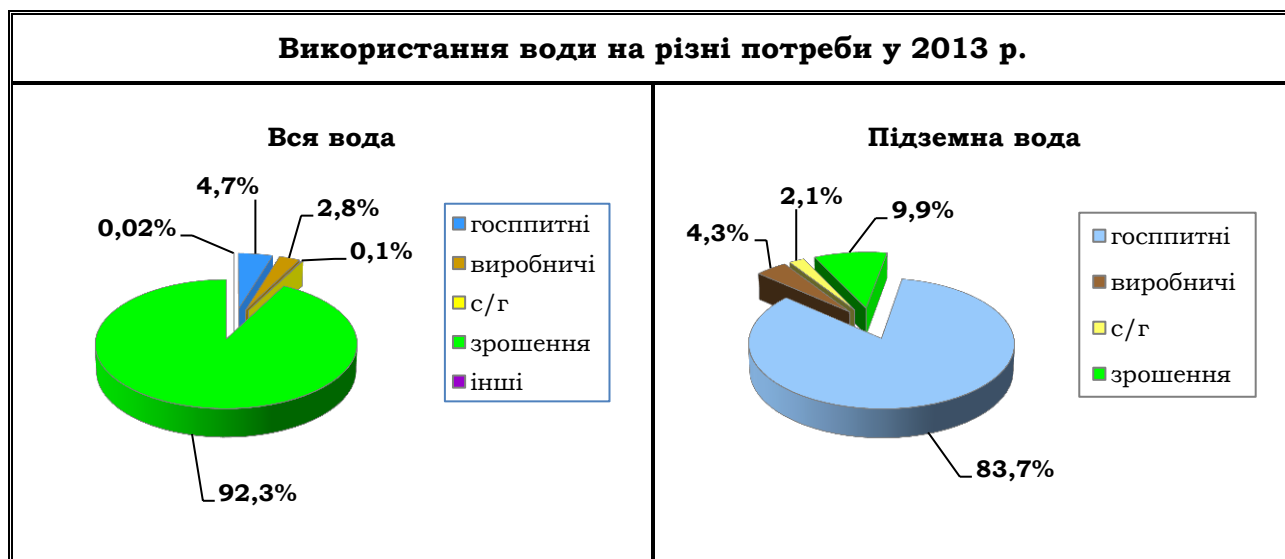

Рис. 5.21.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ♦ з усіх джерел - 17,1 (менше на 0,2) % та 1,1 (більше на 0,4) %;
- ♦ з підземних джерел – 17,1 (більше на 0,1) % та 1,1 (менше на 2,3) %;

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	95	- 81
сума, грн.	9690	- 8158

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 96 %; сільські н/п - 88 %;
- ♦ забезпечення цілодобового водопостачання - 67,5 (більше на 20,2) % населених пунктів та 70,5 (більше на 11,5) % населення;
- ♦ користуються привізною питною водою – по 1 % населених пунктів та населення;
- ♦ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 148,4 (менше на 36); у смт – 160 (менше на 5); у сільських н/п - 159 (менше на 11) л/добу;

♦ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок – залишилось на тому самому рівні – 11,5 %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 206, з них 194 - спеціалізованих комунальних; 11 - багатогалузевих комунальних; 1 - міжрайонне. До комунальної форми власності належало 205 підприємств; до державної - 1.

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
1 місто	13,5	14,5
Іванівський район - 1 смт, 23 села	8	8
Великопетиський район - 5 сіл	8-10	8-10
Великопетиський район - 5 сіл	8-10	8-10
Верхній Рогачик - 3 села	2-4	2-4
Генічеський район - 7 сіл	13-15	13-15
Високопільський район		
5 сіл села	6-8	6-8
2 села	12	12
Каховський район		
13 сіл	2-4	4-6
4 села	3-5	7-8
1 село	7	9
6 сіл	2-8	10
3 села	9-12	12
3 села	15-16	15-16
Чаплинський район		
10 сіл	1-2	1-2
3 села	4-6	4-6
5 сіл	8-10	8-12
Нововоронцовський район		
7 сіл	3-6	3-6
4 села	8-10	8-10

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області залишилась на тому ж рівні – 2467; їх загальна потужність збільшилась - з 134,63 до 164,3 млн. м³/рік, проте потреба у нових потужностях також збільшилась - з 18,83 до 21,43 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.21.2):

- ♦ піднято води - 105,13 млн. м³
- ♦ очищено – 0,5 млн. м³ або біля 0,5 % до загального обсягу піднятої води;

- ♦ реалізовано - 61,15 млн. м³ або 58,2 %;
- ♦ втрати та технологічні витрати - 43,98 млн. м³ або 41,8 %;
- ♦ знезаражено - 0,5 млн. м³ або біля 0,5 %.

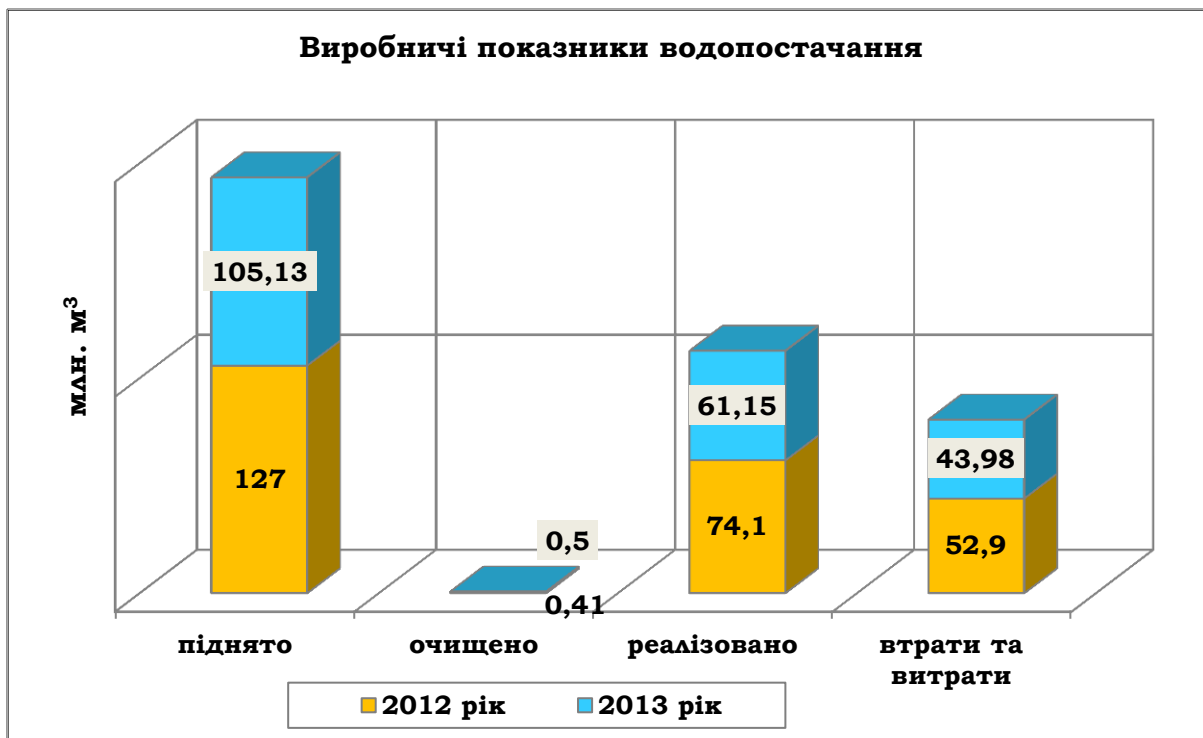

Рис. 5.21.2

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» залишилась на рівні - 94,85 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 40 % насосів, з них протягом року було замінено 15,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 47,9 та 8,5 % (рис. 5.21.3).

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 7330 км. Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 25,8 % мереж, з них протягом року було замінено 1,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 25,5 та 1,3 % (рис. 5.21.4).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області збільшився з 5,4 до 6,8 аварій на 1 км мережі.

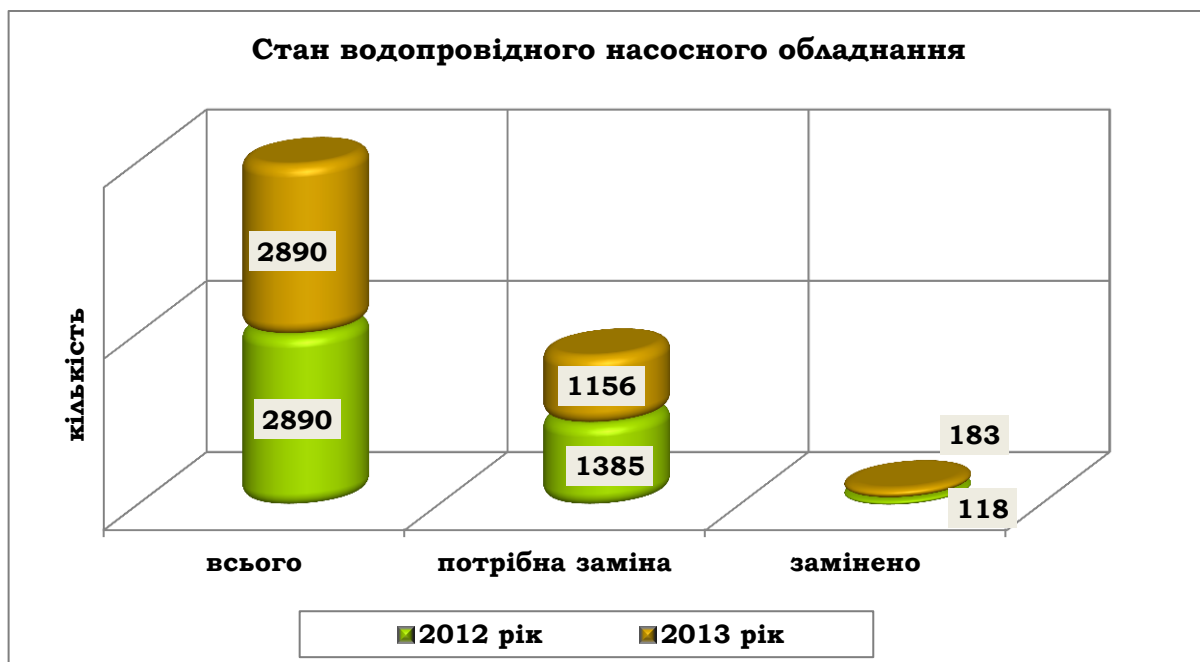

Рис. 5.21.3

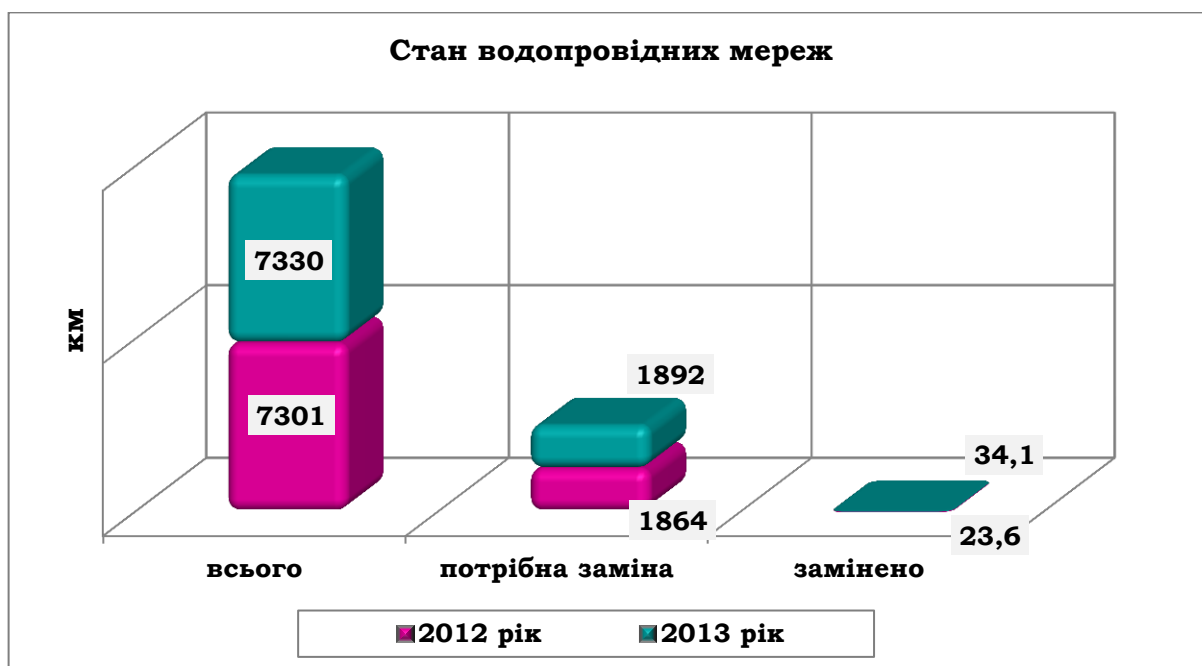

Рис. 5.21.4

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік знизився з 79,8 до 62,45 тис. м³; водонапірних башт залишився на тому ж рівні - з 106,5 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів збільшилась - з 20 до 23,25 тис. м³.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 32,9 до 26,9 млн. кВт·год/рік. Заборгованість по електроенергії склала - 4810,2 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 35,06 та реалізовано 24,07 млн. м³ води, що відповідно на 2,67 та 0,5 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.21.2).

Таблиця 5.21.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	МКП «ВУВКГ м. Херсона»	26,03	23,67	15,83	15,69	11,7	9,4	0,7	24,4
2.	КВУ «Каховський водоканал», м.Каховка	3,99	3,83	2,85	2,51	15,3	15,1	-	-
3.	КП «Міський водоканал»	3,6	3,6	2,5	2,5	56,0	52,3	1,6	7,0
4.	Новотроїцьке ЖКП	1,1	0,94	0,78	0,76	44,1	44,1	1,0	0,6
5.	КП «Генічеське ВУ ВКГ»	0,8	0,84	0,73	0,73	74,3	73,3		1,4
6.	МКП «Водограй» смт Білозерка	0,52	0,60	0,51	0,51	-	-		
7.	МКП «Цюрупинський водоканал»	0,62	0,55	0,48	0,44	-	-		
8.	ТОВ «Чаплинський комунальник»	0,66	0,53	0,56	0,51	1,5	1,5		
9.	Іванівське МУВГ смт Іванівка	0,41	0,5	0,33	0,42				
	РАЗОМ	37,73	35,06	24,57	24,07				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 14,8 % - до 21 %; квартир на 3 % - до 91 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.21.5):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились - з 1,92 до 2,2 грн./м³; максимальні - з 19,14 до 26,3 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 1,8 грн./м³; максимальні збільшились - з 19,49 до 22,76 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зроста з 5,44 до 5,87 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для промисловості - з 117 до 107 %; для населення - з 96 до 87 %.

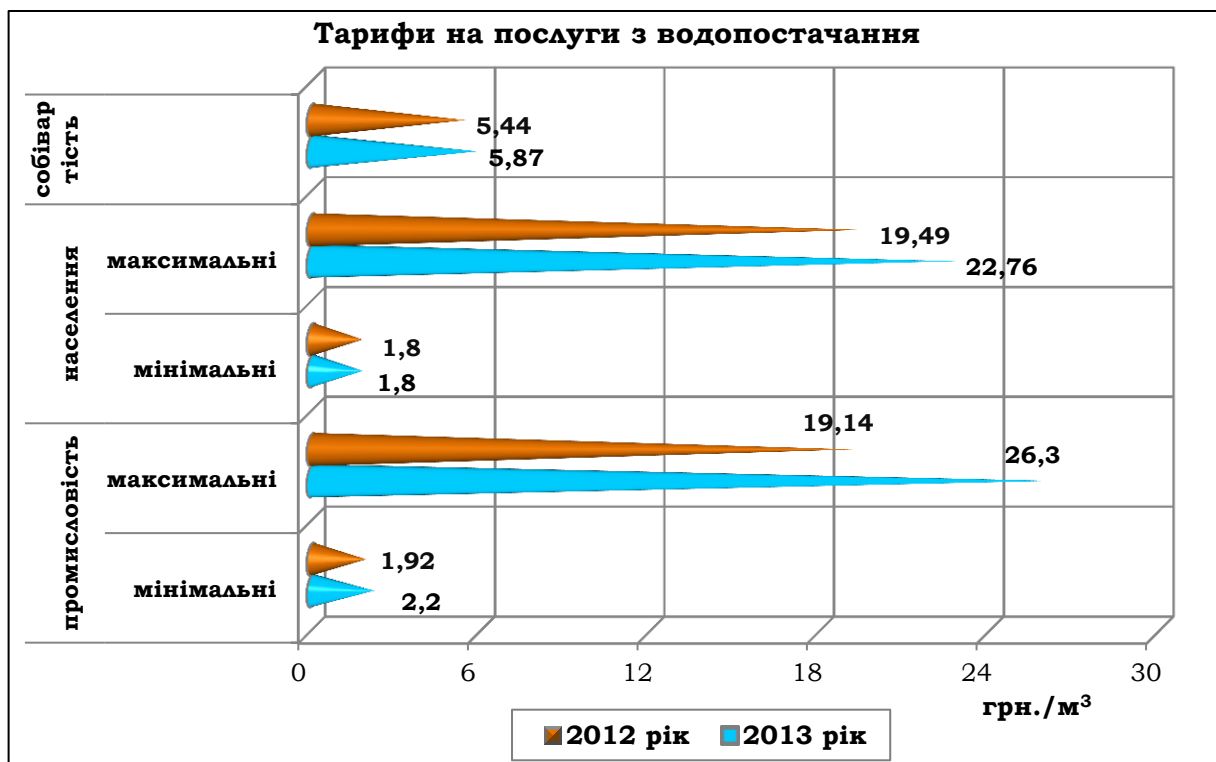

Рис. 5.21.5

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.21.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.		
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	8,21	
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	3,47	
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	10	
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,28	

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.21.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	16,3	12,5	-3,8
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	16,3	12,4	-3,9
	<i>відсутність очисних споруд</i>		0,1	+0,1

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	20,7	18,8	-1,9
	в т.ч.: <i>невідповідність ЗСО</i>	20,7	18,8	-1,9

Якість питної води

Таблиця 5.21.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	17,3	17,1	-0,2
	<i>бактеріологічним</i>	0,7	1,1	+0,4
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	23,9	25,6	+1,7
	<i>бактеріологічним</i>	1,2	1,5	+0,3
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	28,9	-	-28,9
	<i>бактеріологічним</i>	10,5	-	-10,5
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	9,1	8,1	-1
	<i>органолептичними</i>	6,1	3,3	-2,8
	<i>загальною мінералізацією</i>	2,9	2,2	-0,7
	<i>санітарно-токсичними</i>	0,3	1,3	+1
	<i>Мікробіологічними</i>	0,7	1,1	+0,4

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто - Каховський р-н	санітарно-токсикологічні
1 смт - Скадовський р-н	
3 села - Цюрупинський р-н	
1 місто - Н.Каховська МР	
1 смт, 5 сіл - Високопільський район	санітарно-токсикологічні, органолептичні
2 села - Бериславський район	санітарно-токсикологічні, загальна мінералізація
1 місто, 4 села - Цюрупинський р-н	
1 місто - Херсонська МР	
1 місто, 1 село - Бериславський район	
1 село - Високопільський район	
1 місто, 2 села - Генічеський р-н	органолептичні
3 села - Іванівський р-н	
1 село - Новотроїцький р-н	

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 смт, 5 сіл - Генічеський р-н	органолептичні, загальна мінералізація
1 смт - Іванівський р-н	
1 смт, 1 село - Новотроїцький р-н	
3 села - Бериславський район	
1 смт, 13 сіл - Білозерський р-н	
3 смт, 20 сіл - Великоолександрівський р-н	
1 смт, 9 сіл - Великопететиський р-н	
1 смт, 8 сіл - Верхньорогачицький р-н	
2 села - Високопільський район	
3 села - Генічеський р-н	
1 місто, 1 село - Голопристанський р-н	загальна мінералізація
1 смт, 17 сіл - Горностаївський р-н	
2 села - Іванівський р-н	
12 сіл - Каховський р-н	
1 смт, 1 село - Каланчацький р-н	
1 смт, 14 сіл - Нововоронцовський р-н	
1 смт, 23 села - Нижньосірогозький р-н	
8 сіл - Новотроїцький р-н	
1 смт, 13 сіл - Чаплинський р-н	
2 смт, 3 села - Цюрупинський р-н	
3 смт, 7 сіл - Херсонська МР	

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.21.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	478	-1314
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	90	-94
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	18,8	+8,5
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	95	-85
5.	Накладено штрафів	95	-81
	<i>з них отримано</i>	95	-68
6.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	-	-4
7.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	-	-4
	<i>тимчасово</i>	-	-4
8.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	-	-2

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт – 39 %; сільські н/п - 1 %;

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.21.6):

Рис. 5.21.6

- ♦ відведено стічних вод – 27,1 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди – 27 млн. м³ або 99,6 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 25,23 млн. м³ або 93,1 %.
- ♦ пройшло доочищення – 0,53 млн. м³ або біля 2 %;

Найбільші обсяги води було відведено у містах – 25,3 млн. м³ або 93,4 % від їх загальної кількості; у смт - 1,8 млн. м³ або 6,6 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 48 % насосів, з них протягом року було замінено 60 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 37,6 та біля 66 % (рис. 5.21.7).

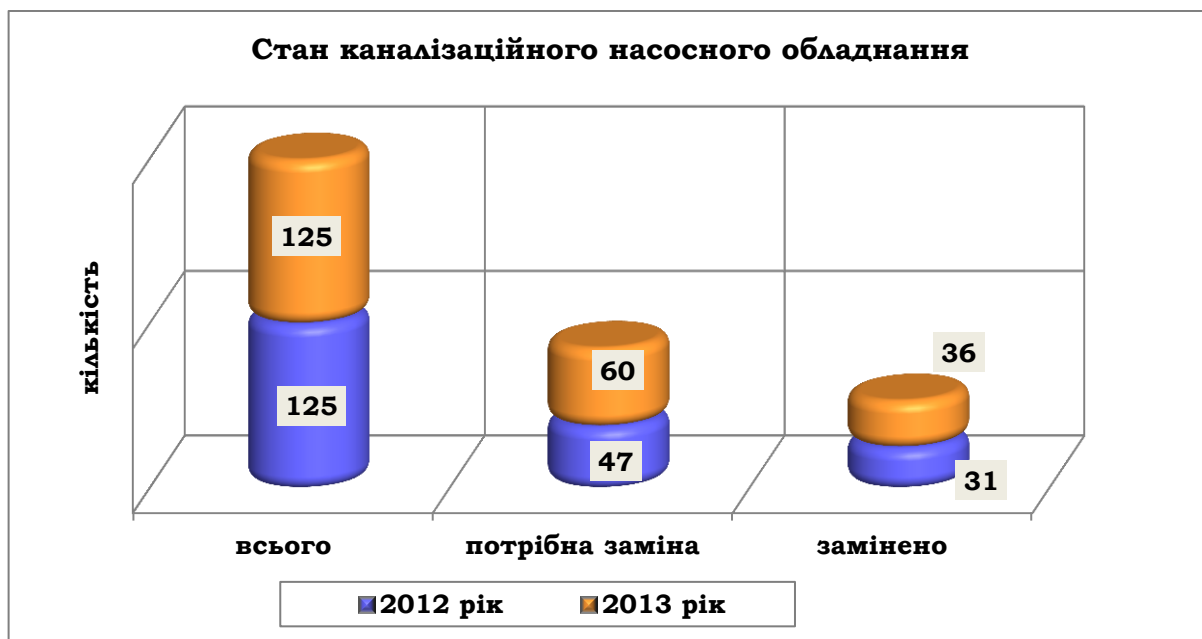

Рис. 5.21.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 22 КОС реконструкції потребували 12, у попередньому році показники були такими самими.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 997 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 79,5 %; на смт - 18,9 %, на сільські н/п - 1,6 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 38,1 % мереж, з них протягом року було замінено 5,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 38,1 та 3 % (рис. 5.21.8).

Рис. 5.21.8

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 23,7 до 22,6 млн. кВт·год/рік. Заборгованість по електроенергії склала - 4300 тис. грн.

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року в цілому по області знизився з 2,5 до 2,25 аварій на 1 км мережі.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 27,21 та очищено 26,3 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 3,03 та 0,91 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.21.7).

Таблиця 5.21.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	МКП "ВУВКГ міста Херсона, м. Херсон	23,3	20,5	23,3	20,1	58,2	58,2	0,7	-
2.	КП «Міський водоканал» м. Нова Каховка	3,5	3,4	3,1	3,0	10,1	10,1	-	-
3.	КВУ «Каховський водоканал» м. Каховка	1,85	1,83	1,85	1,83	1,0	1,0	-	-
4.	КП «Гопри-Водоканал» м. Гола Пристань	0,8	0,7	0,8	0,7	9,5	9,4	-	0,8
5.	КП «Очисні споруди» м. Скадовськ	0,49	0,50	0,49	0,39	9,3	8,5	-	-
6.	Генічеське ВУ ВКГ м. Генічеськ	0,3	0,28	0,3	0,28	19,8	19,8	-	-
	РАЗОМ	30,24	27,21	29,84	26,3				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.21.9):

- ♦ для промисловості мінімальні та максимальні тарифи залишились на тому ж рівні і склали, відповідно, 1,05 та 21,11 грн./м³;

- ♦ для населення мінімальні тарифи залишились рівними - 0,68; максимальні збільшились - з 22,78 до 25,02 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зростає з 6,2 до 7,8 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році збільшився: для промисловості - з 98,6 до 100,7 %; для населення - з 82,8 до 85,1 %.

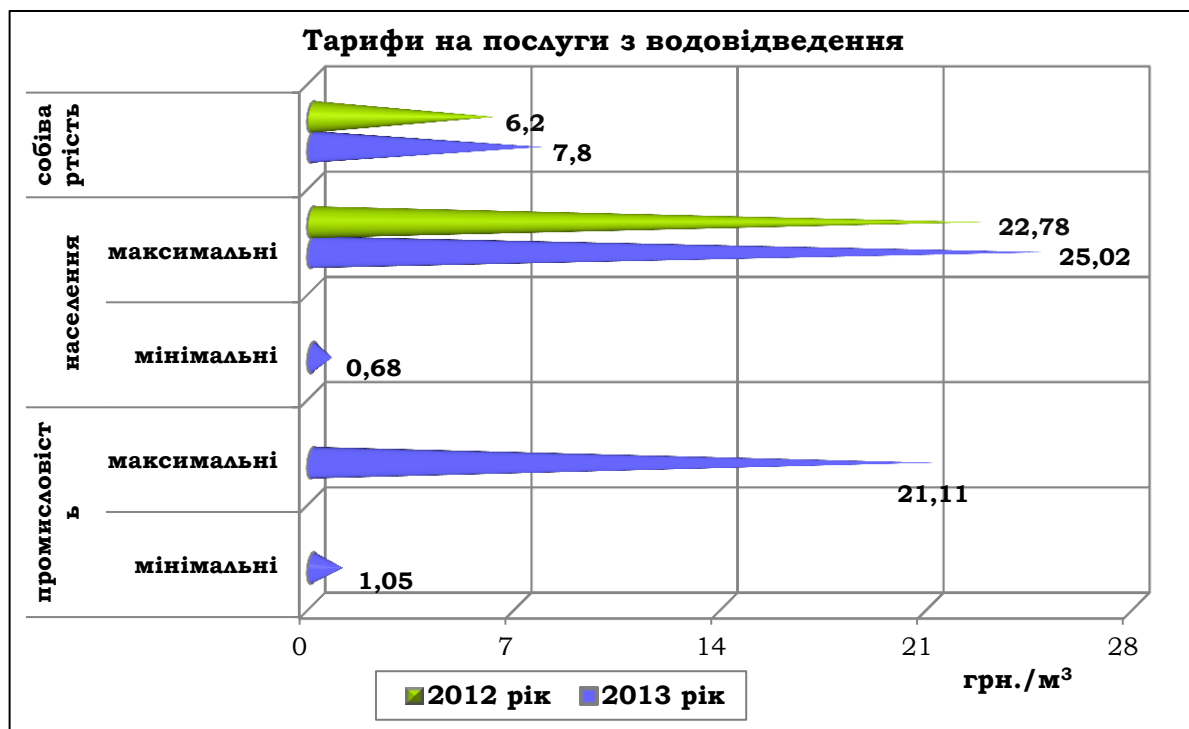

Рис. 5.21.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.21.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.			
у тому числі:			
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,96	

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.21.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	73,61	2,71
	нормативно чистих без очищення	46,87	5,15
	нормативно очищених	25,18	1,66
	недостатньо очищених	0,442	0,181
	неочищених	1,113	0,058
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	30,48	3,43
	нормативно чистих без очищення	5,017	1,021
	нормативно очищених	25,02	1,66
	недостатньо очищених	0,442	0,166
	неочищених		0,011

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.21.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	2	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками		
	за мікробіологічними показниками		
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	40	-4
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками	21	-34
	за мікробіологічними показниками	4	-78

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

В області діє обласна програма «Питна вода Херсонщини» на 2012-2020 роки. Фінансування Програми з державного бюджету у 2013 році не проводилося.

Згідно звітів райдержадміністрацій та міськвиконкомів міст обласного значення щодо виконання місцевих програм «Питна вода» на 2012 -2020 роки, в минулому році було профінансовано робіт на суму 24 млн. грн. та здійснено заходи з:

- упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання - на 26 % від запланованих;
- будівництво та реконструкція водозабірних споруд - на 96 %;
- аварійно-відновлювальні роботи з реконструкції водопровідних мереж на - 62 %.

Крім того, було виконано роботи: з ремонту обладнання на 2 очисних спорудах та на 1 КНС; з розчистки каналізаційних мереж.

У 2013 році Херсонській області надано субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення в сумі 10 млн. грн. та проведено роботи на наступних об'єктах:

- капремонт водопровідної мережі у смт Горностаївка - 251 тис. грн.;
- капремонт артсвердловини та водопроводу в с. Токарево - 146 тис. грн.;
- капремонт артезіанської свердловини в с.Новопавлівка - 326 тис. грн.;
- капремонт системи водопостачання в с.Безводне - 118 тис. грн.

Виконані роботи дали можливість забезпечити питною водою 1600 мешканців 4-х сільських населених пунктів.

Крім того, покращено водопостачання ще у 13 населених пунктах Білозерського, Новотроїцького, Верхньорогачицького, Високопільського, Іванівського та Нижньосірогозького районів, в яких проведено роботи з заміни водопровідних мереж, встановлено 3 артезіанських насоси та 1 водонапірну башту, відремонтовано 2 свердловини.

Для забезпечення мешканців м. Херсон цілодобовим водопостачанням за кошти державного фонду регіонального розвитку в сумі 8007,7 тис. грн. проводилися роботи з реконструкції другої черги Верхньоантонівського водозабору та водоводу питної води. Прокладено 29 км водогону та реконструйовано 4 артезіанських свердловини.

На 241 підприємстві регіону, які надають послуги з централізованого водопостачання, рівень відшкодування тарифів для населення коливається від 44 до 100 %; на 33 підприємствах централізованого водовідведення - від 23 до 93 %.

Із 241 підприємства області, які надають послуги з централізованого водопостачання, у 2013 році були переглянуті тарифи на 46 підприємствах; із 33 підприємств централізованого водовідведення - на 8 підприємствах.

5.22 Хмельницька область

Хмельницькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Хмельницькій області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 1,5 і становили 45,83 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 0,75 - до 40,5 млн. м³ (табл. 5.22.1).

Таблиця 5.22.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	47,633	45,829	- 1,804
	поверхневої	7,344	6,577	- 0,767
	підземної	39,575	38,536	- 1,039
2	Використання води, млн. м³			
	всього	41,252	40,499	-0,753
	на господарсько-питні потреби	20,746	19,962	-0,784
	на виробничі потреби	14,43	13,265	-1,165
	на сільськогосподарські потреби	0,352	0,329	-0,023
	на зрошення на інші потреби	5,724	6,933	+1,209
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	31,0	31,749	+0,749
	на господарсько-питні потреби	24,2	25,002	+0,802
	на виробничі потреби	1,85	1,799	-0,051
	на сільськогосподарські потреби	0,367	0,38	+0,013
	на зрошення на інші потреби	4,583	4,568	-0,015

У структурі використання води (рис. 5.22.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 49,3 %, виробничих - 32,8 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 78,7 та 5,7 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - збільшився з 10,0 до 10,3 %;
- ◆ для відомчих - зменшився з 16,04 до 15,8 %;
- ◆ для сільських - залишився рівним - 0,36 %;
- ◆ для децентралізованих - не змінився - 14 %.

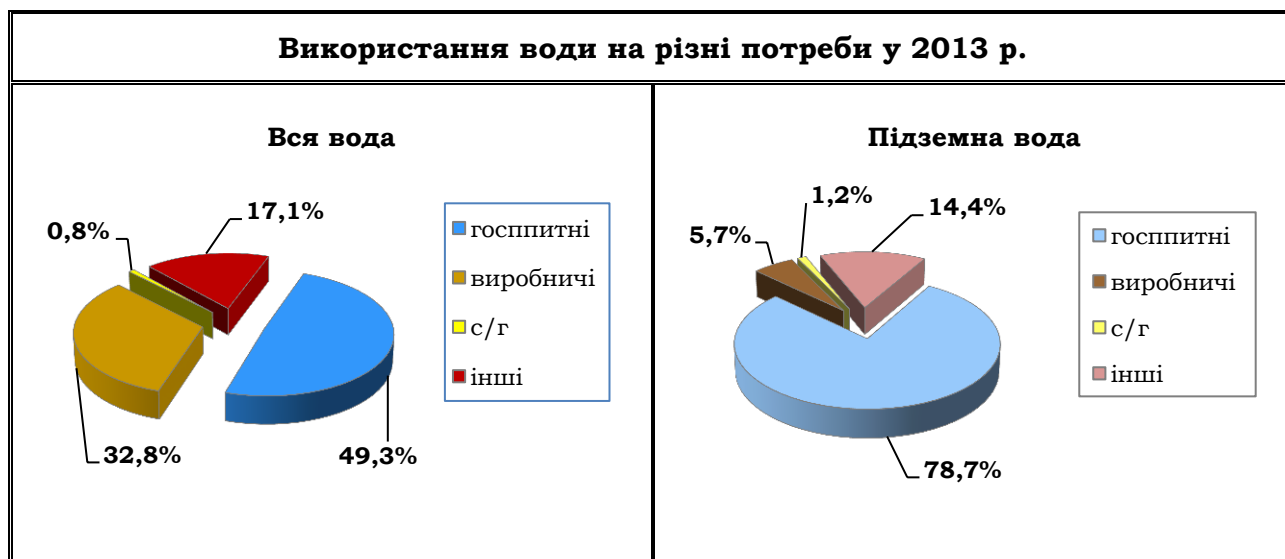

Рис. 5.22.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 6,98 (менше на 5,1) % та 9,18 (більше на 1,92) %;
- ◆ з підземних джерел - 13,71 (більше на 1,98) % та 6,5 (більше на 1,7) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 23,44 (більше на 3,19) % та 7,07 (менше на 4,01) %.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	32	- 103
сума, грн.	4530	- 14517
Справи передані на розгляд до прокуратури	2	+2
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	18	- 181

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 83 %; сільські н/п - 37 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 73,2 % населених пунктів та 62 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 186,4 (більше на 2,1); у смт – 142 (більше на 5); у сільських н/п - 82,6 (більше на 2) л/добу;

Підприємства, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році розподілялись наступним чином: 30 - спеціалізованих комунальних; 14 - багатогалузевих комунальних; 23 - відомчих. До комунальної форми власності належало 44 підприємства; до державної - 1; до іншої – 22.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області не змінилась і дорівнювала - 244, в т.ч. у містах - 42; у смт - 41; у сільських н/п - 161; їх загальна потужність зросла - з 105,56 до 108,22 млн. м³/рік; потреба у нових потужностях збільшилась - з 1,36 до 4,12 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.22.2):

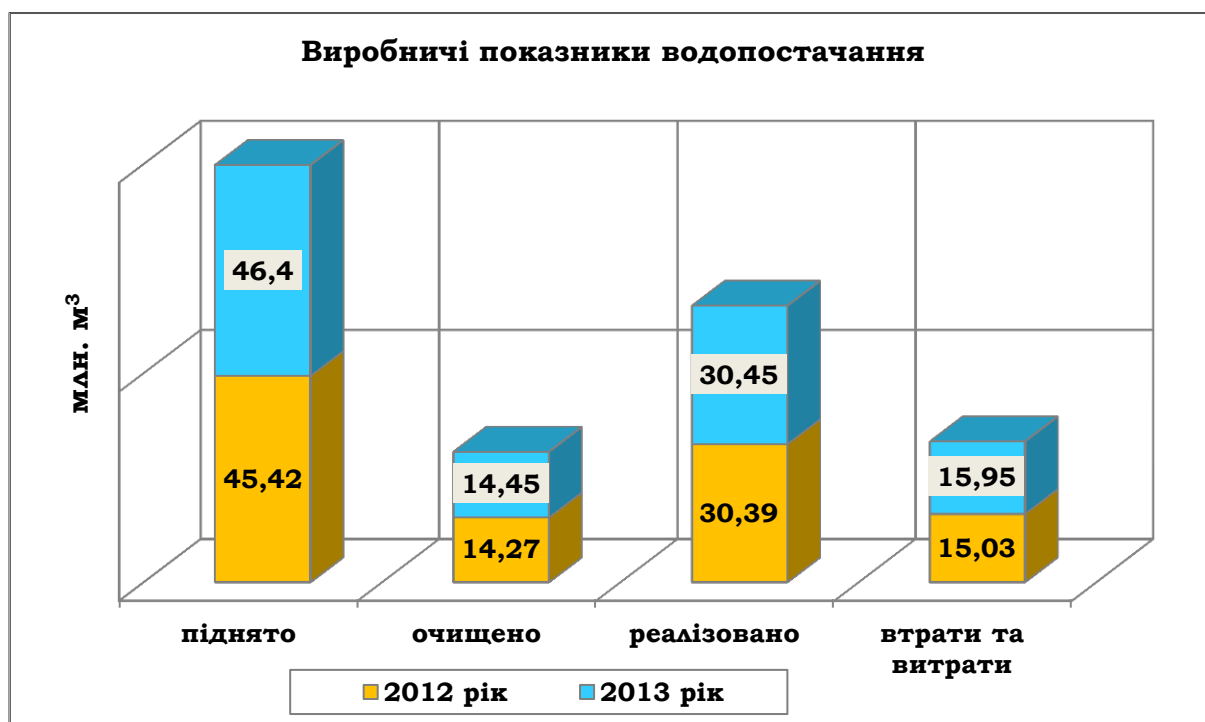

Рис. 5.22.2

- ♦ піднято води - 46,4 млн. м³
- ♦ очищено - 14,45 млн. м³ або 31,1 % до загального обсягу піднятої води;
- ♦ реалізовано - 30,45 млн. м³ або 65,6 %;
- ♦ втрати та технологічні витрати - 15,95 млн. м³ або 34,4 %;
- ♦ знезаражено - 40,81 млн. м³ або біля 88 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 42,12 млн. м³ або 90,8 % від їх загальної кількості; у смт - 1,96 млн. м³ або 4,2 %; у сільських н/п - 2,32 млн. м³ або 5 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 137,7 до 137; за категорією «населення» збільшилась - з 84 до 82,7 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 16,2 % насосів, з них протягом року було замінено 71 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 25,5 та 95 % (рис. 5.22.3).

Рис. 5.22.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 2599,1 км.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 35,9 % мереж, з них протягом року було замінено 1,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 42,5 та біля 2 % (рис. 5.22.4).

Рис. 5.22.4

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік не змінювався і залишився рівним 135,44 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів збільшилась - з 1,46 до 2,49 тис. м³.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 33,59 та реалізовано 20,48 млн. м³ води, що відповідно на 0,36 та 0,12 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.22.2).

Таблиця 5.22.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	МКП «Хмельницькводоканал»	19,99	20,15	13,30	13,30	46,4	46,6	0,3	0,3
2.	КП «Міськтепловоденергія» м. Кам.-Подільський	10,09	9,78	4,60	4,44	55,3	54,4	0,6	1,8
3.	КП «Водоканал» Старокостянтинів МК	1,49	1,46	1,16	1,08	31,1	30,8	1,4	0,8
4.	Славутське УВКГ	1,63	1,45	1,18	1,06	42,3	41,2	3,1	2,7
5.	ВКП ВКГ «Джерело» м. Волочиск	0,75	0,75	0,36	0,60	40,9	39,2	0,7	0,7
	РАЗОМ	33,95	33,59	20,6	20,48				

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 47,38 до 42,49 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1056 до 1030 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 11396,8 тис. грн.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.22.5):

- ◆ для промисловості мінімальні тарифи знизились - з 2,07 до 1,5 грн./м³; максимальні збільшились - з 10,73 до 18,0 грн./м³;
- ◆ для населення мінімальні тарифи знизились - з 1,41 до 1,0 грн./м³; максимальні збільшились - з 7,15 до 13,25 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 3,8 до 4,08 грн./м³.

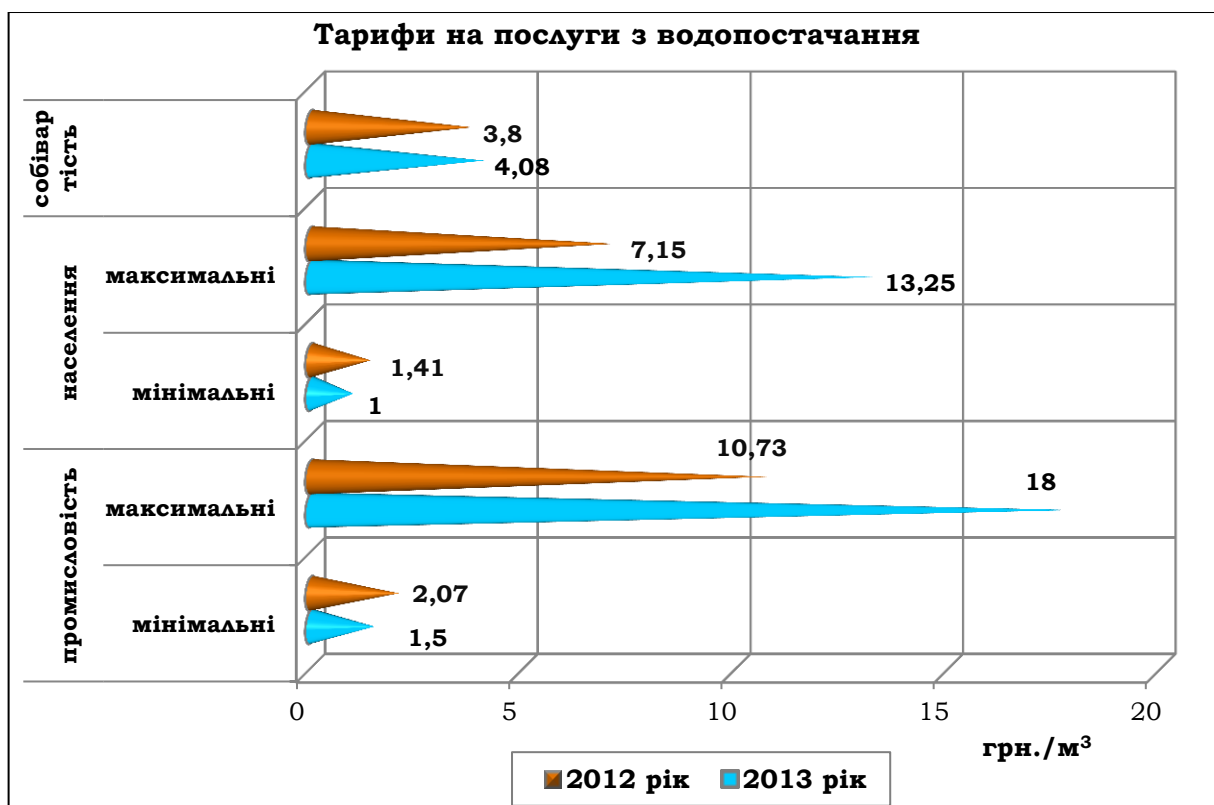

Рис. 5.22.5

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році: для промисловості залишився на рівні - 113,3 %; для населення збільшився - з 76,6 до 78,7%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.22.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	13,503	
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,007	-0,103
2.	Продовження будівництва об'єктів	1	-0,98
3.	Завершення будівництва об'єктів	1	+1
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,327	-13,38
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	3,581	+2,799
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення	1,56	+1,56
7.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,3	+0,3
8.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,135	+0,692
9.	Інші заходи	0,041	-4,157

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Протягом 2013 року тяжких надзвичайних ситуацій у системах питного водопостачання (спалахів інфекційних захворювань тощо) не було.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді н/п області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
2 смт, 1 село	мікробіологічні
3 села	фізико-хімічні (амоній)
1 село	фізико-хімічні (жорсткість)

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.22.4

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	295	-1507
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	47	-146
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	2,843	+6,53
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	48	-129
5.	Накладено штрафів	40	-147
	з них отримано	40	-146
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	1	-4
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	1	-52
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	1	-84
9.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких тимчасово припинено	1	-82

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт – 75 %; сільські н/п - 1,5 %;
- ◆ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 180; у смт – 160; у сільських н/п - 140 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.22.6):

- ◆ відведено стічних вод - 29,12 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 29,08 млн. м³ або 99,9 %;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 28,28 млн. м³ або 97,1 %.
- ◆ пройшло доочищення - 5,11 млн. м³ або 17,5 %;

Рис. 5.22.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 29,3 % насосів, з них протягом року було замінено 18,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 29 та 21,3 % (рис. 5.22.7).

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в області із 30 КОС реконструкції потребували 22, у попередньому році - із 25 - 15.

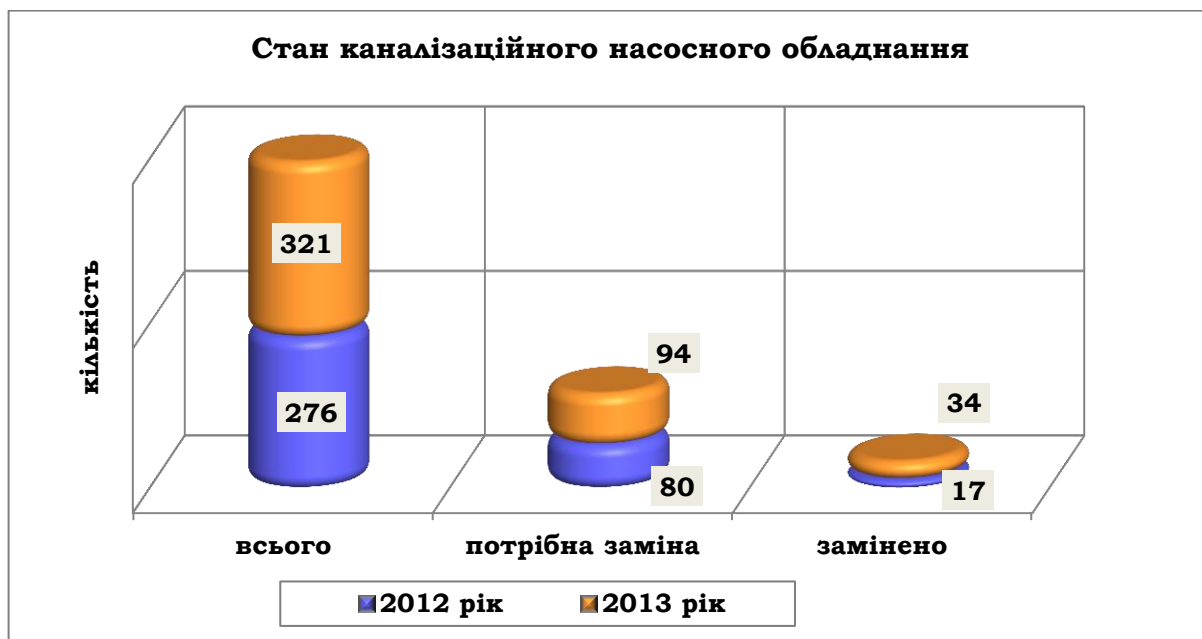

Рис. 5.22.7

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1056,1 км.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 34,3 % мереж, з них протягом року було замінено 2,4 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 42,1 та 0,9 % (рис. 5.22.8).

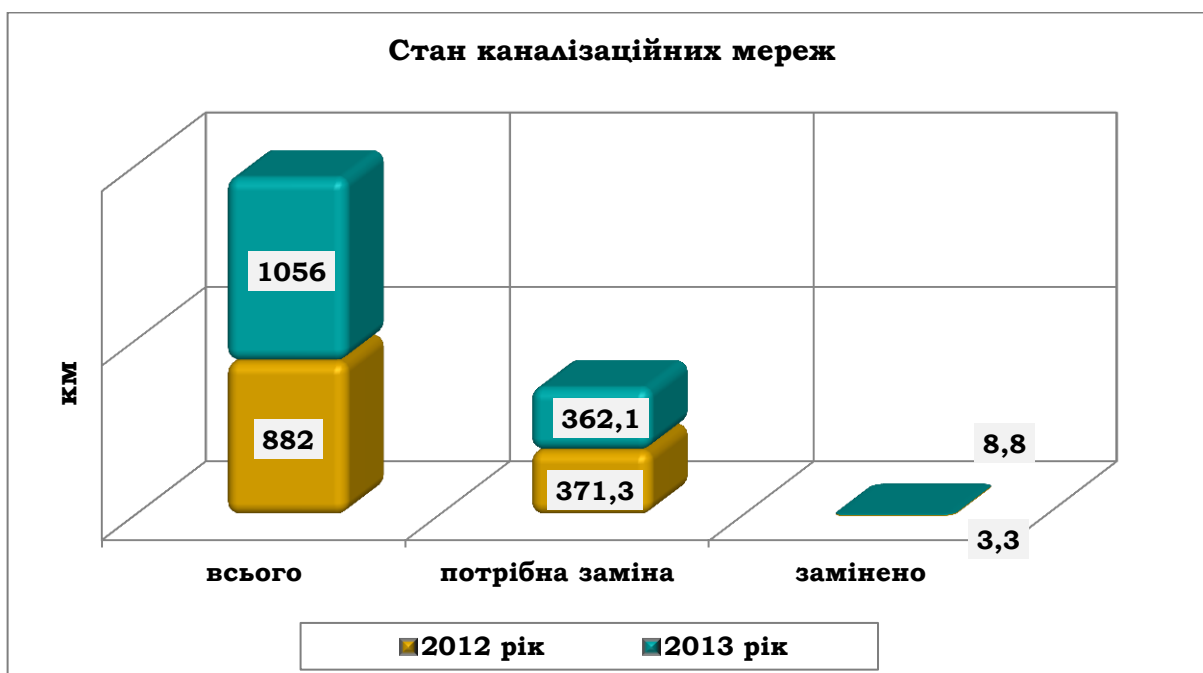

Рис. 5.22.8

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області збільшились - з 27,93 до 28,7 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 978 до 986 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії складала - 9806,9 тис. грн.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено та очищено 20,79 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,02 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.22.5).

Таблиця 5.22.5

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	МКП «Хмельницькводоканал»	12,75	12,94	12,75	12,94	42,2	42,3	-	0,04
2.	КП "Міськтепловоденергія" м.Кам.-Подільський	4,98	4,94	4,98	4,94	56,3	52,7	0,1	6,9
3.	Славутське УВКГ	1,25	1,13	1,25	1,13	2,8	2,7	6,0	26,5
4.	КП "Водоканал" Старокосянтинів МК	0,98	0,94	0,98	0,94	31,5	31,0	1,2	2,6
5.	ВКП ВКГ «Джерело» м.Волочиськ	0,82	0,82	0,82	0,82	83,2	83,6	4,0	2,5
	РАЗОМ	20,79	20,77	20,79	20,77				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.22.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 0,71 до 1,3; максимальні - з 9,72 до 12,17 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи зросли з 0,6 до 0,88; максимальні - з 10,53 до 14,3 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зростає з 3,09 до 3,51 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році: для промисловості збільшився - з 113,3 до 116,3 %; для населення - залишився на тому ж рівні - 80 %.

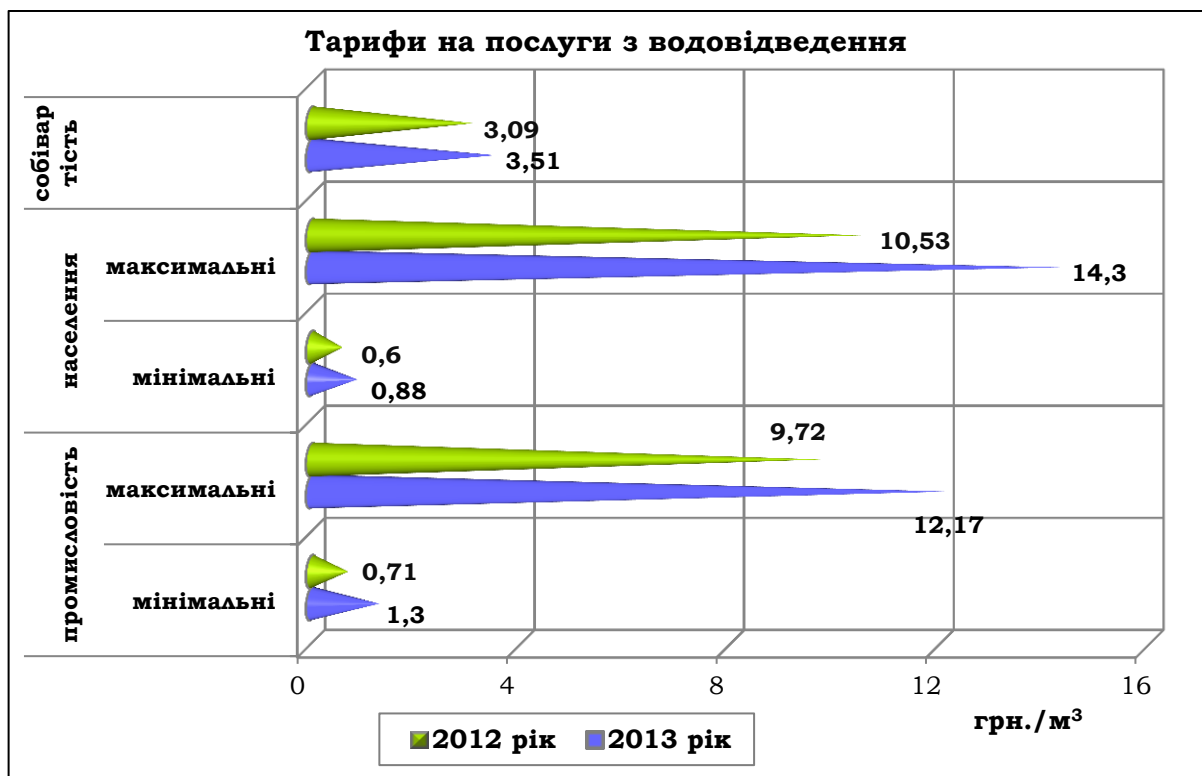

Рис. 5.22.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.22.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	11,0644	
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,0504	-0,221
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	5,149	-7,728
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	2,665	+1,004
4.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	4,2	+4,1

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.22.7

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	36	+7
	господарсько-побутових	28	+3
	промислових	8	+4
1.1	Без очищення		
	всього	3,024	+3
	господарсько-побутових	3,024	+3
	промислових		

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	11	+6,72
	господарсько-побутових	9	+6,72
	промислових	2	
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	28,417	-0,039
	нормативно чистих без очищення	1,026	-4,644
	нормативно очищених	27,26	+4,33
	недостатньо очищених	0,031	-0,024
	неочищених	0,1	+0,1
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	16,6	-10,7
	нормативно чистих без очищення	1,02	-3,4
	нормативно очищених	15,46	-6,22
	недостатньо очищених	0,031	-0,024
	неочищених	0,124	+0,124

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.22.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	5	
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>		
	<i>за мікробіологічними показниками</i>		-1
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	30	-4
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	11,1	+4,1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	30,7	-3,4

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

На підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства області планово проводиться перевірка технічного стану водопровідних споруд, включаючи мережі, встановлені реально необхідні витрати із приведення існуючих водопроводів до вимог діючих нормативів. Необхідні кошти для проведення цих робіт включені в місцеві програми «Питна вода».

В той же час в області існує і ряд серйозних проблем. Головна це водопостачання обласного центру - міста Хмельницького, яке здійснюється із водозабору одним магістральним водогоном протяжністю 34 км, побудованим у 1981 році. Практично весь час водогін працює в аварійному режимі. За час

експлуатації з 1981 року на ньому ліквідовано понад 350 аварій, кількість яких постійно збільшується. Згідно відповідного висновку існує загроза масового руйнування діючого водогону по критеріям аварійності його раструбних елементів труб.

Що стосується обладнання, на об'єктах водопровідно-каналізаційного господарства то четверта частина його відпрацювала нормативний термін експлуатації. Ще одна проблема це стан каналізаційних очисних споруд, більша частина з яких збудована ще в радянські часи, вони експлуатуються понад 40 років без оновлення і не можуть забезпечити необхідний рівень очистки.

У 2013 році райдержадміністраціями та міськвиконкомом внесено зміни до місцевих програм з питання забезпечення населення якісною питною водою. Рішенням сесії обласної ради від 5 грудня 2013 року затверджено зміни до програми «Питна вода Хмельниччини на 2008-2020 роки». Зміни передбачають доведення якості питної води до встановлених нормативів і зокрема станцій (установок) доочистки питної води у системах централізованого водопостачання. Планується встановити такі установки в населених пунктах області вартістю 6,2 млн. грн.

Надзвичайно проблемною є ситуація, що склалася у селищах Білогір'я, Теофіполь, Летичів, де очистка стічних вод не проводиться і очисні споруди відсутні.

Згідно показників роботи підприємств ВКГ області послуги з водопостачання та водовідведення є збитковими, що викликано, насамперед, невідповідністю діючих тарифів затратам на виробництво. Так, по самому крупному підприємству області, що знаходиться в обласному центрі, стан справ такий: діючі у 2013 році тарифи покривали витрати по водопостачанню - на 84 %; водовідведенню - на 91,2 %. Відносно 2012 року собівартість кубометра послуг збільшилась по водопостачанню - на 7,4 %, по водовідведенню - на 14 %

5.23 Черкаська область

Черкаською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Черкаській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 29,5 і становили 229,0 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 28,5 - до 212,7 млн. м³ (табл. 5.23.1).

Таблиця 5.23.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	258,5	229,0	-29,5
	поверхневої	207,7	179,3	-28,4
	підземної	50,7	49,7	-1,0
2	Використання води, млн. м³			
	всього	241,2	212,7	-28,5
	на господарсько-питні потреби	32,2	32,2	-
	на виробничі потреби	46,3	36,8	-9,5
	на сільськогосподарські потреби	33,9	33,5	-0,4
	на зрошення	8,9	8,6	-0,3
на інші потреби	119,9	101,6	-18,3	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	46,71	38,07	- 8,64
	на господарсько-питні потреби	7,667	7,367	- 0,3
	на виробничі потреби	3,628	3,778	+ 0,15
	на сільськогосподарські потреби	34,12	25,62	- 8,5
	на зрошення	0,005	0,004	- 0,001
на інші потреби	1,29	1,30	+0,01	

У структурі використання води (рис. 5.23.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 15,1 %, виробничих - 17,3 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 19,4 та 9,9 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ◆ для комунальних - збільшився з 7,4 до 7,7 %;
- ◆ для відомчих - зменшився з 52 до 50 %;
- ◆ для сільських - збільшився з 40,6 до 42,9 %.

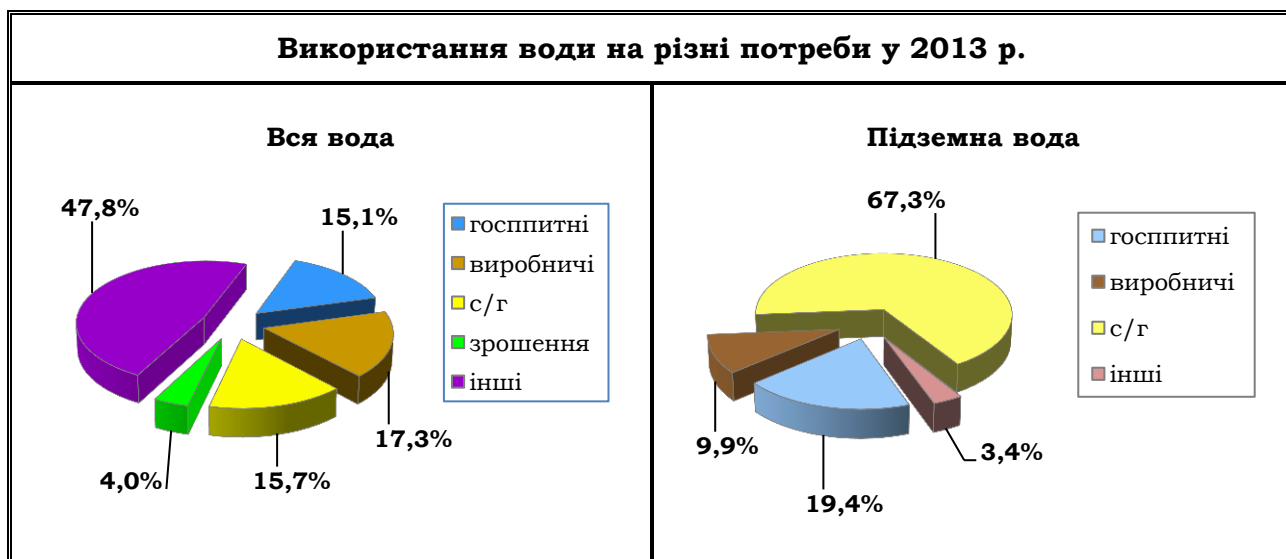

Рис. 5.22.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за *санітарно-хімічними* та *бактеріологічними* показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 5,2 (менше на 1,2) % та 4,8 (більше на 3) %;
- ◆ з підземних джерел - 5,7 (менше на 1,5) % та 4,9 (більше на 3) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 40,5 (більше на 3,9) % та 30,8 (більше на 18,6) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Черкаській області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	18	-39
сума, грн.	2654	-5595
Справи передані на розгляд до прокуратури	-	-5
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	197	-676

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт – 60 %; сільські н/п - 27 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 29,3 % населених пунктів та 29,7 % населення;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 263 л/добу;

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 396, з них 24 - спеціалізованих комунальних; 242- відомчих. До комунальної форми власності належало 24 підприємства; до державної - 1; до іншої - 2.

Базове підприємство області - **КП «Черкасиводоканал»**.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області становила - 942, в т.ч. у містах - 376; у сільських н/п - 566; їх загальна потужність складала 144,06 млн. м³/рік; потреби у нових потужностях - немає.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.23.2):

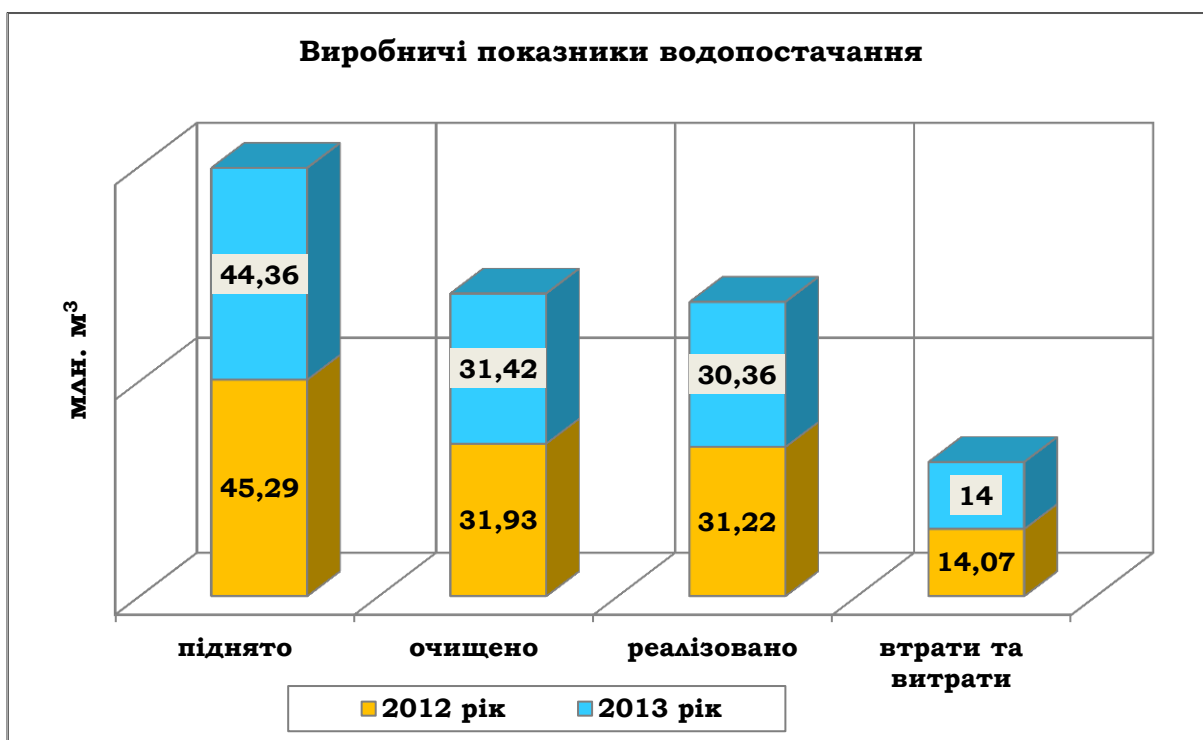

Рис. 5.23.2

- ◆ піднято води - 44,36 млн. м³
- ◆ очищено - 31,42 млн. м³ або 70,8 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 30,36 млн. м³ або 68,4 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 14,0 млн. м³ або 31,6 %;
- ◆ знезаражено - 30,36 млн. м³ або 68,4 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 41,26 млн. м³ або 96,5 % від їх загальної кількості; у смт - 0,46 млн. м³ або 1 %; у сільських н/п - 1,13 млн. м³ або 2,5 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області зменшилась: за категорією «усі споживі» - з 85,5 до 84,5 тис. м³/добу; за категорією «населення» - з 68,3 до 67,6 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 36,6 % насосів, з них протягом року було замінено 2,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 37,3 та 2,5 % (рис. 5.23.3).

Рис. 5.23.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 4015,8 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 70 %; на сільські н/п - 30 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 20,2 % мереж, з них протягом року було замінено 4,7 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 21,2 та 4,8 % (рис. 5.23.4).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року в цілому по області залишився на рівні - 1,1 аварій на 1 км мережі.

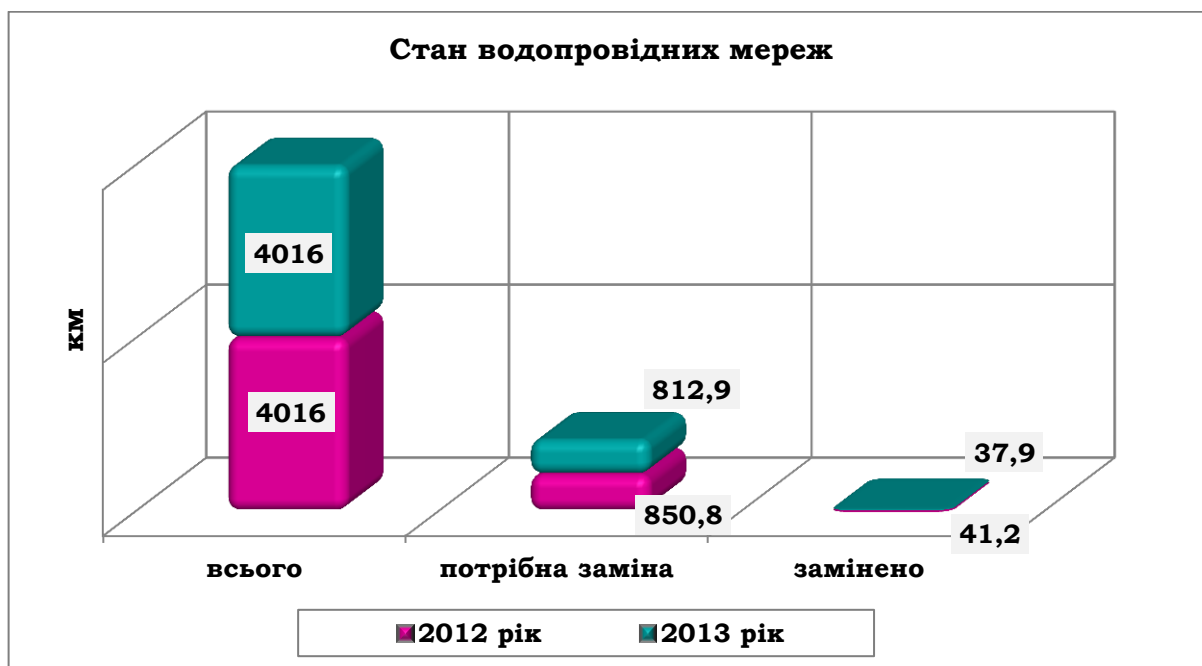

Рис. 5.23.4

Витрати електроенергії. Заборгованість по електроенергії за послуги з водопостачання та водовідведення склала - 28897,6 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 38,9 та реалізовано 26,3 млн. м³ води, що відповідно на 0,6 та 0,3 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.23.2).

Таблиця 5.23.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Черкасиводоканал»	30,5	30,2	22	21,7	19,9	21,3	13,2	0,2
2.	КП «Уманьводоканал»	4,8	5	2	2,1	20,9	22,3	6,6	1,3
3.	Водоканал м. Сміла	1,9	2,5	1,2	1,7	19,6	22,4	11,1	8,3
4.	Водоканал м. Канів	1,1	1,2	0,8	0,8	17,9	23,2	27,0	10,4
	РАЗОМ	38,3	38,9	26	26,3				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку у 2013 році залишилось на тому ж рівні - 45,5 %; квартир - 50,2 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році не змінювались і були такими, як і у попередньому році (рис. 5.23.5):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи - 4,43; максимальні - 22,26 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи - 2,34; максимальні - 16,62 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 6,66 до 6,83 грн./м³.

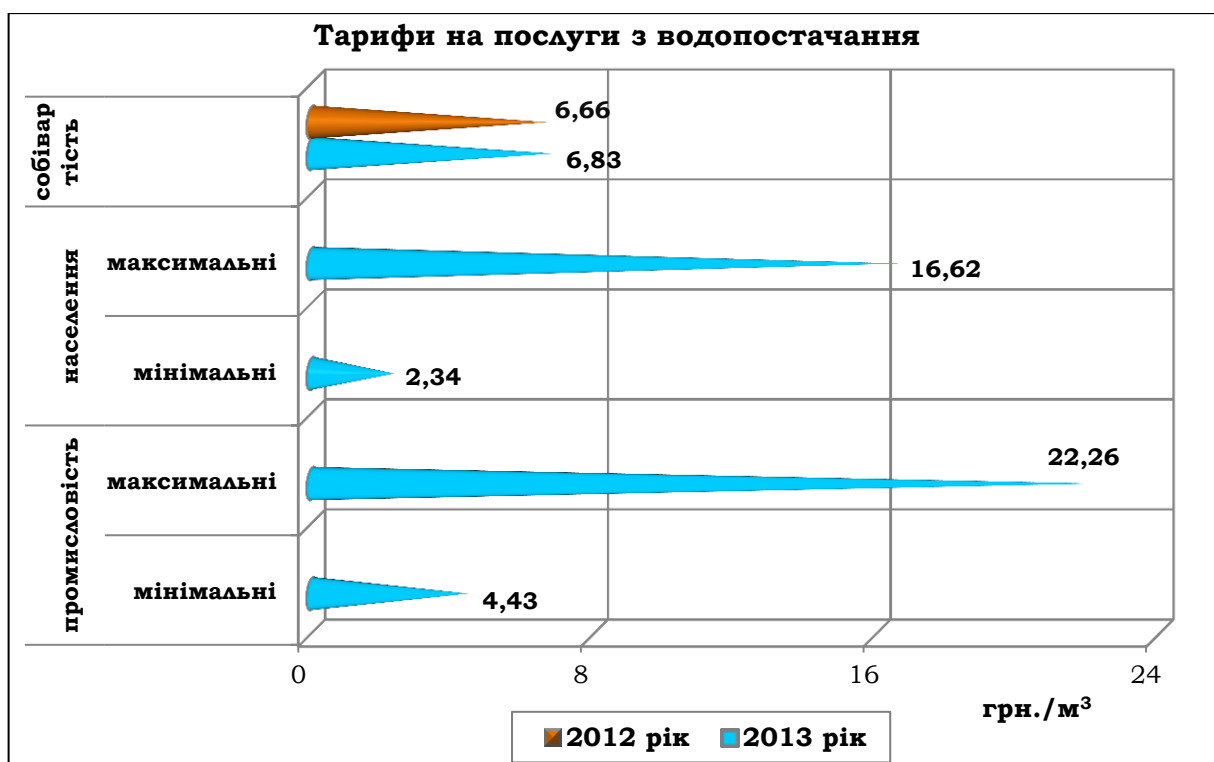

Рис. 5.23.5

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році: для промисловості знизився - з 109 до 107 %; для населення збільшився - з 83 до 84 %.

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.23.3

Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
	2012 р.	2013 р.	
всього	9	9	
в т.ч.: відсутність очисних споруд	9	9	

Якість питної води

Таблиця 5.23.4

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	3 систем централизованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	6,4	5,2	-1,2
	<i>бактеріологічним</i>	1,8	4,8	+3,0
2	3 сільських систем централизованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	5,2	6,3	+1,1
	<i>бактеріологічним</i>	1,7	11,9	+10,2
3	3 систем децентрализованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	36,6	40,5	+3,9
	<i>бактеріологічним</i>	12,2	30,8	+18,6
4	3 водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	5,1	4,8	-0,3
	органолептичними	3,4	0,9	-2,5
	загальною мінералізацією	1,0	1,0	-
	санітарно-токсичними	0,7	2,9	+2,2
	<i>Мікробіологічними</i>	1,6	4,9	+3,3

В 2013 році якість питної води з систем централизованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто, 1 смт	Загальна жорсткість
2 міста	Загальна жорсткість, залізо
1 місто	Загальна жорсткість, залізо, нітрати
2 смт	Залізо, марганець
1 місто	Органолептичні, залізо
1 місто	Фтор

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.23.5

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	92	-719
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	16	-57
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	17,4	+8,4
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів		
5.	Накладено штрафів	18	-39
	<i>з них отримано</i>	17	-33
6.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-5

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-5
7.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-
8.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	197	-650
9.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено		
	<i>постійно</i>	2	-170
	<i>тимчасово</i>	195	-529
10.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	146	+117

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 100 %; смт – 60 %; сільські н/п - 27 %.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.23.6):

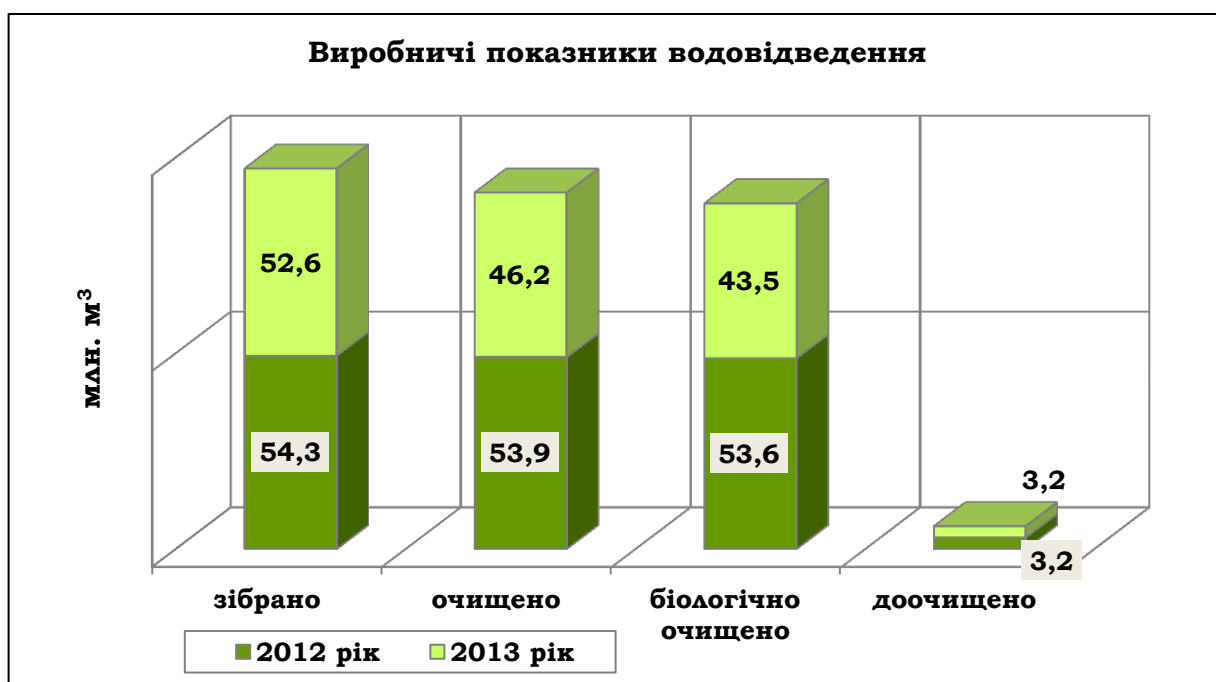

Рис. 5.23.6

- ♦ відведено стічних вод - 52,6 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 46,2 млн. м³ або 87,8 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 43,5 млн. м³ або 82,7 %;
- ♦ пройшло доочищення - 3,2 млн. м³ або 6,1 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 44,8 % насосів, з них протягом року було замінено 3,1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 46,2 та 3,7 % (рис. 5.23.7).

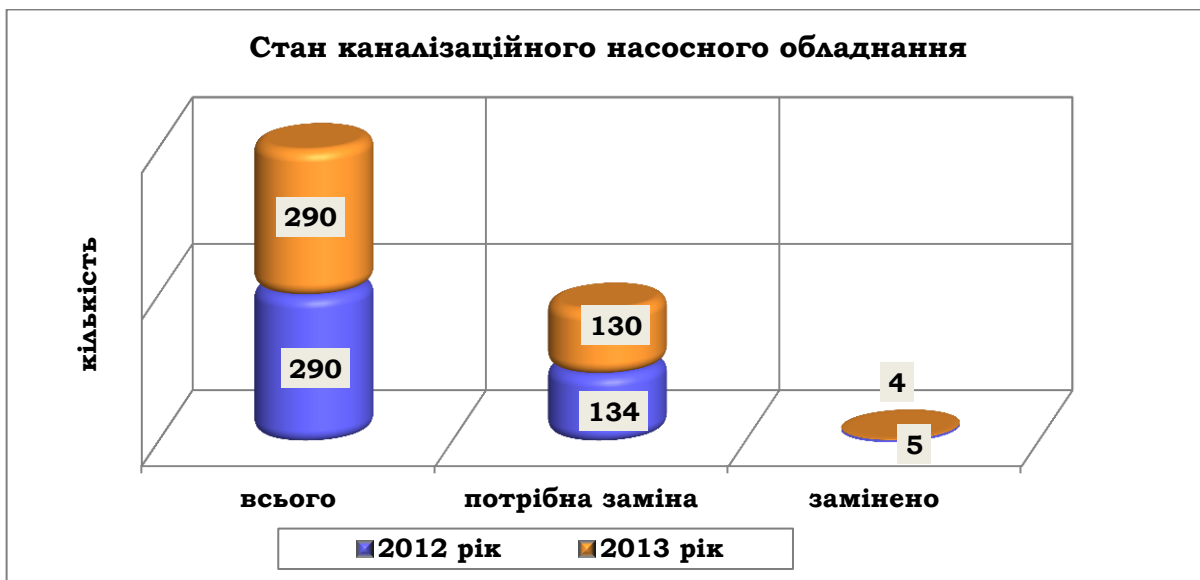

Рис. 5.23.7

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 1166,5 км. Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 15 % мереж, з них протягом року було замінено 6,3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 16 та 6,5 % (рис. 5.23.8).

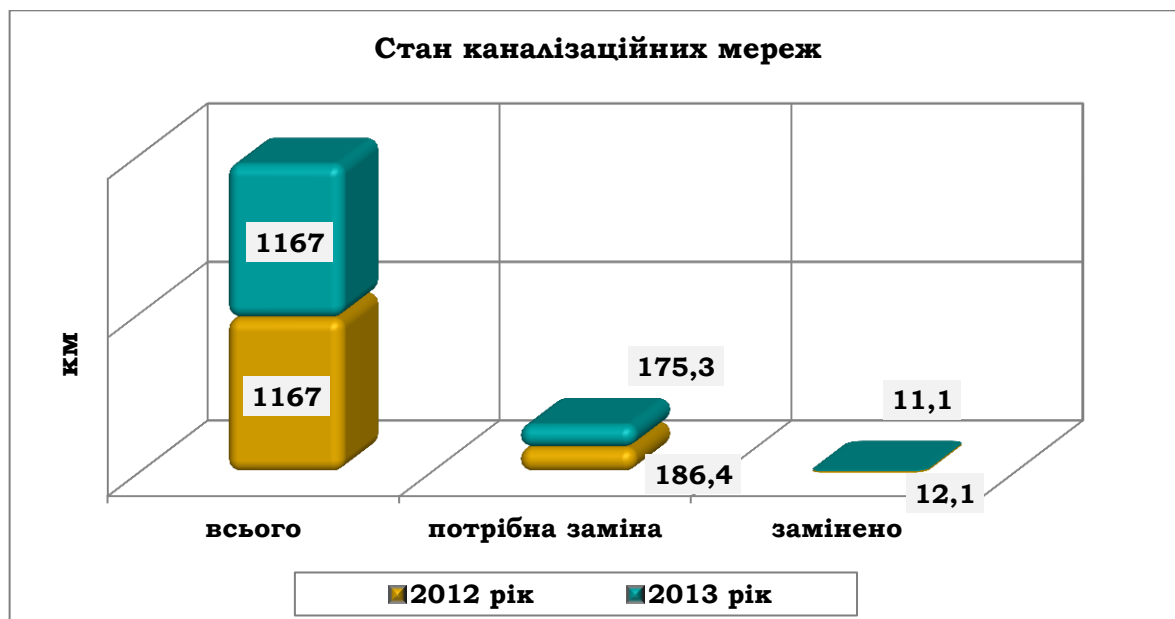

Рис. 5.23.8

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році, як і у попередньому, в області із 20 КОС реконструкції потребували 14.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 25,1 та очищено 5,4 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,6 та 0,2 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.23.7).

Таблиця 5.23.6

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Черкасиводоканал»	20,1	19,7	-	-	15,7	16,2	9,7	0,2
2.	КП «Уманьводоканал»	3,4	3,1	3,4	3,1	12,9	16,1	36,7	1,7
3.	Водоканал м. Сміла	1,3	1,4	1,3	1,4	16,4	16,0	3,6	1,9
4.	Водоканал м. Канів	0,9	0,9	0,9	0,9	14,4	15,9	20,6	0,9
	РАЗОМ	25,7	25,1	5,6	5,4				

* КП «Черкасиводоканал» через відсутність власних КОС передає стічні води на очищення до ПАТ «Азот»

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.23.9):

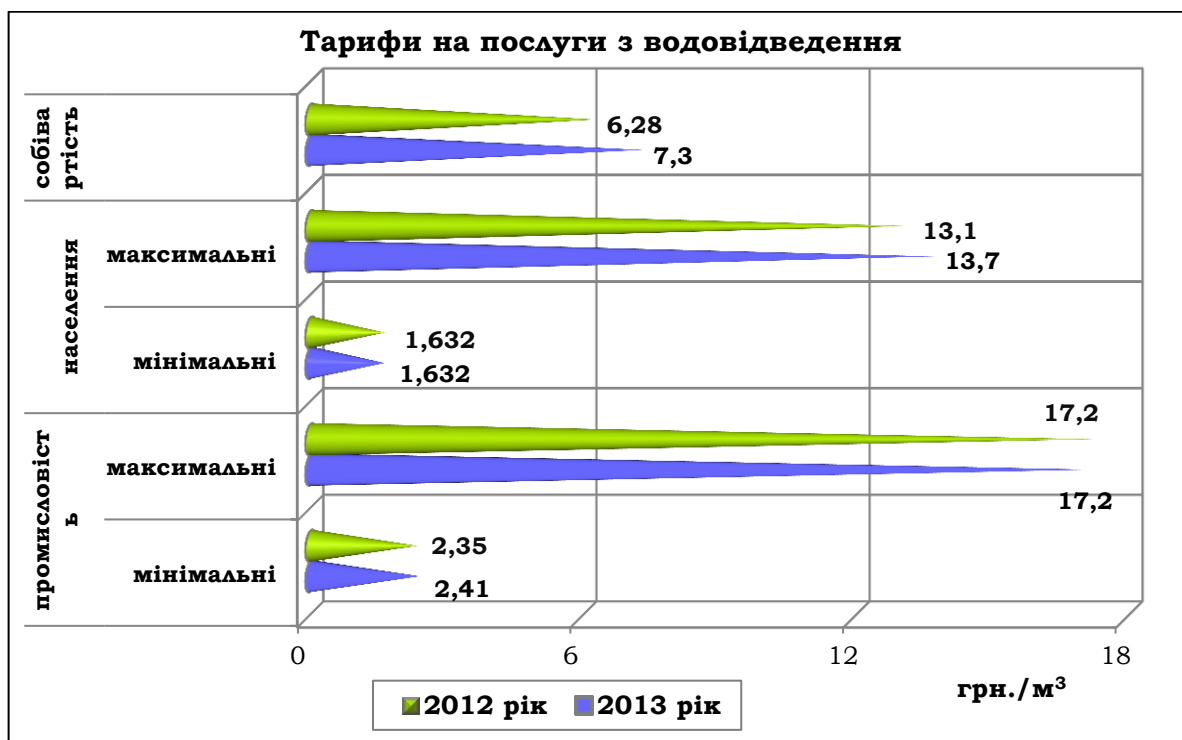

Рис. 5.23.9

♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 2,35 до 2,41; максимальні залишились рівними - 17,2 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи не змінились - 1,632; максимальні зросли - з 13,1 до 13,7 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 6,28 до 7,3 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 110 до 104 %; для населення - з 89 до 85 %.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.23.7

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	125	
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	176,6	11,0
	нормативно чистих без очищення	122,1	5,9
	нормативно очищених	46,2	9,4
	недостатньо очищених	6,4	-4,4
	неочищених	1,9	0,1
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	8,631	- 0,129
	нормативно чистих без очищення	1,953	+ 0,018
	нормативно очищених	0,371	- 4,638
	недостатньо очищених	6,308	+ 4,493
	неочищених	-	-

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.23.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	6	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	23	+14
	за мікробіологічними показниками	14	+10
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	86	-
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	за санітарно-хімічними показниками	86	-16
	за мікробіологічними показниками	152	+20

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.23.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	4	-21
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	14	-13
3	Передано справ до прокуратури	-	-

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Відповідно до планових завдань програми «Питна вода Черкащини на 2006-2020 роки» всього були заплановані кошти в сумі 268 060 тис. грн.:

- на 2012 рік були заплановані обсяги фінансування - 6708,1 тис. грн. з державного бюджету, 1066,1 тис. грн. – з місцевих бюджетів.

На 2012 рік Державним бюджетом України було передбачено фінансування програми «Питна вода України» по напрямку Мінрегіону України для Черкаської області в сумі 6,7 млн. грн., фактично профінансовано – 0,779 млн. грн., але касові видатки були відсутні. Станом на 01.01.2013 використано коштів місцевих бюджетів в сумі 1032 тис. грн., коштів підприємств – 1048 тис. грн.

- на 2013 рік були заплановані обсяги фінансування в сумі 20800 тис. грн., з них: 7700 тис. грн. – з державного бюджету, 1193 тис. грн. – з місцевих бюджетів, 11907 тис. грн. – коштів підприємств.

Фактично у 2013 році програму профінансовано на суму 12486,8 тис. грн. (виконання – 60 %) , в т.ч. з державного бюджету – видатки відсутні, місцевих бюджетів – 1114,0 тис. грн. (виконання – 94,0 %), коштів підприємств – 11372,8 тис. грн. (виконання – 96,0 %), в т.ч. були використані кошти позики Світового банку реконструкції та розвитку в м. Черкаси на суму 8529,0 тис. грн.

Протягом 2013 року за ці кошти відремонтовано водопровідні та каналізаційні мережі, 54 артезіанські свердловини, проведені роботи на 18 водопровідних та 24 каналізаційних насосних станціях, капітально відремонтовано 9 водонапірних башт, 26 громадських колодязів та 38 водорозбірних колонок.

У теперішній час термінового ремонту та реконструкції потребують очисні споруди у таких населених пунктах області: смт Чорнобай, Катеринопіль, Лисянка, мм. Золотоноша, Ватутіне, Канів, Сміла, Шпола, Монастирище, Кам'янка, Корсунь-Шевченківський; будівництва - смт Драбів та м. Жашків на загальну суму 150 млн. грн.

5.24 Чернівецька область

Чернівецькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Чернівецькій області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, збільшились на 0,88 і становили 84,21 млн. м³. Обсяги використаної води зменшились на 0,12 - до 72,73 млн. м³ (табл. 5.24.1).

Таблиця 5.24.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	83,33	84,21	+0,88
	поверхневої	61,77	63,63	+1,86
	підземної	21,56	20,58	-0,98
2	Використання води, млн. м³			
	всього	72,852	72,73	-0,122
	на господарсько-питні потреби	10,08	10,31	+0,23
	на виробничі потреби	23,99	19,04	-4,95
	на сільськогосподарські потреби	38,78	43,37	+4,59
	на зрошення	0,002	0,015	+0,013
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	17,982	16,90	-1,082
	на господарсько-питні потреби	2,756	2,165	-0,591
	на виробничі потреби	1,646	1,586	-0,06
	на сільськогосподарські потреби	13,58	13,15	-0,43
	на зрошення	-	0,003	+0,003

У структурі використання води (рис. 5.24.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 14,7 %, виробничих - 26,2 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 12,8 та 9,4 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ♦ для сільських - зменшився на 14,3 %.

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ♦ з усіх джерел - відсутні (менше на 2,2 %) та 2,4 (більше на 0,8) %;
- ♦ з підземних джерел - відсутні та відсутні (менше на 0,4 %);

♦ з децентралізованих джерел - відсут. (менше на 1,2 %) та відсут. (менше на 4,6 %).

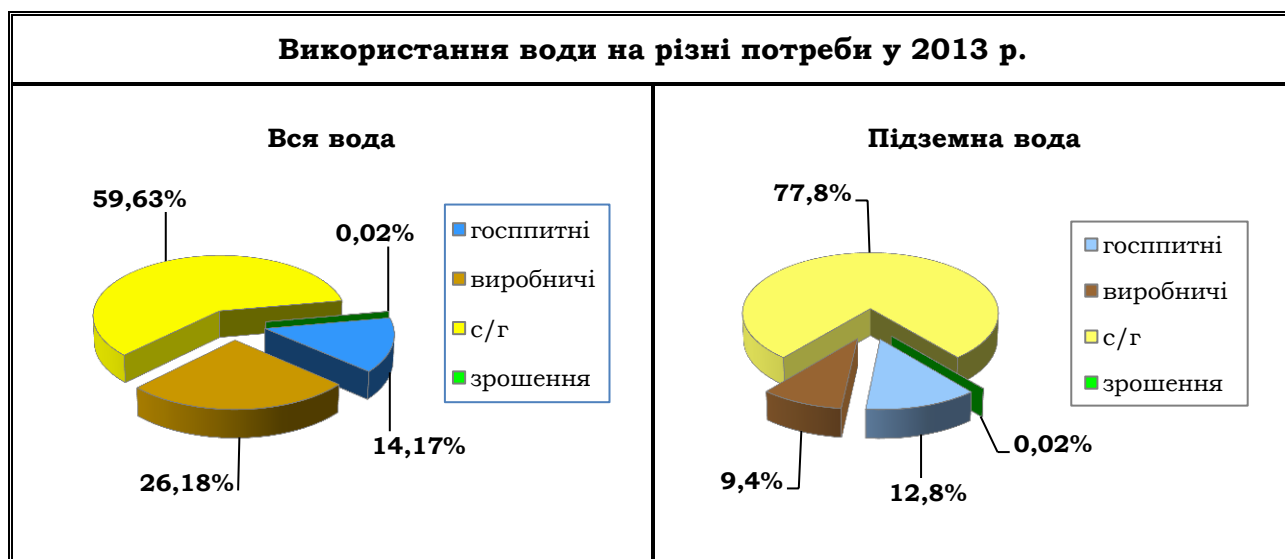

Рис. 5.24.1

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Чернівецькій області не спостерігалось.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	2	-2
сума, грн.	204	-204
Справи передані на розгляд до прокуратури	2	+2
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	2	-2

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 90,9 %; смт – 87,5 %; сільські н/п - 6,3 %;
- ♦ забезпечення цілодобового водопостачання - 92,8 % населених пунктів та 91,2 % населення;
- ♦ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 180; у смт – 135; у сільських н/п - 135 л/добу;
- ♦ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 16,8 (менше на 0,1) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році залишилась рівною - 19, з них 1 (більше на 1) - спеціалізоване комунальне; 17 - багатогалузевих комунальних; 1 (менше на 1) - відомчих. До комунальної форми власності належало 18 (більше на 1) підприємств; до державної - 1 (менше на 1).

В 2013 році подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2012 р.	2013 р.
1 місто	24	8
1 місто	10	10
1 місто	14	14
1 смт	12	24

Базове підприємство області - **КП «Чернівціводоканал»**.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області залишилась рівною - 38, в т.ч. у містах - 9; у смт - 7; у сільських н/п - 22; їх загальна потужність складала - 235,1 млн. м³/рік; проте потреба у нових потужностях - 82,8 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.24.2):

- ◆ піднято води - 29,54 млн. м³
- ◆ очищено - 18,83 млн. м³ або 63,7 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 14,38 млн. м³ або 48,7 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 15,16 млн. м³ або 51,3 %;
- ◆ знезаражено - 29,54 млн. м³ або 100 %.

Найбільші обсяги води було піднято у містах - 29,28 млн. м³ або 99,1 % від їх загальної кількості; у смт - 0,24 млн. м³ або 0,8 %; у сільських н/п - 0,02 млн. м³ або біля 0,1 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» збільшилась - з 39,1 до 39,3; за категорією «населення» - з 21,3 до 21,4 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 30,7 % насосів, з них протягом року було замінено 14,8 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 34,5 та 6,9 % (рис. 5.24.3).

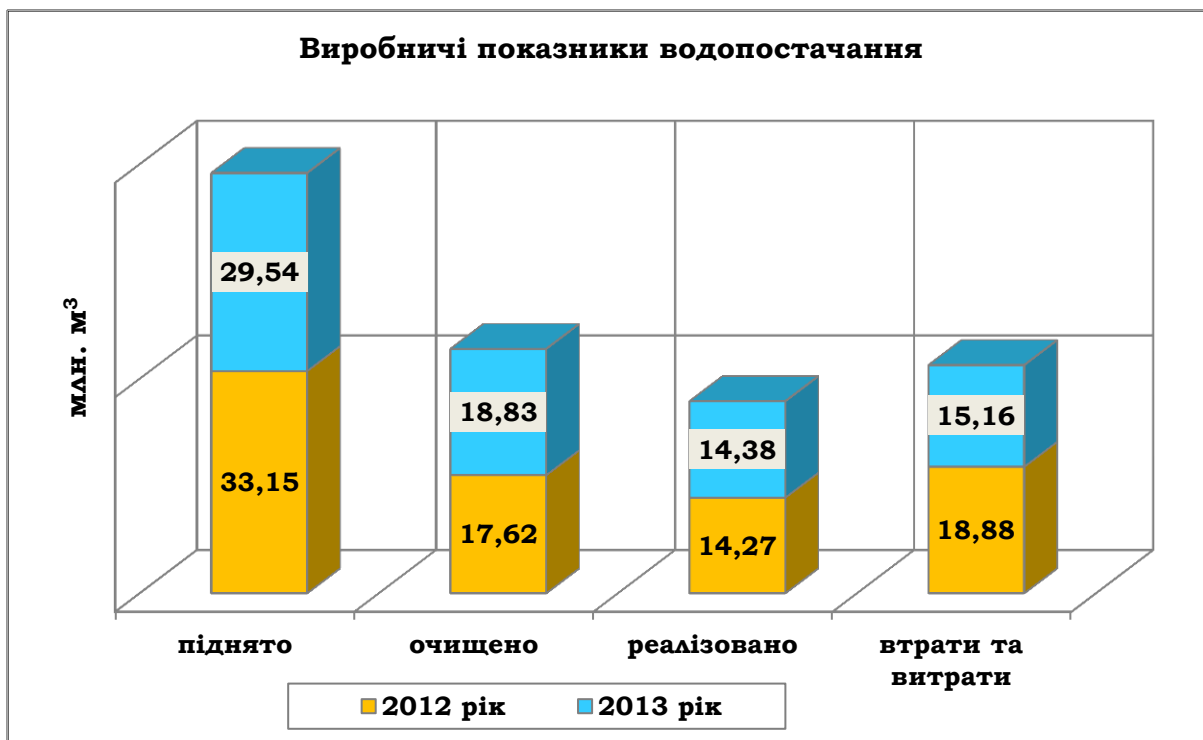

Рис. 5.24.2

Рис. 5.24.3

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 876,7 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 73,9 %; на смт - 12,6 %, на сільські н/п - 13,5 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 30,8 % мереж, з них протягом року було замінено 9,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 32,9 та 15,5 % (рис. 5.24.4).

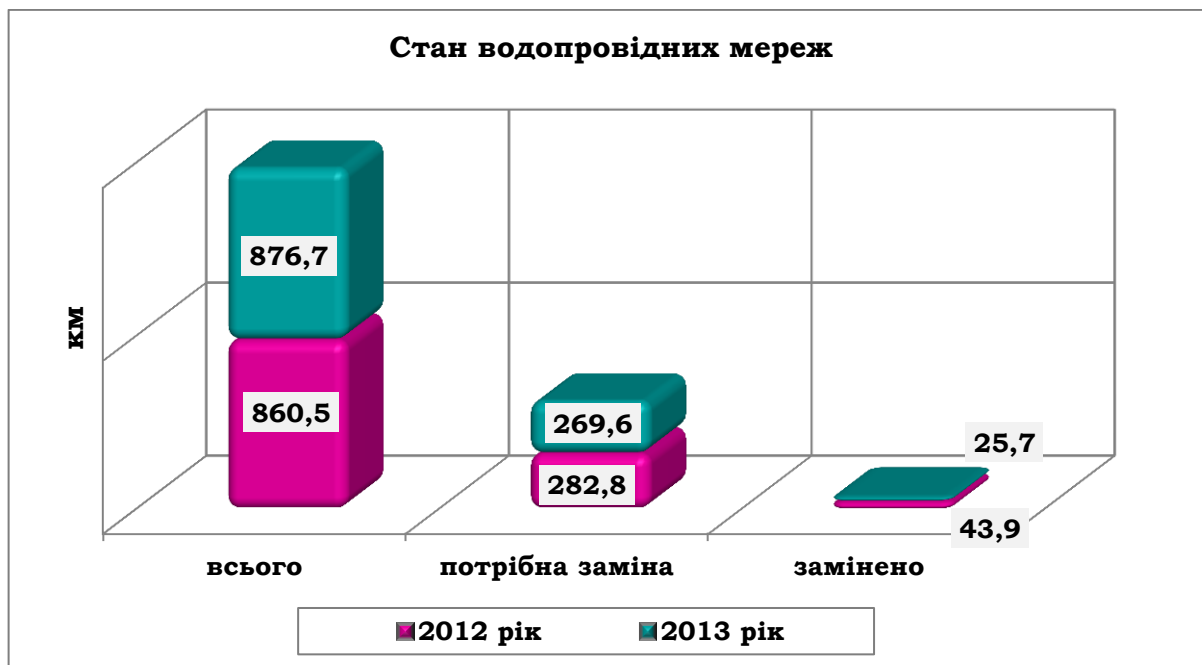

Рис. 5.24.4

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води в цілому по області за рік не змінився і залишився рівним - 101,18 тис. м³; водонапірних башт - 14,7 тис. м³; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів - 1,06 тис. м³.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було піднято 28,42 та реалізовано 13,52 млн. м³ води, що відповідно на 3,54 менше та 0,167 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.24.2).

Таблиця 5.24.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Чернівціводоканал»	31,3	27,8	12,9	13,1	38,3	35,8	0,3	5,6
2.	«КП Хотинтепломережа Хотинської МР»	0,28	0,313	0,168	0,176	54,8	42,8	0,3	27,9
3.	ДП управління «Тепловодоканал»	0,381	0,307	0,297	0,247	95,6	58,5	0,0	63,3
	РАЗОМ	31,96	28,42	13,365	13,523				

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 40,62 до 38,83 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1652 до 1532 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 28766,2 тис. грн.

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 28,2 % - до 56,5 %; квартир на 12,7 % - до 86,5 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.24.5):

- ◆ для промисловості мінімальні тарифи залишились на рівні - 3,98 грн./м³; максимальні зменшились - з 22,18 до 18,86 грн./м³;
- ◆ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 2,73 грн./м³; максимальні знизилась - з 19,36 до 9,54 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зменшилась з 5,317 до 5,121 грн./м³.

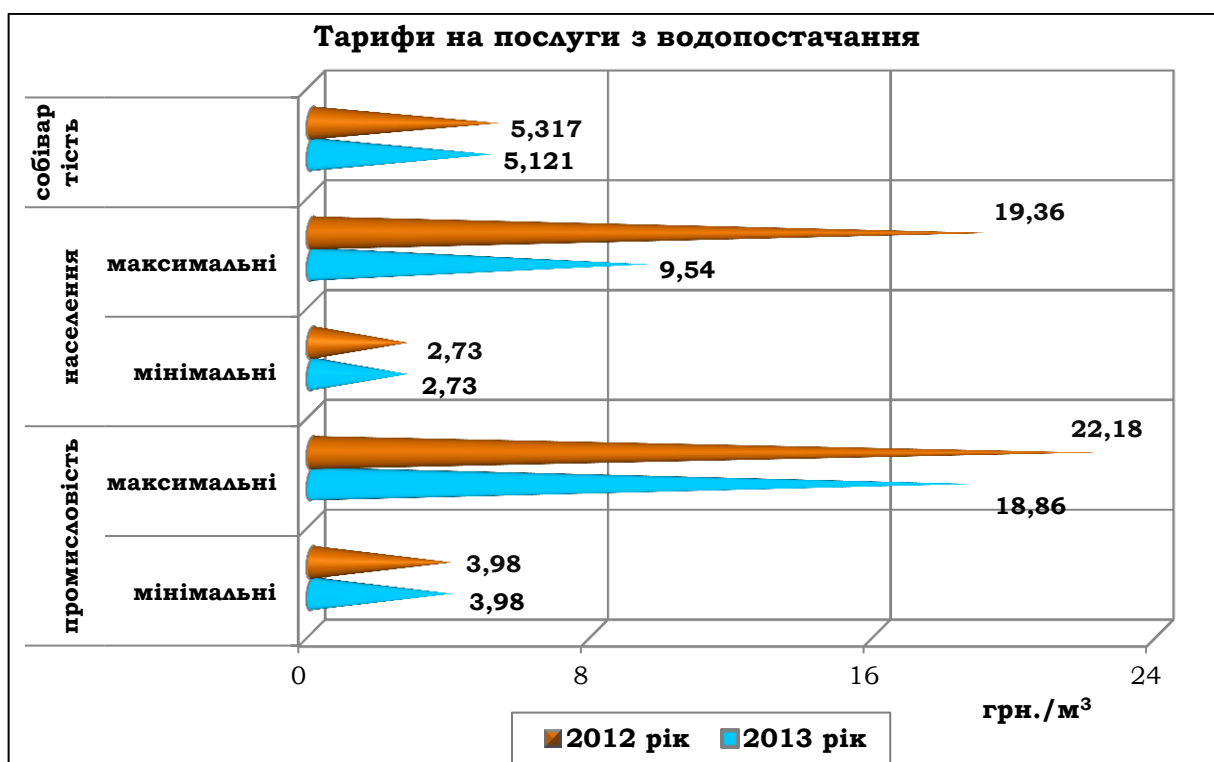

Рис. 5.24.5

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році збільшився: для промисловості - з 89,1 до 94,4 %; для населення - з 78,8 до 84,4%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.24.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	6,562	+2,606
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	3,308	-0,5
2.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,006	+0,006
3.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,411	+0,4
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,370	+0,2
5.	Інші заходи	2,467	+2,5

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.24.4

№	Найменування показника	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	Системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	2,9	-	-2,9
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	2,9	-	2,9
2	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам			
	<i>всього</i>	14,3	-	-14,3
	<i>в т.ч.: невідповідність ЗСО</i>	14,3	-	-14,3

Якість питної води

Таблиця 5.24.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	0,4	0,3	-0,1
	<i>бактеріологічним</i>	0,6	2,4	+1,8
2	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	1,2	0,4	-0,8
	<i>бактеріологічним</i>	4,6	2,8	-1,8
3	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	<i>всього</i>	0,5	0,1	-0,4
	<i>органолептичними</i>	0,5	0,1	-0,4
	<i>Мікробіологічними</i>	0,7	2,4	+1,7

Спалахи інфекційних захворювань, тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання протягом 2013 року не спостерігались.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
1 місто, 1 смт	санітарно-хімічні
4 міста, 3 смт	мікробіологічні

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.24.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	3	-45
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	2	-3
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	66,7	56,3
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	2	2
5.	Накладено штрафів	2	-2
	<i>з них отримано</i>	2	-2
6.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	-	-1
7.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	-	-1
	<i>тимчасово</i>	-	-1

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 81,8 %; смт - 87,5 %;

- ♦ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 170; у смт - 130; у сільських н/п - 60 л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.24.6):

- ♦ відведено стічних вод - 20,5 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 19,6 млн. м³ або 95,6 %;
- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 18,9 млн. м³ або 92,2 %.

Найбільші обсяги води було відведено у містах - 20,28 млн. м³ або 98,9 % від їх загальної кількості; у смт - 0,22 млн. м³ або 1,1 %.

Рис. 5.24.6

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 28 % насосів, з них протягом року було замінено 7,1 %; у попередньому році заміни потребували 29,8 %, жодного насосу не замінено (рис. 5.24.7).

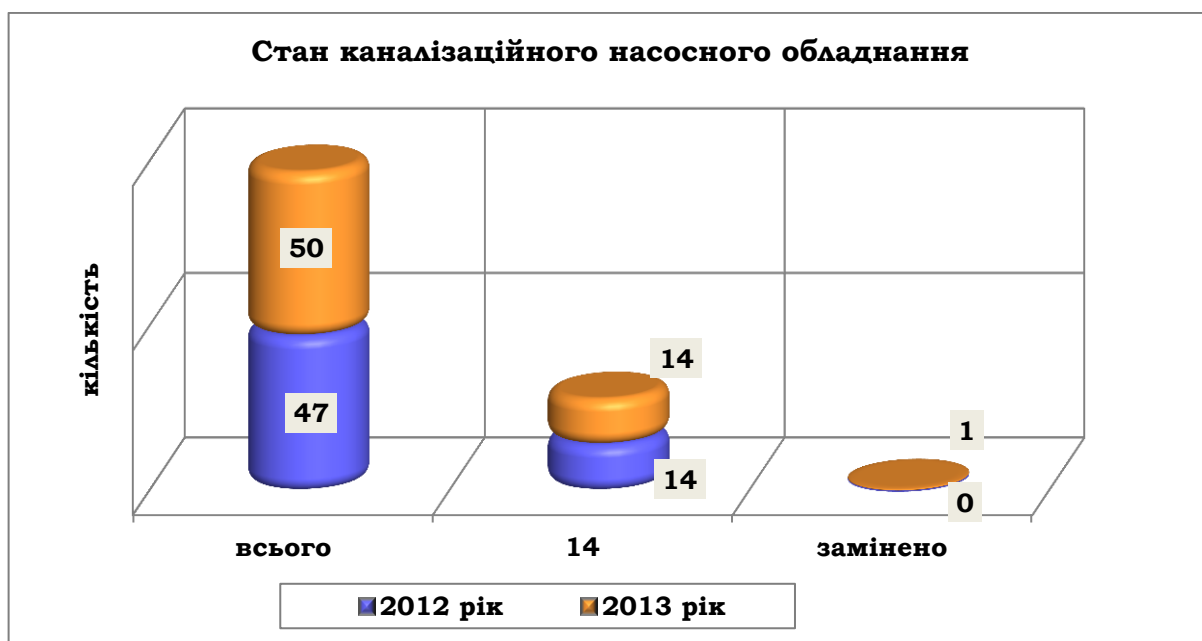

Рис. 5.24.7

Каналізаційні очисні споруди. У 2012-2013 роках в області із 24 КОС реконструкції потребували 8.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 536,9 км, з них частка, що припадала на міста, дорівнювала - 77,4 %; на смт - 16,9 %, на сільські н/п - 5,7 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 29,5 % мереж, з них протягом року було замінено 8,4 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 29,7 та 10,2 % (рис. 5.24.8).

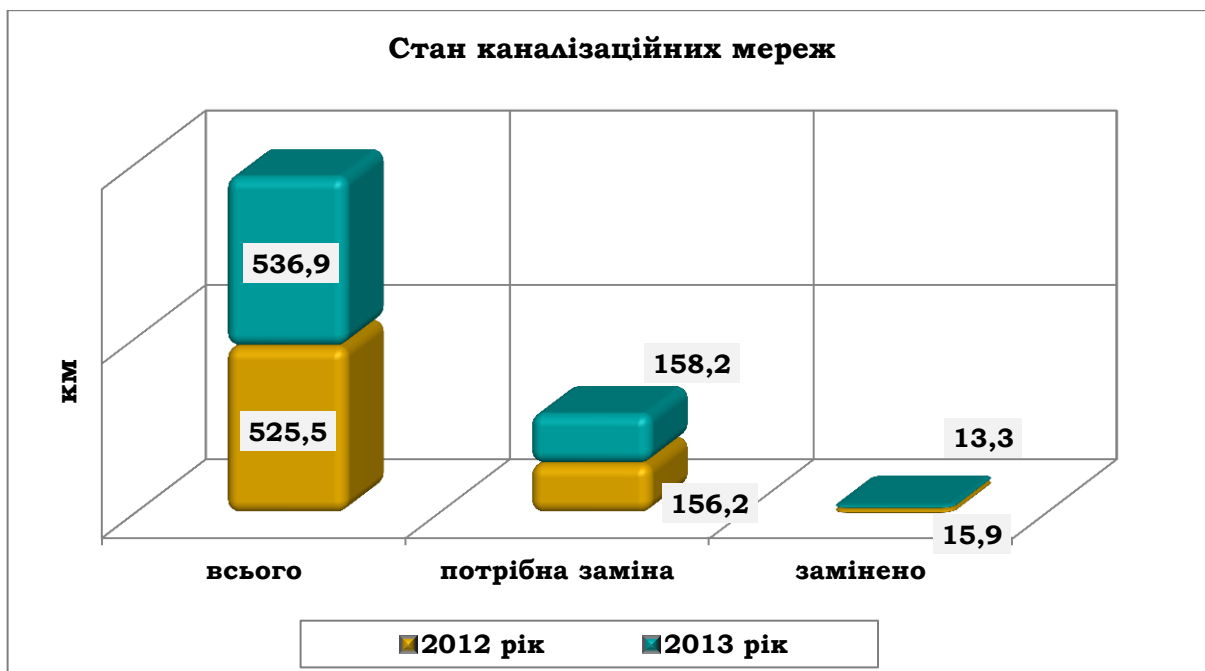

Рис. 5.24.8

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 19,7 та очищено 19,2 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,25 та 0,25 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.24.7).

Таблиця 5.24.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Чернівціводоканал»	19,1	19,4	18,6	18,9	37,8	36,3	0,5	1,6
2.	ДП управління «Тепловодоканал»	0,282	0,233	0,282	0,233	-	-	-	-
3.	КП «Хотинтепломережа Хотинської МР»	0,069	0,068	0,069	0,068	3,0	3,7	-	-
	РАЗОМ	19,45	19,70	18,95	19,20				

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області збільшились - з 6,89 до 6,97 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - залишились на рівні 340 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії склала - 11998,9 тис. грн.

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.24.9):

- ◆ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 2,79 до 2,928; максимальні залишились рівними - 18,86 грн./м³;
- ◆ для населення мінімальні та максимальні тарифи залишились на тому ж рівні - 1,93 та 8,26 грн./м³, відповідно.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 2,7 до 2,873 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році: для промисловості збільшився - з 89,1 до 97,4 %; для населення зменшився - з 78,8 до 68,7 %.

Рис. 5.24.9

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.24.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	4,253	+2,3
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,699	+0,7
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,549	-1,4
3.	Завершення будівництва об'єктів	2,6	+2,6
4.	Інші заходи	0,405	+0,4

Тяжких надзвичайних ситуацій у системах водовідведення, аварій на мережах, на насосних станціях, очисних спорудах протягом 2013 року в області не було.

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.24.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	24	-14
	господарсько-побутових	18	-7
	промислових	6	-7
1.1	Без очищення		
	всього	2	-
	господарсько-побутових	2	-
1.2	Недостатньо очищених		
	всього	12	-1
	господарсько-побутових	9	-1
	промислових	3	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	25,8	+0,4
	нормативно чистих без очищення	24,8	+0,6
	недостатньо очищених	1,0	-0,2
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	20,4	+0,4
	нормативно чистих без очищення	0	0
	нормативно очищених	19,6	+0,6
	недостатньо очищених	0,8	-0,2

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.24.10

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	11	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали		

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	-	-4,8
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	5,3	-2,9
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	44	+3
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	-	-3,1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	6,1	-0,1

Заходи адміністративного впливу, вжиті державною санепідслужбою за забруднення водойм I-ї категорії

Таблиця 5.24.11

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Накладено штрафів	-	-12
2	Тимчасово припинено експлуатацію об'єктів, що забруднюють водойми	-	-1
3	Передано справ до прокуратури	-	-

Аварійних скидів забруднюючих речовин у природні водні об'єкти області у 2013 році не виявлено.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

В області діє нова редакція Комплексної програми «Питна вода Чернівецької області на 2011-2020 роки, зазначена Програма у 2013 році з державного та місцевих бюджетів не фінансувалась.

Разом з цим, заходи з будівництва, реконструкції об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства виконувались в рамках інших програм.

Відповідно до Переліку об'єктів і заходів, що фінансуються у 2013 році за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій по Чернівецької області фінансувались наступні об'єкти:

- завершено будівництво КНС, водопроводу та напірного каналізаційного колектора мікрорайону «Рогізна» м. Чернівці на суму 2,6 млн. грн., в т.ч. з державного бюджету 1,4 млн. грн., з місцевого бюджету - 1,2 млн. грн.

- розроблена схема оптимізації роботи систем централізованого водопостачання та водовідведення в м. Хотині. На заміну водопровідних мереж, реконструкцію насосно-силового обладнання та придбання обладнання з місцевого бюджету використано 531,7 тис. грн.;

- на оснащення лабораторій з місцевих бюджетів витрачено 158,209 тис. грн.;

- з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища профінансовано 5 заходів на загальну суму 866,832 тис. грн., а саме: будівництво очисних споруд «ВІОТАЛ»; будівництво каналізаційної системи Щубранецького центру розвитку дитини, будівництво зовнішніх каналізаційних мереж Кліводинського ЗНЗ I-II ст. Кіцманського району, реконструкція очисних споруд каналізації в м. Сокиряни та смт Глибока. Окрім цього, профінансовано 50 тис. грн. на реконструкцію водогону м. Вижниця;

- в смт Берегомет за кошти підприємства КП «Криниця» замінено аварійні водопровідні мережі на загальну суму 8,5 тис. грн.;

- на придбання водопровідних та каналізаційних труб, 2-ох фекальних та 2-ох глибинних насосів, 6 приладів обліку води в смт Кельменці з місцевого бюджету витрачено 147 тис. грн.;

- продовжувалось будівництво НС II-го підйому на водозаборі «Очерет» (з місцевого бюджету витрачено 150 тис. грн.), реконструкція зовнішніх мереж водопостачання (з місцевого бюджету витрачено 599,1 тис. грн.), реконструкція позаквартальних мереж водопостачання у Садгірському районі м. Чернівці (з місцевого бюджету витрачено 617,2 тис. грн.);

- в м. Чернівці за кошти міського бюджету (на суму 395 тис. грн.) проведено капітальний ремонт аварійних ділянок водопровідних та каналізаційних мереж. Всього в м. Чернівцях капітально відремонтовано водопровідних мереж на суму 1251,8 тис. грн. та каналізаційних мереж - 405 тис. грн.

Також виконані роботи по очищенню, хлоруванню та промивці резервуарів чистої води на загальну суму 153,337 тис. грн. За кошти КП «Чернівціводоканал» на водопровідних насосних станціях проведено капітальний ремонт обладнання обліку споживання електроенергії та ліній електропостачання, на що витрачено відповідно 62,5 та 23,468 тис. грн.

Проведено реконструкцію та модернізацію насосно-силового обладнання на водопровідно-насосних станціях «Митків», «Щубранець» та «Рогізна», відповідно освоєно 1172,5 тис. грн. (місцевий бюджет та кошти підприємства).

Всього у 2013 році на будівництво, реконструкцію та модернізацію об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства області витрачено 10,815 млн. грн., що на 4,9 млн. грн. більш у порівнянні з 2012 роком.

Протягом 2013 року вирішувалось питання щодо реалізації проекту транскордонного співробітництва «Покращення екологічної ситуації в басейнах річок Прут і Дністер через покращення систем очистки стічних вод в Чернівцях і Дрокії» за рахунок впровадження інноваційних підходів очищення стічних вод і модернізації управління стічними водами в Чернівцях і Дрокії (Республіка Молдова).

Розроблені схеми оптимізації роботи систем централізованого водопостачання в мм. Чернівці, Хотині, Вижниця; смт Кельменцях, с. Мошанці Кельменецького району.

З метою забезпечення технологічного обліку води активізовано процес оснащення підприємств ВКГ відповідними засобами обліку фактичного відпуску води в мережу. З необхідних 36 засобів обліку води на комунальних підприємствах централізованого водопостачання встановлено 36 од. або 100 % від потреби. Кількість наявних приладів технологічного обліку стічних вод складає 8 од., встановлено 5 або 62,5 % від потреби.

5.25 Чернігівська область

Чернігівською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Чернігівській області у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб області у 2013 році, зменшились на 2,6 і становили 170,1 млн. м³. Обсяги використаної води знизилась на 6,9 - до 156,3 млн. м³ (табл. 5.25.1).

Таблиця 5.25.1

№	Найменування показника	2012 р.	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	172,7	170,1	-2,6
	поверхневої	122,7	120,4	-2,3
	підземної	50,0	49,7	-0,3
2	Використання води, млн. м³			
	всього	163,2	156,3	-6,9
	на господарсько-питні потреби	31,4	30,6	-0,8
	на виробничі потреби	105,4	103,8	-1,6
	на зрошення	0,068	0,065	-0,003
	на сільськогосподарські потреби	4,049	4,073	+0,024
	на підтримку пластового тиску	4,8	0,7	-4,0
на ставково-рибне господарство	17,44	17,04	-0,4	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	44,7	39,8	-4,9
	на господарсько-питні потреби	31,4	30,6	-0,8
	на виробничі потреби	4,4	4,3	-0,1
	на зрошення	0,018	0,0063	-0,0117
	на сільськогосподарські потреби	4,049	4,073	+0,024
на підтримку пластового тиску	4,8	0,7	-4,1	

У структурі використання води (рис. 5.25.1) частка господарсько-питних потреб дорівнювала - 19,6 %, виробничих - 66,4 %; для підземної води вказані показники, відповідно, становили - 77,1 та 10,8 %.

Санітарно-епідеміологічний стан джерел питного водопостачання. Показник невідповідності санітарним нормам джерел питного водопостачання у 2013 році зазнав наступних змін:

- ♦ для сільських - збільшився з 0 до 0,5 %;
- ♦ для децентралізованих - знизився з 0,2 до 0 %.

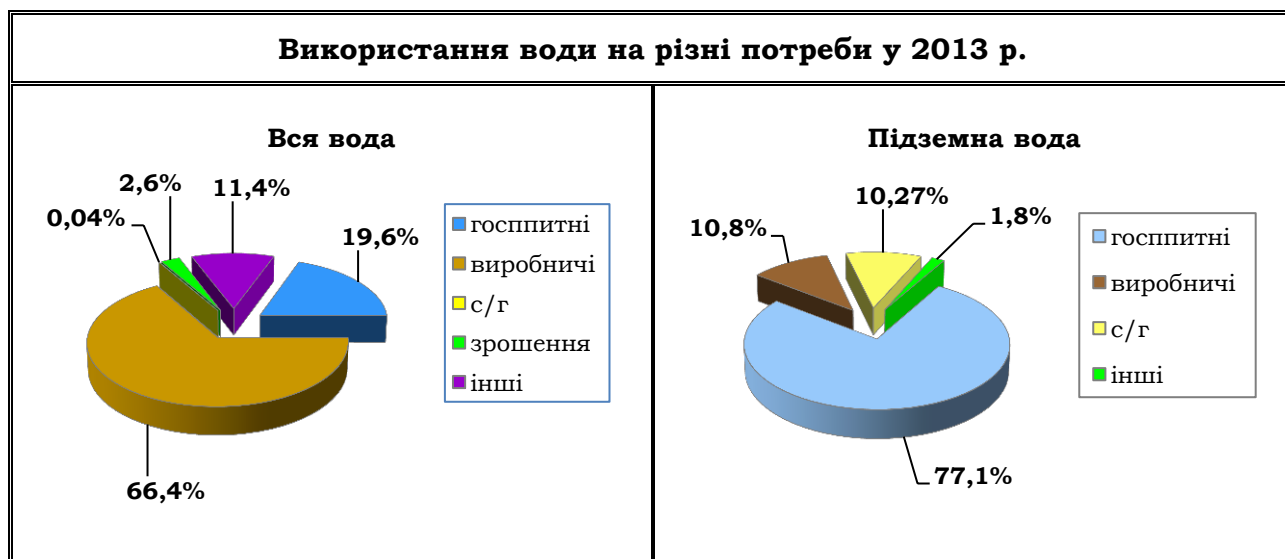

Рис. 5.25.1

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел (підземних) - 5,2 (менше на 0,5) % та 1,8 (менше на 0,3)%;
- ◆ з децентралізованих джерел - 36,9 (більше на 1) % та 21,5 (менше на 0,4) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у Вінницькій області не зареєстровано.

За забруднення джерел питного водопостачання було вжито наступні заходи:

	2013 р.	+/- до 2012 р.
Штрафи, накладені на посадових осіб	11	- 17
сума, грн.	1122	- 527
Джерела питного водопостачання, експлуатація яких тимчасово призупинялася	2	- 68

Системи централізованого питного водопостачання

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням: міста - 100 %; смт - 96,5 %; сільські н/п - 16,9 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 19,3 % населених пунктів та 25,9 % населення;

- ♦ *питоме водоспоживання на 1 людину*: в цілому по області - 146,9 (менше на 4,4) л/добу;
- ♦ *кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок* - 0,7 (менше на 0,1) %.

Загальна чисельність підприємств, що надають послуги з питного водопостачання, у 2013 році зменшилась - з 24 до 23, з них 8 - спеціалізованих комунальних; 15 (менше на 1). До комунальної форми власності належало 20 підприємств; до іншої - 3 (менше на 1).

Базове підприємство області - **КП «Чернігівводоканал»** Чернігівської міської ради.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року в цілому по області збільшилась з 223 до 237; їх загальна потужність складала - 34,4 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водопостачання області було одержано наступні результати (рис. 5.25.2):

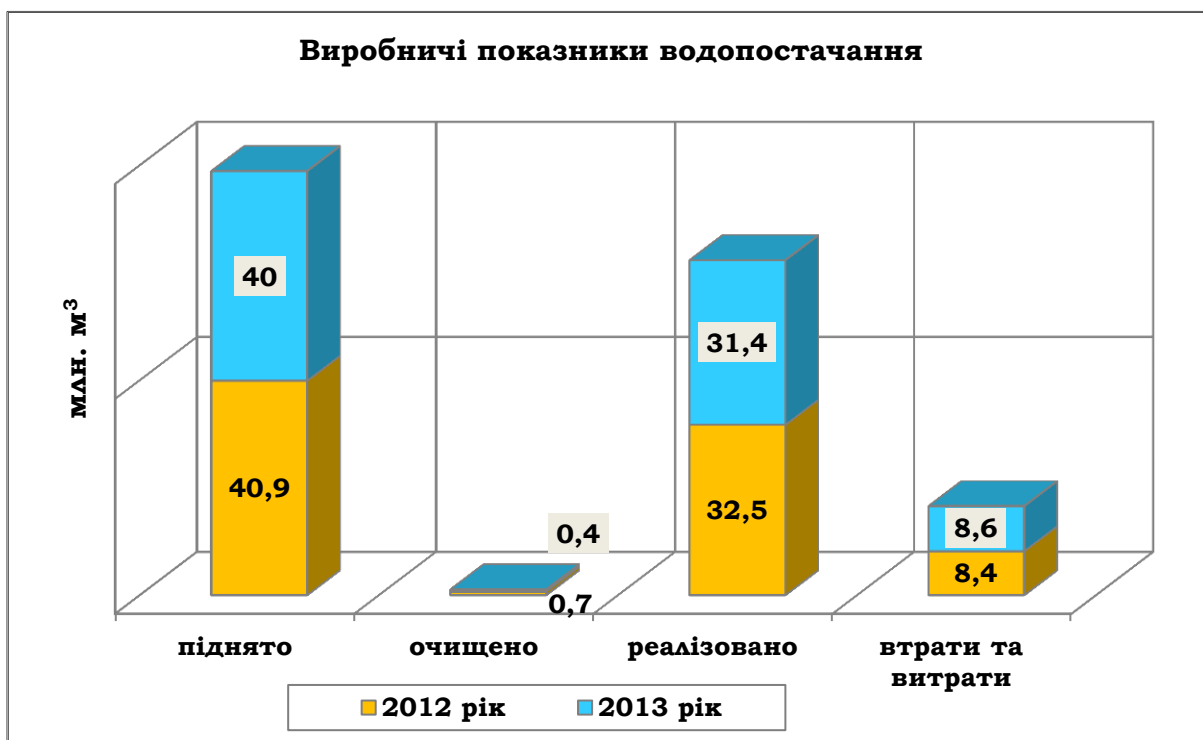

Рис. 5.25.2

- ♦ піднято води - 40,0 млн. м³
- ♦ очищено - 0,4 млн. м³ або 1 % до загального обсягу піднятої води;
- ♦ реалізовано - 31,4 млн. м³ або 78,5 %;
- ♦ втрати та технологічні витрати - 8,6 млн. м³ або 21,5 %;
- ♦ знезараження питної води відсутнє.

Найбільші обсяги води було піднято у міських н/п - 37,5 млн. м³ або 93,8% від їх загальної кількості; у сільських н/п - 2,5 млн. м³ або 6,2 %.

Середньодобова подача питної води у 2013 році в цілому по області за категорією «усі споживі» знизилась - з 88,7 до 86; за категорією «населення» - з 69,5 до 68,5 тис. м³/добу.

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 3818,3 км, з них частка, що припадала на міські н/п, дорівнювала - 65,2 %; на сільські н/п - 34,8 %.

Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 24,5 % мереж, з них протягом року було замінено 1,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 22,5 та 0,8 % (рис. 5.25.3).

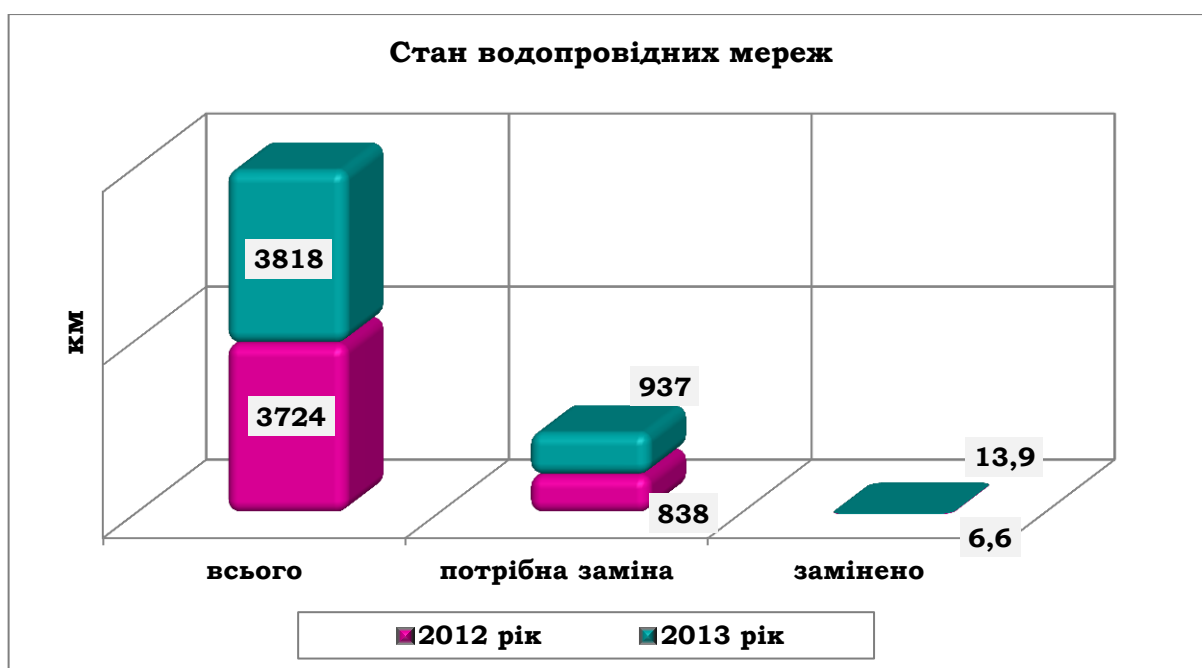

Рис. 5.25.3

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року по області знизився з 0,9 до 0,7 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води. Чисельність резервуарів чистої води та водонапірних башт залишилась на тому ж рівні і складала 23 і 29, відповідно; нестачі необхідних для зберігання питної води об'ємів немає.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2013 році в цілому по області зменшились - з 26,2 до 20,6 млн. кВт-год/рік; питомі витрати - з 640 до 599 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії підприємств ВКГ складала - 2036,0 тис. грн.

Найбільші підприємства водопостачання області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013

році було піднято 29,3 та реалізовано 22,4 млн. м³ води, що відповідно на 0,5 та 0,5 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.25.2).

Таблиця 5.25.2

№	Назва підприємства	Обсяги води, млн. м ³ /рік				Водопровідні мережі, %			
		піднято		реалізовано		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Чернігівводоканал»	23,6	23,2	18,4	17,8	33,7	34,6	1,6	1,1
2.	КП «Ніжинське ВУ ВКГ»	3,1	3,1	2,3	2,3	56,1	56,5	0,1	0,1
3.	КП «Прилуки-тепловодопостачання»	3,1	3,0	2,2	2,3	39,1	39,0	1,6	2,8
	РАЗОМ	29,8	29,3	22,9	22,4				

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 3,1 % - до 34,6 %; квартир на 3,4 % - до 85,1 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.2.4):

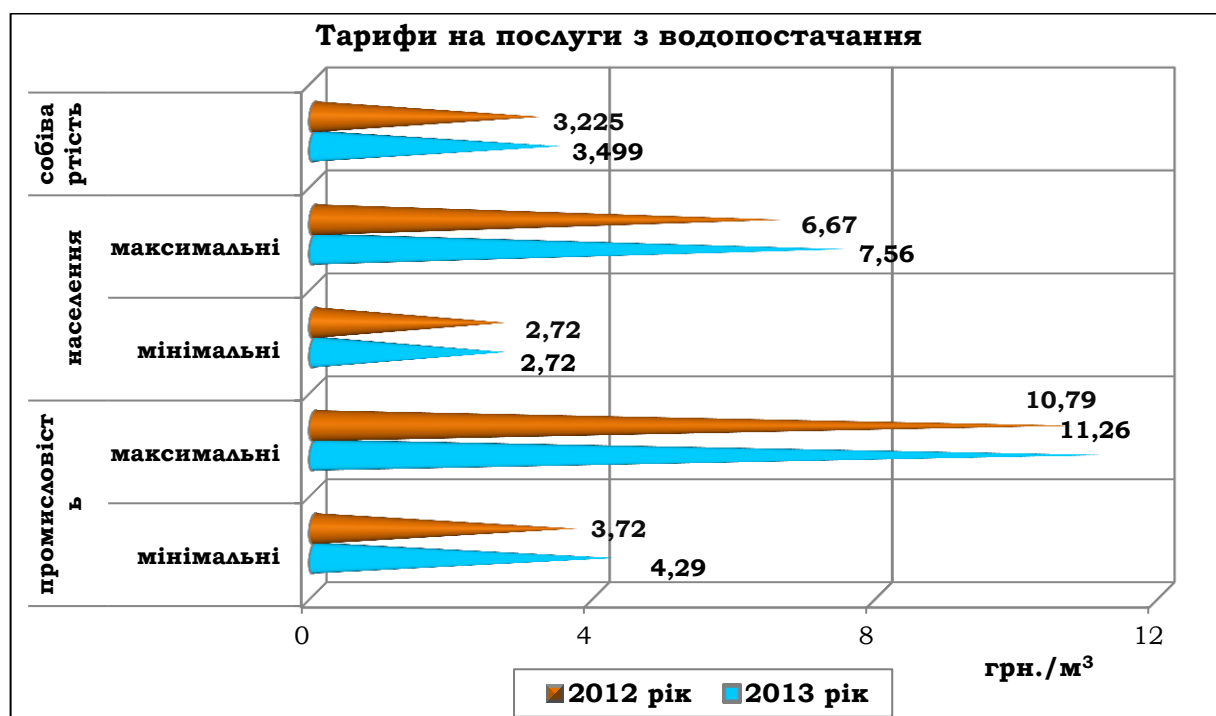

Рис. 5.25.4

♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились - з 3,72 до 4,29 грн./м³; максимальні - з 10,79 до 11,26 грн./м³;

♦ для населення мінімальні тарифи залишились на рівні - 2,72 грн./м³; максимальні збільшились - з 6,67 до 7,56 грн./м³.

Собівартість послуг на водопостачання в цілому по області зросла з 3,225 до 3,499 грн./м³.

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році знизився: для промисловості - з 153,7 до 143,1 %; для населення - з 84,6 до 79%.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.25.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	13,3	-4,0
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,9	-1,8
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	10,8	+0,9
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,2	+0,2
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,4	+0,4

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Системи централізованого питного водопостачання

Таблиця 5.25.4

№	Сільські системи водопостачання, що не відповідали санітарним нормам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
	всього, через невідповідність ЗСО	-	0,5	+ 0,5

Якість питної води

Таблиця 5.25.5

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	санітарно-хімічними	5,7	5,2	- 0,5
	бактеріологічним	2,1	1,8	- 0,3
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:			
	санітарно-хімічними	8,4	8,0	- 0,4
	бактеріологічним	4,0	4,3	+ 0,3
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	санітарно-хімічними	35,9	36,9	+ 1,0
	бактеріологічним	21,9	21,5	- 0,4
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	Санітарно-хімічними	4,5	4,1	- 0,4
	органолептичними	3,7	3,8	+ 0,1
	Мікробіологічними	2,4	1,9	- 0,5

Спалахів інфекційних захворювань, пов'язаних з водним фактором передачі в області не зареєстровано.

В 2013 році якість питної води з систем централізованого водопостачання у ряді населених пунктах області не відповідала санітарно-гігієнічним нормативам:

Категорія населеного пункту	За якими показниками
5 міст, 2 смт	залізо
2 смт	залізо, марганець
1 село	марганець
1 село	нітрати
1 село	нітрити
1 місто	фториди

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.25.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	37	- 283
2.	Кількість об'єктів, де були виявлені порушення санітарних норм	12	- 11
3.	Питома вага порушень санітарних норм на об'єктах, %	32,4	+ 25,2
4.	Застосовано адміністративно-запобіжних заходів	12	- 87
5.	Накладено штрафів	11	- 17
	<i>з них отримано</i>	11	- 17
6.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	1	- 70
7.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено	1	- 70
	<i>постійно</i>	-	- 1
	<i>тимчасово</i>	1	- 69
8.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	25	- 40

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по області характеризувались наступним чином:

- ♦ охоплення населених пунктів централізованим водовідведенням: міста - 93,8 %; смт - 48,3 %; сільські н/п - 0,9 %;
- ♦ питоме водовідведення на 1 людину (по базовому підприємству) - 90,6 (більше на 2,6) л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року підприємствами водовідведення області було одержано наступні результати (рис. 5.25.6):

- ♦ відведено стічних вод - 25,0 млн. м³;
- ♦ пройшло через очисні споруди - 24,8 млн. м³ або 99,2 %;

Рис. 5.25.6

- ♦ пройшло повне біологічне очищення - 23,3 млн. м³ або 93,2 %.
- ♦ пройшло доочищення - 19,3 млн. м³ або 77,2 %.

Найбільші обсяги води було відведено у міських н/п - 24,9 млн. м³ або 99,6 % від їх загальної кількості; у сільських н/п - 0,1 млн. м³ або 0,4 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по області у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 25,9 % насосів, з них протягом року було замінено 12,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 19 та 5,6 % (рис. 5.25.7).

Каналізаційні очисні споруди. У 2012-2013 роках в області чисельність КОС становила - 19, з них реконструкції потребували - 14.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році в цілому по області становила - 927,7 км, з них частка, що припадала на міські н/п, дорівнювала - 91,9 %; на сільські н/п - 8,1 %.

Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 35,8 % мереж, з них протягом року було замінено 0,3 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 35,8 та 1,5 % (рис. 5.25.8).

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року по області збільшився з 0,11 до 0,7 аварій на 1 км мережі.

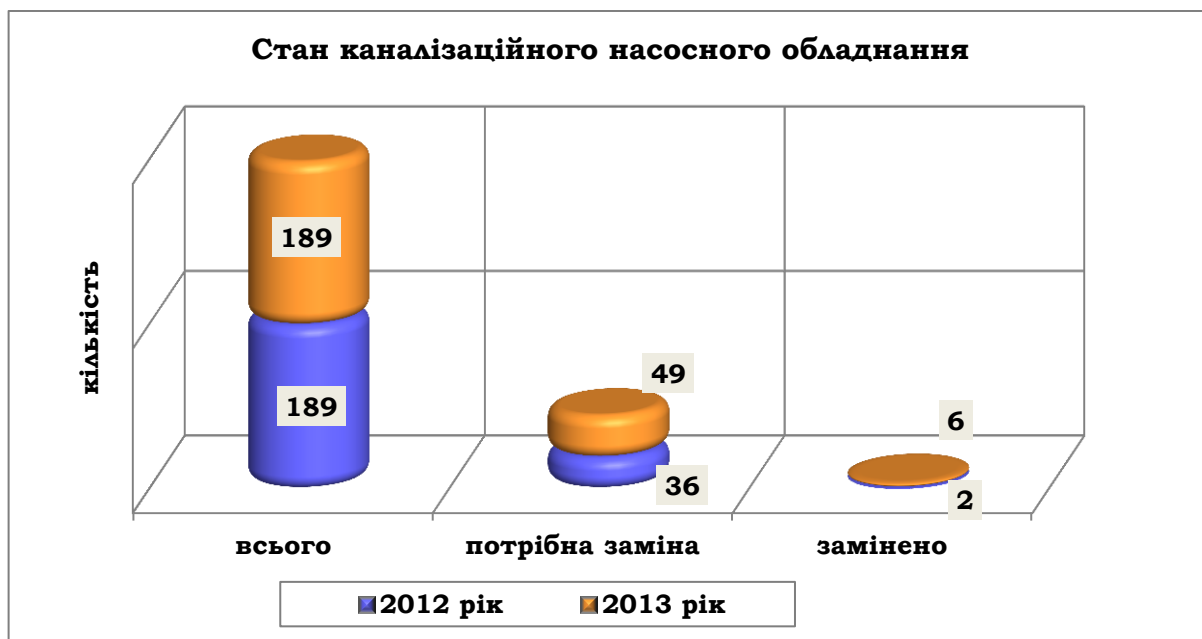

Рис. 5.25.7

Рис. 5.25.8

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по області зменшились - з 22,5 до 18,9 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 922 до 703 кВт год/1000 м³ стічної води.

Найбільші підприємства водовідведення області. Найбільшими підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області у 2013 році було відведено 21,2 та очищено 21,4 млн. м³ стічних вод, що відповідно на 0,1 та 0,3 млн. м³ більше, ніж у попередньому році (табл. 5.25.7).

Таблиця 5.25.7

№	Назва підприємства	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік				Каналізаційні мережі, %			
		відведено		очищено		потрібна заміна		замінено	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
1.	КП «Чернігівводоканал»	18,1	17,7	18,1	17,7	50,0	50,2	2,5	0,2
2.	КП «Ніжинське ВУ ВКГ»	1,7	2,1	1,7	2,1	67,7	67,7	0,2	0,3
3.	КП «Прилуки тепло-водопостачання»	1,3	1,4	1,3	1,6	40,2	40,1	0,4	0,1
	РАЗОМ	21,1	21,2	21,1	21,4				

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році зазнали наступних змін (рис. 5.25.9):

- ♦ для промисловості мінімальні тарифи збільшились з 4,24 до 3,42; максимальні - з 34,91 до 36,22 грн./м³;
- ♦ для населення мінімальні тарифи залишились рівними - 2,39; максимальні зросли - з 20,93 до 23,90 грн./м³.

Собівартість послуг на водовідведення в цілому по області зросла з 3,52 до 3,54 грн./м³.

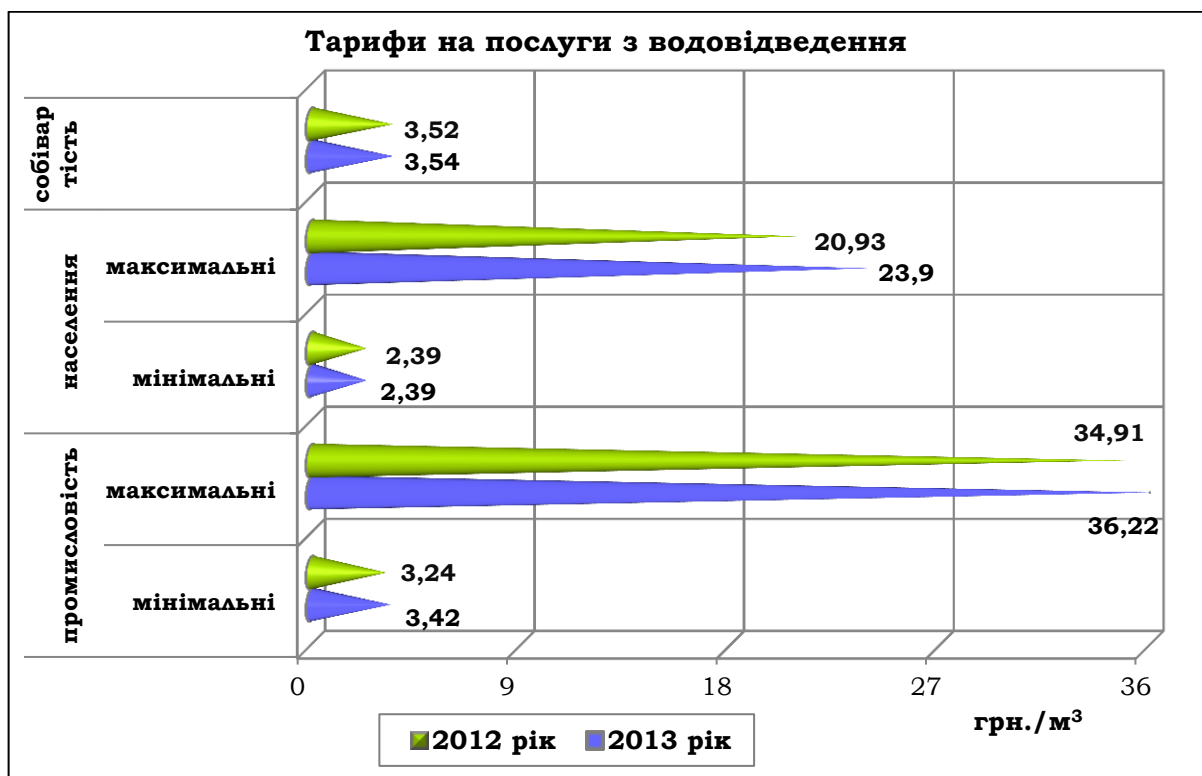

Рис. 5.25.9

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році: для промисловості збільшився - з 98,4 до 110,3 %; для населення знизився - з 79,4 до 77,3 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.25.8

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	36,3	+6,1
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,2	-1,08
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	31,3	+3,3
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	4,6	+3,7
4.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,2	+0,2

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.25.9

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	40	-3
	господарсько-побутових	16	-
	промислових	24	-3
1.1	Недостатньо очищених		
	всього	11	+1
	господарсько-побутових	10	-
	промислових	1	+1
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	114,0	-3,2
	нормативно чистих без очищення	90,39	-3,72
	нормативно очищених	6,63	+2,05
	недостатньо очищених	16,94	-1,61
	неочищених	-	-
2.1	Комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
	всього	22,39	+0,55
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	5,6	+2,301
	недостатньо очищених	16,79	-1,75
	неочищених	-	-

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Упродовж 2013 року на реконструкцію об'єктів водопостачання та водовідведення в області використано кошти у сумі 49,6 млн. грн., в т.ч.: з державного бюджету – 1,87 млн. грн., місцевих та обласного бюджетів – 0,66 млн. грн., інших джерел – 47,1 млн. грн.

За результатами діяльності підприємств ВКГ у 2013 році сума прибутків зменшилась на 5,2 % і становила 1000,0 тис. грн. Сума збитків при цьому збільшилась на 31,4 % і становила 13956,0 тис. грн.

Загальна сума дебіторської заборгованості підприємств ВКГ, порівнюючи з показниками 2012 року, зменшилась на 6,4 млн. грн. (або на 26,0 %) і на 01.01.2014 року становила 18,2 млн. грн.; дебіторська заборгованість за реалізовані послуги - 17,9 млн. грн. Найбільша питома вага в структурі дебіторської заборгованості за послуги – це борги населення – 73,7 % (або 13,2 млн. грн.), борги інших споживачів – 16,2 % (або 2,9 млн. грн.).

Кредиторська заборгованість підприємств, порівнюючи з показниками 2012 року, збільшилась на 13,0 % і на 01.01.2014 року становила 20,8 млн. грн.

В цілому по Чернігівській області рівень відшкодування вартості послуг з водопостачання для промисловості в 2013 році склав 143,1 % і зменшився на 10,6 відсоткових пунктів в порівнянні з 2012 роком (153,7 %), з водовідведення - 110,3 % і збільшився на 11,9 відсоткових пунктів в порівнянні з 2012 роком (98,4 %). Рівень відшкодування вартості послуг з водопостачання для населення - склав 79,0% і зменшився на 5,6 відсоткових пунктів в порівнянні з попереднім роком (84,6 %), з водовідведення – 77,3 %, і зменшився на 2,1 відсоткових пунктів (79,4 %).

5.26 м. Київ

Київською міською державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан систем водопостачання в Україні у 2013 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення в м. Київ у 2013 році.

Джерела питного водопостачання

Обсяги води, забраної з природних водних джерел для потреб міста Києва у 2013 році, зменшились на 8,5 і становили 322,4 млн. м³ (поверхневої - на 4,8 до 288,4 млн. м³; підземної - на 3,7 до 34,0 млн. м³).

Джерелами централізованого водопостачання м. Києва є р. Дніпро, р. Десна та артезіанська вода сеноманського і юрського водоносних горизонтів.

Якість води р. Дніпра протягом 2013 року, крім грудня, характеризувалась високими значеннями показників забарвленості, каламутності, перманганатної окиснюваності, вмісту заліза, марганцю, які були значно вищими, ніж у 2012 році. Якість води поступово погіршувалась до середини червня, а за вмістом фіто-, зоопланктону і за бактеріологічними показниками – до серпня 2013 року. Перманганатна окиснюваність води р. Дніпро була найбільшою за всі роки спостережень, особливо в літній період, і досягла 21,8 мг/дм³ у червні. Найбільші значення показників вмісту заліза та марганцю були помічені в березні-квітні під час весняного паводку (марганець – до 0,38 мг/дм³, залізо – до 1,06 мг/дм³), каламутності – у квітні-червні (до 6,0 мг/дм³). З підвищенням температури води в літній період відбувалось підвищення вмісту фіто- і зоопланктону та погіршення якості води р. Дніпро за бактеріологічними показниками. За індексом БГКП зафіксовані найбільші за останні роки значення (до 24 545 КУО/дм³). З середини червня показники кольоровості, каламутності, вмісту заліза, марганцю, а з кінця серпня бактеріологічні показники, вміст фітопланктону поступово зменшувались. У грудні якість води була вже набагато кращою, ніж у 2012 році, та на рівні 2011 року.

Забрудненість води р. Десна у січні-лютому порівняно з минулими роками за хімічними показниками була досить високою, за бактеріологічними показниками – меншою (колі-індекс у лютому 2012 р. становив 1545 КУО/дм³, у 2013 р. – 324 КУО/дм³). У період весняного паводку (березень-травень) спостерігалось збільшення каламутності (до 10,6 мг/дм³), забарвленості (до 56 град.), перманганатної окиснюваності (до 12,9 мг/дм³), вмісту заліза (до 1,25 мг/дм³). Порівняно з минулими роками якість води джерела водопостачання за цими показниками відрізнялась досить високими значеннями. У бактеріальному відношенні ситуація була стабільною. У цей період спостерігалось підвищення фітопланктону і його максимальне значення становило 14620 кл/дм³. Червень-липень характеризувалися високою забрудненістю води р. Десни по каламутності, забарвленості та перманганатній окиснюваності. Максимальне значення за мікробним числом зафіксовано у серпні – 1 000 КУО/см³, а за колі-індексом у липні – 2 727 КУО/дм³. Значення цих показників були значно меншими, ніж у минулому році. Максимальне зна-

чення температури води зафіксовано у липні – 25,5°C. Покращення якості води спостерігалось у серпні-вересні. У листопаді спостерігалось підвищення забрудненості р. Десни, яке досягло максимального значення у грудні. Так, забарвленість води р. Десни у грудні досягла 37–41 град.

Артезіанська вода юрського та сеноманського водоносних горизонтів характеризується високою якістю за хімічними та бактеріологічними показниками і цілком придатна для споживання. Однак артезіанська вода має підвищену корозійну активність і її хімічний склад є сприятливим для розвитку залізобактерій та синьо-зелених водоростей.

Якість води джерел питного водопостачання. Відсоток проб води з джерел питного водопостачання, які мали відхилення за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками протягом звітного року, дорівнював відповідно:

- ◆ з усіх джерел - 1,23 (більше на 0,73) % та 0,31 (менше на 0,59) %;
- ◆ з підземних джерел - 3,92 (більше на 1,99) % та 2,4 (менше на 0,49) %;
- ◆ з децентралізованих джерел - 6,06 (менше на 37,24) % та 3,96 (менше на 54,34) %.

Випадків аварійного забруднення джерел питного водопостачання протягом 2013 року у м. Київ не спостерігалось.

Системи централізованого питного водопостачання

Система централізованого водопостачання м. Києва включає Дніпровську та Деснянську водопровідні станції, артезіанські свердловини, насосні станції I, II, III та IV підйомів, водопровідні мережі.

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водопостачання по місту характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населення централізованим водопостачанням - 100 %;
- ◆ забезпечення цілодобового водопостачання - 100 %;
- ◆ питоме водоспоживання на 1 людину - 181,09 (менше на 5,58) л/добу;
- ◆ кількість населення, що користується водою з вуличних водорозбірних колонок - 0,0034 (менше на 0,0002) %.

Послуги з централізованого питного водопостачання та водовідведення у м. Київ надає спеціалізоване підприємство - **ПАТ «АК «Київводоканал»**.

Водозабори. Чисельність централізованих водозаборів протягом 2013 року залишилась рівною - 7 (2 водозабори з поверхневих джерел і 5 підземних родовищ, з яких здійснюється забір води через артезіанські свердловини).

Їх загальна потужність, як і у попередньому році, становила - 1427,9 млн. м³/рік.

Обсяги води. За підсумками 2013 року ПАТ «АК «Київводоканал» було одержано наступні результати (рис. 5.26.1):

- ◆ піднято води - 322,4 млн. м³
- ◆ очищено - 288,4 млн. м³ або 89,5 % до загального обсягу піднятої води;
- ◆ реалізовано - 235,1 млн. м³ або 72,9 %;
- ◆ втрати та технологічні витрати - 87,3 млн. м³ або 27,1 %;
- ◆ знезаражено - 322,4 млн. м³ або 100 %.

Рис. 5.26.1

Середньодобова подача питної води у 2013 р. становила - 823 (менше на 23) тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції. Стан водопровідного насосного обладнання у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 19,1 % насосів, з них протягом року було замінено 7,5 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 20,6 та 3,5 % (рис. 5.26.2).

Водопровідні мережі. Протяжність водопровідних мереж у 2013 році в цілому по місту становила - 4177,6 км. Протягом року стан водопровідних мереж зазнав таких змін: заміни потребували 39 % мереж, з них протягом року було замінено 1 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 38,2 та 0,7 % (рис. 5.26.3).

Показник аварійності на водопровідних мережах протягом року у місті знизився з 0,62 до 0,5 аварій на 1 км мережі.

Рис. 5.26.2

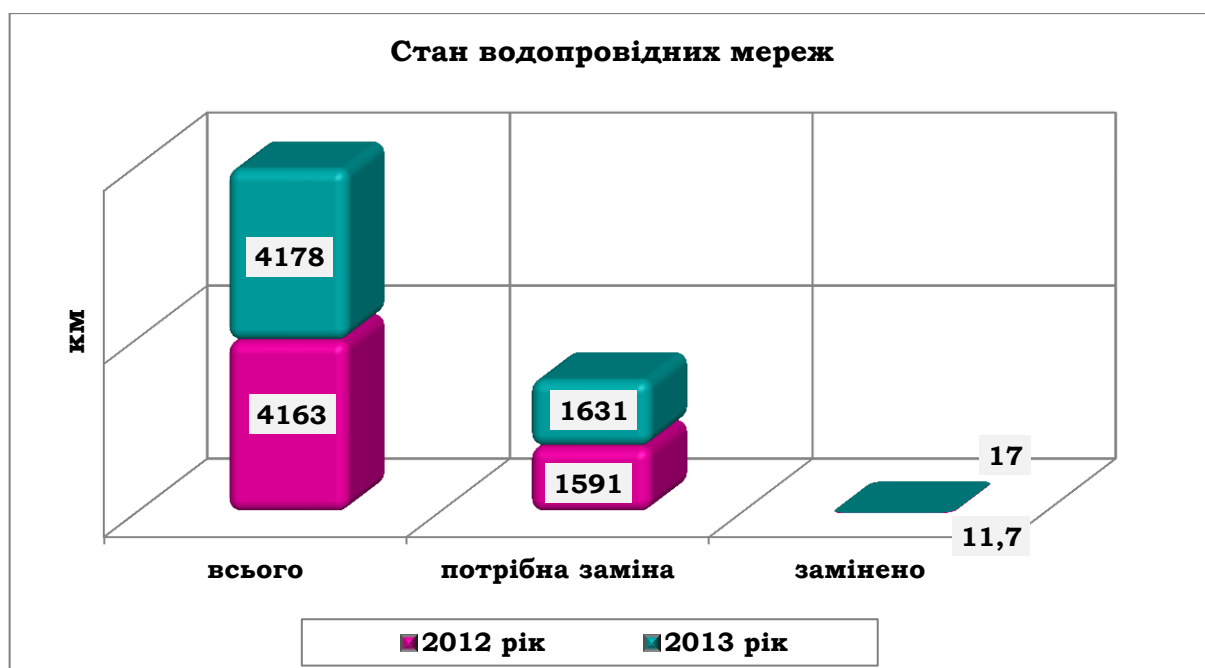

Рис. 5.26.3

Споруди для зберігання питної води. Загальний об'єм резервуарів чистої води та водонапірних башт у місті за рік не змінився і залишився рівним 426,5 та 0,75 тис. м³, відповідно; нестача необхідних для зберігання питної води об'ємів - відсутня.

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системі водопостачання у 2013 році в цілому по місту зменшились - з 204,61 до 197,48 млн. кВт·год/рік; питомі витрати збільшились - з 652 до 656 кВт год/1000 м³ води. Заборгованість по електроенергії склала - 121787,914 тис. грн.

Облік послуг з водопостачання. Обладнання житлових будинків приладами обліку за 2013 рік збільшилось на 0,8 % - до 98,8 %; квартир на 2 % - до 66 %.

Фінансово-економічні показники водопостачання. Тарифи на послуги з водопостачання у 2013 році не змінювались і становили:

- ◆ для промисловості - 3,36 грн./м³;
- ◆ для населення - 1,788 грн./м³ (цей тариф був встановлений з 01.03.2012 р.).

Собівартість послуг на водопостачання по місту зростає з 2,43 до 2,62 грн./м³ (рис. 5.26.4).

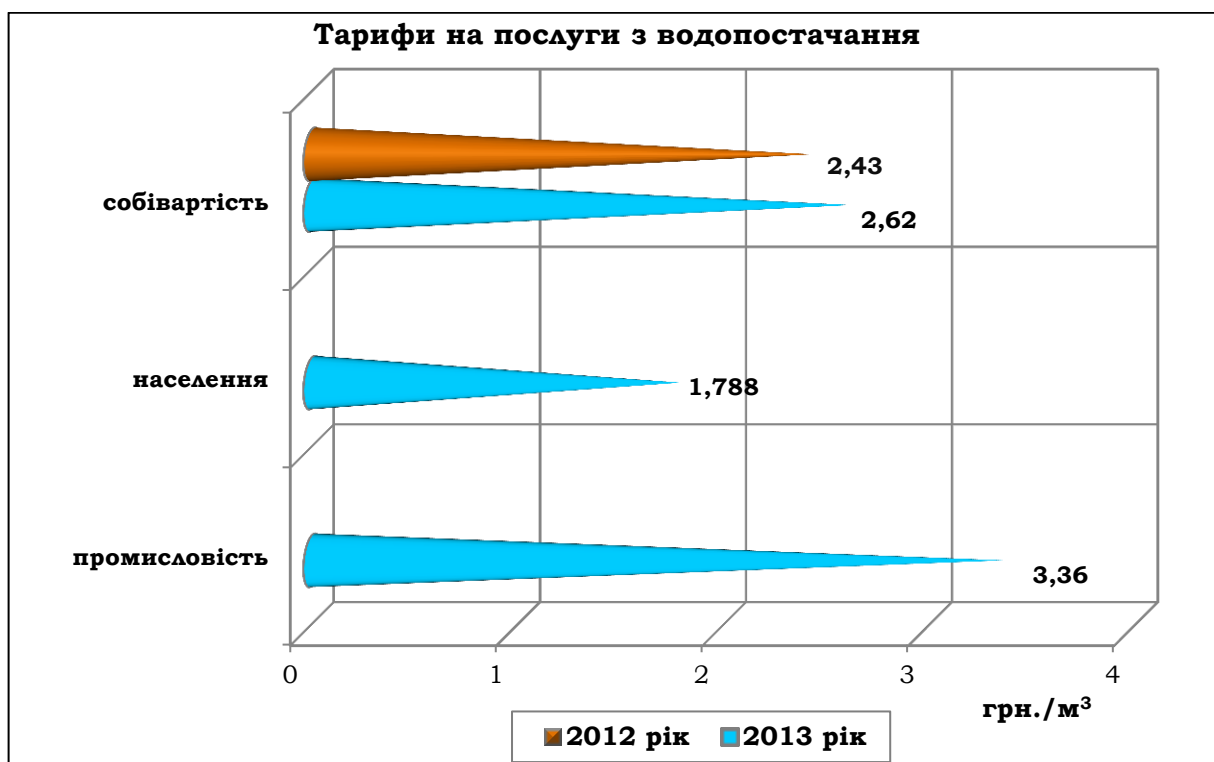

Рис. 5.26.4

Рівень відшкодування витрат на послуги з водопостачання у 2013 році зменшився: для промисловості - з 115 до 107 %; для населення - з 61 до 57 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах питного водопостачання

Таблиця 5.26.1

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.		
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,067	+0,067
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	30,9	+8,0
3.	Інші заходи	0,849	+0,599

Санітарно-епідеміологічний нагляд за системами централізованого питного водопостачання та якістю питної води

Якість питної води

Таблиця 5.26.2

№	Проби води, що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам	% до загальної кількості		+/- до 2012 р.
		2012 р.	2013 р.	
1	З систем централізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	0,63	1,32	+0,69
	<i>бактеріологічним</i>	0,92	0,36	-0,56
2	З сільських систем централізованого водопостачання за показниками:	-	-	-
	<i>санітарно-хімічними</i>			
	<i>бактеріологічним</i>			
3	З систем децентралізованого водопостачання за показниками:			
	<i>санітарно-хімічними</i>	1,93	6,06	+4,13
	<i>бактеріологічним</i>	2,89	3,98	+1,09
4	З водопровідних мереж за показниками:			
	<i>Санітарно-хімічними</i>			
	всього	0,5	0,35	-0,15
	органолептичними	0,5	0,30	-0,20
	загальною мінералізацією	-	0,035	+0,035
	санітарно-токсичними	-	-	-
	<i>Мікробіологічними</i>	0,9	0,33	-0,57

Надзвичайних ситуацій у системах питного водопостачання міста (спалахи інфекційних захворювань тощо) протягом 2013 року не було.

Заходи з санітарного нагляду

Таблиця 5.26.3

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1.	Проведено обстежень об'єктів	161	-10
2.	Накладено штрафів	16	-30
	<i>з них отримано</i>	16	-30
3.	Кількість справ, направлених у слідчі органи	-	-2
	<i>з них прийнято рішення про притягнення до відповідальності</i>	-	-
4.	Кількість справ, переданих до розгляду на адмінкомісіях	-	-
5.	Кількість постанов про припинення експлуатації об'єктів	33	-24
6.	Кількість об'єктів, експлуатацію яких було припинено		
	<i>постійно</i>	13	+13
	<i>тимчасово</i>	20	-37
7.	Кількість осіб, звільнених з роботи за пропозицією СЕС	17	+17

Системи централізованого водовідведення

Відповідно до представлених даних у 2013 році загальні показники водовідведення в цілому по місту характеризувались наступним чином:

- ◆ охоплення населення централізованим водовідведенням - 98,9 %;
- ◆ питоме водовідведення на 1 людину - 284,9 (більше на 3,2) л/добу.

Обсяги води. За підсумками 2013 року ПАТ «АК «Київводоканал» було одержано наступні результати (рис. 5.26.5):

- ◆ відведено стічних вод - 297,26 млн. м³;
- ◆ пройшло через очисні споруди - 297,26 млн. м³ або 100 %;
- ◆ пройшло повне біологічне очищення - 297,26 млн. м³ або 100 %.

Каналізаційні насосні станції. Стан каналізаційного насосного обладнання в цілому по місту у 2013 році характеризувався наступними показниками: заміни потребували 32,5 % насосів, з них протягом року було замінено 4,9 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 31 та 5,1% (рис. 5.26.6).

Каналізаційні очисні споруди. У 2013 році в місті, як і у попередньому році, реконструкції потребували 3 блоки КОС.

Каналізаційні мережі. Протяжність каналізаційних мереж у 2013 році по місту становила - 2638,1 км. Протягом року стан каналізаційних мереж зазнав таких змін: заміни потребували майже 32 % мереж, з них протягом року було замінено біля 0,2 %; у попередньому році ці показники, відповідно, дорівнювали 32,3 та біля 0,15 % (рис. 5.26.7).

Рис. 5.26.5

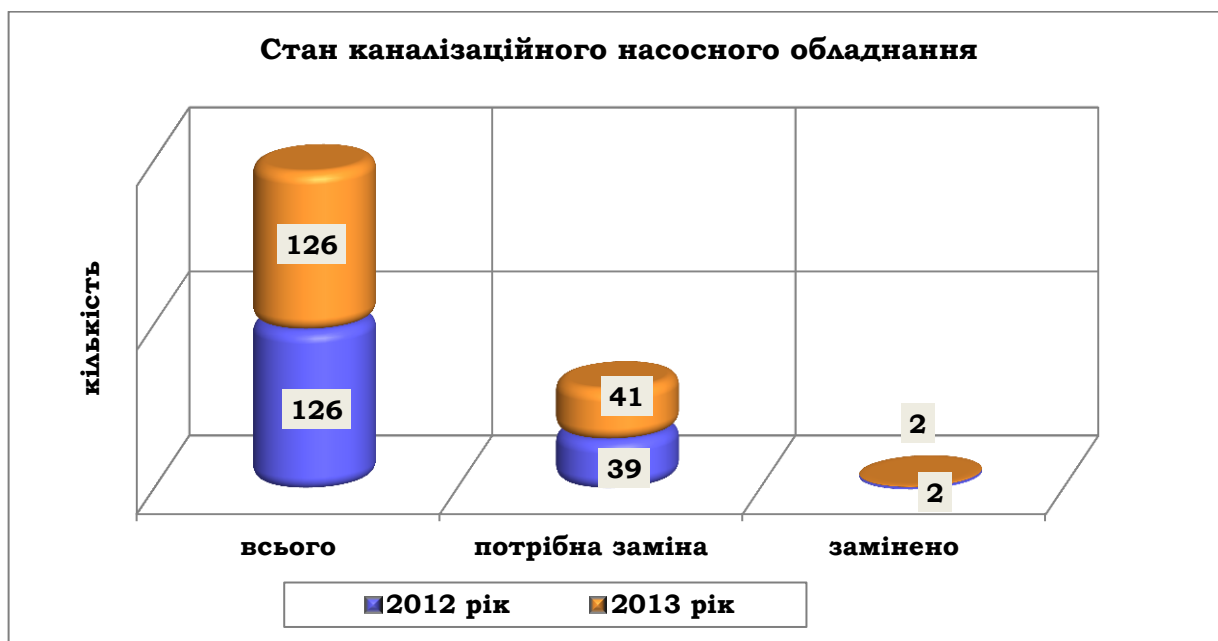

Рис. 5.26.6

Показник аварійності на каналізаційних мережах протягом року по місту збільшився з 0,04 до 0,05 аварій на 1 км мережі.

Рис. 5.26.7

Витрати електроенергії. Витрати електроенергії в системах водовідведення у 2013 році в цілому по місту збільшились - з 172,78 до 180,29 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 593 до 607 кВт год/1000 м³ стічної води. Заборгованість по електроенергії складала - 114643,6 тис. грн.

Фінансово-економічні показники водовідведення. Тарифи на послуги з водовідведення у 2013 році не змінювались і становили:

- ♦ для промисловості - 2,664 грн./м³;
- ♦ для населення - 1,392 грн./м³ (цей тариф був встановлений з 01.03.2012 р.).

Собівартість послуг на водовідведення по місту зросла з 2,03 до 2,32 грн./м³ (рис. 5.26.8).

Рівень відшкодування витрат на послуги з водовідведення у 2013 році зменшився: для промисловості - з 109 до 96 %; для населення - з 57 до 50 %.

Заходи з розвитку, здійснені у системах водовідведення

Таблиця 5.26.4

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.		
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	11,664	+10,464
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	26,53	+ 0,76
3.	Інші заходи	1,225	+1,225

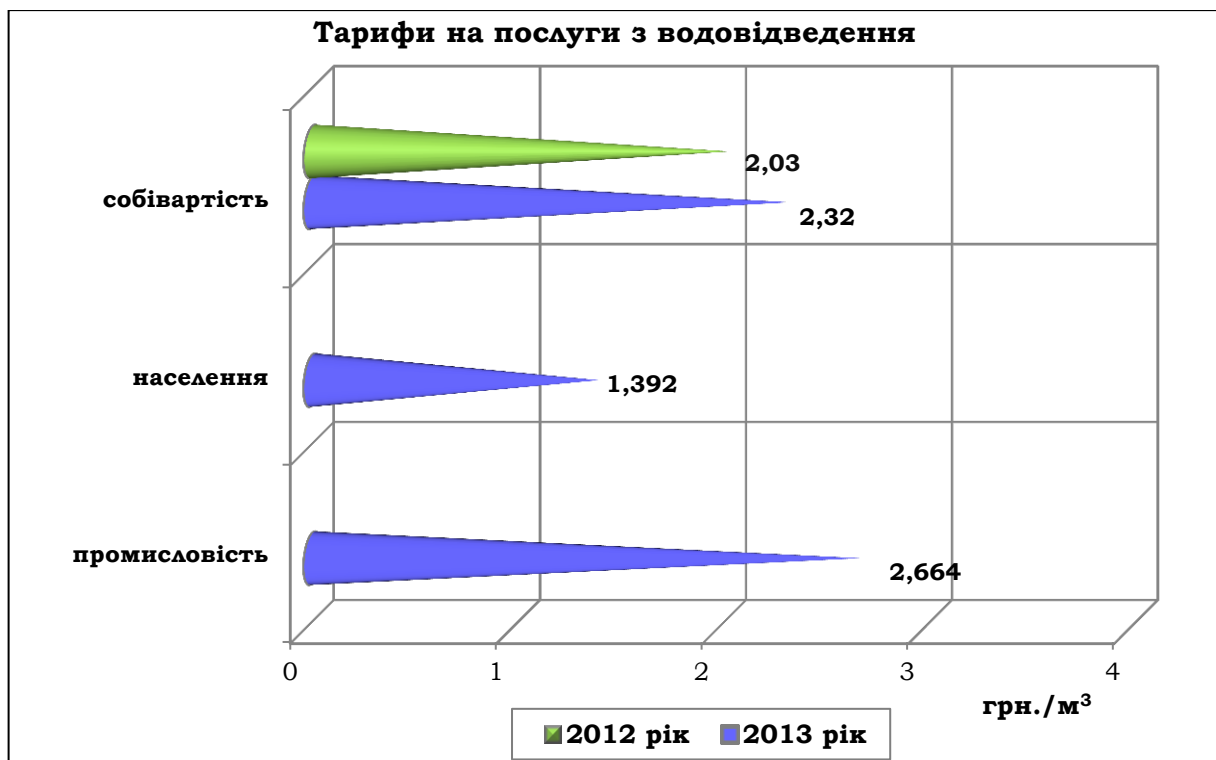

Рис. 5.26.8

Охорона природних водойм

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 5.26.5

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	всього	5	-
	господарсько-побутових	2	-
	промислових	3	-
1.1	Без очищення		
	всього	3	-
	господарсько-побутових	-	-
	промислових	3	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	318,66	+6,33
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	297,26	+5,63
	недостатньо очищених	-	-
	неочищених	21,4	+0,7

Санітарний нагляд за станом поверхневих водойм

Таблиця 5.26.6

№	Найменування показника	2013 р.	+/- до 2012 р.
1	Постійні створи спостереження за якістю води водойм I-ї категорії	2	-
2	Проби з водойм I-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками	-	-
	за мікробіологічними показниками	-	-
3	Постійні створи спостереження за якістю води водойм II-ї категорії	78	+7
4	Проби з водойм II-ї категорії , що не відповідали санітарно-гігієнічним нормативам за санітарно-хімічними показниками	133	-1
	за мікробіологічними показниками	410	+109

За інформацією Головного управління Держсанепідслужби у м. Києві аварійних скидів забруднюючих речовин у природні водні об'єкти протягом 2013 року не було.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЗАХОДИ З ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

Джерелами питного водопостачання м. Києва є річки Дніпро, Десна та підземні водоносні горизонти юрського та сеноманського періодів. Загальна установлена потужність господарсько-питного водопроводу міста Києва складає 2100 тис. м³/добу. Аналіз показників щорічної подачі води починаючи з 2004 року свідчить про стійку тенденцію до їх зменшення, яке пов'язане із зниженням обсягів промислового виробництва та зростанням рівня впровадження засобів обліку води споживачами, що стало стимулом до її економії.

Середній відсоток амортизації споруд і обладнання Дніпровської та Деснянської водопровідних станцій сягає 70–80 %. Значна кількість технологічної запірно-регулюючої арматури фільтрувальних станцій та об'єкти хлорного господарства морально та фізично зношені.

Бортницька станція аерації (БСА) – єдині очисні споруди каналізаційних стічних вод м. Києва та прилеглих міст і селищ Київської області.

Проектна потужність станції – 1,8 млн. м³ стічних вод на добу (кожної з 3-х черг – 600 тис. м³ на добу). Наразі фактично на очистку надходить 0,7–1,1 млн. м³ стічних вод на добу (в середньому 0,85 млн. м³). Такі обсяги стоків наразі є максимально можливими, при яких забезпечується їх очистка до встановлених нормативних показників.

На БСА використовується класична схема обробки стічних вод, яка була розроблена та запроектована ще у 50-60-х роках минулого століття і з того часу не зазнала жодних суттєвих змін.

Очевидно, що на сьогоднішній день у зв'язку із змінами як в складі стічних вод, що надходять на очистку, так і в якості осаdів, що утворюються, така схема є морально застарілою.

Також, у зв'язку з тривалим терміном експлуатації основних споруд і обладнання в умовах агресивного середовища відбувається руйнування залізобетонних та металевих конструкцій технологічних споруд. Через значний знос виходить з ладу насосне та повітродувне обладнання, а від корозійних процесів руйнуються трубопроводи. Як наслідок, всі блоки станції, як і допоміжні споруди потребують докорінної реконструкції та переоснащення, а окремі споруди нового будівництва.

Крім того, щодобово на БСА утворюється не менше 12 тис. м³ осаdів з вологістю 97-98 %. Проектом будівництва БСА єдиним шляхом переробки осаdів станції передбачалось їх перекачування на мулові поля для сушіння в природних умовах з подальшим вивозом висушеного осаду для використання в якості добрив. Однак, у 1985 році через заборону санітарно-епідеміологічної служби вивіз осаdів з мулових полів було припинено через високий вміст в осадах важких металів, що зробило неможливим їх використання в сільському господарстві в якості органо-мінеральних добрив.

У зв'язку з відсутністю будь-яких технологій утилізації осаdів, мулові майданчики перетворилися в мулонакоплювачі (фактичні обсяги осаду, що знаходяться на полях, більш ніж у 2,5-3 рази перевищують проектні).

Враховуючи, що така ситуація на мулових полях становить екологічну небезпеку з 2007 року за рахунок міського бюджету продовжується впровадження проекту «Реконструкція дамб мулових полів №1, 2 Бортницької станції аерації», який передбачає збільшення висоти та ширини дамб мулових полів № 1, 2 з будівництвом під'їзних доріг.

Реконструкція дамб мулових полів БСА була запланована як тимчасовий захід для забезпечення обробки осаdів стічних вод БСА до будівництва технологічної лінії з їх обробки та утилізації, яке, серед іншого, передбачається виконати в рамках проекту «Реконструкція споруд очищення стічних каналізаційних вод і будівництва технологічної лінії по обробці та утилізації осаdів Бортницької станції аерації».

Зазначений проект (стадія «П») розроблений за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища, передбачених Мінрегіону України, пройшов експертизу ДП «Укрдержбуд-експертиза» (експертний звіт від 27.12.2013 № 00-1209-13/ІЗ) та затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2014 року № 450-р «Деякі питання підготовки проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництва технологічної лінії по обробці та утилізації осаdів Бортницької станції аерації». Загальна кошторисна вартість проекту становить 10 473 млн гривень. Для реалізації проекту Урядом Японії планується надати цільовий кредит для будівництва I-IV пускових комплексів (I черги проекту).

6. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ ТА У СИСТЕМАХ ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Державною службою України з надзвичайних ситуацій в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано дані щодо надзвичайних ситуацій на об'єктах водопостачання і водовідведення протягом 2013 року.

Стан безпеки на об'єктах життєзабезпечення та водних об'єктах України. Протягом 2013 року на території України надзвичайних ситуацій, які мали місце на об'єктах водопостачання і водовідведення оперативно-черговою службою Державної служби України з надзвичайних ситуацій, не зафіксовано.

Технічний стан водопровідних споруд. Централізованим питним водопостачанням забезпечено: міст - 457 або 99,3 %; селищ міського типу - 761 або 85,9 %; сіл - 6225 або 21,8%.

Загальна протяжність водопровідних мереж складає 180 111,8 км, з яких в аварійному та занедбаному стані знаходяться 68 756,9 км або 38,2 %.

Найбільша питома вага занедбаних та аварійних водопровідних мереж від загальної їх протяжності у Луганській – 61,0 %, Донецькій - 48,5 %, Львівській – 44,0 %, Дніпропетровській – 42,1% областях, Автономної Республіки Крим – 54,0 % та м. Севастополі – 55,1 %.

Витоки та невраховані витрати води в системах водопостачання склали 30,9% від поданої води у мережу, що дорівнює показникам 2012 року.

Найвищий відсоток витоків та неврахованих витрат води при її розподілі від поданої води у мережу склав у м. Севастополі – 50,9 %, Житомирській – 43,9 %, Чернівецькій – 41,4 %, Харківській – 38,8 % областях.

Режим надання послуг та якість питної води. У 17 регіонах держави отримують питну воду за графіками 102 населені пункти.

Подача води за графіками та її тривала відсутність у водопровідних мережах сприяє бактеріальному забрудненню питної води. Ситуацію значно погіршують випадки відключення об'єктів водопостачання від систем енергопостачання.

У 261 населеному пункті населення отримує питну воду з місцевих джерел з відхиленням від нормативних вимог за фізико-хімічними показниками: загальна жорсткість, хлориди, сухий залишок, сульфати, фтор, загальне залізо, нітрати, аміак, марганець.

Найбільшу кількість води з відхиленням від нормативних вимог було подано у Львівській області – 19 404 тис. куб. м, Луганській – 40966 тис. куб. м та Дніпропетровській – 35167 тис. куб. м.

Жителі більше 1200 сільських населених пунктів у південних і східних регіонах через природні або техногенні причини, не маючи гарантованих джерел водопостачання, вимушені частково або повністю користуватися привізною водою. Це стосується мешканців Автономної Республіки Крим, Дніпропетровської, Донецької, Закарпатської, Запорізької, Київської, Кірово-

градської, Луганської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Харківської і Херсонської областей.

Технічний стан каналізаційних споруд. Централізованими системами водовідведення забезпечено 444 міста або 96,5 % їх загальної кількості (460), 510 селищ міського типу, або 57,6 % їх загальної кількості (885) та 703 сільських населених пунктів, або 2,5 % їх загальної кількості (28441).

У 8 областях України 16 міст – Берестечко, Устилог (Волинська обл.), Підгородне (Дніпропетровська обл.), Прип'ять (Київська обл.), Ульяновка (Кіровоградська обл.), Белз, Судова Вишня, Угнів (Львівська обл.), Кигечівка, Коломак (Харківська обл.), Скалат (Тернопільська обл.), Черкаська (Городище), Вашківці, Герца (Чернівецька обл.) та Батурич (Чернігівська обл.), Інкерман (м. Севастополь) не мають централізованих систем водовідведення.

У населених пунктах, де відсутнє централізоване водовідведення, для скидання стічних вод населення користується септиками або вигрібними ямами, використання яких спричиняє тенденцію погіршення екологічного стану джерел водопостачання, що призводить до їх забруднення патогенними бактеріями та вірусами, а також до збільшення територій підтоплення населених пунктів.

Загальна протяжність каналізаційних мереж 51 418,2 км, з яких в аварійному та занедбаному стані знаходяться 18 719,3 км, або 36,4 %.

Найбільша питома вага занедбаних та аварійних каналізаційних мереж від загальної їх протяжності у Харківській – 57,3 %, Донецькій – 45,7 %, Луганській – 53,7 % областях, Автономній Республіці Крим – 53,4 % та м.Севастополі – 52,7 %.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» було передбачено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на капітальний ремонт систем централізованого водопостачання та водовідведення в сумі 440,0 млн. грн.

Фінансування робіт з капітального ремонту систем централізованого водопостачання та водовідведення дало змогу підвищити надійність їхнього функціонування.

Стан підземних вод в зоні відчуження. Зона відчуження і зона безумовного (обов'язкового) відселення (далі – зона відчуження - ЗВ) відноситься до категорії радіаційно-небезпечних земель та являє собою забруднену радіонуклідами (основні з них ^{137}Cs , ^{90}Sr , ^{241}Am , ізотопи Pu) територію.

Результати радіаційно-екологічного моніторингу зони відчуження підтверджують забрудненість практично всіх складових доквілля. У зв'язку з процесом перерозподілу та міграції радіонуклідів, депонованих після аварії в захороненнях, ландшафтах, замкнених водоймах, окремих об'єктах, відбувається процес формування вторинних джерел, що робить їх потенційно небезпечними.

Моніторинг вмісту радіонуклідів проводився по трьох водоносних комплексах – четвертинному (138 контрольно-спостережних свердловин), еоценовому (водозабір ЧАЕС, м. Прип'ять) та сеноман-нижньокрейдовому (водозабір м. Чорнобиль та міський водопровід).

Забруднення еоценового та сеноман-нижньокрейдового комплексів достовірно не зафіксовано. Вміст ^{137}Cs та ^{90}Sr у воді водозаборів ЧАЕС та м. Чорнобиль не перевищувала 20 Бк/м^3 (допустимі рівні вмісту радіонуклідів у питній воді (ДР-2006) становлять 2000 Бк/м^3).

Суттєвими локальними джерелами радіоактивного забруднення підземних вод четвертинного водоносного комплексу залишаються пункти тимчасової локалізації радіоактивних відходів (далі - ПТАРВ). У підземних водах цих районів спостерігається постійне перевищення ДКВ (допустимої концентрації радіонукліду в питній воді для населення) за ^{90}Sr у 20-50 разів (ДКВ становить 2000 Бк/м^3). Фактично водовміщуючі породи наповнені водою з характеристиками рідких радіоактивних відходів (ОСПУ-2005, розділ 15).

Як і в минулі роки максимальну інтенсивність міграції радіонуклідів зафіксовано спостережними свердловинами районів старої Будбази, Янівського та Семиходського затонів та оз. Аз бучин, де об'ємна активність ^{90}Sr досягала відповідно 3100, 81, 50 та 71 кБк/м^3 . При цьому значення вмісту ^{137}Cs досягали 800 Бк/м^3 . За площами захоронень радіоактивних відходів переважна більшість значень вмісту ^{90}Sr знаходяться в межах $100\text{--}600 \text{ Бк/м}^3$, ^{137}Cs – $20\text{--}40 \text{ Бк/м}^3$.

Радіаційний стан ґрунтових вод у межах ПЗРВ «Буряківка», «Підлісний», «третя черга ЧАЕС» відзначається певною сталістю без виражених тенденцій зростання вмісту ^{90}Sr як основного забруднювача. У вимірних пробах вміст ^{90}Sr змінювався від 100 до 3800 Бк/м^3 .

Загрози забруднень води транскордонного характеру

Північний напрямок. На півночі Україна межує з Республікою Білорусь та з Російською Федерацією (Волинська, Рівненська, Житомирська, Київська, Чернігівська області).

Для Волинської області потенційно можливими джерелами техногенно-екологічної загрози зі сторони Білорусі є Білозірська водоживильна система та Хотиславський кар'єр будівельних матеріалів.

Білозірська водоживильна система забезпечує подачу на територію Республіки Білорусь води з р. Прип'яті через Вижівський водозабір, який розміщується у районі с. Залухово Ратнівського району Волинської області, для наповнення Дніпро-Бузького каналу (ДБК) Білорусі.

Функціонування Білозірської водоживильної системи пов'язано з гідрологічним режимом р. Прип'яті на ділянці нижче від Вижівського водозабору і певним чином впливає на перерозподіл річкового стоку та якість води у річці на території розміщення національного парку Прип'ять-Стохід, рішення про створення якого було прийнято ще у 2007 році.

Головною проблемою є дотримання стабільного гідрологічного режиму води у р. Прип'яті та в озерах Святе, Волянське, Біле, які знаходяться на території Волинської області і використовуються як джерела забору та накопичення води для потреб ДБК у Білорусі. Капітальний ремонт водоспуску білоруською стороною не проводиться через відсутності рішення щодо власності на споруди і будівлі Білоозерської водопостачальної системи ДБК, що знаходяться на території України. Не виконується білоруською стороною і рішення

Уповноважених Кабінету Міністрів України та Уряду Білорусії від 25 листопада 2010 року та спільного акта від 11.01.2011 щодо ремонту споруди для забезпечення безаварійного пропуску повенеких вод у цьому році. Існує загроза виникнення надзвичайних ситуацій у зв'язку з руйнуванням цієї споруди та затопленням паводковими водами садиб у селах Залухів, Щитинська Воля, Хабарище.

Розробка родовища крейди «Хотиславське» Республікою Білорусь може мати негативний вплив на загальну екологічну ситуацію і, зокрема, на підземні води у прикордонній з Республікою Білорусь території України.

У 5 км на південь від кордону розташовані карстові озера Турське і Святе, живлення яких відбувається, в основному, за рахунок підземних вод водоносного горизонту верхньої крейди (потужність відкладів крейди більше 200 м перекриваються четвертинними відкладами середньої потужності 20 м). Цей водоносний горизонт буде формувати основну частину водопритоку до кар'єру, що проектується, і буде осушений у межах виробки кар'єру.

Створення та функціонування сховища радіоактивних відходів поблизу с. Струга, Малоритського району, Республіки Білорусь є потенційно небезпечним, враховуючи можливі порушення звичних гідрогеологічних та гідрологічних умов існування озер Шацького національного природного парку.

Певного впливу на стан територій України, суміжних з Республікою Білорусь, зокрема на гідрологічні та гідрохімічні характеристики стоку р. Прип'ять і природний стан розташованих у її заплаві заповідних територій може завдати освоєння покладів міді у Ратнівському районі, де вже розпочато пошуково-розвідувальні роботи.

Чернігівська область на заході та північному заході межує з Гомельською областю Республіки Білорусь, на півночі - з Брянською областю Російської Федерації.

Джерелом негативного впливу на стан водних об'єктів Чернігівщини з території Республіки Білорусь є господарська діяльність КП «Гомельводоканал» та сільськогосподарського комплексу по відгодівлі свиней «Сож» (с. Кравцова Гомельського району). Незважаючи на те, що стічні води КП «Гомельводоканал» проходять механічну та біологічну очистку з подальшим скидом у р. Сож, у результаті потенційної аварійної ситуації на сільськогосподарському комплексі можливий скид стічних вод у р. Добрянку. Потужність очисних споруд становлять 180 тис. куб. м на добу.

Потенційно небезпечним об'єктом для Чернігівської області є Гомельський хімічний завод, на якому проводиться виробництво мінеральних добрив, в основному фосфорних, і зберігається близько 15 млн. тонн мінеральної сировини для виготовлення добрив. Однак, протягом останніх 5 років фактів аварійних викидів у атмосферне повітря зафіксовано не було.

З боку Російської Федерації джерелами негативного впливу на стан водних об'єктів басейну р. Десни можуть завдати ВАТ "Погарський м'ясокомбінат", ГУП "Погарські інженерні мережі" та Погарське МУЖКГ. Крім цього, область знаходиться в зоні потенційно небезпечного впливу можливих аварій на трьох АЕС: Курської і Смоленської АЕС (Росія) з викидом 10 % активності та Інгалінської АЕС (Литва) з викидом до 50 % активності.

Північно-східний та східний напрямки. На півночі і сході з Російською Федерацією упродовж 498 км з Брянською, Курською та Белгородською областями межує Сумська область.

Особливу небезпеку за можливими наслідками можуть становити аварії на Курській АЕС (м. Курчатів, Курська обл., Росія), де експлуатується 4 діючих атомних реактори РВПК потужністю 1000 мВт кожний, яка розташована за 100 км на північ від обласного центру м. Суми.

Радіаційні аварії на Курській АЕС з викидом 10% радіоактивних продуктів одного реактора за межі санітарно-захисної зони станції можуть створити зони забруднення (з різними рівнями радіації) загальною площею 23,8 тис. кв. км та населенням 1194,6 осіб. Максимальному радіоактивному забрудненню територія області може підпадати при північному і північно-західному вітрі за швидкості 5 м/сек. із викидом в атмосферу 50 % напрацьованих радіоактивних продуктів незалежно від хмарності і часу доби.

Курська АЕС має ставок-охолоджувач першої та другої черги, який розташовано на заплаві р. Сейм між захисною дамбою та лівобережною надзаплавною терасою. Русло р. Сейму відведено в обхід водойми з півночі по спрямленому штучному руслу-каналю довжиною 8,5 кілометрів. Усі споруди ставка-охолоджувача знаходяться в задовільному стані. Масштабність несприятливих процесів, які можуть виникнути при прориві дамб, що укріплюють береги, досягне площі затоплення прилеглих територій відповідно в 10-та 15- кілометрових зонах. Внаслідок цих проривів можливе потрапляння забруднюючих речовин у відкриті водотоки, рівень забрудненості води в р. Сеймі різко підвищиться і може навіть фіксуватися на транскордонному створі в с. Тьоткіне.

Прикордонна Харківська область межує з Белгородською областю Російської Федерації, де розташовано Шебекинський хімічний комбінат, Белгородський та Старооскольський цементні комбінати, магістральні газопроводи Шебелинка - Белгород (об'єм газу 4700 куб. м) і Шебелинка-Острогожськ (об'єм газу 18700 куб. м), аміакопровід Тольятті - Одеса (480 тонн аміаку, глибина зони ураження до 20,9 км). Зазначені об'єкти також є потенційними носіями загроз транскордонного характеру.

У Донецькій та Луганській областях найбільшою транскордонною водною рікою є Сіверський Донець з основними притоками - річками Казенний Торець, Кривий Торець, Бахмутка. У Донецькій області транскордонними є також річки Міус та Кринка.

У рамках Угоди між Урядом Російської Федерації та України про спільне використання й охорону транскордонних водних об'єктів від 20.10.1992 здійснюється регулярне спостереження за гідрохімічним станом р. Сіверського Дінця в основних контрольних створах, у тому числі прикордонному створі в с. Попівці.

Західний та південно-західний напрямки. Особливістю геологічної будови земель Львівської області, яка межує з Підкарпатським воєводством Республіки Польща, є те, що напрямок течії транскордонних річок спрямовано у бік Республіки Польща. З Польської сторони тече р. Стрв'яж басейну р. Дністра, до якої потрапляють стоки від новозбудованих очисних споруд м. Устшики Дольні та р. Солокія. Багаторічні дослідження стану атмосферного повітря, що проводяться в рамках моніторингу інспекторатом охорони до-

вкілья в м. Жешові, фіксують перевищення допустимих за європейськими нормами параметрів тільки бензапірену в м. Перемишлі.

Через Львівську область проходить Головний Європейський вододіл, тому забруднення поверхневих вод зовні немає, але з верхів'їв рік, що протікають у західному регіоні, місцеві забруднення поверхневих вод Дністра, Дніпра (басейн Чорного моря) і Західного Бугу (басейн Балтійського моря) створюють загрозу виникнення транскордонного забруднення цих вод.

Кордон з Республікою Польща перетинають 23 річки, 11 каналів і 1 потічок, з них:

у напрямку Польща-Україна - 4 річки, 9 каналів;

у напрямку Україна - Польща - 16 річок, 2 канали та 1 потічок;

вдовж кордону - 3 річки.

Через усі зазначені водні об'єкти можливе транскордонне забруднення вод та територій суміжних держав.

На підставі двосторонніх міжурядових угод між Урядом України та Урядами Угорської Республіки та Словацької Республіки з питань водного господарства на прикордонних водах спільно з природоохоронними органами зазначених країн здійснюється контроль за якістю поверхневих вод транскордонних водотоків басейну р. Тиси, проводяться спільні заходи у разі їх забруднення.

Забруднення річок відбувається, в основному, під час аварійних скидів зі шламосховищ гірничовидобувних підприємств.

Потенційну техногенно-екологічну загрозу для Чернівецької області становлять карстові процеси, активізація яких на території Румунії здатна спровокувати прискорення аналогічних процесів у Дністровсько-Прутському міжріччі.

Серед потенційних загроз техногенно-екологічного характеру, що можуть мати негативний вплив на територію України у Вінницькій області, є, у першу чергу, виробнича діяльність гранітного кар'єру, розташованого на правому березі р. Дністра (поблизу с. Косеуць), та об'єкти водопровідно-каналізаційного господарства міста Сороки на території Республіки Молдова.

Очисні споруди каналізації м. Сороки, що експлуатуються з 1980 року, розташовано на землях Цекинівської сільської ради Ямпільського району, не працюють з 2002 року. Технологічне устаткування та обладнання споруд вийшло з ладу і фактично відновленню не підлягають, але стічні води молдавською стороною скидаються. Стоки безпосередньо на територію України не надходять, однак створюють потенційну небезпеку через відсутність споруд з їх очищення. Будівництво очисних споруд каналізації для потреб м. Сороки необхідно здійснити на території Республіки Молдова.

Транскордонні техногенно-екологічні загрози в Одеській області, у першу чергу, пов'язані з двома великими європейськими ріками - Дунаєм і Дністром.

Транспортно-енергетичний комплекс на р. Дунай у населеному пункті Джурджулешти Молдови є об'єктом підвищеної екологічної небезпеки - аварійні ситуації можуть призвести до суттєвого забруднення р. Дунай нафтопродуктами з усіма відповідними наслідками для довкілля. Передбачені природоохоронні заходи можуть виявитись не достатніми для гарантування екологічної безпеки.

Забруднення земель Біляївського району Одеської області пов'язані з Молдовською державною регіональною електростанцією. Золошлаковідвали Молдовської ТЕС на землях Граденицької сільради Біляївського району Одеської області займають фактичну площу 272,8 гектар. Площі відвалу не рекультивовані і постійно пилять. За попередніми розрахунками викиди пилу з поверхні споруд золошлаковідвалу складають більше 41,6 тис. тон на рік. Головним питанням експлуатації Молдовської ДРЕС залишається вирішення питання припинення розміщення відходів на золошлаковідвалах на території України.

На цей час у Румунії функціонує значна кількість підприємств, які становлять небезпеку для довкілля та населення України, зокрема у транскордонному контексті. Основною причиною виникнення такої ситуації в сусідній державі є незадовільне ставлення власників підприємств до оновлення технологій, приведення виробничого процесу до європейських стандартів, що вимагає вкладення додаткових фінансових ресурсів.

Екологічні аварії на території Румунії та систематичні скиди вибраних ґрунтів за течією, яка прямує в українські прикордонні води Дунаю, призводять до підвищеної концентрації у водах і наносах Дунаю нікелю, міді, цинку, кадмію, миш'яку, хрому, кобальту, ванадію, цирконію, вольфраму, молібдену, нафтопродуктів та інших речовин, що забруднюють довкілля.

Враховуючи обмежені фінансові можливості Румунії та підвищену сейсмічну активність Північних Карпат, не виключається можливість виникнення чергових надзвичайних екологічних подій, пов'язаних з викидами отруйних речовин у навколишнє середовище, що підвищує ризик екологічної небезпеки для населення прилеглих до Румунії українських територій. При цьому приховування Бухарестом своєчасної інформації про факти забруднення р. Дунай потрібно розглядати як порушення вимог Конвенції про співробітництво у сфері захисту і сталого використання р. Дунай (Софія, 29.06.1994) та двосторонніх домовленостей.

Занепокоєння українських експертів, точку зору яких підтримують і угорські фахівці, викликає подальше використання ціанідів на золотодобувному австралійсько-канадсько-румунському СП Gabriel Resources (комплекс поверхневих золотодобувних копалень у гірській зоні Рошія Монтане, басейн р. Тиса).

Небезпеку хімічного ураження (насамперед повітря і водних ресурсів) складають підприємства хімічної промисловості, розміщені в прикордонних районах Румунії, – комбінат мінеральних добрив (м. Рознов), нафтопереробний завод (м. Георге-Георгіу-Деж), завод хлорсодових продуктів (м. Борзешть), завод хімічного волокна (м. Ясси), комбінат комплексних добрив (м. Турну-Мегуреле) і завод органічних добрив (м. Кодля).

Потенційно небезпечним є проект будівництва в м. Галац сучасної теплової електростанції на вугіллі. За попередніми даними її потужність може сягати 700-900 МВт. Спорудження та функціонування станції може призвести до значних та шкідливих екологічних наслідків у транскордонному контексті, зокрема з точки зору впливу на ситуацію в українському Придунав'ї.

Повна інформація щодо наслідків екологічних аварій практично недоступна або подається офіційними посадовцями і румунськими засобами масової інформації таким чином, що будь-які подібні події, фактично екологічні катастрофи, видаються за дрібні інциденти чи за такі, що взагалі підпадають під екологічні стандарти. Разом з цим, за даними іноземних та вітчизняних

експертів, в результаті господарської діяльності Румунії також відбувається поступове відмирання українських рукавів р. Дунай - Степовий, Данаєць та мінімізація стоку рукава Кислицький. Зменшення рівнів стоку призводить до зменшення уклонів води у Кілійському гирлі і, відповідно, до падіння швидкості з перерозподілом седиментаційних процесів (донні і зважені наноси, які раніше виносилися в Чорне море, осідають у другій внутрішній дельті (Кілійській). Відбувається деградація української частини дельти Дунаю.

Неконтрольоване систематичне скидання ґрунту, яке проводилося румунськими землесосами на дунайській ділянці українсько-румунського кордону, теж призводить до додаткового замулення та обміління Кілійського гирла України.